EPICTETEÆ
PHILOSOPHIÆ
MONVMENTA.

TOM. II. P. I.

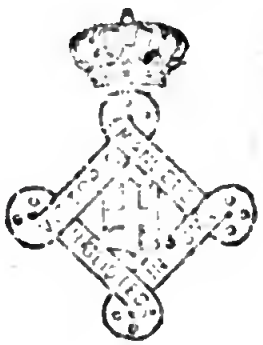

EPICTETI DISSERTATIONVM

AB ARRIANO DIGESTARVM

LIBRI IV.

EIVSDEM ENCHIRIDION,

ET

EX DEPERDITIS SERMONIBVS

FRAGMENTA.

Post IO. VPTONI aliorumque curas,
denuo ad Codicum Msstorum fidem recensuit, Latina
Versione, Adnotationibus, Indicibus
illustravit

IOHANNES SCHWEIGHÆVSER,
Argentoratensis,
Instituti Literarii Reip. Gallofrancorum Socius.

TOMVS SECVNDVS.

PARS PRIMA.

NOTÆ IN EPICTETI DISSERTATIONES

LIB. I. ET LIB. II. CAP. I—XIV.

LIPSIAE

IN LIBRARIA WEIDMANNIA

MDCCXCIX.

Digitized by Google

AD

EPICTETI DISSERTATIONES

AB ARRIANO DIGESTAS

NOTAE ET EMENDATIONES

HIERON. WOLFII, IO. VPTONI

ALIORVMQVE VIRORVM DOCTORVM,

QVIBVS SVAS ADIECIT

EDITOR

IOHANNES SCHWEIGHÆVSER.

NOTAE AD ARRIANI
EPISTOLAM AD L. GELLIVM.

Ἀρριανὸς Λουκίῳ Γελλίῳ εὖ πράττειν. „Plures paſſim ſub Gelliorum nomine occurrunt: ſed quisnam fuerit hic *L. Gellius*, Arriani æqualis atque amicus, nihil pro comperto habeo. Quod adtinet ad inſcriptionem hujus epiſtolæ, alia eſt ab ea quæ in editis libris adhibetur; nam εὖ πράττειν repoſui pro χαίρειν, idque ex auctoritate noſtri codicis: (ſic deinceps vocabo editionem Ven. cum Mss. collatam, quam mihi vir amiciſſimus dono dedit.) De inſcriptionibus autem εὖ πράττειν, χαίρειν, earumque diſcrimine, vide Diogenem Laërt. in vita Platonis, lib. III. 61. & ibi Menagium.“ VPTON. — Platoni morem fuiſſe, epiſtolas ad familiares datas a ſalutandi formula εὖ πράττειν auſpicari, non χαίρειν, profitetur ipſe in Epiſt. 3. ad Dionyſium. Arriano liberum fuit, utralibet formula uti: facile autem credo, eam illum prætuliſſe, quæ gravior nonnihil quam altera videri poterat. In εὖ πράττειν cum Vptoni codice conſentit ex codicibus noſtris Pariſienſibus is quem pb. inſignivimus. χαίρειν, cum olim vulgatis, praeferunt reliqui duo pac. In ſcribendo *Arriani* nomine, & hoc loco, & paulo poſt in Nota ad titulum horum librorum, neſcio caſu-ne, an conſilio, a conſtanti librorum ſcriptura diſceſſerat Vptonus, Ἀρρίανος & Ἀρριάνου ſcribens, antepenacute in recto caſu. Veram ſcripturam, Ἀρριανὸς, Ἀρριανοῦ, reſtituimus. Generalem libri titulum, ΑΡΡΙΑΝΟΥ, ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ, huic Epiſtolæ Arriani ad L. Gellium præfiximus cum noſtro

ſtro cod. pb. Cæterum de Titulo ſive Inſcriptione horum librorum vide quæ notantur ad initium cap. 1. libri primi.

Verſ. 1. τοὺς Ἐπικτήτου λόγους. Sic pro τοῦ Ἐπικτ. λόγους, quod minus commode vulgo edebatur absque τοὺς, ex Vptoni codice reſtitui, probante ipſe Vptono. Nec vero aliter debuerat princeps editio, quæ non τοῦ habet, ſed τοῦ, voce in fine lineæ temere truncata; qui error in reliquas inde editiones eſt propagatus. In τοὺς recte conſentiunt tres noſtri Pariſienſes codices.

Ibid. ὅπως ἄν τις συγγράψειε τὰ τοιαῦτα. *quemadmodum talia conſcribere aliquis poſſet;* nempe, ſi vel fingere vellet ſermones ab Epicteto habitos, quemadmodum v. c. Plato multa dicentem induxit Socratem, de quibus numquam ille cogitaverat; ſive, ſicuti Xenophon, ſermones revera quidem a præceptore habitos vellet ſcripto conſignare, ſed ita, ut argumenta ſententiasque disputationum & greſſum coloremque generatim ſervare contentus, ſuum tamen ſtylum cum libertate aliqua adhiberet, nec prorſus verbum de verbo repræſentare ſe profiteretur. Et Xenophontem quidem haud dubie nunc ſpectavit Arrianus; cujus ſcriptoris ſtudio ita ductum noſtrum novimus, ut eum non in ſtylo ſolum orationis, ſed & in ipſis diverſorum operum, quæ edidit, argumentis ſit imitatus, atque ipſe etiam *Xenophon junior*, νέος Ξενοφῶν, cognominari amarit. Vide Fabric. Bibl. Græc. lib. IV. c. 8. p. 270. not. g. & quem is ibi laudat Dodwellum in Diſſert. de Aetate Epicteti et Arriani, ſect. 6. T. I. Geograph. minor. p. 112 ſq.

Ibid. ὃς γε οὐδὲ συγγράψαι φημί. *qui quidem, nec a me conſcriptos eſſe, ultro profiteor.* Sic vertere malui, quam, ut eſt apud Vptonum, *ut qui me conſcripſiſſe negaturus ſim.* Hoc autem dicere videtur auctor epiſtolæ: ſi edere ipſe hos libros voluiſſet, curaturum ſe fuiſſe, ut nonnihil ſaltem limatiores comtioresque in publicum prodirent.

Verſ. 2. γραψάμενος. Verbum γράφεσθαι, in Medio genere, præter vulgatiſſimam *accuſandi* notionem, etiam hanc habet ut ſit *ſcribendum curare;* quemadmodum v. c. τῶν πραττομένων καὶ λεγομένων ὑπομνήματα γράφεσθαι apud Lucian. in Apolog. pro Mercede conductis, cap. 12. vertunt *eorum quæ aguntur dicunturque commentarios ſcribendos curare.* T. I. p. 721. ed. Hemſterh. Sed hoc quidem loco, ut perſæpe aliâs, vis medii verbi in reciproca quadam notione, ſive in relatione ad eum de quo agitur, quæ-

quærenda fuerit; ut ſit γραψάμενος proprie, *mihi adnotans, meum in uſum ſcripto mandans.*

Ibid. ὑπομνήμα]α. „Sunt proprie ὑπομνήμα]α, *quæ cauſſâ memoriæ ſublevandæ ſcriptis demandantur.* Strabo lib. IV. p. 177. vocat Cæſaris *Commentarios* ὑπομνήμα]α. Hunc autem locum reſpexiſſe videtur M. Antonin. lib. I. ſ. 7. καὶ τὸ ἐντυχεῖν τοῖς Ἐπικ]ητείοις ὑπομνήμασιν, ὧν οἴκοθεν με]έδωκεν. *huic* (Ruſtico) *debeo, quod Epicteti commentarios legerim, quorum is e domo ſua copiam mihi fecit.*“ VPTON. — De uſu voc. ὑπομνήμα]α diximus ad Polyb. I. 1, 1. Adludere vero ſimul Arrianus quodammodo ad Xenophonteorum Memorabilium inſcriptionem videtur; quamquam Socratis ἀπομνημονεύμα]α Xenophon in aliorum conſcripſit memoriam, cum, Epicteteos hos ſermones ſuæ maxime memoriæ cauſſa ſcripto a ſe mandatos eſſe, junior Xenophon noſter profiteatur.

Ibid. εἰς ὕστερον. ἐς ὕστερον pa. Vna voce εἰσύστερον pb.

Verſ. 3. ὁποῖα ἄν τις αὐτόθεν ὁρμηθεὶς ἔποι πρὸς ἕτερον. „Αὐτόθεν ὁρμηθεὶς, id eſt, ἐκ τοῦ παραχρῆμα, *ex tempore*, non ſuſcepta cogitatione diligentiore, prout tempus tulit atque occaſio ſeſe dedit. Significat, ex tempore habitos fuiſſe hos ſermones, non de induſtria elucubratos.“ WOLFIUS. — „Αὐτόθεν ὁρμηθεὶς, *ſuo animi impulſu ductus;* a ſe ipſo ſcilicet, nec aliunde, animi ſenſa petens. M. Anton. lib. II. ſ. 7. ὁ δὲ αὐτόθεν πρὸς τὸ ἀδικεῖν ὥρμηται. *is ſponte ſua ad lædendum fertur.* Nec aliter Thucydides lib. II. ſ. 69. ſed in alia re: καὶ τὸ λῃστικὸν τῶν Πελοποννησίων μὴ ἐῶσιν αὐτόθεν ὁρμώμενον βλάπτειν τὸν πλοῦν. *neque navigia inſeſtari ſinerent a Peloponneſiis latronibus, qui ex ipſa Peloponneſo veniebant.* Eandem locutionem reſtitue Hierocli p. 208. edit. Needh. οὐκ ἄρα πᾶσι δείκνυσιν, ἀλλὰ μόνοις ἐκείνοις τοῖς πρὸς ἀπόλυσιν τῶν κακῶν οἴκοθεν (lego αὐτόθεν) ὡρμημένοις. *non igitur omnibus oſtendit, ſed iis tantum qui per ſe & ſponte ſua ad malorum liberationem feruntur.*“ VPTON.

Commodior haud dubie h. l. Wolfii, quam Vptoni, interpretatio. αὐτόθεν ὁρμηθεὶς, *ex tempore* & quaſi *e veſtigio orſus;* id eſt, *e re nata, e re præſenti,* ſive *ſubito, non ex præparato* (ut Seneca ait Epiſt. XI.) *ad dicendum progreſſus.* Quo pertinet quod ipſe Epictetus ad moroſum auditorem ait: καθήμενος κρίνεις, πῶς ποτ' ἐφλυάρησα τὰ ἐπελθόντα μοι. Eodem modo paſſim Hermogenes voce iſta αὐτόθεν uſus eſt, cujus verba Budæus citavit

in Comment. Ling. Græc. p. 885 ſq. veluti iſta ex lib. de Eloquentia vel Method. cap. 17. κἂν ἐσκευμένος ἥκῃς, προσποιοῦ αὐτόθεν λέγειν, ὅπερ ποιοῦσι πάντες οἱ παλαιοὶ γραῦαντες γὰρ πάντες, ὑποκρίνονται σχεδιάζειν. ubi αὐτόθεν λέγειν idem valet ac σχεδιάζειν, *ex tempore & e re nata loqui;* cui opponitur ἐσκευμένον ἥκειν, *præparatum accedere.* Et mox ibid. καὶ προοίμια, ὡς αὐτόθεν εὑρίσκοντες λέγουσι, πάλαι σκεψάμενοι. *exordia, quaſi ex tempore inventa, proferunt oratores, quamvis multo ante præparata.* Cæterum eadem vox αὐτόθεν, idem proprie ſonans ac ἐξ αὐτοῦ vel ἐξ αὐτῆς, frequentiſſime quidem aliâs de *tempore* ita uſurpatur, ut denotet *ab eo inde tempore, e veſtigio, illico, ſtatim, protinus:* aliâs de *loco,* ut ſignificet *inde, indidem, eodem ex loco, eo ipſo ex loco;* veluti in Thucydidis verbis ab Vptono citatis: rurſus aliâs de *re,* partim ea ratione, qua in his Arriani verbis, in quibus verſamur, ut ſit *e re nata, e re præſente;* partim vero ita, ut *ea ipſa ex re, eo ipſo, ex eo uno, ob id unum,* rectiſſime vertas; velut apud Epict. noſtrum, II. 22, 24. ὅτου ἂν ἴδῃς ἀδελφοὺς ὁμονοεῖν δοκοῦντας, μὴ αὐτόθεν ἀποφαίνῃ &c. ubi poſſis quidem cum Wolf. & Vpt. vertere, *noli ſtatim pronunciare,* ſed magis proprie fortaſſe dixeris, *noli ex eo ipſo, noli ob id ipſum* (vel *ob id unum*) *pronunciare;* aut percommode coniunxeris utramque notionem, *noli eo ipſo ſtatim* &c. Denique vero utique ad *perſonam* etiam nonnumquam refertur eadem vocula, ut idem valeat αὐτόθεν, ac ἐξ ἑαυτοῦ vel ἀφ' ἑαυτοῦ, *a ſe ipſe, ipſe per ſe, ſponte ſua;* quemadmodum apud Antoninum, loco illo ad quem Vptonus provocavit; quem eumdem locum Suidas etiam, tacito quidem auctoris nomine, ſub voce αὐτόθεν citavit. Quo & Epicteti verba referenda, II. 16, 28. ἀποδιδόναι εὐλύτως καὶ αὐτόθεν. ubi αὐτόθεν poſſis quidem pariter *ſtatim,* vel *e veſtigio,* exponere; ſed rectius forraſſe fuerit, *ſponte, proprio motu.* Quod vero apud Hieroclem αὐτόθεν pro οἴκοθεν reſtitutum Vptonus voluit, nil opus eſſe ea mutatione videtur; quum nihil impediat, quo minus, notione *ad animum* translata, οἴκοθεν pro αὐτόθεν uſurpaſſe ſcriptorem illum putemus; quemadmodum &, ubi de *loco* agitur, ſynonyma interdum ſunt οἴκοθεν & αὐτόθεν, ut Suidas etiam adnotavit. Apud eumdem Suidam (obiter monere liceat) in verbis e neſcio quo Hiſtorico ſub hac voce αὐτόθεν citatis, ἀλλὰ χρῆναι παρ' αὐτόθεν &c. pro παρ' haud dubie γὰρ corrigendum. Familiaris Polybio ejus-

ejusdem vocis *αὐτόθεν* usus, variis notionibus, quas in Lexico nostro Polybiano adnotavimus.

Hoc loco de *universa harum Epicteti Dissertationum ratione* illud observari velim, quod & ex ipsarum inspectione facile intelligitur, & eodem hoc vocabulo *αὐτόθεν* ab Arriano significatur: scilicet, non contineri his disputationibus ipsam *Explicationem universæ Philosophiæ Stoicæ sive Epicteteæ, justa via ac ratione institutam;* sed *Excursus* quosdam, horis subsecivis per legitimarum scholarum intervalla institutos, quibus loci nonnulli exstantiores Stoicæ disciplinæ latius exponuntur, ad particulares casus enucleatius adplicantur, animisque pressius inculcantur; tum *Paræneses* potissimum, quibus ad deducenda in vitæ universæ usum actumque ea, quæ didiceriut, excitantur discipuli: denique sunt subinde *Disputationes* nonnullæ *prorsus ac verissime ex tempore & e re nata habitæ*, partim ad discipulos, qui dubia quædam & quæstiones quasdam proposuissent magistro; partim ad extraneos, qui per occasionem scholam Philosophi nostri intrassent, ut vel ab eo quærerent aliquid, vel disputantem ipsum de re quacumque audirent. Quod vero de oratione Epicteti, cum hic, tum paulo post, dicit Arrianus noster, idem fere de *Demetrio Cynico* Seneca prædicavit, de Benef. VII. 8. quem fuisse ait *eloquentiæ, quæ res fortissimas deceat, non concinnatæ, nec in verba solicitæ; sed ingenti animo, prout impetus tulit, res suas prosequentis.*

Ibid. ἐπὶ τῷ ὕστερον ἐντυγχάνειν τινὰς αὐτοῖς. — „*Ut post aliqui in eas orationes incidant:* hoc est, *ut legantur ab aliis.*" WOLFIVS. „Sic mox *οἱ ἐντυγχάνοντες, lectores.* Apud Herodian. *ἐντυγχάνειν ἐπιγράμμασι.*" VPTON. — Usu isto verbi *ἐντυγχάνειν, legendi* notione, nihil frequentius, cum apud alios scriptores, tum apud Polybium præsertim. Apud Herodian. ast *ἐντυχεῖν τοῖς γράμμασι*, non *ἐπιγράμμασι*, IV. 12, 12. IV. 10, 11. confer eumdem I. 1, 4. Eodem modo Antoninus, loco supra citato, lib. II. f. 7. ad quem vide quæ monuit Gatakerus. Adde Arrian. de Exped. Alex. in fine procemii.

Vers. 4. *ἐξέπεσεν εἰς ἀνθρώπους.* „Plato: *εὐλαβοῦ μέντοι, μήποτε ἐκπέσῃ εἰς ἀνθρώπους ἀπαιδεύτους.*" VPTON. — Platonis verba leguntur in Epist. 2. ad Dionys. sub fin. ubi mox hæc subjicit: *μεγίστη δὲ φυλακὴ (τοῦ μὴ ἐκπεσεῖν,) τὸ μὴ γράφειν, ἀλλ' ἐκμανθάνειν· οὐ γάρ ἐστι τὰ γραφέντα μὴ ἐκπεσεῖν.*

Verſ. 5. Ἀλλ' ἐμοί γε οὐ πολὺς λόγος, *al* οὐχ ἱκανὸς φανοῦμαι συγγράφειν. *Sed mea quidem haud multum refert, ſi parum idoneus ad ſcribendum videar.* At idem Arrianus, lib. I. de Exped. Alex. c. 12. p. 27. Edit. Gronov. de ſe ita ſcribit: οὐκ ἀπαξιῶ ἐμαυτὸν τῶν πρώτων τῶν ἐν τῇ Φωνῇ τῇ Ἑλλάδι. *Non indignum me judicaverim, qui inter primos Græcæ linguæ ſcriptores collocer.* Quæ reſpiciens et inter ſe conferens DODWELLVS, in Diſſert. ſupra laudata de Aetate Epicteti et Arriani, ſect. 7. p. 114. ait: „Produnt priora illa animum ab Epicteti nupera inſtitutione modeſtum, & veræ Philoſophiæ profeſſione dignum: poſtrema, nimio gloriæ ſtudio corruptum tandem atque degenerem.“ Cui obſervationi idem vir doctus, de ætate qua libros hosce ad L. Gellium miſit Arrianus, judicium ſuum his verbis ſubjungit: „Edidit ergo has primitias ſuas Arrianus paulo poſt mortem præceptoris Epicteti, cum primo philoſophiæ ſtudio caleſceret.“ — De ſcriptura, parum refert, ſed notabo tamen, Ἀλλ' ἐμοί γε eſſe conſentientem ſuperiorum editionum & msstorum ſcripturam, pro qua inſolito & ingrato hiatu Ἀλλὰ ἐμοί γε in Vptoniana ſcribitur. Pari modo infra, vſ. 7. idem editor, neſcio quo ſive caſu, ſive conſilio, ἀλλὰ ἐκεῖνο, invitis libris, pro ἀλλ' ἐκεῖνο ſcripſerat.

Ibid. Ἐπιζήτῳ δ' οὐκ ὀλίγος, ſcil. λόγος. Vptonus, quum in verſione verba iſta his latinis reddidiſſet, *Epicteti autem haud parum intereſt;* in Notis monuit, vertendum fuiſſe, *ne parum quidem.* Recte: id enim & ratio flagitabat, & fert ſermonis uſus; *ne parum quidem, ne tantillum quidem, nihil quidquam.* Similiter certe apud Epict. IV. 13, 18. οἱ οὐδέ τι ὀλίγον ἐγνωρισμένοι, ſunt *homines ne parum quidem noti*, id eſt, *minime noti.* Et apud M. Antonin. I. 8. μηδ' ἐπ' ὀλίγον eſt *ne minimum quidem, ne tantillum quidem.* Eodemque modo οὐδὲ μικρὸν Xenophon uſurpavit, Memorab. IV. 3, 15. Et Polyb. I. 51, 10. μηδὲ μικρὸν ἀπολείπεσθαι, *ne minimum quidem ſpatii reliquum.* Quamquam & contrario plane ſenſu idem Polyb. II. 38, 3. οὐδὲ παρὰ μικρὸν ὑπερέχει ait, *haud parum*, i. e. *longo intervallo ſuperat.* Cæterum ex eo modo quo hic de Epicteto loquitur Arrianus, *(Epicteti nihil quidquam intereſt, Epictetus nihil quidquam curat, ſi quis orationem ejus contemſerit,)* probabile fieri videtur, vivente etiam tum Epicteto ſcriptam eſſe hanc Epiſtolam, adeoque editas ab Arriano hasce præceptoris ſui Diſſertationes. Sane, quod Dodwellus loco paulo ante a nobis citato contendit,

poſt

poſt mortem demum Epicteti eſſe eas editas, id quidem non firmiſſimis argumentis a docto illo viro evictum eſt.

Ibid. καὶ λέγων αὐτοὺς. καὶ λέγων αὐτὸς pb. quæ lectio minime ſpernenda videtur: *quandoquidem & ipſe, cum verba faceret*, (vel, *cum illos inſtitueret ſermones*, ſubintelligendo αὐτοὺς) *manifeſte nihil aliud ſpectabat*, &c. Sic verſ. 7. αὐτὸς ὁπότε ἔλεγεν αὐτούς.

Ibid. ἔτι μὴ κινῆσαι τὰς γνώμας τῶν ἀκουόντων πρὸς τὰ βέλτιστα. — „Simplicius in Proœmio: Πολὺ δὲ τὸ δραστήριον καὶ κινητικὸν ἔχουσιν οἱ λόγοι· ὡς τοὺς μὴ πάνυ νενεκρωμένους νύττεσθαι ἐξ αὐτῶν, καὶ συναισθάνεσθαι τῶν οἰκείων παθῶν, καὶ πρὸς διόρθωσιν αὐτῶν ἐπεγείρεσθαι, τοὺς μὲν μᾶλλον, τοὺς δὲ ἧττον· καὶ εἴ τις ὑπὸ τούτων μὴ πάσχῃ τῶν λόγων, ὑπὸ μόνων ἂν τῶν ἐν ᾅδου δικαστηρίων ὑπευθυνθείη. [ἀπευθυνθείη.] *Genus orationis eſt nervoſum et acre; ut, qui omnino mortui non ſunt, eo veluti ſtimulo quodam pungantur, & ſuas affectiones* [*ſuos morbos*] *tum intelligant, tum ad eas corrigendas excitentur, alii plus, alii minus. Qui vero his diſputationibus non afficitur, is nonniſi apud inferorum tribunalia corrigetur.*“ VPTON.

Verſ. 6. ἔχοιεν ἄν. „Sic noſter codex, ms. Par. & cod. Salmant. Cæteri [nempe editi libri] perperam ἔχοι ἄν. Mox autem [*Verſ.* 7.] τὸν ἀκροώμενον αὐτοῦ repoſui, pro αὐτῶν, præeunte noſtro codice.“ VPTON. — Ad vulgatam olim lectionem, ἔχοι ἄν, WOLFIVS jam monuerat, ἔχοιεν legendum, ſcil. οἱ λόγοι. Et MEIBOMIVS: „ἔχοιεν ἄν, vel ſimpliciter ἔχειν οἶμαι.“ Quas lectiones ſubinde e ms. Pariſ. laudat Vptonus, eas ex illo maxime membranaceo codice ductas videbimus, quem *pa.* nos inſignivimus; at hoc quidem loco codex ille cum vett. edd. in pravam ſcripturam ἔχοι ἄν conſpirat; contra ἔχοιεν ἄν habent reliqui duo pbc.

Ibid. τοὺς τῶν Φιλοσόφων λόγους. Caret τοὺς pb.

Verſ. 7. τὸν ἀκροώμενον αὐτοῦ. „αὐτοῦ repoſui pro αὐτῶν, præeunte noſtro codice.“ VPTON. In αὐτῶν cum editt. vett. conſentiunt noſtri pab. et quod αὐτῷ habet pc. id ex eodem αὐτῶν decurtatum videtur.

Verſ. 8. εἰ δ' οἱ λόγοι αὐτοὶ ἐφ' αὑτῶν τοῦτο οὐ διαπράττονται. *ſi vero ſermones hi per ſe ipſi id non conſequuntur.* Cum οἱ λόγοι αὐτοῦ ἐφ' αὑτῶν vulgo legeretur, ad iſta verba WOLFIVS hæc adnotavit: „*Sermones ipſius per ſeſe*, hoc eſt, ſententiæ mandatæ literis; viva voce, cujus major vis eſſe dicitur, deſtitutæ: non accedente vultu, geſtu, & actione, cui primæ, ſecundæ & tertiæ

in eloquentia tribuuntur a Demosthene." — Tum MEIBOMIUS: „Ego scribo αὐτοῦ ἀΦ' αὑτῶν. Ita scribendum, quia vers. [7.] dicit ὁπότε ἔλεγεν αὐτοὺς, scil. λόγους. *Per se*, scil. *non effecerint.*" — Ad quæ VPTONVS, qui temere adnotationem hanc, & multas alias, quæ Meibomii sunt, Salmasio auctori tribuit: „Nihil muto, ait. Ἐφ' αὑτῶν, *per se:* recte sic exponi, docebit H. Steph. in Lexico, & exempla ibi allata." — Merito vero istam Meibomii rationem Græca mutandi improbavit doctus Britannus. ἐφ' ἑαυτοῦ est *per se*, quemadmodum aliquis *ipse per se, solus per se*, vel *seorsim ab aliis* agere aliquid dicitur. Veluti, ἐν τῇ πόλει καθίσταται ἄπαντα ἐφ' ἑαυτοῦ, *per se omnia in urbe constituit.* Appian. de Bell. Civ. I. 97. ἐπὶ σφῶν αὐτῶν οἰκεῖν, *seorsim per se civitatem incolere.* Thucyd. II. 63. ἐφ' ἑαυτῶν στρατοπεδεύειν, *seorsim ab aliis castra habere.* Appian. Civ. I. 118. Sic igitur h. l. οἱ λόγοι ἐφ' αὑτῶν sunt *sermones hi per se, seorsim*, nempe *sejuncti a vultu & actione Epicteti;* quemadmodum perspecte Wolfius interpretatus est. At vero pronomen αὐτοῦ, *illius*, utique non modo otiosum hoc loco, sed prorsus importunum erat; quoniam de eisdem his sermonibus non jam loquitur Arrianus, *quatenus ab Epicteto sunt habiti*, sed quatenus *scripto sunt mandati.* Itaque, codicum licet auctoritate destitutus, αὐτοῦ in αὐτοὶ mutare non dubitavi; qua scilicet leviuscula mutatione id ipsum, quod vult Arrianus, planius etiam & significantius declaratur: *sermones hi ipsi per se, soli, nudi per se.* Sic habes αὐτὸς ἐφ' ἑαυτοῦ, I. 29, 36. II. 16, 2. αὐτὸς ἐπὶ σεαυτοῦ, III. 26, 13. αὐτὸς ἐπ' ἐμαυτοῦ, III. 26, 30. Apud alios vero etiam scriptores passim latuit interpretes, atque subinde etiam librarios, usus ille pronominis αὐτὸς, & fraudi utrisque fuit. Vide Lexicon nostrum Polybianum, hac voce, num. 1. Conf. infra, II. 22, 7. not.

Ibid. τυχὸν μὲν ἐγὼ αἴτιος, &c. *„Fortasse ego in culpa sum:* qui scilicet memoria lapsus, non optima fide, quæ audivi, conscripserim. *Fortasse vero necesse est rem ita se habere:* quia scilicet mutæ literæ non possunt ita permovere animos, ut viva vox, & actio oratoria." WOLFIVS.

NOTÆ

NOTAE AD EPICTETI DISSERTATIONES AB ARRIANO DIGESTAS.

LIB. I. CAP. I.

Ἀρριανοῦ τῶν Ἐπικ]ήτου Διατριβῶν. „Hoc modo Inſcriptio ſeſe habere debet, quam quidem mutavi non ſolum noſtri Codicis, ſed Simplicii, Photii atque A. Gellii auctoritate. In editis hactenus libris Titulus eſt, Ἀρριανοῦ Ἐπίκ]ητος. Photius de Arriano: [cod. LVIII. p. 25. edit. Hœſchel.] Ἔγραψε δὲ βιβλία καὶ ἕτερα· τῶν μὲν Διατριβῶν Ἐπικ]ήτου τοῦ διδασκάλου, ὅσα ἴσμεν, βιβλία ὀκτώ· τῶν δὲ Ὁμιλιῶν τοῦ αὐτοῦ Ἐπικ]ήτου βιβλία δώδεκα. Simplicius in initio Commentariorum: Περὶ μὲν τοῦ βίου τοῦ Ἐπικ]ήτου καὶ τῆς αὐτοῦ τελευτῆς Ἀρριανὸς ἔγραψεν, ὁ τὰς Ἐπικ]ήτου Διατριβὰς ἐν πολυστίχοις συντάξας βιβλίοις. Et mox eidem auctori attribuit τὸ Ἐπικ]ήτου Ἐγχειρίδιον, quod Meſſalino inſcripſit Arrianus, delectis iis, quæ maxime opportuna atque neceſſaria in philoſophia eſſe videbantur, ἐκ τῶν Ἐπικ]ήτου λόγων. Marcus Antoninus lib. I. ſect. 7. memorat, ſe a Ruſtico dono accepiſſe Ἐπικ]ήτου ὑπομνήματα. Atque A. Gellius lib. XIX. cap. 1. citat quintum Διαλέξεων Ἐπικ]ήτου librum.“

„Ex hisce locis credas prima facie plurimos extitiſſe libros, quos de Epicteto compoſuit Arrianus. I. Περὶ τῶν Ἐπικ]ήτου Διατριβῶν, βιβ. η΄. II. Περὶ τῶν Ἐπικ]ήτου Ὁμιλιῶν. βιβ. ιβ΄. III. Περὶ τοῦ βίου Ἐπικ]ήτου καὶ τῆς αὐτοῦ τελευτῆς. IV. Ἐπικ]ήτου Λόγοι. V. Ἐπικ]ήτου Ἐγχειρίδιον. VI. Ἐπικ]ήτου Ὑπομνήματα. VII. Περὶ τῶν Ἐπικ]ήτου Διαλέξεων.“

„De hisce libris quid ſentiam, palam profiteri nullus dubito, licet in aliam a doctis viris iverim ſententiam; nempe, eſſe a manu Arriani duo tantum inter tot memorata volumina: ſcil. Περὶ τῶν Ἐπικ]ήτου Διατριβῶν, cujus operis nonnulli interciderunt libri; & Ἐπικ]ήτου Ἐγ-

χειρί-

χειρίδιον, cujus quoque ad Meſſalinum præfatio ſeu dedicatio deperiit."

„Nam ſi diligenter rem attenderis, non poſſis non videre, Ἐπικτήτου διατριβὰς, διαλέξεις, ὁμιλίας, λόγους, ὑπομνήματα, eadem fere ſonare. Ipſe etiam Arrianus in Præfat. vocat Λόγους Ἐπικτήτου, & Ὑπομνήματα; forſan ad Xenophontis imitationem, qui Σωκράτους ἀπομνημονεύματα ſcripſit. Immo credo, quemadmodum Xenophon Socratis Apologiam ſcripſit, & nonnulla hinc inde de vita atque obitu viri ſapientiſſimi interſperſit, ſic Arrianum hisce Diſſertationibus nonnulla attexuiſſe *de Epicteti vita atque obitu*, quæ temporis injuria vetuſtate abſumpta deſiderantur."

„Διατριβὴ non modo eſt *locus in quo* διατρίβουσι, *ſe exercent;* ut σχολὴ *locus* ἐν ᾧ σχολάζουσι; (A. Gellius lib. I. c. 26. *Interrogavi in* diatriba *Taurum, an ſapiens iraſceretur.* Meminit l. Pollux lib. IX. c. 5. [ſect. 42.] legis Atticæ, μὴ ἐξεῖναι μηδενὶ τῶν σοφιστῶν διατριβὴν κατασκευάσασθαι. Aelianus lib. IV. c. 9. de Ariſtotele locutus, qui ſe Platoni ſubduxerat, ait, ἀνῳκοδόμησεν αὐτῷ διατριβήν.) ſed etiam *philoſophorum congreſſus, diſſertationes, disputationes* dicuntur διατριβαί. Suidas: Διατριβή. τόπος ἐν ᾧ τινες μανθάνουσιν· ἢ καιρὸς καθ' ὃν ἀναστρεφόμεθα περί τι· ἢ διάλεξις Φιλόσοφος. In Platonis Charmide Socrates inquit, ἄσμενος γε ἐπὶ τὰς συνήθεις διατριβάς; *libenter me ad conſuetas disputationes (ſeu congreſſus) contuli.* Aelian. lib. X. c. 16. ubi Diogenes Antiſthenem alloquitur, οὐκ ἂν οὕτως ἐξεύροις βακτηρίαν σκληράν, ὥστε με ἀπελάσαι τῶν διατριβῶν τῶν σῶν. Dio Pruſ. ſcripta ſua vocat διατριβὰς, & Φιλοσόφους διατριβὰς, et ſæpe λόγους, et λόγους Φιλοσόφους, uti obſervabat Caſaubonus. Nec diſſimili ſenſu ſunt vocabula iſta, διαλέξεις, ὁμιλίαι. Suidas: διατριβή, διάλεξις Φιλόσοφος. Heſychius: Διάλεξις, ὁμιλία, et Ὁμιλέομεν, διαλεγόμεθα. Sunt autem ὁμιλίαι non modo *conſuetudines;* ſed pecul. *illæ conſuetudines quæ ſunt præceptori cum diſcipulo.* Apud Xenoph. ἀπομν. lib. IV. c. 5. Ἔφη δὲ καὶ τὸ Διαλέγεσθαι ὀνομασθῆναι ἐκ τοῦ συνοδους [ὀνομασθῆναι ἐκ τοῦ συνιόντας] κοινῇ βουλεύεσθαι, διαλόγους κατὰ γένη τὰ πράγματα. Cum itaque A. Gellius lib. XIX. c. 1. hæc habet verba: *ex ſarcinula ſua librum protulit Epicteti philoſophi quintum* Διαλέξεων, *quas ab Arriano digeſtas congruere ſcriptis Zenonis et Chryſippi* [*non dubium eſt;*] nullus dubito, quin διαλέξεων ſit gloſſema vocis διατριβῶν, aut uſurpatas eſſe quaſi voces ejusdem

ſignifi-

significationis. Ipse Gellius lib. I. c. 2. *Dissertationum Epicteti digestarum ab Arriano secundum librum* [commemorat;] et lib. XVII. c. 19. [ait:] *Arrianus in libris quos de Dissertationibus ejus* [Epicteti] *composuit.*"

„Si qua fides interea Photii testimonio adhibenda, quippe qui adeo particulariter numerat τῶν Διατριβῶν Ἐπικτήτου, ὅσα ἴσμεν, βιβλία ἐστιν· τῶν δὲ ὁμιλιῶν τοῦ αὐτοῦ Ἐπικτήτου βιβλία δώδεκα; tres libros extitisse olim credamus, quos de Epicteto composuit Arrianus: I. περὶ τῶν Ἐπικτήτου Διατριβῶν. βιβ. ἡ. II. περὶ τῶν Ἐπικτήτου Ὁμιλιῶν. βιβ. ιβ. III. Ἐπικτήτου Ἐγχειρίδιον. Verumenimvero non adeo me movet Photii testimonium, ut priorem mutem sententiam. Sed suo lector fruatur judicio." VPTON.

Ex brevi mentione, quam Epicteteorum Arriani librorum facit Photius, intelligitur, libros ipsos non fuisse ab hoc Critico inspectos; quo facilius fieri potuit, ut idem opus, quod ab aliis Διατριβῶν Ἐπικτήτου, ab aliis Ὁμιλιῶν titulo insigniebatur, pro duobus diversis operibus ab eo haberetur. Ἀρριανός cum accentu in ultima scribi, non Ἀρρίανος, Ἀρριάνου, ut Vptonus fecit, monui supra ad inscript. epistolæ ad L. Gellium. In fronte totius operis, rursusque in fronte cujusque ex quatuor libris, denique in cujusque paginæ inscriptione, τῶν τοῦ Ἐπικτήτου Διατριβῶν scripserat Vptonus, adjecto articulo τοῦ ad Ἐπικτήτου, quem articulum in Notis recte præterniisit. Et sic plane, quemadmodum in Notis Vptonus refert, Ἀρριανοῦ τῶν Ἐπικτήτου Διατριβῶν, inscribuntur iidem hi libri in codice Bibliothecæ Florentinæ, cujus meminit Bandinius in Catal. Biblioth. Laurent. Tom. II. col. 589. In nostro codice Paris. pb. ante Epistolam dedicatoriam Arriani ad L. Gellium Titulus universi operis (ut supra notavimus) sic scribitur: Ἀρριανοῦ, Ἐπικτήτου διατριβαί. In pa. et pc. generalis titulus non alibi legitur, nisi in fronte Tabulæ capitum, libro primo comprehensorum. Ibi pa. sic habet: Πίναξ τοῦ πρώτου βιβλίου τοῦ Ἀρριανοῦ τῶν Ἐπικτήτου διατριβῶν. Qui titulus totidem etiam verbis in pb. legitur. Contra pc. ita habet: Τὰ κεφάλαια τοῦ πρώτου βιβλίου τῶν Ἐπικτήτου διατριβῶν, συγγραφουσῶν (συγγραφεσῶν debuerat) παρ' Ἀρριανοῦ. quæ inscriptio prorsus cum illo titulo convenit, quo A. Gellium usum vidimus, *Epicteti Dissertationes ab Arriano digestæ.* Conf. quæ notamus ad Simplicii Comment. in Enchir. extr. pag. 1. edit.

edit. Lugd. In principe editione Veneta libri hi proprium titulum nullum habent; ſed quum in eodem volumine et Enchiridion Epicteti & Diſſertationes hæ contineantur, integro volumini generalis titulus, APPIANOΥ ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ, ARRIANI EPICTETVS, præfixus eſt: inde mos obtinuit, ut in ſequentibus deinde editionibus, quoniam *Enchiridion* proprium ſibi titulum habebat, *Diſſertationes* hæ iſto titulo, *Arriani Epicteti*, inſignirentur.

Verſ. 1. Τῶν ἄλλων δυνάμεων. — „*Aliarum facultatum.* δυνάμεις, *vires* ſeu *facultates*, appellat non tantum naturales animi corporisve potentias, ſed etiam artes & ſcientias; ut exempla, quibus utitur, declarant.“ WOLFIVS. — „Docet Epictetus, *logicam* ſeu *rationalem facultatem* cæteris omnibus tum animi tum corporis facultatibus non modo ſuperiorem eſſe, ſed etiam imperium habere; utpote quæ uſum earum facultatum & pretium dijudicet, *quo modo*, *quando*, & *quatenus* utendum, doceat; ſeſe interea contempletur, ſeſe formet, fingatque ut lubet. Confer autem hujus libri cap. 17. & 20. init. & II. 23. [vſ. 7 ſqq.] Vide etiam Plat. Alcib. I. vol. 2. p. 131. ed. H. Steph. Sic M. Antonin. lib. II. [immo lib. XI.] 1. Τὰ ἴδια τῆς λογικῆς ψυχῆς· ἑαυτὴν ὁρᾷ, ἑαυτὴν διαρθροῖ, ἑαυτὴν ὁποίαν ἂν βούληται ποιεῖ· τὸν καρπὸν, ὃν φέρει, αὐτὴ καρποῦται. *Hæ ſunt animæ ratione præditæ proprietates: ſe cernit, fingit artatque ut lubet*, [διαρθροῖ, *explicat, evolvit, particulatim diſcernit.* vide Epict. Diſſert. I. 17, 1. & ibi not.] *qualemque vult ipſa facit: fructum, quem profert, ipſa carpit.* Et [apud eumdem Antonin.] lib. III. 1. mens dicitur *vis ea, quæ ſe uti novit*; τὸ ἑαυτῷ χρῆσθαι. Et lib. V. 21. de univerſa Mente, τὸ πᾶσι χρώμενον καὶ πάντα διέπον. Mox [ibid.] mentem humanam vocat τὸ ἐκείνῳ ὁμογενές. καὶ γὰρ ἐπί σου τὸ τοῖς ἄλλοις χρώμενον τοῦτό ἐστι, καὶ ὁ σὸς βίος ὑπὸ τούτου διοικεῖται. Et lib. VII. 55. ἡ νοερὰ [κίνησις] ἐθέλει πρωτιστεύειν καὶ μὴ καταπρατεῖσθαι ὑπ' ἐκείνων· (ſcil. τῶν αἰσθητικῶν καὶ ὁρμητικῶν κινήσεων.) δικαίως γε· πέφυκε γὰρ κρατεῖν πᾶσιν ἐκείνοις.“ VPTON.

Ibid. αὐτὴν αὐτῆς θεωρ. αὐτὴν αὐτῆς pa. non male. Vide mox Adnot. ad vſ. 4.

Verſ. 2. μέχρι τοῦ διαγνῶναι τὰ γράμματα, *ad dignoſcendas* vel *pernoſcendas literas.* τὰ συγγράμματα, pro τὰ γράμματα maluerat Meibomius, *ſcripta* intelligens *poëtarum aliorumque celebriorum auctorum*, quæ a Grammaticis

maticis tractabantur; ex Ammonii definitione in principio Comment. in V. voces: Γραμματικὴ ἐστιν ἐμπειρία τῶν παρὰ ποιηταῖς τε καὶ συγγραφεῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λεγομένων. At, si vel maxime id dicere voluisset Epictetus, ne sic quidem solicitanda erat vulgata scriptura; quoniam eodem sensu etiam τὰ γράμματα atque τὰ συγγράμματα dicuntur; quod et diserte, ubi de Grammaticæ ratione agebatur, monuit Sextus Empir. adv. Math. I. 47 sq. Sed τὰ γράμματα, *literæ*, magis generatim h. l. intelligi debebunt *recte loquendi scribendique ratio.* conf. mox vers. 3. Alibi, ubi idem argumentum tractat, ait, *Grammaticam* versari περὶ τὴν ἐγγράμματον φωνήν. I. 20, 4. ubi vide Not.

Vers. 3. ὅταν μὲν ἄν τι γράφειν τῷ ἑταίρῳ δέῃ, *ubi amico aliquid scribendum est.* „Cod. Ven. Basil. et Salmant. pro ἄν τι γράφειν habent ἀντιγράφειν: & in versione Schegkii & Wolfii, *rescribere.*" VPTON. Quos *codices*, *Venetum*, *Basileensem*, *Salmanticum*, & hic & passim aliâs in suis Notis laudavit Vptonus, non sunt alii, nisi typis expressi in istis urbibus libri. Nec vero male per se haberet ἀντιγράφειν, nisi sic desiderari videretur accusativus casus nominis vel pronominis; quem suppleturus Genevensis editor, perspecte verbum ἀντιγράφειν in tres voces partitus est. Inde in ceteras editiones propagata ea scriptura: quam ipsam rursus improbans MEIBOMIVS, omissa ἄν particula, ὅταν μέν τι scriptum voluit; non recordatus, puto, nihil impedire, quo minus particula ἄν, licet in præcedenti ὅταν jam comprehensa, repeti potuerit; quod ipsum non modo sermonis extemporalis ratio facile ferebat, sed & in elaboratissimis scriptis clarissimorum auctorum græcorum persæpe factum constat. Conf. mox ad vers. 10. notata ab Vptono. Mire vero corruptus hic locus est in Parisinis codd. in quibus omnibus sic legitur, ὅταν μὲν ἀντιγράφῃς τῷ ἑταίρῳ, δεῖ τούτων. In uno pa. inter lineas indicatur scriptura ἀντιγράφειν. Porro, pro τί γραπτέον novo errore pc. τῶν γραπτέων habet.

Ibid. τί γραπτέον. *quid scribendum;* nempe, *quibus verbis utendum*, atque etiam *quomodo illa verba literis sint mandanda.*

Vers. 4. Ἢ καὶ αὐτὴν θεωροῦσα. Tacite αὐτὴν correxit Vptonus, pro αὑτὴν, quod erat in superioribus editionibus, ac teneri utique poterat: nam idem valet αὐτὴν ac ἑαυτὴν vel αὑτὴν; & omnes omnino obliquos (qui

(qui dicuntur) casus pronominis *demonstrativi* αὐτὸς pro *reciproco* pronomine apud optimos quosque scriptores frequentissime usurpatos videmus, ita ut αὐτοῦ valeat ἑαυτοῦ vel αὑτοῦ, αὐτὸν valeat ἑαυτὸν vel αὑτὸν, & sic de ceteris. Qua de re sæpe ad Appianum & ad Polybium diximus, & ipse etiam Vptonus monuit ad Noster. II. 12, 11. & ad I. 2, 9. & passim alibi. Idem tamen Epicteti editor, ubi ista scriptura in superioribus editionibus occurrebat, plerumque tenuem spiritum asspero mutavit; idque suo arbitratu, non codicis msti auctoritate nisus, quem nullum ipse oculis suis usurpaverat. Nam quem *suum codicem mstum* vocare Vptonus consuevit, meminisse semper lector debebit nihil aliud fuisse, nisi exemplum Venetæ editionis, in cujus ora adnotatæ erant discrepantes a vulgata lectiones, e duobus codicibus msstis excerptæ. Atqui ex ejusdem illius libri sui ora non nisi semel, quod quidem observaverim, discessionem in hoc pronomine msstorum a lectione typis vulgata adnotavit, nempe ad II. 14, 16. Aliis locis, ubi in sua editione scripturam olim vulgatam pari modo mutavit, ne mentionem quidem usquam in Notis mutationis istius fecit. Nos, quoniam & ante hunc locum in quo versamur, (vs. 1. & 3.) & paulo post rursus eodem hoc versu, in αὐτὴν & αὐτῆς cum asspero spiritu consentiunt libri, eumdem hoc loco ab Vptono invectum tenuimus; quamquam fortasse, variandæ saltem nonnihil orationis caussa, αὑτὴν ex libris revocatum haud absurde maluerit aliquis. Sed minuta utique res est, de qua semel pluribus quibusdam verbis monuisse licuerit: posthac, sive Vptoni in eodem genere mutationem pariter subinde sequar, sive scripturam olim vulgatam (quam eamdem cum msstis libris consentientem puto) revocare commodum duxero, uno verbulo ea de re monebo. Hæc scripseram, quum intellexi, hoc quidem loco tres nostros codices Parisinos in αὐτὴν, quod Vptonus habet, consentire: & sic mox rursus iidem, αὕτη καὶ αὐτὴν κατανοῇς. ubi tamen in pc. prius αὐτὴν fuerat scriptum. Omnino vero nullam quidem certam rationem codices hi sequuntur; sed utplurimum tamen lenem spiritum præferunt, ubi asperum Vptonus posuit.

Ibid. Ἡ Δύναμις ἡ Λογικὴ. Non est hoc nomine nunc sola intelligenda *ratiocinandi ac disserendi facultas*, ut Wolfius vertit; sed omnino *Facultas Rationalis*, ut Vptonus; nempe universa ea *facultas*, quæ τοῦ λόγου, id est,

eſt, *Rationis* nomine comprehendi ſolet; qua mutis animantibus præſtant homines, & a qua λογικὸν ζῶον homo definitur. I. 6, 12. II. 9, 2. & alibi. Ea facultas, cujus & præſtantiam hac diſputatione laudat Epictetus, & diligentem culturam uſumque commendat, cum intelligendi vim omnem continet, tum voluntatis libertatem. Quare eamdem mox vſ. 5. rurſusque v. 12. τὴν χρηστικὴν δύναμιν τῶν φαντασίων, tum τὴν προαίρεσιν vſ. 23. adpellat.

Ibid. παρείληπται, et mox ἐλήλυθε. Confer I. 20, 5 ſq. & Adnot. ad l. 7, 12.

Verſ. 5. ὅτι χρυσίον καλόν ἐστι, *rem præſtantem* (vel, *rem bonam*) *eſſe aurum.* χρυσίον e ſuo cod. & Pariſ. & ex edit. Salmant. reſtituit Vptonus, conſentientibus Pariſinis omnibus; cum χρυσίου dediſſent ſuperiores editiones, typothetæ (ut videtur) errore, e principe edit. Ven. in cæteras derivato. Eum errorem jam in ſuo exemplo correxerat Meibomius. Vocabulum καλὸν *pulcrum* interpretatus erat Vpt. cum Wolf. quod hoc quidem loco cum mente auctoris minus convenire mihi viſum eſt. Nam, verum ſi quærimus, pulcritudo ipſo ſenſu cognoſcitur; ita quidem, ut aurum ipſum quodammodo intuentibus dicat, pulcrum ſe eſſe: at præſtantia, excellentia, bonitas rei, ex collatione rationis judicatur, qui eſt uſus aliquis noſtrorum viſorum. Eodem modo vocab. καλὸν in Stoicorum illa definitione Avaritiæ accipitur, quam Laërt. VII. 111. refert: ἡ Φιλαργυρία ὑπόληψίς ἐστι τοῦ τὸ ἀργύριον καλὸν εἶναι. ubi ridicule interpres, *avaritiam opinionem eſſe de pecunia quod honeſta ſit:* debebat, *quod res præſtans*, vel *res bona ſit;* quam ſententiam his verbis Cicero Tuſc. IV. 11. expreſſit: *eſt Avaritia, opinatio vehemens de pecunia, quaſi valde expetenda ſit.* In eamdem fere, quam expoſui, ſententiam MEIBOMIUS ad verba illa quæ proxime ſequuntur, ἡ χρηστικὴ δύναμις τῶν φαντασίων, hæc adnotavit: „quæ potentia expendit ſingulorum v. gr. metallorum virtutes; adeoque omnibus conſideratis colligit, *aurum eſſe præſtantiſſimum.*“

Ibid. ἡ χρηστικὴ δύναμις τῶν φαντασίων. *facultas viſis utendi.* Hoc nomine eamdem nunc indigitat, quam modo τὴν δύναμιν τὴν λογικὴν dixerat. conf. v. 12. et ibi not. De vi vocis φαντασία Indicem conſule: notum eſt autem, Stoicis ſic dici *quamlibet ſpeciem ſenſibus acceptam*, quamlibet *impulſionem animis noſtris a rebus externis oblatam.*

Verſ. 7. *τὴν χρῆσιν τὴν ὀρθὴν τοῖς Φαντασίαις.* „Notanda eſt ſtructura *τὴν χρῆσιν τοῖς Φαντασίαις*, cum alibi dicat *τὴν χρῆσιν τῶν Φαντασιῶν*; ſic II. 8, 6. II. 19, 32. II. 22, 29. III. 22, 20. Sed nihil temere mutare velim: nam nomina verbalia eundem caſum ac ipſa verba regunt. Cic. de Leg. I. 15. *Juſtitia eſt obtemperatio ſcriptis legibus, inſtitutisque populorum.* Cæſar lib. I. [de Bell. Gall. c. 5.] *domum reditionis ſpe ſublata.* Eadem quoque conſtructio apud Stobæum Ecl. Eth. p. 171. eaque ab ipſis Stoicis: *εὐτακνία, χρῆσις τέκνοις &c. εὐγηρία, χρῆσις σπουδαία γήρᾳ κατὰ Φύσιν ἔχουσι.* Sic II. 8, 6. *ἀλλὰ παρακολούθησίν γε τῇ χρήσει τῶν Φαντασιῶν οὐκ ἔχει.*“ VPTON. — De eadem ſtructura, Polybio etiam familiari, diximus ad Polyb. I. 11, 1. Pari vero ratione rurſus Noſter I. 6, 42. *τὰ ἐγκλήματα τῷ θεῷ* dicit, pro *τοῦ θεοῦ*. Et *ἁρμογὴ τῶν προλήψεων τοῖς ἐπὶ μέρους οὐσίαις.* I. 22, 3.

Verſ. 8. *Ἀρά γε* ex ed. Ven. reſtitui, ut & ratio poſtulabat, & Salmaſius etiam adnotaverat. Sic vero & codd. noſtri omnes. Mendoſe aliæ editiones *ἀρά γε*.

Ibid. εἰ ἠδύναντο, κἀκεῖνα ἂν ἡμῖν ἐπέτρεψαν. „*Artifex* (inquit Seneca de Provid. c. 5.) *materiam mutare non potuit.* *Πρόσεστι δὲ τὸ ἀναγκαῖον, καὶ τὸ τῷ ὅλῳ κόσμῳ συμφέρον, οὗ μέρος εἶ.* M. Antonin. lib. II. ſ. 3.“ VPTON. — Corrupte *ἐπέγραψαν* pc. pro *ἐπέτρεψαν*.

Verſ. 9. *σώματι συνδεδεμένους. σώματι δεδεμ.* pb. *Ibid. κοινωνοῖς τοιούτοις, adligatos hujusmodi ſociis.* „Quorum poſtea mentionem facit, [verſ. 13.] ſcil. *ἀδελφῷ, φίλῳ, τέκνῳ*. Vide quoque infra, I. 12, 16. Quod ideo monendum duxi, ne quis cum Salmaſio *κοινωνοὺς* velit, accuſandi caſu. conf. II. 5, 28.“ VPTON. — Quam conjecturam ad Salmaſium auctorem refert Vptonus, continetur ea in *Acceſſionibus ad Emendationes Meibomianas in Diſſertationes Epicteteas Arriani*, quas Acceſſiones poſt Emendationes Meibomianas, Salmaſianis mixtas, edidit Relandus cum Enchiridio, p. 143 ſeqq. Atqui eas acceſſiones, cum ipſa inſcriptione, tum & in præmiſſa præfatione, haud obſcure MEIBOMIO, non SALMASIO, tribuit Relandus.

Verſ. 10. *Ἐπίσταται.* Recte hoc nomen a ſuperioribus verbis ſejunxit Vptonus, & ad ſequentia traxit, quemadmodum juſſerant Salmaſ. & Gatak. ad Anton. V. 33. Prius ita edebatur, *Ἀλλὰ τί λέγει ὁ Ζεὺς Ἐπίσταται;*

Ibid.

Ibid. σωμάτιον - - κτησείδιον. „Notandum eſt, Epictetum & M. Antoninum, id quod Stoicis familiare eſſe videbatur, ut rerum indifferentium (τῶν μέσων, τῶν ἀδιαφόρων, quæ οἱ πολλοὶ magni faciunt) contemptum indicarent, eas vilioribus appellationibus extenuaſſe. Hinc illa diminutiva vocabula, σωμάτιον, κτησείδιον, ἀγρίδιον, δοξάριον, ψυχάριον, & id genus plurima. Quod quidem ſemel monuiſſe ſatis eſto.“ VPTON. — In κτησείδιον conſentiunt pab. κτησίδιον pc.

Ibid. ἐποίησα ἐλεύθερον. „Vulgo ἐποίησα ἄν ἐλεύθερον. Sed abeſt hæc particula a noſtro codice; quam quidem geminatam habes frequenter apud Platonem, Euripidem, & Atticos ſcriptores.“ VPTON. — Alterutro loco, ſive hic, ſive poſt σωμάτιον redundare iſtam particulam, delendamque, adnotaverat MEIBOMIVS. Rurſus tamen: „Quod ἄν ſemel abundet, ait, excuſandum eſt; quia extemporanei ſermones non ſunt ita accurati, ut qui cum cura ſcribuntur.“ — Et ego lubens gratiam fecerim repetitæ particulæ; non modo quod extemporalis ſit oratio, ſed quod nihil omnino inſueti repetitio illa habet. (conf. not. ad vſ. 3.) Et habet eam particulam h. l. repetitam codex noſter pc. cum editis ante Vptonum; ſed ignorant eamdem codices pab.

Ibid. ἀπαραπόδιστον. Sic ſcripſi ex trium noſtrorum codicum conſenſu. Vulgo ἀπαρεμπόδιστον edd. Vide Ind. & Not. ad II. 13, 22. & ad Enchir. l. 2.

Verſ. 11. πηλὸς κομψῶς πεφυραμένος. „Reſpicere videtur ad Promethei fabulam. Sic IV. 11, 27. τὸ σωμάτιον δὲ φύσει πηλός ἐστι. cſ. IV. 1, 78. Scribit Suetonius, [in Tib. c. 57.] *Theodorum ſubinde in objurgando adpellare ſolitum Tiberium* πηλὸν αἵματι πεφυραμένον.“ VPTON. — Pro κομψῶς, eſt κομφὸς in pbc. Sed in pb. altera ſcriptura ſuperue indicatur.

Verſ. 12. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο οὐκ ἠδυνάμην. „Seneca de Provid. c. 6. *At multa incidunt triſtia, horrenda, dura toleratu. Quia non poteram vos iſtis ſubducere, animos veſtros adverſus omnia armavi.*“ VPTON.

Ibid. ἔδωκα μέν σοι. „Scribo ἐδώκαμέν σοι. Certe μὲν hic ſuum ἀποδοτικὸν non invenit.“ MEIBOMIUS. — Et ego prope abſum ut probem Meibomii rationem. Ac fortaſſe etiam ἠδυνάμην, quod præcedit, in ἠδυνάμεθα fuerit mutandum, quemadmodum idem ſuſpicatus erat vir doctus. Certe quidem in terminationibus præſertim verborum frequentiſſimos ubique invenies librariorum. At id nunc qui-

dem non urgebo: neque enim insuetus est nostro subitus ejusmodi a singulari numero ad pluralem transitus, & vice versa a plurali ad singularem. vide I. 29, 59. IV. 13, 1 sq. I. 6, 42 sq. II. 14, 8. IV. 8, 34. Et in ipsis his verbis ἔδωκα μέν σοι μέρος τι ἡμέτερον similis quidam transitus inest. Quod si quem vero movet id, quod Meibomius etiam observavit, quod particula μὲν non habeat in sequenti oratione particulam sibi respondentem δὲ, aut aliam similem; scribat is cum nostro cod. pb. ἔδωκά σοι, deleta μὲν particula; & omnis levata fuerit difficultas.

Ibid. μέρος τι ἡμέτερον. „Legit Salmasius τι ὑμέτερον, quia infra (I. 6, 41.) ταῦτα ἔχοντες ὑμέτερα καὶ ἐλεύθερα, οὐ χρῆσθε αὐτοῖς. Sed frustra est. Jupiter dicit, se Epicteto tribuisse *sui quandam partem*; divinae scilicet particulam auraе." UPTON. — Mihi vero etiamnum videndum videbatur, an verum fortasse tetigerit Salmasius; quoniam non tam de eo nunc agitur, quod in nobis *divinae naturae* sit *simile*, quam de eo quod *in nostra positum sit potestate*. Ac sane nec in ὁρμητικῇ & ὁρεκτικῇ δυνάμει, quam mox nominat, nec in ipsa χρηστικῇ τῶν φαντασιῶν, per se spectata, inest naturae nostrae cum Deo prae caeteris animantibus similitudo. Sunt enim & mutarum animantium ὁρμαὶ & ὀρέξεις, & ipsae quoque *visis utuntur*, ταῖς φαντασίαις χρῶνται. I. 6, 12 sq. III. 1, 25. At nimirum hoc ipso brutis antecellimus, quod, cum illa caeco ac necessario quodam ferantur impetu, nec quid agant intelligant, in nobis contra ἡ χρῆσις τῶν φαντασιῶν, αἱ ὁρμαὶ, ἀφορμαὶ, ὀρέξεις, ἐκκλίσεις, sint *in nostra potestate posita*, ἐφ' ἡμῖν, ut ait vs. 7. & *nostra opera*, ἡμέτερα ἔργα, ut est in Enchirid. init. Quam in sententiam mox etiam hoc ipso versu adjicit, ἐν ᾗ τὰ σαυτοῦ τιθέμενος, *in qua* (*visis utendi facultate*) *si tua omnia reposueris*. Eas rationes spectanti mihi veri speciem habere visa erat Salmasii conjectura. At nihil utique urget, ut eam arripiamus. Facultatem istam visis utendi, qualis ea homini data est, (nempe liberae ipsius potestati permissa, & cum intelligentia conjuncta, cf. I. 6, 13 sqq. IV. 7, 32.) *partem esse* ait Epictetus *divinae naturae*. Pari modo loquitur I. 17, 27. II. 8, 11. Eodem pertinet Fragm. apud Stobaeum, Ecl. Eth. p. 199. quod in ora libri dicitur esse Ῥούφου ἐκ τῶν Ἐπικτήτου περὶ Φιλίας; ubi verba, leviter vulgo corrupta, ita legenda sunt: Τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐφ' ἡμῖν ἔθετο ὁ Θεὸς, τὰ δ' οὔκ. ἐφ' ἡμῖν μέν. τὸ κάλλιστον καὶ σπουδαιότατον, ᾧ δὴ καὶ αὐτὸς εὐδαίμων ἐστὶ, τὴν χρῆσιν τῶν φαντασιῶν.

τασιῶν. τοῦτο γὰρ, ὀρθῶς γιγνόμενον, ἐλευθερία ἐστὶ, εὔροια, εὐθυμία &c.

Ibid. τὴν ὁρμητικήν τε καὶ ἀφορμητικὴν &c. Vide Not. ad III. 2. init. & ad Enchir. cap. 1, 1.

Vers. 13. ἀρκοῦ οὖν αὐτοῖς. Sic quidem noster pc. cum edd. Sed ἀρκῇ οὖν αὐτοῖς; pab. cum interrogandi signo: id est, *tune ergo his contentus es?* Tum pro εὔχου δὲ, habent εὔχομαι δὲ pac. & εὔχομαί γε pb. quod speciem haberet, si quis hac dissertatione colloquens cum Epicteto induceretur, ut I. 11, 38. Nunc vero εὔχου δὲ τοῖς Θεοῖς dicit, *precare Deos*, nempe *ut id tibi contingat.*

Vers. 16. παρακύπτομεν. — „Παρακύπτειν est *capite inclinato & propenso collo sollicite adspicere:* inde metaphorice *de eo qui accuratius rem intueatur.* Legit tamen Meibomius προκύπτομεν." VPTON. — De verbo παρακύπτειν videsis quæ ad Evang. Lucæ 24, 12. collegit Wetstenii diligentia. Perperam, & invitis nostris msstis, παρακύπτωμεν (litera ω longa) dabant vett. edd. Paulo ante, in pb. absunt illa verba, διὰ τοῦτο ἂν ἁπλοια ᾖ, & a verbis Καθήμεθα σπώμενοι nova linea ac veluti novum caput incipitur, majuscula atque minio picta prima litera. Ante eadem autem verba, Καθήμεθα σπώμενοι &c. inseruntur hæc: Ἐκ τῶν τοῦ Φιλοσόφου Πρόκλου εἰς Πλωτῖνον ὑπομνημάτων. Δοῦλος Ἐπίκτητος γενόμην· καὶ σῶμ' ἀνάπηρος· καὶ πενίην Ἴρος· καὶ Φίλος ἀθανάτοις. Eadem verba, ex ora veteris alicujus codicis importune huc intrusa, eodem loco leguntur in pa. sed ante hæc, post illa καὶ καθελκόμεθα, idem cod. pa. ista exhibet, διὰ τοῦτο ἂν ἁπλοιαι ᾖ. In pc. omnia sunt sicut in editis, nisi quod deest ἂν ante ἁπλοια.

Ibid. ταμίαν τῶν ἀνέμων. — „Respicit Homeri versus Od. κ'. 21.

κεῖνον γὰρ ταμίαν ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
ἢ μὲν παυέμεναι, ἠδ' ὄρνυμεν, ὅν κ' ἐθέλῃσι."

VPTON.

Ibid. Αἴολον. Αἰόλον pa. Vide ad III. 22, 78.

Vers. 17. Τί οὖν; Δεῖ τὰ ἐφ' ἡμῖν &c. Quum sic distingueretur vulgo, Τί οὖν δεῖ; Τὰ ἐφ' ἡμῖν &c. proxime post Τί οὖν interrogationis signum ponere jussit Salmasius; quam distinctionem sibi non placere ait Vptonus, ego vero amplectendam putavi. Nec enim commode nudum δεῖ, pro δεῖ ποιεῖν vel δεῖ πράττειν poni videtur; & nihil frequentius Epicteto istâ formulâ Τί οὖν; nude sic posita? Ac plerumque quidem adhibetur ea formula, ubi

continuo alia sequitur interrogatio, veluti vs. 13. & 18 &c. sed & nulla sequente interrogatione, ut I. 2, 17. Nec tamen debeo dissimulare, in tribus nostris Parisinis codd. verba ista Τί οὖν δεῖ; sic jungi, ut vulgo in edd. omnibus factum erat.

Vers. 18. Ἐμὲ οὖν νῦν τραχηλοκοπεῖσθαι μόναν; „Cum indignatione quadam. Supple χρὴ, δεῖ, καλόν ἐστιν, aut simile aliquid. Sic I. 12, 24. σκέλος οὖν μοι γενέσθαι πεπηρωμένον;" VPTON.

Ibid. Ἵνα σὺ παραμυθίαν ἔχῃς. „Versus notissimus: *Solamen miseris, socios habuisse doloris.*" VPTON.

Vers. 19. Λατέρανός [τις] ἐν τῇ Ῥώμῃ. „Plautius *Lateranus*, consul designatus, jussu Neronis interfectus est: conjurationis Pisonianæ conscius, ei sociatus *nulla* (ut ait Tacitus, Annal. XV. 49) propria *injuria*, *sed amore reipublicæ*. Vncis autem hæc verba τις ἐν τῇ Ῥώμῃ inclusimus. Neque dubitabit lector, quin e margine, ut solet, in contextum irrepserint; cum recenti adhuc hominum memoria Laterani cædes contigisset." VPTON. — De supplicio *Laterani* Tacitum confer Annal. XV. 60. cujus verba Schegkius ad h. l. citavit. Verba ἐν τῇ Ῥώμῃ in contextu teneri posse putavimus. Vna vocula τις suspecta, quæ haud dubie e margine irrepsit: sed qui eam suo codici primus adleverat, non τις scripsit absque accentu, *aliquis*; sed τίς; interrogative, nempe sibi ignotum illum significans, & quærens, *quisnam* ille esset. Mox simillimo modo τίς ante Ἐπαφροδ. inserunt codices nostri pac. Confer vero notata ad III. 1, 31. & ad III. 2, 15.

Ibid. ἐκτείνας γὰρ τὸν τράχηλον. Articulum, quem h. l. ignorabant cæteræ editiones, tacite adjecit Vptonus, præeunte (puto) ipsius codice; nostri certe Parisini omnes τὸν hoc loco non minus, quam paulo ante, eumdem agnoscunt.

Vers. 20. Ἐπαφροδίτῳ τῷ ἀπελευθέρῳ τοῦ Νέρωνος. „*Epaphroditus*, *libertus Neronis* & a libellis, Epicteti dominus; de quo Suetonius in vita Neronis, c. 49. & Domit. c. 14. Tacitus Annal. lib. XV. 55. Suidas in voce Ἐπίκτητος. Alius videtur apud illa quem Josephus laudat. [in Procem. Antiq. Jud. & contra Appion. I. 1. & in Vita sua, in ipso fine.] Neque adeo credendum est, has voces τῷ ἀπελευθέρῳ τοῦ Νέρωνος e margine desumptas esse, uti istas supra, τις ἐν τῇ Ῥώμῃ: sed cum ea ætate plures essent ejusdem nominis, ad distinctionem, ut

ut puto, adhibentur." VPTON. — De *Epaphroditis* videsis Christoph. Wolfium, Wetstenium aliosque Criticos ad Pauli Epist. ad Philippens. 2, 25. & quos illi laudarunt auctores. Mire vero tres nostri codices Par. pro τῷ ἀπελευθέρῳ τοῦ Νερ. dant τῷ κυρίῳ τοῦ Νέρωνος. Debuerant forsan τῷ κυρίῳ μου καὶ ἀπελευθέρῳ τοῦ Νερ. Paulo ante, in pa. sic scribitur προσελθόν]α, τίς Ἐπαφρ. Magis vero etiam corrupte in pc. ἐπελθόν]α τίς ἐπ' ἀφροδίτῳ. De insertione quidem pronominis τις, vide modo adnotata ad vs. præced.

Ibid. ὑπὲρ τοῦ συγκρευσθῆναι. „Schegk. & Wolf. *de conjuratione.* Forsan, *de læsa majestate.* vide H. Steph. in voce συγκρούσεις." VPTON. — In contextu Vptonus interpretatus erat *de inimicitia atque offensione:* mihi in eamdem sententiam paulo planius videbatur, *de offensionis caussa.* Eadem tamen notione multo frequentior est usus alterius verbi compositi, προσκρούεσθαι. Pro ὑπὲρ, perperam ὑπὸ habet pb. ἐπὶ pc.

Vers. 22. μή τις οὖν κωλύει. *num quis ergo prohibet.* μή τίς ex principe edit. Ven. & Bas. restitui, pro quo μή τι (nescio, consilio-ne, an casu) in ed. Genev. receptum, et ex ea in reliquas transiit: quod ipsum in contextu quidem tenens VPTONVS, in Notis ait: „Fortasse melius cum ed. Ven. & Bas. μή τις." — Nempe cum eadem editione Ven. consentiebant codices mssti, quorum collatione usus est editor Britannus, e quibus nulla discrepantia a scriptura editionis Ven. adnotata erat. Et consentiunt nostri pabc. Recte: nam quamquam per se non improbandum foret μή τι, *num impedit aliquid;* tamen, quoniam paulo ante, quemadmodum frequentissime aliâs, μή τι pro nuda particula μὴ redundante pronomine τι ponitur, perspicuitatis caussa nunc μή τις, *num quis,* dixit. Conf. II. 17, 22. Enchir. I. 3.

Vers. 23. Ἀλλὰ δήσω σε. „Confer I. 18, 17. I. 29, 5. Hæc autem desumta sunt ex Euripidis Bacchis, vs. 492 sqq. Vnde Horatius lib. I. Epist. 16. [sub finem:]

Vir bonus & sapiens audebit dicere: Pentheu,
rector Thebarum, quid me perferre patique
indignum coges? Adimam bona. Nempe pecus, rem,
lectos, argentum. Tollas licet. In manicis &
compedibus sævo te sub custode tenebo.
Ipse Deus, simul atque volam, me solvet."

VPTON.

Ibid. Ἄνθρωπε, τί λέγεις; ἐμέ; „Cum Salmaſio potius diſtinguendum: Ἄνθρωπε, τί λέγεις ἐμέ; Sic I. 25, 30.“ VPTON. — At eadem ſententia ſignificantius etiam expreſſa fuerit, ſi vulgatam ſervemus diſtinguendi rationem. Eodemque modo I. 25, 30. percommode diſtingui poterit: Τί λέγεις; αὐτόν;

Ibid. τὴν προαίρεσιν δὲ οὐδ' ὁ Ζεὺς νικῆσαι δύναται. Cur non? Reſpondet ipſe Epictetus, III. 3, 10. οὐδὲ γὰρ ἐβούλησεν. conf. I. 6, 40.

Verſ. 24. Εἰς φυλακήν σε βαλῶ. Τὸ σωμάτιον. Ἀποκεφαλίσω σε. Πότε οὖν &c. Sic cum codice ſuo legendum diſtinguendumque monuit Vptonus in Notis, cum in contextu lectionem olim vulgatam ſervaſſet, quæ ſic habebat: Εἰς φυλακήν σε βαλῶ· τὸ σωμάτιον ἀποκεφαλίσω σου. Πότε οὖν &c. Cum Vptoni cod. conſentiunt noſtri pab.

Verſ. 26. Θρασέας. „*Thraſea Pætus*, philoſophus Stoicus, vixit temporibus Neronis. Tacitus Annal. XVI. 21. *Trucidatis tot inſignibus viris, ad poſtremum Nero virtutem ipſam exſcindere concupivit, interfecto Thraſea Pæto, & Barea Sorano.* Martial. lib. I. Epig. 8. *Magni Thraſeæ.* & IV. 54. *Thraſea conſtantior ipſo.* Plinius lib. VIII. Epiſt. 22. *Mandemus memoriæ quod vir mitiſſimus & ob hoc quoque maximus, Thraſea, crebro dicere ſolebat, Qui vitia odit, homines odit.* Vide etiam Xiphilin. in vita Neronis, ubi inter alia hæc ſunt: [p. 995. ed. Reimar.] Τοιοῦτος μὲν ὁ Θρασέας ἐγένετο, καὶ τοῦτο ἀεὶ πρὸς ἑαυτὸν ἔλεγεν· ὁ ἐμὲ (lege ὅτι ἐμὲ) Νέρων ἀποκτεῖναι μὲν δύναται, βλάψαι δὲ οὔ. Quæ verba ſunt Socratis apud Platonem, ab Epicteto laudata.“ VPTON.

Verſ. 27. Ῥοῦφος. „C. Muſonius Rufus, *Tuſci generis, equeſtris ordinis, ſtudium philoſophiæ & placita Stoicorum æmulatus eſt:* verba ſunt Taciti Hiſtor. lib. III. 81. vide Annal. XIV. 59. & XV. 71. Scribit Xiphilinus, [p. 1087. ed. Reim.] Veſpaſianum philoſophos omnes, excepto Muſonio, Roma expuliſſe. Vide A. Gell. lib. XVI. c. 1. Extant ejus plurimæ apud Stobæum ſententiæ.“ VPTON.

Verſ. 28. Ἀγριππῖνος τί ἔλεγεν; „Noſter codex: Διὰ τοῦτο γὰρ Ἀγριππῖνος ἔλεγεν, ὅτι ἐγὼ ἐμαυτῷ ἐμπόδιον οὐ γίνομαι. Neque displicet hæc lectio. Cæterum de *Paconio Agrippino* (cujus pater, læſæ majeſtatis reus, ſub Tiberio periit; Sueton. Tib. c. 61.) conſule Tacit. Annal. lib. XVI. 28 ſq. & ibi Lipſium.“ VPTON. — ἐμπόδιον

πόδιον etiam, pro vulgato ἐμπόδιος, ſcribere ex conject. juſſerat Meibomius. Sed ἐμπόδιος agnoſcunt noſtri codices omnes; τί vero, ante ἔλεγες, cum codice Vptoni ignorat noſter pb. non male. Mox ἀπηγγέλη pbc. pro ἀπηγγέλθη.

Ibid. Ἀγαθῇ τύχῃ. „Hæc verba, ἀγαθῇ τύχῃ, ſolemnia, in pſephismatis præſertim occurrunt: eaque loquendi formula veteres utebantur, quoties ſucceſſum precati ſunt lætum aut magiſtratum ineuntibus, aut provinciam aliquam ſuſcipientibus; vel etiam boni ominis cauſa. Sic Plato in Symp. Ἀλλ' ἀγαθῇ τύχῃ καλαρχέτω Φαίδρος. & in Critone, ἀλλ', ὦ Κρίτων, τύχῃ ἀγαθῇ, &c. Eodem modo Romani, *Quod felix fauſtumque ſit.*" VPTON.

Verſ. 29. ἦλθεν ἡ πέμπτη. *Quintam* diei *horam* intellige, non quintum diem, ut interpretes. Hora quinta lavatum ivit Agrippinus. Hoc credo Romanis fuiſſe ſolemne circiter id tempus." VPTON. — Schegkii & Wolfii errorem, *quintum diem* intelligentium, jam notaverat Meibomius, conferre jubens vſ. 32.

Ibid. γυμνασάμενος ψυχρολουτρεῖν. „Petron. c. 28. *Itaque intravimus balneum, & ſudore calefacti, momento temporis ad frigidam eximus.* Vbi Gloſſ. *Antiqui, poſtquam ſe exercuiſſent, ad balnea, a balneis ad coenam, ibant.*" VPTON. — ψυχολουτεῖν ſcribunt pab. quod vulgato non deterius.

Verſ. 30. ἐλθών. „Hanc optimam lectionem noſtro codici debemus. Editi omnes, λέγει τις αὐτῷ, ἔλθ' ὅτι." VPTON. — In ed. Ven. operarum errore ſic erat expreſſum ἔλθ' ὅτι, ex quo cæteri editores ἔλθ' ὅτι fecerunt, cum quibus faciunt tres noſtri codices. *Ibid.* οὐκ ἀφῃρέθη. οὐκ ἀφῃρέθην pa.

Ibid. εἰς Ἀρίκειαν. „Hodie *La Riccia* dicitur. Strabo: [lib. V. p. 239. ed. Caſaub.] ἐπὶ τῇ ὁδῷ τῇ Ἀππίᾳ· στάδιοι δ' εἰσὶν ἐκ τῆς Ῥώμης ρξ'. *in via Appia, 160 ſtadiis a Roma.* Horat. lib. I. ſat. 5. [vſ. 1.]

Egreſſum magnâ me excepit Aricia Romæ."

VPTON. — Ex Horatii verſu intelligitur, rectius apud Strabonem Ἀρικία vel Ἀρίκια ſcribi, ſimplici vocali in penultima. Quamquam parum refert: & apud Stephanum quoque Byzant. Ἀρίκεια editur. Rurſus vero in Fragm. Epicteti apud Stobæum, Serm. VII. p. m. 87. ſic ſcribitur, ἐν Ἀρικίᾳ ἀριστήσομεν.

Ibid. ἀριστήσωμεν. „Editio Salmant. ἀριστήσομεν, quæ lectio præponi [præponenda] videtur, cum celeritatem exprimat majorem. conf. p. 761.“ VPTON. Locus, quem conferre jubet Vptonus, eſt idem illud fragmentum Epicteti apud Stobæum, quod modo citavimus. In vulgatam ſcripturam conſentiunt noſtri libri.

Verſ. 32. νῦν ἀριστῶ τῆς ὥρας ἐλθούσης, εἶτα τότε τεθνήξομαι. Sic orationem cum mœstis noſtris diſtinguunt editi omnes ante Vptonum. Is verba νῦν ἀριστῷ minori puncto, quod vocant, a ſequentibus ſeparavit, Wolfii verſionem ſecutus, quæ ſic habet: *nunc prandeo; cum hora aderit, tum ſtatim moriar.* Sed eam rationem ipſe rurſus Editor improbans in Notis: „Diſtingue potius, ait, cum Schegkio, νῦν ἀριστῶ τῆς ὥρας ἐλθούσης· εἶτα &c. *Nunc prandeo, hora adventante: ac deinde moriar.*“ — Paulo ante, pro εἰ μετ' ὀλίγον, perperam καὶ μετ' ὀλίγον ſcribunt noſtri pabc. Et ſuperiori verſu, παρεσκεύακέ μοι pab. pro παρεσκευακέναι.

Ibid. τὸν τὰ ἀλλότρια ἀποδιδόντα. „Qui vitam reſtituit ut naturae debitum. Sic Phædrus:

Et mors vicina flagitabit debitum.

Cicero Tuſc. Quæſt. I. 39. *Pellantur ergo iſtæ ineptiæ pæne aniles, ante tempus mori miſerum eſſe. Quod tandem tempus? Naturæ-ne? At ea quidem dedit uſuram vitæ, tanquam pecuniæ, nulla præſtituta die.* In Elegia de morte Druſi:

Vita data eſt utenda, data eſt ſine fœnore nobis
mutua, nec certa perſolvenda die.

Enchirid. cap. XI. Μηδέποτε ἐπὶ μηδενὸς εἴπῃς, ὅτι ἀπώλεσα αὐτό, ἀλλ' ὅτι ἀπέδωκα. Τὸ παιδίον ἀπέθανεν; ἀπεδόθη. ἡ γυνὴ &c. Ex quo loco emendandi ſunt Hieroclis codices, qui huc reſpexit p. 84. edit. Needhami.“ VPTON.

CAPVT II.

Argumentum hujus capitis in ed. Ven. & Baſ. ſic legebatur, Πῶς ἄν τις σώζοιτο κατὰ &c. Recte ed. Gen. & ſeqq. σώζοι τὸ, diviſis vocibus; in quo conſentientes habent codices pab. Conſentit etiam pc. in Indice Capitum libri primi, niſi quod ibi perperam σώζει pro σώζοι ſcribitur. Præter rem MEIBOMIVS, ſuperiorem probans ſcripturam: „Deeſſe puto, ait, τὸ πρέπον, ut ſit, Πῶς ἄν τις τὸ πρέπον σώζοιτο &c.“ — Verbum σώζειν eodem modo uſurpatur atque τηρεῖν, quod vide

in

in Indice. Dictionem τὸ κατὰ πρόσωπον habes hoc cap. vſ. 28 & 30. *Argumenta Capitum*, quæ omnes exhibent codices; perapte plerumque adpoſita, non ab aliquo ſequioris ætatis auctore adjecta videntur, ſed ab ipſo Arriano profecta. In pb. hoc loco ſcribitur, Περὶ τοῦ, πῶς ἄν τις &c. Et ſic in Indice Capitum ſcribunt omnes pabc.

Verſ. 2. Ὅρα πῶς Λακεδαιμόνιοι μαστιγοῦνται. „De Spartanorum patientia, & de more pueros ad aram Dianæ Orthiæ flagris cædendi, multi multa dixere. Vnde Horat. lib. I. Od. 7. *Patiens Lacedæmon.* Cicero Tuſc. II. 13. [14.] *Spartæ vero pueri ad aram ſic verberibus accipiuntur, ut multus e viſceribus ſanguis exeat; nonnumquam etiam, ut cum ibi eſſem audiebam, ad necem: quorum non modo nemo exclamavit umquam, ſed ne ingemuit quidem.* Et lib. V. 28. [al. 27.] *Pueri Spartiatæ non ingemiſcunt verberum dolore laniati: adoleſcentium greges Lacedæmone vidimus ipſi, incredibili contentione certantes pugnis, calcibus, unguibus, morſu denique; cum exanimarentur prius, quam victos ſe faterentur.* Vide quoque Senec. de Provid. c. 4. & Simplic. in Epict. c. 10.“ VPTON. — Plura in eam rem aliorum ſcriptorum loca collegit Daviſ. ad Cicer.

Verſ. 3. Τὸ ἀπάγξασθαι. „Libri cæteri τὸ δ' ἀπαγξ. Sequimur noſtrum codicem; ut [mox *eodem vſ.*] ubi πάθῃ poſuimus, pro μάθῃ, [quod erat editum.] Recte πάθῃ, ut I. 18, 1. I. 28, 3 & 13. & alibi. Τὸ παθεῖν eſt *levi quadam opinione affici*, ſi ita loquar. *Si animo ita affectus ſum ab opinionibus, hoc ipſo tempore rationi eſſe conſentaneum ſuſpendio vitam finire, nec mora abeo, ſuſpendio vitam finiturus.* Male itaque μάθῃ: nemo enim ex doctrina, ſed mera ab opinione, ita agit. Confer autem II. 23, 17.“ VPTON. Particulam δὲ cum Vptoni codice ignorat noſter pb. In πάθῃ eidem adſtipulatur noſter po. Verbum πάσχειν, vel παθεῖν, iſto uſu, Stoicis (ut videtur) proprio, quem hic ſequitur Epictetus, non denotat ſigillatim *levi quadam opinione adfici*, ut vult Vptonus, ſed omnino *opinione quacumque.* Simili quadam ratione συμπάσχειν δόγματι, I. 3, 1. eſt, *dogma* vel *decretum aliquod intimo animi affectu amplecti.* De eodem uſu verbi παθεῖν, in Indice hæc adnotavit VPTONVS: „Dicitur autem mens πάσχειν, quoties ſeſe inferunt Φαντασίαι: cujus quidem mentis officium eſt, ſpatium ſibi dare ad conſiderandum, ne temere

mere abripiatur, & ſibi perſuadeat id verum eſſe, quod primo impulſu ſuggeritur. Chryſippus apud Plut. lib. IV. de Placit. Philoſ. [c. 12.] *Φαντασία ἐστὶ πάθος ἐν τῇ ψυχῇ γινόμενον, ἐνδεικνύμενον ἑαυτὸ τε* lege] *καὶ τὸ ποιητικόν.* Laërt. VII. 49. *προηγεῖται γὰρ ἡ φαντασία· εἶτ' ἡ διάνοια, ἐκλαλητικὴ ὑπάρχουσα, ὃ πάσχει ὑπὸ τῆς φαντασίας, τοῦτο ἐκφέρει λόγῳ. Præcedit namque viſio: deinde mens, cujus officium ſit enunciare quod a viſione accipit, exprimit verbo.* Vide ibi Aldroband. Recte ergo I. 2, 3. *ὅταν πάθῃ* pro *μάθῃ* repoſui."

Ibid. *ἀπελθὼν ἀπήγξατο.* „Eadem occurrunt verba apud Matth. c. 27, 5." VPTON. — „Forſan *ἂν ἀπήγξατο, je vel ſuspenderit.*" MEIBOM. — Non ſolicitanda vulgata.

Verſ. 4. *τὸ ζῶον.* Intellige *τοῦτο τὸ ζῶον* nempe *λογικὸν*, ut ait initio capitis. Ac fortaſſe librariorum culpa intercidit h. l. vocabulum *λογικὸν*, aut pronomen *τοῦτο*. Sed conf. I. 10, 7.

Ibid. *ἑλκόμενον.* „Ducunt volentem fata, nolentem trahunt. Sic II. 20, 15. de Epicuro: *τὸ πάντων τῶν ἐν ἀνθρώποις ἰσχυρότατον, ἡ Φύσις, ἕλκουσα ἐπὶ τὸ αὐτῆς βούλημα ἄκοντα καὶ στένοντα.*" VPTON.

Verſ. 5. *Ἄλλῳ δ' ἄλλο προσπίπτει τὸ εὔλογον.* „*Fit ut alia aliis vel probabilia vel improbabilia ſint.* Quod ſuapte natura verum, honeſtum, bonum, probabile eſt, in genere omnibus eſt tale: ſed ſpeciatim aliquod discrimen admittit, ob varias animorum, corporum, fortunarum conditiones: ut vinum febricitanti, mel bilioſo adverſatur, cæteris non item. Vide Ciceronem lib. I. de Offic. ubi de cujusque Perſonæ decoro disputat." WOLFIVS. Verba iſta, ad quæ hæc adnotaverat Wolfius, in eamdem fere ſententiam in lat. verſione interpretatus eſt Vptonus: *verumtamen evenit, ut aliud alii ſit rationi conſentaneum & non conſentaneum.* Rurſusque in Indice verba illa, *ἄλλῳ ἄλλο προσπίπτει*, ſic vertit, *aliud alii evenit.* At nunc quidem non agitur de eo quod *eſt*, ſed de eo quod *videtur* cuique, de *opinionum* diverſitate, de erroribus quos in judicando eo, quod ſit rationi conſentaneum aut contra, admittere ſolent homines. Itaque verbum *προσπίπτειν* eodem fere modo hic accipiendum, quo in illa phraſi, cum *Φαντασία*, id eſt *viſa* vel *ſpecies rerum*, *προσπίπτειν ἡμῖν* dicuntur, nempe *occurrere nobis, offerri, objici, accidere;* ſicut paſſim apud Noſtrum, II. 16, 20. II. 18, 10. II. 23, 42. &c. & apud Laërt. VII. 118.

προσπα-

προσπεσεῖσθαί ποτε αὐτῷ (τῷ σοφῷ) φαντασίας ἀλλοκότους. Itaque veram auctoris ſententiam his verbis exprimenda eſſe duxi, *alii aliud videtur rationi conſentaneum.* Propius ad verbum dicere poſſes, *aliis aliud* (id eſt, *aliis aliâ ſpecie, aliis aliâ*) *occurrit.* Conf. I. 20, 11.

Verſ. 6. ὥστε μαθεῖν τὴν τοῦ εὐλόγου καὶ ἀλόγου πρόληψιν ταῖς ἐπὶ μέρους οὐσίαις ἐφαρμόζειν. „Hunc locum emendavimus auctoritate noſtri codicis. Cæteri libri [editi,] ὥστε μαθεῖν τοῦ εὐλόγου καὶ ἀλόγου κρίσιν ταῖς ἐπὶ μέρος οὐσίαις. Vbi duo occurrunt errores: κρίσιν, contra ſenſum; & μέρος, contra conſtructionem; male quoque omittitur τήν. Conſule Indicem in voce πρόληψις.“ VPTON. — Adde Ind. in μέρος & in ἐφαρμόζειν. Articulum τὴν habet etiam noſter pb. πρόληψιν vero pab. qui quidem in mendoſam ſcripturam ἐπὶ μέρος h. l. cum olim vulgatis conſentiunt. In pc. vero, poſt ἀλόγου, duæ fere lineæ prætermiſſæ ſunt a librario, quem eorumdem verborum paucis interjectis repetitio decepit.

Verſ. 7. ἀλλὰ καὶ τῷ κατὰ πρόσωπον. Vulgo omnes ἀλλὰ καὶ τῶν κατὰ προσ. Qui genitivus videri poterat a ταῖς ἀξίαις pendere; nec tamen ſatis commodus erat: oportebat enim καὶ ταῖς τῶν; neque aliâs τὰ κατὰ πρόσωπον dicit Noſter, in plurali numero, ſed τὸ κατὰ πρόσωπον, in ſing. ut vſ. 28 & 30. Itaque prætuli καὶ τῷ κατὰ πρ. quod in pb. inter lineas notatum a prima manu inveni.

Verſ. 8. ἀμίδα παραχρατεῖν. „Ita ex noſtro cod. pro περιχρατεῖν; & mox παραχρατήσας, pro περιχρατήσας, quæ lectio priores occupavit editiones. Monente etiam Meibomio. Cæterum vide Eraſmi Adag. *Indignus qui illi matellam porrigat.* Erat autem inter ſordidiſſima, micturienti matulam ſupponere. Vnde illud Martialis, lib. X. Epigr. 11.

Diſperiam, ſi tu Pyladi præſtare matellam
dignus es, aut porcos paſcere Pirithoi.

Hi dicebantur *Laſanophori.* Horat. lib. I. Sat. 6. 109.

— — — *Quinque ſequuntur*
te pueri, laſanum portantes.

Sic I. 19, 17. ὅταν Καίσαρ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ λασάνου ποιήσῃ.“ VPTON. In veram ſcripturam παραχρατ. conſentiunt fere noſtri mssti, quam eamdem vſ. 9 & ſeq. editi etiam omnes tenebant. Pro ἀμίδα autem cum h. l. tum vſ. 10. ἀμίδαν dant pac. inſolita forma.

Verſ.

Verſ. 9. ἄλλῳ δέ τινι &c. „Plutarchus in Apophthegm. Lacon. refert, *puerum quendam Spartanum, ab Antigono captum ac venditum, paruiſſe quidem emptori in omnibus, quæ non eſſent indecora ingenuis. Cæterum juſſus afferre matulam, detrectavit obſequium, addens: Non ſerviam. Surgente domino, puer, Senties, inquit, quem emeris; ſimulque conſcenſo tecto, ſe præcipitem dedit.*“ SCHEGKIVS.

Ibid. τὸ αὐτὸν παραπρατῆσαι. „Vſitatiſſimum eſt, αὐτοῦ pro ἑαυτοῦ ſeu ἑαυτοῦ uſurpari: idque præſertim apud ſcriptores ſequioris ævi. Quare non temere mutandum.“ VPTON. — At non ſemper promiſſo ſtetit vir doctus. vide Not. ad l. 1, 4.

Verſ. 10. Ἂν οὖν μοι τυνθάνῃ. „*Quod ſi me percontaris.* Ea quæ ſequuntur, docent, ſi quis talia roget, eum a vulgo non differre, ac vivere populariter ei licere; ſecus ac viro honeſto, erudito, & gravi.“ WOLFIVS.

Ibid. μείζονα ἀξίαν ἔχει — — μείζονα ἀπαξίαν. Solennes hæ ſunt formulæ Stoicorum, cum de rebus agunt, quæ nec in bonis (ſenſu eminenti ſic dictis) nec in malis debent numerari, ſed per ſe hactenus quidem ſunt indifferentes. Earum rerum aliæ, cum aliis comparatæ, μείζονα ἀξίαν habent, id eſt, *majore æſtimatione dignandæ ſunt*, adeoque *præ aliis eligendæ & ſumendæ:* aliæ μείζονα ἀπαξίαν habent, id eſt, quaſi *majorem indignitatem*, ut Wolfius vertit, vel *minorem æſtimationem*, ut Cicero dicere maluit; adeoque, ſi cum prioribus comparentur, *rejiciendæ* ſunt. Vide Cic. Acad. I. 10. de Finib. III. 6, & 15 ſq. IV. 21 & 25. & Gatak. ad Anton. III. 11. quos laudavit Heynius ad Enchir. c. 36. Apud Laërtium quidem, VII. 105. habes ἀναξίαν ἔχουσα, non ἀπαξίαν; ſed apud Epictetum in ἀπαξίαν non hic ſolum, verum etiam in Enchir. l. c. conſentiunt libri, excepto ibi uno.

Ibid. τοῦ μὴ δαρῆναι. „Abſunt hæc verba, τοῦ μὴ δαρῆναι, a cæteris codicibus, quæ huc ex noſtro codice ad locum ſuum revocavimus.“ VPTON. — Pariſini codices illa verba non magis agnoſcunt, quam olim editi.

Verſ. 11. Ἀλλ' οὐκ ἂν κατ' ἐμέ. Τοῦτο δὲ δεῖ συνεισφέρειν. „*But this is not agreeable to my Rank or Character.* [hoc eſt; *At hoc meæ non convenit perſonæ.*] Monent Lexicographi, κατὰ *convenientiam* ſignificare. Demoſth.

Demoſth. *περὶ στεφ.* p. 189. edit. Par. 1570. *τῶν κατ' ἐμαυτὸν ἀνθρώπων.* Vbi Schol. *τῶν κατὰ τὴν ἐμὴν τάξιν.*" VPTON. — Nihil iſto uſu frequentius. Cæterum verba iſta, *Ἀλλ' οὐκ ἂν κατ' ἐμὲ*, intelligi poſſunt ab eodem dicta, a quo ea quæ proxime præcedunt. At, quæ ſequuntur, indicare utique videntur, eſſe hanc objectionem ab eo factam, qui quæſtionem propoſuerat: cui objectioni deinde proximis verbis, *Τοῦτο σὲ δεῖ*, reſpondetur. Pronomen vero hoc, *τοῦτο*, ſuperiores editiones ad præcedentia referebant, *Ἀλλ' οὐκ ἂν κατ' ἐμὲ τοῦτο.* Commodius Vptonus ad ſequentia traxit, quia ad *σὲ δεῖ συνεισφέρειν* utique deſiderabatur *τοῦτο*, quod ad ſuperiora quidem verba facile intelligitur.

Verſ. 12. *Ἀγριππῖνος.* „De Paconio *Agrippino* vide ſupra ad I. 1, 28." VPTON.

Ibid. Φλώρῳ. Quærenti mihi de *Floro* nihil memoratu dignum occurrebat." VPTON. — Nempe paſſim quidem mentio fit virorum hujus nominis; ſed nihil occurrit, e quo conjecturam facere liceat, quis fuerit hic, quem nunc Epictetus dicit.

Ibid. εἰς Νέρωνος θεωρίας. „Quam deditus fuerit ſcenicis ſpectaculis Nero, ſatis notum. Conſule Taciti Annal. XIV. 14 ſq. & Suetonium in vita Neronis, c. 21. Quod autem Epictetus dicit de Floro, id patet ex Xiphilino & Tacito: *Neronem* nempe *nobilium familiarium poſteros, egeſtate venales, in ſcenam deduxiſſe, ratum dedecus amoliri, ſi plures foedaſſet.*" VPTON. — Xiphilinum vide cap. 17 ſq. ex Dionis Caſſii Hiſt. lib. LXI. p. 996 ſqq. edit. Reimari.

Verſ. 14. *συγκαθεὶς. συντιθεὶς* pab. male. Vide Ind. in *συγκαθίημι*, & in *καθίημι.*

Verſ. 15. *Τί γάρ μου πυνθάνῃ;* Forſan *Εἰ γάρ μου πυνθάνῃ, &c.* ut apodoſis deinde orationis ſit, *λέγω, ζωή.* Sed temere nil muto; & in vulgata adquieſco.

Ibid. αἱρετώτερον. αἱρετώτερος pc. quod quamquam ſpeciem habet, vulgatæ ſcripturæ non præferendum.

Verſ. 16. *τραχηλοκοπηθήσομαι. τραχηλοκοπεθήσομαι* pa. quod videri poſſit ex *τραχηλοκοπισθήσομαι* corruptum, a *τραχηλοκοπίζω*, quæ tamen forma non uſitata.

Verſ. 17. *Τί οὖν; Σὲ ἔδει &c.* Sic orationem diſtinxit Vpton. Non minus vero commode, ac fortaſſe etiam commodius olim conjungebant illa, *Τί οὖν σὲ ἔδει Φρονίζειν; Quid ergo te oportebat curare?* &c. Aliam diſtinguendi totius hujus loci rationem propoſuit Gatak.

ad

ad Anton. XI. 18. quæ mihi non incommoda ſolum, ſed & prorſus aliena viſa eſt.

Verſ. 18. *ἐγὼ δὲ πορφύρα εἶναι βούλομαι.* „Prorſus πορφύρα hic, quod in Senecæ verbis *prætextum*, pro *purpura quæ prætexitur;* uti obſervabat Caſaub. in Notis ad Sueton. Jul. Cæſ. c. 30. Locus Senecæ eſt Epiſt. 71. *Sed Cn. Pompejus amittit exercitum: ſed illud pulcherrimum reip. prætextum, optimates, uno prælio profligabuntur.* Vocat *optimates*, honeſta translatione, *prætextum reip.* Conf. III. 1, 23.“ VPTON. Adde mox hoc cap. vſ. 22.

Ibid. ὅτι ἐξομοιώθητι τοῖς πολλοῖς. „Notanda eſt ſtructura, ὅτι cum verbo modi imperativi; uti I. 6, 27. *ἀλλ᾽ οἶμαι, ὅτι ταῦτα πάντα — — φέρετε.* [Vide ibi not.] I. 7, 6. *ἀρκεῖ τοῦτο ἀκοῦσαι, ὅτι — — παραδέχου.* Sic Xiphilin. p. 352. *εἶπε τῷ Ἀδριανῷ παραλαλήσαντί τι, ὅτι ἄπελθε, καὶ τὰς κολοκύνθας γράφε.* Et p. 389. *εἰπὼν, ὅτι λέγετε τοῖς οἴκοι, Περτίναικα ἄρχειν.* Et p. 430. *ἀπεκρίνατο, τὸ ξίφος δείξας, ὅτι θάρσει μῆτερ.“* VPTON. — Nihil familiarius Noſtro, quam pleonaſticus ille particulæ ὅτι uſus; ſed is nec cuiquam fere alii Græco ſcriptori alienus. E Polybio exempla nonnulla in Lexico Polyb. collegi. Cæterum, quæ verba ex Epict. noſtro I. 6, 27. citavit Vptonus, ea huc non fuiſſe referenda, ipſa loci inſpectio docebit. Allud exemplum, vere huc ſpectans, in Ind. citavit Vpton. ex Aeliani Var. Hiſt. XIV. 16. *ἀπεκρίνασθαι τὸν ζωγράφον, ὅτι στρέψον τὸ πινάκιον.*

Verſ. 19. Πρίσκος Ἑλουίδιος. „Innocentia & ſanctitate vitæ facile omnibus ætatis ſuæ ſuperiorem fuiſſe *Helvidium*, produnt hiſtoriæ. Hunc a Veſpaſiano occiſum, miſſis percuſſoribus, ſcribit Suetonius. Plura de ipſius moribus atque ingenio reperies apud Tacitum, libro XX. hiſtoriæ Auguſtæ; [Hiſt. IV. 5.] ubi ſic ſcribit: *Ingenium illuſtre altioribus ſtudiis juvenis admodum dedit: non, ut plerique, ut nomine magnifico ſegne otium velaret, ſed quo firmior adverſus fortuita remp. capeſſeret. Doctores ſapientiæ ſecutus eſt, qui ſola bona quæ honeſta, mala tantum quæ turpia; potentiam, nobilitatem, cæteraque extra animum, neque bonis, neque malis annumerant.* Plura apud Tacitum, & ſparſim quædam reperies apud Plinium in Epiſtolis.“ SCHEGKIVS.

Ibid. „Helvidii meminit inter alios reip. & libertatis amatores M. Antonin. I. 14. Conſule autem Sueton. in Veſpaſ. c. 15. qui has ipſas altercationes ab Epicteto memoratas

moratas respexisse videtur. Et Tacit. Hist. lib. IV. c. 4. *Vbi ad Helvidium Priscum, prætorem designatum, ventum, prompsit sententiam, ut honorificam in bonum principem, [ita] falsa aberant, & studiis senatus attolleba-tur. Isque præcipuus illi dies magnæ offensæ initium & magnæ gloriæ fuit.* His adde Juvenal. Sat. V. 36. & ibi vet. scholiasten." VPTON.

Ibid. Οὐεσπασιανοῦ. Οὐεσπασιανοῦ vulgo dabant omnes. Nil necesse equidem putavi, errorem librariorum religiose tenere. Itaque veram scripturam restitui, quemadmodum & Reimarus apud Dionem facere non dubitavit, ubi eumdem errorem subinde erraverant librarii; p. 915 & 958. Habet autem Οὐεσπασιανοῦ etiam noster pb.

Ibid. μέχρι δ' ἂν ὦ. „Ita ex nostro codice, monente etiam Meibomio, reposui. Cæteri libri perperam μέχρι δ' ἂν οὖ." VPTON. — Cum Vptoni cod. facit noster pc. Et proxime accedunt pab. in quibus est μέχρι δ' ἐὰν ὦ. Ad lectionem olim vulgatam, μέχρι δ' ἂν οὖ, sic commentatus erat WOLFIVS: „*Quoad autem*, scilicet ἐάσεις με συγκλητικὸν εἶναι, *me senatu non moveris, est mihi frequentanda curia.* Interrogatio [quæ ponebatur post εἰσέρχεσθαι] delenda est. Male distinctus est hic libellus, ut græci plerique. Ego vero, in convertendo, sententiæ auctoris servire soleo, non erratis & negligentiæ librariorum."

Vers. 21. καὶ σὺ τὸ σὸν. Caret σὺ pa.

Vers. 22. τί γὰρ ἄλλο, ἢ διαπρέπει ἐν αὐτῷ ὡς πορφύρα, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ καλὸν παράδειγμα ἔκκειται. WOLFIVS: *Quid enim promovet in veste purpura? Quid enim aliud, nisi quod et in ipsa eminet, ut purpura: & cæteris honestum exemplum præbet?* Ad quæ verba hæc adnotavit ipse interpres: „Lego ἐν ἑαυτῷ, vel αὑτῷ cum aspiratione: *excellit in se, ut prætexta purpura in veste.*" — In eamdem sententiam Vptonus vertit: *Quid prodest purpura vestimento? quid, nisi ut per se excellat, cum sit purpura, & aliis honestum præbeat exemplum?* At manifestum videtur, verba ἐν αὐτῷ referri ad ἱμάτιον, quod modo præcessit; ita ut responsio ad illam quæstionem, Τί δ' ὠφελεῖ ἡ πορφύρα τὸ ἱμάτιον; in eadem statim similitudine maneat. *Quid prodest purpura vestimento? Eminet, excellit in eo, ut purpura;* cujus nempe hæc ipsa vis est, ut præ cæteris late splendeat. Et hanc interpretationem ipsum etiam verbi thema, διαπρέπει, poscere videtur, quod in præsenti tempore positum est,

ficut ὠφελεῖ; non in præterito, quemadmodum remotius verbum ὠφέλησε, quod cum Πρίσκος conjungitur. Adplicatio vero ſimilitudinis per ſe intelligitur, nec diſertis verbis adjicitur: ſcilicet, *ſicut purpura ſplendore ſuo eminet in reliquo veſtimento, ſic Priſcus virtutis ſuæ ſplendore eminuit inter ſuos æquales.* Pro διαπρέπει, habet διαπρέπειν pa. In ἐν αὐτῷ vero conſentiunt libri omnes.

Verſ. 23. μὴ εἰσαλθεῖν εἰς σύγκλητον. „Hæc lectio eſt noſtri codicis; aliorum ἐλθεῖν.“ VPTON. Noſtri libri ἐλθεῖν habent, ut olim edebatur.

Ibid. ἔχω σοι χάριν. Deeſt σοι pab. non male.

Verſ. 24. ἃ οἶδεν. Ex Ms. Par. habes οἶδεν, pro εἶδεν.“ VPTON. Ante hunc editorem in mendoſum εἶδεν conſentiebant impreſſi libri; quod in οἶδεν mutandum monuerat jam Salmaſius. In mſstis libris nexus ſcripturæ, quo indicatur diphthongus ει, frequentiſſime ita pictus deprehenditur, ut ab οι vix diſcerni poſſit. Perſpicue vero οἶδεν ſcribunt h. l. pab.

Ibid. προσεπισωρεύσει. προσεπισωρεύει pbc. προσεπισωρεύσῃ pa. Neutrum recte.

Verſ. 25. κινδυνεύων ἀποθανεῖν, &c. „Ad marginem noſtri codicis adſcripta ſunt hæc verba: ἤτοι διὰ τοῦ μὴ ἀποκοπῆναι τὸ αἰδοῖον, ἐσήπη γάρ. Fortaſſe cauſſa erat ob vulnus in arena acceptum, & male poſtea a medicis tractatum. Sed iſtiusmodi exempla Epicteti temporibus notiſſima, & vulgari jactata ſermone, hodiernis lectoribus difficiliora non poſſunt non videri.“ VPTON.

Ibid. εἰ μὴ ἀπαχόπη. „Scribo ἀποκοπῇ.“ MEIBOM. Immo, ſi quid mutandum, ἀποκοπείη oportebat, in modo potentiali: & hoc quidem ἀκρίβεια grammatica requirebat; ſed & ferendum vulgatum. Ad ἀποκοπείη autem accedit id quod in pb. inter lineas notatum eſt, leviter quidem corruptum, ἀποκοποίη.

Ibid. ἦν δ' ἐκεῖνος Φιλόσοφος. „*Erat autem ille philoſophus.* Ambiguum, pugil-ne, an frater pugilis.“ WOLFIVS. — „Certe frater pugilis, ſic enim conſtructio poſtulat: ſed ironice accipio; frater pugilis, ſi diis placet, philoſophiam profitebatur.“ VPTONVS. — Immo vero conſtructio orationis perinde patitur, ut ad *athletam* referatur ἐκεῖνος, atque ad *ejus fratrem.* Suadent autem, immo poſcere videntur ſequentia, ut ad ipſum *athletam* referamus; non modo quoniam probat ejus conſilium Epictetus, ut viro dignum, improbatque adeo deliberationem a fratre propoſitam; ſed quæſtio iſta, quæ

verſ.

verſ. ſeq. movetur, *utrum conſilium illud ut athleta ceperit, an ut philoſophus*, evidenter eo pertinere videtur, ut intelligamus, ipſum athletam philoſophum eſſe habitum. Atque id quidem, ſi de vulgari pugile aut Romano aliquo *gladiatore* ageretur, mirum Vptono videri poterat; ab *Olympici athletæ* profeſſione non utique alienum videri debebat. Pronomen ἐκεῖνος ad *athletam* pariter retulit Salmaſ.

Ibid. ἀποκόπτωμεν, & mox deinde ἀπερχόμεθα, in indicativo, ex Vptoni codice in contextum recipere non dubitavi; & interrogative interpretatus ſum, notione futuri; quemadmodum etiam Schegkius fecerat, qui ſic habet: *præcidemus - ne illam partem, ut iterum deinde in palæſtra verſari poſſimus?* Superiores editiones ἀποκόπτωμεν & ἀπερχώμεθα in ſubjunctivo ſcribunt; quæ tenens Vptonus, interrogandi ſignum, quod poſt ἀπερχώμεθα habebant editiones omnes, abjecit, monente etiam Salmaſio; & *præcidamus* vertit, & *revertamur*, hortantis in modum. Pariter Wolfius: *reſecemus hanc partem, & gymnaſium diutius frequentemus.* Vptoni codici ſuffragatur noſter pc.

Verſ. 26. Ὡς ἀνὴρ, ἔφη. „Iſtud ὡς eſt ex noſtro codice: deeſt in aliis. [Ex conject. jam adjicere juſſerat Salmaſius. Et habet etiam ὡς hoc loco codex noſter pb. inter lineas quidem, ſed a prima manu.] Nota interim, ἀνὴρ, *vir*, i. e. *Athleta*. Sic apud Gruterum p. CCCXVI. ἀνδρῶν, *Athletarum*.

ΟΛΥΜΠΙΑ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΑΝΔΡΩΝ
ΠΑΛΗΝ.

Et Marm. Græc. apud Sponium, p. 263. Ἀνδρῶν παγκράτιον, *virorum*, i. e. *Athletarum Pancratium*. Sic interpretare apud Diog. Laërt. VI. 43. Νικᾷ Διώξιππος ἄνδρας. Senſu fere Homerico; Ὦ φίλοι, ἄνερες ἐστέ. Iliad. ε. 529.“ VPTON. — Opportune quidem a viro docto obſervatum, ἄνδρας ſigillatim dictos *Athletas*; ſed non idcirco a propria vocabuli vi hoc loco prorſus recedendum putem. Hoc dicit, ni fallor, Epictetus: *Philoſophiâ non magnopere opus fuit ad iſtud conſilium capiendum; ſatis erat*, virum *eſſe*. *Et erat ſane conſilium* viro dignum, *mortem prius oppetere, quam pati ut virilia ſibi exſecarentur. Sed nimirum ejus erat* viri, *qui virilium factorum ſibi conſcius eſſet, adeoque ſatis vixiſſet.*

xiſſet. Conf. Gatak. ad Antonin. IV. 3. Hanc fere eſſe hujus disputationis ſententiam, ex falſa etiam ratione intelligi videtur, qua mox (vſ. 27.) contrarium aliorum conſilium irridet.

Ibid. ἀνὴρ δ' Ὀλύμπια κεκηρυγμένος. Nil opus eſt, ut ante ἀνὴρ diſerte h. l. repetatur particula ὡς, quemadmodum Salmaſius voluerat. ' Ὀλύμπια κεκηρυγμένος Vptonus in Indice vertit *in Olympicis certaminibus victor præconis voce declaratus.* Id ſi voluiſſet Epictetus, ἀνακεκηρυγμένος dixiſſet, aut clarius etiam (ut alibi) στεφανωθεὶς vel νενικηκὼς, nec deinde demum verbum ἠγωνισμένος ſubjeciſſet. Nunc nihil aliud dicit, niſi quod *in Olympicis certaminibus in athletarum numero a præcone proclamatus eſt*, (quod fieri ſolebat priusquam inirentur certamina) *atque etiam certavit.* Ibi vero etſi non victor diceſſerat, potuit tamen cum laude certare; ac vel ea jam laus erat, magnis excidiſſe auſis.

Ibid. οὐχὶ παρὰ τῷ Βάτωνι ἀλειφόμενος. Olim παρὰ τῷ βάτῳ legebatur, conſentientibus manuſcriptis; quod WOLFIVS vertit, *non ad ampullam ungi ſolitus*, hac adjecta Adnotatione: „Num βάτος hîc λήκυθον ſignificet, an vero ſit laniſtæ alicujus proprium, equidem dubito. Illud non dubito, ſignificari, non umbratilem fuiſſe pugilem, ſed germanum, & probe exercitatum.“ — Hæc ille; quem ſecuti ſunt cæteri editores, donec τῷ Βάτωνι in græcum contextum recepit VPTONVS; qui in Notis: „Certiſſima, inquit, eſt emendatio, Βάτωνι, pro Βάτῳ, monente SCALIGERO, in Euſeb. p. 179. cujus hæc ſunt verba: „Fuerunt vero & alii *Batones*, in quibus Βάτων ὁ ἀλείπτης, qui florebat ſub M. Aurelio Antonino & Severo: cujus præclara commendatio extat in vetuſtiſſima ſtela: [apud Gruterum p. CCCXXVII.] Ἔδοξε τοῖς ἀλειφομένοις· Ἐπειδὴ Βάτων Φίλωνος πρότερον μὲν ἐπ' ἔτη δύο προχειρισθεὶς γυμνασίαρχος προεστάτησεν ἐνδόξως καὶ καθαξίως αὐτοῦ τε καὶ τῆς τῶν ἀλειφομένων προαιρέσεως &c. Arrianus in Epicteto, παρὰ τῷ βάτῳ ἀλειφόμενος; ubi ſine ulla dubitatione legendum, παρὰ τῷ Βάτωνι, qui eſt ille Βάτων Φίλωνος, σύγχρονος Ἐπικτήτου. Nam Epictetus vixit usque ad tempora M. Aurelii, hoc eſt, eo imperante floruit; auctor Suidas.“ — Βάτωνι ſcribendum monuit etiam SALMASIVS.

Verſ. 27. ἄλλος δ' ἂν καὶ τὸν τραχ. „ἄλλος δ' ἄν eſt ex noſtro codice, cum cæteri ἄλλος δὲ ſine particula ἄν exhibent.“ VPTON. In ora pb. notatur ἄν adjiciendum ad ἀπετμήθη.

Verſ.

Verſ. 28. *παρὰ τοῖς εἰθισμένοις αὐτὸ συνεισφέρειν ἐξ αὑτῶν ἐν ταῖς σκέψεσιν. apud hos qui eam* (perſonæ rationem) *ex ſeſe ſimul* (ſcil. cum rebus externis) *adhibere in deliberationes conſueverunt. ἐξ αὑτῶν* e ſuperioribus editionibus revocavi, quod Vptonus tacite & ſua auctoritate, ac ſane præter rem, in *ἐξ αὐτῶν* mutaverat. conf. Not. ad I. 2, 9. & ad I. 1, 4. *συνεισφέρειν τι ἐν ταῖς σκέψεσι, aliquid ſimul cum aliis rebus adhibere in deliberationibus;* vel *ſimul adferre in deliberationes*, ut *ἐν* idem valeat ac *εἰς*, ſicut paſſim alibi. *ἐξ αὐτῶν* autem, id eſt, *ex ſeſe*, & quaſi *de ſuo fundo, a ſua parte*, opponitur rebus externis, quarum ratio habetur in eisdem conſultationibus. *ἐξ αὐτῶν* cum Vptono habet noſter cod. pc. Præter rem Meibomius *αὐτὸ* in *ἑαυτὸν* mutandum cenſuit, quum manifeſte ad *τὸ κατὰ πρόσωπον* referatur. cf. vſ. 7.

Verſ. 29. *Ἄγε οὖν, Ἐπίκτητε; διαξύρησαι.* „Hæc refert Caſaubonus in Notis msstis „ad Domitiani tempora, qui juſſit in exilium ire philoſophos: tum ii, qui „diſſimulare voluerant profeſſionem ſuam, ſoliti ſunt radere barbam, quod negat faciendum philoſopho Epicteto.“ Hæc CASAVBONVS. Adde quod, faciem muliebri modo tractare & barbam tondere, indignum viro Stoici putabant. vide I. 16, 9 ſqq. Finge aliquem Epicteto hæc diſſerenti de eo *quod deceat, quod cuique perſonæ conveniat*, ſubjicere, aut ipſum Epictetum, interrogatione ſuppoſita, dicere, *Ἄγε οὖν* &c. Cui Epictetus: *Si ſim philoſophus, ſi revera quod videar, nego me raſurum; nego, me profeſſionem diſſimulaturum; conſervaturum decorum illud in omnibus factis & dictis, in corporis denique motu & ſtatu.*“ VPTON. — *Ἄγε Ἐπικτ.* habet pc. abſque *οὖν*.

Ibid. *Ἂν ὦ φιλόσοφος.* „Ita noſter codex & ms. Pariſ. Editi omnes, *ἂν ᾖ φιλοσ.*“ VPTON. — Nempe iſta verba *ἂν ᾖ φιλ.* uti par erat, cum præcedentibus junxerant ſuperiores editores; unde *ἂν ᾖς* ſuaſerat Meibom. *ἂν ὦ* dant pab. *ἂν ᾖ* pc.

Verſ. 30. *Πόθεν δ' ὁ ταῦρος &c.* „Idem exemplum vide infra, III. 1, 22. III. 22, 6. IV. 8, 44. Homer. Iliad. B'. 480.

Ἠΰτε βοῦς ἀγέλῃφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
ταῦρος· ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσι.

M. Antonin. XI. 18. *Προστησόμενος αὐτῶν γέγονα* (ſcribe *γέγονας*) *ὡς κριὸς ποίμνης, ἢ ταῦρος ἀγέλης.* Cicero de

Fin. III. 20. *Atque ut Tauris natura datum eſt, ut pro vitulis contra leones ſumma vi impetuque contendant: ſic ii* &c. Dio Pruſ. Orat. II. p. 33. Ὁ δὲ ταῦρος σαφῶς (δμοὶ δοκεῖν) πρὸς βασιλέα καὶ βασιλέως εἰκόνα πεποίηται. — — Βασιλεύει δὲ καὶ ἄρχει τῶν ὁμοφύλων μετ' εὐνοίας, ὡς ἄν εἴποι τις, καὶ κηδεμονίας· τοῦτο μὲν ἐξηγούμενος νομῆς, τοῦτο δὲ θηρίου φανέντος οὐ φεύγων, ἀλλὰ πάσης τῆς ἀγέλης προμαχόμενος, καὶ τοῖς ἀσθενέσι βοηθῶν, καὶ προμηθούμενος σώζειν τὸ πλῆθος ἀπὸ τῶν χαλεπῶν καὶ ἀγρίων. ubi ſupple θηρίων, nam præceſſit θηρίου." VPTON.

Ibid. τῆς αὐτοῦ παρασκευῆς. αὐτοῦ ſcripſi cum tribus codicibus noſtris. Vulgo αὑτοῦ edd.

Ibid. ὑπὲρ τῆς ἀγέλης πάσης. „πάσης inſerui ex noſtro codice." VPTON. — Ignorant iſtam vocem tres noſtri manuſcripti, cum editis ante Vptonum; ne ſic quidem male.

Ibid. ἦ δῆλον ὅτι. Fuit tempus cum putarem, ἦ cum circumflexo accentu eſſe ſcribendum, quemadmodum ἦ δὴ & ἦ ἤπου ſcribi ſolet, ubi particulæ ἦ vim βεβαωτικὴν tribuunt, & *profecto*, *ſane*, interpretantur. Sed in ἦ cum gravi accentu, cum hoc loco, tum in aliis huic ſimilibus, I. 6, 33. I. 9, 3. &c. pertinaciter non editi ſolum libri, ſed & ſcripti noſtri omnes conſentiunt. Et re diligentius expenſa intellexi, recte ſic ſcribi, particulamque ἦ in hujusmodi locis non tam *confirmandi* vim habere, (quæ vis in adjecta voce δῆλον ineſt) quam *excipiendi*, ut *niſi* valeat, ſitque elliptica locutio ex eo genere, quod infra ad I. 7, 16. explicamus. Alium ellipticum uſum ejusdem particulæ ἦ notamus ad I. 6, 11.

Verſ. 31. ὅστις ἂν ἔχῃ. Secutus ſum ſcripturam duorum noſtrorum codicum pab. cum ante ὅστις ἂν ἔχοι ederetur. ὅστις ἔχει habet pc. omiſſa ἂν particula; nec hoc male.

Ibid. ἀγωνήσει αὐτήν. Pro αὐτήν. in pb. inter lineas notatur alia lectio, αὐτόν.

Verſ. 32. χειμασκῆσαι. vertunt *per hyemem exerceri*, *hybernis exercitiis incumbere*; recte id quidem: ſed, adjecto ad verbum ἀσκεῖν nomine χειμῶν, non habetur reſpectus ad hyemis rigorem aut ad aëris intemperiem, quæ Vptonus ſpectaſſe videtur, cum in Indice ait, verbum illud præſertim *de dura aliqua ac vehementi exercitatione* uſurpari. χειμασκεῖν (ut intelligitur ex Polyb. III. 70, 4.) proprie dicitur de *exercitiis tironum militum*, quæ per

per hyemem, ſive domi, ſive in hybernis, *inſtituuntur*, ut adpetente tempore, quo in apertum campum adverſus hoſtem prodeundum eſt, ad belli opera atque labores bene præparati ſint. Hinc deinde (ut h. l. apud Epictetum noſtrum, & IV. 8, 35.) transfertur ad alia *quævis exercitia, domi & privatim, aut etiam in ſcholarum gymnaſiorumque umbra inſtituta, quibus ad res ſerio ac publice in vita gerendas præparamur.* Hanc notionem reſpiciens, voculam *intus* in verſione adjeci.

Ibid. μὴ εἰκῇ προσπηδᾷν ἐπὶ τὰ &c. προπηδᾷν SALMASIVS ſcribere juſſit; non ſine veri ſpecie. Sic προπίπτειν eſt *præcipitem ſe dare;* & ipſum verbum προπηδᾷν habes infra, IV. 10, 3. Sed, adjecto εἰκῇ adverbio, εἰκῇ προσπηδᾷν ἐπί τι idem ſonare videtur ac προπηδᾷν. Et in vulgatum conſentiunt libri.

Verſ. 33. πόσου πωλεῖς τὴν σεαυτοῦ προαίρεσιν. „*Quanti vendas tuum inſtitutum;* hoc eſt, quanti facias atque æſtimes tuam vitæ rationem.“ WOLFIVS. Quod πωλεῖς pro πωλεῖς habet editio Baſil. proprius eſt illius editionis error. προαίρεσις plerumque aliàs apud Epictetum eſt *voluntas, voluntatis decretum, liberum animi propoſitum.* Sic I. 1, 23. I. 17, 21 & 26. Enchir. c. 4 & 9. &c. Sed recte, ſi quid video, hoc loco de *vitæ inſtituto* interpretantur; qui eſt aliàs ſatis vulgatus ejusdem nominis uſus. Reſpicit proxime ad Philoſophi profeſſionem.

Ibid. ἄνθρωπε. Vocabulum hoc, quod conſentientibus noſtris msstis ad præcedentia verba retulerant ſuperiores editiones, ad ſequentia retulit Vptonus, a Meibomio admonitus. Et ſic fere ſolet aliàs Epictetus initio orationis vel periodi ponere iſtam compellationem; ut I. 1, 23. I. 19, 26. I. 21, 2. I. 25, 27. &c. Sed & in fine; veluti I. 4, 9. Hoc autem loco vere in media poſitum eſt hoc vocabulum; nam dictio illa, μὴ ὀλίγου πωλήσῃς, non per ſe ſtare videtur, ut ſit imperative aut prohibitive intelligenda, ſed ad ſuperiora referenda: *vide, quomodo vendas, ne ſaltem parvi vendas.*

Ibid. Σωκράτει καὶ τοῖς τοιούτοις. *Socrati nempe, & ejusmodi viris.* Socrati ſociare Epictetus præ cæteris Diogenem ſolet, ut qui poſt illum Philoſophi nomen perſonamque digniſſime tuitus ſit, I. 13, 24. II. 16, 35. III. 24, 3. IV. 7, 29. IV. 9, 6. &c. Nonnumquam Cleanthem adjicit, III. 26, 23. item Zenonem, III. 21, 18 ſqq. quem poſtremum locum cum hac diſputatione, in qua verſamur, præcipue contuliſſe juvabit.

Verſ. 34. *εἰ μὲν τοιοῦτοι πεφύκαμεν.* „*Siquidem natura tales ſumus;* ſcil. qualis Socrates fuit. Proponit quæſtionem, neque ſolvit: ſed videtur innuere, quemvis, ſi in eo ſedulo elaboret, ad ſimilem animi conſtantiam poſſe pervenire.“ WOLFIVS. — Immo vero ad quæſtionem propoſitam reſpondet propoſitis aliis quæſtionibus, quæ proxime ſequuntur.

Ibid. *Διὰ τί οὖν, εἰ μὲν τοιοῦτοι πεφύκαμεν, οὐ πάνυ πολλοὶ γίνονται τοιοῦτοι.* Vulgo editt. omnes, *οὐ πάντες ἢ πολλοί*, id eſt, *non omnes aut ſaltem plerique.* Vbi hæc adnotavit VPTONVS: „Hoc loco variæ ſunt lectiones ad marginem noſtri codicis: *εἰ μὲν τοῦτο πεφύκαμεν οὐ πάνυ πολλοί. ἄλλως· εἰ ὑπὲρ τοῦτο.* & *εἰ μὲν πρὸς τοῦτο.* Ms. quoque Par. *εἰ μὴ τοῦτο πεφύκαμεν, οὐ πάντη πολλοὶ γίνονται τοιοῦτοι.* Veriſſima interea lectio videtur eſſe quam dedimus. Objectio eſt ab auditore: *Si verum eſt, Epictete, quod de natura diſſeruiſti humana; cur non tales hodie apparent homines?* Cui Epictetus, *Anne,* inquit, *equi omnes celeres naſcuntur? anne canes omnes ad indagandum ſagaces?*“ — Quod ex Ms. Pariſ. citavit Vptonus, *εἰ μὴ τοῦτο πεφύκαμεν, οὐ πάντη πολλοὶ &c.* id habent duo codices pab. In ora vero codicis pb. pro *εἰ μὴ τοῦτο*, notatur *εἰ εἰς τοῦτο.* Tertius codex pc. ſic habet: *εἰ μὴ τοῦτο οὐ πεφύκαμεν, πάντες ἢ πολλοὶ* &c. Lectio quam in contextu Vptonus expreſſit, eadem eſt quam inde a principe Veneta editiones exhibuerant omnes; a qua nec ego diceſſi, niſi quod ex Vptoniani codicis ora *πάνυ πολλοὶ* pro *πάντες ἢ πολλοὶ* adſcivi. Intelligo autem *οὐ πάνυ πολλοί*, *non jane multi*, *utique non multi*, id eſt, *admodum pauci.* Quod *πάντη* pro *πάνυ* ſcribitur in duobus Pariſinis, ſimilem permutationem apud Polybium obſervavimus, IV. 58, 11. conf. ibid. IV. 40, 5. ibique notata. Tum quod alii *πάντες* legunt, habes ſimiliter *πάντες* & *πάνυ* in libris nonnullis inter ſe permutata apud Xenoph. Cyrop. V. 3, 3. ut Zeunius ibi obſervavit. Poſſis vero etiam ſuſpicari, utrumque fortaſſe, & *πάνυ* & *πάντες*, tenendum eſſe, locum tamen vocabuli *πάντες* mutato, in hunc modum, *εἰ μὲν τοιοῦτοι πεφύκαμεν πάντες, οὐ πάνυ πολλοὶ γίνονται τοιοῦτοι.* Sed, ut dicam quod ſentio, vereor ne in conſtituendo hoc loco fruſtra laborem, qui graviori vulnere laborare videtur, quod & ſcripturæ diverſitas in præcedentibus verbis arguit; ubi *εἰ μὲν τοιοῦτοι*, quod eſt editum, nec Vptoni codex, nec ullus ex Pariſinis agnoſcit, ſed hi ipſi rurſus

fus inter ſe in diverſa abeunt. De quorum varietate hoc unum obſervari velim, πρὸς τοῦτο, & ὑπὲρ τοῦτο, quæ ſuo e codice Vptonus protulit, videri virorum doctorum eſſe conjecturas: ſed qui ὑπὲρ τοῦτο ſcripſit, ἐπὶ τοῦτο ſcribere aut voluit aut debuit, quod idem valet ac εἰς τοῦτο, quod noſter pb. in ora habet. Leviuſculum eſt, & vix adnotatu dignum, quod pro γίνονται & hoc loco, & mox iterum, γίγνονται ſcribitur in pc. qui codex quidem aliàs fere cum cæteris literam γ ante ν in iſto verbo ſolet negligere.

Ibid. Ἵπποι γὰρ ὠκεῖς ἅπαντες γίνονται; Verbum γίνονται hoc loco *naſcuntur* interpretatus eſt Vptonus cum Wolfio & Salmaſio, contra manifeſtam (ut mihi quidem videbatur) mentem auctoris, qui membro orationis proxime præcedente idem verbum γίνονται diſerte ita diſtinxit a πεφυκέναι, ut illud nihil aliud ſignificari hîc poſſe videatur, niſi *ſunt*, aut *fiunt* vel *evadunt*. Cæterum perſpecte Vptonus, admonitus a Salmaſio & Meibomio, poſt ἅπαντες γίνονται, & poſt ἰχνευτικοὶ πάντες, interrogandi ſigna poſuit, quæ ignorabant ſuperiores editiones & Wolfiana verſio; agnoſcunt vero ea ſigna eisdem in locis Pariſini noſtri codices. Continetur autem his quæſtionibus reſponſum ad quæſtionem præcedentem, & eſt ſententia hæc fere: *Quamquam equi omnes naturalem aliquam habilitatem ad currendum, canes ad indagandum habent; tamen non equi omnes velocitate, nec canes omnes ſagacitate excellunt;* puta, quoniam alii aliis ſive a natura majorem habilitatem habent, ſive uſu magis ſunt exercitati. Monuit Salmaſius, poſſe Ἵπποι γὰρ ὠκεῖς &c. etiam ſic verti, *quaſi equi omnes celeres naſcantur.* Schegkius verbum γίνονται, ut nos, *fiunt* interpretatus eſt; ſed totam phraſin in alienum ſenſum torſit, *præſertim quum equi fiant omnes celeres, & canes omnes ſagaces.*

Verſ. 35. Τί οὖν; ἐπειδὴ ἀφυής εἰμι. „*Quid ergo? cum ſim hebes;* hoc eſt, deteriore ingenio quam Socrates; ſicut etiam canes alii aliis ſagaciores, & equi velociores ſunt.“ WOLFIVS.

Verſ. 36. Ἐπιλῆπτος κρείσσων Σωκράτους οὐκ ἔστιν. „Locus corruptus. Veram tamen ejus ſententiam expreſſiſſe videtur Seneca in lib. de Vita beata, c. 17. *Exigo itaque a me, non ut optimis par ſim, ſed ut malis melior: hoc mihi ſatis eſt.*“ VPTON. — In ipſis verbis, ad quæ hæc adnotavit, nihil mendi ineſt. Inerat levis macula, quam abſterſi: Σωκράτου, pro Σωκράτους, ex

Cantabrigienſis errore in Londinenſem & in Vptonianam editionem irrepſerat. De verborum proxime ſequentium vera ratione utique dubitare licet.

Ibid. εἰ δὲ μὴ οὐ χείρων. „Lego ſine diſtinctione, ut geminata negatio acrius neget. Ex hoc dicto apparet, magno animo fuiſſe Epictetum, ut qui ne Socrati quidem cedendum ſibi exiſtimarit.“ WOLFIVS. — Nempe olim tota iſta ῥῆσις ſic diſtinguebatur: εἰ δὲ μὴ, οὐ χείρων· τοῦτό μοι ἱκανόν ἐστιν. id eſt: *ſin minus, non deterior: hoc mihi ſatis eſt.* Atque ita diſtinguit codex noſter pb. Wolfius autem ita voluit, quemadmodum nos cum pab. dedimus: εἰ δὲ μὴ οὐ χείρων, τοῦτό μοι ἱκανόν ἐστιν. Quam ſententiam in verſione his verbis expreſſit: *modo ne deterior: hoc mihi ſatis eſt.*

Ad eadem verba MERIC. CASAVBONVS *in Notis msstis*, referente Vptono, ſic commentatus eſt: „Suo exemplo docet, non deſiſtendum a ſtudio virtutis, etiamſi non ſit ſpes perveniendi ad ſummum culmen. *Ego*, inquit, *non propterea ſtudeo philoſophiam, quod ſperem me affecturum βίον τέλειον, & Sapientem fore; nam ne Socrates id quidem, quem nos miramur: ille tamen negavit ſe eſſe ſapientem: atqui ego illi non præſto; ſufficiat mihi, ſi illo non ſum deterior, & tamen non deſinam tendere ad virtutem.* — — — Hanc interpretationem [ſic idem CASAVBONVS deinde adſcripſit:] ferri poſſe non puto; quia video Socratis nomen paulo ante, & alibi, perferre philoſophum primi loci; &, quod ſubjicit mox de Milone & Crœſo, aliam ſententiam & lectionem ſuggerit; niſi ita accipias: *Nemo me, qui ſapientiam ſtudeo, ita putet inſipientem, ut ſperem poſſe a me ſuperari Socratem, & perveniri ad perfectam Sapientiam: mihi vero ſatis fuerit, ſi eo pervenero, ut Socrate ſim non deterior; & tamen non propterea deſino exercére me in ſtudiis ſapientiæ; non ſecus ac non propterea curam corporis negligo, quia Milonem me fore deſpero.* Quod ait, εἰ δὲ μὴ οὐ χείρων, non ſic accipio, quaſi talem ſe eſſe diceret; ſed ut ſummam voti ſui indicet. Si velit aliquis exigere hanc ſententiam ad eum modum quem ſequentia ſuadent & diſtant, ſic ſcribendum eſſet: Ἐπίκ]ητος Σωκρά]ης οὐκ ἔσται· εἰ δὲ μὴ . . . . χείρων, τοῦτο &c. In lacuna deeſt aliquid, puta vox οὐδενὸς, vel τῶν νῦν οὐδενὸς, vel nomen alicujus philoſophi, qui fuerit celebri ſapientia, ſed infra Socratem tamen.“ Hæc Caſaubonus.

„Judicet

„Judicet lector, an hanc interpretationem, an illam admiserit, deleta nempe distinctione post μὴ: *Epictetus Socrate melior non est: si non deterior, hoc mihi satis est.* Sciat interea, virtutem & rationem, si Stoicos audiamus, non suscipere (ut cum schola loquar) magis aut minus. Vide I. 12, 26. Ὡς κατά γε τὸν λόγον, οὐδὲ χείρων τῶν θεῶν, οὐδὲ μικρότερος. λόγου γὰρ μέγεθος οὐ μήκει, οὐδ' ὕψει κρίνεται, ἀλλὰ δόγμασιν. Recurrendum itaque ad ea quæ præcesserunt: Ἐπειδὴ ἀφυὴς εἰμι, inquit Epictetus, *Quanquam ingenio & animi dotibus non æque valeam ac Socrates, non ideo omnem ingenii abjicio curam: at virtute tamen non sum deterior; hoc mihi satis est.* Neque hanc interpretationem impediunt quæ sequuntur.“ VPTON.

Nos Wolfii rationem, Casaubono etiam & Vptono (in Notis quidem) probatam, in ipso contextu secuti sumus, ejusdemque versionem adoptavimus; cum vulgatam rationem Vptonus & in Græcis retinuisset, & in versione his verbis expressisset: *si non, haud tamen deterior; hoc mihi satis est.* Sed ea quidem differentia levis videri potest. Quidquid sit, haud obscure in istis Epicteti verbis præclara hæc sententia contineri videtur: *Veram hominis dignitatem, veram rationem ex qua meritum ejus ac veluti valor æstimetur, & in qua Virtus & Officium Hominis, denique in qua vera Sapientia insit, non naturalium facultatum eminentia aut splendidis ingenii dotibus censeri; sed fide ac diligentia, qua suas quisque vires dotesque excolit, exercet, & in vitæ usum actumque trahere firmo & constanti animi proposito conatur.*

Vers. 37. οὐδὲ γὰρ Μίλων. „Ex eodem, quo Horatius, fonte hæc videtur hausisse; vel forsan ab ipso Horatio: [Epist. I. 1, 28 sqq.]

Non possis oculo quantum contendere Lynceus;
non tamen idcirco contemnas lippus inungi:
nec, quia desperes invicti membra Glyconis,
nodosa corpus nolis prohibere chiragra.
Est quodam prodire tenus, si non datur ultra.“

VPTON. — Pro Μίλων corrupte Μίνων scribunt pab. Propius ad verum accedit pc. in quo est Μήλων.

CAPVT III.

TIT. Πῶς ἄν τις. Περὶ τοῦ, πῶς ἄν τις pb. Et sic in Indice Capitum scribunt tres codd. pabc.

Vers.

Verſ. 1. *τῷ δόγματι τούτῳ συμπαθῆσαι.* „*decreto hoc affici:* hoc eſt, ex animo ita ſentire.“ WOLFIVS. — Vertere poſſis, *intimo animi adfectu dogma* vel *decretum hoc amplecti.* De ſimili quodam uſu ſimplicis verbi *παθεῖν* dictum eſt ad I. 2, 3.

Ibid. γεγόναμεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. „*ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Γεγόναμεν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ* idem eſt ac *ἐγεννήθημεν.*“ SALMASIVS. — Sic I. 9, 29. *ὑπὸ τοῦ δεσπότου.*“ VPTON. — Præter rem utique *ἀπὸ* pro *ὑπὸ* voluit Salmaſ. quamquam id ferri poſſet, ſi darent libri. *ἀπὸ τοῦ Θεοῦ* eſſet *ex Deo, de ejus natura, ita ut naturæ Illius ſimus participes. ὑπὸ τοῦ Θεοῦ γεγόναμεν* bene græce dicitur, pro *a Deo progeniti ſumus.* Neque ad ſtabiliendum iſtum uſum præpoſitionis *ὑπὸ* opus erat exemplo ab Vptono citato, quod ne ullo quidem modo huc ſpectabat. De vi vocab. *προηγουμένως* conf. I. 9, 4. & præſertim II. 8, 6 ſq.

Ibid. ὁ Θεὸς πατήρ ἐστι &c. „Vide I. 19, 12. Sic Homerus:

— — *πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.*

Virgilius:

— — *Divûm pater, atque hominum rex.*

Ennius apud Cic. de Nat. Deor. II. 2. *Patrem divûmque hominumque.* Plato in Timæo: *τὸν μὲν οὖν ποιητὴν καὶ πατέρα τοῦδε τοῦ παντός.* Diogenes Laërt. in vita Zenonis, ſect. 147. *Θεὸν δὲ — δημιουργὸν τῶν ὅλων, καὶ ὥσπερ πατέρα πάντων.*“ VPTON.

Ibid. ἀγεννὲς. ἀγενὲς h. l. pabc. rurſusque vſ. 4.

Verſ. 2. *οὐδείς σου τὴν ὀρθὴν βαστάσει.* Forſan *βαστάσειε*, in potentiali modo; quamquam ſic particulam *ἄν* deſiderare quis poſſet, quæ tamen & abeſſe nullo incommodo poteſt.

Ibid. τοῦ Διὸς υἱὸς εἶ. „Vide I. 19, 9.“ VPTON.

Verſ. 3. *ἐν τῇ γενέσει ἡμῶν.* Bene Wolfius, *in ortu noſtro.* Poſſis etiam, *in natura noſtra;* quo fere ſenſu apud ſequioris ætatis philoſophos, & præſertim ſæpe apud Simplicium, *ἡ γένεσις* eſt *rerum omnium creatarum natura*, i. e. *mundus.* Neſcio quid ſpectans Vptonus, *in corpore noſtro*, h. l. interpretatus erat: puto imprudenti hoc excidiſſe viro docto.

Ibid. πολλοὶ μὲν. „Ita noſter codex: alii libri, *ἄλλοι μὲν*, parum recte, monente etiam Salmaſio, cum ſequatur mox *ὀλίγοι δέ.*“ VPTON. — Conferre juſſerat Salmaſius II. 14, 23. Forſan vero, ut ibi *οἱ πολλοὶ* legitur,

gitur, ſic & h. l. articulus erat adjiciendus. In ἄλλοι vero cum vulgatis conſentiunt noſtri codd. pabc. Ac teneri hoc fortaſſe debebat. Sane πολλοὶ ex interpretatione ortum videri poteſt; nempe, ubi opponuntur ἄλλοι μὲν & ὀλίγοι δὲ, ibi ἄλλοι ſunt πολλοὶ vel οἱ πολλοί.

Verſ. 4. ὡς ἄν περὶ αὐτοῦ. — „*Vt de eo*; ſine aſpiratione: non *de ſeſe*, ſed περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος. Prout rem quamque vel magni vel parvi æſtimamus, ita ea uti ſolemus." WOLFIVS. — Nempe περὶ αὐτοῦ, cum aſpiratione, dederant ed. Ven. & Baſil. Recte vero περὶ αὐτοῦ ed. Genev. & ſeqq. & ſic codd. pabc.

Ibid. οἱ ὀλίγοι. Perperam οἱ λόγοι pa. & ſic prius pb. Sæpius iſta confunduntur a librariis.

Ibid. πρὸς ἀσφάλειαν τῆς χρήσεως τῶν φαντασιῶν. „Hanc formulam loquendi interpreteris πρὸς ἀσφαλῆ τὴν χρῆσιν. Sic Lucret. lib. IV. 339.

— — *Quia cum proprior caliginis aër*
ater init oculos prior.

pro *aëre caliginoſo*. Et Plautus Mil. Glor. *formam amoenitatis*, pro *forma amoena*." VPTON.

Ibid. ἐνθυμοῦνται. Perperam ἀθυμεῖται pa. & pb. a prima ſcriptura.

Ibid. περὶ αὐτῶν. περὶ αὐτῶν pa. & pbc. ex pr. ſcript. Neutrum male; nam αὑτῶν non minus quam αὐτῶν idem valet ac ἑαυτῶν. Vide Not. ad I. 1, 4.

Verſ. 5. καὶ, τὰ δύστηνά μου σαρκίδια. Verba iſta, τὰ δύστηνά μου σαρκίδια e neſcio quo poëta deſumta videntur: quo pertinet, quod mox repetit, τῷ μὲν ὄντι δύστηνα. Itaque poſt καὶ inciſum interpoſui.

Verſ. 6. τούτοις προστέτηκας. „Ita cod. Ven. & Salmant. [& ſcripti libri omnes.] pro quo edit. Baſil. cum aliis προστέθηκας. Vide H. Steph. in Προστήκω. M. Antonin. lib. X. 24. Μήτι προστεθηκὸς (τὸ ἡγεμονικὸν) καὶ ἀνακεκραμένον τῷ σαρκιδίῳ, ὥστε τούτῳ συνθρέπεσθαι. *Numquid (mens mea) caruncula ita agglutinata & permixta, ut cum illa mutetur una.*" VPTON. — De corrigendo mendo monuerat etiam Salmaſ. & Gatak. ad Anton. XII. 19. Meibomius contra, σὲ προσήρθηκας ſuſpicatus erat, ex I. 8, 14. Verbo προστεθηκέναι eadem, qua Epictetus, notione uſus eſt Simplic. ad Enchir. cap. 46. p. 271. ed. Lugd. Paulo ſuperius ſic ſcribendum ſuſpicatus erat Meibomius, τῶν σαρκιδίων; Ἔχω. Τί οὖν ἀφεὶς &c. Quæ mutatio nec neceſſaria eſt, nec ullius libri auctoritate firmatur.

Verſ.

Verſ. 7. Διὰ ταύτην τὴν συγγένειαν &c. „*Ob hanc cognationem cui nimium adſtricti ſumus, declinata naturæ melioris via, quidam e nobis lupis ſimiles efficimur.* Vertit Schegkius: *Ob hujus* (carnis) *ſocietatem declinantes a meliore natura, quidam lupis ſimiles efficimur.* Wolfius: *Ob hanc deflexionem fit, ut alii lupis ſimiles ſimus.* Legit Meibomius: Διὸ, ταύτην τὴν συγγένειαν οἱ μὲν ἀποκλίναντες. Quod ſi harum explicationum nulla placeat; (neque enim credo absque ope meliorum codicum locum reſtitui poſſe;) forſan hoc modo excudendum oportebat: Διὰ ταύτην τὴν συγγένειαν * * * οἱ μὲν ἀποκλίναντες κ. τ. λ. Explico, & lacunam aliquo modo ſuppleo, ex Virgil. Aeneid. VI. [730 ſqq.]

Igneus eſt ollis vigor &c.

Διὰ ταύτην τὴν συγγ. *metuimus, cupimus, dolemus, gaudemus: propter coeleſtem vero illam originem,* ὅτι γεγόναμεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πάντες προηγ. *generoſum quiddam atque altum ſpiramus. At quidam ab ea coeleſti origine declinantes,* &c.“ VPTON.

Vtique impedita nonnihil oratio videri poteſt, prout vulgatam conſentientibus libris habemus; neque vero deſperata, ac ne ita quidem adfecta mihi viſa eſt, ut quæ medica manu neceſſario indigeret. Διὰ ταύτην τὴν συγγένειαν cum omnibus interpretibus intelligo *propter hanc cognationem cum carne & cum brutis animantibus;* coll. verſ. 3. Ad ἀποκλίναντες vero ex eod. verſ. 3. intelligo ἐπ' αὐτὴν, *ad eam deflectentes, eam ſequentes.* Denique poſt οἱ μὲν leviter incidere orationem commodum duxi, quia non ſic cohærent iſta verba, οἱ μὲν ἀποκλίναντες, ut ab his, ad quos illa pertinent, diſtinguantur deinde alii *non* ἀποκλίναντες: ſed verbum iſtud ἀποκλίναντες perinde & ad hos pertinet, qui nunc οἱ μὲν dicuntur, & ad illos qui deinde οἱ δὲ, & οἱ πλείους δέ. Sic toti orationi & ſua integritas & apta ſententia conſtare mihi viſa erat.

Ibid. οἱ πλείους δ' ἡμῶν ἀλώπεκας. „Forſan ἀλώπηξι, ut λέουσι, λύκοις. [Commodum id quidem foret: nec tamen neceſſarium debet videri.] Cic. de Off. I. 13. *Cum autem duobus modis, id eſt, aut vi aut fraude fiat injuria; fraus quaſi vulpeculae, vis leonis videtur: utrumque alieniſſimum ab homine, ſed fraus odio digna majore.* Confer [Epictet. noſtrum] II. 9, 5 ſq. Homines quoque doloſi, ſimulata virtute, *vulpem ſub pectore geſtare* dicuntur. Perſius Sat. V. 116.

— — *& fronte polita* (ſic Heinſius legit)
aſtutam vapido ſervas ſub pectore vulpem."

VPTON.

Ibid. καὶ ὅσα ἐν ζώοις ἀτυχήματα. Superiores editt. omnes dabant *καὶ ὡς ἐν ζώοις ἀτυχ.* Vbi hæc adnotavit WOLFIVS: *Vt inter beſtias infortunia ſeu monſtra quædam.* Quaſi dicat: tantum abeſt, ut lupini, leonini & vulpini iſti mores hominem deceant, ut & inter beſtias *monſtroſi* & *errata quædam naturæ* eſſe videantur. *ἀτύχημα* enim dicit opinor, cum natura & ratio propoſitum ſibi ſcopum non aſſequitur, efferato animali, quod cicur & manſuetum eſſe debebat, & innoxium." Sic ille. VPTONVS vero: „Potius cum noſtro codice legendum *καὶ ὅσ' ἐν ζώοις ἀτυχ. & ſi quid aliud vel inter animalia magis monſtroſum. Ἀτυχὲς, quicquid finem ſuum minime conſequitur;* qualia ſunt *monſtra.* Cicero de Fin. I. 18. *Ecce autem alii -- aut malevoli -- maledici, monſtroſi.*" — Haud cunctanter codicis ſui ſcripturam in contextum recipere Vptonus debebat. Pari modo in vett. edd. peccatum erat, II. 22, 28. ut pro *ὅσ' ἄλλα, ὡς ἄλλα* darent. Alibi vero omnes in *ὅσ'*, per eliſionem vocalis *α* pro *ὅσα* poſito, conſentiunt; I, 6, 14. Ego vero h. l. ipſum *ὅσα* abſque eliſione prætuli, quod perſpicue dabat noſter cod. pb. atque etiam pa. ex emendatione quidem hîc, ſed ab antiqua manu. A mendoſa ſcriptura *ὡς ἄλλα* h. l. non recedit codex pc. Quod autem ad vocab. *ἀτύχημα* adtinet; *monſtri* notio, quam ei cum Wolfio Vptonus ſubjecit, mera conjectura nititur, in reliquo ſermonis uſu nihil invenit præſidii. Monuimus nos, præeunte Reiskio, ad Polyb. V. 67, 4. vocabulum illud, ſicut cognatum *ἀτυχία*, interdum ita uſurpari, ut *ſcelus* vel *flagitium* denotet. cf. infra, II. 20, 21. Jam quemadmodum latine, per metonymiam abſtracti (quod ajunt) pro concreto, *flagitium, ſcelus*, pro *flagitioſo, ſceleſto homine* dici ſolet; in eumdem prorſus modum græcum *ἀτύχημα* de homine uſurpatum apud Epictetum noſtrum II. 16, 18. habemus; & nunc hoc loco, moxque rurſus verſ. 9. de *nociva & peſtifera beſtia.* Parique ratione adjectivum *ἀτυχὴς* vſ. 8. *flagitioſum, nocivum, perniciosum* ſignificat.

Verſ. 9. *Ὁρᾶτε οὖν, καὶ προσέχετε.* „Quod obſervatu dignum: Multa in hisce libris non ita longe a ſtilo Evangelii abludunt; eodem autem ſeculo ſcripta ſunt Evange-

Evangelia, quo haec ab Epicteto diſſerebantur. Ὁρᾶτε οὖν καὶ προσέχετε. Matth. 16, 6." UPTON. — In eam partem plurima adnotata ſunt a Raphelio, in Annotationibus Philologicis in Novum Teſtamentum ex Polybio & Arriano collectis; & a Jo. Jac. Wetſtenio, in Commentar. ad Nov. Teſt.

CAPVT IV.

Verſ. 1. Ὁ προκόπτων. Sic Stoicis (quemadmodum HEYNIVS monuit, ad Enchir. c. 12, 1. & ex hac ipſa Epicteti diſputatione confirmavit) non tam dicitur is, *qui in addiſcendis Stoicæ diſciplinæ placitis profecit*, quam *qui in virtute*; hoc eſt, *qui, cum præcepta diſciplinæ jam teneat, in iis ad vitæ uſum adhibendis, & ſe ad ea componendo, aliquantum progreſſus eſt; inchoatus quaſi & jam vicinus ſapienti.* Scilicet, quoad veram Hominis formationem inſtitutionemque, qui finis omnis Philoſophiæ eſſe debet, diſtinguere Stoici conſueverant tria hominum genera; quorum alios ἰδιώτας, alios προκόπτοντας, alios σοφοὺς vocabant, aut modeſtiore nomine *philoſophos*, φιλοσόφους. Quibus de nominibus confer loca in Indice laudata, & præſertim Enchir. c. 48. (Wolf. c. 71.) & ad id caput Commentarium Simplicii. Et *Sapientem* quidem quod adtinet, de quo tanta tamque mirabilia jactare ſolent qui ex iſta ſchola prodierunt, tam alienus fuit Epictetus ab horum exaggeratione adfectatione neque, ut vix umquam vel ipſo nomine iſto uteretur; *philoſophum* formare contentus, id eſt, hominem qui in virtutis omnis ſtudio uſuque probabiliter ſit confirmatus. Interdum tria iſta genera aliis hisce nominibus inſignit, ὁ ἀπαίδευτος, ὁ ἠργμένος παιδεύεσθαι, ὁ πεπαιδευμένος, ut Enchir. c. 5. ſignificans id quod ſupra dixi, ad veram atque unice hoc nomine dignam *inſtitutionem formationemque hominis* pertinere illam partitionem. Denique, quoniam in hoc ſumus, illud etiam obſervemus, nonnumquam duas tantum hominum claſſes diſtingui ab eodem noſtro Epicteto: alteram τῶν ἰδιωτῶν, alteram τῶν φιλοσόφων, quos eosdem & τελείους & προκόπτοντας vocat, velut Diſſ. III. 19, 1. Enchir. c. 50, 3. ſignificans puto & ſubinnuens duas res maximi momenti. Primum: Qui vere προκόπτων ſit, qui ſincerum ſtudium in eo ponat, optimaque fide in eo elaboret, ut continuos faciat in virtute progreſſus, ut facultates ſuas omnes diligenter excolat, eisque quam rectiſſime utatur, eum,

eum, quamvis & ingenii dotibus ſit minus ſplendidis, & in harum ipſarum recto uſu nondum ſit ſatis exercitatus confirmatusque, tamen, verum hominis valorem, veram dignitatem ſi ſpectes, non eſſe minoris æſtimandum, quam illum, qui & ſplendidiſſimo ſit ingenio, & in virtutis uſu jam diu multumque ſit confirmatus. conf. dicta ad I. 2, 36. Alterum: Optimum etiam hominem & ſapientiſſimum continuo progredi in virtutis via debere; in excolendis ſuis viribus, & in uſu earum quam fieri poſſit optimo continuos facere profectus debere, neque umquam ſibi perſuadere, ad ſummum ſe perveniſſe metamque attigiſſe.

Ibid. τὸ εὔρουν καὶ ἀπαθὲς. „*Proſperitatem & animi tranquillitatem.* Τὸ εὔρουν, ἡ εὔροια, τὸ εὐροεῖν, crebro in hoc opuſculo occurrunt. Deducuntur autem παρὰ τὸ εὖ ῥεῖν, a *bene fluendo;* cum *res ad voluntatem noſtram fluunt*, cum *ſecundo flumine & ſecundo vento provehimur.* Ego *proſperitatem* verto, aut *felicem ſucceſſum rerum.*“ WOLFIVS. — Τὸ εὔρουν & τὴν εὔροιαν Vptonus *tranquillitatem animi* interpretari conſuevit; non incommode, quamquam latino hoc vocabulo græcum εὐθυμίαν exprimere, Senecæ placuit, de Tranq. c. 2. Rectiſſime fortaſſe τὴν εὔροιαν *vitam beatam* interpretabimur. Sic enim τὴν εὐδαιμονίαν Zeno definiebat, ut eam eſſe diceret εὔροιαν βίου, ut docet Stobæus Ecl. Mor. lib. II. p. 172. & Sextus Emp. Pyrrh. III. 172. quæ ex Senecæ interpretatione Epiſt. 120. eſt *beata vita*, *ſecundo defluens curſu.* Conf. Laërt. VII. 88. & ibi Menag.

Ibid. „τὴν μὲν ὄρεξιν ἦρκεν ἐξ ἑαυτοῦ εἰς ἅπαν, καὶ ὑπερτέθειται. *Appetitum a ſeſe omnino ſuſtulit, & diſtulit.* Significat opinor id, quod in Enchiridio dictum eſt: philoſophiæ tironem non nimium ſibi tribuere, ſed quaſi addubitantem exſpectare dum judicium confirmetur.“ WOLFIVS. — „Omnino confer Enchir. c. 2, 2. & Diſſ. III. 12, 8. III. 13, 20. IV. 4, 15 ſq. & vſ. 33. Qui adhuc in philoſophia inter proficientes verſatur, appetitionem in præſentia omnino amovere debet, & in longum differre: (ſic ὑπερτέθειται interpretandum:) imprimis averſatione utendum, non appetitione. Hinc præceptum illud tironibus, μηδὲν θαυμάζειν, *nil admirari.*“ VPTON. — ἦρκεν ἐξ αὐτοῦ dant vett. edd. & ſic a pr. manu hic ſcriptum in pb. Id in ἐξ αὑτοῦ mutavit editor Cant. quod tenuit Vptonus cum anon. Lond. ſic vero & ſcribunt hoc loco pac. & pb. ex correct. Conf.

Not. ad I. 4. *εἰς ἅπαν* conjunctim etiam scribi poterat *εἰσάπαν*, ut II. 18, 10. & alibi: idem valet ac *παντελῶς* IV. 4, 33. & III. 22, 13.

Vers. 2. *τὴν ἔκκλισιν τὴν αὐτοῦ.* „*αὐτοῦ* pro *αὑτοῦ* seu *ἑαυτοῦ.*“ VPTON. Nempe tenuit h. l. Vptonus *αὐτοῦ* cum superioribus omnibus editis & pa. pr. manu. Sed *αὐτοῦ* rursus hic habent pbc. & pa. ex correct. *ἔκκλησιν*, & *ἐκκλήσει* vs. 1. perperam & invitis nostris msstis dederant edd. Ven. & Bas.

Vers. 3. *εἰ δ' ἡ ἀρετὴ ταύτην ἔχει τὴν ἐπαγγελίαν.* „*Si virtus hanc habet pollicitationem;* hoc est, si virtus hoc fine colitur: si virtutis hoc munus, hic fructus & effectus, ut sui cultores beet.“ WOLFIVS. Familiare nostro hoc vocab. *ἐπαγγελία*, de quo vide Indicem. Possis vertere, *virtutis esse hanc professionem.* Mox pro illa phrasi ait, *τί ἔργον ἀρετῆς*; vers. 6. & *τὴν ἀρετὴν τοιοῦτόν τι ὁμολογοῦμεν*, vs. 5. Conf. ad vs. 8. Ad *ἀρετὴ* articulum *ἡ* restituimus ex ed. Ven. & Bas. qui, cum per errorem omissus esset in ed. Genev. in sequentibus etiam & in ipsa Vptoniana desiderabatur. Eumdem dant mssti omnes.

Ibid. ἀπάθειαν. εὐπάθειαν pb. Quod, quamquam specioſum videri possit, morari tamen nos non debet. Vide Not. ad III. 24, 24.

Vers. 6. *πολλὰς Χρυσίππου συνταξεις.* „*πολλὰς* dicit, quippe septingenta quinque volumina scripsit Chrysippus, auctore Laërt. in ejus vita, Lib. VII. 180. Vide [Epict. nostrum] II. 17, 40. *κἂν πάσας τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς συντάξεις τὰς Χρυσίππου διέλθωμεν.* Vide etiam III. 24, 71. Memoratur adeo apud Laërt. VII. 190. *σύνταξις πρώτη, σύνταξις δευτέρα.* Cæterum confer Enchir. c. 49.“ VPTON.

Vers. 7. *Χρύσιππον νενοηκέναι.* Vulgo omnes *ἀνεγνωκέναι*, quod ex superiori *ἀνεγνωκὼς* per librarii incogitantiam facile irrepere potuit. *νενοηκέναι* dabant cod. Vpt. & ms. Paris. ipso Vptono teste; (nempe sic codd. pab.) quod mihi in contextum recipiendum visum est. Eodem refertur, quod mox ait Epictetus, *τὰ πολλὰ Χρυσίππου νοεῖν.* Conf. I. 17, 13.

Ibid. ἢ τὸ πολλὰ. Caret *τὸ* pb.

Vers. 8. *ἄλλο δὲ τὸν συνεγ.* *ἄλλον δὲ* pa. & pb. in contextu, sed hic *ἄλλο* inter lineas habet, quod unice agnoscit pc.

Vers.

Verſ. 9. Οὗτος, *φησὶν*, *ἤδη καὶ δι' αὐτοῦ δύναϑαι Χρύσιππον ἀναγινώσκειν.* „Puto legendum *δύνασθαι*, infinitivo modo. *Hic profitetur, ſe jam ſuo Marte Chryſippum poſſe legere.* Quod ad ſententiam adtinet: præcepta Philoſophorum intelligere; parvum quiddam ceuſet Epictetus, & Grammatici potius quam Philoſophi id eſſe munus. Sed philoſophorum præceptis parere, hoc eſt, naturæ congruenter vivere, id demum eſſe philoſophi. Poteſt hoc, & fortaſſe debet ad Theologiam quoque transferri. Eos enim audit Deus, & inter ſuos numerat, qui adorant ſpiritu & vere: eamque fidem probat, quæ per charitatem eſt efficax: & eam laudat arborem, quæ bonorum fructuum proventu ſuam bonitatem teſtatur. Dolendum profecto eſt, & religioni Chriſtianæ (ut de philoſophia taceam) pernicioſum, eos officio minime fungi, qui officium rectiſſime intelligunt.“ WOLFIVS.

Ibid. „*Φησὶ* indefinite ſumitur in hoc loco, & centies alibi in hisce diſſertationibus. Perpetua eſt loquendi formula, quum ſibi quidquam opponi fingunt. Livius XXXIV. 3. *Vt auro & purpura fulgeamus, inquit.* Vide ibi Gronovium. Horat. Serm. l. 4. vſ. 78.

— — — — *lædere gaudes,*
inquit.

Vbi Bentleius: „*Inquit;* rectiſſime. Quippe *inquit* per„petua formula eſt, ubi aliquid ex adverſo nobis objici „& opponi fingimus; ſive id ab uno, ſeu pluribus; ſive „ab abſente; ſeu præſente fiat. — — Ita centies ſex„centiesque apud Senecas & Quintilianum. Et eodem „modo *Φησὶ*, *inquit*, uſurpat Arriauus in Epicteteis.“ Phædrus lib. III. Prol. *Verum, inquit, tanti non eſt ingenium tuum.* Vide ibi Burmannum: retinuit *inquis* Bentlejus. Cicero Tuſc. Disp. I. 39. *Nondum guſtaverat, inquit, vitæ ſuavitatem.* Hanc loquendi formulam Daviſius ibi notavit.“ VPTONVS. — Ad quæ in Iudice hæc adjecit idem vir doctus: „Obiter notandum, ſæpe erraſſe librarios in hac voce, tum apud Senecam, tum apud Ciceronem; quem corrige in Paradoxis; nam male *inquis* ibi legitur.“

Recte vero utique per ſe habet Vptoni iſta obſervatio, de *uſu indefinito verbi Φησὶν*, cujus frequentia apud Epictetum exempla in Indice collecta habes. A qua tamen ratione ipſe doctus interpres diſceſſit in verſione latina hujus loci; ubi, Wolfium fere ſecutus, ſic ſcripſit: *Iſte ait, ſua ipſius ope ſe jam poſſe Chryſippum legere.*

Quæ ſi eſt ſententia græcorum verborum, non jam indefinite poſitum eſt verbum *φησὶ*, ſed adeſt nominativus caſus *ουτος*. Et tunc commodius fuerat, *δύνασθαι* in infinitivo ſcribi, ut Wolfius maluit: quamquam vel ſic teneri utcumque finitum verbum *δύναται* poſſet, *φησὶν* ita intelligendo, ac ſi eſſet, *ὡς αὐτός φησιν*: *hic, ut quidem ipſe dicit, per ſe jam Chryſippum legere poteſt.* Enimvero quæ paulo poſt ſequuntur verba, indicant, re vera ad alium hominem referri verbum *φησὶν*, & rurſus ad alium pronomen *οὗτος*. Nempe ex verſ. 10. intelligi par eſt, *φησὶν* hoc loco referri ad aliquem e vulgaribus philoſophiæ magiſtris, qui laudaverat profectus, quos aliquis e ſuis diſcipulis feciſſet. Et quemadmodum omnes fere hæ Epicteti disputationes ex tempore, e re præſente, oblata tali aut tali aliqua occaſione natæ ſunt; (conf. Arriani Epiſt. Dedic. vſ. 3. & ad eum locum notata.) ſic hæc ipſa res toti huic disputationi occaſionem dediſſe videtur, quod aliquis philoſophiæ magiſter cum quodam e ſuis diſcipulis Epictetum convenerit, & apud eum laudaverit profectus, quos in Stoicorum diſciplina ſuus ille diſcipulus feciſſet. Itaque in ea, quæ nunc ſequitur, oratione modo ad diſcipulum, modo ad ipſum magiſtrum ſe convertit Epictetus. Fortaſſe vero ille Logicæ artis præceptor intelligendus eſt collaborator & collega, quem ſibi adjunxerat Epictetus, ut ſuis ſub auſpiciis Logicæ diſciplinæ præcepta auditoribus ſuis traderet. Conf. quæ notamus ad I. 26, 1.

Ibid. δι' αὐτοῦ, *per ſe;* vel, ut bene Wolfius, *ſuo Marte.* Nempe obſcura erant Chryſippi ſcripta, & interprete fere indigebant. cf. I. 17, 16. III. 21, 7. Ench. c. 49. Rurſus vero *αὐτοῦ* ex ed. Ven. & Baſ. revocavi, cum a poſterioribus editoribus in *αὐτοῦ* fuiſſet mutatum. Conſentiunt tamen in *αὐτοῦ* pbc. Sed *αὐτοῦ* nunc habet pa.

Ibid. Εὖ, *νὴ τοὺς Θεούς*, *προκόπτεις*, *ἄνθρωπε*. *προκόπτει* pc. quod vide ne verum ſit; ut ad diſcipulum quidem hoc referatur, cujus profectus laudavit magiſter, oratio autem convertatur ad ipſum magiſtrum, quem hoc nomine *ἄνθρωπε* compellat. Quod ſi *προκόπτεις* tenemus, ad ipſum diſcipulum convertitur oratio, ut paulo ante dictum.

Verſ. 10. Τί *ἐμπαίζεις αὐτῷ*; „*Quid illudis ipſi?* Hæc quæ tertia perſona proferuntur, omnia puto ſecunda eſſe proferenda, ut & ſententia poſtulat, & ipſa verba

verba patiuntur. Vſitata corruptela & proclivis eſt, αὐτὸν pro αὑτὸν; & uſitata enallage, (ſi modo enallage, ac non corruptela potius,) αὑτὸν pro σαυτὸν vel ἐμαυτὸν ſcribere. Sed non impedio, ſi quis tertiam perſonam mavult: nam & ſcriptura ſic habet, & ſententia non admodum adverſatur. Proclives tamen ſunt hujusmodi lapſus." WOLFIVS. — Eadem me diu dubitatio, quæ Wolfium, hoc loco torſerat. Levatam puto difficultatem ea ratione, quam ad ſuperiorem verſum, ubi de verbo Φησὶν agebatur, expoſui.

Ibid. τῶν αὐτοῦ κακῶν. Sua unius auctoritate αὑτοῦ h. l. ediderat Vptonus. αὐτοῦ h. l. noſtri omnes pabc. In ſolo pb. præter lenem ſpiritum ſuperne etiam aſper notatus eſt.

Ibid. ἵνα μάθῃ τοῦ τὴν προκοπὴν ζητεῖ. *ut diſcat, ubinam profectum quærat.* „ζητῇ. Ita ſcribendum videtur." VPTON. — Indicativum modum in iſta connexione fert græci ſermonis uſus: & nil mutant libri.

Verſ. 11. Ἐν ὀρέξει καὶ ἐκκλίσει &c. Conf. III. 2, 1 ſq.

Ibid. ἐν προσθέσει καὶ ἐποχῇ. „*In aſſenſu & ſuſtinendo aſſenſu.* Πρόσθεσιν intelligo τὴν συγκατάθεσιν, *aſſenſum.* πρόθεσις, *propoſitum* eſt." WOLFIVS. — Miror nihil ad h. l. adnotatum ab Vptono; in cujus edit. προθέσει hic legitur, ex ed. Gen. & Col. propagatum, contra quam dabant Ven. & Baſ. e quibus προσθέσει utique fuit reſtituendum. Sane πρόθεσις vocab. prorſus ab hoc loco alienum erat. τῇ ἐποχῇ, id eſt, *retentioni adſenſionis*, oppoſita eſt *adſenſio;* quæ aliâs συγκατάθεσις græce dicitur. Ac περὶ τὰς συγκαταθέσεις verſatur tertius philoſophiæ locus; ſicut primus περὶ τὰς ὀρέξεις καὶ ἐκκλίσεις, & ſecundus περὶ τὰς ὁρμὰς καὶ ἀφορμάς. III. 2, 1 ſq. II. 17, 15. III. 12, 13 ſq. &c. Quemadmodum autem verbum προστίθεσθαι, cum apud alios auctores, tum præſertim apud Epictetum noſtrum perſæpe idem ac συγκατατίθεσθαι ſonat; ſic & nomen πρόσθεσις, quamquam iſta notione minus uſitatum, idem atque συγκατάθεσις valere conſentaneum eſt. In mendoſum vero προθέσει conſentiunt h. l. libri noſtri pabc. quam confuſionem, in raro præſertim ea quam dixi notione vocabulo, minus mirabuntur ii qui meminerint, quo ſcripturæ compendio in veteribus libris efferri vocula πρὸς conſueverit. Viciſſim vero προσθέσει olim per-

peram pro προθήσει a plerisque ſcriptum videbimus I. 21, 2. Conf. mox ad vſ. 14.

Verſ. 12. Πρῶτοι δ' εἰσὶν οἱ πρῶτοι τόποι. „*Principes autem ſunt primi loci.* Obſcurum eſt quid velit. Sed ego principem locum intelligo, diviſionem illam rerum noſtrarum & alienarum, unde reliqui loci pendent.“ WOLFIVS. Illud quid ſit, quod obſcurum ſibi eſſe queſtus eſt Wolfius, intelligetur ex lib. III. c. 2. Conf. III. 26, 14 ſqq. & Not. ad I. 17, 6.

Ibid. ἆρα πῶς προκόπ]εις; „Hæc lectio eſt noſtri codicis; alii ἆρα οὔπω προκόπ]εις.“ VPTON. — In πῶς conſentiunt noſtri codd. omnes, & in ἆρα etiam pac. ſed ἆρα circumflexo accentu ſcribit pb.

Verſ. 13. Δείξόν μοι τοὺς ὤμους. *oſtende mihi humeros. Validos humeros*, καρ]ερούς ὤμους, pro *totius corporis inſigni robore* dicere amant græci. Sic ſæpe apud Lucian. veluti in Somnio, c. 7. τοὺς ὤμους ἔξεις καρ]ερούς. Dial. Mort. I. 3. νεῦρα εὔ]ονα ἢ ὦμοι καρ]εροί. Hinc in athletis præſertim οἱ ὦμοι laudantur. Vide Noſtrum III. 21, 3. & eum locum cum hoc confer. Lucianus Gymn. c. 27. ὁ πόνος οὗτος ὤμους τε αὐτῶν κρατύνει, καὶ τόνον τοῖς ἄκροις ἐντίθησιν. *Lacertos* Romani dixerunt. Quintil. VIII. 3, 10. *Pulcher adſpectu ſit athleta; cujus lacertos exercitatio expreſſit, idem certamini paratior.* Adde eumdem lib. VIII. procem. ſect. 19.

Ibid. Ὄψει σὺ, καὶ οἱ ἁλ]ῆρες. „*Tu videbis & halteres tui.* Ἁλτῆρες, παρὰ τὸ ἅλλεσθαι, dicuntur *plumbeæ pilæ, quibus in ſaltando rectius ſe librabant.* Martialis:

Halteres agili rotant lacerto. —

WOLFIVS. — Bene Salmaſius: *tu videris cum tuis halteribus.*

Ibid. „*Videris tu, & viderint tui halteres.* Nota interea hanc loquendi formulam, ſæpius ab Epicteto uſurpatam, ὄψει σὺ, ὄψεται ἐκεῖνος, ὄψον]αι οἱ ἄλλοι: quaſi dicat, *quid hoc ad me?* Sic Cic. de Nat. Deor. I. 7. *Quid didicerimus, Cotta viderit.* Ovidius, de Remed. Amor. *Viderit Atrides.* Et ſæpiſſime M. Antonin. ut lib. V. 25. Ἄλλος ἁμαρτάνει τι εἰς ἐμέ; Ὄψεται. Certiſſima eſt correctio: Ἄλλος ἁμαρτάνει. τί εἰς ἐμέ; ὄψεται. *Alius peccat: quid hoc ad me? viderit ipſe.*“ VPTON. — „Cic. Acad. lib. IV. [c. 7.] *Epicurus hoc viderit.* & Epiſt. 4. ad Attic. lib. VI. *hæc fortuna viderit.* Sic apud M. Anton. VIII. 41. & alibi. Act. Apoſt.

Apoſt. 18, 15. ὄψεσθε αὐτοὶ, *ipſi videritis.*" IDEM in Indice.

Verſ. 14. *τὴν περὶ Ὁρμῆς σύνταξιν.* Inter Chryſippi libros, quos magno numero Laërtius recenſet VII. 189 ſqq. nullum iſto titulo reperio: ac fere nonniſi in dialecticis ſubtilitatibus verſabantur hujus ſcripta. Cleanthis duo libros *περὶ Ὁρμῆς* Laërtius laudat VII. 174. At videtur tamen Chryſippi librum nunc dicere Epictetus: neque magnopere impedit quidquam, quo minus credamus, exſtitiſſe etiam Chryſippi de eo argumento libellum. Perbrevem illum fuiſſe oportet, quem non niſi *quinque drachmarum* pretio vulgo conſtitiſſe mox ait. Erat vero etiam Zenonis liber, *περὶ Ὁρμῆς, ἢ περὶ ἀνθρώπου φύσεως*, memoratus Laërtio, VII. 4. Item Sphæri, Zenonis diſcipuli; referente eodem Laërt. VII. 178. Sed ſive Chryſippi fuerit libellus ille, de quo hic agitur, ſive alicujus e cæteris Stoæ luminibus; videtur auditor, quicum hæc diſſerit Epictetus, hoc velle ſignificare, ſe non ſolum dialecticos libros legere, (quo e genere fere erant Chryſippi ſcripta) verum etiam ad morum formationem pertinentes.

Ibid. πῶς αὐτὴν ἀνέγνωκα. Vide ad II. 14, 1.

Ibid. οὐ τοῦτο ζητῶ, ἀλλὰ πῶς ὁρμᾷς &c. De re contuliſſe juvabit IV. 4, 16 ſqq.

Ibid. προτίθεσαι. „*πῶς ἐπιβάλλεις καὶ προστίθεσαι. quomodo res aggrediaris, quomodo aſſentiaris. τὸ ἐπιβάλλειν* refero ad doctrinæ methodum, quam aſſenſio ſequitur: aſſenſionem præparatio diligens gerendæ rei. Sunt hæc brevia, arguta, non pervulgata, nec ſine animi attentione intelliguntur." WOLFIUS. — „*προτίθεσαι* ex noſtro codice, monente quoque Salmaſio, repoſuimus pro *προστίθεσαι*. De hisce autem vocibus conſule Indicem." UPTON. — In olim vulgatum *προστίθεσαι* conſentiunt noſtri mssti. Nempe plurima pars earum obſcuritatum, quæ in his Diſputationibus & Wolfium olim offenderant, & nobis etiamnum ſubinde moleſtiam creant, offuſæ his libris ſunt a librariorum incuria, quæ genuinam Arriani ſcripturam paſſim alteravit, truncavit, variisque modis fœdavit; quam ſi ſinceram ubique haberemus, ſatis plana pleraque omnia forent. Quamquam paulo ante (vſ. 11.) vocabulum *πρόσθεσις* e primis editt. fuit reſtituendum; hic tamen verbo *προστίθεσθαι* ſane non erat locus. Non agitur hic, ut ſupra, de tertio illo philoſophiæ loco, qui in *adſenſione*

ineſt; ſed de *agendi conſiliis*, ac de ipſo *vitæ inſtituto actuque*. Quare recte omnino προτίθεσαι e ſuo codice adoptavit Vptonus; quemadmodum & I. 21, 2. pro προσθέσει, quod ibi vulgatum erat, προθέσει ſcripſit; parique ratione II. 17, 36. vel invitis libris omnibus προτίθεσθε pro προστίθεσθε fuit reponendum. De verbo ἐπιβάλλεις dubitari non nihil poterat, ſit-ne ἐπιβάλλῃ corrigendum. Certe iſta notione, quæ hic obtinet, *moliri*, *conari*, *inſtituere*, *agendi conſilium capere*, &c. (qua notione vulgatiſſimum etiam nomen eſt ἡ ἐπιβολή) pæne conſtanter aliàs ἐπιβάλλεσθαι & ἐπιβαλέσθαι, in paſſivo & in medio genere, in uſu ſunt; neque aliter Epictetus noſter ſolet uſurpare. vide II. 17, 36. II. 24, 19. IV. 1, 74. IV. 11, 6. &c. Conf. Lexic. noſtrum Polyb. in Ἐπιβάλλειν, num. 7. Itaque ſi vera ſcriptura ἐπιβάλλεις, erit hoc per ellipſin pronominis σεαυτὸν, aut nominis τὸν νοῦν, reciproce intelligendum: quam in partem H. Stephanus in Theſ. Gr. Ling. T. I. col. 683. non modo illud ex Euſtathio citavit, ἐπιβάλλει γοῦν τις νοήματι ἢ ἔργῳ, ἤγουν ἠκριβωμένως ἐγχειρεῖ καὶ ἐπιτυχῶς νοεῖ; ſed & alia nonnulla e Plutarcho & aliis ſcriptoribus exempla collegit.

Verſ. 16. δοκεῖ ὅτι πλείονος ἄξιός ἐστι. „δοκεῖς legendum puto.“ MEIBOM. — Nil mutant libri: & ſatis bene habet δοκεῖ, intelligendo σοι, aut τινὶ, aut ἡμῖν.

Verſ. 17. μηδέποτε οὖν ἀλλαχοῦ τὸ ἔργον ζητεῖτε. τὸ ἔργον, *rem ipſam*, ſum interpretatus. Wolfius, *officium*. Vptonus cum Schegkio, *opus*.

Verſ. 18. ποῦ οὖν ἡ προκοπή; „Articulum ἡ habes ex noſtro codice.“ VPTON. — Eumdem agnoſcit noſter pb. Ignorant eum pac. cum vett. edd. Sed in pa. eſt πῶς οὖν προκοπή;

Ibid. ἐπὶ τὴν προαίρεσιν ἐπέστραπται τὴν ἑαυτοῦ. „Vide III. 23, 16 & 37. III. 24, 96.“ VPTON.

Verſ. 19. μεταῤῥιπίζεσθαι. „Μεταριπίζεσθαι. Baſileenſis codex μεταριπίζεσθαι, παρὰ τὴν ῥιπὴν, unde ῥιπίζω. Sed quid ſi μεταρυθμίζεσθαι legatur? niſi forte τὸ μεταριπίζεσθαι ſit vehementius. μεταρρηπίζεσθαι, παρὰ τὴν ῥηπῖδα, haud ſcio quam ſit uſitatum. Vtcunque ſit, de ſententia conſtat.“ WOLFIVS. „μεταῤῥιπίζεσθαι. Sic noſter codex. At edit. Ven. & Salmant. μεταριπίζεσθαι. Baſil. μεταριπίζεσθαι, vertente Schegkio, *modo his, modo aliis affectibus agitatum exardeſcere*. Wolfius, *transferri*. Videtur interea vera lectio μεταῤῥιπίζεσθαι,

ζεσθαι, a ῥιπίζω, eodem ſenſu ac apud Jacob. c. 1, 6. ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. Tamen Lexica non agnoſcunt μεταῤῥιπίζεσθαι." VPTON. — Analogiæ utique conſentanea eſt hujus verbi compoſitio, *veluti ventis in aliam atque aliam partem agitari, huc illuc iactari;* ac notari debebit ab interpretibus Novi Teſtamenti ad Iac. 1, 6. locus hic Arriani, qui præterierat Raphelium & alios. Editionis Venetæ lectio videndum an ex μετεκριπίζεσθαι ſit corrupta. μεταριπιζ. habet pa. & pb. ſed in hoc adjecta ſuperne altera litera ρ. In pc. verbum hoc, cum aliis nonnullis præcedentibus & ſeqq. prætermiſſum eſt. De verbo μεταπίπτειν conf. quæ ab Vptono & a nobis ad I. 7, 1. notantur.

Eod. & ſeq. „ἢ κωλύειν δυνάμενος. καὶ λοιπὸν ἔωθεν &c. Videtur deeſſe prius membrum, quo deſcribatur ejus animus, cui in ſe ipſo poſita ſint omnia." WOLFIVS.

Ibid. „καὶ λοιπὸν refer ad Εἴ τις, quod præceſſerat. Εἴ τις ὑμῶν ἀποστὰς — — μεμάθηκέ τε — — καὶ λοιπὸν — — οὗτός ἐστιν κ. τ. λ. Hæc eſt conſtructio." VPTON.

Verſ. 20. ὡς αἰδήμων ἐσθίει. „Vide hujus libri cap. 13. in initio." VPTON.

Ibid. ἐπὶ τῆς ἀεὶ παραπιπτούσης ὕλης τὰ προηγούμενα ἐκπονῶν. „Τὰ προηγούμενα intelligo τὸ τὴν προαίρεσιν κατὰ Φύσιν τηρῆσαι, ut habet Enchiridion; hoc eſt, ut omnia dicta & facta cum natura congruant. Philoſophus naturam, curſor curriculum, phonaſcus vocem curat." WOLFIVS. — Enchiridii locus, ad quem perſpecte Wolfius provocavit, eſt cap. 4. conf. Diſſert. harum lib. III. 7, 25 ſq. Quemadmodum curſor Olympicus, quemadmodum phonaſcus omnia, quæ agunt atque ſuſcipiunt, quæcumque in vita incidunt eisque ſeſe offerunt, ad artem referunt ſuam, ut, quidquid ad eam perficiendam valeat, diligenter obſervent, quidquid perfectioni artis obſtare videatur, ſedulo caveant: ſic, qui in veræ ſapientiæ, id eſt, in virtutis ſtudio proficere cupit, id ſibi in omnibus rebus, quæ in vita incidunt, ob oculos ponit, id tenere ſtudet, in eoque elaborat, quod ipſi eſt omnium præcipuum, quo univerſi inſtituti ſui ratio atque ſumma continetur; nempe (quemadmodum bene Wolfius monuit) ut voluntatem ſuam, animique propoſitum, omnia denique ſua conſilia teneat naturæ congruen-

tia & consentientia. Non differt hoc præceptum, quod ad caput caussæ, ab illo quod suo exemplo Paulus Apostolus Corinthiis suis inculcat Epist. I. cap. 9, 24. Conf. Enchirid. c. 29, 2 sq. De *Phonascis* Vptonus in Ind. consulere jussit Sueton. in Ner. c. 25. & Quintil. lib. XI. c. 3. Cæterum, ne quid dissimulem, valde vereor, ne in hac regione non satis integra, nec omni ex parte emendata sit oratio.

Vers. 21. *οὗτός ἐστιν ὁ προκόπτων.* Sic edd. & mssti omnes. *οὕτως*, pro *οὗτος*, adnotatum est in ora edit. Basil. quam conjecturam qui proposuit vir doctus, accommodavit illam ad eam rationem, qua vulgo in præcedentibus verbis distincta erat usque ad Vptonum oratio; ubi scilicet post *ἐκπονῶν* majus punctum interferebatur, ut nova periodus inciperetur ab illis verbis, *ὡς δρομεὺς* &c. Ad illud *ὡς* criticus hic referebat suum *οὕτως*. Totius orationis connexionem constructionemque melius docuit Vptonus ad vers. 19.

Ibid. ὁ μὴ εἰκῇ ἀποδεδημηκώς. „Peregrinatio in usu olim fuit apud philosophos, Tangit hunc morem Epictetus III. 15, 11. III. 16, 11. III. 23, 32. III. 24, 69. Refert Socrates in Platonis Critone tanquam rem insuetam, se nunquam, nisi militandi gratia, ex Attica decessisse. VPTON. — Agitur hic, & in plerisque ex locis citatis, non de philosophis, sed de juvenibus, qui studiorum caussa ex Italia & aliis regionibus Nicopolim ad Epictetum, sive Athenas ad alios audiendos philosophos se contulerant. Conf. ad I. 9, 9.

Vers. 22. *Εἰ δ' ἐπὶ τὴν ἐν τοῖς βιβλίοις ἕξιν τέταται.* „*Si quis vero lectitandorum librorum exercitationi est intentus.* Non reprehendit lectionem diligentem: sed eam sequi vult vitam præceptis consentaneam. Fieri autem vix potest, quin is qui optima quæque scripta non ad ostentationem aut gustum legit, mores etiam atque opiniones emendet.“ WOLFIVS. In latina versione ad illud verbum *intentus est* adverbium *unice* adjeci; cujus vim non solum ex universa sententia intelligi debere, sed etiam ipsis græcis verbis inesse putavi. Mendose *τέταχται* pab. pro *τέταται*, quo in verbo sæpe peccarunt librarii.

Vers. 23. *ἀλλ' ἐκεῖνο*, scil. *οὐκ οὐδέν ἐστι*, vel *ἐστί τι*, *sed hoc non est nihil, hoc est aliquid;* (indicat, hoc esse *τὸ προηγούμενον*, *præcipuum*, sine quo cætera nihil sunt;) nempe *meditari, operam dare ut e vita tua lamentationes tollas &c.* Sic conjungenda hæc verba *μελε-*

τᾶν

τῶν ἐξελεῖν putavi, & a ſuperioribus interſerto commate diſtinguenda, cum antea ſic ederetur: ἀλλ' ἐκεῖνο μελετᾷν, ἐξελεῖν τοῦ αὐτοῦ βίου &c. In eamdem fere ſententiam, pro ἀλλ' ἐκεῖνο μελετᾷν, Meibomius ſic ſcriptum voluerat, ἄλλον ἐκεῖνο, τὸ μελέτᾷν &c. Scripturam αὐτοῦ, cum leni ſpiritu, recte hic ſervaverat VPTONVS, in Notis breviter ſic monens: „αὐτοῦ pro αὑτοῦ, ſeu ἑαυτοῦ." In αὐτοῦ conſentiunt noſtri pbc. ſed αὐτῷ pa. Pro ἐξελεῖν vero corrupte ἐξελθεῖν pac.

Ibid. καὶ Οἴμοι. καὶ τὸ Οἴμοι ſcripſiſſe Arrianum putem, ſicut mox καὶ τὸ Τάλας ἐγώ.

Verſ. 24. τί κώνειον. „Cæteri τί τὸ κώνειον. Articulum vero ejicimus auctoritate noſtri codicis. [cum quo facit noſter pb.] Ita cum ſequentibus [*cum præcedentibus* ſcribere voluit] quadrat; τί θάνατος, τί φυγή, ſic dici debet τί κώνειον. Hæc, quamquam leviora, tamen omittenda non duco." VPTON.

Ibid. Ὦ φίλε Κρίτων. „Verba Socratis apud Platonem in Critone, alibi ab Epicteto laudata. I. 29, 18. IV. 4, 21." VPTON. — Adde Enchir. c. 53, 3. Pro τοῖς θεοῖς φίλον, perperam pb. τοῖς θεοῖς κρεῖττον.

Ibid. ἐν τῇ φυλακῇ. „Inſerendum forſan καὶ. καὶ ἐν τῇ φυλ. *ut etiam in carcere.*" VPTON.

Ibid. ἐπὶ ταὐτά μου τὰς πολιὰς ἐτήρησα. „Apertiſſima Tragicorum ejulatio. Haud abſimile illud apud Virg. Aen. XI. 159.

Felix morte tua, neque in hunc ſervata dolorem."

VPTON. — Sunt utique verba iſta, Τάλας ἐγὼ &c. diſjecta membra neſcio cujus tragici poëtæ; immo vero in pluribus tragœdiis occurrentia, ut mox ipſe Epictetus ſignificat.

Verſ. 25. „Πρίαμος αὐτὰ οὐ λέγει, ἀλλ' ἑπόσοι βασιλεῖς λέγουσι. Dubium, an hæc cum interrogatione legenda ſint. Etſi intelligi ſic quoque poteſt: Quamvis Priamus in aliqua tragœdia hæc non dicat, tamen tyrannicam vitam talium querelarum haud fere eſſe expertem. Quod ſi falſo talia tribuantur regibus; tamen id tragicorum mendacium lectoribus eſſe utile, &c." WOLFIVS. — Nempe in Veneta edit. nullum adeſt interrogandi ſignum, in Baſileenſi vero poſt λέγει, rurſusque poſt λέγουσι indicatur interrogatio. Vtriusque autem editionis exemplo uſus eſt Wolfius, cum Epictetum latine converteret. Baſileenſis editoris rationem tenuere poſteriores editores. Sive vero interrogationem probes, ſive minus;

minus; parum per ſe commoda videbitur interpretatio, quam nunc dedit Wolfius. Commodius idem in ipſa verſione: *Nonne Priamus ea dicit? Immo reges omnes dicunt.* Vide quæ mox Vptonus monet.

Ibid. Οἰδίπους οὐ λέγει; „Hæc verba, Οἰδίπους οὐ λέγει, noſtro codici debemus: in aliis deſunt. [Eadem in margine quidem, ſed ab antiqua manu, habet noſter pb.] Alio autem modo conſtrui poſſunt, deleta interrogatione: *Non ſolum Priamus hæc dicit, non Oedipus ſolus; ſed etiam [quotquot ſunt] reges eadem dicunt.* In hujusmodi locutionibus μόνον, idque eleganter, ſupprimitur. Sic Theocr. Id. X. 19.

— — Τυφλὸς δ' οὐκ αὐτὸς ὁ Πλοῦτος,
ἀλλὰ καὶ ὁ Φρονιστὸς Ἔρως.

Οὐκ, id eſt, οὐ μόνον: *Non* modo *ipſe Plutus cæcus eſt, verum etiam* &c. Longinus: [cap. 9. περὶ Ὕψους.] Τῶν θεῶν οὐ τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὴν ἀτυχίαν ἐποίησεν αἰώνιον. *Homerus non ſolum Deorum naturam, ſed & miſeriam æternam fecit.* Atque ita Latini:" VPTON. — Percommoda vero & perapta huic loco Vptoni iſta interpretatio, per ellipſin adverbii μόνον; cujus ellipſeos apud nullum non ſcriptorem græcum, paſſim & apud latinos, obvia exempla. Confer noſtrum IV. 1, 159. Sed in transcurſu monendum, minus feliciter ſelectum eſſe quod e Theocrito vir doctus protulit exemplum; nam quod ibi legitur, αὐτὸς ὁ Πλοῦτος, id ipſum eſt *ſolus Plutus*, (non *ipſe Plutus;*) ut minime ibi quidem neceſſe ſit, μόνον adverbium ſubintelligere.

Ibid. ἀλλ' ὁπόσοι. Sic libri omnes; ſed id in pb. ab alia manu in ἄλλοι πόσοι mutatum.

Verſ. 26. Τί γὰρ ἄλλο ἐστὶ Τραγῳδία; *Quid enim eſt aliud Tragoedia?* &c. „Vide I. 24, 15 ſqq. I. 28, 31 ſq. & Ariſtot. Poët. cap. 6. & M. Antonin. lib. XI. 6." VPTON.

Verſ. 27. τῶν ἐκ]ὸς ἀπροαιρέτων. „τῶν ἀπροαιρέτων, id eſt, τῶν ἐκ]ός. Quæri poteſt, an hoc loco deleatur [delendum ſit, voluerat ſcribere] ἐκ]ὸς, tamquam gloſſema; an legendum potius, τῶν ἐκ]ὸς καὶ ἀπροαιρέτων." VPTON. — Poſteriorem Vptoni rationem haud cunctabundus equidem probarem, ſi vel minimum in libris copulativæ particulæ veſtigium adpareret: ac vel invitis libris ea placet, cf. III. 24, 56. Quod ſi vero vocabulorum,

rum, *τῶν ἐκ τοῦ* & *ἀπροαιρέτων*, alterum alterius gloſſema eſſe ſtatuamus, quod ex interpretatione in contextum irrepſerit; me judice, *τῶν ἐκ τοῦ* contextui vindicandum fuerit, *ἀπροαιρέτων* ad oram relegandum, ubi aliquis hoc verbum adnotaverat ex verſ. 2. Cæterum utriusque vocabuli uſum, Epicteto familiarem, Index docebit. Confer interim III. 2, 13. ubi, cum dixiſſet *ἕξω βλέπεις*, (i. e. *εἰς τὰ ἐκτός*,) velut interpretationis cauſſa adjicit *εἰς τὰ ἀπροαίρετα*.

Ibid. τὴν ἀπάτην ταύτην. „Ita a natura comparatum eſt, ut aliqua ſaltem ſpecies Recti, Pulcri, Decori, in animis noſtris neceſſario inhæreat, & ad ſeſe rapiat, Finge, exempli gratia, in iſtiusmodi rebus, ubi fortuna dominatur, ut illud Pulcrum quæratur; nonne hoc eſt *cum ratione inſanire, cum quis mobilia & cæca fluitantia ſorte laboret reddere certa ſibi?* At Pulcrum illud & Rectum ab externis ad vitam & mores, ut par eſt, transferatur; hinc proprium aliquid, quod alios penes non eſt, exoritur. Quod ſi hinc decipimur, *ἐγὼ μὲν ἤθελον τὴν ἀπάτην ταύτην κ. τ. λ.* equidem errorem hunc (ſi error ſit) extorqueri mihi nolim, ex quo vitam jucundiſſimam imperturbatamque ducturus ſim." VPTON.

Iſta viri docti disputatio quid ad illuſtrandam Epicteti ſententiam, difficile dictu fuerit. Plane hoc dicere mihi viſus erat Philoſophus noſter: Quod ſi etiam deceperint nos poëtæ, & ingenio ſuo indulſerint, non hiſtoriæ veritatem ſpectaverint, in exaggerandis regum miſeriis & lamentationibus; exoptata nobis fraus ea eſſe debebit, ſi hunc effectum habeat, ut nos permoveat, ut a rerum externarum & in noſtra poteſtate non poſitarum admiratione deſiſtamus, & bonorum noſtrorum malorumque ſummam in nobis, atque in eis rebus quæ noſtri ſint arbitrii, unice quæramus. At, non luxuriantis ingenii commenta, ſed vera atque certa eſſe virorum ſapientium præcepta de iis rebus, in quibus Boni & Mali vim rationemque ponere homo debeat, ipſa ratio docet atque evincit; ut mox vſ. 28. ſignificat.

Verſ. 28. *Τί οὖν ἡμῖν παρέχει Χρύσιππος;* „Hæc eſt objectio auditoris: cui reſpondet Epictetus, *Ἵνα γνῷς &c.* Haud recte itaque ad oram cod. Baſil. ſcribitur *ὑμῖν.*" VPTON. — In *ἡμῖν* conſentiunt mssti omnes. Potuit autem iſta quæſtio ſive objectio a præſente quodam auditore hoc ipſo tempore moveri; potuit vero etiam ipſe ſibi eam proponere Epictetus, veluti nomine audito-

auditoris. Atque id quidem hoc loco, & plerumque aliàs in hujusmodi quæstionibus vel objectionibus, quæ frequentissimæ in his disputationibus occurrunt, perinde est utro modo accipere volueris. Sed quoniam in eisdem disputationibus diversas loquentium vices, adpositis præceptoris & auditoris nominibus, aut aliis adhibitis indiciis, non nisi raro distinguere consuevit Arrianus, qui scripto eas consignavit; nascitur subinde dubitatio aliqua difficultasque ex eo, quod non satis adpareat, auditoris-ne, an præceptoris sint quædam verba; aut suo-ne nomine, an auditoris, dixisse ea intelligendus sit Epictetus.

Eod. vs. 28. *& seq.* ἵνα γνῷς, φησὶν, ὅτι οὐ ψευδῆ ταῦτά ἐστιν, — — — Λάβε μου τὰ βιβλία. Verbum φησὶν, quæri potest, sit-ne indefinite nunc accipiendum, ea ratione, de qua Vptonus dixit ad I. 4, 9. an ad Epictetum pertineat, ad propositam quæstionem respondentem. Ego neutrum puto: sed φησὶ nunc ad ipsum Chrysippum referendum mihi videtur. *Quid nobis præstat Chrysippus? Vt cognoscas, inquit;* nempe *ipse Chrysippus* in suis libris hoc *dicit*, hunc esse eorum usum. Ea ratione ni intelligamus verbum φησὶ, haud video quo pacto *vers.* 29. dicere Epictetus potuerit: λάβε μου τὰ βιβλία, ubi manifeste de Chrysippi libris agitur. Verbum φησὶ an eodem modo VPTONVS acceperit, nescio; nec enim ex versione ejus adparet, & de isto verbo in Notis ad h. l. nihil monet; sed ad illa λάβε μου &c. hæc adnotavit: „Hæc dicuntur ab Epicteto quasi ex Chrysippi persona. Aliter, pro μοῦ, μοι reponendum videtur.“ — Nil mutant libri, nisi quod, pro ἀπαν⟨ᾶ⟩, ἀπατᾷ habet pc. quæ verba sæpe confunduntur a librariis. Cæterum suspicatus eram, aut καὶ ἡ ἀπάθεια scribendum adjecto articulo, aut delendum verbum ἐστὶ, ut ex interpretatione verbi ἀπαν⟨ᾶ⟩ intrusum, ut legamus ἐξ ὧν ἡ εὐροια καὶ ἀπάθεια ἀπαν⟨ᾶ⟩.

Vers. 29. ὡς ἀληθῆ. „Ad oram nostri codicis scribitur: ὥστε· ἄλλως ὅτι.“ VPTON. — In tribus nostris codd. sic scribitur: καὶ γνώσῃ, ὥστε καὶ σύμφωνα &c. & abest vox ἀληθῆ.

Ibid. τὰ ἀπαθῆ με ποιοῦν⟨τα⟩. Intellige, præcepta hæc, quæ eo pertinent, ut perturbationibus immunem me reddant. ποιεῖν nunc idem est, quod mox ait δεικνύειν τὴν ὁδόν. Articulus τὰ ante ἀπαθῆ perperam omissus in pc.

Eodem

Eodem verſ. 29. *& ſeqq.* Ὦ μεγάλης εὐτυχίας, ὦ μεγάλου εὐεργέτου *&c.* Quum Epicteti ætate permulti eſſent & doctores philoſophiæ & diſcipuli, qui in dialecticis potiſſimum ſubtilitatibus, quarum ſummus artifex Chryſippus fuerat, ſtudium omne ponerent, & gloriam unice quærerent; quorum hominum vanitatem ſæpe caſtigat & explodit philoſophus noſter; indicat idem viciſſim egregio ejusdem Chryſippi elogio, ſe, quod eorum improbet rationem, qui, Chryſippi libros legiſſe intelexiſſeque contenti, id quod præcipuum eſt negligunt, non idcirco de meritis illius viri in philoſophiam quidquam detractum velle, neque improbare ſtudium, quod in legendos illius libros conferatur, in eos præſertim libros, qui hominis naturam ejusque habitum ad naturam univerſi exponunt, adeoque viam veræ felicitatis homini monſtrant; (conf. I. 10, 10. I. 17, 13 ſqq. Encli. c. 49.) nempe ſtudium eo conſilio in libros iſtos collatum, ut viam veritatis non diſcas ſolum, ſed etiam ingrediaris. I. 17, 17 ſq. II. 17, 26 ſqq. & vſ. 34 ſqq. &c.

Eodem. τὴν ὁδὸν. „Ὁδὸς eſt *certa ratio atque methodus.* Vide infra, I. 16, 18. Sic uſurpat Theognis, verſ. 381.

Οὐδέ τι κεκριμένον πρὸς Δαίμονός ἐστι βροτοῖσιν,
οὐδ' ὁδὸς, ἥν τιν' ἰὼν ἀθανάτοισιν ἄδοι.

Vbi pro ἄδοι legendum ἄδοις, *placeas*, id eſt, *aliquis placeat.*

Neque quicquam decretum eſt ex numine mortalibus,
Neque via (id eſt, vitæ ratio) *quam ingreſſus diis placeas.*"

VPTON. — τὴν ὁδὸν ſimpliciter h. l. intelligo τῆς εὐτυχίας, vel τῆς εὐροίας καὶ ἀπαθείας, ex vſ. 28. cf. vſ. 32.

Verſ. 30. Εἶτα. „Indignabundus loquitur; quod patet ex voce εἶτα in initio ſententiæ poſita. Sic enim εἶτα uſurpatur; præcipue apud Atticos. Vide Schol. ad Ariſtoph. Plut. vſ. 79." VPTON. — Εἶτα, ita poſitum, non neceſſario *indignantis* eſt; ſed nude *abjurditatem* vel *pugnantiam* indicat (ſive eam veram, ſive adparentem) *ejus rei, quæ ſequitur, cum ea quæ præceſſit;* reſpondetque latinorum *& tamen*, vel *nihilo minus.*

Ibid. ἀνεστάκασιν. „Ita omnes codices, non ἀνεστήκασιν." VPTON. — Atqui ex vulgato grammaticorum placito perinde ἕστακα & ἕστηκα græci dicunt, eodemque modo in compoſitis. Quare non hoc mirum videri debebat, quod in α pro η conſentiant libri; illud inſolens

lens videri poterat, quod verbum iſtud in præterito uſurpatum ſit notione activa. At rariora quidem, ſed occurruut tamen apud optimos quosque ſcriptores, quamquam fortaſſe non apud græcæ puritatis ſtudioſiſſimos, uſus iſtius exempla. De qua re monuimus ad Polyb. III. 94, 7. Et in iſto uſu præſertim eam formam amari, quæ α ante κ habent, docebunt exempla & a nobis & a Reiskio ad Polybii locum modo citatum collecta: quod ipſum etiam poſt Guil. Budæum Sylburgius monuerat ad Clenardi Inſtit. in Ling. Græc. p. 505. conf. infra ad III. 22, 14. Pro ἀνεστάκασιν, corrupte ἀνιστήκασιν eſt in pc.

Ibid. τὰς ἡμέρους τροφάς. „Ovid. Metam. V. 655. Triptolemus loquitur:

Dona fero Cereris, latos quæ ſparſa per agros
frugiferas meſſes alimentaque mitia *reddunt.*"

VPTON.

Verſ. 31. τῷ δὲ τὴν ἀλήθειαν εὑρόνϛι. „Similiter a ſuis Epicurus dicitur *Pater veri; veri inventor.* Petron. c. 132.

Ipſe Pater veri *doctis Epicurus in hortis.*

Cic. de Fin. I. 10. *Eaque ipſa, quæ ab illo* inventore veritatis, *& quaſi architecto beatæ vitæ dicta ſunt, explicabo.* Atque ita Lucretius, emendante Daviſio, [III. 9.]

Tu pater & veri inventor, *tu patria nobis*
ſuppeditas præcepta.

non, ut vulgo, *rerum inventor.*" VPTON.

Ibid. ἐξενεγκόνϛι. Sic in ſuo cod. & ms. Pariſ. legi monuit Vptonus. Fuit igitur eo confidentius hoc adoptandum, quod non modo uſus ferebat, ac pæne flagitabat; ſed quod etiam mendoſa ſcriptura, ἐξενεγκάνϛι, quæ e prima editione in cæteras omnes religioſe propagata eſt, (cum accentu in penultima) ejusdem lectionis veſtigia prodebat. In ἐξενεγκόνϛι conſentiunt pabc.

Ibid. οὐ τὴν περὶ τοῦ ζῆν. περὶ τὸ ζῆν pb.

Ibid. τίς ὑμῶν ἐπὶ τούτῳ βωμὸν ἱδρύσατο. „Τίς ἡμῶν. Ita pro ὑμῶν repoſui. Modo dixit ἡμῖν ἔδωκε, & paulo poſt ἐπιθύομεν & εὐχαριστήσομεν. Hoc vidit & Wolfius; nam vertit, *quis noſtrum.* Sed Lucretium audiamus, eadem fere de Epicuro loquentem: [V. 50.]

Hæc igitur qui cuncta ſubegerit, ex animoque
expulerit dictis, non armis: nonne decebit,
hunc hominem numero Divûm dignarier eſſe?"

VPTON.

At

At nil opus erat, invitis libris omnibus ὑμῶν nunc in ἡμῶν mutare. Nil frequentius in his disputationibus, quam transitus iſte a prima perſona ad ſecundam, & vice verſa. Quæ variatio, & quaſi variegatio ſermonis, nec incommodi quidquam, nec ingrati habet; ſed perapte etiam convenit ſubito ſermoni, & ex intimo animi adfectu pronunciato. Ac ſæpe etiam conſulto facere hoc videtur Epictetus, ut, ubi reprehendere & caſtigare vult diſcipulos, in ſecunda quidem perſona eos adloquatur, ſed & ante & mox poſt rurſus prima utatur verbi perſona, quo molliat nempe caſtigationem, ſeque ipſum quodammodo in eorum ſimul numero ponat, qui reprehenſione iſta admonitioneque indigeant. Quare revocandam h. l. putavi conſtantem librorum omnium lectionem, ὑμῶν. Quod autem ἐπὶ τούτῳ dicit, ad viam veræ felicitatis, quam monſtravit Chryſippus, & ad ea præcepta hujus philoſophi refertur, quæ ad vitam hominis regendam pertinent. Et ſignificanter mox eadem verba ἐπὶ τούτῳ repetit Epictetus, ἢ τὸν Θεὸν ἐπὶ τούτῳ προσκυνεῖ, quo innuat, qui Chryſippi admiratione ſtudioque tenentur, non ad ſubtilitates dialecticas & ad difficiles nugas, quarum magnus præſertim artifex fuerat Chryſippus, admirationem ſuam ſtudiumque debere referre; (cf. II. 19, 10. II. 17, 34 & 40. II. 23, 44. III. 2, 13. &c.) ſed ad eam doctrinæ partem, quæ in hoc verſatur quod præcipuum eſt, nempe in moribus formandis. Quum vero perſæpe aliàs ſtudium iſtud difficilium nugarum, & eorum levitatem, qui Chryſippum aliosque Stoæ doctores ob dialecticas ſubtilitates unice admirabantur, ſatis aperte atque directe & graviter etiam admodum reprehendat Epictetus, eoque nomine caſtiget ſuos auditores; conſulto nunc paulo tectius atque mitius & veluti ex obliquo eadem de re loquitur, ne ex invidia & e livore quodam profecta videretur ipſius disputatio, præſente homine inſtituta, qui ſcholam ipſe apertam & diſcipulis frequentem habebat, qua in ſchola ex Chryſipporum præcipue libellorum lectione interpretationeque gloriam quæſtumque & captabat & invenerat. conf. Not. ad verſ. 9. Conſuluiſſe vero etiam juvabit quæ de eodem hoc Epicteti loco Baylius monuit, in Lexico hiſtor. & critico, artic. *Chryſippe*, not. *M.* p. m. 948 ſq.

Verſ. 32. Ἀλλ' ὅτι μὲν ἄμπελον ἔδωκαν. — „ἔδωκαν ex noſtro codice repoſui; alii omnes ἔδωκεν: cum mox ſequitur ἐξήνεγκαν & ἤμελλον. Notanda interea eſt

numerorum mutatio; nam Θεὸς præceſſit. Ita apud Cicer. de Nat. Deor. [I. 38.] *Hoc idem fieri in* Deo, — — *ex quo eſſe* beati *atque* æterni *intelligantur.* vide ibi Davisium. Et Terent. Eunuch. Act. II. Sc. 1. *Dii boni quid hoc morbi eſt? adeone* homines *immutarier ex amore, ut non cognoſcas* eundem *eſſe?* Vbi Donatus: More ſuo a plurali numero ad ſingularem ſe convertit." VPTON. — Optimis & diligentiſſimis ſcriptoribus iſta variatio uſitata; (conf. ad IV. 1, 91.) ſed præſertim ubi de Deo agitur. Sic paſſim apud Xenoph. in Memorab. Socr. in eadem oratione a ſingulari ad pluralem, & vice verſa, ſubitum obſervabis transitum. Quare ne hoc quidem loco mutato numero verbi fuerat opus; quamquam non improbo factum, ſcripto præeunte codice: ſi modo certum ſit, omnes lectiones, in ora illa Libri Vptoniani adnotatas, e manuſcripto codice fuiſſe depromtas, non ſubinde unam aut alteram ex ingenio docti viri profectam, cujus fuerat olim illud Venetæ editionis exemplum. Noſtri quidem codices in ἔδωκεν conſentiunt; mox vero etiam, pro ἐξήνεγκαν, dant ἐξήνεγκε pbc. ſed deinde rurſus, mira fluctuatione, ἤμελλον omnes. In ſolo pb. inter lineas indicatur ἤμελλεν.

Ibid. τούτου δ' ἕνεκα. De particula δὲ, ex initio periodi ſub finem repetita, vide ad I. 6, 24.

CAPVT V.

De *Argumento* conferre juſſit Vptonus infra lib. II. c. 20. In codice pc. continua linea cum ſuperioribus verbis ſcribitur initium hujus capitis, nec adeſt vel titulus vel numerus capitis: quare deinde ſextum hujus libri caput in illo codice quintum numeratur, & ſic porro. Sed in tabula capitum, quæ in eodem cod. præmittitur, omnia eadem ſunt ut in aliis codicibus.

Verſ. 1. Ἄν τις, φησὶν. Solet plerumque Arrianus mediam in Epicteti diſputationem, ac velut in ipſam actionem, recta rapere lectorem, ne verbulum quidem de ſuo adjiciens. Interdum rem breviter exponit, quæ occaſionem diſputationi præbuit; ut cap. 11. hujus libri: & tunc quidem, ut conſentaneum erat, ubi ad ipſam diſputationem accedit, verbis ἔφη, καὶ ὅς, & ſimilibus utitur. Hoc loco, de re, unde orationis anſam cepit Epictetus, tacens Arrianus, verbum φησὶν tamen poſt

prima

prima verba inſerui, ad Epictetum referendum, ſecus ac infra, vſ. 6. & ſupra, cap. 4, 9 & 28. ubi vide notata.

Ibid. πρὸς τοῦτον. πρὸς τοῦτο pc. male.

Verſ. 2. ὅταν ἀπαχθεὶς ἀπολιθωθῇ. — „Ἀπολιθοῦσθαι, *in lapidem transire.* Vtitur Ariſtot. in Problem. [XXIV. 11.] monente Gatskero ad M. Antonin. VI. 30. Ἀπολιθωθέν/α Virgilius depingit Aen. VI. 470.

Nec magis incepto vultum ſermone movetur,
quam ſi dura ſilex aut ſtet Marpeſia cautes.

Sed quisnam horum verborum ſenſus, ἀλλ' ὅταν ἀπαχθεὶς ἀπολιθωθῇ? Nullus ſane. Equidem credo, verba quædam librariorum incuria excidiſſe; quæ quidem ſupplenda ſunt ex I, 7, 25. ἐπ' ἀδύνατον ἀπαχθῆναι, vel ex III. 2, 17. εἰς οὐδὲν ἄτοπον ἀπαχθήσε/θαι. Ex alterutro horum locorum legendum arbitror, aut ἀλλ' ὅταν ἐπ' ἀδύνατον (aut εἰς ἄτοπον) ἀπαχθεὶς ἀπολιθωθῇ. *cum vero ad impoſſibile* (vel ad abſurdum) *adductus, in lapidem quaſi converſus fuerit.*" VPTON. — Iſtius locutionis, ἐπὶ vel εἰς τὸ ἀδύνατον & εἰς τὸ ἄτοπον ἀπάγειν, quæ vel e ſcholis etiam ſatis nota eſt, alia exempla nonnulla collegit Guil. Budæus in Comment. Ling. Gr. p. 214 ſq. Etiam εἰς τὸ ἀν/ικείμενον ἀπάγεσθαι dixere Stoici, id eſt, *in oppoſitam ſententiam abduci;* Laërt. VII. 47. Cæterum nihil vetat, quin putemus, nude etiam ἀπάγειν τινὰ (ſubintellecta illa adjectione εἰς τὸ ἀδύνα/ον vel ἄτοπον) dici potuerit, pro *confutare, refellere aliquem, falſi* vel *abſurdi arguere.* Verbum ἀπολιθοῦσθαι habes etiam in græca verſione Exod. 15, 16. nonnihil diverſa quidem notione. Quod vero ἀπολιθοῦσθαι nunc Epictetus dicit, non differt ab eo quod ἀποσκληρύνεσθαι vel σκληρύνεσθαι τὴν καρδίαν ſacræ literæ adpellant. Mox ſignificantius etiam, & propius nonnihil ad divinarum paginarum uſum, ἀπονέκρωσιν dicit noſter; verſ. 4 ſq.

Ibid. πῶς ἔτι χρήσε/αί τις αὐτῷ διὰ λόγου; Vptonus: *quonam deinceps pacto eum ratione tractabis?* Mihi viſum erat, χρᾶσθαί τινι διὰ λόγου idem fere ſonare ac διαλέγεσθαί τινι, verſ. 7. Itaque verti: *quamnam porro diſputandi rationem cum hoc homine inibis?* In eamdem ſententiam Wolfius: *quonam ille pacto deinceps oratione tractabitur?*

Verſ. 3. τοῦ ἀν/ρεπτικοῦ. „Articulum τοῦ habes ex noſtro cod. & Ms. Pariſ. qui male in cæteris deeſt." VPTON. — Agnoſcunt τοῦ pabc.

Ibid. ὅταν τις παρατεταγμένος ᾖ, μὴ ἐπινεύειν &c. παρατεταγμένος recte legebatur in ed. Ven. & ſeqq. exceptis Baſileenſi, in qua eſt παρατεταμμένος, quod quum levi facta mutatione, ſimplici μ pro μμ ſubſtituta, in contextum ſuum adoptaſſet Vptonus, rurſus damnavit in Notis; ubi „Παρατεταγμένος, inquit, legi oportebat, non παρατεταμένος, quæ lectio eſt codicis Baſil. Παρατάττεσθαι, inquit Budæus, eſt *opponere ſe ut repugnaturum.* M. Anton. VIII. 48. κἂν ἀλόγως παρατάξηται, *tametſi non ratione, ſed obſtinatione mera inſtructa ſit.* Conſulendus Gatakerus ad M. Anton. lib. XI. 3. μὴ κατὰ ψιλὴν παράταξιν, ὡς οἱ χριστιανοί. *Non ab obſtinatione mera, pro Chriſtianorum more.*" Hæc VPTONVS. — Recte vero; & in hanc ſcripturam conſentiunt mssti. Nempe e re militari translatum illud verbum; ubi παρατάττεσθαι τοῖς πολεμίοις, & ἐκ παρατάξεως *pugnare*, denotat, *inſtructa acie, ex deliberato & præparato* prælium committere; diſtinguiturque a pugna quæ *ex occaſione, de improviſo, ſubita incurſione* committitur.

Verſ. 4. πάντ' ἂν μηχανησαίμεθα. „Ita noſter codex: alius verborum ordo in cæteris, πάντα μηχανησαίμεθ' ἄν." VPTON. — In pb. ſtatim omiſſa prorſus erat ἄν particula, deinde vero inter lineas poſt πάντα adjecta. Cum vett. editt. conſentiunt pac.

Ibid. οὐδὲν ἡμῖν μέλει. μέλλει dabant veteres edd. ex frequenti librariorum errore. Correctum video in Cantab. Lond. & Vptoniana. Et recte μέλλει dant pab.

Verſ. 5. ἂν μὲν ᾖ οὕτω διακείμενος. „διακειμένη, ſcil. ἡ ψυχή, aut τις διακείμενος." MEIBOM. — Lubens equidem acciperem τις, ſi codices darent: interim intelligi hoc pronomen poterit ex verſ. 3. & ex pronomine οὗτος, quod ſequitur hoc ipſo verſu. Pro οὕτω, quamquam ante conſonam, οὕτως ſcribit noſter pa. & ſic conſtanter per totum codicem nulla exceptione; quod ſemel monuiſſe ſufficiat.

Ibid. μηδενὶ παρακολουθεῖν. *nihil mente adſequi.* Vulgo omnes μηδὲν, contra legitimum regimen verbi παρακολουθεῖν, & contra conſtantem uſum Epicteti noſtri, cui admodum familiare illud verbum eſt. Quare, quamvis in μηδὲν cum edd. conſentiant mssti noſtri, tamen obſecutus ſum SALMASIO, μηδενὶ ſcribere jubenti. In terminationibus præſertim vocum plurimum peccatum eſſe

esse vel ab editoribus vel ab imperitis librariis constat; quod in paulo vetustioribus libris aliæ terminationes, utpote intricatis nexibus scriptæ, ambiguæ fuissent; aliæ vero, præsertim postremæ vocales, cum superne scribi debuerint, sæpe per festinationem omissæ essent, subinde etiam vetustate evanuissent; sæpe etiam consulto, compendii caussa, omissæ.

Ibid. Ad eadem verba VPTONVS, *μηδὲν* quidem in contextu retinens, hæc adnotavit: „Potius *μηδενὶ* cum Salmasio legendum. Seneca Ep. 88. *Audi, quantum mali faciat nimia subtilitas, & quam infesta veritati sit. Protagoras ait, de omni re in utramque partem disputari posse ex æquo. Parmenides ait, ex his quæ videntur, nihil esse in universum.* (Lego, *nihil esse præter unum.* Ita esse legendum patet ex iis quæ mox sequuntur, *si Parmenidæ, nihil est præter unum.*) *Zeno Eleates omnia negotia de negotio dejecit; ait, nihil esse. Circa eadem fere Pyrrhonii versantur, & Megarici, & Eretrici, & Academici, qui novam induxerunt scientiam,* NIHIL SCIRE. Cicero de Nat. Deor. I. 7. *Ambo enim, inquit arridens, ab eodem Philone* NIHIL SCIRE *didicistis.*" — Hæc Vptonus: qui, Senecæ & Ciceronis effata ista ad Epicteti verba supra scripta referens, *μηδενὶ παρακολουθεῖν*, videtur his sententiam subjecisse longe diversam ab ea, quam ego quidem satis apertam in eis deprehendere mihi visus sum. Scilicet non agitur istis verbis de Academicorum *inscientia*, quam Cicero dixit, aut *nihil sciendi arte;* sed hoc plane dicit Philosophus noster, quod etiam a Teutonico interprete præclare perspectum fuisse video: *Si cujus corpus, aut quodcumque membrum corporis, emortuum sit; grave id ducimus, & magnam calamitatem esse existimamus: in animis non item. Quod si quidem intelligentia mentis emortua est, si quis ita est mente alienatus aut hebetatus, ut nihil animo persequi complectique, nihil intelligere valeat; etiam hoc quidem in malis numeramus: at voluntas hominis si prorsus obdurata, si pudor ejus, si verecundia omnis intermortua est; (quod iis accidit, qui contra evidentiam disputare non erubescunt;) id tantum abest ut in malis ponamus, ut etiam eximiam aliquam ingenii vim in eo inesse putemus.* Nempe non ii erant Academici, qui *nihil perciperent;* sed qui, *nihil se percipere fingerent;* &, nihil percipi posse, obstinate impudenterque contenderent.

Ibid. αἰδῆμον. Sic h. l. & rurſus vſ. 9. cum circumfl. in penult. ſcribunt editiones omnes inde a Genev. & ſic utrobique codex pb. Corrupte hic ed. Ven. & Baſ. αἰδοῖμον. Sed eædem αἴδημον vſ. 9. antepenacute; & ſic utrobique pc. Pariter αἴδημον vſ. 9. ſcribit pa. qui h. l. utramque ſcripturam habet, αἰδῆμον in contextu, alteram ſuperne inter lineas indicatam. Conf. Adn. ad I. 25, 4.

Ibid. τοῦτο ἔτι καὶ δύναμιν καλοῦμεν. „Hæc εἰρωνικῶς Epictetus. Aut cum interrogatione ſcribendum.“ VPTON. Vide quæ paulo ſuperius adnotavimus.

Verſ. 6. Καταλαμβάνεις, ὅτι ἐγρήγορας. „Verba Epicteti ad Academicum. Καταλαμβάνεις, id eſt, ἔχεις καταληπτικὴν δύναμιν. Notat Academicorum ἀκαταληψίαν, qui veri & falſi, atque adeo decori atque indecori, boni & mali, diſtinctionem tollebant.“ VPTON.

Eod. vſ. 6. *&* ſeq. Οὐδὲν οὖν διαφέρει &c. Olim ſic hæc diſtinguebantur: Οὐδὲν οὖν διαφέρει αὕτη ἡ Φαντασία ἐκείνης. οὐδὲν ἔτι τούτῳ διαλέγομαι. Vbi MEIBOMIVS hæc notavit: „Interrogationem pono poſt ἐκείνης; deinde diſtinctionem poſt οὐδέν· & pro ἔτι lego τί, hoc modo: Οὐδὲν οὖν διαφέρει αὕτη ἡ Φαντασία ἐκείνης; οὐδέν. Τί τούτῳ διαλέγομαι; vel, Τί ἔτι τούτῳ διαλέγομαι;“ — Ad quæ VPTONVS (poſtquam ſic edidit: Οὐδὲν οὖν διαφέρει αὕτη ἡ Φαντασία ἐκείνης; — Οὐδὲν ἔτι τούτῳ διαλέγομαι.) hæc monuit: „Nihil certe hic ad rem Salmaſius. [Salmaſio enim iſtam Notam Vptonus tribuit, quam nos, cum Relando, ad Meibomium auctorem retulimus.] Fracta eſt ſententia, cum indignatione quadam prolata. Negat Epictetus [ſe] amplius cum iis diſputaturum: οὐδὲν ἔτι τούτῳ διαλέγομαι. Idque ex nonnullorum Stoicorum more. Cic. Academ. II. 6. *Sed quod nos facere nunc aggredimur, ut contra Academicos diſſeramus, id quidam e Philoſophis, & ii quidem non mediocres, faciendum omnino non putabant; nec verum eſſe, ulla ratione diſputare cum iis, qui nihil probarent: Antipatrumque Stoicum, qui multus in eo fuiſſet, reprehendebant.* Confer [infra] III. 20, 36.“ — Sic ille.

At præcipuam partem illius emendationis, quam nihil ad rem facere Editor hic ait, ipſe tamen, & recte quidem, ſecutus eſt. Nempe verba illa, οὐδὲν οὖν διαφέρει αὕτη ἡ Φαντασία ἐκείνης, in ſuperioribus omnibus editionibus interrogandi ſigno non erant notata, ſed ita poſita, tamquam partem facerent orationis Academici illius,

lius, cum quo disputare ſe cœpiſſe fingit Epictetus. Quam in ſententiam Wolfius quoque eadem verba interpretatus eſt: *Percipis te vigilare? Negat; quod ne tum quidem percipiat, cum in ſomnis vigilare ſibi videatur. Nihil ergo differre viſum hoc ab illo.* Contra Vptonus perſpecte, prout Meibomius voluerat, interrogandi ſignum poſt ἐκείνης poſuit, ut iſtis verbis nova contineretur Epicteti quæſtio, cujus hæc eſſet ſententia: *Nihil ergo differt viſum hoc* (quod per ſomnum tibi offertur) *ab illo* (quod vigilanti?) Quod quum ille adfirmaſſet, ſubjicit Epictetus: *Cum hoc homine* (qui nihil differre ait inter ea viſa quæ vigilans ipſe ſuo ſenſu percipit, & inter ea quæ per ſomnium ipſi offeruntur) *nihil amplius ego diſputo.* Mihi vero alia etiam para conjecturæ Meibomianæ pariter adoptanda videtur. Poteſt enim quidem cogitatione ſuppleri reſponſio Academici, Οὐδέν. *Nihil differt.* Sed quoniam tam gravibus verbis indignabundus pergit Epictetus, *cum hoc homine nihil amplius ego diſputo;* videtur mihi is utique ipſam reſponſionem Academici, quam eamdem impudentiſſimam judicat, diſerte retuliſſe. Quare poſt ἐκείνης; ſic pergendum equidem putem: Οὐδέν. Οὐδὲν ἔτι τούτῳ διαλέγομαι. Nullus error librariorum, eorum præſertim per quorum manus Diſſertationes hæ Epicteteæ ad nos propagatæ ſunt, frequentior, quam ut, ubi bis deinceps (ſive proxime, ſive e modico intervallo) poſitum fuiſſet idem verbum, ab altero ad alterum aberrarint oculis, ita ut, quo loco prius poſitum erat, non ſolum ipſum verbum omiſerint, verum etiam ſimul reliqua omnia, quæ forte ſequebantur usque ad eum locum ubi rurſus idem verbum occurrebat. Vide Vptoni Not. ad I. 18, 8. Quod ſi bis proxime deinceps poſitum erat idem vocabulum, in errorem hunc, quem dico, non modo per oſcitantiam incidere potuit librarius, ſed ſubinde etiam conſilio & male ſedula induſtria; ut qui nempe, cum mentem eorum quæ ſcribebat parum adſequeretur, putaret perperam repetitum eſſe id verbum a ſuperiore librario, adeoque conſulto illud ſemel prætermitteret. — Hæc ſcripſeram, quum omnem dubitationem ſublatam vidi luculentiſſima commodiſſimaque verborum diſtinctione, quæ codex noſter pb. uſus eſt; quam ipſam & in Græco contextu ſecutus ſum, & ejus vim in ſubjecta verſione expreſſi. ἔτι τούτῳ διαλέγομαι; cum interrogatione, eamdem vim habet ac οὐδὲν ἔτι absque interrogatione.

Sed de re ipſa, de qua hoc loco disputat Philoſophus noſter, nonnihil etiam monuiſſe juvabit. Scilicet caput utique cauſſæ, in quo cardo præcipue omnis disputationis vertitur, quæ erat Academicis cum Dogmaticis, qui vocantur, philoſophis, non ſolum tetigit hoc loco Epictetus, ſed &, brevibus quidem verbis, perſpecte explicavit. Nempe, ſi nullam vim haberet homo discernendi ea, quæ *ſenſu præſenti percipiuntur*, aut quæ a nobis ſenſu olim percepta nunc clara atque certa *reminiſcentia* recolimus, ab iis viſis quæ non niſi *phantaſiæ* noſtræ offeruntur; ſi vigilans homo ipſum hunc mentis ſtatum, quem *vigilare* dicimus, discernere non poſſet a *ſomnio*; fruſtra utique omnis futura eſſet disputatio de eo quod *ſit*, aut quod *non ſit*, ſed falſo *eſſe videatur*: ſive, rectius ut dicam, non *fruſtra*, ſed *nulla prorſus* foret ejusmodi disputatio. Nam, quum *ESSE rem aliquam* dicimus, nihil aliud dicimus, niſi hoc ipſum, *rem iſtam ſenſu percipi ab iis hominibus, qui præſentes ſunt & vigilantes, ſenſusque ſuos, quibus integris utuntur, in eam partem intendunt*: quum *rem NON ESSE* contendimus, nil aliud rurſus niſi hoc dicimus, *cogitatione* quidem & *imaginatione* eam *fingi*, ſed a nemine *ſenſibus percipi*. Academici igitur, negantes intereſſe quidquam inter ſenſuum perceptiones & phantaſiæ fictiones, omnem quæſtionem de eo quod *ſit*, aut *non ſit*, quod *tale ſit*, aut *non tale*, prorſus utique tollebant. Qui ſi revera discrimen illud non intellexiſſent perſenſiſſentque, (quod mente captis furioſisque accidit, aut etiam ipſis ſomniantibus,) fruſtra cum eis is, qui id discrimen facit ſentitque, disputaret. At illi hoc ipſo, quod & de ſenſuum perceptionibus & de phantaſia disputabant, & ad dogmaticorum reſpondebant argumenta, ſatis ipſi ſignifi abant, ſe illud discrimen perbene cognitum habere, neque minus atque alios homines illud perſentiſcere: adeoque lubentes volentes contra ipſam evidentiam (ut ait Epictetus) ſeſe obfirmabant, & impudenter & ex mera obſtinatione ſimulationeque negabant id, quod intimo ſenſu perceptum habebant. Quare cum his non modo fruſtra foret qui disputare vellet: ſed prorſus indigni ſunt (judice eodem noſtro Philoſopho) quibuscum verbum porro ullum miſceas.

At nimirum rurſus ab altera parte a Dogmaticis, qui dicuntur, non minus peccari ab omni tempore ſolitum erat; quibus idem fere, quod cani in fabula, uſu venit;

nit; ut, quum amplius aliquid, quam quod capere hominis intelligentia poſſet, cupidius perſequerentur, id ipſum etiam, quod tenuerant, ægre tuerentur. Etenim quum non contenti, eas res easque rerum proprietates qualitatesque cognitas habere, quæ ſenſu percipi poſſent, *eſſentiam* rerum (quam dicebant) a ſenſu remotam & *per ſe ſubſiſtentem* quærerent, latum campum aperuerunt & Academicis & cujusque generis Scepticis, non ſolum contendendi (id quod res erat) nullam nobis facultatem ineſſe, qua *abſolutam rerum externarum eſſentiam exiſtentiamque* cognoſcere poſſimus, ſed etiam ipſam pæne *ſenſuum evidentiam* hominibus eripiendi.

Veniam nobis concedat Lector, ſi e Grammaticorum dumetis nonnumquam in Philoſophorum campum excurrere ſubierit: raro ea venia utemur; &, ne abutamur, cavebimus. Sed ne nunc quidem prorſus extra oleas vagatus mihi videor: quandoquidem, quæ dicta ſunt, ad ea etiam quæ proxime ſequuntur apud auctorem noſtrum, illuſtranda nonnihil pertinere mox videbimus. Cæterum illud etiamnum adjicere liceat, (quod quidem facile per ſe intelliget quisquis vel a limine verum philoſophandi viam rationemque ſalutavit) quam *ſenſus perceptionem* dico, non modo ad *externum*, quem vocant, *& corporeum ſenſum* eſſe referendam, ſed peræque ad *interiorem* illum *animi ſenſum* pertinere, quo quisque ea, quæ in ipſo geruntur, quæ vel agit ipſe, vel *patitur*, non minus clare atque evidenter percipit & cognoſcit, quam colores figuraaque oculis ſubjectas, aut ſonos in aurem incidentes.

Verſ. 7. *ἢ ποῖον αὐτῷ σίδηρον προσάγω.* Deeſt h. l. *αὐτῷ* in pac. non male.

Ibid. ἵν' αἰσθηται, ὅτι νενέκρωται. ut ſentiat, ſe eſſe emortuum. Nempe, *ut ſentire ſe fateatur;* nam ſentit quidem, ſed diſſimulat, ut mox ait. Sive, *ut ſentiat, emortuum ſe fore, ſi revera diſcrimen illud non intelligeret; eſſe autem revera alio modo emortuum*, nempe, *qui pudorem omnem & verecundiam depoſuerit.* cf. vſ. 5 & 9.

Verſ. 8. *αἰσθανόμενος οὐ προσποιεῖται· ἔτι χείρων ἐστὶ τοῦ νεκροῦ.* Hæc ad verbum latine ita ſonant, ut in verſione poſui: *Sentit, ſed diſſimulat; pejor etiam eſt mortuo. οὐ προσποιεῖται* ſc. *αἰσθάνεσθαι*, id eſt, *προσποιεῖται οὐκ αἰσθάνεσθαι, ſimulat ſe non ſentire.* Et plana ac perſpicua ſententia; quam eamdem VPTONVS etiam,

etiam, Wolfium fere ſecutus, his verbis expreſſit: *ſi, cum ſentiat, præ ſe fert, non ſentire, vel mortuo eſſe deterior.* Verumtamen in græcis verbis neſcio quem nodum, veluti in ſcirpo quærens idem vir doctus.: „Forſan legendum, inquit, *οὗ αἰσθανόμενος, εἰ γ' ἔτι προσποιεῖται, χείρων.* vel, *τούτου αἰσθανόμενος, εἰ ἔτι προσποιεῖται, χείρων.*“ — Quæ mihi verba, verum ut fatear, haud paulo obſcuriora ſunt eis, quibus illuſtrandis inſervire debebant.

Ibid. μάχην οὗτος οὐ συνορᾷ· κακῶς ἔχει. συνορῶν οὗτος, οὐ κινεῖται, οὐδὲ προκόπτει· ἔτι ἀθλιώτερον ἔχει. In ſuperioribus editionibus, ante Vptonum, ita hæc verba legebantur diſtinguebanturque: *μάχην οὗτος οὐ συνορᾷ. κακῶς ἔχει, μὴ συνορῶν. οὗτος οὐ κινεῖται, οὐδὲ προκόπτει, ἔτι ἀθλιώτερον ἔχει.* Neque variabant exempla, niſi quod per operarum incuriam pro *οὗτος* utrobique *τοῦτος* irrepſit in edit. Colon. quod ſervarunt Cantab. & Lond. & quod pro *ἔτι* (quod recte expreſſum eſt in Baſ.) mendoſe *ἔπι* habet Ven. & *ὅτι* Genev. Col. Cant. & Lond. Quam lectionem, tolerabili utcumque ſenſu, ſic expreſſit Wolfius: *Pugnam iſte non perſpicit? male habet cum non perſpiciat: hic non movetur, neque proficit? pejus etiam habet.* VPTONVS, eamdem verborum diſtinctionem tenens, particulam *μὴ* ad *συνορῶν* delevit; in Notis vero ſic ad h. l. commentatur: „*κακῶς ἔχει συνορῶν.* Ita noſter codex & ms. Par. [Nempe ſic pab.] Cæteri *οὐ* [*μὴ*] voluerat ſcribere] *συνορῶν.* Quid vero ſi ita diſtinguas, *οὐ συνορᾷ* — — — *οὐδὲ προκόπτει*; Sed adhuc hæreo.“ — Hæc doctus hic interpres; quem utique hæſiſſe in hoc loco, verſio etiam ſubjecta teſtatur, quæ ſic habet: *pugnam iſte non percipit, male habet, etiam dum percipit; iſte non movetur* &c. Ego, in græcis tenens emendationem quam ex msstis libris ipſe jam adoptaverat Vptonus, diſtinctione verborum leviter mutata, locum ita reſtituiſſe mihi videor, ut luculentam & minime dubiam fundat ſententiam eam, quam & in verſione expreſſi, & in Adnot. ad vſ, 6 ſq. declaravi. *ἔτι* pro *ὅτι* legendum monuerat etiam Meibomius ad ſuum exemplum editionis Genev. In voce *μάχην* nonnihil hæſiſſe WOLFIVM video, qui tamen recte monuit: „*μάχην*, *Pugnam*, non exercituum, ſed rationum & propoſitionum intelligo.“ — Sane non exercituum! Et eſt ſatis familiare Epicteto noſtro vocab. *μάχη*, de *pugna*, i. e. *repugnantia, diſſenſione, contra-*

contradictione, (ut in noſtris ſcholis loquuntur) duarum rerum, actionum, conſiliorum, pronunciatorum. vide I. 11, 18. II. 12, 6. II 26, 1 & 3 & 7. Adde hoc cap. vſ. 3.

Ibid. ἔτι ἀθλιώτερον. Sic recte ed. Baſ. rurſusque anon. Lond. & Vpt. conſentientibus msstis. Temere ὅτι ἀθλ. ed. Gen. Col. & Cant. ἔτι ἀθλιωτ. ed. Ven. operarum errore.

Verſ. 9. καὶ τὸ λογικὸν οὐκ ἀποτέ]μηται. Verba καὶ τὸ λογικὸν cum prioribus junctа malnerat Salmaſius, & interrogandi ſignum poſitum poſt λογικόν; Quam diſtinctionem ſibi haud displicere ait Vptonus. Equidem in vulgata verborum diſtinctione lubens adquieſco.

Verſ. 10. τὴν τῶν κιναίδων. Iſtorum hominum impudentiam, qui non ſolum contra ſenſuum evidentiam declamare non erubeſcunt, ſed & quasvis maximi momenti veritates ex hominum animis eripere conantur, cum cinædorum & ejus generis ſpurcorum hominum laſcivia comparat, quibus pudoris omnis & verecundiæ ſenſus emortuus eſt. Sic rurſus II. 20, 37.

Ibid. ἐν μέσῳ καὶ ποιοῦσι &c. Salmaſius ſic diſtinguere juſſit, πᾶν τὸ ἐπελθὸν ἐν μέσῳ, καὶ &c. quæ diſtinctio quo nomine commendare ſe viro docto potuerit, non video.

CAPVT VI.

Verſ. 1. Ἀφ' ἑκάστου τῶν ἐν τῷ κόσμῳ γινομένων. Initium hujus capitis usque ad verba ἀπὸ ταὐτομάτου γίνεσθαι vſ. 11. ſuis Eclogis Phyſicis inſeruit Stobæus, c. 4. p. 6. edit. Canteri, adjecto auctoris nomine in hunc modum: Ἀρριανεῦ Ἐπικ]ητείου (vel Ἐπικ]ητάλου) ἐκ τῶν περὶ Προνοίας. Ibi pro ἀφ' ἑκάστου legitur ἐφ' ἑκάστου, id eſt, *in re quaque, quoad rem quamque;* quo uſu præpoſitionis ἐπὶ nihil eſt frequentius. vide v. c. hoc ipſo cap. vſ. 12 & 21. Eam vero lectionem, a Cantero vulgatam, vir doctus ARN. LVD. HERM. HEEREN, qui abhinc aliquot annis, inſigni literarum commodo, Stobæi Eclogas Phyſicas & Ethicas, ad cod. msstorum fidem caſtigatas, Gœttingæ edere cœpit, ne referre quidem dignatus, ἐφ' ἑκάστῳ edidit, puto codicum ſuorum auctoritatem ſecutus, quamquam eorum ad hunc quidem locum mentionem nullam fecit. Et perapte quidem ac legitime dicitur ἐγκωμιάσαι τινὰ ἐπί τινι πράγματι, quemadmodum

admodum *εὐχαριστεῖν ἐπί τινι*, verſ. 2. & ſexcenta id genus alia. Perſpecte vero idem judicavit doctiſſimus Stobæi editor, non minus probam eſſe ſcripturam in Arriani editionibus vulgatam, *ἀφ' ἑκάστου*. Scilicet præpoſitionis *ἀπὸ* nunc ea vis eſt, quaſi dicas *ab aliqua re materiam vel argumentum ſumere prædicandi providentiam*. aut veluti ſi eſſet *ἀφ' ἑκάστου ὁρμώμενον ἔστιν ἐγκωμιάσαι* &c. Cæterum quum paulo rarior ſit hic uſus præpoſitionis *ἀπὸ*, eo facilius fieri potuit, ut *ἐφ'* pro *ἀφ'* ſubſtitueretur ab aliquo librario; præſertim quoniam paſſim etiam prorſus omiſſæ ſunt in codicibus mſstis literæ initiales capitum, quæ nimirum minio deinde pingi debuerant. Ex *ἐφ' ἑκάστου* alii deinde *ἐφ' ἑκάστῳ* facere potuerunt. Ante *κόσμῳ* verba *ἐν τῷ* per errorem omiſſa in ed. Genev. & ſeqq. reſtituit Vptonus ex ed. Ven. & Baſ. Denique pro *γινομένων*, *γιγνομένων* ſcribitur apud Stobæum; & ſic vſ. 11. *γίγνεσθαι*, pro *γίνεσθαι*. Mox vero, pro *ἂν δύο τις ἔχῃ*, apud eumdem eſt *ἐὰν δύο ἔχῃ τις*.

Ibid. *ἂν δύο τις ἔχῃ ταῦτα ἐν ἑαυτῷ*. Deeſt *ταῦτα* pb. Pro *ἐν ἑαυτῷ* in pa. prius fuerat *ἐν αὐτῷ*, eadem ſententia.

Ibid. *τῶν γεγονότων ἑκάστῳ*. Vptonus, *eorum quæ unicuique obtigerunt;* & eodem fere modo Heeren, *eorum quæ cuique eveniunt:* ut videatur uterque vocem *ἑκάστῳ* in maſculino genere accepiſſe, de *homine* laudes providentiæ prædicante. Mihi in neutro genere accipiendum viſum erat, & ad *res* eas referendum, de quibus initio dixit, *ἀφ' ἑκάστου τῶν ἐν τῷ κόσμῳ γινομένων*. Igitur *τὰ γεγονότα ἑκάστῳ* interpretor, *quæ cuique rei accidunt*, *accidentia*, *qualitates*, *proprietates cujusque rei*, vel, ut Wolfius, *naturam cujusque rei*. Nempe ut ab eis rebus, quæ ſunt vel fiunt hoc in mundo, argumentum capere poſſimus divinam laudandi Providentiam, cognitæ nobis eſſe debent rerum iſtarum proprietates atque uſus. cf. vſ. 2.

Verſ. 2. *οὐκ ὄψεται τὴν εὐχρηστίαν τῶν γεγονότων*. „Ita optime noſter codex; nullo ſenſu alii libri [ſic & noſtri pabc.] *τὴν εὐχαριστίαν* exhibent. Apud Stobæum corrupte ſcribitur *ἀχρηστίαν*, Ecl. Phyſ. lib. I. Occurrit hæc vox infra, II. 23, 2. Apud Porphyrium quoque de Abſtin. lib. III. c. 20. ubi Carneadis ſententia citatur: *Ἕκαστον τῶν φύσει γεγονότων, ὅταν τοῦ πρὸς ὃ πέφυκε καὶ γέγονε τυγχάνει τέλους, ὠφελεῖται. κοινότερον*

pov

ρον δὲ τῆς ὠφελείας, ἣν εὐχρηστίαν οὗτοι λέγουσιν, ἀκουστέον." VPTON. Οὗτοι illi, quos, apud Porphyrium Carneades ait, vocabulo εὐχρηστία uti conſueviſſe, pro vulgatiore ὠφέλεια, ipſi *Stoici* ſunt; contra quos, & præſertim contra Chryſippum, qui res omnes in his terris, & ſigillatim ceteras animantes, in hominum uſus natas & a Deo procreatas docuerat, disputantem Carneadem inducit Porphyrius. Eamdem ſententiam, *res omnes hominum cauſſa natas eſſe*, eidem Chryſippo auctori nominatim tribuit Cicero de Fin. III. 20. conf. eumdem de Nat. Deor. lib. II. cap. 61 extr. & ſeqq. & de Leg. I. 8. Neque vero Stoicia illa propria fuit ſententia, quam multo jam ante Chryſippum, eodem etiam conſilio, quo nunc ab Epicteto noſtro, adſerendæ divinæ Providentiæ gratia, explicatam a Socrate legimus apud Xenoph. Memor. I. 4. & IV. 3. quæ Socraticæ disputationes haud dubie menti obverſabantur Epicteti, cum hæc diſſereret, adeoque cum Epictetea hac disputatione non ſine fructu conferentur. Conſer vero & ipſum Noſtrum, lib. I. c. 14. Verba quod adtinet hujus loci, in quo verſamur: quum τὴν εὐχαριστίαν mendoſe vulgo fuiſſet editum, verum perſpecte jam viderat WOLFIVS: „Lego εὐχρηστίαν, (inquit) *uſum & commoditatem*. Sic etiam ſub finem capitis, [vſ. 36.] εὔχρηστα ἦν πρὸς τὸ δεῖξαι, non εὐχάριστα." — Apud Stobæum codices Heerenii in mendoſum ἀχρηστίαν conſenſiſſe videntur; ſed id ipſum veræ ſcripturæ veſtigia ſatis perſpicue prodebat.

Verſ. 2 & 3. ὁ δ' οὐκ εὐχαριστήσει ἐπ' αὐτοῖς, οὐδ' ἂν αἰδῇ. Χρώματα ὁ Θεὸς εἰ πεποιήκει &c. Contrarium fere hic mihi faciendum putavi ejus rei, quam in eodem loco apud Stobæum HEERENIVS fecit. Is ex Arrianeis codicibus corrigendam Stobæi lectionem cenſuerat; ego, in tota Stobæi ſcriptura paratiſſimam corruptis Arriani codicibus ineſſe medicinam, mihi perſuaſi. Sed nimirum codicum noſtrorum ſcriptura docto Stobæi Editori, quamquam ab Vptono ex parte prolata, tamen non adcurate cognita eſſe potuerat. Arriani editiones omnes ſic dabant: ὁ δ' οὐκ εὐχαριστήσει ἐπ' αὐτοῖς οὐδέν. εἰ χρώματα ὁ Θεὸς πεποιήκει &c. At vocem quidem οὐδὲν (quæ nec deſiderabatur ullo modo, & quæ ad verbum εὐχαριστήσει incommode etiam adjecta videri debebat) nec Vptoni codex, nec ullus e noſtris agnoſcit. En codicum ſcripturam: ὁ δ' οὐκ εὐχ. ἐπ' αὐτοῖς. οὐδ' ἂν χρώ-

χρώματα ὁ Θεὸς πεποιήκει pa. ἐπ' αὐτοῖς. εἰ δὲ χρωμ. ὁ Θεὸς πεπ. cod. Vpt. cum pb. ἐπ' αὐτοῖς. ἴδ' εἰ χρωμ. ὁ Θεὸς πεπ. pc. Vbi, quum vitio non carere duas priores lectiones ſatis adpareat; tertia, absque ulla mutatione, ferenda utcumque videri poterat, hac ſententia: *Ecce, ſi colores Deus non feciſſet &c.* Sed en Stobæi lectionem, qualis a Cantero quidem repræſentata eſt; (nam in ſuis codicibus quid invenerit, non declaravit Heerenius:) ὁ δ' οὐκ εὐχ. ἐπ' αὐτοῖς· οὐκ ἂν εἰδῇ χρώματα ὁ Θεὸς εἰ πεποιήκει. Quæ lectio nullo alio mendo laborat, niſi quod contra manifeſtam ſententiam diſtincta verba ſunt. Quod ſi, ut nos fecimus, illa, οὐδ' ἂν εἰδῇ, a ſequentibus abstracta ad ſuperiora referas, lucida fiunt omnia: ſententia prodit commodiſſima; perapte fluit oratio; &, unde originem ceperint variæ illæ lectiones, quas exhibent codices noſtri, intelligitur; quorum alii unam partem veteris ſcripturæ, alii alteram (licet hanc varie detortam) conſervarunt, prætermiſſa altera. Vptonus ad emendandum hunc locum nihil contulit, niſi quod ſui codicis & Pariſini noſtri primi lectionem depromſit, nulla alia adjecta adnotatione. HEERENIVS ex vulgata apud Arrianum ſcriptura vocem οὐδὲν Stobæo reſtituendam ratus, ſic ibi edidit εὐχαριστήσει ἐπ' αὐτοῖς οὐδέν. Deinde vero voce εἰδῇ, quæ erat in Stobæi libris, in duas diviſa, Εἰ δὴ χρώμα]α ſcripſit, vocemque εἰ, quæ ibidem poſt ὁ Θεὸς ſequebatur, delevit.

Verſ. 3. εἰ πεποιήκει. „Legit Salmaſius, [immo vero Meibomius,] ἐπεποιήκει vel πεποιήκοι. Eundem cum Salmaſio errant errorem plurimi viri docti, qui non notaverunt, augmentum ε apud proſaicos ſcriptores ſæpe in hoc tempore abjici. Sic IV. 3, 10. Et I. 19, 22. πεπράκει. Et I. 29, 51. ἐπικεκρίκει. Apud Marc. [Evang.] 14, 44. δεδώκει. 15, 7. πεποιήκεισαν. 16, 9. ἐκβεβλήκει. Joann. 11, 57. δεδώκεισαν. Actor. 14, 23. πεπιστεύκεισαν. & alibi. Apud Joſephum vero in hoc tempore ε adeo frequenter aufertur, ut mirer Hudſonum ab emendationibus hac in parte non abstinuiſſe." VPTON. Eſt id quidem ſatis etiam vulgatum Grammaticorum monitum. Et vix unum aut alterum puto eſſe græcum ſcriptorem, apud quem non occurrant ejus uſus exempla, apud alios quidem rariora, apud alios frequentiora. Hoc loco, poſt ὁ Θεὸς εἰ πεποιήκει ſequuntur apud Stobæum hæc verba, καὶ καθόλου πάν]α ὁρατὰ, (forte πάντα

πάντα τὰ ὁρατὰ debuerat librarius) quæ Arriano reſtituenda HEERENIVS judicavit; mihi vero, ut dicam quod ſentio, inutile & frigidum viſum adſumentum eſt. Nam quod idem Vir doctus ait, ex ſequentibus intelligi, immerito hæc verba apud Arrianum excidiſſe, quoniam eadem ibi vocentur τὰ ὄντα, quod in editione Arriani nihil habere ait quo referatur; id mihi ſecus viſum erat: nam, εἰ δὲ τὰ ὄντα μὴ τοιαῦτα πεποιήκει οἷα ὑποπίπτειν τῇ δυνάμει τῇ ὁρατικῇ, idem valet ac ſi dixiſſet εἰ τὰ χρώματα μὴ πεποιήκει, & ad ſuperiorem illam phraſin, χρώματα ὁ Θεὸς πεποιήκει haud dubie refertur.

Ibid. δύναμιν δὲ θεατικὴν αὐτῶν. Sic recte Stob. cum Arriani editt. & cum noſtris msstis. Perperam αὐτοῖς pro αὐτῶν eſt in cod. Vpt.

Ibid. μὴ πεποιηκ. οὐ πεπ. pb.

Ibid. οὐδ' ὁτιοῦν. Partiri in duas voces malui, quam junctim ſcribere οὐδοτιοῦν, ut vulgo edd. omnes & Stobæus Heerenii, noſtrique mssti. Apud Canterum quidem οὐδ' ὅτι ἂν οὖν ſcribitur: ne ſic quidem male.

Verſ. 4. Ἀλλ' ἀνάπαλιν. Rectius ſic, quam, ut apud Stobæum, οὐδ' ἀνάπαλιν. Mox, quod τὴν μὲν δύναμιν πεποιήκει hoc loco editio Baſil. ſcribit, verbo in optativo poſito, id proprium illi editioni eſt: cæteræ omnes πεποιήκει, conſentientibus msstis, quemadmodum & ante & paulo poſt.

Ibid. τὰ ὄντα δὲ μὴ τοιαῦτα &c. „Res ſenſiles, non intellectuales, quo ſenſu τὰ ὄντα utuntur Platonici. Hinc adeo locus emendandus apud Max. Tyrium cap. 1. in ipſo ſtatim initio, ὁ εὐφανέσταος τῶν ὄντων Πλάτων. Pro ὄντων lego ἄνων, i. e. ἀνθρώπων." VPTON. — τὰ ὄντα hic ſunt *res ipſæ*, quatenus diſtinguuntur a noſtra *facultate eas percipiendi; objecta* quæ dicuntur in ſcholis. Et clara & perſpicua ſententia; ut non videam, cur Heerenius dicat, non habere illud vocab. τὰ ὄντα quo referatur. Neque probare poſſum ejusdem docti viri conjecturam, τὰ ὁρατὰ legendum ſuſpicantis pro τὰ ὄντα: nam quum τοιαῦτα οἷα ὑποπίπτειν τῇ δυνάμει τῇ ὁρατικῇ idem prorſus valeat ac ὁρατὰ, ſi τὰ ὁρατὰ ibi legeres, perinde foret ac ſi dixiſſet Epictetus εἰ τὰ ὁρατὰ μὴ πεποιήκει ὁρατά: quod, utut ferri poſſet, frigidum tamen fuerit, & minus aptum quam id quod dicentem eum inducunt libri Arrianei.

Ibid.

Ibid. οἷα ὑποπίπτειν. „Fortaſſe οἷα δ' ὑποπίπτειν." VPTON. — Immo vero & apud Xenophontem, & probatiſſimos quosque ſcriptores, perinde οἷος & οἷός τε iſta notione uſurpantur.

Ibid. Pro οὐδ' ὁτιοῦν (vel οὐδοτιοῦν, ut vulgo ſcriptum) hoc loco οὐδὲν habet Stobæus, quod probat Heeren; iſtud, quod apud Arrianum vulgatum eſt, per librariorum errorem e ſuperiori verſu repetitum ſuſpicans. In vulgatum vero Arrianei libri.

Verſ. 5. Verba φῶς δὲ μὴ πεποιήκει deſiderantur in Stobæi codd. & in edit. Canteri.

Ibid. οὐδ' οὕτω τι. οὐδ' οὕτως τι Stob. cum pa. Sic & vſ. 4. καὶ οὕτως τι iidem. Conf. ad cap. 5, 5.

Verſ. 6. πρὸς τὸν κολεὸν, καὶ τὸν κολεὸν. Vtrobique τὸ κολεὸν pa. & ſic poſteriori loco fuerat etiam in pb. ſed ibi in τὸν mutatum.

Verſ. 9. καὶ ὄρασις, *& viſio*, vel, ut Heerenius apud Stob. interpretatur, *ipſa videndi facultas.* ὄρασις in ſing. num. recte dedit Stobæus, tam ex Canteri, quam ex Heerenii editione; quod haud cunctanter recipiendum putavi, pro eo quod apud Arrianum conſentientibus libris vulgatum erat, ὁράσεις In HEERENII ad h. l. adnotatione, ſive per ſcribendi feſtinationem, ſive operarum errore, contrarium ejus dicitur quod res eſt: „ὄρασις, ait, recte Arr. ed. — Cant. male ὁράσεις." — Voluerat: „ὄρασις recte Stobæus. Male ὁράσεις Arr. ed."

Ibid. καὶ προθυμία ἡ πρὸς τὴν &c. Prætuli hanc verborum ſeriem, quam Stobæus dedit, ei quæ vulgo apud Arrianum obtinebat, καὶ ἡ προθυμ. πρὸς τὴν. Pari modo mox omnes καὶ δύναμις ἡ χρηστικὴ. Mox ad τοῖς κατεσκευασμένοις intelligenda verba πρὸς αὐτὴν, ſc. τὴν συνουσίαν.

Verſ. 10. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὔ; Vulgo edd. omnes, conſentientibus manuſcriptis, Ἀλλὰ ταῦτα μέν. absque negante particula. Vbi SALMASIVS adnotavit: „Subaudi ἐμφαίνει." Idque ipſum Wolfius in verſione ſupplerat: *At hæc quidem demonſtrant.* Vptonus quidem, nudam in Notis ſuis adferre Salmaſii adnotationem contentus, nihil nec adprobandi cauſſa, nec improbandi, adjecit: in verſione vero brevia hæc verba poſuit: *Hæc quidem;* eamdem, puto, cum Wolfio ac Salmaſio ſententiam eis ſubjiciens. HEERENIVS vero, in ſua ad Stobæum Adnotatione, idem Salmaſii monitum de ſupplendo verbo ἐμφαίνει commemorans, perſpecte ſubjecit:

„quod

„quod nemo facile ferat.“ Sane nec mihi probari illud potuit; & a tota ratione totoque colore hujus disputationis alienum visum erat. Sed pariter rursus vereor, ne non tam certum, quam eidem docto Eclogarum Editori visum erat, remedium huic loco Stobæus offerre putandus sit, Ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτω legens; quam unice veram lectionem Heerenius judicavit, &, *Sed hæc hactenus!* interpretatus est. Nec enim satis scio, an ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτω eodem modo dici potuerit, quo illa pervulgata formula ἀλλὰ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα, nec, quam bene huic loco conveniat illud, *Sed hæc hactenus!* video. Placeret: *sed mittamus hæc; sed omissis his;* vel, *sed, utut hæc sint, nonne saltem hoc certe* &c. Quæ sententia nescio, an pæne commodius abruptis illis verbis, Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, quæ habent Arriani libri, quam insolita ista formula, ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτω, exprimatur. Leve est quidem, sed tamen in transcursu monendum, si Stobæi rationem probaveris, saltem οὕτως pro οὕτω scribendum, adjecta in fine litera sigma, ob sequentem vocalem. Sed, ut dicam quod sentio; Stobæi additamentum visum est mihi vestigium veri, non ipsum verum, continere; &, donec quidem certiora aliquis melioribus e libris produxerit, interim mihi persuasi, sic scripsisse Arrianum, quemadmodum edidi, Ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὔ; ἡ δὲ τοιαύτη — — οὐδὲ ταῦτα ἱκανὰ &c. *At non ista quidem? sed hæc intelligentiæ humanæ ratio — — — ne hæc quidem sufficiunt ad movendum hominem? &c.* id est: *Sed, si vel maxime ea, quæ dixi, nondum sufficere putas;* (aut, *non satis demonstrare artificem putas;*) *ne istud quidem satis erit?* Sic ad ταῦτα μὲν οὔ; vel e superioribus verbis intelligi debebit, ἐμφαίνει τὸν τεχνίτην; vel e sequentibus, ἱκανά ἐστι.

Ibid. ἡ δὲ τοιαύτη τῆς διανοίας κατασκευὴ. „*Talis autem mentis fabrica.* Quia Epicteti verba obscuriora sunt, clariora fient Ciceronianis adhibitis e lib. I. de Offic. [c. 4.] *Sed & inter hominem*, inquit, *& beluam hoc maxime interest, quod hæc tantum, quantum sensu movetur; ad id solum quod adest, quodque præsens est, se accommodat, paululum admodum sentiens præteritum aut futurum: homo autem, qui rationis est particeps, per quam consequentia cernit, principia & causas rerum videt, earumque progressus & quasi anteceſſiones non ignorat, similitudines comparat, rebusque præsentibus adjungit atque annectit futuras; facile totius vitæ cursum*

videt, ad eamque degendam præparat res neceſſarias." WOLFIVS. — Ad illuſtranda vero ea, quæ hic diſputat Epictetus, inprimis etiam valebit conſuluiſſe Diog. Laërt. VII. 52 ſq. & Sextum Empir. adv. Mathem. III. 40 ſqq. VIII. 58 ſq. IX. 393 ſqq. XI. 250 ſq. Sexti verba etiam a Menagio relata habes ad Laërt. l. c.

Ibid. ἐπιπίπτουσες τοῖς αἰσθητοῖς. Quod latine dicimus, *res nobis in ſenſum incidunt*, id Epictetus converſa phraſi exprimit, *nos in res ſenſibiles incidimus*, ἐπιπίπτομεν τοῖς αἰσθητοῖς. Qua in re aliâs verbo περιπίπτειν utuntur Philoſophi, & illam cognoſcendarum rerum rationem, quæ fit per ipſam præſentis ſenſus perceptionem, κατὰ περίπτωσιν vel περιπτωτικῶς fieri dicunt. Atque ita non ſolus Sextus Emp. uſurpavit, ſed & ipſi Stoici apud Laërt. l. c. Quare videndum, an περιπίπτουσες fortaſſe Arrianus ſcripſerit; quod eo etiam commodius foret, quod ἐπιπίπτειν non tam *incidere*, quam *irruere* ſignificat. Eamdem cognoſcendi viam etiam κατ' ἐμπέλασιν τῶν ἐναργῶν dixit idem Sextus IX. 393.

Ibid. συντίθεμεν τάδε τινὰ δι' αὐτῶν. *Ex illis* (proprie, *per illa, illorum ope*) *componimus alia, tali aut tali quodam modo ſe habentia.* Poterat ἐξ αὐτῶν vel ἀπ' αὐτῶν dicere, *ex illis;* ſed conſulto videtur δι' αὐτῶν prætuliſſe, id eſt, *per illa, illorum ope;* quo ſignificaret, nos notiones ſenſibus acceptas non ſolum tales quales illas accepimus, (multis nempe modis jam compoſitas,) denuo inter ſe componere, ut prodeant notiones magis compoſitæ; ſed etiam e varia compoſitione ſingularum partium, quas de notionibus ſenſu acceptis hinc inde abstraximus, (quam vim abstrahendi paulo ante commemoravit) novas formare varii generis notiones.

Ibid. μεταβαίνομεν ἀπ' ἄλλων εἰς ἄλλα τὰ οὕτω πως παραπλήσια. *transimus ab aliis ad alia, his quodammodo adſimia.* παραπλήσιος eſt *finitimus, adfinis, ſimilis;* qua de notione (quæ vocabulo huic cum cognato παραπλήσιος communis eſt) plura exempla, præeunte Gn. Budæo, congeſſit H. Stephanus in Theſauro. Sic & verti illud vocab. apud Diog. Laërt. debuit VII. 78. ubi memorantur λόγοι ἀσυλλόγιστοι, οἱ παραπλήσιοι μὲν πιθανῶς τοῖς συλλογιστικοῖς, *ratiocinationes non concludentes, quæ ſpecie quidem* ſimiles *ſunt concludentibus:* ubi minus recte interpres *adjacent.* Et in eadem re, quæ hic agitur, eodem verbo utitur idem Laërt. VII. 52 ſq. notionum

num originem & varia genera exponens ex mente Stoicorum: *τῶν νοουμένων τὰ μὲν κατὰ περίπτωσιν ἐνοήθη, τὰ δὲ καθ' ὁμοιότητα. — — — καθ' ὁμοιότητα δὲ, τὰ ἀπό τινος παρακειμένου, ὡς Σωκράτης ἀπὸ τῆς εἰκόνος.* In Epicteti vero noſtri verbis quo pertineat particula *οὕτω*, aut quænam ejus h. l. vis ſit, cum dicit *τὰ οὕτω πως παρακείμενα*, fateor me non perſpicere; ita quidem, ut, ſi modo cæteroquin ſatis ſana & integra oratio eſt, plane ſuſpicer, *τούτοις* pro *οὕτω* ſcriptum reliquiſſe Arrianum; *τὰ τούτοις πως παρακείμενα*, *his quodammodo adfinia*. *τὰ* ante *οὕτω* ignorat Stobæus. Ceterum niſi librariorum incuria verba nonnulla h. l. intercideruntur, intelligi debet, communi illo & generali *τῶν παρακειμένων* nomine Epictetum eas notiones comprehendiſſe, quæ ex analogia, quam dicunt, formantur, ut docent Laërt. & Sextus, locis ſupra laudatis: quamquam harum rationem etiam præcedentibus verbis, *ἀφαιροῦμεν, καὶ προστίθεμεν* indicare potuit. Particulam *πως*, poſtquam cum accentu ſcripta fuiſſet in edd. omnibus, enclitice absque accentu efferendam recte monuit Vptonus in Notis: & ſic ſcribunt noſtri codices, qui cæteroquin nihil hic mutant. VPTONVS, cum in Notis monuiſſet, *πως* enclitice ſcribendum, in *Addendis* hæc adjecit: „vel potius *τὰ οὐδαμῶς παρακείμενα*, *quæ neutiquam hisce finitima*. Magna enim vis eſt humanæ mentis in ideis formandis, comparandis, & componendis.“

Ibid. *ἀπολιπεῖν*. *ἀπολείπειν* Stob. quod vulgato non præferendum, præcedentibus aliis aoriſtis, recte judicavit Eclogarum editor.

Verſ. 11. *Ἢ ἐξηγησάσθωσαν ἡμῖν*. *Sane exponant ſaltem nobis.* Proprie, *vel exponant nobis; aut exponant nobis.* Nempe elliptice dictum: *(aut fateantur eſſe id quod dico,) aut exponant nobis.* Sic infra vſ. 32. *ἢ τί οἴει*, ubi ſententia eſt, *aut fatere, recte hæc a me dici, aut dic mihi, quid putas* &c. Eodem pertinent I. 28, 17. III. 24, 39. IV. 10, 10 & 21. &c. Quæ in loca & horum ſimilia convenit ſimul id quod a Grammaticis monitum eſt, particulam *ἤ* nonnumquam idem valere ac *εἰ δὲ μή*, id eſt, *alioquin;* & interdum idem fere etiam, quod *γάρ*, *nam, etenim;* quo de uſu conſuli cum fructu poterit Hoogeveen in Doctrina Particular. Cap. XX. ſect. 1. reg. 4 ſeqq. Alium ellipticum uſum ejusdem particulæ *ἤ* notamus ad I. 7, 16.

Ibid. ἕκαστον τούτων. τούτων ἕκαστον Stob.

Ibid. οἷόν τε. οἷονεί apud Stob. frequenti librariorum errore. Pro ταὐτομάτου vero, τοῦ αὐτομάτου apud eumdem ſcribitur, quod perinde eſt.

Verſ. 12. ἐφ' ἡμῶν μόνων. „Recte μόνων habent codd. Ven. & Salmant. Male Baſil. μόνον.“ VPTON. μόνον ex ed. Baſ. repetierant omnes qui Vptonum præceſſerunt editores: ſic vero etiam communi conſenſu ſcribunt noſtri codices pabc. nec id tam male, quam Vptonus putavit. Vide infra, ad I. 9, 5. Nec invitus tamen h. l. tenui id quod ab hoc editore ex principibus editionibus repoſitum eſt, præſertim quum mox rurſus ἐπὶ μόνων ſequatur.

Verſ. 13. ἄλλο γάρ ἐστι χρῆσις, καὶ ἄλλο παρακολούθησις. Perſpecte discrimen, quod eſt inter hominis naturam & brutorum animantium, uno verbo indicat. conf. II. 8, 3 ſqq. II. 14, 15. & vide Notam proxime ſeq. ſub finem.

Ibid. ἐκείνων χρείαν εἶχε ὁ Θεὸς &c. „*Deo fuit opus illis, utentibus viſis.* Τὸ χρείαν ἔχειν improprie de Deo dicitur, qui eſt ἀνενδεής, nec ulla re eget. Quare verbis omiſſis, ſententiam expreſſi.“ WOLFIVS. — „Hæc improprie dici exiſtimat Wolfius: at ita tamen loquitur I. 29, 29. χρείαν γὰρ ἔχει κόσμου τοιούτου. & II. 1, 18. χρείαν γὰρ ἔχει &c. *Cogita jugiter*, (inquit M. Anton. IV. 40.) *Mundum eſſe animalis inſtar.* Vide reliqua. Ipſe Mundus, ut cum Stoicis loquar, quodammodo Deus eſt, uno corpore, una anima conſtans. Ἓν καὶ πολλά.

— — — *Cum Spiritus unus*
per cunctas habitet partes, atque irriget orbem,
omnia pervolitans.

Manil. lib. II. Conſ. Virg. Aen. VI. 726.“ VPTON.

Citationes iſtæ, a viro docto huc congeſtæ, quid ad rem faciant quæ nunc agitur, difficile dictu. Nam & quod monuit, Stoicis ipſum Mundum quodammodo Deum eſſe, id ad Epicteti verba, quæ vel hic habemus, vel aliis illis locis, ad quæ Vptonus provocat, nihil ſpectabat. Etenim in iſtis quidem verbis, II. 1, 18. χρείαν γὰρ ἔχει τῶν μὲν ἑνιστημένων &c. ſubjectum orationis, id quod opus habet, eſt utique ὁ κόσμος, vel potius ἡ περιοδος τοῦ κόσμου, *mundi circuitus, orbis & converſio rerum hoc deſiderat*, &c. Conf. III. 24, 84. At I. 29, 29. non dicentem, puto, Epictetum faciemus: *Mundus*

dus opus habet tali mundo. — Certe quidem id ipſe non dicit, ſed hoc: *Deus opus habet tali mundo, & iis, qui in mundo verſantur, talibus:* prorſus ut hic: *Deus his opus habet talibus* &c. Neque vero offendere ea locutio Wolfium debebat: nam, licet utique impropria ſit nonnihil, tamen, quid valeat, ſatis eſt perſpicuum; nempe χρείαν ἔχει, de Deo uſurpatum, vel nude idem fere ſonat ac *vult hoc, deſiderat hoc;* (conf. IV. 1, 108.) vel, ſi propriæ poteſtatis verbi ratio habenda ſit, hoc ſonabit: *Dei propoſitum, Dei conſilium,* quum vellet mundum eſſe complexum rerum omnium, quæ fieri poſſent, perfectiſſimum, & omnibus numeris partibusque, quoad fieri poſſet, abſolutiſſimum; illud, inquam, Dei conſilium *hoc popoſcit; pro illo conſilio neceſſarium fuit, ut res eſſent tales atque tales.* Vide quæ eodem loco I. 29, 29. proxime præcedunt; vide, quo pacto alibi conſtanter ſive de Deo, ſive de Mundo loquatur noſter Epictetus: & intelliges, nullam aliam ſententiam verbis iſtis, de quibus quærebamus, ſubjeciſſe admirabilem hunc & ſemper ſibi conſtantem Philoſophum. Cæterum ſententiæ vim recte Wolfius in verſione expreſſit: *Ac illa* (bruta animantia) *Deus ſic inſtruenda cenſuit, ut viſa ſequerentur.* Sed quod proxime poſuit idem interpres, *nos vero, ut rerum uſum intelligeremus;* in iis quidem verbis mentem Epicteti non eſt adſecutus. In quo miror, ejus veſtigia ſecutum eſſe Vptonum. Lege II. 8, 6. & intelliges, τὴν χρῆσιν, quam hic dicit, non eſſe *rerum uſum*, ſed *uſum viſorum noſtrorum:* idque ipſum ſatis etiam ex hoc ipſo loco & vſ. 17. adparebat. Mox vero etiam vſ. 18. pro παρακολουθεῖν τῇ χρήσει, παρακολουθεῖν ταῖς φαντασίαις dicit. Nempe muta animantia *viſis utuntur:* homo non modo *utitur viſis*, ſed & ipſa *viſa ſua intelligit;* & *uſum ſuorum viſorum* (id eſt, *ipſum modum rationemque quo utitur viſis*) *videt & cognoſcit;* videt, obſervat, cognoſcit, intelligit ſe, talia viſa accipientem, eisque tali aut tali modo utentem; verbo *conſcientiam ſui* habet. Bruta agunt, & homines agunt: ſed bruta, quid agant, neſciunt; homo ſuarum functionum actionumque ſibi eſt conſcius.

Verſ. 14. καὶ τὸ ἀναπαύεσθαι. Articulum τὸ adoptavi ex Vptoni codice, cui ſuffragatur noſter pc.

Ibid. τἄλλα ὅσα ἐπιτελεῖ τῶν αὐτῶν ἕκαστον. *Reliqua quæ unumquodque eorum peragit.* Articulum τῶν ad αὐτῶν

αὐτῶν e suo cod. & Par. adjecit Vptonus, (habent eumdem codd. pab.) ut τῶν αὐτῶν proprie *eorumdem* sonet. In quo quum non videam, quænam vis insit, prope absum ut rursus ejiciendum hunc articulum putem, & nude αὐτῶν ἕκαστον reponendum; nisi τῶν αὐτῶν ἕκαστον dixit *singula eorum quæ sunt ejusdem generis*, quod tamen parum probabile videtur. τἄλλα ὅσα scripsi cum pc. τἄλλ' ὅσ' scribunt pab. τ' ἀλλ' ὁσ' edd. Conf. ad I. 3, 7.

Ibid. οὐκέτι ταῦτ' ἐπαρκεῖ. ἐπαρκεῖν est *impertire*; ἐπαρκεῖν, *sufficere*. Quare vide, ne ἐπαρκεῖ sit legendum, quo verbo constanter aliâs ista notione utitur Noster.

Vers. 15. πράτ]ωμεν. πράτ]ομεν operarum errore irrepserat in ed. Cant. unde in Lond. & Vpt. propagatum. Subjunctivum modum, quem poscebat præcedens particula ἄν, restituendum monuit Vptonus in Notis.

Vers. 18. Τί οὖν; ἑκάστου ἔργον &c. Ante Vptonum Τί οὖν ἑκάστου &c. continuo tenore scribebatur; & post κατασκευάζει punctum ponebant vetustiores editiones, consentientibus mss. interrogandi vero signum adposuerunt editores Cant. & Lond. scilicet Wolfium secuti, qui ea verba sic converterat, *Quæ est animantis cujusque ratio & quasi fabrica?* Commode Vptonus, a Salmasio admonitus, interrogationem post Τί οὖν indicavit; & ἑκάστου ἔργον κατασκευάζει, nudo commate interposito, ad sequentia traxit.

Vers. 19. Τὸν δ' ἄνθρωπον ἔφατην εἰσήγαγεν αὐτοῦ τε, καὶ τῶν ἔργων τῶν αὐτοῦ. „Zeno apud Laërt. VII. 130. Γεγονέναι γὰρ ὑπὸ τῆς Φύσεως ἐπίτηδες τὸ λογικὸν ζῶον πρὸς θεωρίαν καὶ πρᾶξιν. Sic [noster Epict.] IV. 1, 104. Οὐχὶ ἐκεῖνός σε εἰσήγαγεν — — θεασόμενον τὴν διοίκησιν αὐτοῦ, καὶ συμπομπεύσοντα αὐτῷ; Vide ad II. 14, 23. ubi vita cum publica celebritate comparatur." VPTON. — αὐτοῦ, bis in verbis supra scriptis pro αὑτοῦ, positum, cautus nunc non mutavit Vptonus. Cæterum in eodem repetito pronomine ambiguitas quædam inest. Et posterius quidem, τῶν ἔργων τῶν αὐτοῦ, quin ad *Deum* sit referendum, nullum esse dubium potest. Sed prius αὐτοῦ, utrum ad *Deum*, an ad *hominem* referatur, ambigi poterit: & utrumque per se fert ratio grammatica. Ad Deum retulisse Vptonus videtur, latine sic vertens: *Hominem autem introduxit & sui & operum suorum spectatorem.* Wolfius in dubio quodammodo reliquit, sic scribens: *Hominem autem in vitam introduxit*

duxit Deus ut ſpectatorem tum ſui, tum operum ſuorum: attamen duo hæc poſteriora orationis membra, *ſui*, & *operum ſuorum*, particulis *tum*, *tum*, a ſe invicem discernens, videtur *ſui* ad hominem retuliſſe; quam in partem me quoque inclinare profiteor. Sane & in græca oratione, cum interſertis particulis τε, καὶ, tum præſertim repetito articulo τῶν poſt τῶν ἔργων, duo iſta, αὐτοῦ, & τῶν ἔργων τῶν αὐτοῦ (quod breviter aliâs καὶ τῶν αὐτοῦ ἔργων efferri poterat) conſulto a ſe invicem diſtingui videntur. Atque, ſi utrumque αὐτοῦ ad *Deum* referas, difficile dictu fuerit, quo pacto homo poſſit eſſe ſpectator *Dei*, niſi quatenus *opera ejus* contemplatur. Taceo, ipſum hoc per ſe etiam durius dictum videri, *ſpectatorem Dei* in hac vita eſſe debere hominem: neque enim mihi nunc rurſus regerat aliquis, Deum, & mundum, cujus contemplator homo eſt, Stoicis eumdem eſſe; nam Epictetus quidem noſter (ut jam paulo ante monui) quavis occaſione ſatis diſerte Deum, artificem & gubernatorem mundi, patremque hominum, ab ipſo mundo diſtinguere ſolet. At vero *ſui contemplator eſſe*, *ſe noſſe* homo debet, vel ſecundum illud vulgatiſſimum Γνῶθι σεαυτόν; quam in partem cum ſæpe aliâs disputat Philoſophus noſter, tum mox verſ. 25. ait: οὐκ αἰσθήσεσθε τοίνυν, οὔτε τίνες ἐστὲ, οὔτ' ἀπὶ τί γεγόνατε; Atque id ipſum eſt, quod proxime ante ea verba, de quibus nunc quærimus, dixerat, *inſtructum eſſe hominem facultate & viſa ſibi oblata & uſum ſuarum virium cognoſcendi;* id eſt, id quod ipſe & patitur & agit, adeoque ſe ipſum, cognoſcendi intelligendique. Sed ea, quam dico, ſententia ut verbis his, de quibus quærimus, citra ambiguitatem ſignificaretur, videndum puto, an in hunc modum fortaſſe Arrianus ſcripſerit: ϑεατὴν εἰσήγαγεν αὐτοῦ τε, καὶ τῶν ἔργων τῶν ἑαυτοῦ, ut αὐτοῦ ad *hominem* referretur, ἑαυτοῦ ad *Deum*. At in τῶν ἔργων τῶν αὐτοῦ conſentiunt codd. noſtri; ſed paulo ante, pro αὐτοῦ τε, quod cum edd. habet pa., αὐτοῦ τε eſt in pc. αὐτοῦ τε in contextu habet pb. at inter lineas indicatur altera ſcriptura αὐτοῦ τε.

Verſ. 20. ἄρχεσθαι καὶ καταλήγειν. „Male noſter codex & ms. Par. ἀρκεῖσθαι: mox enim, ἔνθεν μὲν ἄρχεσθαι.“ VPTON. — ἀρκεῖσθαι h. l. habent Pariſini omnes. In ſolo pb. ſuperſcr. ἄρχεσθαι.

Ibid. ἔνθεν μὲν ἄρχεσθαι. „*Inde quidem auſpicandum*, ſcilicet, unde beluæ auſpicantur, hoc eſt, à ſenſibus; & in contemplatione reſiſtendum.“ WOLFIVS.

Verſ. 23. ἵν' εἰδῆτε. Nihil, quod obſervaverim, mutant libri. Suſpicabar vero, ἵν' ἴδητε ſcribendum, ab εἴδω *video*. Nam εἰδῆτε ab εἰδέω eſt, quod *ſcio* ſignificat. Sed variis modis iſta verba & formas ſuas & ſignificatus inter ſe permutare & miſcere ſolent. Sic ἰδεῖν, eſt *videre*; & ἴδε, *vide*, familiaris forma Noſtro; contra ἵνα ἴδω, *ut ſciam*, I. 29, 24. Rurſus vero I. 29, 42. ἐὰν εἰδῶμεν pariter, *ut ſciamus*, & *ut videamus*, verti poteſt. Rurſus II. 13, 1 & 5. ὅταν ἴδω, *cum video*.

Ibid. τὸ ἔργον τοῦ Φειδίου. „De *Phidia* vide II. 8, 18 ſqq. [& ibi notata.] Plinius lib. XXXIV. c. 19. [cap. 8. ſect. 19.] p. 648. edit. Pariſ. *Ante omnes tamen Phidias Athenienſis, Jove Olympiæ facto, ex ebore quidem & auro. — — Floruit autem Olympiade LXXXIV. circiter CCC. noſtræ Vrbis anno.* Quinct. lib. XII. c. 10. *Phidias tamen diis quam hominibus efficiendis melior artifex traditur. In ebore vera longe citra æmulum, vel ſi nihil niſi Minervam Athenis, aut Olympium in Elide Jovem feciſſet; cujus pulcritudo adjeciſſe aliquid etiam receptæ religioni videtur; adeo majeſtas operis deum æquavit.* Vide autem Pauſan. lib. V. p. 303. &c. [cap. 10 ſeq. pag. 397 ſqq. ed. Kühnii;] ubi templum atque auguſtiſſima imago deſcribitur. Valerius Max. [III. 7.] & Euſtath. ad Iliad. α. 529, ad exemplar Jovis Homerici Olympicum Jovem tradunt Phidiam finxiſſe.“ VPTON.

Ibid. ἀτύχημα ἕκαστος ὑμῶν οἴεται τὸ ἀνιστόρητος τούτων ἀποθανεῖν. Pro ἀνιστόρητον, quod erat editum, ἀνιστόρητος ſcripſi cum noſtris codd. pabc. quod ex Græci ſermonis uſu ad præcedentem nominativum ἕκαστος refertur.

Verſ. 24. ἀλλ' ἔστιν ἤδη, καὶ πάρεστι τοῖς ἔργοις. „Corruptus videtur hic locus, nec ſatis occurrit quomodo corrigendus: niſi forte ſignificet, non tantum præclarum opus adeſſe, ſed & ipſum mundi opificem præſto eſſe. D. Ioannes MOIBANVS, Auguſtanus phyſicus, in Græcis literis & Philoſophia non minus quam in re Medica verſatus, ἀλλ' ἔστιν ἤδη ad quemlibet privatum hominem refert, tanquam ad μικρόκοσμον: quod quisque non

non ob oculos modo conſtituta habeat Dei opera, ſed & ipſemet eorum pars atque exemplum ſit.“ WOLFIVS.

„Vertit Wolfius: *quæ jam adſunt, quæque præſto atque in promptu ſunt.* Elegans ſane interpretatio eſt Moibani illius, de quo ſupra Wolfius meminit. Verumenimvero corrupta mihi verba videntur, ſic emendanda: ἀλλ' ἃ ἐστιν ἤδη καὶ πάρεστι τοῖς ἀεργοῖς, *otioſis* nempe, quibus nullo peregrinandi labore opus eſt, ut talem comparent notitiam. Præſto eſt opus optimum maximum, præſto eſt opifex idem optimus maximus: magnus ille Phidias. Confer Il. 8, 19.“ VPTON.

Neſcio quem nodum in ſcirpo quæſivere viri doctiſſimi. Nihil planius his verbis, in quibus illi ſe torſerunt. Nempe iſta verba, ὅπου δ' ἔστιν ἤδη, ad *opera* hi retulerunt, quum ad proxime præcedentia ἕκαστος ὑμῶν eſſent referenda, quod & connexio orationis, & verba proxime ſequentia, καὶ πάρεστι τοῖς ἔργοις ſatis manifeſto docebant. *Vbivis terrarum*, ait Epictetus, *ſpectari opera Dei poſſunt; neque ea quidem cauſſa magnopere opus eſt, ut peregre proficiſcamur. Incipiat ſaltem unusquisque a contemplandis eis, quæ ibi ſunt ubi ipſe verſatur, ab eis quibus ipſe præſens adeſt.*

Ibid. ταῦτα δὲ θεάσασθαι &c. „δὴ pro δὲ legendum cenſeo.“ VPTON. — Immo perbene habet δὲ, repetitum ſub finem ejusdem periodi, quæ ab eadem particula initium ceperat; de quo uſu paſſim ad Polybium monui. Vide Lexic. Polyb. hac voce. Sic rurſus Epict. noſter I. 7, 33. I. 9, 44. & ſupra, I. 4, 32. ſæpeque aliàs.

Verſ. 25. Οὔτε τίνες ἐσμέν. Perſius, Sat. V.

Quid ſumus & quorſum victuri gignimur.

VPTON.

Ibid. οὔτε τί τοῦτ' ἔστιν. „οὔτε τί τοῦτό ἐστιν. Sic noſter codex: additur etiam alia lectio, οὐτ' ἐπὶ τί τοῦτό ἐστιν ἐφ' οὗ. Atque ita ms. Par. At cod. Baſil. οὐτ' ἔτι τί τοῦτό ἐστιν, ἐφ' ὃ.“ VPTON. — Quam codicis Baſileenſis, id eſt, Baſileenſis editionis ſcripturam eſſe Vptonus dicit, eamdem & Veneta jam habebat, & ſequentes omnes tenuerunt, particulam ἔτι inſerentes; quam particulam lubens ego cum Vptono delevi. Ceterum concinnius putavi, τοῦτ' ἔστιν cum pc. ſcribere, quam, ut alii vulgo dabant, τοῦτό ἐστιν. οὔτ' ἐπὶ τί habent Pariſini omnes. Sed in pb. ſuperne ſcriptum οὔτε τί. Nempe alteram ſcripturam, οὔτ' ἐπὶ τί, per

incogitantiam e ſuperiori membro repetierat librarius, qui primus ita ſcripſit. ἐφ' οὗ, pro ἐφ' ὃ, habent pab. ἀφ' οὗ pc. Mox, pro παρειλήφατε, dant παρελληφθε iidem codd. pab. qui ἐφ' οὗ ſcribunt; ut ſit ἐφ' οὗ τὴν θέαν παρειληφθε, *ad cujus ſpectaculum* (ſive, *ad quod ſpectandum*) *admiſſi eſtis*.

Verſ. 26. Ἀλλὰ γίνεσθαί τινα ἀηδῆ καὶ χαλεπὰ ἐν τῷ βίῳ. „Conf. M. Antonin. lib. VIII. ſect. 50. & VI. 36. ubi ea, quæ in mundo noxia & minus decora videantur, vocat ἐκείνων ἐπιγεννήματα τῶν σεμνῶν καὶ καλῶν.“ VPTON.

Ibid. ἐν Ὀλυμπίᾳ δ' οὐ γίνεσθαι; „Vide lib. IV. cap. 4. ubi etiam de ſtrepitu, clamore ac tumultu in Olympicis agonibus. In eandem rem Dio, in Sermone XXXII. p. 375. Καὶ γὰρ ὑμεῖς, ὅταν συνέλθητε, πυκτεύετε, βοᾶτε, ῥιπτεῖτε, ὀρχεῖσθε, πολῷ χρησάμενοι (χρισάμενοι legit Faber Agon. lib. II. c. 30. ut *inunctos* oleo vel medicamento ſignificet) φαρμάκῳ, ἐλαυνάτι τῷ τῆς ἀνοίας. Et p. 384. Ἀλλ' ὅταν εἰς τὸ στάδιον ἔλθητε, τίς ἂν εἰπεῖν δύναιτο τὰς ἐκεῖ κραυγάς, καὶ θόρυβον, καὶ ἀγωνίαν. κ. τ. λ.“ VPTON.

Ibid. χαλεπῶν οὐκ ἀπολαύεσθε; „Obſerva, in malam partem ἀπολαύειν uſurpari.“ VPTON. — Sic III. 16, 3. IV. 11, 16. Nec aliis ſcriptoribus infrequens is uſus. Quo minus cauſſæ fuerat, cur ἀπολαμβάνετε h. l. pro ἀπολαύετε legendum ſuſpicaretur Petr. Faber, in Agoniſt. lib. II. c. 30.

Verſ. 27. ἀλλ' οἶμαι, ὅτι ταῦτα πάντα ἀνεστιθέντες — — — Φέρετε. „Videtur τὸ ὅτι παρέλκειν.“ SALMASIVS. — „Male. Vide ad I. 2, 18. ubi eadem ſtructura.“ VPTON. — Immo vero nec παρέλκει particula ὅτι, ut Salmaſius putavit; ſed legitime & ſuo jure locum illum occupat; quamquam & abeſſe per ellipſin poſſet nec eadem ratio ſtructuræ eſt, quæ I. 2, 18. ut Vptonus contendit; nam ibi ſequitur verbum in imperativo modo, hic in indicativo.

Verſ. 28. „Poſt ἀνδρείαν οὐκ εἰλήφατε; in editis codicibus adduntur, καθ' ἃς οἴεσθε πᾶν τὸ συμβαῖνον; quæ, cum ex oſcitantia librariorum præcedentia inaniter repetant, fidem ſecutus noſtri codicis, ejicere non dubitavi.“ VPTON. — Deſunt etiam in pb. In pc. vero perperam ſuperiora quoque, inde a vocab. μεγαλοψυχίαν, omiſſa ſunt. Omnia vero, cum ipſo etiam adſumento quod in edd. olim erat, habet pa. ſed is quidem pro

τὸ

τὸ συμβαῖνον, quod eſt ante μεγαλοψυχίαν, in contextu τὸ συμφέρον ſcribit, at in ora τὸ συμβαῖνον.

Verſ. 29. Τί μ' ἐκστήσει, ἢ ταράξει; *Quid me percellet aut perturbabit?* Ego Ciceronis verbis verti liberius." WOLFIVS. — Nempe in verſione is poſuerat, *Quid me tumultuantem de gradu dejiciet?* — „M. Antonin. IX. 37. Τί σὲ ἐξίστησι; *quid te percellit?* ſive, *de mentis ſtatu dimovet?*" VPTON. — Idem verbum eodem modo uſurpatum habes apud Noſtrum, I. 18, 21. II. 16, 24. II. 22, 6. III. 2, 10. Neque tamen ſpernenda codicis pc. ſcriptura, Τί μ' ἐκσείσει. Quo de verbo vide notata ad I. 26, 10.

Verſ. 30. αἱ μύξαι μου ῥέουσι. „Vide II. 16, 13. IV. 11, 9. Conf. M. Anton. VIII. 50. Forte ad Heſiodi verſum reſpexit, Scut. Herc. vſ. 267.

Τῆς δὲ μὲν ῥινῶν μύξαι ῥέον. —

Hujus quidem ex naribus mucus manabat."

VPTON. — Veteres Philoſophos ſatis novimus non dedignari ſolitos, a rebus vulgatiſſimis, viliſſimis, & in trivio poſitis, petere exempla, quibus ſive ad docendos auditores, ſive ad cohortandos, uterentur. Neque offendere hodie delicatulas noſtras aures hæc talia debent. Facile autem credo, ſicut pleraque alia, quibus Epictetus uti ſolet, ſic & hoc, e poëtæ cujusdam verbis, Tragici forte alicujus, aut etiam Comici, eſſe depromtum.

Verſ. 31. Τοῦτο οὖν εὔλογον, μύξας γίνεσθαι; „*Eſtne conſentaneum, mucores exſiſtere?* Objicitur hoc ad negandam providentiam; a qua videatur alienum, res condere moleſtas & noxias. Quod querelæ genus Plinio familiare eſt." WOLFIVS.

Verſ. 32. ἢ τί οἴει. De vi particulæ ἢ in hujusmodi connexione vide quæ ſupra notata ſunt ad vſ. 11.

Ibid. ὅτι ὁ Ἡρακλῆς ἂν ἀπέβη. Articulum ὁ, quem cum mſstis noſtris ignorabant ſuperiores editiones, adjecit Vptonus; tacite quidem, recte vero; nam & opportunus erat huic loco, & præferunt eumdem Stobæi libri, Serm. CVI. p. m. 571. (ed. Baſ. 1549.) ubi Fragmenta nonnulla ex hac parte hujus disputationis exhibentur.

Verſ. 33. ἢ δῆλον. Vide ad I. 2, 30. & ad I. 7, 16.

Ibid. οὐκοῦν una voce recte Vptonus edidit. Sic ſcripſere codd. noſtri. Minus commode οὐκ οὖν olim erat editum.

Ibid.

Ibid. ἐν τρυφῇ. ἐν τριβῇ pc. male.

Verſ. 35. Αὐτῷ ταῦτά σε δεῖ κατασκευάζειν. Pro ταῦτα ſuſpicabar τὰ τοιαῦτα legendum, id eſt, *talia*, vel minore etiam mutatione ταὐτὰ, *eadem*. Sed in vulgatam ſcripturam conſentiunt libri, quæ & ipſa ferri poterat. Totam phraſin VPTONVS in latina verſione, cum Wolfio, perperam ſic erat interpretatus: *Hæc illi te parare oportet;* ſed errorem retractans in Notis: „Alio modo, inquit, hæc interpretanda ſunt: αὑτῷ pro ἑαυτῷ, & mox αὑτοῦ pro ἑαυτοῦ. [Hoc voluit, αὑτῷ idem valere ac αὐτῷ vel ἑαυτῷ, & αὑτοῦ idem ac αὐτοῦ vel ἑαυτοῦ.] Nota autem ἑαυτοῦ in omnibus perſonis uſurpari. *Quid ergo? hæc tibi ipſi parare oportet, ac quærere, unde in tuam ipſius regionem leonem* &c." — Nempe utique hoc loco, ut paſſim aliàs, αὐτῷ i. q. σεαυτῷ valet; & αὐτοῦ i. q. σεαυτοῦ. conf. ad IV. 1, 110. In cod. pb. pro eo quod in contextu eſt, αὐτῷ ταῦτά σε δεῖ, in ora ſic ſcribitur, αὐτὸν ταῦτά γε δεῖ, niſi eſt ταῦτα με δεῖ, eſt enim ſcriptura minutiſſima & lynceis oculis vix discernenda. Et haud ſane incommodum hoc foret: *Ipſum me oportet hæc talia parare?*

Ibid. ζητεῖν ποθεν. Enclitice ποθεν ſcripſi, pro πόθεν quod erat vulgatum. In eamdem nobiscum ſententiam ζητεῖν ποθὲν ſcribunt pabc. *alicunde, undecunque.*

Verſ. 36. εὔχρηστα. „Ita noſter codex, pro εὐχάριστα, quæ vox omnes inquinarat libros." VPTON. — In pb. pro εὐχάριστα, quod eſt in contextu, εὔχρηστα ab eadem manu in ora adnotatum. Vide ſupra Adn. ad vſ. 2. Mox pro ἦν, perperam οὖν habet pc.

Verſ. 37. Φέρε νῦν, ὦ Ζεῦ, ἣν θέλεις περίστασιν. „Vide lib. I. c. 24." VPTON. εἰ θέλεις pab. ſed in ἦν, quod eſt aptius, conſentit pc.

Ibid. καὶ ἀφορμάς. „Aliud hoc in loco vult vox ἀφορμὴ, aliud cum opponitur τῇ ὁρμῇ. Conſule Indicem. Hic ſignificat *ſubſidia & adminicula a natura accepta*, uti recte Gatakerus interpretari videtur ad M. Anton. IX. 1. ἀφορμὰς γὰρ προειλήφει παρὰ τῆς Φύσεως." VPTON.

Ibid. πρὸς τὸ κοσμῆσαι διὰ τῶν ἀποβαινόντων ἑαυτόν. „Sic III. 21, 9. ἀφ' οὗ ὁρμώμενοι φέρειν δυνήσονται τὰ συμπίπτοντα καλῶς, καὶ κοσμεῖσθαι ὑπὸ αὐτῶν. Et III. 20, 13. [Τὸν θάνατον τί ποιήσεις;] Τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἵνα σε κοσμήσῃ." VPTON. — At non modo *ſeſe ornare* homo

homo probus debet per rectum virium ſuarum quavis occaſione uſum; ſed & Deum ornare, Illiusque laudes celebrare. Neque illud monitum neglexit Epictetus; ſed hunc animum omnes ſpirant ipſius diſputationes, & ſæpe de profeſſo atque data opera inculcat præcepta huc facientia: *non oſtentandam virtutem*, nec in ea gloriandum, ſed opere eam demonſtrandam; III. 24, 108. & ſæpe aliâs; hominem variis incommodis, quæ mala vulgus cenſet, a Deo exerceri, ut, fortiter illa ferendo, *Deo apud alios homines teſtimonium exhibeat*; III. 24, 103. debere nos in omni vitæ actu *Deum laudibus celebrare*; I. 16, 15 ſqq. IV. 1, 108. & præſertim quemvis *progreſſum*, quem in virtutis ſtudio facimus, *Deo acceptum ferre*, *Ipſique eo nomine gratias perſolvere*. I. 19, 25. &c.

Verſ. 38. τῶν δὲ συμβαινόντων ἕνεκα ὀδυρόμενοι. περὶ δὲ τῶν συμβαινόντων ὀδυρ. Stob. Et ἕνεκα deeſt etiam pab. nec tamen ii περὶ agnoſcunt; verba vero ſic diſtinguunt: τῶν δὲ, συμβαινόντων, ὀδυρόμενοι.

Verſ. 39. εἶτα τοῖς Θεοῖς ἐγκαλεῖτε. „Homer. Od. α. 32. & Plato in Alcib. II. p. 142. edit. Steph. Ἐγὼ μὲν οὖν ἀπορῶ, μὴ ὡς ἀληθῶς μάτην θεοὺς ἄνθρωποι αἰτιῶνται, ἐξ ἐκείνων φάμενοι κακὰ σφίσιν εἶναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῇσιν εἴτε ἀτασθαλίαισιν, (lege cum Homero ἀτασθαλίῃσιν, vel communi lingua ἀτασθαλίαις) εἴτε ἀφροσύναις χρὴ εἰπεῖν,

— — — ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.“

VPTON.

Ibid. ἀγαννεία. Operarum errore ἀγενεία erat in ed. Vpt. quod & ipſe corrigere juſſit in Notis. Recte ἀγεννείας expreſſum erat vſ. 42. Attamen & h. l. ἀγενεία ſcripſerunt pab. & vſ. 42. ἀγενείας iidem. Nec certam rationem in hoc tenent libri.

Ibid. ἀσέβεια correxi. Perperam ἀσεβείᾳ ed. Ven. Baſ. Gen. Col. Dein ἀσεβεία Cant. Lond. & Vpt. Idem error in mſstis noſtris.

Verſ. 40. καὶ ὅλον αὐτὸ ἐφ' ἡμῖν ἐποίησεν. „καὶ ex Stobæo, hunc locum citante, inſerui.“ VPTON. — Sed duo præcedentia verba ἀναναγκ. & ἀταραπτ. prætermiſit idem Stobæus. Locum indicavi ad vſ. 32. Verum ſi quæris, non magnopere deſiderabatur h. l. conjunctiva particula.

Ibid. οὐδ' αὐτῷ. αὐτῷ rurſus pro αὑτῷ poni monuit VPTON. — Scribunt autem etiam αὐτῷ plc.

Ibid.

Ibid. πρὸς τοῦτο ἰσχύν. ἰσχὺν πρὸς τοῦτο. pb.

Verſ. 42. καὶ τὰ ἐγκλήματα τῷ Θεῷ. Nomen verbale cum caſu, quem regit verbum, ut I. 1, 7. Articulum τὰ, punctis ſuperne notatis, delendum indicat pb.

Verſ. 43. ἐγὼ σοὶ δείξω. Verſu præc. plurali numero uſus erat, κάθησθε πενθοῦν]ες. Nunc ſubito ſingulari utitur. Vide ad I. 24, 14. I. 29, 26. I. 29, 59. &c.

Ibid. σὺ μοὶ δείκνυε. „Alii σὺ δέ μοι δείκνυε. Auctoritate noſtri codicis, δὲ ex contextu ejecimus, ut curſu celeriori procederet ſententia, nec minus venuſta.“ VPTON. — δὲ tenent omnes noſtri codices; non ita male: vide ſupra, vſ. 24. & ibi notata. Paulo ante, pro ἀνδρείαν, ἀνδρίαν dant pbc. minus recte.

CAPVT VII.

In *Titulo* nihil hic variant libri: ſed in Tabula Capitum, libro primo præfixa, particulam καὶ inter Μεταπιπτόν]ων & Ὑποθετικῶν omittunt pabc.

Verſ. 1. Ἡ περὶ τοὺς μεταπίπτον]ας — — — λόγους πραγματεία. Quot interpretes, tot diverſæ horum verborum verſiones. Schegkius: *Doctrina præceptorum illorum quibus de noſtra ſententia depellimur.* Wolfius: *Tractatio orationum quæ mutationes habent.* Vptonus: *Studium quod in migrantibus verſatur propoſitionibus.* De ipſo porro illo *ratiocinandi argumentandique genere*, (id enim λόγοι ſunt) quos μεταπίπτον]ας λόγους Epictetus & h. l. dicit, & paſſim alibi commemorat, ſinguli eorum interpretum, quos nominavi, ſic commentati ſunt, ut hariolatos ſe magis, quam certam rationem ſecutos, ſatis prodiderint. Quum vero haud ſatis in liquido res ſit, ſingulos audire par eſt.

SCHEGKIVS: „*Syllogiſmos* (ait) μεταπίπτον]ας interpretati ſumus, quibus aliquis ſentire aliud, quam antea ſenſerit, adducitur, & de priori opinione redarguitur, quam poſuerit. Id ut artificioſe poſſit præſtare quispiam, docent Dialectici; ut Ariſtoteles in octavo Topicorum. Epiſtemonicus enim, ut inquit Ariſtoteles, ἀμετάπτωτος καὶ ἀμετάπειστος eſt. In hoc genere ac ſtudio Dialecticæ, multum elaborarunt Stoici. In differentiis ἀξιωμάτων ſecundum Stoicos numerat inter alias μετάπτωσιν quoque Laërtius, in vita Zenonis, his verbis: καὶ ἄλ-

λας

λου δέ εἰσιν διαφοραὶ ἀξιωμάτων, καὶ μεταπτώσεις αὐτῶν ἐξ ἀλλήλων εἰς ψεύδη καὶ ἀντίστροφα. Cæterum, quoad ſustinere, & quemadmodum propoſitum ſuum debeat aliquis in diſputatione dialectica, docet Ariſtoteles in eo quo dixi libro Topicorum: & recentiores, ſed horridiores atque incultiores in loquendo Dialectici, accommodate ad Stoicorum rationem tractant hanc methodum in libellis quos inſcribunt de Obligationibus: ſic enim appellant, ὅτι πᾶσα ἡ τοιαύτη πραγματεία πρὸς ἕτερον ἐστίν. De his paucula quædam apud Gellium quoque reperies, & μεταπτώσεων dialecticarum quædam exempla."

WOLFIVS: „Μεταπίπτειν eſt μεταβάλλεσθαι, *mutari, decedere de ſententia & conſuetudine ſua.* Hinc μετάπτωσις, *mutatio & inconſtantia.* Μεταπίπτοντες λόγοι fortaſſe *inconſtans oratio* dici poteſt, cum dati pœnitet, cum repetimus id quod adverſario per imprudentiam conceſſeramus. Ἀμετάπτωτος λόγος, *oratio conſtans*, cum dictis & conventis ſtamus. Ὑποθετικοὶ λόγοι hoc loco dicuntur ea, quæ ab adverſario conceſſa, diſputando perſequimur. Quæ ſi adverſentur ei qui conceſſit, is μεταβάλλεται καὶ μεταπίπτει, *non ſtat promiſſis, mutat ſententiam, quod dederat eripit;* quod eſt imperitiæ ſignum. Sic apud Platonem Socrates plerosque ad ea neganda adigit, quæ ipſi parum caute affirmarant."

VPTONVS, in Indice, de λόγοις, qui Μεταπίπτοντες dicuntur, e variis ſcriptoribus hæc congeſſit: „Μεταπίπτω, *recido*, vel potius μεταπίπτειν *dilabi*, vel *labi*, ut Cicero de offic. lib. I. [c. 6.] *Labi autem, errare, — — & malum & turpe putamus.* I. 4, 19. [At ibi rectius idem Vptonus id verbum *ex alio in aliud recidere* vertit; ac debuerat, potuerat certe, ſimplicius etiam cum Wolfio *mutari* ponere.] Hinc Μεταπίπτοντες λόγοι, de quibus ſcripſit Chryſippus; Laërt. VII. 195. περὶ τῶν μεταπιπτόντων λόγων, *de recidentibus orationibus;* & mox Λόγοι μεταπίπτοντες πρὸς τὴν μεσότητα, *orationes recidentes ad medium.* Idem VII. 76. Καὶ ἄλλαι δέ εἰσι διαφοραὶ ἀξιωμάτων, καὶ μεταπτώσεις αὐτῶν ἐξ ἀλλήλων εἰς ψεύδη καὶ ἀντίστροφα. *Sunt item aliæ pronunciatorum differentiæ, ipſorumque ex ſe invicem in falſa & converſa incidentiæ.* Vide Sext. Emp. adv. Math. p. 101. Citat autem Simpl. ad Phyſ. Ariſtot. p. 364. ἀξιώματα μεταπίπτοντα. Mihi quidem λόγοι μεταπίπτοντες videntur eſſe aut eadem argumenta, aut iis valde ſimi-

lia,

lia, quæ græce ἀντιστρέφουσα appellantur; de quibus omnino conſule A. Gell. lib. V. c. 10. & cap. 11.⁵ —

Nunc ſi quis mihi dicat, *Schegkii* Adnotationem iſtam nil opus fuiſſe huc transſcribere, ut cui nihil bonæ frugis, quod huc ſpectet, inſit, niſi forte duæ citationes iſtæ, altera ex Laërtio, ex A. Gellio altera, quas in Vptoni Nota paulo etiam adcuratius prolatas reperimus; lubens equidem huic concedam, fateborque, eamdem fere eſſe rationem plerarumque Interpretis illius adnotationum, eademque cauſſa inductos nos parcius, quam Vptono viſum erat, lectoribus Arriani adpoſuiſſe Schegkianas Adnotationes, & plerasque prætermiſiſſe; in quæſtione vero obſcuriore haud abs hoc loco alienum nobis viſum eſſe, omnes audire interpretes. Expoſitionem Schegkii quod adtinet, facile intelligitur, μεταπίπτουσας λόγους non inde nomen trahere potuiſſe, quod per eos *de noſtra ſententia depellamur*; quoniam ſi μεταπίπτειν h. l. interpreteris *de ſententia depelli*; (quam notionem alibi nonnumquam huic verbo ſubjectam eſſe poſſe non negaverim;) tum quidem non οἱ λόγοι fuerint μεταπίπτουσες, ſed nos, qui depellimur; οἱ λόγοι vero dicendi fuerint μεταβάλλουσες vel μεταῤῥίπτουσες, aut alio hujusmodi verbo, quod activam habeat ſignificationem. Neque quidquam amplius in hac quæſtione *Wolfius*, quam Schegkius, promovit; ne multum quidem ab illo diſcedens, & ita fluctuans in ſua explicatione, ut ne ipſum quidem ſibi ſatisfeciſſe adpareat.

Sed priusquam quæ de Μεταπίπτουσι λόγῳ Vptonus collegit diſcutiamus, de ipſius vocabuli λόγος vi monendum eſt, in ea declarauda omnes tres interpretes, quos citavimus, perinde lapſos eſſe; cum unus *præceptum*, alter *orationem*, tertius *propoſitionem* verteret; quarum expoſitionum nulla huc ſpectabat. Nempe poterat λόγος hic *Ratio* verti, in eum modum quo τὸν ἀργὸν λόγον, qui dicebatur, *ignavam rationem* Cicero interpretatus eſt, de Fato cap. 12. Sed quoniam nimis ambiguum illud vocabulum eſt, debebat *argumentum*, *argumentatio*, *ratiocinium*, aut *ratiocinatio* exponi. Nam id ipſum eſt quod in hac Dialecticæ parte, de qua nunc agitur, λόγον Stoici dixere; quemadmodum & e perſpicua definitione, quæ eſt apud Laërt. VII. 76. & ex omnibus exemplis variorum λόγων, in quibus Stoici ſe exercuiſſe perhibentur, quæ ſive apud eumdem Laërtium, ſive apud Sextum Empiricum, ſive apud alios comme-

commemorantur, intelligitur; qua de notione vocabuli λόγος jam pridem perſpecte docti viri monuerunt, H. Stephanus ad Sext. Empir. Pyrrhon. Hypotyp. lib. I. ſect. 20. Stanleius in Hiſtor. Philoſ. in Doctr. Stoicor. P. I. cap. 26. p. m. 583. Walchius, de Progreſſu & Fatis Logicæ, in Parergis Academ. p. 538. Denique idem fere eſt ὁ λόγος apud Stoicos, atque *Syllogiſmus*, ὁ συλλογισμός; conf. Gaſſend. de Logicæ Origine & Varietate, Tom. I. opp. p. 50. Nam quas differentias τοῦ λόγου a τῷ συλλογισμῷ, auctore Alexandro Aphrodiſæo, Stanleius adfert, & ex hoc Walchius; eæ minutæ admodum ſunt, & eo potiſſimum pertinent, quod ὁ λόγος latius nonnihil pateat, & non modo de perfecto, quem vocamus, ſyllogiſmo, ſed & de imperfecto dicatur. Denique uſus fere apud Stoicos obtinuiſſe videtur, ut *ſyllogiſmi* nomen de juſta ac legitima ratiocinatione uſurparent, λόγων vero nomine præſertim varia genera *captioſarum argumentationum*, ἀπόρων λόγων, quæ *ſophiſmata* aliàs vocantur, indigitarint; qui quidem uſus ex Laërtio, ex Sexto Empirico, aliisque ſcriptoribus qui Stoicorum Dialecticam tetigerunt, ſatis adparet. Quo etiam factum, ut Epictetus noſter, quos hoc loco cum Chryſippo μεταπίπτουσας λόγους dicit, eosdem alibi quidem συλλογισμοὺς μεταπίπτουσας adpellet, II. 17, 27. & II. 21, 17. (ex vulgata quidem poſteriore loco ſcriptura;) alibi vero rurſus τοὺς συλλογισμούς, & τοὺς μεταπίπτουσας ſc. λόγους diſtinguat, ut II. 13, 21. II. 23, 41. III. 21, 10. III. 24, 70. IV. 12, 12.

Iam de ipſo Μεταπίπτουσι λόγῳ quæ verba ex *Laërtio* VII. 195. citavit Vptonus, ea ad declarandum, quodnam vel quale ſit illud λόγων genus, quod iſto nomine inſignivit Chryſippus, parum conferunt; quoniam non niſi tituli librorum adferuntur, explicandi cauſſa nihil adjicitur. Nam quod, ubi iterato memorantur tres libri, Λόγοι μεταπίπτουσες inſcripti, ibi quod adjicitur πρὸς τὴν μεσότητα, id ipſum quid ſit, incertum eſt; ac videndum, ſatisne integra atque proba ſcriptura, aut ſatisne recte diſtincta ibi verba ſint ſicut vulgo leguntur: quæ verba cum interpres latinus ita reddiderit, ut Oedipo indigeat ipſa ejus interpretatio, ſicco tamen pede eum locum transiere commentatores. Quod VII. 76. idem habet Laërtius, id ad ἀξιώματα, id eſt, ad enunciationes ſive propoſitiones, non ad τοὺς λόγους ſ. ratiocinia pertinet; & quas ibi μεταπτώσεις dicit, quas *re-*

ciprocationes Stanleius loc. cit. cap. 24. interpretatus eſt; ſatis erat *mutationes* vel *converſiones* vertere; *varii*, inquit, *ſunt modi, quibus propoſitiones e veris in falſas & in contrarias mutantur vel convertuntur.* Nam pro ἐξ ἀλλήλων videtur utique cum msto H. Stephani ἐξ ἀληθῶν legendum.

Superſunt ex aliis ſcriptoribus, qui Μεταπιπτόντων λόγων mentionem fecerunt, Sextus Empiricus & Simplicius; quorum e locis ab Vptono citatis viderint qui & ingenio & otio ad explicandas hujus generis ſubtilitates abundant, aliquidne lucis ad id quod quærimus declarandum inveniant. Ego me fateor, iis perlectis, quæ apud hos hanc in partem inveniuntur, non multo certiorem fuiſſe quam ante. *Sextus* in Pyrrhon. Hypotyp. lib. II. ſect. 234. p. 120. ed. Fabric. (is ille locus eſt, ad quem Vptonus provocavit) ita ſcribit: ἡ δὲ ἐπὶ τὸ ἄδηλον ἀπαγωγὴ, Φασὶν, ὅτι ἐκ τοῦ γένους τῶν μεταπιπτόντων ἐστί. Quæ verba Fabricius ſic interpretatur: *In obſcurum abductionem ajunt ex genere eſſe eorum quæ pro ſtatu variant.* Et eodem fere modo Henr. Stephanus: *in incertum abductio ex genere eſt eorum quæ variant, ut ajunt.* Neque vero planius aut apertius, quid dixerint μεταπίπτουσας, nec ante, nec poſt iſta verba, vel Sextus ipſe docuit, vel interpretes ejus declarare conati ſunt. Reſtat igitur videndum, an ex prolato apud Sextum in eam partem exemplo lucis aliquid accedat: ſed id mihi quidem adeo & ſpinis & obſcuritate horridum viſum eſt, ut de eo, quod quæſiveram, inde illuſtrando deſperaverim.

Vberius paulo *Simplicius* in Comment. ad Phyſic. Ariſtot. p. 305. non quidem de λόγοις μεταπίπτουσι, ſed de ἀξιώμασι, id eſt, de enunciationibus, quæ μεταπίπτουσας dicuntur, verba fecit; cujus e disputatione (ex Alexandro Aphrodiſæo, ut ipſe docet Simplicius, repetita) ad ipſorum fortaſſe etiam Λόγων μεταπιπτόντων explicandam rationem lucis nonnihil accedere potuerit: quæ mihi quidem licet nonniſi perobſcura affulſerit, tamen ut aliis, qui ingenio plus valent, materiam ſubminiſtrem, in qua vires exerceant ſuas, videantque certiusne aliquid & clarius ex illa disputatione in medium nobis depromere poſſint, totum locum, quia rarior liber eſt, huc transſcribere non gravabor. Refertur illa pars Commentarii Simplicii ad verba Ariſtotelis, quæ in Phyſicor. ſ. Natural. Auſcult. lib. VIII. (cap. 8. ed. Caſaub.

ſaub. p. 324. H. & cap. 12. ſect. 32. edit. Duval.) ſic leguntur: Φανερὸν δὴ, ὅτι εἰ ἐν τῷ α ὅλῳ χρόνῳ ἐγίγνετο, οὐκ ἔστι πλείων χρόνος ἐν ᾧ γέγονε καὶ ἐγίγνετο, ἢ ἐν ᾧ ἐγίγνετο μόνον παντί. id eſt: *Perſpicuum eſt igitur, ſi in toto α tempore fiebat, non eſſe majus illud tempus quo fiebat & factum eſt, quam illud totum ſolum, in quo fiebat.* Quæ ad verba ſic commentatur Simplicius, fol. 304. extr. & ſeq. Δείξας ὅτι ἐν μὲν τῷ ᾱ χρόνῳ ἐγίνετο τὸ ᾱ, ἐν δὲ τῷ πέρατι τοῦ ᾱ γέγονεν, ὅτι οὐκ ἔστι χρόνος τοῦτο ἐν ᾧ γέγονεν, ἀλλὰ πέρας χρόνου, δείκνυσιν ἀγχινεύστατα. εἰ γὰρ ἐν μὲν τῷ ᾱ ὅλῳ χρόνῳ φησὶν ἐγίνετο, ἐν δὲ τῷ πέρατι αὐτοῦ γέγονεν, δειχθείη δὲ ἴσος ὁ χρόνος ὁ ἐν ᾧ ἐγίνετο συναμφοτέρῳ τῷ ἐν ᾧ ἐγίνετο καὶ τῷ ἐν ᾧ γέγονε· δῆλον, ὅτι τὸ ἐν ᾧ γέγονε, προστεθὲν τῷ ἐν ᾧ ἐγίνετο χρόνῳ, οὐκ ἐποίησε μείζονα τὸν χρόνον ὥστε οὐκ ἦν χρόνος τὸ ἐν ᾧ γέγονε. χρόνος γὰρ χρόνῳ προστιθέμενος, μείζονα τὸν ὅλον ποιεῖ. ὅτι δὲ οὐκ ἐποίησε μείζονα, δῆλον· εἴπερ ἐν πέρατι τοῦ ᾱ χρόνου γέγονε, τὸ δὲ πέρας ἀμερές ἐστιν. Καὶ ἦν μὲν αὐτόθεν δῆλον, ὅτι τὸ πέρας τοῦ χρόνου οὐκ ἔστι χρόνος· πολλὴν δὲ ἐποίησεν ἀναργείαν ἡ δοκοῦσα παραδοξολογία, τὸ μὴ εἶναι πλείονα τὸν χρόνον, τόν τε ἐν ᾧ ἐγίνετο καὶ τὸν ἐν ᾧ γέγονε, τοῦ ἐν ᾧ ἐγίνετο μόνου· δοκεῖ δέ μοι μὴ μάτην προστεθεικέναι τῷ, ἐν ᾧ ἐγίνετο μόνον, τὸ, παντί· ἀλλ' εἰς ἔνδειξιν τοῦ δεῖν μεθ' ὅλου τοῦ πέρατος αὐτὸν λαμβάνειν. Ἐκ δὴ (forſ. Ἐκ δὲ) τούτων τῶν λόγων, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, δυνατὸν ὁρμώμενον δεικνύναι τὰ παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς ἀξιώματα. ἃ Μετακίπτονθά τινες λέγουσιν ἀπεριγράφως, μὴ ὄντα τοιαῦτα. Ἔστι δὲ ταῦτα τοιαῦτα· Εἰ ζῇ Δίων, ζήσεται Δίων. τοῦτο γὰρ εἰ καὶ ἀληθές ἐστι νῦν, ἀρχόμενον ἀπὸ ἀληθοῦς, τοῦ, ζῇ Δίων, καὶ λῆγον εἰς ἀληθὲς, τὸ, ζήσεται· ἀλλ' ἔσται ποτὲ, ὅτε, τῆς προσλήψεως ἀληθοῦς οὔσης, τῆς, ἀλλὰ μὴν ζῇ Δίων, μεταπεσεῖται τὸ συνημμένον εἰς ψεῦδος, τῷ ἔσεσθαί ποτε, ὅτε, ἀληθοῦς ὄντος ἔτι τοῦ, ζῇ Δίων, οὐκ ἔσται ἀληθὲς τὸ καὶ ζήσεται. οὐ μὴ ὄντος ἀληθοῦς, τὸ ὅλον συνημμένον γίνοιτο ἂν ψεῦδος (forſ. εἰς ψεῦδος, ut ſupra & intra) μεταπίπτον. οὐ γὰρ ἀεί, ὅτε τὸ ζῇ ἀληθὲς, καὶ τὸ ζήσεται· ἐπεὶ οὕτως ἀθάνατος ἂν εἴη ὁ Δίων. οὐ μὴν ἔσται (forſ. ἐστὶν) ὁρίσαντας εἰπεῖν, ποτε οὐκ ἀληθὲς ἔσται, ζῶντος αὐτοῦ, τὸ ζήσεται. διὸ καὶ ἐν ἀπεριγράπτῳ καὶ ἀορίστῳ χρόνῳ λέγουσι γίνεσθαι τὴν τῶν τοιούτων ἀξιωμάτων μετάπτωσιν. Τοιοῦτον μὲν οὖν

οὖν ἐστι τὸ ἀπεριγράφως μεταπίπτειν λεγόμενον ἀξίωμα. Ὅτι δὲ μὴ ὑγιῶς λέγεται τὸ μεταπίπτειν, ἐκ τῶν προσεχῶς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους διορισθέντων ἔξεστι συνορᾶν. εἰ γὰρ πᾶν τὸ μεταβάλλον, ἐν τῷ πέρατι τοῦ ἐν ᾧ μεταβάλλει χρόνου μεταβέβληκεν· ἐν ᾧ πέρατι οὐκέτι ἐν τούτῳ ἐστὶν ἐξ οὗ μετέβαλλεν, ἀλλ' ἐν ἐκείνῳ. λοιπὸν εἰς ὃ μετέβαλλέ τε καὶ μεταβέβληκεν· εἴη ἂν καὶ τὸ ζῆν Δίωνα, εἰ μεταβάλλει, ἐν ἐσχάτῳ τινὶ χρόνου μεταβάλλειν τοῦ ἐν ᾧ ζῇ· ὃ πέρας ἐστὶ χρόνου, καὶ οὐ χρόνος· ἐν ᾧ οὐκέτι ἀληθὲς τὸ ζῆν Δίωνα· τέθνηκε γὰρ ἤδη ἐν τούτῳ. τὸ οὖν, ζῇ Δίων, τὸ ἐν τῷ ἐνεστῶτι νῦν λεγόμενον, εἰ μὲν ἐν ᾧ μεταβέβληκεν ἀπὸ τοῦ ζῆν νῦν λέγοιτο, οὐκ ἀληθές· εἰ δὲ ἐν ἄλλῳ πρὸ τούτου ὅτι νῦν λέγοιτο, ἀληθὲς τὸ ζῇ Δίων. — — — Εἰ δὲ τὸ, ζῇ Δίων, μὴ ἐν τῷ νῦν λέγοιτο, ἀλλ' ἐν χρόνῳ οὗ πέρας ἔσται τὸ ἐν ᾧ πρώτῳ τέθνηκεν μεταβαλὼν ἀπὸ τοῦ ζῆν, μεταπεσεῖται τότε εἰς ψεῦδος τὸ ζήσεται Δίων.

Ego vero ex tota iſta, ſive Simplicii, ſive Alexandri diſputatione, quod ad noſtram quidem quæſtionem pertineat, nihil aliud intelligo, niſi, (quod ipſum fere jam ſupra ad Laërtii verba ex lib. VII. ſect. 76. monui,) verbum *μεταπίπτειν* in Dialecticorum ſcholis de axiomatibus ſive enunciationibus eadem notione, atque vulgo de rebus quibuscumque, dici ſolitum, ut idem valeret ac *μεταβάλλεσθαι*, nempe *mutari, variare, converti*; ſigillatim autem de *veræ propoſitionis in falſam mutatione* fuiſſe uſurpatum. Et, ut dicam tandem quod ſentio: de *Ratiocinio* etiam ubi uſurpatur idem verbum, non aliter puto accipiendum. Quos Μεταπίπτοντας λόγους cum Chryſippo dicit Epictetus noſter, videntur mihi plane illud eſſe *genus fallacium argumentationum* ſ. *ſophiſmatum, cujus fallacia in eo ineſt, ut*, cum juſti ſyllogiſmi ſpeciem mentiatur argumentatio, *ſententia propoſitionum præmiſſarum, aut terminorum quæ in illis occurrunt, ita mutetur, & in alium ſenſum detorqueatur, ut ex duabus præmiſſis, quarum utraque per ſe vera ſit, utraque recte ſumta & recte conceſſa, legitime colligi videatur concluſio quæ manifeſte falſa ſit.* Quod genus late patet, & omnia illa ſophiſmata complectitur, quæ e quolibet ambiguitatis genere, e compoſitione & diviſione ſermonis, e dicti ſecundum quid (quod ajunt) confuſione cum ſimpliciter dicto, & quicumque ſunt alii his ſimiles errorum in argumentando fontes, exſiſtunt. Eſſe vero

vero hoc fallaciarum genus eosdem quos Μεταπίπτουσας λόγους dicit Epictetus, non ſolum probabili conjectura ex ipſo nomine colligere licebat; verum etiam certa ratione, ut mihi videtur, intelligi poterat ex his, quæ de eo genere idem Epictetus noſter eodem hoc capite, in quo verſamur, disputat, & ex his præſertim, quæ de μεταβολῇ καὶ μεταπτώσει τῶν λημμάτων, de *mutatione præmiſſarum propoſitionum* dicit; *quas poſtquam conceſſimus, mutat adverſarius, & in aliam ſententiam detorquet, ut in concluſione non amplius eædem maneant, quæ & quales fuerant a nobis conceſſæ.* (vſ. 17 — 20.) Eademque interpretatio perapte in reliqua omnia loca convenit, ubi eorumdem Μεταπιπτόντων mentionem facit Epictetus. II. 13, 21. II. 17, 27. II. 21, 17. III. 2, 6. &c. Omnino autem hoc vocabulum plerumque generaliori quadam notione uſurpaſſe Epictetum pro *quolibet genere ſophiſmatum*, probabile mihi fit ex variis locis, quibus illud occurrit, quum inter ſe collatis, tum cum II. 16, 13. Quod vero VPTONVS ait, *videri ſibi λόγους μεταπίπτουσας eſſe aut eadem argumenta, aut iis valde ſimilia, quæ græce ἀνθιστρέφοντα adpellantur*: nihil dixit, quod in quoquam ex eis locis, ubi vel apud Epictetum vel apud alios mentio fit τῶν Μεταπιπτόντων, præſidium inveniat: quamquam non nego poſſe & hæc argumenta quodammodo ἀνθιστρέφεσθαι, id eſt, in adverſarium retorqueri. Sic, verbi cauſſa, ludicra illa & digna ſcilicet viris philoſophis ratiuncula, cujus mentionem Seneca Epiſt. 48. facit: *Mus ſyllaba eſt: mus autem caſeum rodit: ſyllaba ergo caſeum rodit:* poterat illa, ut quam falſo concluſa eſſet oſtenderetur, tali modo (quemadmodum ibidem idem Seneca docet) retorqueri: *Mus ſyllaba eſt: ſyllaba autem caſeum non rodit: mus ergo caſeum non rodit.*

Neſcio quo pacto inducl me paſſus ſum, ut latius, quam vel deſiderare vel mereri res ipſa videri poterat, de hoc genere disputarem: ſed & ipſe diu, quid de Μεταπίπτουσι λόγῳ ſtatuerem, incertus hæſeram; & miratus eram, in diverſa omnia diſceſſiſſe interpretes, & apud alios ex recentioribus ſcriptoribus, qui de Stoicorum Dialectica commentati ſunt, τοὺς Μεταπίπτουσας λόγους, quorum tam frequens apud Epictetum mentio occurrit, ne verbulo quidem eſſe commemoratos. De latino vocabulo, quo græcum redderem, cum diu dubitaſſem, quonam potiſſimum uterer, aut rectiusne ipſum

græcum tenerem; commodiſſimum viſum eſt, ſi *Variantem rationem*, vel *Variantem argumentationem* τὸν Μεταπίπτοντα verterem.

Eod. vſ. 1. καὶ ὑποθετικούς. In torquendis *hypotheticis ſyllogiſmis*, & variis etiam potiſſimum fallaciis in eo genere & ſtruendis & rurſus reſolvendis, multum verſabatur Stoicorum ſubtilitas. Comprehendebant autem Stoici eo nomine cum hos, quos vulgo omnes Dialectici hypotheticos vocare conſueverunt, quos illi ſigillatim *connexos*, συνημμένους vel συμπεπλεγμένους adpellabant; tum eos quos alii & ipſi etiam Stoici *disjunctivos*, διεζευγμένους, adpellant. Vide Indicem in his vocibus; & conſule Heynium ad Enchir. c. 36. & quos ille laudavit auctores.

Ibid. „Ἔτι δὲ τῷ ἠρωτῆσθαι περαίνονται. *Quæ concludunt interrogando:* hoc eſt, eo quod adverſarius interrogatus fuerit, ex ejusque reſponſionibus concluſio petatur.“ WOLFIVS. — „ἔτι δ' ἐκ τοῦ ἠρωτῆσθαι περαίνονται. Ita noſter codex: alii ἔτι δὲ τῷ ἠρ. περ. Περαίνοντες ſunt *ſyllogiſmi qui aliquid ex præmiſſis concludunt & conficiunt.* Scripſit Chryſippus περὶ τῶν περαινόντων λόγων, *de concludentibus orationibus.* [immo *rationibus*, vel *argumentationibus.*] Laërt. VII. 195. De ſyllogiſmis qui dicuntur ἀπέραντοι & περαντικοί, vide Laërt. VII. 77. & ibi Interpretes. Inter Sophiſmatum genera memorat Laërtius VII. 44. ἐλλιπεῖς καὶ ἀπόρους καὶ περαίνοντας.“ VPTONVS, *partim in Notis, partim in Indice.*

Non improbo lectionem quam e ſuo codice adoptavit Vptonus; ſed percommode pariter teneri olim vulgata poterat, τῷ ἠρωτῆσθαι, in quam eamdem conſentiunt omnes III. 21, 10. Hoc loco τῷ ἠρωτῆσθαι cum olim editis dat pc. At nude ἔτι δὲ ἐρωτῆσθαι pab. abſque articulo; ſed in pb. ſuperne ſcribitur ἐκ τοῦ, quod Vptoni codex habebat. conf. III. 2, 6. Quæ vero de περαίνοντι λόγῳ vel συλλογισμῷ adtulit idem vir doctus, ea ad id quidem, quod hîc apud Epictetum agitur, nihil ſpectabant. Nempe diſtinguere utique conſueverant Stoici inter *ſyllogiſmum* περαίνοντα vel περαντικὸν, id eſt, *concludentem*, ſcil. quo ex regulis artis, juſto modo, & legitima forma, colligitur aliqua concluſio; & ἀπέραντον, quo nihil legitime concludi poteſt, qui manifeſte contra artis regulas de modis & figuris ſyllogiſmorum peccat; qua de diſtinctione, præter Laërtium ab Vptono citatum, conferri Sextus poteſt in Pyrrh. Hypotyp. II.

146 ſq. & adv. Math. VIII. 428 ſqq. apud quem alterum genus etiam *συναχτικὸν*, (quemadmodum mox apud ipſum Epictetum vſ. 12. *συνάγοντας λόγοι*) alterum *ἀσύναχτον* nominatur. At nunc de argumentatione agitur, quæ *περαίνει* quidem, id eſt, *efficit & concludit aliquid;* ſed id non per ſyllogiſticas regulas & ſyllogiſtica forma, verum *ἐκ τοῦ ἠρωτῆσθαι* vel *τῷ ἠρωτῆσθαι*, id eſt, *interrogationum ſerie adverſario propoſita.* Neque vero *Sophiſmatis* alicujus, quod nude *ὁ περαίνων*, id eſt, *ὁ περαίνων λόγος* dicatur, (quod Vptonus nobis narrat) mentionem apud quemquam veterem ſcriptorem reperio. Nam quod eſt apud Laërt. VII. 44. ſi modo ibi ſana & integra ſcriptura eſt, hoc dicit ille compilator: *ſophiſmatum alia eſſe λόγους περαίνοντας*, id eſt, *ſyllogiſmos qui legitimo modo & figura concludunt, neque adeo in forma (quod ajunt) peccant, ſed in materia; alia vero eſſe λόγους ἐλλιπεῖς καὶ ἀπόρους, id eſt, ex genere τῶν ἀπεραίντων, quæ non legitime concludunt, adeoque contra juſtam formam ſyllogiſmorum peccant.* Potueratque ille Laërtii locus fortaſſe ex alio parallelo lucis nonnihil accipere, VII. 82. niſi hic truncatus & mutilus ad nos perveniſſet. Memorat quidem & Gaſſendus (de Logicæ Origine & Variet. cap. 7. T. I. Opp. p. 52.) *ſophiſma* quoddam Stoicorum, quod *τὸν Περαίνοντα*, i. e. *Conficientem* vocari ait apud Laërtium, Epictetum & alios: ſed, quinam ſint hi alii, non declaravit; ad Laërtii ſolum locum provocat, quem modo vidimus, & ad Epictet. III. 2, 6. At Epicteti iſte locus non ſolum in eo corruptus eſt, quod ad verbum *ἠρωτῆσθαι* articulus *τῷ* intercidit; verum in editionibus, quæ Vptonianam præceſſerunt, prava etiam verborum diſtinctione magis erat corruptus, quum verbum *ἠρωτῆσθαι*, quod cum *περαίνοντας* erat conjungendum, ab hoc ſeparatum eſſet & cum præcedente verbo copulatum.

Igitur *Sophiſmati*, de quo hîc apud Epictetum agitur, non nudum nomen erat *ὁ περαίνων*, ſed *ὁ τῷ ἠρωτῆσθαι* (vel *ἐκ τοῦ ἠρωτῆσθαι*) *περαίνων*, ſcil. *λόγος*, *ratio vel argumentatio quæ interrogando concludit, & id quod vult efficit.* Quo nomine, ſi quid video, nihil aliud intelligitur, niſi famoſus ille Stoicorum in ſcholis *Sorites*, in quo & ſtruendo & ſolvendo mire illi ſuum exercebant ingenium: quod ipſum genus Cicero eisdem fere, quibus Epictetus, verbis deſignavit, cum in Procem. ad Paradoxa de Catone loquens, quem *perfectum Stoicum*

esse ait; *& in ea est hæresi*, inquit, *quæ — — minutis interrogatiunculis, & quasi punctis, quod proposuit, efficit.* Confer eumdem Cic. Acad. Quæst. lib. II. c. 18. & cap. 28 sq. Adde Sextum Emp. Pyrrh. II. 253. & adv. Math. VII. 416. & quæ ad utrumque locum Fabricius adnotavit; tum Menagium ad Laërt. II. 108. & e recentioribus in primis Baylium, in Dictionar. artic. *Chrysippe*, not. *O.*

Ibid. περὶ καθήκοντος οὖσα. Quo pacto & quatenus dicat, *ad officii rationem* (vel, *ad id quod conveniat*) *pertinere* istarum subtilitatum dialecticarum tractationem, mox ipse satis perspicue perspecteque explicat: nempe non, quod laus sit, ista scire; sed quod sit dedecus, si ignoret, neque exercitatus in his sit is, qui non modo studiosum sapientiæ, verum etiam magistrum se profiteatur; cui adeo per ipsius personæ rationem, quam suscepit, sæpe usu venit, ut cum eis hominibus ei agendum sit, qui subtilissima disputandi arte, qua valent ipsi, abutuntur cum ad præcepta veræ philosophiæ labefactanda, tum omnino ad ridendos cavillandosque eos, qui veritatem, quæ ipsis molesta est, tuentur. conf. vs. 21. & cap. 8, 3. Ceterum non sane nimium admiratorem fuisse Philosophum nostrum difficilium istarum nugarum, in quibus Stoæ alumni, Chrysippo præsertim præeunte, jactare sese consueverant, abunde idem ipse quavis occasione declarat. Vide modo alia quælibet loca, quibus, excepto hoc nostro, earumdem argutiarum mentionem facit; quæ loca in Indice sub voce *Μεταπίπτων* collecta invenies. Conf. proxime sequens cap. 8. hujus libri, vs. 4 seqq. Adde II. 23, 44 sqq. Denique, quatenus omnino utilis sit universa ars disserendi, perspecte docentem vide Philosophum nostrum cap. 17. hujus libri.

Vers. 2. *πῶς ἂν εὕροι. εὑροοῖ* ed. Ven. Bas. & Salam. cum quibus facit cod. pa. *εὑροοῖ* pc. *εὑροῖ* ed. Colon. *εὑροῇ* pb. & sic ed. Cantab. & Lond. nempe hæ ex WOLFII mente, cujus ad hunc locum hæc est Adnotatio: „*πῶς ἂν εὑροῇ τὴν διέξοδον καὶ ἀναστροφήν.* Pro, *κατὰ τὴν διέξοδον.* D. Moibanus *ἀναστροφὴν* hic intelligit *τὴν ὁριστικὴν καὶ συνθετικὴν μέθοδον*; quod ea quæ per *ἀνάλυσιν* inventa sunt, *κατὰ διέξοδον* copiose, *κατὰ σύνθεσιν* vero in definitionum metas contracta, succincte explicentur, atque inverso *ἀναλύσεως* ordine procedatur." — MEIBOMIVS ad *εὑροοῖ* (quam scripturam Genevensis quoque

que editio, qua ille usus est; præferebat;) „Durum videtur *εὑροεῖν τὴν διέξοδον*, nisi subaudias *κατά*. Non inepte legetur *εὕροι*." — Quam Adnotationem Salmasio auctori, pro suo more, tribuit Vpton. Ipse VPTONVS *εὑρῇ* edidit, & in Notis: „Noster codex (inquit) *εὑροῇ*. Mihi certissima emendatio videtur *εὑρῇ*." — At *εὑρῇ*, nisi omnia me fallunt, ne græcum quidem est. Si conjunctivus placet, oportebat *εὕρῃ*. Sed optativi modi clara vestigia servasse codices videntur; quare haud cunctanter *εὕροι* cum Meibomio scribendum putavi. Errore huic affini III. 14, 18. *εὑροεῖν* olim in *εὑρεῖν* era detortum. *ἀναστροφὴ* nil aliud significat nisi *rationem qua quis in aliqua re versatur*. conf. vs. 4. & vs. 27. Eademque fere vis vocabuli *διέξοδος*, quod alias *finem*, *exitum rei* denotat; nunc *rationem qua quis negotium exsequitur, persequitur, & ad finem perducit*.

Vers. 3. *οὐ συγκαθήσει*. „Sic legendum, a *συγκαθίημι*, unde *συγκαθεὶς* ἀορ. β'. participii, *qui se demisit, qui descendit in arenam*." WOLFIVS. — Nempe mendose *συγκαθήκει* erat editum, quod & Salmasius corrigendum monuit; & ab Vptono demum vera scriptura *συγκαθήσει*, suffragante ipsius codice, (& nostro pc.) in contextum est receptum; quam in scripturam vs. 27. omnes consentiebant. Idem verbum supra eodem modo usurpatum vidimus, I. 2, 14. *εἰς τὴν σκέψιν συγκαθεὶς*. Initio hujus vs. pro *ἢ τοῦτο*, est *εἰ τοῦτο* in pc. qua parte persæpe peccarunt nostri librarii.

Vers. 4. *μὴ τούτων δὲ μηδέτερον προσδεχομένοις*. „Lego *τοῖς δὲ τούτων μηδέτερον*. Sententia est: esse bono viro disputandum, idque non temere & obiter; requiri ergo meditationem & artem." WOLFIVS. — *„μὴ τούτων δὲ μηδέτερον*. Ita noster codex & [edit.] Basil. [Eodem modo cod. pc. & editt. omnes post Basil.] Codex Ven. *μὴ τοῦτον*. Ms. Par. *μὴ τοῦτον δὲ μηδ' ἕτερον*. [Sic nempe pa. sed in eo super *τοῦτον* superne *τούτων* scriptum.] Ante *μὴ τούτων* Meibomius delet *μή*, aut scribit *καί*. Nihil muto. *μὴ δὲ μηδέτερον τούτων προσδεχομένοις, qui neutrum horum admiserint*. Acrius negat gemina negatio." VPTON. Pari modo geminatam negationem cum alibi habes, tum I. 12, 1. *μὴ προνοεῖν μηδενός*. In pb. hoc loco sic scribitur, *μὴ τοῦτο δὲ μηδ' ἕτερον*.

Ibid. στρέφεται ἡ ἐρώτησις. Articulum, quem ignorabant superiores editiones, tacite adjecit Vptonus,

ſuum (puto) codicem ſecutus. Adeſt is articulus in noſtro pb.

Verſ. 5. Τί γὰρ ἐπαγγέλλεται ἐν λόγῳ; In ſuperioribus editionibus in hunc modum diſtincta erant verba: Τί γὰρ ἐπαγγέλλεται; ἐν λόγῳ τἀληθῆ τιθέναι &c. quæ ſic interpretatus eſt Wolfius: *Nam quid profitetur? ſe in oratione vera poſiturum, falſa repudiaturum.* Pariterque verſ. 9. ſic diſtinguebant: Ἐπὶ τούτοις τί παραγγέλλεται; ἐν λόγῳ τὸ ἀκόλουθον &c. *Poſthæc quid præcipitur? In oratione id quod a te conceſſis* &c. Perſpecte vero verba ἐν λόγῳ utrobique (conſentientibus noſtris codd. pbc.) cum ſuperioribus conjunxit Vptonus; ſed totam ſententiam parum commode ſic vertit: *Quid enim in ratione profitetur?* & verſ. 9. *Poſthæc in ratione quid profitetur?* Dein vero in Notis ad h. l. ita monuit: „Τί γὰρ ἐπαγγέλλεται ἐν λόγῳ; *Quid enim in Logica promittitur?* Sic mox, τί παραγγέλλεται ἐν λόγῳ; *quid in Logica præcipitur? Te admiſſurum id, quod conſequens eſt propoſitionibus recte a te conceſſis.* Ita vertendum.“ — Vbi quod τὸν λόγον *Logicam* interpretatur, non eſt id quidem ab Epicteti uſu admodum alienum: ſimiliter enim & II. 21, 23. & III. 9, 19. ὁ λόγος *ars rationis* vel *ars ratiocinandi* commodiſſime verti videtur; pro quo alibi τὰ λογικὰ dicit, I. 27, 6. I. 17. *tit.* II. 25, 1. Sed ea notio nec huic loco, nec aliis, ubi in eodem hoc capite idem nomen eadem in connexione occurrit, (vſ. 8. 9. 11. 22. 26 ſq.) ſatis apta mihi viſa eſt. Itaque *disputationem* verti; quo vocabulo ipſum etiam Vptonum in verſione vſ. 11. uſum eſſe video. Intelligitur nempe *disputatio, quæ via quadam & ratione, ex artis præſcripto, inſtituitur;* ut mox ſatis aperte ipſe docet.

Ibid. τὰ ψευδῆ αἴρειν. Perperam αἱρεῖν pb.

Ibid. τὰ ἄδηλα ἐπέχειν. „πρὸς τὰ ἄδηλα“ MEIBOM.— „Cum Meibomio πρὸς inſerendum, πρὸς τὰ ἄδηλα. Sic certe I. 28, 2. πρὸς δὲ τὰ ἄδηλα ἐπέχειν. & III. 3, 2. πρὰς τὸ ἄδηλον ἐπέχειν. Vide & II. 24, 19. Cicero Acad. II. 17. ἐπέχειν vertit *ſuſtinere adſenſionem.* Et cap. 18. *Ex his neceſſario nata eſt* ἐποχὴ, id eſt, *adſenſionis retentio.* Sextus Emp. lib. II. c. 22. [Pyrrh. Hyp. II. ſect. 253] Οἱ περὶ τὸν Χρύσιππον δογματικοὶ ἐν τῇ συνερωτήσει τοῦ σωρείτου, προιόντος τοῦ λόγου, Φασὶ, δεῖν ἵστασθαι, καὶ ἐπέχειν, ἵνα μὴ ἐκπέσωσιν εἰς ἀτοπίαν. Hinc quoque M. Anton. lib. X. 12. ἐπέχειν. Qui quidem

dem locus perperam ſolicitatus eſt ab interpretibus: *Τίς ὑπονοίας χρεία, παρὸν σκοπεῖν τί δεῖ πραχθῆναι; κἂν μὲν συνορᾷς, εὐμενῶς, ἀμεταστρεπτὶ ταύτῃ χωρεῖν· ἐὰν δὲ μὴ συνορᾷς, ἐπέχειν, καὶ συμβούλοις τοῖς ἀρίστοις χρῆσθαι. Quid ſuſpicione eſt opus, cum præſto ſit* (vel, *cum liceat*, παρὸν) *conſiderare, quid fieri oporteat? & ſi perſpexeris, placide, conſtanter eâ fac progrediaris:* (omiſſa copulativa, quod uſitatiſſimum:) *ſi vero non perſpexeris, ſuſtineas adſenſionem, & optimos quosque in conſilium adhibeas.*" VPTON.

Quod ſi, quemadmodum I. 28, 2. & III. 3, 2. ſic etiam hoc loco ante *τὰ ἄδηλα ἐπέχειν* præcederet *τοῖς ἀληθέσιν ἐπινεύειν*, & *τοῖς ψευδέσι δυσαρεστεῖν* vel *πρὸς τὸ ψεῦδος ἀνανεύειν, verum amplecti, reſpuere falſum;* confidenter & ego pronunciarem, *πρὸς τὰ ἄδηλα* h. l. ſcribendum, & ſic ſcriptum reliquiſſe Arrianum, ut *πρὸς τὰ ἄδηλα ἐπέχειν* eſſet *ab incertis aſſenſionem ſuam retinere.* At quum jam de eo agatur, qui alterum docet, qui vera aſſerit, falſa tollit, incerta oſtendit eſſe incerta; poterit fortaſſe ferri *τὰ ἄδηλα ἐπέχειν*, quaſi dicat, *incerta inhibere*, ne ſcilicet vel pro certis ſumantur, vel tamquam falſa tollantur, ſed tamquam incerta in medio relinquantur. De M. Antonini verbis, quæ citavit Vptonus, in transcurſu monere liceat, *παρὸν* ibi commodius pro *δέον* intelligi, *cum deberet;* de qua notione illius verbi dixi ad Polyb. IV. 27, 4. Conf. Lexic. Polyb. v. *παρεῖναι*, num 2.

Verſ. 6. *Ἀρκεῖ, φησίν.* In ora edit. Baſ. notatur *Φασὶν*, nempe ex editoris conjectura, quæ minime neceſſaria erat. *Φησὶν* vel indefinite accipi poteſt, de quo uſu Vptonus monuit ad I. 4, 9. vel refertur ad eum cum quo nunc hæc diſputat Epictetus.

Ibid. διότι — — παραδίχου. „De conſtructione vide ſupra ad I. 2, 18. Repoſui autem *ὅτι* auctoritate noſtri codicis. *διότι* habent editi." VPTON. — Particulam *διότι* ſcriptoribus nonnullis, & Polybio præſertim, frequentatam pro *ὅτι*, ſæpe vel a librariis nonnullis vel ab editoribus temere in *ὅτι* fuiſſe mutatam, paſſim ad Polybium monui. Eamdem licentiam in Epicteto ſubinde ſibi ſumſere partim librarii quidam, partim editores. Vide I, 11, 5. IV. 7, 8. & Enchir. c. 1, 5. & cap. 40. Quibus cunctis in locis *διότι* auctori ſuo reſtituendum putavi. Hoc loco (quemadmodum & IV. 7, 8.) cum Vptoni cod. conſentit quidem noſter pb. (& ex conje-

conjectura etiam *διότι* hîc in *ὅτι* mutatum voluerat Meibomius) at *διότι* cum vett. edd. agnoſcit pa. & eodem modo dare debuerat pc. in quo eſt *διὰ τί*. Conf. varietatem Lect. ad I. 11, 5. & Not. ad I. 10, 7.

Verſ. 7. *Τί οὖν δεῖ τούτῳ προσλαβεῖν; τοῦτον* ſuſpicabar ſcribendum. *τοῦτο* habet pc.

Verſ. 8. *τοῦ ψευδοῦς.* Magis placet *ψεύδους*, quod habet pc.

Verſ. 9. *τί παραγγέλλεται ἐν λόγῳ*; Vide Not. ad vſ. 5.

Ibid. Τὸ ἀκόλουθον. „Lego *Ὅτι τὸ ἀκόλουθον.* Sic ſupra vſ. 6. Et hoc ſenſu *ὅτι* jungitur ſæpe cum verbo modi imperativi.“ VPTON. — Adjici utique poterat ea particula, ſed & abſque ullo incommodo prætermitti.

Ibid. τοῖς δοθεῖσιν ὑπὸ σοῦ καλῶς. Id infra, vſ. 15. dicit *ὑγιῶς παραχωρεῖν τὰ ὡμολογημένα*, & *διδόναι ὑγιῶς τὰ λήμματα*, vſ. 13.

Verſ. 10. *τοῦτο γνῶναι. τούτῳ* habet ora ed. Baſil. temere.

Ibid. πῶς τί τισιν ἀκόλουθον. Deeſt *τὶ* pc.

Ibid. πότε μὲν ἓν ἑνὶ ἀκολουθεῖ, πότε δὲ πλείοσι κοινῇ. Quando ex uno enunciato aliud per immediatam, quæ dicitur, conſequentiam *colligatur; quando* contra *ex plurium rationum collatione.* Pro *ἓν ἑνί*, perperam *ἐν ἑνὶ* erat in ed. Ven. & Baſ.

Verſ. 11. *καὶ αὐτόν τε ἀποδείξειν ἕκαστα ἀποδόσθαι.* Vexatus locus, ac vereor, ne non ſatis ad liquidum perductus. Ante Vptonum editiones omnes, excepta Salmanticenſi, ſic dabant, *καὶ αὐτόν τ' ἀπόδειξιν ἕκαστα ἀποδόσθαι.* Quæ ſcriptura quum manifeſte contra grammaticam rationem impingeret, Wolfius *καὶ αὐτόν τε κατ' ἀπόδειξιν ἕκαστα ἀποδόσθαι* legendum putavit; atque eodem modo, niſi quod particula *τε* omiſſa ſit, in Salmant. edit. legi Vptonus ait. Meibomius, In *ἕκαστα* ineſſe errorem ratus, ſic corrigere juſſit, *καὶ αὐτόν τ' ἀπόδειξιν ἑκάστων ἀποδόσθαι.* Vtraque ratio per ſe commoda, & poſterior præſertim ſpecioſa; verum utraque hoc incommodi habet, quod, cætera ſi teneas, participio *ἀποδόσθαι* in iſta connexione cum præcedentibus ſequentibusque nullus locus eſſe poſſit, ſed neceſſario infinitivus requiratur, (*ἀποδιδόναι*, ſive rectius *ἀποδώσειν* in futuro) qui infinitivus cum ſequente *παρακολουθήσειν* connectatur, & ſimul cum hoc & reliquis, qui adſunt, infinitivis a præcedente *μέλλοντα* pendeat. Quo magis miror, quo pacto VPTONVS, cum *καὶ αὐτὸν ἀποδείξειν*

δεῖξειν ἕκαστα ἀποδιδόντα edidiſſet, & in Notis docuiſſet, *eſſe eam codicis ſui ſcripturam*, in eadem Adnotatione improbans rurſus illam rationem, ſic præcipere potuerit: „Omnino autem lege cum Salmant. edit. καὶ αὐτὸν κατ' ἀπόδειξιν ἕκαστα ἀποδόντα." — Ego vero minime ſpernendum hoc, quod e codice ſuo Vptonus depromſerat, putavi. Nempe ἀποδεῖξαν, quod in ἀπόδειξιν erat detortum, eſt infinitivus ille qui deſiderabatur; & rectius αὐτὸν ſcribitur, quam αὐτὸν: ſed particulam τε ex editis conſervandam putavi, quæ percommode duo illa membra orationis connectit, αὐτόν τε ἀποδεῖξαν ἕκαστα, καὶ τοῖς ἀποδεικνύουσι παρακολουθήσειν. Et in iſtam ſcripturam conſentiunt fere codices noſtri: αὐτόν τ' ἀποδεῖξαν &c. pbc. αὐτόν τ' ἀποδεῖξειν pa. Vna dubitatio videri poteſt ſupereſſe, de verbo ἀποδόντα, quænam ejus vis ſit nunc in iſta connexione: pro quo commodius quidem dictum videri poterat τὰ ἀποδιδόμενα, *ea quæ ab ipſo traduntur*; ſed temere mutare ſcriptum non auſim, & τὸν μέλλοντα — — αὐτὸν ἀποδόντα ἀποδεῖξαν ἕκαστα interpretor, *qui voluerit, quæ ipſe tradidit, (depromſit, perhibuit, propoſuit,) demonſtrare ſingula.* Cujus uſus verbi ἀποδιδόναι exempla nonnulla apud H. Stephanum in Theſ. & in Lexico noſtro Polybiano invenies: nec tamen diffiteor, me adhuc certiora quædam, & quæ cum hoc Epicteti loco majorem ſimilitudinem habeant, exempla deſiderare.

Verſ. 12. Οὐκοῦν ἐλήλυθεν ἡμῖν ἡ περὶ τῶν συναγόντων λόγων καὶ τρόπων πραγματεία καὶ γυμνασία, καὶ ἀναγκαία πέφυκεν. Ante Vptonum ſic vulgo dabant omnes: Οὐκοῦν ἐλήλυθεν ἡμῖν, ὡς ἡ περὶ &c. Quo referuntur duæ WOLFII Adnotationes; altera hujuſmodi, ad verba Οὐκοῦν ἐλήλυθεν ἡμῖν. „*Ergo venit nobis.* Intelligi poteſt, *ergo deprehendimus*, vel *oſtendimus.* Sed quid ſi legas, οὐκοῦν ἐλελήθαμεν ἡμᾶς; *Ergo latuit nos? non animadvertimus.*" — Altera, ad particulam καὶ, quæ eſt ante ἀναγκαία. „Poteſt intelligi (inquit) κατ' ἀπόφασιν, *non modo non ſupervacanea, ſed etiam neceſſaria.* Quid vero ſi legatur χρησίμη καὶ ἀναγκαία, *utilis & neceſſaria.*" —

VPTONVS, deleta particula ὡς, & reliquis verbis ſic conjunctis, ut nos fecimus, Οὐκοῦν ἐλήλυθεν ἡμῖν ἡ περὶ &c. „Ita noſter codex, ait, cum Ms. Par. [Sic nempe pab.] Sed iſta lectio [inquit rurſus] non placet. Repone itaque cum aliis codicibus, ὡς ἡ περὶ, & καὶ ἀναγκαία

ἀναγκαία verte *etiam neceſſaria.* Οὐκοῦν ἐλήλυθεν ἡμῖν ὡς ἡ περὶ &c. *Ergo venit nobis* (vel, quod magis latinum, *Ergo res huc recidit*) *ut concludentium propoſitionum ac modorum tractatio, & exercitatio, etiam neceſſaria videatur.* Sic II. 16, 22. οὐκ ἐπέρχεταί μοι, *mihi in mentem non venit.* Apud Laërt. lib. VII. 21. ἃ ἐπέρχεταί μοι, *quæ occurrunt mihi.* —

At nihil huc ſpectat phraſis iſta, τοῦτο ἐπῆλθέ μοι, *hoc mihi in mentem venit.* Recte vero particulam ὡς ignorant ſcripti libri, a quorum fide deſciſcere Vptonus non debebat. Codex pc. quidem, qui ὡς ſervat, pro καὶ ἀναγκαία deinde εὖ ἀναγκαία habet. Ingenioſe Wolfius ἐλήλυθεν ἡμῖν interpretatus erat *venit nobis* i. e. *deprehendimus* vel *oſtendimus:* ſed ſimplicius atque verius ſic intelligetur, *nata eſt nobis, ortum inter nos cepit.* Sic fere I. 1. 4. πόσου ἀξία ἐλήλυθε, ubi idem fere valet ac παρείληπται: & I. 20, 6. ἡ Φρόνησις, τίνα θεωρήσουσα παρελήλυθεν; ubi rurſus idem eſt ac παρείληπται vſ. 5. Et quod ſi cogitas, παρείληπται valere *datum nobis eſt, accepimus;* eadem fere notio hîc fortaſſe locum etiam quodammodo habebit, *advenit nobis iſta tractatio,* id eſt, *inventa & tradita nobis eſt ars iſta tractandi ſyllogiſmos, accepimus eam artem,* nempe a Philoſophis qui in ea elaborarunt. οἱ συνάγοντες λόγοι, qui hîc memorantur, ſunt *ſyllogiſmi rite concludentes,* ut ſupra ad vſ. 1. monui; τρόποι ſunt varii *modi, quibus legitime concluditur ſyllogiſmus.*

Verſ. 13 ἔστιν ἐφ' ὧν δεδώκαμεν ὑγιῶς τὰ λήμματα. ἔστιν ἐφ' ὧν ſimiliter dictum, ut illud vulgatiſſimum ἔστιν ἃ; ut ἔστιν ἐφ' ὧν idem valeat ac ἔστιν τινὰ ἐφ' ὧν, vel ἐσθ' ὅτε ἐπί τινων. Proprie autem dicere debebat εἰσὶν (ſcil. λόγοι καὶ τρόποι) ἐφ' ὧν, ſunt *ratiocinationes, argumentationes, in quibus recte conceſſimus præmiſſas:* ſed nihil impediebat, quo minus in neutro genere indefinite diceret ἔστιν ἐφ' ὧν, ut omne genus argumentandi & diſputandi complecteretur.

Ibid. καὶ συμβαίνει τι ἐξ αὐτῶν. *Et ex iis* (ſcil. λήμμασι, *præmiſſis quæ a nobis conceſſæ ſunt*) *fit* vel *exſiſtit aliquid,* id eſt, *efficitur, concluditur.* συμπεραίνεται, unde τὸ συμπέρασμα *concluſionem* ſyllogiſmi dixere. Eadem notione verum συμβαίνειν rurſus habes vſ. 14 & 19. Eodemque verbo jam in ipſa Syllogiſmi definitione ſic uſus eſt Ariſtoteles: Συλλογισμός ἐστι λόγος, ἐν ᾧ, τεθέν-

ψευδέσιν τινῶν, ἕτερόν τι τῶν κειμένων ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει, τῷ ταῦτα εἶναι. Analyt. Prior. lib. I. cap. 1. eodemque modo ſexcenties aliàs idem in Dialecticis libris. conf. locum mox ad vſ. 14. proferendum. Monuit autem ad auctoris noſtri verba VPTONVS: „Legit noſter codex, συμβαίνει τοῦτο ἐξ αὐτῶν. Ms. Par. τουτὶ ἐξ αὐτῶν. Ante συμβαίνει ſupple ἐφ' ὧν, ſic omnia plana.“ — τί cum edd. habet pc. τουτὶ pab. Vide vero, ne τοῦτο, τι ſcripſerit Arrianus, id eſt, *tale aliquid*, *hoc quoddam*, nempe ἀξίωμα, *pronunciatum*; *certum quoddam pronunciatum*. At iſto modo, non tam τοῦτό τι, quam τόδε τι, uſurpari putaverim; (quemadmodum τάδε τινα habes I. 6, 10.) quamquam fortaſſe & illud ferendum. Immo videndum, ne ipſum τόυτὶ, quod dant duo Pariſini codices, eadem ſententia probum verumque ſit.

Verſ. 15. Ἀλλὰ λέγειν, ὅτι οὐχ ὑγιῶς παρεχώρησα τὰ ὡμολογημένα; *An dicam, ea quibus adſenſus eram, non recte fuiſſe a me conceſſa?* Locum hic demus eis, quæ ad hæc verba SCHEGKIVS adnotavit: „Ex conceſſis, inquit, disputatio concluditur. Quæ vero adhibentur ad disputandum, aut pro veris conceduntur, aut pro falſis negantur, aut pro incertis & dubiis ponuntur. Cæterum qui reſpondet in disputatione dialectica, & obligat ſeſe interroganti, cautus & circumſpectus ſit oportet, ne quid committat quo redargui poſſit: quod nimirum artis eſt, & exercitationis, & attentionis. Moleſte qui ferunt ſe capi disputando, ac redargui, appellantur græce δύσκολοι; de quibus Ariſtoteles ſic ſcribit: [Topic. lib. VIII. cap. 1. ſect. 20.] Οἱ γὰρ δύσκολοι τὰ πρῶτα μάλιστα συγχωροῦσιν, ἐὰν μὴ παντελῶς φανερὸν ᾖ τὸ συμβησόμενον· ἐπὶ τελευτῆς δὲ δυσκολαίνουσι. ὁμοίως δὲ καὶ ὅσοι οἴονται ἀριμεῖς εἶναι ἐν τῷ ἀποκρίνεσθαι. θέντες γὰρ τὰ πλεῖστα, ἐπὶ τέλους ταράττουσιν, ὡς οὐ συμβαίνοντος ἐκ τῶν κειμένων. τιθέασι δὲ προχείρως, πιστεύοντες τῇ ἕξει, καὶ ὑπολαμβάνοντες οὐδὲν πείσεσθαι. Hanc dialecticam in disputando garrulitatem Plato, in Parmenide, ἀδολεσχίαν appellat. Laertius vero [in Procem. ſegm. 17.] ſic definit Dialecticos, ut hi ſint ὅσοι περὶ τὴν τῶν λόγων ταραχὴν κατατρίβονται.“

Ibid. Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο δίδοται. „*Atqui ne hoc quidem datur*, ſcil. ab adverſario, qui ſibi ſemel conceſſa mordicus retinet.“ WOLFIVS. Potes τοῦτο οὐ δίδοται ſimpliciter etiam intelligere, *hoc non licet*, ſcil. per regulas legesque quibus Ars disputandi continetur.

Ibid.

Ibid. οὐ συμβαίνει διὰ τῶν παραλελειμμένων. *ex eis, quæ concessa fuerint, hæc non effici.* „Ad data & concessa ante conclusionem caute respondenti est respiciendum. Illud enim artis est, ut pœnitentiæ non sit locus: sed occurrendum omnibus ante conclusionem, ne redarguamur. Præcepta sunt apud Aristotelem in Octavo Topicorum.“ SCHEGKIVS. — Eodem pertinent, quæ duobus libris περὶ τῶν Σοφιστικῶν Ἐλέγχων idem docuit Aristoteles.

Ibid. Ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο δίδοται. „*At ne hoc quidem datur;* hoc est, adversarius & ea, quæ data sunt, sibi extorqueri non sinit, & conclusionem ex iis factam defendit acriter.“ WOLFIVS.

Vers. 16. Τί οὖν ἐπὶ τούτων ποιητέον; ἢ μή ποτε &c. *Quid igitur in his faciendum? Vide annon* &c. Difficultatis nonnihil videri potest in verbis ἢ μή ποτε inesse; quæ tamen haud ægre expeditur. Familiaris Epicteto est ista formula μή ποτε, eadem ratione, quâ hic, usurpata; quæ varie verti solet, *fortasse, an, annon, vide ne;* quorum nullum non rectum, sed postremum maxime proprium. Nempe elliptica est formula, in qua intelligi debet ὅρα μή ποτε, *vide ne forte,* vel nude *vide ne,* ut quidem bene latine dicunt; pro quo minus quidem latine, sed ad vernaculas aures magis accommodate, *vide annon,* dicere solemus. Neque vero, si ὅρα subintelligas, necessario requiritur verbum sequens in subjunctivo; nam & indicativus recte sequitur; quemadmodum & post ἰδοῦ, quod idem ac ὅρα sonat: ἰδοῦ σου τὴν ὁρμὴν, μὴ γυναικός ἐστιν, *ne sit, annon sit.* IV. 8, 35. Nempe aliud est, si dicis: *vide, ne hoc facias;* tunc enim subjunctivus requiritur. Aliud, si dicis: *vide, ne* (vel, *annon*) *hoc ita sit;* ubi recte & suo jure sequitur indicativus modus. Sed de particula ἢ hoc loco quid statuemus? Nempe & hæc pariter, si quid video, elliptica quadam ratione est intelligenda. Τί οὖν ἐπὶ τούτων ποιητέον; (Intellige, Τί ἄλλο;) ἢ μή ποτε &c. *Quid igitur in his faciendum? (Quid aliud?) nisi videndum, ne forte* &c. Similiter IV. 7, 2. Διὰ τί οὖν — — οὐ φοβεῖται; ἢ ὅτι &c. Intellige διὰ τί ἄλλο, ἢ ὅτι. Pari ratione l. 17, 24. cum mendose vulgo scriptum esset: Καὶ τίς ὁρμὴν νικήσαι δύναται; ἢ ἄλλη ὁρμή. Τίς δ' ὄρεξιν καὶ ἔκκλισιν; ἢ ἄλλη ὄρεξις καὶ ἔκκλισις. correxi ἢ ἄλλη ὁρμή. & ἢ ἄλλη ὄρεξις, intelligendo τίς ἄλλος; vel τί ἄλλο; Confer ibi notata. Plenam phrasin habes

habes I. 1, 21. *Τί οὖν δεῖ πρόχειρον ἔχειν ἐν τοῖς τοιούτοις; τί γὰρ ἄλλο, ἢ &c.* & I. 2, 22. *Τί δ' ὠφελεῖ ἡ πορφύρα τὸ ἱμάτιον; τί γὰρ ἄλλο, ἢ &c.* cf. I. 9, 22. Simillima vero ratione accipienda ſunt ea loca, ubi ἢ δῆλον habes, priori particula non per circumflexum ſcripta, ut fit in ἦ δὴ aut ἦ δήπου, ſed cum gravi accentu; veluti I. 2, 30. *πόθεν ὁ ταῦρος μόνος αἰσθάνεται — — ἢ δῆλον ὅτι* &c. intellige *πόθεν ἄλλοθεν.* Sic I. 6, 33. *καὶ τί ἂν ἐποίει — —* (intellige *τί ἄλλο;*) *ἢ δῆλον ὅτι.* I. 9, 2 ſq. *διὰ τί γὰρ λέγεις Ἀθηναῖον εἶναι σεαυτὸν, — — ἢ δῆλον ὅτι* &c. Quibus in locis omnibus, & horum ſimilibus, ἢ non tam *ſane*, aut *profecto*, erat vertendum, quam *niſi; quanam alia de cauſſa, niſi ſcilicet quod &c.* (conf. Adnot. ad I. 2, 30.) Et inter ἢ δῆλον ὅτι vel ἢ δηλονότι, quod iſtis locis habes, atque ἢ μήποτε, quod hîc legitur, hoc intereſt, quod ἢ δῆλον ὅτι, *niſi nempe, niſi certe, niſi profecto*, ſignificat; ἢ μήποτε vero, *niſi fortaſſe.*

Ibid. ὡς οὐκ ἀρκεῖ τὸ δανείσασθαι &c. Vſus eſt hoc exemplo, quod Epictetus adfert, in re quidem diverſa, Grotius de Jure Belli & Pacis, lib. I. cap. 1. ſect. 6. quemadmodum Vptonus etiam monuit. Eodem exemplo rurſus utitur Noſter I. 8, 2. Et intelligi par eſt, vulgo uti ſolitos eſſe hoc exemplo in ſcholis ſuis Stoicos.

Ibid. παραχωρεῖν τὸ ἐπιφερόμενον. Articulum τὸ, quem ignorabant ſuperiores editiones, e ſuo codice adjeciſſe ſe docet Vptonus. Eumdem habent noſtri codices omnes.

Verſ. 17. *καὶ τὸ ἀκόλουθον αὐτοῖς. αὐτῆς*, pro *αὐτοῖς*, pa.

Verſ. 18. *μὴ μενόντων δὲ* &c. „Ejusdem codicis auctoritate tres integras reſtituimus lineas, quæ in aliis deſunt libris, a verbis *μὴ μενόντων*, ad *προσδέχεσθαι.*" VPTON. — Opportuna utique & neceſſaria acceſſio; cui prætermittendæ quid occaſionem dederit oſcitanti librario, in aprico eſt. Conf. Vptoni Not. ad I. 18, 8. Sed mendo non carere iſta verba, qualia quidem ab Vptono ſunt edita, facile patet. Nam ſub finem periodi ſic ille legebat: *καὶ τὸ ἀνακόλουθον αὐτοῖς λόγοις προσδέχεσθαι.* Quibus verbis, ſiquidem cum ſuperioribus conferantur, (quoad mihi quidem cernere datum eſt) non magis ſanus ullus ſenſus ineſt, quam latinis, quibus græca idem Vptonus reddidit. Nempe totam pericopen

ille sic convertit: *Quod si tales non permanserint, quales sunt conceſſæ, nos etiam omnino neceſſarium eſt a conceſſione discedere, & id quod eſt ipſis minime conſequens rationibus amplecti.* Quid hoc loco dixerit Epictetus, ex tota orationis connexione minime obſcurum eſt; nempe id ipſum, quod nos in latina verſione expreſſimus. Quibus verbis id dixerit, ex eorum veſtigiis, quæ Vptonus nobis exhibuit, conjiciendum. Si (quod mihi quidem videtur) verum eſt verbum ἀνακόλουθον, neceſſario ad προσδέχεσθαι negatio deſiderabatur: quare ſtatim οὐ προσδέχεσθαι ſuſpicari licebat; mihi vero ad ſententiam æque commodum, ad ſermonis vero concinnitatem multo commodius viſum eſt, ſi articulum τοῦ ante τὸ inſererem, qui facile transſiliri a librario potuerat. Sic cohærent ἀφίστασθαι τῆς παραχωρήσεως & τοῦ προσδέχεσθαι τὸ ἀνακόλουθον. Si quis vero οὐ προσδέχεσθαι prætulerit, non impedio; & inveniet ille in vſ. 24. præſidium, ubi habes, τὰ δ' ἀκόλουθα προσδεκτέον, καὶ τὰ μαχόμενα οὐ προσδεκτέον. Porro vero αὐτοῖς λόγοις vix & ne vix quidem ferri poterat. Ferri poterat τοῖς λόγοις. Commodius vero fuerat αὐτοῖς, absque λόγοις, ut ad λήμμασι referretur; quemadmodum & ſuperiori verſu dixit, τὸ ἀκόλουθον αὐτοῖς προσδέχεσθαι. Sed tenendo vocabulum λόγοις, quod per ſe nihil incommodi habet, nec temere deleri debuit, conſultiſſimum putavi τοῖς αὐτῶν λόγοις ſcribere; quod valet idem ac τοῖς ἑαυτῶν, nempe ἡμῶν vel ἡμῶν αὐτῶν, λόγοις. Qua ratione eodem hoc cap. vſ. 30. (alia quidem ibi notione vocabuli λόγος) dixit, ἐξεργαζόμενοι τὸν αὐτῶν λόγον. Nam ibi certiſſimam habeo iſtam emendationem αὐτῶν, pro αὐτὸν, quod dabant libri. Sic τὸ ἀνακόλουθον τοῖς αὐτῶν λόγοις erit concluſio, quæ adverſarius colligit ex eis propoſitionibus, quæ videntur eſſe noſtræ, & a nobis conceſſæ, ſed non ſunt; quoniam ab illo callide in aliam ſententiam ſunt detortæ: eſt ergo concluſio, quæ revera *ex noſtris rationibus*, ex noſtris ſumtionibus, *non conſequitur*. Confer quæ de Μεταπίπτοντι, ſeu *Variante Ratione*, ad verſ. 1. monui. De eodem uſu pronominis αὐτῶν, pro ἡμῶν, Polybio familiari, vide, ſi lubet, Lexicon noſtrum Polybianum, in voce Αὐτός, num. 4.

Verſ. 19. οὐδὲ καθ' ἡμᾶς συμβαίνει. Tacite hoc mutavit Vptonus; ac vereor, ne temere. συμβαίνοι dabant ſuperiores editiones: videturque teneri potuiſſe, ideoque & debuiſſe, *potentialis modus*; niſi quis ad

eum

eum fulciendum opus fuiſſe putet adjecta particula ἄν, quam tamen & abeſſe haud incommode poſſe putaverim. — His ſcriptis intellexi, Vptonum, συμβαίνει ſcribentem, adſentientes ſibi habere tres noſtros Pariſinos codices.

Verſ. 20. λαμβάνουσα τὰς μεταπτώσεις. „Pro λαμβάνουσα lego ὁ λαμβάνων. Niſi forte duriſſima ſit ἀντίπτωσις, ac potius ἀνακόλουθον, aut ſcriptura depravata.“ WOLFIVS. — „Scrib. λαμβάνουσι.“ MEIHOM.

„Sententia eſt σολοικοφανὴς ſeu ἀνακόλουθος, ut Grammatici amant loqui; quod locutionis genus percrebro etiam apud probatiſſimos occurrit authores. Apud Homer. Iliad. β'. 350 ſqq.

Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα, &c.
ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.

Terent. Eunuch. Act. V.

Nos omnes, *quibus eſt alicunde objectus labor,*
omne quod eſt interea tempus, priusquam id reſcitum eſt, lucro eſt.

Objicit autem Stoicis Plutarchus καὶ σολοικισμοὺς ἐφ' οἷς ἄλλοι ἂν αἰσχυνθείησαν οὐκ ὀλίγοι.“ VPTON.

Vt videat Lector, quo pacto ſolœciſmum & neſcio quam ἀνακολουθίαν in Epicteti oratione hoc loco inveniſſe ſibi viſi ſint viri docti; Wolfii verſionem, quam religioſe Vptonus tenuit, huc transſcribam: *Eſt igitur & hujusmodi propoſitionum ratio, earumque mutatio & retractatio perquirenda: qua is qui ejusmodi retractationes arripit, — — — occaſionem præbet incogitantibus, &c.* Nempe λαμβάνουσα τας μεταπτώσεις, quæ manifeſte ad λήμματα referuntur, ad hominem disputantem illi retulerunt. Lege verſionem noſtram; & omnia, puto, perſpicua erunt. Sunt autem τὰ λήμματα λαμβάνουσα τὰς μεταπτώσεις *propoſitiones, quæ*, poſtquam a nobis conceſſæ ſunt, ſubdole dein *in aliam ſententiam detorquentur* ab adverſario, ut aliud quid inde colligatur, quod ex eis, quæ nos conceſſeramus, minime conſequitur. Conf. Not. ad vſ. 1. de μεταπίπτουσι λόγῳ. Quod ait ἢ τινι ἄλλῳ τοιούτῳ, ſunt alia argumentandi genera, quibus præter legitimum & juſtum ſyllogiſmum utebantur ſophiſtæ. Neque vero debeo diſſimulare, illud λαμβάνουσα etiam doctum librarium codicis noſtri pb. turbaſſe, qui ſuperne inter lineas correctionem adnotavit hujusmodi λαμβάνων τις.

Verſ. 21. *ἵν' ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ μὴ παρὰ τὸ καθῆκον &c.* „Dialecticam inprimis coluerunt Stoici. Ideoque Cicero de Divin. *Hoc vos Dialectici non facitis.*“ Adi Laërt. VII. 83. atque ibi vide Menagium. Perperam autem vir doctus: *Nonnulli tamen inter Stoicos Dialecticam contemſere; ut Seneca, Epictetus, Marcus Imperator.* Minime contempſere. Dialecticam Epictetus & Marcus Imperator; (nam Senecam nihil moror;) ſed ad ſuos revocavere uſus. Vide infra cap. 17.“ VPTON. — Conſer quæ ſupra ad verba *περὶ καθήκοντος οὖσα* verſ. 1. monita ſunt. Adde Baylium in Dict. art. *Chryſippe*, nota *M.*

Verſ. 22. *ἀναγκαῖον γάρ ἐστιν ὅτε αἰτῆσαι.* „*ὁτὲ αἰτῆσαι*, vel *ἐνίοτε.*“ Sic MEIBOMIVS; cujus Notam adferens Vptonus, probaſſe & ipſe videtur. Nempe vulgo ſic ſcribebant, *γάρ ἐστιν*, quaſi verbum *ἐστὶν* ad præcedens *ἀναγκαῖον* pertineret; quod ſi ita ſtatuitur, utique *ὅτε* nude per ſe ſtare nequit, ſed *ἐνίοτε* requiritur. (Nam *ὁτὲ*, quod pariter propoſuit Meibomius, nil huc facit; nec enim aliter hoc; niſi duplicatum, *ὁτὲ μὲν, ὁτὲ δὲ*, uſurpatur.) Sed recte in ed. Ven. & in pac. *ἔστιν* penacute ſcribitur, ut cohaereant hæc duo *ἔστιν ὅτε*, vulgatiſſima formula, quæ *eſt quum*, i. e. *interdum, nonnumquam*, ſignificat; quam eamdem mox rurſus vſ. 24. habemus. Atque ita fit, ut, ex uſu ſermonis non minus pervulgato, verbum ſubſtantivum ad vocabulum *ἀναγκαῖον* per ellipſin ſubintelligendum ſit.

Ibid. ὥσπερ ἐπιβάθραν τῷ ἑξῆς λόγῳ. „Hoc rectius intelligent ii, qui *αἰτήματα γεωμετρικὰ* apud Euclidem didicerunt.“ WOLFIVS.

Verſ. 23. *Πᾶσαν οὖν τὴν δοθεῖσαν παραχωρητέον.* Nil variant libri; vide vero, ne *τεθεῖσαν* pro *δοθεῖσαν* ſit legendum.

Ibid. In fine hujus verſus, poſt verbum *τίνα*; vulgo hæc inſerebantur: *περὶ τίνος ἡ σκέψις; περὶ καθήκοντος*, id eſt: *Qua de re deliberatur? de officio.* Quæ verba WOLFIVS in verſione uncis incluſit; in Notis vero monuit: „Videntur hæc verba aliunde irrepſiſſe neſcio quomodo.“ — Vptonus, e codice quidem ſuo nihil monens, græca etiam in contextu uncis incluſit. Ego prorſus ejicere non dubitavi. Nempe in ora libri ſui aliquis iſta verba adſcripſerat ad vſ. 21. in memoriam ſimul revocans ea quæ initio hujus capitis vſ. 1. legun-

leguntur. Agnoſcunt tamen eadem verba tres noſtri codices.

Verſ. 24. *μενετέον εἰσάπαν ἐπὶ τῆς τηρήσεως*; „*Permanendum in conſervatione.* Fortaſſe *τήρησιν* appellat id quod conceſſum ſemel fuit. Sed quid ſi legatur *ἐπὶ τῆς ῥήσεως*; *eſt-ne in eo perſeverandum quod dixeris?*“ WOLFIVS. — „*ἐπὶ τῆς τηρήσεως, in ſuppoſitione.* Vide Petavium ad Syneſium. p. 23.“ VPTON. — *Pag.* 22. ſcribere voluit Vptonus; nempe ibi PETAVIVS (quod & in Notis commemoravit ſuoque calculo probavit idem Vpton.) ſic ſcripſerat: „Eſt autem *τηρεῖσθαι*, quod Dialectici dicere aſſolent, *ſupponi*; & *τηρεῖν*, *ſupponere*, ac *in ſuppoſitione permanere*.“ — Cujus ſignificationis duo exempla adtulit idem Syneſii interpres; alterum ex his ipſis Epicteti verbis, in quibus verſamur; alterum ex Euſebii Præp. Evang. ex Procem. lib. XI. ubi de Platone loquens, quem plurima in Philoſophia veriſſime pronunciaſſe ait, his verbis utitur: *τετηρήσθω δέ μοι, τὸ μὴ πάνῃ ἐπιτυχῶς εἰρῆσθαι τῷ ἀνδρὶ, εἰ καὶ τὰ πλεῖστα αὐτῷ σὺν ἀληθείᾳ ἐκπεφώνηται.* At in his quidem Euſebii verbis *τηρεῖν* non *ſupponere* ſignificat; ſed *obſervare ac retinere*, ut interpres vertit, vel nude, *tenere*, *tueri*. Et omnino: aliud eſt, *ſupponere*; aliud, *in ſuppoſitione manere*. *Supponere*, eſt *τιθέναι*, aut *λαβεῖν*; ſuppoſitionem (aut ea quæ ab alio poſita conceſſimus) *tenere*, *tueri*, in ſuppoſitione *permanere*, denique omnino quamcumque enunciationem aut ſententiam *tenere*, *tueri*, *defendere*, id vero eſt *τηρεῖν* & *ἡ τήρησις*, conf. II. 19, 2 & 4 ſq. In Syneſii vero verbis, ad quæ refertur illud Petavii monitum, *τηρεῖν* denotat *tueri* ſtatum, gradum, dignitatem conditionem. Agitur enim de Præceptoris conditione & exiſtimatione adverſus æmulum *tuenda*. In *ἐπὶ τηρήσεως* nil mutant libri noſtri. Pro *εἰσάπαν*, duabus vocibus, *εἰς ἅπαν* ſcribit pc. Pa. vero in textu quidem *εἰς πᾶσαν*, ſed idem in ora *εἰσάπαν*.

Verſ. 25. *ἀπαχθῆναι*. *ἐπαχθῆναι* pc, minus recte.

Ibid. *πρὸς τοῦτον οὐ συγκαθήσει ἑᾷς*. Recte cum interrogatione hæc ſcripſit Vptonus, monente Salmaſio, quemadmodum Wolfius jam fecerat in verſione.

Verſ. 26. *λόγῳ χρηστικὸς*. „Noſter codex *λόγων*.“ VPTON. Nil mutant libri noſtri. Ac recte ſane *λόγῳ* ſcribitur. *λόγῳ χρηστικὸς*, *qui ſcit ratiocinatione uti*, *arte ratiocinandi valens*, *disputandi peritus*. Paulo ante, pro *καὶ τίς ἔτι ἄλλος*, habet *καὶ τίς ἄλλος ἔτι* pc.

Ibid. δεινὸς ἐρωτήσει. „Defideratur ἐν, ut ſit δεινὸς ἐν ἐρωτήσει.“ MEIBOMIVS: cujus Notam *Salmaſio* tribuit Vpton. Mihi nullo incommodo abeſſe poſſe præpoſitio viſa eſt.

Ibid. καὶ νὴ Δία. Caret καὶ pc.

Verſ. 27. τοῦ μὴ εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν ἀναστρέφεσθαι ἐν λόγῳ. Vulgo edebatur τοῦ μὴ εἰκῇ καὶ Φιλόσοφον καὶ ὡς ἔτυχεν. Vnde: „Fortaſſis ἀφιλοσόφως, *inerudite.*“ WOLFIVS. — „Dele καὶ Φιλόσοφον. Vide ſupra [vſ. 3.] τοῦ μὴ εἰκῇ, μηδ' ὡς ἔτυχεν, ἐν ἐρωτήσει καὶ ἀποκρίσει ἀναστρέφεσθαι.“ SALMASIVS. — „Confirmat noſter codex emendationem Salmaſii, omiſſis voculis καὶ Φιλόσοφον poſt εἰκῇ, quæ conſtructionem & ſenſum perturbant.“ VPTON. — Iſtis auctoritatibus obſecutus Vptonus, verba illa e contextu eliminavit; in cujus ratione & nos adquievimus. Videndum tamen, ne ſatis futurum fuerit, mollius adhibere remedium, quod MEIBOMIVS ſuaſerat, τὸν Φιλόσοφον pro καὶ Φιλόσοφον ſcribere jubens. Verba hæc cum olim editis agnoſcunt libri noſtri omnes; ſed in pb. inter lineas a prima manu adnotatur emendatio, καὶ ἀφιλόσοφον. Fortaſſe ἀφιλοσόφως volvit emendationis illius auctor; quod ipſum Wolfius conjectaverat. Mox, pro ὡς ἔτυχεν, in pc. eſt ὡς ἔοικεν, ſed altera ſcriptura ibidem in marg.

Ibid. καὶ πῶς ἔτι ἔστι τοιοῦτος. „Noſter codex ἔσται.“ VPTON. — ἔσται habet & noſter pb. Quam lectionem prope abſum ut unice probandam cenſeam; cujus etiam veſtigium ſupereſſe in vulgata ſcriptura videtur, cum ἔστι penacute, pro ἐστὶ, ſcribitur. Nihil quis præſens tempus hoc ipſo tenendum ſtatuerit, quod nonnihil inſolentius, quam futurum, videri. Ac verſu ſeq. certo in οἷός τε ἐστὶ conſentiunt omnes. Sic & ſupra, vſ. 26. Conf. ad l. 17, 28.

Verſ. 28. Φυλάττειν οἷός τε ἐστὶ τὸ ἑξῆς. *Tenere id, quod cuique conſequens eſt, valet.* Sic fere interpretanda illa verba putavi, quæ, quemadmodum ex connexione diſputationis intelligitur, reſpondent illis quæ vſ. præc. leguntur, μὴ εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν ἀναστρέφεσθαι ἐν λόγῳ. Vptonus cum Wolfio verterat, *ſuum ſueri locum poterit?* Rectius, me judice, Schegkius: *id cuſtodire poteſt quod ordo rationum poſtulat.*

Verſ. 29. Τοῦτο δεικνύτωσαν, καὶ παρέλκει τὰ θεωρήματα ταῦτα πάντα, ἄτοπα ἦν καὶ ἀνακόλουθα τῇ προλήψει τοῦ σπουδαίου. „In codice [edit.] Baſ. * ἦν ita notatur,

tatur, & ad oram ſcribitur εἶναι. Meibomius pro καὶ παρέλκει — — ἄτοπα, legit ὅτι παρέλκει — — καὶ ἄτοπα. Quid ſi legamus: Τοῦτο δεικνύτωσαν, παρέλκειν τὰ θεωρήματα ταῦτα πάντα, καὶ ἄτοπα εἶναι, καὶ ἀναπόλουθα τῇ προλήψει τοῦ σπουδαίου.[a] VPTON. — Immo vero præclare vulgata habet, nullo modo ſolicitanda. *Oſtendant hoc: & ſupervacuæ ſunt iſtæ ſpeculationes omnes;* id eſt: *& ultro largiar, eſſe ſupervacuas* &c. Θεωρήματα ſi cum Wolfio & Vptono *præcepta* interpretari placeat, nihil impedio; & ſcio, Ciceronis etiam eſſe eam interpretationem, apud quem tamen rectius *percepta* legi, pridem monuere viri docti. Mihi h. l. *ſpeculationes* commodum vocabulum viſum erat. Quod in ora editionis Baſ. notatum eſt, εἶναι, id non ex ſcripto aliquo libro ductum, ſed ex conjectura & ingenio eſt editoris; quemadmodum reliqua omnia, quæ ſubinde in eadem ora notata habes. In tribus noſtris codicibus, poſt θεωρήματα levi puncto diſtinguitur oratio, & verba ταῦτα πάντα cum ſequentibus connectuntur.

Verſ. 30. ἐξεργαζόμενοι τὸν αὐτῶν λόγον. Vulgo omnes τὸν αὐτὸν λόγον. Vbi: „Fortaſſe τὸν ἑαυτῶν λόγον. *Non lucubrabimus expoliendæ noſtræ orationis cauſſa?* ut participium τελικῶς exponatur, ἀργυρνήσομεν ἐξεργαζόμενοι, pro ἵνα ἐξεργαζώμεθα. Si quis convertere maluerit, *Eadem oratione expoliendâ ignaviam noſtram defendimus;* non impedio. Vt ſententia ſit: in ea diſputatione ignavos eſſe occupatos, ut perſuadeant, Dialecticâ non eſſe opus.[a] WOLFIVS. — In eamdem cum Wolfio ſententiam τὸν αὐτῶν λόγων ſcribere juſſit Salmaſius. Et ego fidenter αὐτῶν correxi, & in contextum recepi. Vide Not. ad vſ. 18. Vptonus, vulgatum tenens, interpretatus eſt, *ut ipſam expoliamus rationem;* quod nec per ſe admodum placere poteſt, nec græca verba reddit: nam τὸν αὐτὸν λόγον non eſt *ipſam rationem, ſed eamdem rationem.* Oportuerat ſaltem αὐτὸν τὸν λόγον. — His ſcriptis, ipſum αὐτῶν diſerte expreſſum vidi in noſtro cod. pc.

Verſ. 31. μή τι τὸν πατέρα ἀπέκτεινα; „Proverbialiter dicitur de re maxime flagitioſa. Sic Horat. [Epod. 3.]

Parentis olim ſi quis impia manu
Iemule guttur fregerit.[a]

VPTON.

Ibid. Τί οὖν ἐποίησας; *Quid ergo feciſti, rogas?* Potius, τί οὖν ἐποίησα; *Quid ergo feci?*" VPTON. — Quidni Epictetus ſic quærere potuit, *Quid ergo feciſti?*

Verſ. 32. Ἐπεί τοι τοῦτ' αὐτὸ. ἐπεί τοι e ſuo cod. & ms. Par. adoptavit Vptonus, pro nudo ἐπεί, quod olim edebatur. Et habent ἐπεί τοι omnes pabc. Mox pro αὐτὸ καὶ ἐγὼ, eſt αὐτό τε καὶ ἐγὼ in pc. Forſan αὐτό γε debuerat.

Ibid. Ῥούφῳ. „De Muſonio Rufo vide ſupra ad I. 1, 27." VPTON.

Ibid. τὸ παραλειπόμενον ἓν ἐν συλλογισμῷ. Voculam ἓν ex ed. Ven. & Baſ. reſtitui, cum in Colonienſi & ſequentibus temere eſſet omiſſa. τὸ παραλειπόμενον ἓν idem fere eſt, ſed paulo ſignificantius, atque τὶ παραλειπόμενον, *aliquid*, proprie *illud quoddam, quod omiſſum erat.* εἷς, ἕν, pro τὶς, τὶ, ſæpe apud Polybium obſervavimus. In cod. pb. eadem vocula ἓν, punctis nonnullis ſuperne impoſitis, ut delenda notatur; temere, & præter rem.

Ibid. Μὴ γάρ, ἔφην, τὸ Καπιτώλιον ἐνέπρησα; „Ita optime reſtituit noſter codex; pro quo alii Οὐχ οἷον μὲν, φημὶ, τὸ Καπιτώλιον κατέσκαψα. Cæterum, *Capitolium incendere*, pro atrociſſimo facinore a Romanis vulgo dicebatur. Cicero de Amicit. [c. 11.] *Etiamne ſi te in Capitolium faces ferre vellet?*" VPTON. — Scriptura olim vulgata, Οὐχ οἷον μὲν φημὶ, quam quidem & codices tenent noſtri, ex interpretatione alterius originem cepiſſe videtur. Pro κατέσκαψα, quod in Ven. & Baſ. erat, κατέσκαψας habet ed. Genev. & Col. pro quo κατέσκαψα reſcribere juſſit Salmaſius; & ſic rurſus dederunt ed. Cant. & Lond. Habent etiam κατέσκαψα noſtri codd. pab. Sed pc. in contextu κατεσκεύασα ponens, in ora ad Vptoni ſcripturam accedit, hæc notans: ἴσως· μὴ γὰρ ἔφην τὸ Καπιτώλιον ἐνέπρησα.

Verſ. 33. ταῖς Φανλασίαις ταῖς αὐτοῦ. „Pro αὐτοῦ." VPTON. — In vulgatum αὐτοῦ conſentiunt noſtri libri; ſed in pb. uterque impoſitus eſt ſpiritus.

Ibid. βλέπειν τὸ κατ' αὐτὸν καὶ οὐ καθ' αὐτὸν. „Neſcio an non legendum ſit τὸ κατ' αὐτὸν καὶ οὐ κατ' αὐτὸν, ſcilicet λόγον, *ipſam logicam.* Sed ſuo fruatur lector judicio." VPTON. — Immo vero, quid ſit τὸ καθ' αὐτὸν καὶ οὐ καθ' αὐτὸν, perſpicue intelligitur ex eis quæ vſ. 18 ſq. leguntur. Et vulgatum recte tenent libri omnes.

Ibid.

Ibid. τούτων δ' οὐδέν. De particula δὲ, a qua cœperat periodus, repetita in apodosi, dixi ad I. 6, 24.

CAPVT VIII.

Tit. Ὅτι αἱ δυνάμεις. „*Facultates*, artem disserendi & dicendi potissimum intelligo: quæ, ut hominis studiosi egregia & ornamenta & instrumenta sunt, ita sine solida eruditione & virtute arrogantes & negligentes efficiunt. ἡ γὰρ οἴησις ἐγκοπὴ τῆς προκοπῆς ἐστιν, ut dicebat Bion, [apud Laërt. IV. 50.] Cum enim se tenere omnia falso persuasum habeant, addiscendi plura voluntatem abjiciunt; ut a plerisque novitiis magistellis & doctorculis fieri videmus." WOLFIVS. — Titulus iste ductus est ex vers. 8. hujus capitis.

Vers. 1. μεταλαμβάνειν ἐστὶ τὰ ἰσοδυναμοῦντα. τὰ ἰσοδυναμοῦντα sunt *quæ parem inter se vim habent*, ut Wolfius in versione posuit, vel *æquipollentia*, ut idem in Notis. Minus commode vero Vptonus *æquipollentes syllogismos* interpretatus est: nam aut ἀξιώματα nunc intelligi debent, id est, *enunciata*, *propositiones*; aut ὀνόματα, *nomina*, *vocabula*, *termini*; aut rectius utrumque. Quam in partem Aristoteles, Analyt. Prior. lib. I. c. 42. ait: Δεῖ δὲ καὶ μεταλαμβάνειν ἃ τὸ αὐτὸ δύναται, ὀνόματα ἀντ' ὀνομάτων, καὶ λόγους ἀντὶ λόγων. (nam λόγοι ibi Aristoteli sunt quæ aliis ἀξιώματα, *propositiones*.) Verbum igitur μεταλαμβάνειν, quod *mutare* vel *variare* recte convertitur, de ea nunc mutatione intelligendum, quæ fit manente eadem sententia; non ut in μεταβολῇ illa & μετατιθέσει, de qua superiori cap. vs. 17 sqq. dictum est.

Ibid. τὰ εἴδη τῶν ἐπιχειρημάτων τε καὶ ἐνθυμημάτων. Ἐπιχείρημα est quodlibet genus *argumenti*, *quo adgredimur adversarium*; ut intelligitur ex Laërt. VII. 162. quem Vptonus in Ind. ad h. v. citavit. Præsertim vero rhetoribus usurpatum nomen, de *ratiocinationibus* vel *argumentationibus*, quibus oratores utuntur; de quibus vide Cic. de Invent. I. 34. Auct. ad Herenn. II. 2. Quinctil. V. 10. *Enthymema* est *imperfectus syllogismus*, ut mox vs. 3. ipse ait Epictetus. Sed & hoc pariter vocabulo rhetores magis, quam dialectici, utuntur; de quo Cicero consulendus, Topic. cap. 13 sq. & Quinctil. l. c. conf. Not. ad vs. 3. Ac mihi plane videtur Epictetus noster, cum ea disereret quæ hoc capite nobis Ar-

rianus conſervavit, in eo fuiſſe occupatus, ut Rhetoricæ præcepta auditoribus ſuis traderet: quare hæc ipſa præcepta, de quibus dicere orſus eſt, mox verſ. 3. a philoſophorum & ab ipſorum dialecticorum diſciplina diſtinguit, cum ait, philoſophum, & eum qui in Dialecticis ſit verſatus, in his, de quibus nunc agitur, præcipuam quamdam facilitatem debere habere. Eſt autem probabile, atque ex ipſis his Diſſertationibus, ab Arriano in nos propagatis, intelligitur, Epictetum pro more aliorum Philoſophorum, qui ſcholam apertam habebant, non modo partes omnes Philoſophiæ proprie dictæ, & in his Dialecticam, ſed etiam Rhetoricæ præcepta auditoribus ſuis tradere ſolitum. Sed in Dialecticis quidem & Rhetoricis inſtitutionibus brevis erat, & ſumma tantum capita rerum perſequi conſueverat, aut harum artium præcepta per alios tradenda ſuis auditoribus (ſua tamen ſub inſpectione) curabat, ipſe morum præcepta potiſſimum inculcare alumnis ſuis ſtudens. conf. vſ. 4 ſqq. & adde quæ cum a nobis, tum a Wolfio notata ſunt ad I. 26, 1. In Rhetoricis vero præceptis nunc fuiſſe occupatum, colligi videtur etiam ex his quæ verſ. 7. leguntur; tum rurſus ex Hippocratis & Platonis exemplo, quorum alter cum Philoſophiæ ſtudio, alter cum Medica arte eloquentiam conjunxerat.

Ibid. ἐν τοῖς λόγοις. ἐνθυμημάτων τῶν ἐν τοῖς λόγοις edd. cum noſtro pc. Delevi articulum cum pab. & Vptoni codice. Verba ἐν τοῖς λόγοις incommode admodum in hac connexione Vptonus *in ratiocinationibus* interpretatus eſt: poteras *in disputationibus* intelligere, ut I. 7, 5. (ubi vide Not.) ſed ob eam cauſſam, de qua proxime ante dixi, malui cum Wolfio magis generali verbo, *in diſſerendo*, convertere; quo & oratorum orationes, & philoſophorum ſermones disputationesque comprehenderentur.

Ibid. ἐκποιεῖ μεταλαμβάνειν. Sic dare ſuum codicem & ms. Pariſinum, docuit Vptonus. Quod cur non adoptarit vir doctus, pro vulgato ἕξεστι, quod ex editis ille tenuit, non video. Agnoſcunt ἐκποιεῖ duo Pariſini pab. quod idem valet atque ἔξεστι: ſed illud paulo rarius; quo minus credibile a librariis fuiſſe invectum, & in locum verbi uſu triti ſubſtitutum. Verbo ἐκποιεῖ eadem notione uſus eſt Polybius II. 24, 17. XVII. 9, 8. cui ſcriptori, utpote & ipſi Stoicæ philoſophiæ alumno, jam plures locutiones, paulo rariores aliás, commu-

communes cum Epicteto vidimus, & complures dehinc observabimus. Neglexit pæne usum istum verbi ἐκτοιεῖ Henr. Stephanus in Thes. unum locum cum Budæo ex Laërt. V. 41. citans, ubi *suppetit* vulgo exponunt; sed & ibi commodissime *licet* interpretaberis.

Vers. 2. Εἰ ἐδανείσω &c. Eodem exemplo usus est I. 7, 16. & videtur fuisse unum ex eis, quibus vulgo uti consueverant in Stoicorum scholis.

Ibid. οὐχὶ ἐδανείσω μέν. Exspectabam οὐχὶ δ' ἐδανείσω μέν. Sed particulam illam ignorant libri.

Ibid. οὐκοῦν οὐ μὴν ὀφείλεις μοι. — „Restituitur οὐκοῦν ex nostro codice." VPTON. — Nempe eam vocem, cum ignorarent superiores editiones, in contextum adscivit hic Editor. At, quod sequitur, οὐ μὴν, non memini in conclusione ratiocinationi sic positum legere, nec ullo modo particulæ μὴν hic locum esse puto. Quare videndum, ne οὐ μὴ scriptum reliquerit Arrianus; quod, postquam per unius librarii incogitantiam omissa erat præcedens particula οὐκοῦν, ab alio scriba in οὐ μὴν temere sit mutatum. In pc. complura verba h. l. omissa sunt, nempe ab οὐχὶ ἐδανείσω usque τὸ ἀργύριον. Pb. cum edd. habet οὐ μὴν, & ignorat οὐκοῦν. Pa. vero in contextu sic scribit, οὐκοῦν ὀφείλεις μοι, in ora vero οὐ μὴν notavit, non ut adjiciendum ad οὐκοῦν, sed ut in illius locum substituendum. Ac fortasse simili ratione in Vptoni codice οὐκοῦν non ut jungendum cum οὐ μὴν, sed ut huic scripturæ substituendum, notatum erat: quod quidem si constaret, ego ablegatis verbis οὐ μὴν, levi mutatione οὐκ οὖν scribendum suspicarer.

Prolato isto exemplo ratiocinationis, exspectasses dehinc monstrari, quo pacto salva sententia variis modis variari illa posset. Et haud dubie id ipsum hac eadem occasione ac disputatione ostendit demonstravitque suis auditoribus Epictetus. Sed eam partem sermonis Philosophi nostri (quæ nempe nihil memorabile, neque quidquam habebat, quod non in quavis schola eodem modo doceretur) literis nunc mandare noluit Arrianus, ad ea monita properans, quæ præceptis illis subjunxit Epictetus, & quorum præparandorum caussa hunc introitum, qui illis occasionem dederat, breviter ipse Arrianus commemoravit.

Vers. 3. ἀτελὴς συλλογισμός ἐστι τὸ ἐνθύμημα. „*Enthymema imperfectus est syllogismus*; quippe para aliqua deest,

deeſt, facile ſupplenda. Ariſtot. in Priör. Analyt. [lib. II. cap. 27.] Ἐνθύμημα μὲν οὖν ἐστι συλλογισμὸς ἀτελὴς ἐξ εἰκότων καὶ σημείων. Et in Rhet. lib. I. c. 2. *enthymema* vocat ῥητορικὸν συλλογισμόν. Hinc apud Juvenalem, VI. 449. *curtum enthymema*; ſic mssti; vulgo non ita recte, *curvum*." YPTON. — Conf. Not. ad vſ. 1.

Ibid. γεγυμνασμένος. Corrupte γεγυμνασμένως ed. Ven.

Verſ. 4. Τί ποτ' οὖν οὐ γυμνάζομεν αὐτούς τε καὶ ἀλλήλους τὸν τρόπον τοῦτον; *Cur ergo non & nosmet ipſos* (vel, *quisque ſe ipſum*) *& nos inter nos*, (vel, *alii alios mutuo*) *hoc modo* (vel, *in hoc genere*) *exercemus?* „Αὐτούς τε καὶ ἀλλήλους. *Et nos ipſos, & alii alios.* Fortaſſis ἄλλους. Videtur Epictetus ab aliquibus reprehenſus, quod ſuos auditores in Dialecticis minus exerceret. Reſpondet igitur: ſe, ob auditorum ignaviam, omiſſis minus neceſſariis, ea urgere potiſſimum, quæ non tam ad decus & ornamentum faciant, quam ea quæ ad verum judicium de rebus & [ad] animi tranquillitatem requirantur." WOLFIVS. — Pro καὶ ἀλλήλους, in quod edd. & mssti conſentiebant, Wolfii conjecturam καὶ ἄλλους in contextum recepit Vptonus, & in Notis: „Ita repoſui, ait, monente Wolfio, & ſenſu poſtulante." — Idem Editor ſua auctoritate αὐτούς τε in αὑτούς τε mutavit; ἄλλους, pro ἀλλήλους. cum Wolfio probaverat etiam Meibomius. Ego αὑτούς τε, quod idem ac ἑαυτούς τε valet, haud cunctanter e ſuperioribus edd. reſtitui, cum quibus conſentiunt pac. unus tamen pb. αὐτούς τε habet. De ἄλλους, tenerem ne hoc, e Wolfii conjectura ab Vptono editum, an ἀλλήλους reſtituerem, nonnihil dubitaveram, quum & de ſententia verborum perſpecte commentatus eſſe Wolfius mihi videretur, & intelligerem quam facile ἄλλους & ἀλλήλους permutare inter ſe potuerint librarii; cujus confuſionis exemplum apud Polyb. notavimus ad VI. 57, 3. conf. Adnot. ad eumdem Polyb. IV. 53, 5. Mox vero plane perſpicere mihi viſus ſum, nihil opus fuiſſe iſta novatione, & reſtituta librorum omnium lectione ſalvam conſtare verbis ſententiam. Nempe verbum γυμνάζομεν interrogative in præſente indicativi, ſignificatione futuri vel ſubjunctivi, ſimili quadam ratione poſitum eſt, atque illa verba, ἀποκόπτομεν & ἀπερχόμεθα, I. 2, 25. Et intelligi debet iſta interrogatio ab auditoribus objecta; ſive, quod eodem redit, ab Epicteto ſibi nomine auditorum objecta. *Quidni ergo & nos*

nos ipſos & mutuo nos inter nos exercemus in hoc genere? (ſive *exercemus* malueris, aut *exercebimus?*) Id eſt: *cur tu, Epictete, tam leviter hæc tractas, & a nobis etiam obiter vis tractari? Cur tu non vis, cur tu nobis non commendas, ut diligenter in hoc genere nos inter nos & ſe ipſum quisque exerceat.* De diſcipulorum mutua inter ſe in Dialecticis exercitatione confer quæ breviter monet II. 21, 19. hunc ipſum locum nonnihil illuſtrantia.

Verſ. 5. ὅμως δ' οὐδὲν ἐπιδίδομεν εἰς καλοκἀγαθίαν, *nihil in virtute proficimus.* Amat hoc optimus æquiſſimusque Epictetus, ut, ubi gravius quodammodo acciſat reprehenditque auditorum ſuorum in virtutis ſtudio ſocordiam, verbo utatur in prima perſona plurali; quo, partem veluti culpæ in ſe ſuscipiendo, molliat reprehenſionis ſeveritatem. Conf. II. 19, 33 ſq. & I. 9, 19. I. 10, 8. &c. Particulam δὲ poſt ὅμως, quam ignorant alii, ex noſtro pc. recepi. Initio hujus verſus, μὴ ante γυμναζόμενοι perperam omittit pb.

Verſ. 6. Τί οὖν χρὴ προσδοκᾶν &c. „Pendet oratio, usque ad ἐπ' αὐτῇ. [in fine vſ. 8.] Nota καὶ μάλιστ' ὅτι &c. ὅτι καὶ ἐν τῷ &c. Hæc autem incluſive: (μεγάλη &c. usque ad προσλάβοι·) Paulo ſupra, οὐχ ἡ τυχοῦσα; erotematice." VPTON. — Mihi vero nec pendere oratio videtur, ſed ſatis bene procedere, prouti vulgo diſtincta eſt. Neque in reliquis, quæ hic monuit Vptonus, ſatis perſpicio, quid ſecutus ſit vir doctus.

Ibid. ὅτι οὐ μόνον ἀσχολία τις ἀπὸ τῶν ἀναγκαιοτέρων αὐτῇ προσγένοιτ' ἄν. „Pro αὐτῇ προσγένοιτ' ἄν malim ταύτῃ, *hoc pacto.*" VPTON. — Videri utique poterat incommodi nonnihil ineſſe in vulgata lectione: ſed illud incommodum vereor ne non levetur emendatione ab Vptono propoſita; & ne per ſe quidem ſatis nunc placeat ταύτῃ, *hoc pacto*, in iſta connexione. αὐτῇ ſi teneas, referetur hoc pronomen ad ταύτην τὴν ἀσχολίαν, de qua ſuperius dictum; quod ipſum vocab. ἀσχολία, ubi iterum ponitur, paulo diverſa notione accipi debebit ab ea quam priori loco habebat, ut hæc ſit ſententia: *& præſertim, quoniam cum illa occupatione conjuncta foret non ſolum abstractio quædam* (vel *impedimentum*) *a rebus magis neceſſariis, verum etiam arrogantiæ materia.* Videndum vero, ne commodius αὐτὴ in nominativo ſcribatur, quod ipſum pariter ad ταύτην τὴν ἀσχολίαν referendum, hac ſententia: *præſertim*

sertim cum illa occupatio accessura esset non modo ut abstractio quædam a rebus magis necessariis, verum etiam ut arrogantiæ materia. Hæc scripseram, quum, pro αὐτῇ, (in quod cum editis consentiunt pac.) peropportune αὕτη scriptum in cod. pb. inveni, quod nil cunctatus in contextum adoptavi. Cæterum præpositio ἀπὸ, si abesset, non desideraretur. Sic enim vocab. ἀσχολία ista notione cum nudo genitivo construi solet, cum apud alios scriptores, quos citavit H. Stephanus ad h. v. tum apud Lucianum in Icaromenippo, c. 4. T. II. p. 755. τὴν περὶ ταῦτα σπουδὴν ἀσχολίαν τῶν ἀληθῶς σπουδαίων ὑπολαβών.

Vers. 7. δύναμις ἡ ἐπιχειρητική. „*facultas exercitata in argumentis.* ἐπιχειρητικὸς, *vim habens astruendi & conficiendi.* Dicuntur problemata ἐπιχείρητα [εὐεπιχείρητα; vide H. Steph. h. v. ex Budæo.] & δυσεπιχείρητα, *quæ facile*, seu *ægre*, *astrui & confici possint.* Sed forsan legendum ἐπιχειρηματική. Sed lector suo fruatur judicio.“ VPTON.

Vers. 8. ἐτάρου. Sic recte scriptum in pab. ἑπάρου edd. & pc.

Vers. 9. Ποίᾳ γὰρ ἄν τις μηχανῇ πείσαι τὸν νέον. Quum πεῖσαι in contextu scripsisset Vptonus; monuit in Notis, πείσαι in modo potentiali fuisse scribendum. Nempe superiores editiones sic dederant, Ποία γὰρ ἄν τις μηχανὴ, πεῖσαι τὸν νέον. Pro quo rectius, sublato commate, ποίᾳ & μηχανῇ in tertio casu scribi monuit Salmasius; cui tacitus obsecutus est Vptonus. Et ποίᾳ μηχανῇ quidem in dativo scribit etiam codex noster pb. sed idem in πεῖσαι a vulgata scriptura non recedit.

Ibid. ὅτι οὐ δεῖ προσθήκην αὐτὸν &c. „*Non oportere additamentum* &c. Sensus est: Hominem non debere proram & puppim (quod ajunt) excellentiæ suæ in dicendi artibus collocare, sed accessionis & additamenti vice habere. Sic Cicero: *Ornanda*, inquit, *est dignitas domo, non tota dignitas e domo petenda.*“ WOLFIVS. — Simili quadam ratione dictum, atque illud Aristippi de Laide, *Habeo, non habeor.* αὐτῶν ἐκείνων scribit pa. sed superne corrigitur αὐτὸν.

Vers. 10. οὐχὶ δὲ πάντας. οὐχὶ δὲ πάντως pc. temere; dein vero sequentia verba, usque περιπατεῖ, prætermisit idem negligens librarius. Mox idem, pro ἀποκέκλικε, ἀποκέκληται scribit, quod nemo probaverit. Sed in eodem codice probavi, quod, cum ἄν τις ἄπιστικὸς

τοῦ τι αὐτοῦ consentientibus pab. esset editum, pronomen τι hoc non agnoscit; quo auctore importunam h. l. vocalem delevi.

Vers. 11. Τί οὖν; Πλάτων φιλόσοφος οὐκ ἦν; „*Quid ergo? Plato Philosophus non fuit?* quasi dicat, *cum disserendi ac dicendi peritissimus fuerit, ut & Hippocrates.* Adversarius Epictetum urget exemplo Platonis; ad quod ita respondet Epictetus, ut sibi necesse esse neget imitari Platonis omnia. Sic Cicero quodam loco: [vide de Fin. I. 5.] *Eloquentiam si attulerit philosophus, non aspernabor: si non attulerit, non requiram.*" WOLFIVS.

Ibid. ὁρᾷς πῶς φρύζει Ἱπποκράτης. „Celsus [Præf. lib. I. de Medic.] de Hippocrate: *Primus quidem ex omnibus memoria dignis vir, & arte & facundia insignis.*" VPTON.

Vers. 12. τί οὖν μιγνύεις πράγματα, ἄλλως ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀνθράκων συνδραμόντα; „ἄλλως, *fortuito.* ut III. 26, 8." VPTON. — Ἄλλως non tam *fortuito* est, quam *alia ex caussa; per alias caussas; non ob hanc de qua nunc agitur; per accidens*, ut scholæ loquuntur; *non quod hæ duæ res per se necessario connexæ sint.*

Vers. 13. Εἰ δὲ καλὸς ἦν Πλάτων καὶ ἰσχυρός. „Seneca Epist. 58. *Erat quidem* (Plato) *corpus validum & forte fortitus, & illi nomen latitudo pectoris fecerat.* Aelian. Var. Hist. II. 10. de Platone: σεμνὸν μὲν ἰδεῖν τὸ πλάτος, ἥλων δὲ τῷ προσώπῳ. Vide etiam Apuleium, de Habitu Doctr. in initio. Laërtium, in ejus vita. [III. 4.] Suidam in Πλάτων. Servium ad Virg. Aen. VI. 667." VPTON. — Rationem sic subducit Epictetus: Si ex eo, quod Plato fuit disertus, colligis Philosophum, qua Philosophum, necessario studere debere eloquentiæ; eodem jure ex eo, quod Plato formoso fuerit ac robusto corpore, colliges, omnem Philosophum, quatenus Philosophus est, debere curare, ut formoso ac robusto sit corpore.

Ibid. ἴδε κἀμὲ. „*Me*, senem claudum & deformem. vide mox vs. sq. & I. 16, 20. Sic Epigramma: Δοῦλος Ἐπίκητος γενόμην, καὶ σῶμ' ἀνάπηρος." VPTON.

Ibid. ἐπεί τις φιλόσοφος. Sic recte inde ab edit. Cantabr. (præeunte Wolfio in versione) enclitice scribitur τις, *aliquis;* & in eamdem sententiam τὶς cum gravi accentu scribunt codices nostri. Perperam vero veteres editiones, verba hæc a superioribus dirimentes, per interrogationem scripserant, ἐπεὶ τίς φιλόσοφος &c. quasi diceret,

diceret, *quotus quisque philosophus simul & pulcer & philosophus fuit?* ut vertit Schegkius.

Ibid. καὶ καλὸς ἦν καὶ φιλόσοφος. Ferri hoc utcumque potest, quamquam et inutiliter frigideque repetitum sic est vocab. φιλόσοφος, & omissum ἰσχυρὸς, quod ex ratiocinationis connexione hoc loco exspectasses. Quare videndum, ne vulgata scriptura oscitantiæ librarii alicujus ortum debeat, & ἰσχυρὸς, non φιλόσοφος h. l. scripserit Arrianus. Nihil vero mutant libri nostri, nisi quod καὶ post καλὸς ἦν omittit pc.

Vers. 14. Ἄγε, εἰ δ' ἐγὼ φιλόσοφος ἤμην. Modeste expressum: si is ego essem, quem vos me perhibetis, & vulgo homines me perhibent. conf. cap. 9, 12. Scripturam quod attinet, Ἄγε εἰ δ' ἐγὼ recte dedit editor Genevensis, quod tenuere sequentes. ἄγε δ' ἐγὼ ed. Ven. & Bas. Quare post ἤμην asteriscum posuit editor Basileensis; Wolfius vero εἰ δὴ ἐγὼ suspicatus est. ἀγ' εἰ δ' ἐγὼ dabat Vptoni codex; & eodem modo pc. Sed pab. ut ed. Ven.

Ibid. ἔδει ὑμᾶς καὶ χωλοὺς γενέσθαι. Conf. I. 16, 20. & I. 12, 24. not. In ora codicis nostri pb. est h. l. Adnotatio hæc: Ὅτι πεπληγὼς ἦν τὸ σκέλος καὶ ἐχώλαινεν ὁ Ἐπίκτητος. καὶ τοῦτο μέμνηται καὶ ὁ Θεολόγος. Theologus ille, Gregorius Nazianzenus est; cujus huc spectat Epist. 64. ad Philagr. & Oratio in Julian. p. 37. ut monuit Fabric. Bibl. Gr. T. III. p. 258.

Vers. 15. ἀναιρῶ τὰς δυνάμεις ταύτας; „Noster codex ἀναιρεῖς. Objectio, cui Epictetus [respondet,] Μὴ γένοιτο. Confer autem lib. II. c. 23. in fine." VPTON. — Minus utique placet ἀναιρεῖς. Nostri codices vulgatum tenent. Loquendi formula in memoriam revocabit Novi Testamenti lectoribus illud Pauli Apostoli, ad Roman. 3, 31. νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο.

Vers. 16. τί ἐστιν ἀγαθὸν τοῦ ἀνθρώπου. ἀγαθὸν per se, pro τὸ ἀγαθὸν, non improbo. Sed in ista connexione, ubi adjicitur genitivus τοῦ ἀνθρώπου, necessario præmittendum articulum putaverim, legendumque τί ἐστιν τἀγαθὸν τοῦ ἀνθρ.

Ibid. ποιὰ προαίρεσις φαντασιῶν. „Certum visorum institutum. Alias τὴν χρῆσιν τῶν φαντασιῶν appellat, *usum visorum:* ut quamque rem talem judicemus, qualis ipsa est. Facilius hoc intelligeretur, si verum judicium & æquanimitatem dixisset." WOLFIVS. — Commodius utique I. 20, 15. dixit: οὐσία δ' ἀγαθοῦ, χρῆσις οἵα δεῖ φαντα-

Φανταsιῶν. Rurſusque II. 1, 4. ἡ οὐσία τοῦ ἀγαθοῦ ἐστιν ἐν χρήσει Φανταsιῶν. Nec vero improbo quod ait ποιὰ προαίρεσις. Nam eodem modo percommode I. 29, 1. ait; οὐσία τοῦ ἀγαθοῦ, προαίρεσις ποιά· τοῦ κακοῦ, προαίρεσις ποιά. cf. I. 18, 8. Sed quo pacto *Bonam hominis* dicat ποιὰν προαίρεσιν Φανταsιῶν, non ſatis me perſpicere fateor: niſi ſimili ratione dictum ſit atque illud, I. 20, 5. ubi τὸν λόγον ait eſſe σύστημα ἐκ ποιῶν Φανταsιῶν. Sed id ipſum quale ſit, haud ſatis liquet: & ibidem proxime ante dixerat, ὁ λόγος ὑπὸ τῆς Φύσεως προσείληπται πρὸς χρῆσιν Φανταsιῶν οἵαν δεῖ. Itaque videndum putavi, ne hoc loco Arriamus ſcripſerit, ποιὰ προαίρεσις χρηστικὴ τῶν Φανταsιῶν, aut ποιὰ προαίρεσις τῆς χρηστικῆς δυνάμεως τῶν Φανταsιῶν, aut denique ποιὰ προαίρεσις καὶ χρῆσις τῶν Φανταsιῶν. Neque vero definire quidquam auſim.

CAPVT IX.

De Argumento hujus Capitis conf. ſupra cap. 3.

Verſ. 1. ὅτι Κόσμιος. „Cicero Tuſc. lib. V. [c. 37.] *Socrates cum rogaretur, cujatem ſe eſſe diceret; MVNDANVM, inquit. Totius enim mundi ſe incolam & civem arbitrabatur.* Vide & de Leg. I. 23. Plutarchus περὶ Φυγῆς, p. 600. Ὁ δὲ Σωκράτης βέλτιον, οὐκ Ἀθηναῖος, οὐδὲ Ἕλλην, ἀλλὰ Κόσμιος εἶναι φήσας. Sic de ſe Diogenes; vide ad III. 24, 56. Vide quoque ad II. 5, 26.“ VPTON. — Paulo ante, pro εἰπεῖν, εἰπόντος maluerat Meibomius, nulla urgente neceſſitate. Idem κοσμικὸς, pro κόσμιος ſuſpicatus erat; vidit tamen, mox vſ. 6. rurſus κόσμιος ſcribi.

Verſ. 2. Διατί γὰρ λέγεις Ἀθηναῖον. Sic recte ed. Ven. & Baſ. In Genevenſi vero, cum ad ſcripturæ compendium, quo particula γὰρ in ed. Baſ. deſignabatur, animum non intenderent operæ, nec editor ipſe, δὲ pro γὰρ eſt expreſſum, quod temere tenuit Colonienſis & ſequentes editores, atque ipſe etiam Vptonus. Nec ſemel is error admiſſus, qui recurrit hoc eodem cap. vſ. 22. tum I. 20, 15. I. 24, 19. II. 4, 2. quibus duobus poſterioribus locis aduotavit etiam Vptonus, δὲ pro γὰρ uſurpari; quum facile ſe ipſe docere potuiſſet, nonniſi per editorum incuriam loca ea illud invaſiſſe: nonnumquam tamen & ipſe, tacite quidem, correxit, & verum repoſuit, ut I. 14, 13—II. 2, 24.

Verſ. 3. ἦ δῆλον ὅτι. Vide not. ad I. 2, 30. & ad I. 7, 16. Poſſis δῆλον ὅτι etiam una voce efferre, ἦ δηλονότι, ſed fere conſtanter in hac formula diviſim ſcribunt omnes.

Verſ. 4. τὸ σύστημα τὸ ἐξ ἀνθρώπων καὶ Θεοῦ. „Sic excudi oportebat. [Nempe in contextu Vptoni temere omiſſa erat præpoſitio ἐξ, errore ex edit. Cantab. & Londinenſi anonyma propagato.] Laërt. in Zenone, lib. VII. 138. Κόσμος — — σύστημα ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν ἐν τούτοις Φύσεων· ἢ σύστημα ἐκ Θεῶν καὶ ἀνθρώπων, καὶ τῶν ἕνεκα τούτων γεγονότων. Auctor libri περὶ Κόσμου, in initio: [cap. 2. ed. Batteux, p. 10.] Κόσμος ἐστὶ σύστημα ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν ἐν τούτοις περιεχομένων Φύσεων. — — ἡ τῶν ὅλων τάξις τε καὶ διακόσμησις, ὑπὸ Θεοῦ τε καὶ διὰ Θεὸν φυλαττομένη.“ VPTON. — In illa definitione, quæ σύστημα ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς dicit *mundum*, σύστημα converti debebit *compoſitio*, *collectio*, *complexio*: in ea, quam Epictetus noſter eſt ſecutus, commode *conſociatio*, *communio*, *civitas* intelligetur id vocabulum; qua notione, de *ſocietate civili*, paſſim apud Polybium uſurpatum obſervavimus. Vide Lexic. Polyb. hac voce, num 2.

Verſ. 5. μᾶλλον ταῦτα. „Malim μόνα.“ WOLFIVS. — Nil neceſſe erat ſolicitare vulgatam, in quam conſentiunt libri. Frequenter apud quoslibet græcos ſcriptores adverbium illud ſic poſitum invenies, ubi ad latini ſermonis rationem adjectivum aliquis mallet. Vide Lexic. Polyb. h. v. & loca ibi citata. Conf. ſupra ad I. 6, 12. & infra, ad I. 12, 32.

Ibid. κοινωνεῖν — — τῷ Θεῷ τῆς συναναστροφῆς. „Pro τῆς συναναστροφῆς legit Salmaſius τῇ συναναστροφῇ.“ VPTON. Latuit ergo Salmaſium, cum iſtam Notam oræ ſui libri inſcriberet, uſitatiſſima ac pæne unice legitima conſtructio verbi κοινωνεῖν, cum dat. perſ. & genitivo rei; cujus exempla ubivis occurrunt, & apud Polybium præſertim frequentia.

Ibid. κατὰ τὸν λόγον ἐπιπεπλεγμένα. „*Ratione implexa*, ſive *implicita*, ſcilicet τῷ Θεῷ. Hoc eſt: *Mens & ratio ſocietatem conciliat inter deos & homines.* Nam & Deus & homo a quibusdam ζῷον λογικὸν, hoc eſt, *anima* [*animal*, puto, ſcribere voluit] *rationis capax* definitur; & *Mundus*, *civitas atque communio Deorum & hominum.*“ WOLFIVS. — ἐπιπεπλεγμένος, *connexus*, *conjun-*

conjunctus, sociatus, cui commercium cum aliquo intercedit. Eadem notione nomen ἐπιπλοκὴ habes, II. 14, 28. quod ipsum & Polybio familiare. cf. Stobæi Ecl. Ethic. p. 182. ed. Canteri. De *rerum connexione* M. Anton. VI. 38. πάντα ἀλλήλοις ἐπιπέπλεκται, καὶ πάντα φίλα ἀλλήλοις ἐστί.

Vers. 7. ἱκανὴ παρέχειν ἐν ἀσφαλείᾳ διάγοντας εἶναι, καὶ ἀνεπαφρονήτους. „Sic noster codex: cæteri διάγοντας καὶ ἀνεπαφρονήτως." VPTON. — Nec vero deterior vulgata videtur: nam & carere possumus verbo εἶναι, & ἀνεπαφρονήτως haud incommode cum ἐν ἀσφαλείᾳ connectitur. Vptoni codici adstipulatur noster pb.

Ibid. τὸ δὲ τὸν Θεὸν. Sic pb. cum edd. τὸν δὲ τὸν Θεὸν pa. τὸν δὲ Θεὸν pc.

Vers. 8. Καὶ πόθεν φάγω, φησί. „*At unde edam? inquit.* τὸ φησὶ referatur ad personam adversarii, qui præceptis Epicteti refragatur, aut certe non plane acquiescit." WOLFIVS. — „Vide ad I. 4, 9." VPTON. — Quis sit, quem nunc id *dicere* ait, intelligitur ex vs. 19. nempe unus & alter e suis auditoribus.

Ibid. μηδὲν ἔχων. μὴ ἔχων pc.

Ibid. πῶς οἱ δοῦλοι, πῶς οἱ ῥαπέται. „Confer lib. III. c. 26. in initio." VPTON.

Ibid. νὺν ἐπιλείπουσιν αὐτοὺς τροφαί. „Noster codex αὐτοῖς." VPTON. — Sic & pb. Nihil interest.

Vers. 9. τὸν δὲ φιλόσοφον ἡμῖν δεῆσει ἄλλους θαῤῥοῦντα καὶ ἐκπαπανόμενον ἀποδημεῖν. Incertus aliquando hæseram, quid esset quod de *peregrinatione philosophi* dicit. Primum cogitare cœperam de nescio qua peregrinatione Philosophorum, quam Vptonus memoravit ad I. 4, 41. Animum tunc advertit interpretis Teutonici ratio, qui de Philosopho interpretatur in exsilium ejecto. Sed iterum iterumque relegens, hanc disputationem intellexi, *philosophum*, quem nunc dicit Epictetus, esse *juvenem philosophum, philosophiæ studiosum*, qui *studiorum caussa peregrinatur;* (conf. Not. ad I, 4, 21.) denique eosdem e suis auditoribus hic designare Epictetum, quos *de vitæ sustentatione solicitos* modo dixerat, vs. 8. rursusque dicit vs. 22. nempe qui, ob rem angustam domi, non habent aliena in terra, unde sumtus faciant; qui adeo, quum *ipsi sui curam gerere* possent deberentque, ut ait hoc ipso vs. 9. (i. e. cum honesto labore modicum victum, veluti olim Cleanthes, parare sibi possent,) *aliis confidere, in aliorum gratia adquiescere* malunt; itaque

ad *humilia & abjecta conſilia* ſe abjicientes, (vſ. 10.) adulantur, invident, admirantur, expaveſcunt. vſ. 20 ſq.

Ibid. αὐτὸν αὑτοῦ. Sic Vpt. cum anon. Lond. & codd. pabc. Minus commode αὑτὸν αὐτοῦ editt. vett. In pa. primum fuerat αὐτὸν αὐτοῦ, non male. Paulo poſt, in αὐτὸ αὑτῷ conſentiunt omnes. Mox in pa. deeſt καὶ poſt καταλλήλου.

Verſ. 10. Ἐγὼ μὲν οἶμαι. „*Ego quidem cenſeo, ſi doctrinam hanc de cognatione, quæ vobis cum Deo communis eſt, perſuaſam habuiſſetis, &c.*“ VPTON.

Ibid. ἔδει καθῆσθαι τὸν πρεσβύτερον. „*Oportebat ſedere ſeniorem.* Sic ſe ipſum appellat, modeſte præceptoris nomen diſſimulans.“ WOLFIVS. — Mox rurſus Præceptoris nomen declinat vſ. 12. Iſto vero nomine ὁ πρεσβύτερος vulgo in Stoicorum ſcholis videtur adpellari ſolitus præceptor. Vide Laërt. VII. 182. Alibi γερόντιον dicit Noſter, de ſe loquens. II. 6, 23. Et γέρων χωλὸς, I. 16, 20.

Ibid. ὅπως μὴ ταπεινοφρονήσητε. „Sic cod. Ven. Baſ. & Sal. Poſteriores editiones ταπεινοφρονήσετε, quod rectius videatur, uti mox διαλογισῶνται.“ VPTON. — Nempe ταπεινοφρονήσεται operarum errore dedit ed. Genev. & Colon. quod in ταπεινοφρονήσετε mutavit editor Cantabr. & tenuit anonymus Londinenſis; & ſic etiam legi voluit Salmaſius. At legitime conjunctivum regit particula ὅπως; nec obſtat, quod διαλογισῶνται in indicativo ponitur, quoniam in futuro Medio conjunctivus non eſt in uſu. Ad illud verbum ταπεινοφρονήσητε hoc eſt Scholion in pb. ἀντὶ τοῦ, χαμερπῆ καὶ ταπεινὰ ἐνοήσητε.

Ibid. ἀγεννεῖς. ἀγενεῖς pabc.

Verſ. 11. τὴν πρὸς τοὺς Θεούς. τὴν πρὸς τὴν Θεοὺς ed. Baſ. operarum errore; indeque ed. Gen. & Col. Hinc τὴν ante Θεοὺς deletum voluit Salmaſ. ſed τοὺς ex edit. Ven. recte reſtituit editor Cantab. Lond. & Vpt. Paulo ante perperam omittunt οἱ, poſt νέοι, pab.

Ibid. δεσμά τινα ταῦτα προσηρτήμεθα. „Concinnior ſententia videatur, ſi ταῦτα transferatur ad ὡς βάρη, hoc modo: δεσμά τινα προσηρτήμεθα, &c. ταῦτα ὡς βάρη &c.“ VPTON. — Equidem in vulgata adquieſcendum putavi.

Ibid. τὸ σῶμα, καὶ τὴν κτῆσιν αὐτοῦ, καὶ ὅσα τούτων ἕνεκα ἀναγκαῖα. „*Corpus, & poſſeſſionem ejus, & quæ nobis ob hæc neceſſaria ſunt. Poſſeſſionem corporis* appellat

lat res quibus corpus indiget: ut domicilium, veſtes, cibum & potum, jumenta, ſervos, operas artificum, &c." WOLFIVS. Ita, *quæ illorum cauſſa neceſſaria ſunt*, intelligenda erunt ſubſidia quibus illa parantur; ut opes, potentia, ſolertia, amicorum gratia, & ſimilia. conf. mox vſ. 12.

Ibid. εἰς οἰκονομίαν καὶ ἀναστροφὴν τὴν ἐν τῷ βίῳ. „Vide ad III. 14, 7." VPTON. Nil mutant libri. Sed in pb. οἰκονομίαν ex correctione eſt, cum a pr. manu κοινωνίαν fuiſſet ſcriptum. Wolfius vertit: *ad conſtituendam rem familiarem & vitæ conſuetudinem.* Vptonus: *ad dispenſationem quandam, vitæque conſuetudinem.* Poſſis: *ad rerum in hac vita procurationem adminiſtrationemque.*

Ibid. καὶ ἀβάσταχτα. Vulgo omnes καὶ ἄχρηστα, quod infirmius videri poterat, quam h. l. deſideraſſes. Vptoni codex, ut refert ipſe in Notis, καὶ ἄσταχτα dabat, quod ex ἄχρηστα certe corruptum non eſt. Ego id ſubſtituendum putavi, e quo illud decurtatum eſſe non dubitaveram. Idem eſt, quod mox ait οὐκέτι ἀνεχόμεθα. His ſcriptis, ipſum vocab. ἀβάσταχτα, quod in contextu jam repoſueram, plane expreſſum in cod. pc. reperi.

Verſ. 12. τὸν διδάσκαλον ὑμῶν καὶ παιδευτὴν, εἴ τις ἄρα ἦν. *præceptorem veſtrum & inſtitutorem, ſi quis modo eſſet;* id eſt, *ſi eſſem modo ego is, quem me eſſe vellem, & qui eſſe debebam.* Partem culpæ in ſe ipſe ſuſcipit, ut mox vſ. 19. cf. II. 19, 33 ſq. & Not. ad I. 8, 5. ad I. 8, 14. & ad I. 9, 10. Niſi tamen malueris pronomen τις ad ἀγῶνα referre, quod Vptonus fecit, verba iſta εἴ τις ἄρα ἦν ſic convertens: *ſi modo quod certamen fuerit.* At nobiscum Wolfius facit: *Hoc certamen magiſtro veſtro & præceptori, ſi quis eſſet.* In eamdemque partem interpretatus eſt Teutonicus interpres. Pronomen τις ſic accipiendum, ut IV. 8, 39. & Enchir. c. 13. c. 48, 2. nec ita raro alibi.

Ibid. μετὰ τοῦ σωματίου τούτου δεδεμένοι. „Ita Socrates apud Platonem in Phædone, & alibi." VPTON.

Ibid. Ante ἀναπαύονται deeſt καὶ in pa. Abeſt vero & comma poſt ἀναπαύονται, quod nec in vett. edd. adeſt.

Ibid. συμπεριφερόμενοι τοῖςδε καὶ τοῖςδε. „*His & illis obſequentes*, ſeu *morem gerentes*. Significat, ob neceſſitates corporis potentiorum gratiam obſequiis moleſtis

& philoſopho parum dignis eſſe emerendam." WOLFIVS. — „Vide ad III. 14, 7. τὰ δὲ κατὰ συμπεριφοράν." VPTON.

Verſ. 13. οὐκ ἀδιάφορα ταῦτα. „*Annon indifferentia iſta ſunt?* hoc eſt μέσα, & per ſe neque bona neque mala, ſed pro animo & prudentia utentis. Vide Tabulam Cebetis." VPTON.

Ibid. καὶ ὁ θάνατος οὐ κακός; „Videtur deeſſe οὐχὶ, ut ſit θάνατος οὐχὶ οὐ κακός;" MEIBOMIVS. — At percommode etiam particula negans οὐκ, ſuperiori quæſtioni præpoſita, ad hanc pariter, & ad ſequentem καὶ συγγενεῖς referri poſſe videtur. Poterant vero etiam verba hæc, καὶ ὁ θάνατος & quæ ſequuntur usque ad ἐληλύθαμεν, poſitive accipi absque interrogatione; quemadmodum conſentientibus noſtris mſstis in ed. Ven. factum, & dein rurſus in Gen. Col. Cant. Lond. Baſileenſis editor poſt κακὸς interrogandi ſignum poſuerat, non poſt ἐληλύθαμεν. Vptonus utrobique illud ſignum poſuit, Wolfii verſionem ſecutus: cujus rationem & nos ſecuti ſumus. Pro κακός; malueram equidem κακόν; ſed vulgatum conſtanter tenent libri.

Verſ. 15. δοκοῦν]ες ἔχειν τινὰ ἐφ' ἡμῖν ἐξουσίαν. „Qui videntur *aliquam in nos habere poteſtatem.* Fortaſſis ἐφ' ἡμᾶς vel εἰς ἡμᾶς." WOLFIVS. — „Nihil ſine codicibus muto; exempla ſunt ubi ἐπὶ uſurpatur cum dativo pro κατά. vide apud H. Steph." VPTON. — Nempe illud Aeſchyli, ἐπὶ Θήβαις, *adverſus Thebas*, & ex Thucydide ἐπὶ Φίλοις, ἐφ' ἡμῖν, pro κατὰ Φίλων, καθ' ἡμῶν, citavit H. Steph. Theſ. T. I. col. 1210. ſub finem. Ejusdem videtur generis eſſe illud Noſtri, IV. 1, 86. οὓς (τυράννους) ἐφ' ἑκάστοις (intelligo ἡμῶν) καθ' ἡμέραν ἔχομεν. Quæ tamen exempla an iſti, de quo agitur, ſimilia ſint, dubitari poterit. Nec vero eo magis, quam Vptonus, vulgatam hoc loco ſcripturam temere damnare equidem anſim.

Ibid. ἄφες δείξωμεν. Tacite hoc correxit Vpt. ut eſt in pab. δείξομεν in indic. olim edebatur, & ſic habet pc.

Verſ. 16. Ἐμὲ δὲ ἐν τῷδε λέγειν. Cum ἐν τῷ λέγειν olim legeremur, hæc notaverat WOLFIVS: „*Me vero in dicendo.* Verba ἐν τῷ nihil ad ſenſum faciunt. Fortaſſe αὐτοῖς, *eis*; diſcipulis ſcilicet, *ego reſpondere deberem.*" — Ad quæ *Comes* SHAFTESBVRIENSIS ſic monuit: „αὐτοῖς λέγειν Wolf. non ut aliàs feliciter; quia ſupra

pra ὑμῶν, & ὑμᾶς μὲν ἔρχεσθαι λέγονσας.“ — Vulnus ſanavit VPTONVS, ἐν τῷδε ſcribens; monensque: „ἐν τῷδε λέγειν, *interea dicendum.* Ita noſter codex. Dubitavi olim, an non vox exciderit, & legendum ἐν τῷ μέρει, *viciſſim.* Hæc autem reſpondent iis quæ præcedunt, [verſ. 12.] ὑμᾶς μὲν ἔρχεσθαι &c.“ — Ab olim vulgata ſcriptura non recedunt codices noſtri. Mox vero ὅτι, ante ἄνθρωποι, deeſt pc.

Ibid. Ἄνθρωποι, ἐκδέξασθε τὸν Θεόν. ὅταν ἐκεῖνος σημήνῃ &c.— „Cicero Tuſc. Quæſt. I. 30. *Vetat dominans ille in nobis Deus, injuſſu hinc nos ſuo diſcedere.* [*demigrare.*] In Cat. Maj. [c. 20.] *Vetat Pythagoras injuſſu imperatoris, id eſt Dei, de præſidio & ſtatione* [*vitæ*] *diſcedere.* Idem de Repub. *Quid moror in terris? quin huc ad vos venire propero? Non eſt ita. Niſi enim, cum Deus hic, cujus templum eſt omne quod conſpicis, iſtis te corporis cuſtodiis liberavit, huc tibi aditus patere non poteſt.* [Eſt e Somnio Scipionis ductus iſte locus, c. 3. ubi mox his verbis pergit: *Quare tibi & piis omnibus retinendus eſt animus in cuſtodia corporis: nec injuſſu ejus, a quo ille eſt vobis datus, ex hominum vita migrandum eſt; ne munus humanum, aſſignatum a Deo, defugiſſe videamini.*] Hoc autem in loco ὅταν ἐκεῖνος σημήνῃ idem eſt ac dicit I. 29, 29. ἐὰν δὲ σημήνῃ τὸ ἀναχλητικὸν, *ſi receptui caneretur.* [immo *caneret*, nempe *Deus:* nam & ibi, & locis mox citandis, τὸ ἀναχλητικὸν eſt accuſativus caſus.] Confer & III. 13, 13. III. 24, 91. III. 26, 29. Sic Marc. Antonin. III. 5. Ἀνατεταχότος ἑαυτὸν, οἷος ἂν εἴη τις περιμένων τὸ ἀναχλητικὸν ἐκ τοῦ βίου [ἀδύλυ∫ος.] Vbi vide Gatakerum. Idem quoque lib. II. 17. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸν θάνατον ἵλεῳ τῇ γνώμῃ περιμένονσα, ὡς οὐδὲν ἄλλο ἢ λύσιν τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν ἕκαστον ζῷον συγκρίνεται. Et lib. V. 33. Τί οὖν οὐ περιμένεις ἵλεως τὴν εἴτε σβέσιν, εἴτε μετάστασιν; *Quid ergo non placidus expectas vel extinctionem tui, vel demigrationem.* Sic locus iſte legendus videtur. Sed hæc ex Platone deſumta ſunt. Vide Phædonem p. 62. ed. H. Steph. “ VPTON.

Ibid. ἀνάσχεσθε. ἀνέχεσθε pa.

Verſ. 17. ὀλίγος ἄρα χρόνος οὗτος ὁ τῆς οἰκήσεως. Quatuor verba οὗτος ὁ τῆς οἰκ. deſunt codicibus pab.

Ibid. ποῖος γὰρ ἔτι τύραννος. „*Quis enim adhuc tyrannus?* Vt vitæ jacturam contemnere non adeo difficile ſit; (etſi difficile eſt:) tamen per exquiſitos crucia-

tus necari horribilius esse videtur, quam ut ab ulla philosophia contemni & æquo animo ferri possit, præterquam a Christiana; cujus martyres admirabili & plus quam humana constantia tyrannorum sævitiam vicerunt. Non dissimile est Anaxarchi exemplum, qui, cum in mortario contunderetur, dixisse tyranno fertur: *Anaxarchi saccum contundito; Anaxarchum enim non contundis:* ac demum, ne conscios nominaret, linguam præmorsam in os tyranni exspuisse." WOLFIVS.

Vers. 19. *νεκρὸς μὲν ὁ παιδευτής.* Vide ad I. 8, 5. & ad I. 8, 14. & hoc cap. ad vs. 12. Incommode pc. *νεκρὸς δ' ὁ παιδ.*

Ibid. ὅταν χορτασθῆτε. „Auctoritate nostri codicis reposui ὅταν pro ὅτε. Eodem modo χορτασθήσεσθε usurpatur apud Lucam, cap. 6, 21." VPTON. — Perperam ὅτε superiores editiones; & alio insuper errore χορταστῆτε ed. Ven. & Bas. In veram scripturam cum Vptoni cod. consentiunt nostri tres.

Ibid. κλάονσες revocavi ex ed. Ven. & sic codd. pbc. qui tamen jota subscribendum neglexere. *κλαίονσες* ed. Bas. & seqq. cum pa. Conf. ad II. 16, 28.

Vers. 20. *ἐξελεύσῃ· ἤνοικται ἡ θύρα.* „*Exibis*, scil. e vita. *Aperta enim est janua*; ab *ἀνοίγω*." WOLFIVS. — Nempe, pro *ἤνοικται*, corrupte *ἤνικται* scriptum erat in ed. Ven. & Bas. Correxit editor Genev.

„Eandem allusionem vide I. 24, 20. *τὸ δὲ κεφάλαιον μέμνησο*, [Nos orationem sic distinximus: *τὸ δὲ κεφάλαιον· μέμνησο,*] *ὅτι ἡ θύρα ἤνοικται.* I, 25, 18. *Καπνὸν πεποίηκεν ἐν τῷ οἰκήματι; Ἂν μέτριον, μενῶ. ἂν λίαν πολύν, ἐξέρχομαι. τοῦτον γὰρ δεῖ μεμνῆσθαι καὶ κρατεῖν, ὅτι ἡ θύρα ἤνοικται.* II. 1, 19. *Ἂν σοι μὴ λυσιτελῇ, ἡ θύρα ἤνοικται.* III. 8, 6. *σοὶ τὴν θύραν ἤνοιξεν* (ὁ Ζεύς.) III. 13, 13. *τὸ ἀναπλητικὸν σημαίνει, τὴν θύραν ἤνοιξε.* III. 22, 34. *Σοὶ ἡ θύρα κέκλεισται; οὐκ ἔξεστιν ἀποθανεῖν;* Ad eandem rem Seneca de Provid. c. 6. *Ante omnia cavi, ne quis vos teneret invitos. Patet exitus.* [Et Epist. 17.] *Sed si necessitates ultimæ inciderint, jamdudum exibit e vita, & molestus sibi esse desinet.* Epist. 24. *Vir fortis ac sapiens non fugere debet e vita, sed exire.* Epist. 91. *In eum mundum intravimus, in quo his legibus vivitur. Placet? pare. Non placet? quacunque vis, exi.* Nec absimile illud Virgilianum: [Aeneid. VI. 127.]

Nocles atque dies patet *atri* janua *Ditis.*

Plenius

Plenius apud Laërtium VII. 130. Εὐλόγως τέ φασιν ἐξάξειν ἑαυτὸν τοῦ βίου τὸν Σοφὸν, καὶ ὑπὲρ πατρίδος, καὶ ὑπὲρ φίλων, κἂν ἐν σκληροτέρᾳ γίγνηται ἀλγηδόνι, ἢ πηρώσεσιν, ἢ νόσοις ἀνιάτοις. M. Anton. III. 1. Καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ, εἰ ἤδη ἐξακτέον αὐτὸν, ἐφιστάνων. Vbi conſule Gatakerum. Cato apud Ciceronem de Fin. III. [c. 18.] *Sed cum ab his (quæ ſecundum naturam ſunt) omnia proficiſcantur officia; non ſine cauſſa dicitur, ad ea referri omnes noſtras cogitationes; in his & exceſſum e vita, & in vita manſionem. In quo enim plura ſunt, quæ ſecundum naturam ſunt, hujus officium eſt, in vita manere: in quo autem aut ſunt plura contraria, aut fore videntur, hujus officium eſt, e vita excedere. Ex qua apparet, & Sapientis eſſe aliquando officium, excedere e vita, cum beatus ſit; & ſtulti, manere in vita, cum ſit miſer.*" VPTON. — De eodem argumento confer, ſi lubet, quæ congeſſit Lipſius in Manud. ad Stoicam Philoſ. lib. III. diſſert. 22.

Ibid. τοῦ ἔτι τόπος ἀκρύων; „Sic noſter codex; alii ἀκρύοις. Vtrolibet modo recte." VPTON. — In ἀκρύων conſentit pb. & ſic fortaſſe primum etiam fuerat in pa. & pc. ubi, eraſo eo quod ſtatim fuerat in fine vocis, ex correctione demum οις ſcriptum eſt.

Ibid. ἢ τοὺς ἐν δυνάμει τεταγμένους. Cum nullum aliud adſit verbum, intelligendum e proxime præcedenti orationis membro fuerit θαυμάσει: quod per ſe quidem ferri poſſit, ſed ad id quod nunc hic agitur, & ad id quod ſequitur de *iracundia*, & quod *nocere hi nobis poſſe videntur*, nullo modo aptum eſt. Quare vide, ne interciderit verbum φοβηθήσεται, δείσει, ὀρρωδήσει, aut aliud in eam ſententiam, *timebit*, *metuet*, *expaveſcet*. Et enumerantur variæ animi perturbationes, quibus ſe abripi patiuntur iſti homines, *triſtitia*, *lacrymæ*, *adulatio*, *invidia*, *admiratio*; quibus ad extremum *metus*, ut videtur, adjungi debuit; cujus adfectus etiam deinde rurſus meminit vſ. 26. φοβούμεθα, δεδοίκαμεν. Φόβων etiam ſupra mentionem fecit vſ. 7.

Verſ. 21. τούτων οὐκ ἐπιστρεψόμεθα, Olim ἐπιτρεψόμεθα edebatur, quod Wolfius interpretatus eſt, *eis non permittemus*. ἐπιστρεφόμεθα conjeciſſe Shaftesburienſem refert VPTONVS; & „confirmat (inquit) hanc lectionem noſter codex." — Voluit autem puto ἐπιστρεψόμεθα dicere vir doctus; nam & ipſe ſic in contextu edi-

dit, & ſic (in futuro tempore) vertendum ait, *non curabimus;* & hoc ipſum, *ἐπιστρεψόμεθα*, exhibent tres noſtri codices. Eodem modo ſcribendum etiam monuerat Meibomius. Eſt autem admodum familiare Epicteto verbum hoc *ἐπιστρέφεσθαι*, iſta notione conſtructioneque. Vide I. 7, 27. I. 22, 15. aliisque locis, in Indice colligendis.

Verſ. 22. *πῶς γὰρ ἄλλως*; Particulam *γὰρ* ex ed. Ven. & Baſ. revocavi, poſtquam in poſterioribus perperam in *δὲ* eſſet mutata. Vide notata ad vſ. 2. hujus capitis.

Ibid. ὅτι ἐστὶ. Leve eſt, nec tamen prætereundum: *ὅτι ἔστι* ſcribebatur non modo in edd. omnibus, ſed & in codd. noſtris pab. accentu verbi ad penultimam ſyllabam retracto. Vnus codex pc. *ὅτι ἐστὶ* dedit.

Verſ. 23. *Ἂν μοι λέγητε &c.* „Verba ſunt Socratis ex Platonis Apologia. Eadem repetit III. 1, 20.“ VPTON. — Non verba, ſed ſententiam fere eamdem habes in Apol. Socr. cap. 17. ed. Forſter. p. 88 ſqq.

Verſ. 24. *ταύτην δ' ἐγκαταλιπεῖν δεῖ ἡμᾶς.* „Noſter codex interrogative, *δεῖ ἡμᾶς*; Sed potius cum Ironia quadam legendum. Hunc locum autem examinat Gatakerus in Notis ad M. Anton. lib. VII. ſect. 45. ubi vult, aut *δεῖ* illud inducendum, ut *τὸ ἐγκαταλιπεῖν* ad *ἀξιοῦτε* referatur; vel poſterius membrum *ἐρωτηματικῶς* enunciandum: quanquam etiam ſic (inquit) ſuſpenſa manebit ſententia.“ VPTON. — In ſcirpo nodum quæſivit doctus Antonini interpres. Verbum *δεῖ*, quod ei importunum viſum erat, pendet ab eodem *ὅτι*, a quo pendet præcedens *ἔδει*. Ad connexionem orationis non adtendentes librarii, interrogandi ſignum poſt *ἡμᾶς* poſuere. Sic certe & pab. ut Vptoni codex; pariterque pc. in quo quidem alio etiam errore *ὑμᾶς* pro *ἡμᾶς* ſcriptum. De repetita particula *δὲ* vide Not. ad I. 6, 24.

Verſ. 26. *Ἡμεῖς οὐκ ὡς κοιλίαι &c.* „Nos, ſcilicet qui adeo ſumus ſolliciti de victu & de rebus corpori inſervientibus. Vide ſupra [vſ. 8.] *πόθεν φάγω*, & [vſ. 19.] *πόθεν φάγητε*. Mox cum Meibomio forſan legendum *οὕτω Φοβουμ.* Nota interea, *Φοβούμεθα* & *ἐπιθυμοῦμεν* conjungi, uti apud Virgil. VI. [733.] *Hinc metuunt cupiuntque.* Quid vero, ſi pro *ὅτι* legas *ἔτι*, & paulo infra colloces? hoc modo: *οὕτω Φοβούμεθα, ἐπιθυμοῦμεν· ἔτι τοὺς* &c. Vbi conjunctivæ quædam particulæ deſiderantur: ſed id non ſine elegantia quadam,

dam, præſertim in familiari colloquio." VPTON. — Mihi quoque nata ſuſpicio erat, pro ὅτι utroque loco οὕτω fortaſſe legendum. Sed, utcumque ſit, ferendam vulgatam putavi, donec emendatiores codices certiora dederint. Particulam ἔτι equidem non deſideraveram. Nihil in his mutant noſtri libri. Initio verſus, poſt Ἡμεῖς, particulam οὖν omittit pc.

Ibid. περὶ αὐτῶν διανοούμεθα, *de nobis cogitamus.* Pro αὑτῶν, quod erat editum, αὐτῶν ſcripſi, conſentientibus tribus noſtris codicibus. Valet autem αὐτῶν idem ac ἡμῶν αὐτῶν, ut apud Polyb. I, 3, 5. & alibi. Confer ſupra ad I. 1, 4. & infra ad I. 10, 8. & ad I. 12, 18. Sed vide rurſus apud Noſtrum I. 12, 17. & ibi not.

Verſ. 27 *& ſeqq.* Ἐμέ τις ἠξίωκεν *&c.* „Hæc videntur ad alium pertinere locum: neque enim cohærent cum præcedentibus." VPTON. — Fuit quum & ego ſuſpicarer, a ſuperioribus hæc prorſus ſeparanda eſſe, & cum eis, quæ ſequuntur usque ad finem capitis, ad peculiare caput debuiſſe referri, cujus Titulus intercideriſ, quem Περὶ Ἐλέου, aut in aliquam ejusmodi ſententiam ſuiſſe inſcribendum ſuſpicabar. At nunc quidem mihi videntur haud abſurde hæc eadem ſuperioribus ſubjungi, tamquam exempla a contrario (ut ajunt) petita, quibus id ipſum, quod ſuperioribus Cohortatione inculcavit diſcipulis ſuis Epictetus, de *Abjicienda anxia Cura rerum ad ſuſtentandam vitam pertinentium*, & de *Abjicienda Humilitate animi ex aliorum hominum gratia pendentis*, confirmare voluerit.

Verſ. 28. βοηθηθῆναί τι. Correxi errorem (βοηθῆναι) qui ex edit. Cantab. in Londinenſem anonymam & in ipſam Vptonianam irrepſerat. Pronomen τι deeſt pb.

Ibid. οὐχὶ ἐλεηθηθῆναι. Eſt notum Stoicorum præceptum, Sapientem non miſereri; de quo vide Laërt. VII. 123. Lipſium in Introd. ad Stoic. Philoſ. III. 19. & Vptonum ad Noſtri lib. I. 18, 2. At de illo quidem præcepto hic non agitur; quamquam & hoc loco juvabit meminiſſe eorum, quæ ibi a viris doctis monita ſunt. Conqueritur homo ille, quem Epictetus dicit, ita de ſe in epiſtola illa commendatitia Romam data locutum eſſe Epictetum, tamquam *miſer* eſſet, aut *miſerum* certe ſe ipſum eo putaret, quod ea conditione eſſet, quæ *miſera* vulgo videretur: quod ipſe quidem minime voluit,

luit, neque concedere paratus eſt; bene ſcilicet gnarus, in rebus externis, ſicut nec verum hominis bonum, ſic nec malum aut miſeriam ineſſe. Denique ſimillima eſt ejus querimonia ei, quam habes infra IV. 6, 2.

Ibid. οὐδέν ἐστιν. Sic vett. edd. cum pabc. quod poſteriores editores præter rationem in οὐδέν ἐστιν mutarunt: quam licentiam & alibi ſæpius in eodem vocabulo ſibi ſumſerunt.

Verſ. 29. Ῥοῦφος. Rufo præceptore Romæ uſum eſſe Epictetum, jam vidimus I. 7, 32.

Ibid. πειράζων με, *tentandi mei cauſſa;* nempe, quo cognoſceret, quid ſentiam, quid reſponſurus eſſem, quid profecerim in uſu præceptorum quæ in ejus ſchola mihi inculcata erant.

Ibid. συμβήσεταί σοι τοῦτο καὶ τοῦτο. „*Accidet tibi hoc & illud a domino.* Ex iis, quæ ſequuntur, colligo, τὸ συμβήσεται in bonam accipi partem; quaſi Rufus Epicteto ſpem feciſſet, impetrandi alicujus beneficii ab Epaphrodito, hero ipſius." WOLFIVS. — Vtrum de re triſti, an de re læta accipienda ſint iſta verba, haud ſatis adparet. Conf. quæ mox ad verſum ſeq. notamus.

Verſ. 30. ὅτι ἀνθρώπινα. „*Eſſe humana;* hoc eſt, res externas, & non noſtri, ſed alieni juris, caducas & mutabiles, ſive bonæ, ſive malæ eſſe videantur. Significavit Epictetus, ſe heri ſui liberalitatem erga ſe parvi facere, eaque carere poſſe." WOLFIVS. — Ambigue quodammodo, & obſcure reſponſum, ad noſtrum quidem ſenſum. Quod ſi vocab. ἀνθρώπινα ea notione accipias, qua in Enchir. c. 26. uſurpatur; intelligendum fuerit illud συμβήσεταί σοι τοῦτο καὶ τοῦτο vſ. præced. de *re triſti*, quæ in *malis* vulgo habetur. Cui tamen repugnare videtur id, quod proxime Rufus ait, Τί οὖν ἐκεῖνον παρακαλῶ, παρὰ σοῦ αὐτὰ λαβεῖν δυνάμενος; ubi αὐτὰ λαβεῖν evidenter referri videtur ad illud ipſum, quod dixerat, συμβήσεταί σοι τοῦτο καὶ τοῦτο. Sed rurſus in his ipſis etiam verbis, παρὰ σοῦ αὐτὰ λαβεῖν δυνάμενος, difficultas ineſt, de qua mox videbimus. Etiam Wolfium impeditum ſe ſenſiſſe in interpretando hoc loco, ex adnotatione ejus intelligitur; quæ non ſatis expedire rem videtur. Tentavi alias notiones vocabuli ἀνθρώπινα. *Sunt hæc homine digna; ſunt ejus viri, qui hominem ſe eſſe cogitat, & ita agit ut homine dignum eſt:* aut, *ſunt hæc humana*, id eſt, *clementia*, ut ἀνθρώπινος

ἀνθρώπινος idem fere ac φιλάνθρωπος valeat; cujus notionis exempla nonnulla H. Steph. in voce ἀνθρώπινος ex Demoſthene citavit. Quæ omnia ſic intelligi poterant, ut Epictetus ſignificaret, *ſe heri ſui liberalitatem non omnino parvi facere*, (ut Wolfius ait,) *ſed agnoſcere quidem, at non nimium ſpe iſta ſibi falſa exſultare, aut lætitia efferri, verum æquo animo exſpectaturum id quod tempus tulerit.* At, niſi de vera ſcriptura verborum proxime ſequentium conſtiterit, nihil ne de hujus quidem reſponſi ſententia definiri poſſe videtur. Germanicus interpres, in alia omnia hic discedens, ſic convertit quaſi eſſet: *ego nihil aliud volo vel deſidero, niſi id quod homini eſt neceſſarium.*

Ibid. Τί οὖν ἐκεῖνον παρακαλῶ, παρὰ σοῦ αὐτὰ λαβεῖν δυνάμενος. Ad παρακαλῶ adnotavit MEIBOMIVS: (non *Salmaſius*, ut ait Vpton.) „παρακαλῇ forſan. *Quid itaque ipſum depreceris?* Si τὸ παρακαλῶ ad Ruſum referatur, etiam ſequens δυνάμενος erit primæ perſonæ participium.“ — „Quid ſi, Τί οὖν ἔφη, ἐκεῖνον παρακαλῶ, σοῦ παρὰ σαυτοῦ αὐτὰ λαβεῖν δυναμένου;“ VPTON.

Si id, quod Epicteto ab hero eventurum prædixerat Rufus, triſte aliquid & incommodum fuerat; poterunt nunc hæc verba, absque mutatione, ſic intelligi: *Quid ergo illum* (pro te) *deprecer? cum id ipſum* (quod ab illo petere pro te poſſem, ſc. ne quid mali tibi accidat) *a te impetrare poſſim;* ſcilicet quum jam parum abeſſe te videam ab illa animi fortitudine & conſtantia, ut nihil, quod extrinſecus accidat, lædere te poſſit. Sed hæc quidem contorta nonnihil & coacta videtur interpretatio; & in eam ſententiam ſaltem pro αὐτὰ videtur τὰ αὐτὰ vel ταὐτὰ fuiſſe dicendum. Sin fauſtum fuit quod prædixerat Rufus; (v. c. in libertatem mox ab hero manumiſſum iri Epictetum;) poterunt ea verba, de quibus nunc quærimus, in hanc ſententiam accipi: *Quid ergo porro ego Epaphroditum pro te orem? cum id quod ab illo pro te petere poſſem*, (ſcil. ut ſtet promiſſo, ut expleat ſpem mihi de te factam) *a te ipſo impetrare poſſim;* nempe ut tu ipſe te in libertatem, in eam quæ unice vera libertas eſt, vindices. Sed fateor, ne hanc quidem interpretationem omni ex parte mihi ſatisfacere. Et utique incommodat verbum δυνάμενος, ad Ruſum relatum, quod videbatur ad Epictetum debere referri. Neque vero Vptoni emendatio, quam adoptavit Germanicus

cus interpres, satis liquido fluere, omnemque difficultatem tollere videtur. Equidem nihil delinio; & e melioribus codicibus, si qui supersunt, lucem requiro: nostri quidem nihil hoc loco præsidii offerebant. Interim, rebus omnibus expensis, probabilior ratio videtur, ut illud *συμβήσεταί σοι τοῦτο* de *re trifti* accipiamus, & vocabulum *ἀνθρώπινα* eodem sensu, quo in Enchir. c. 26. accipitur, *res humanæ*, id est, *quæ in hominem cadere possunt, quæ homini non inexspectatæ esse debent.*

Vers. 31. *ὁ ἐξ αὐτοῦ τις ἔχει. αὐτοῦ* e superioribus editt. revocavi, cum citra necessitatem in *αὐτοῦ* esset mutatum ab anon. editore Lond. a quo Vptonus accepit. In *αὐτοῦ* cum vett. edd. consentit pa. & id quoque primo fuerat in phc. sed in his deinde in *αὐτοῦ* mutatum.

Vers. 32. *ἀγρὸν παρὰ σοῦ λάβω.* „*Agrum a te accipiam?* Non intelligo istam magnitudinem animi, non accipientis ea quæ offeruntur, nisi forte jam ante iis abundes, & nemini quicquam debere videri velis. Ego certe panem acciperem esuriens, & sitiens potum, & nudus vestem, & pauper prædium, si nulla turpitudo, nulla fraus cum ea liberalitate conjungeretur. Idem Epicteto non invideo laudem constantiæ, si emori fame, quam alieno beneficio emori voluit.“ WOLFIVS. — Atqui non ita morosus fuit Epictetus, ut ejus præcepta offendere Wolfium debuerint. Pertinet hoc præceptum ad hominem ignavum & humilem, (vers. 33. & vs. 10.) qui, cum sui ipsius curam gerere, & honesto labore vitam sustentare bono cum Deo possit, (vs. 9.) angitur, cupit, invidet, miratur, timet, & ex aliena spe & ex hominum gratia unice pendet. (vs. 20 sq.)

Vers. 33. *γράφειν ἐπιστολὰς ὡς ὑπὲρ νεκροῦ; &c.* Respicit vs. 27. Simul vero adludit, ni fallor, ad morem imperatorum, qui, post cladem prælio acceptam, ab hostili imperatore missis literis atque nunciis petunt, ut sibi copia fiat sepeliendorum mortuorum. Haud satis mihi liquere profiteor: sed eodem pertinere videtur, quod proxime ait, *Τὸ πτῶμα ἡμῖν χάρισαι τοῦ δεῖνος.* Hominem, qui bona sua extra se in rebus ad corpus pertinentibus, non in se ipse & in animo suo quærit; quique adeo a rebus externis & ex aliorum hominum gratia & arbitrio pendet; hunc hominem *cadaver, corpus mortuum, corpus anima destitutum*, adpellat; corpus quod non aliam animam habet, nisi *vitam animalem,*

lem, quæ in *ſanguine* ineſt: quo & ſpectat quod addit, *καὶ ξέστην αἵματίου*. (Conf. mox vſ. 34.) Quæ locutiones, ad hanc ſententiam adaptatæ, neſcio an ex poëta aliquo ductæ ſunt. Illud video, *ξέστην αἵματίου* pro *vita* ſimiliter uſurpari in dicto illo, quod Cyrenaico Theodoro Seneca tribuit, de Tranq. Animi, c. 14. *Minabatur Theodoro philoſopho tyrannus mortem, & quidem inſepultam. Habes, inquit, cur tibi placeas: hemina ſanguinis in tua poteſtate eſt. &c.* cujus tamen dicti nec apud Diog. Laërt. II. 102. nec apud Cicer. Tuſc. I. 43. ubi ejusdem comminationis fit mentio, veſtigium occurrit. Senecæ locum Vptonus in Indice ad voc. *ξέστης* indicavit.

Verſ. 34. *εἰ δ' ἦν πλέον.* Putares particulam *δὲ* rurſus hic, ut ſæpe aliàs, operarum vel editorum errore pro *γὰρ* irrepſiſſe; de quo errore ſupra ad vſ. 2. dictum. Sed nunc quidem in *δὲ* libri conſentiunt omnes; neque id male: nam ſic utique apud optimos ſcriptores Græcos nonnumquam illa particula uſurpatur, ut idem fere ac *γὰρ* valeat.

Ibid. *ὅτι ἄλλος δ' ἄλλον οὐ δυστυχεῖ.* „*Alium per alium non eſſe in calamitate.* Intelligitur, deprecatore igitur nihil eſſe opus.“ WOLFIVS. — Corrupte *δ' ἄλλον* pro *δ' ἄλλου* erat in Ven. & Baſ. Tacite correxit Wolf. in Notis, ubi hæc verba citavit; inde in ſeqq. editt. correctum. Verum tenent codices noſtri. Eſt autem *δ' ἄλλου*, *propter alium, alterius culpa.* cf. II. 16, 40. I. 28, 23.

CAPVT X.

Verſ. 1. *συνεστάμεθα περὶ τὸ ἔργον.* „*συνεστάγμεθα*, [nempe ſic olim ante Vptonum edebatur] *inſtructi eſſemus.* Malim *συνεστάμεθα* a *συντείνομαι* potius, unde *σύντονος*, quam a *συντάττομαι*.“ WOLFIVS. Sic etiam corrigendum monuit Salmaſius. In latina converſione utramque ſcripturam quodammodo conjunxit Wolfius: *ſi tanta nos contentione ad noſtra officia compararemus.* At aliud eſt *παρατεταγμένος*, I. 5, 3.

„Recte *συνεστάμεθα* noſter codex & ms. Par.“ VPTON. — Et in ipſo quidem contextu Vptoni *συντεστάμεθα* expreſſum eſt, cum nudo augmento perfecti præt. non plusquamperf. Sed & ex ejusdem Adnotatione, quam protulimus, intelligitur, *συνεστεταμ.* eum voluiſſe.

voluiſſe. Recte; nam etſi nonnumquam in plusquamperf. activo omitti ſolet augmentum huic tempori proprium, ut ad I. 6, 3. vidimus; neſcio tamen, an & in paſſivo perinde id fieri ſoleat; & hoc loco certe requirebatur illud augmentum, quo plusquamperf. a perfecto diſtingueretur. Sic vero ſcriptum in pab. In pc. vero *συντεταγμεθα*.

Verſ. 2. Οἶδα ἐγὼ πρεσβύτερον — —. — οἷα εἶπέ μοι &c. Hæc quum ita convertiſſet WOLFIVS: *Novi ego hominem — — — quænam is mihi dixit? ut priorem ſuam vitam exagitavit?* monuit deinde in Notis: „Poteſt ſine admiratione & interrogatione verti, hoc modo: *Novi quæ mihi quidam me natu major — — dixerit.*“ — Ego, perſpicuitatis cauſſa, *Memini*, pro *Novi*, poſui.

Ibid. τὸν νῦν ἐπὶ τοῦ σίτου ὄν]α ἐν τῇ Ῥώμῃ. „Sic noſter codex. Alii καὶ νῦν ἐπὶ τοῦ σίτου ὄν]α ἐν Ῥώμῃ. Cæterum *Annonæ Præfectus* magiſtratus Romæ ſatis notus.“ VPTON. — Videndum, ne Vptoni codex hanc ſcripturam indicaverit, τὸν καὶ νῦν &c. Noſtri libri hic nil mutant; niſi quod articulum τῇ, quo carent alii ante Ῥώμῃ, agnoſcit noſter pc. cum Vptoni codice. Eſt vero in ora pb. hoc loco Scholion: τὸν ὡριάρχην λέγει. Id nempe eſt, *horreis frumentariis præpoſitum*. Sunt enim Græcorum ſequioris ætatis ſermone ὥρια vel ὡρεῖα, *horrea frumentaria, granaria*.

Ibid. ἀναβὰς. *In patriam reverſum* interpretatus eſt Vpton: non male quidem hoc loco per ſe; ſed id græce καταβὰς ſonat. Nec vero idcirco ſolicitandum vulgatum. Qui e Græcia in Italiam adpulit, & deinde ab ora *Romam proficiſcitur*, is ἀναβαίνειν dicitur. Sic rurſus III. 7, 13. Eodem modo ἀνέρχεσθαι, I. 11, 32. II. 6, 23. III. 9, 3. & ἀνεῖναι, III. 9, 1.

Ibid. σπουδάσει. „Noſter codex habet σπουδάσει. Alii σπουδάσειν.“ VPTON. — Ad vulgatam olim lect. jam adnotaverat WOLFIVS: „Lego σπουδάσει, vel σπουδάσεια.“ — Et Meibomius σπουδάσει corrigere juſſerat: neque aliter ſcriptum in noſtris codicibus. In pa. videtur primum σπουδάσειν fuiſſe, ſed & ibi σπουδάσει hodie legitur.

Ibid. Πόσον γὰρ ἔτι ἐστὶν ἐμοὶ τὸ λοιπόν; Mendoſe Ποσὸν ed. Vpton. cum accentu in ultima, errore ex ed. Cant. propagato. In ed. Col. alio errore prorſus omiſſus erat accentus. Recte ſuperiores edd. cum mss.

Verſ.

Verſ. 3. ἔτι χαίρων καὶ τῷ Θεῷ εὐχαριστῶν ὥσεται. εὐχαριστῶν ἔσεται dabant editiones omnes. Vbi hæc notarunt interpretes: „ἔσῃ dubio procul ſcripſit Arrianus.“ MEIBOMIVS. — „Verumenimvero frequens eſt hæc perſonarum mutatio, præſertim in familiari colloquio. Nota autem εὐχαριστῶν ἔσεται, pro εὐχαριστήσει. Phraſis eſt uſitatiſſima apud Græcos, quam & Latini imitati ſunt. Manil. V. 391. *erit capiens*, pro *capiet*.

Quisquis erit *tali* capiens *pro tempore vitam.*

VPTON. — Ego vero me fateor de veritate lectionis vulgatæ nondum ſatis eſſe certum. — Sic olim dubitabam, cum mihi non, ut Meibomio, tertia verbi perſona ſuſpecta eſſet; (quoniam percommode e ſuperioribus intelligi ἔλεγον poterat, *dicebam ei;*) ſed ipſum verbum ἔσεται importunum h. l. videretur, & tam languida atque frigida, quam inſolita, dictio illa, εὐχαριστῶν ἔσεται. Ecce vero opportuniſſimam laboranti loco medicinam, trium noſtrorum codicum conſenſu oblatam; ὥσεται, id eſt, *ingeret ſe*, *irrumpet*, *præcipitabit* ſe, *properabit*. Paulo ante, pro δίδωται, habet διδῶται pb. ſed & in hoc prius δίδωται fuerat. Perperam δίδοται pc.

Verſ. 4. ὃ βούλει. „Ita noſter codex & ms. Par. Cæteri codices [nempe ſuperiores editiones] βούλοι exhibent.“ VPTON. — In βούλει autem conſentiunt pabc.

Verſ. 5. εἰς τὴν πόλιν. „Sic *Vrbs*, pro Roma. Sed Πόλιν eſt lectio noſtri codicis; nam alii Ῥώμην habent, quæ marginis explicatio videtur.“ VPTON. — πόλιν habet etiam noſter pb.

Ibid. παρὰ Καίσαρος πιναξίδες. „Syneſius p. 109. [de Provid. lib. I.] τὸ πιναξίδιον πέμψας. Vbi PETAVIVS: Πιναξίδιον, *codicillus* ſeu *literæ Principis*, quibus alicui aut abrogatur imperium aut mandatur, aut exilium imperatur, aut ab eo revocatur.“ VPTON, *in Ind. voc.* Πιναξίς.

Ibid. ὁ δὲ λαβὼν, πάντων ἐκείνων ἐξελάθετο. „Idem fere exemplum humanæ inconſtantiæ, nec minore cum feſtivitate, videas licet apud Horatium, [Epod. 2. extr.] ubi, poſt longum ſermonem de ruris otio,

— — — — *Foenerator Alphius,*
jamjam futurus ruſticus,
omnem relegit Idibus pecuniam:
quærit Kalendis ponere.

VPTON. — Deeſt vocab. ἐκείνων pab. ſine damno ſententiæ. Nil vero cauſſæ erat, cur ſuſpectum eſſe verbum ἐξελάθετο debuerit Meibomio, ἐπελάθετο ſcribendum ſuſpicanti.

Verſ. 6. ὅτι πόσῳ σοῦ ἐγώ. „Sic noſter codex; ms. Par. πόσου σου ἐγώ. Alii πόσου ἐγώ.“ VPTON. — Caret ὅτι pc. πόσῳ σου cum Vptoni cod. dat noſter pb. πόσου σου pac.

Ibid. κομψότερος μάντις εἰμί. Nempe

Μάντις γ' ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς.

Verſ. 7. Τί οὖν; ἐγὼ λέγω, ὅτι &c. Cum ſic diſtinguerent editi libri omnes, Τί οὖν ἐγὼ λέγω; ὅτι &c. monuit VPT. in Addendis ad Notas: „Fortaſſis, Τί οὖν; ἐγὼ λέγω, &c.“ — Eam diſtinctionem adoptare placuit; qua & uſus eſt noſter cod. pb.

Ibid. ὅτι ἄπραχτόν ἐστι τὸ ζῶον. „*Quid ergo ego dico? Animal eſſe otioſum?* Occupatio eſt, in hanc ſententiam: Occupationes & negotia non improbo: ſed illud improbo, quod ventrem ita curamus, animum vero prorſus negligimus.“ WOLFIVS.

„Minime ζῶον ἄπραχτον, ſed *in actu*, ut verbis Senecæ utar, [Epiſt. 8. & de Otio Sapientis, init. & ſub fin.] debet eſſe Homo. Ita Stoici; quibus contraria Epicurei docebant. Cicero de Fin. lib. V. [cap. 20 ſq.] *Apparet, nos ad agendum eſſe natos. Itaque appetit animus ſemper aliquid agere.* M. Antonin. V. 1. Ὀρθροι ὅταν δυσόκνως ἐξεγείρῃ, πρόχειρον ἔστω, ὅτι ἐπὶ ἀνθρώπου ἔργον ἐγείρομαι. Τί οὖν; (ſic lego, pro ἔτι οὖν] δυσκολαίνω, εἰ πορεύομαι ἐπὶ τὸ ποιεῖν, ὧν ἕνεκεν γέγονα, καὶ ὧν χάριν προῆγμαι εἰς τὸν κόσμον; Mox Epicurea objectio: Ἀλλὰ τοῦτο ἥδιον. Cui Antoninus: Πρὸς τὸ ἥδεσθαι οὖν γέγονας; ὅλως δὲ οὐ πρὸς ποιεῖν; οὐ (ſic mallem pro ἢ) πρὸς ἐνέργειαν; οὐ βλέπεις τὰ φυτάρια &c. Καὶ σὺ οὐ θέλεις τὰ ἀνθρωπικὰ ποιεῖν; *Et tu nolis facere quæ hominis ſunt?* Καὶ σύ, ſic reſpondendum videtur. Idem VIII. 19. Ἕκαστον πρός τι γέγονεν, ἵππος, ἄμπελος. καὶ ὁ ἥλιος * ἐρεῖ, πρὸς τί ἔργον γέγονα, καὶ οἱ λοιποὶ Θεοί. Σὺ οὖν πρὸς τί; τὸ ἥδεσθαι; ἴδε, εἰ ἀνέχεται ἡ ἔννοια. Qui locus non tantum corruptus, ſed e loco ſuo quædam verba moventur: ſic autem corrige: Ἕκαστον πρός τι γέγονεν· ἵππος, ἄμπελος. Τί θαυμάζεις; καὶ ὁ ἥλιος, καὶ οἱ λοιποὶ Θεοί. Σὺ οὖν πρὸς τί γέγονας; πρὸς τὸ ἥδεσθαι; ἴδε, εἰ ἀνέχεται ἡ ἔννοια. *Ad opus aliquod natum eſt unumquodque: puta, equus, vitis. Quid miraris? ſol etiam ipſe, & dii*

dii cæteri. (ſcil. ſidera.) *Tu itaque ad quid natus es? ad voluptatem? Vide, an ſenſus communis id ferat.*" VPTON. — Mirum videri poſſit, τὸ ζῶον abſolute poſitum, pro *homine.* Nempe intelligendum τοῦτο τὸ ζῶον, fere ut I. 2, 4. Itaque ſententia hæc eſt: *cum omne animal ad agendum ſit natum;* (cf. Cic. de Fin. III. 15. & 20.) *hoccine genus ſolum ego dico natum eſſe ad vitam in otio transigendam?* Ad ἄπρακτόν ἐστι notaverat MEIBOMIVS: „Quid ſi ἔσται?"

Ibid. Ἀλλὰ διατί ἡμεῖς &c. Nil mutant libri. Sed vide, ne ſic ſcripſerit Arrianus: μὴ γένοιτο· ἀλλὰ διότι ἡμεῖς &c. id eſt: *Abſit: ſed hoc dico, nos eſſe ignavos.* Sæpe & librariis & editoribus fraudi fuit particula διότι. Vide ad I. 7, 6. ad I. 11, 5.

Verſ. 8. Εὐθὺς ἐγὼ πρῶτος. „*Statim ego primus:* ſed quia hic græciſmus durior eſt, a verbis nonnihil receſſi. [Nempe ſic vertens: *Nam ut alios taceam, ego, ubi diluxit, &c.*] Se nominat pro exemplo ignavi ſtudentis. [cf. ad I. 8, 5.] Nam hac voce Fabius noſtro more utitur: ſtudioſus autem ignavus eſſe nequit." WOLFIVS.

Ibid. ἐμαυτῷ. ἐν αὐτῷ pc. quod non ſpernendum; poteſt enim eſſe pro ἐν ἐμαυτῷ, quemadmodum αὐτῶν I. 9, 26. pro ἡμῶν αὐτῶν poſitum.

Ibid. μικρὰ ὑπομιμνήσκομαι, τίνα ἐπαναγνῶναί με δεῖ. „*Nonnihil recordor quæ relegenda mihi ſint.* τὸ ἐπαναγνῶναι ad repetitionem auditæ lectionis referri videtur; ut ἀναγνῷ præteriti, & non futuri temporis, ſignificationem habeat. *Quid mea refert, quemadmodum ille legerit?* Si quis vero τὸ ἐπαναγνῶναι de *præmeditatione audiendæ lectionis*, quæ non minus & utilis & neceſſaria eſt, quam repetitio, intelligere maluerit, non impedio." WOLFIVS — Haud dubie commodior veriorque poſterior rario. ἐπαναγνῶναι eſt *recitare, prælegere;* ſic apud Lyſiam, Orat. in Theomneſtum, p. 360. ed. Reisk. & apud Syneſium, de Inſomniis, p. 139. Sigillatim vero etiam uſurpatur, (ſicuti hoc loco, & Enchir. cap. 49.) de *prælectione*, quæ fit a præceptore *docendi & explicandi cauſſa;* de qua conf. Quinctil. Inſtit. Orat. I. 8, 8 & 13. & II. 5, 13. Eam prælectionem Simplicius dicit, ἄλλῳ αἰτήσαντι παραναγινώσκειν, in Comment. ad Enchir. c. 73. ubi verbum hoc παραναγιν. e codicibus reſtituimus auctori, pro ſimpl. ἀναγινωσκ. quod ibi vulgatum erat. Cum qua prælectione Præceptoris conjun-

ctum ſæpe & illud erat, ut præceptor pariter *diſcipulum audiret legentem* recitantemque & mentem auctoris pro ſuo captu exponentem; quo ſpectat quod mox ait, Τί δέ μοι καὶ μέλει πῶς ὁ δεῖνα ἀναγνῷ. conf. I, 4, 14. ubi ἀναγινώσκειν non modo pro *legere* accipi debet, ſed & pro *intelligere*, & præceptori oſtendere quo pacto intelligas. Quin & idem ſimplex verbum ἀναγινώσκειν nonnumquam & de *prælectione & expoſitione præceptoris* uſurpatur: ſic certe nomen ἀνάγνωσμα II. 14, 1. accipiendum videtur; quamquam & ibi de *lectione vel prælectione diſcipuli* intelligi poteſt, *cui lectioni præceptor ſuas obſervationes, ſuas quæſtiones, ſuam explicationem, admonitionesque ſuas adjungebat.* Conf. ad I. 26, 1.

Verſ. 9. Καί τοι τί ὅμοια τὰ ἐκείνων πράγματα τοῖς ἡμετέροις; „*Quid autem res noſtræ atque illorum habent ſimile?* Sententia eſt: Philoſophiam ſordido quæſtu longe præſtantiorem eſſe: majore igitur ſtudio colendam eſſe. Reprehenditur autem ignavia ſcholaſticorum, qui avarorum hominum induſtria longe vincantur. Sic Demoſthenes noſter doluiſſe fertur, ſi quando antelucana opificum opera vinceretur, cum longe majora, quam illi, ſuorum laborum præmia propoſita haberet. Ingens autem præmium eſt, non aura popularis, ſed patriæ conſervatio." WOLFIVS.

Ibid. περὶ τινων προκοπῶν τοιούτων. *de aliis id genus profectibus.* Conſulto utitur vocabulo προκοπὴ de *incremento rei familiaris*, & de *profectu* quem quis hoc in genere facit, adludens ad illam προκοπὴν cui intentus eſt ſapientiæ ſtudioſus.

Verſ. 10. παρὰ Χρυσίππου ἐπισκέψασθαι. WOLFIVS, *ut apud Chryſippum conſideres.* Vptonus, *ut juxta Chryſippum conſideres.* Rectius, & ad verbum, *ut a Chryſippo requiras.* De re confer I. 17, 20.

Ibid. ποίαν τινὰ χώραν ἐν αὐτῷ ἔχει. „ἐν αὐτῷ, ſcil. κόσμῳ. Sic repoſui monente noſtro codice. Editi omnes ἐν αὐτῇ, ſtructura adverſante." VPTON. — * ἐν αὐτῇ habent pabc, nec hoc male; ſcil. ἐν τῇ διοικήσει τοῦ κόσμου.

Ibid. ἐπίσκεψαι δὲ. Poſſis ſuſpicari ἐπισκέψασθαι δὲ, ut ſic connectatur cum ſuperioribus. Sed nil opus eſt: ferendus imperativus modus, in quem conſentiunt libri.

Verſ. 11. „Ταῦτα ἐκείνοις ὅμοιά ἐστιν; ἀλλ' ὁμοίας σπουδῆς. *Hæccine illis ſimilia ſunt? An ſimili ſtudio?* Negative hæc accipienda ſunt. *Nequaquam tanto ſtudio dignus*

dignus eſt quæſtus, quanto ſapientia &c. Multo turpius eſt negligere animum, quam quæſtum.“ WOLFIVS. — „Deeſſe οὔ· ante ἀλλὰ videtur, hoc modo: Ταῦτα ἐκείνοις ὅμοιά ἐστιν; οὔ· ἀλλ' ὁμοίας σπουδῆς χρείαν ἔχον]α. *Hæccine illis ſimilia ſunt? Non: ſed ſimile ſtudium requirunt.*“ VPTON. — Nil variant libri. Vix autem credibile eſt, poſitive (ut ajunt) & recta hoc dicere voluiſſe Epictetum, *ſimile* vel *par ſtudium requirere* animi morumque curam, atque munus Præfecti annonæ, a quo petit is qui in frumento mercaturam facit, ut ſibi liceat certam frumenti quantitatem Roma exportare. Sane, ex philoſophi noſtri mente, prius illud negotium multo majus atque impenſius ſtudium requirebat: &, in illo neglectim verſari, multo turpius erat, quam in hoc. Quare non probare poſſum Vptoni rationem. Quæ ſi probanda eſſet, ne ſic quidem opus admodum foret inſerta particula οὔ· quæ ſimili in connexione frequenter ſolet omitti; de quo uſu vide Adn. ad I. 29, 66. II. 8, 26. II. 24, 17. &c. Placet vero Wolfii ratio, quæ fere clarius etiam e Verſione ejus, quam e Nota adparet: *Hæccine illis ſimilia ſunt? hæc ſimile ſtudium requirunt? Num æque Turpe eſt, hæc atque illa negligere?* Quam in ſententiam non ſolum poſt ὅμοιά ἐστιν, interrogandi ſignum poſui, quod & Vptonus cum editore Cantab. & Londinenſi anonymo fecit; verum etiam poſt ἔχον]α cum Londinenſi, & poſt κἀκείνων cum Cant. & Lond. quibus duobus poſterioribus locis ſignum illud conſulto rurſus delevit Vptonus. Turbaverat fortaſſe hunc interpretem ἀλλὰ particula adverſativa. Sed hujus particulæ, ſi quid video, hic ea vis eſt, ut intelligatur, *at res quidem non ſunt ſimiles, ſed ſtudium tamen ſimile atque æquale requirunt?*

Verſ. 13. ἐπεί τοι καὶ ἡμεῖς. Caret καὶ pa.

Ibid. προεθυμούμην. „Abeſt hæc vox προεθυμούμην ab editis codicibus, quam ope noſtri codicis & ms. Par. reſtitui. Sed tamen adhuc male ſe habet hic locus, qui parva mutatione ita legendus: εἰ ἐώρων διεγηγερμένους καὶ προθυμουμένους, προεθυμούμην &c.“ VPTON. — Puto ſic ſcribere voluiſſe virum doctum: εἰ ἑωρ. διεγ. καὶ προθυμουμένους, συμπροεθυμούμην ἂν συσπουδάζειν. Sic adcuratius hæc reſponderent illis, quæ ſuperius dixit, συμπροθυμούμεθα καὶ αὐτοὶ συμπαίζειν. Et ſic h. l. ſcriptum equidem malim; quamquam nec

vulgatam ſperno. προεθυμούμην habent Pariſini duo pab. idque pariter debuerat pc. in quo mendoſe προθυμοῦμεν.

Ibid. συσπουδάζειν correxit Vpton. cum anon. Lond. Et ſic mssti pbc. συνσπουδάζειν ſuperiores editt. cum pa.

CAPVT XI.

Verſ. 2. Πῶς τι οὖν χρῇ τῷ πράγματι; „Fortaſſe Πῶς σὺ οὖν &c. vel Τί οὖν; πῶς χρῇ &c." VPTON. —. Sæpe quidem in his Diſſertationibus πλεοναστικῶς ponitur pronomen τι. Sed hoc loco utique malim, Τί οὖν; πῶς χρῇ &c. Recte vero χρῇ ſcripſit Vptonus, ut eſt in pab. pro χρὴ, quod dabant ſuperiores editt. cum pc.

Verſ. 3. ὅπως εὐδαίμονες. Caret b. l. ὅπως pc.

Verſ. 5. διότι Φυσικῶς. Mendoſe διί τι Ven. Inde διάτι (ſic) Baſ. Tum διὰ τί Gen. Col. Cant. Lond. Denique ὅτι VPTON. in contextu; ſed in Notis monuit idem Editor: „Lege cum noſtro codice & ms. Par. διότι." — Cui lubens obſecutus ſum. cf. ad I. 7, 6. Vidi vero deinde, id ipſum dare Pariſinos omnes.

Ibid. πᾶν τὸ κατὰ Φύσιν γινόμενον, ὀρθῶς γίνεται. „Juvenal. XIV. 321.

Nunquam aliud Natura, aliud ſapientia ſuadet."
VPTON. — γενόμενον, non γινόμενον, pb.

Verſ. 9. ὅρασιν. Ita noſter codex & ms. Par. [Immo Pariſini tres.] Perperam nonnulli libri ὄρεξιν." VPTON. — Nempe ὄρεξιν habebant Ven. Baſ. Gen. Col. Hinc in ora Baſ. notatur ὄψιν, ex conject. editoris. ὅρασιν vero corrigere juſſit Salmaſ. Et id ipſum in contextu poſuerunt ed. Cant. & Lond. *Viſum* jam olim in verſione lat. ſcripſerat Wolfius.

Verſ. 10. τῶν κατὰ Φύσιν. „Addendum καὶ παρὰ Φύσιν, uti mox [vſ. 11.] καὶ τῶν παρὰ Φύσιν καὶ κατὰ Φύσιν." VPTON. — Facile ſane librariorum aberratione intercidere iſta verba potuerunt. Conf. Not. ad I. 18, 8.

Ibid. ποῖον θέλεις κριτήριον παραλάβωμεν. „Κριτήριά Φησιν (ſcil. Chryſippus) εἶναι αἴσθησιν καὶ πρόληψιν. Laërt. VII. 54. Et mox: Ἄλλοι δέ τινες τῶν ἀρχαιοτέρων Στωϊκῶν τὸν ὀρθὸν λόγον κριτήριον ἀπολείπουσιν." VPTON.

Verſ. 11. καὶ τῶν παρὰ Φύσιν καὶ κατὰ, καὶ τῶν κατὰ Φύσιν καὶ παρὰ pc.

Verſ.

Verſ. 12. *καὶ νῦν Ἰουδαίοις.* Ex noſtro codice [cum quo facit pc.] repoſui *καὶ νῶν*, pro *καὶ μὴν.*" VPTON. — Nempe *καὶ μὴν* dabant edd. omnes, cum pab. quod vide ne teneri debuerit.

Ibid. *καὶ Σύροις — — — περὶ τροφῆς.* „Syri a piſcibus abſtinuere. Vide Porphyr. de Abſtin. lib. IV. ſect. 15. & lib. II. ſect. 61. Et Lucian. de Dea Syria. [c. 14. & 45. T. III. edit. Amſtelod. p. 460. & 483.] Xenoph. *Ἀναβ. ά.* [p. m. 200. operum Xen. ed. Baſil. 1569.] Ovid. II. Faſt. 474.

Inde uetas ducunt, genus hoc imponere menſis,
ne violent timidi piſcibus ora Syri.

Cic. de Nat. Deor. III. 15. *Piſcem Syri venerantur.* Totus ibi locus ita ſe habet: *Nec vero vulgi atque imperitorum inſcitiam deſpicere poſſum, cum ea conſidero, quæ dicuntur a Stoicis.* Sunt enim illa imperitorum. *Piſcem Syri venerantur:* &c. Verba iſta, *Sunt enim illa imperitorum*, ab aliis pro ſpuriis, ab aliis pro corruptis habentur: mihi autem e loco mota videntur, & elegantiam quandam præ ſe ferunt, ſi ad ordinem ſuum redigantur: *Nec vero vulgi atque imperitorum (ſunt enim illa imperitorum) inſcitiam deſpicere poſſum, cum ea conſidero, quæ dicuntur a Stoicis. Piſcem Syri venerantur:* &c." VPTON.

Verſ. 13. *Ἀλλ' οἶμαι &c.* Reſponderat alter, *Καὶ πῶς οἶόν τε*; Tum pergit Epictetus, *Ἀλλ' οἶμαι* &c. Mox rurſus alter, *Πῶς γὰρ οὔ*; Rurſusque Epictetus, *Ὅπου δ' ἄγνοια* &c. Quæ omnia uni Epicteto tribuerat Vptonus. Quod ſi vel maxime illa, *πῶς οἷόν τε; ἀλλὰ &c.* eidem Epicteto tribuas, ut infra vſ. 27. tamen deinde *Πῶς γὰρ οὔ*; verba ſunt patris.

Ibid. *εἰ καλῶς ἔχει:* Corrupte *εἰ καὶ ὡς* pc.

Verſ. 15. *Σὺ οὖν, ἔφη.* Cum *ἔφην* vulgo darent omnes, monuit VPTONVS in Notis: „Wolfius in verſione: *inquit*, *ἔφη*. Recte, ut videtur." — Immo recte; quemadmodum & ante, & poſt, toto hoc capite: quare id in contextum recipere non dubitavi. Eſt autem ipſum hoc *ἔφη* in noſtro cod. pc.

Ibid. *οὐδ' ἐπ' ἄλλῳ τινὶ τὴν γνώμην ἔξεις, ἢ ὅπως τὸ κριτήριον τῶν κατὰ φύσιν καταμάθῃς, καὶ τούτῳ προσχρώμενος.* Noſter codex ad hunc modum: *οὐδὲ κατ' ἄλλο τι τὴν γνώμην ἔξεις, ἢ ὅπως τὸ κριτήριον ἐκεῖνο καταμάθῃς, ᾧ προσχρώμενος* &c." VPTON. — Quæ lectio non ſane ſpernenda. In *οὐδὲ κατ' ἄλλο τι* conſentiunt

tiunt pab. τὸ κριτ. ἐκεῖνο καταμάθῃς, ᾧ προσχρ. cum Vptoni cod. habet noſter pb. Pro καὶ τούτῳ, quod eſt in contextu, mendoſe in ed. Ven. & Baſ. καὶ τοῦτο erat, & ſic habet pc. Sed καὶ τούτῳ habet pa. ut correxerunt editores Genev. Colon. & ſeqq. Mox pro διακρίνῃς, quod cum pa. habent editi, διακρινεῖς ſcribitur in pbc. quod bene convenit cum eo, quod in pb. præcedit, ᾧ προσχρώμενος.

Verſ. 16. τὰ τοιαῦτα. Deeſt τὰ pc.

Verſ. 17. Τὸ Φιλόστοργον δοκεῖ σοι κατὰ Φύσιν. „Ita Stoici. Diog. Laërt. VII. 120. Φασὶ δὲ καὶ τὴν πρὸς τὰ τέκνα Φιλοστοργίαν Φυσικὴν εἶναι αὐτοῖς, καὶ ἐν Φαύλοις μὴ εἶναι. Cicero de Fin. lib. III. [c. 19.] *Pertinere autem ad rem arbitrantur, intelligi natura fieri, ut liberi a parentibus amentur.* M. Anton. I. 9. Ἀλλὰ ἅμα μὲν ἀπαθέστατον εἶναι, ἅμα δὲ Φιλοστοργότατον. & alibi.“ VPTON.

Ibid. κατὰ Φύσιν τε καὶ καλόν ἐστι. Sic bene edd. omnes. In tribus vero noſtris Pariſ. codd. deſunt duæ voces καὶ καλὸν, in ſolo pa. ad oram notata a recentiſſima manu. Et pab. quidem cæteroquin nil mutant, pc. vero τι pro τε ſcribit, ſic: κατὰ Φύσιν τί ἐστι.

Ibid. τὸ δ' εὐλόγιστον οὐ καλόν; Ita exhibere ſuum codicem & ms. Par. teſtatur Vptonus, pro τὸ δ' εὐλόγιστον οὐχ; quod habent editi omnes & tenuit idem Vptonus. Ego vero illud recipiendum putavi; cum quod per ſe magis probabile eſt, temere omiſſum fuiſſe vocabulum καλὸν in eo codice, e quo expreſſa editio Veneta eſt, quam temere adjectum in duobus aliis codicibus; tum quod in ipſa vulgata lectione veſtigium iſtius lectionis conſervatum eſſe videtur. Nam aliàs in fine periodi, licet proxime ſequens oratio a vocali incipiat, non οὐχ· ſcribi ſolet, adjecta κ litera, ſed οὔ. ut mox verſu ſeq., ἢ γὰρ οὔ. & cap. præc. vſ. 12. in eadem etiam periodo, οὔ· ἀλλὰ πολὺ, & ſic ſæpe aliàs. Denique in eamdem ſcripturam οὐ καλόν; conſentientes vidi tres noſtros manu exaratos codices. Pro εὐλόγιστον vero, quod præcedit, εὔλογον h. l. habet pb.

Ibid. Οὐδαμῶς. Non negat, honeſtum eſſe id quod ſit rationi conſentaneum: ſed negat quæſtionem, quæ negative erat expreſſa; adeoque adfirmat rem, & concedit eſſe id honeſtum.

Verſ.

Verſ. 18. Μὴ τοίνυν μάχην ἔχει. Sic recte edd. At codd. omnes noſtri ἔχῃ habent; in pa. tamen ἔχει primum fuerat, & ἔχῃ a recentiori manu ſcriptum.

Ibid. Εἶ δὲ μή. Ante hæc verba intelligi debet σὺ λέγεις, vel ὀρθῶς λέγεις, aut aliquid ſimile, quod in latina verſione his verbis, *recte dicis*, expreſſi. Nam hoc Epictetus jam reſpondet ad illud, Οὐ δοκεῖ μοι.

Ibid. ἦ γὰρ οὕ; *Nonne ita ſe res habet?* Si ſana & vera græca verba ſunt, recte ἦ per gravem accentum ſcribitur, ut proprie ſonet, *Aut nonne ita eſt?* i. e. *Aut tune aliter ſentis?* (conf. Not. ad I. 2, 30.) Sed ubi iſta ratione, in familiari ſermone aut in dialogo, in fine orationis *Nonne* dicere volunt græci, absque negativa particula nude ἦ γάρ; dicunt, ubi ἦ circumflexo accentu notatur. Sic ſexcenties apud Platonem; e cujus ſcriptis bene multa exempla hujus formulæ collegit Hoogeveen, in Doctrina Particul. c. 21. ſect. 2. reg. 3. p. 487. Ac videndum, ne eodem modo hoc loco Arrianus ſcripſerit, & οὐ ab inſcito librario temere fuerit adjectum; qui eo facilius etiam ad id faciendum potuit induci, quod ſequens vocabulum οὕτως ab eisdem literis ου incipit. Nihil vero mutant libri noſtri. Neque, verum ſi quæris, opus admodum eſt, ut Epicteti oratio cum Platonis ſtylo exactiſſime conſentiat.

Verſ. 22. Οὐκοῦν ἔδει καὶ τὴν μητέρα. Deeſt καὶ in pa.

Ibid. Τί δ' ἡ τίτθη, στέργει αὐτό; „Supra, ἡ μήτηρ δ' οὐ Φιλοστοργεῖ τὸ παιδίον; Sic hic legendum videtur: Τί δέ; ἡ τίτθη οὐ στέργει αὐτό; vel, Τί δ' ἡ τίτθη, οὐ στέργει αὐτό; ut mox Τί δ' ὁ παιδαγωγὸς, οὐ στέργει αὐτό;" VPTON. — Parum intereſt: eadem ſententia.

Verſ. 24. ὅ τις αὐτῷ προσῆκον. Sic vett. edd. cum pb. αὐτῷ ed. Vpt. & ſic pac.

Verſ. 25. Φιλοστόργους οὕτως ἔχειν τοὺς προσήκοντας. Φιλοστόργως pc. quod & ipſum ferri poterat, conſtructionem verborum hanc intelligendo, ἠβούλου τοὺς προσήκοντας οὕτω Φιλοστόργως ἔχειν, *vellesne ut propinqui tui eo modo te diligerent.*

Verſ. 26. μηδαμῶς ἔτι. οὐδαμῶς ἄτι pc.

Verſ. 27. οὐδὲν ἦν τὸ κινῆσάν σε. „Sic emendavimus ex noſtro codice & ms. Par. pro οὐδὲν ἦ." VPTON. — In vernm conſentiunt pabc. & corrigendum errorem monuerat jam Meibom.

Ibid. καὶ πῶς οἷόν τε; Poſſis hæc verba ab eodem Epicteto dicta intelligi; potuerunt vero etiam a patre reſponderi. conf. ſupra ad vſ. 13.

Ibid. ὥστ' ἐγκαλύπτεσθαι, τοῦ ἵππου τρέχοντος. „*Vt ſe obtegeret, equo currente.* Præ pudore ſcil. ſi victus eſſet.“ WOLFIVS. — Quidni potius præ angore, pallidus & trepidans, cum, ne vinceretur, metueret? — „Notus eſt mos *ſe velandi & caput operiendi* in luctu, aut re aliqua atrociore oborta. Horat. II. [Sat.] 3. verſ. 37.

Nam male re geſta, cum vellem mittere operto
me capite *in flumen.* —

Plautus, Moſtell. Act. II. ſc. 1.

Capite obvoluto *ut fugeret cum ſummo metu.*

Sic Petrum, cum Dominum prodidiſſet, apud Marc. cap. XIV, 72. ἐπιβαλὼν ἔκλαιε, *injecta capiti veſte*, vel *capite operto flebat.* Vide Salmaſ. de Fœnore Trapez. [& alios, quos laudavit Jo. Chriſtoph. Wolfius in Curis Philolog. & Crit. ad Marc. XIV. 72.] Vlyſſes apud Homerum Odyſſ. Σ', 85. & 92. faciem velat in luctu. Hunc autem morem hic reſpexiſſe videtur Epictetus.“ VPTON.

Ibid. ἵππου τρέχοντος ᾧ ἐσπουδάκει. Pro ᾧ dabant ὡς ἐσπουδάκει ed. Ven. & Baſ. Quod WOLFIVS poſtquam convertit, *adeo in eam rem intentus erat*; monuit in Notis: „ὡς ἐσπουδάκει pro epiphonemate accipio; quaſi dicat, tantilla re tantopere commovebatur. Quid enim? ipſene deterior fuit, ſi alterius equus antevertit.“ — „Fortaſſe legendum ᾧ ἐσπουδ. *cui equo favebat.*“ COMES SHAFTESBVR. *in Notis Mſtis.* — „Optime vir nobilis; atque ita noſter codex: cæteri perperam ὡς ἐσπουδ. [neque melius Pariſini.] Loquitur autem de favore certantium, & factionibus in Circo; de quibus alibi.“ VPTON. — „Eſt enim (ut idem VPTONVS *in Indice*, ad verbum Σπουδάζειν, monuit) σπουδάζειν *favere*, cum alluſione ad factiones in Circo & theatris. Suetonius: *cum populus aurigam, cui ipſe* favebat, *cavillatus eſſet*, &c. Martialis lib. IX. Epigr. 69. *Vincenti parmæ cum ſua turba favet.* Capitolin. de Vero: *Amavit & aurigas, praſino favens.* Plinius lib. IX. Epiſt. 6. *favent panno.* Et ſic ſcriptores iſtius ævi; hoc eſt σπουδάζειν.“ — Conf. Not. ad III. 4, 1. Scripturam quod adtinet loci in quo verſamur; particulam ὡς, quæ erat in primis editis, prorſus omiſerunt edd. Genev. Col. Cant. &

& Lond. ὦ ἔσικε. legendum, præter Shaftesburium, perſpecte viderat etiam Salmaſius.

Ibid. σπόγγων δεῆσαι αὐτῷ, *ſpongiis ei fuiſſe opus*; puta, aceto repletis aut ſpiritu odorato. cf. Matth. 27, 48. Johann. 19, 29. Paulo ante, pro νικήσαν⟨τος⟩, perperam νικήσαν⟨τι habet pb. In eodem cod. mox deſunt verba πρὸς τὸ.

Ibid. λειποψυχοῦν⟨τα. „*Cum animo linqueretur*; ob inſperatam utique victoriam, præ repentino gaudio, quo nonnullos etiam extinctos eſſe legimus.“ WOLFIVS.

Verſ. 28. οὐ τοῦ παρόν⟨τος. Corrupte οὕτω παρόν⟨τος pc.

Ibid. τοῦ ἐπαίρεσθαι, ἢ συστέλλεσθαι. „Hæc vocabula ex Porticu ſunt. ἐπαίρεσθαι, *efferri*; & ἔπαρσις, *elatio animi*, vertente Cicerone. Laërt. in vita Zenonis, [VII.] 114. ἡδονή ἐστιν ἄλογος ἔπαρσις. Et mox: χαρὰν — — εὔλογον ἔπαρσιν. Cicero Tuſc. Disp. IV. 6. *Cum inaniter & effuſe animus exſultat, tum illa lætitia geſtiens vel nimia dici poteſt; quam ita definiunt, Sine ratione, animi elationem.* Et mox: *Lætitia, opinio recens boni præſentis, in quo efferri rectum eſſe videatur.* Contra, συστέλλεσθαι, *contrahi*; συστολή, *contractio.* M. Anton. I. 17. ἐγίστατο ἰδιώτου συστέλλειν ἑαυτὸν, ita ſe contrahere, ut ad privati ſpeciem proxime accedat. [Sigillatim] apud Stoicos συστέλλεσθαι, demitti contrahique animo. Laërt. in vita Zenon. ſegm. 111. καὶ τὴν μὲν λύπην εἶναι συστολὴν ἄλογον. Cicero Tuſc. Disp. IV. 6. *Aegritudo, animi adverſa ratione contractio.* Et mox: *Eſt ergo ægritudo, opinio recens mali præſentis, in quo demitti contrahique animo rectum eſſe videatur.* Apud Marcum Anton. II. 10. Ὁ γὰρ θυμούμενος μετά τινος λύπης καὶ λελῃθοίας συστολῆς, φαίνεται τὸν λόγον ἀποστρεφόμενος. *Qui enim iraſcitur, cum dolore quodam & contractione animi occulta, a rationis tramite declinare videtur.* τῷ συστέλλεσθαι opponitur διαχεῖσθαι, ſicut τῇ συστολῇ, *contractioni*, opponitur ἡ διάχυσις, *animi effuſio*, ſeu *diffuſio.* Huc pertinet illud Horatii, lib. I. Epiſt. 5. vſ. 20.

Contracta *quem non in paupertate* ſolutum?

ubi *ſolutum* refer ad διαχεῖσθαι, *contracta* ad συστέλλεσθαι. Pleraque Stoica non verba ſolum, ſed & dogmata habet Horatius. Sed de hoc aliâs.“ VPTON, *partim in Notis, partim in Indice.*

Verſ. 29. καὶ σοὶ — — σοὶ μὲν. καὶ σὺ — — σὺ μὲν pa.

Ibid.

Ibid. ἐλθεῖν. ἐλοεῖν pc. Librariorum hæc monſtra ſunt, ſed memoratu non indigna, ut ſciamus quam in partem proni fuerint illorum hominum lapſus.

Verſ. 30. Οὐδέν. Ignorabant hoc vocab. ſuperiores editiones ante Vptonum, qui e ſuo codice illam inſeruit. Et habent quidem eamdem vocem h. l. noſtri etiam codices tres pabc. (pac. quidem ἡμῖν οὐδὲν jungentes; pb. vero interpoſito interrogandi ſigno ſeparans;) ſed iidem omnes mox pro ἄν δ' ἄλλως ἡμῖν, nil aliud habent niſi ἀλλ' ὡς, quod ex ἄλλως eſt corruptum. Itaque vide, ne οὐδὲν illud ex οὐδ' ἄν detortum ſit, quod pro illo opportune hic exhibent editi. Ac ſane adjecta voce οὐδὲν nil erat opus. cf. ad I. 10, 11. ad I. 22, 12. ad II. 24, 17. Mox, pro τί ἂν ἄλλο, eſt τί οὖν ἄλλο in pb.

Verſ. 32. τότε τοῦ Φεύγειν. Articulum, cum negleXiſſent ſuperiores, adjecit e codice ſuo Vptonus; cum quo facit noſter pb.

Ibid. καὶ νῦν ἐν Ῥώμῃ ἀνέρχῃ. De verbo ἀνέρχεσθαι, *Romam* (e Græcia potiſſimum) *proficiſci* ſignificante, vide Not. ad I. 10, 2. Nota vero præpoſ. ἐν pro εἰς poſitam, ut II. 20, 33. Monuit ad hunc locum VPTON: „Hinc patet, Epictetum non Romæ hunc ſermonem habuiſſe. Vide Præfationem noſtram in initio." — At id quidem e bene multis locis harum Diſſertationum abunde patebat. Pro ἀνέρχῃ in pa. primo fuerat alind quid, forte ἀπέρχῃ, eraſum deinde & correctum. Nudum verbum ἔρχῃ habet pb. In ἐν Ῥώμῃ nil mutant libri.

Ibid. κἂν μεταδόξῃ. „Noſter codex μεταξὺ δόξῃ." VPTON. Nempe imperite ſic in cod. illo ſcriptum. Eodem modo in pb. ſed in hujus ora corrigitur eadem manu, μεταδόξῃ.

Verſ. 33. οὔτε ἄλλο τι — — αἴτιόν ἐστι τοῦ πράττειν τι, ἢ μὴ πράττειν ἡμᾶς· ἀλλ' ὑπολήψεις καὶ δόγματα. „Non ex *perturbationibus*, ſed ex *opinionibus*, oriri actiones humanas, exiſtimabant Stoici. Id quod patet ex hisce Diſſertationibus paſſim, & ex Marco Anton. VIII. 1. ἐπὰν δόγματα ἔχῃ, ἀφ' ὧν αἱ ὁρμαὶ καὶ αἱ πράξεις. Hinc apud eundem crebro iſta occurrunt: Πᾶν ὑπόληψις, & Πάντα ὑπόληψις, & ὁ βίος ὑπόληψις. Seneca Epiſt. 78. *Omnia ex opinione ſuſpenſa ſunt.*" VPTON. Vide loca Epicteti noſtri, in Indice ad vocabula ὑπόληψις & δόγμα collecta. Nota vero, græca hæc vocabula ejusmodi eſſe, ut per ſe etiam, ſive vi originis, ſive ex vulgato

vulgato uſu, *actionem* aliquam *animi* ſignificarent: nam *ὑπόληψις* eſt quaſi *ſusceptio*, adeoque *opinio a nobis ſuscepta, in animum a nobis admiſſa*; *δόγμα* vero eſt *decretum*, qualia ſunt *ſenatus decreta*, quæ ex actione ſane animi, non paſſione, proficiſcuntur.

Verſ. 34. Πεισθεις, ἔφη. „Deeſt ἔφη in aliis, reſtitui autem ex noſtro codice. Mox, Οἷα δὴ τὰ αἴτια, &c. axioma in ſcholiis: *Qualis cauſſa, talis eſt effectus.*“ VPTON. — ἔφη ignorant noſtri libri cum editis. Pro οἷα δή, habet οἷα δὲ pb.

Verſ. 36. ταὐτὸν τοῦτο. ταυτὸ τοῦτο pac.

Ibid. ἀποφανοῦμεν. Corrupte ἀποφανοῦμαι pb. ſed ſuperſcr. εθα, ut ſit ἀποφανούμεθα.

Verſ. 37. πεπεισμένοι. πεπεισμένω pa. in duali.

Ibid. ἡμεῖς κύριοι. „ἐφ' ἡμῖν.“ VPTON. — Nempe ſic Enchir. 1.

Verſ. 38. οὐδὲν ἄλλο. οὐδὲ ἄλλο pa.

Ibid. Pro τὸν ἀγρὸν pc. in contextu τῶν ἀνθρῶν habet, ſed in marg. γρ. οὔτε τὸν ἀγρὸν.

Verſ. 39. σχολαστικόν σε δεῖ γενέσθαι· τοῦτο τὸ ζῶον &c. „*Scholaſticus* eſt is, qui in pulvere literario vitam tantum agit, non ad forum accedens. Vita autem Stoici in actione, non in otio verſari debet: ideoque vituperio vertitur Scholaſticus. Sic IV. 1, 138. ἄρον ἐκεῖνα τὰ τῶν σχολαστικῶν καὶ τῶν μωρῶν. Author de Cauſſis corruptæ Eloquentiæ: *At nunc adoleſcentuli noſtri deducuntur in ſcenas* Scholaſticorum, *qui Rhetores vocantur*, &c. Petronius in Satyr. *Ideo ego adoleſcentulos exiſtimo in* Scholis *ſtultiſſimos fieri, quia nihil ex eis quæ in uſu habemus, aut audiunt, aut vident.* Hinc M. Antonin. I. 16. μήτι ὅτι σχολαστικός. ubi videas Gatakerum. Vide etiam Hieroclis Facet. edit. Needh. p. 460. & Caſaub. Not. ad Hiſtor. Aug. p. 188.“ VPTON.

Ibid. οὔ πάνυ καταγελῶσιν. ὃ πάνυ pab. male.

CAPVT XII.

TIT. Περὶ Εὐαρεστήσεως. Commode *de Animi Aequitate* vertunt; agitur ſcilicet de *Animo, qui in divina Adminiſtratione hujus Mundi placide adquieſcit, & Providentiæ divinæ decreta cum hilaritate comprobat.* Ductus autem eſt Titulus (qui, ſicut reliquæ Capitum Inſcriptiones, ab Arriano adjectæ videntur) e verbis illis, verſ. 8. πῶς ἂν εὐαρεστοίην τῇ θεῷ διοικήσει; cf. vſ. 20 ſqq.

Idem

Idem verbum eadem notione habes apud M. Anton. I. 54. τῇ παρούσῃ συμβάσει θεοσεβῶς εὐαρεστεῖν. IX. 3. μὴ καταφρόνει θανάτου, ἀλλ' εὐαρέστει αὐτῷ. cf. eundem VIII. 32. quæ loca Vptonus in Indice indicavit.

Inſeruit particulam hujus Diſſertationis Eclogis ſuis Phyſicis Stobæus, p. 8. ed. Canteri; p. 100 ſqq. ed. Heeren; ſcil. inde ab ipſo initio, usque ad verba τῷ νόμῳ τῆς πόλεως. vſ. 7. Et notatur ibi in ora librorum: Ἀρριανοῦ Ἐπικτήτου (vel Ἐπικτητείου) ἐκ τοῦ (ſcil. λόγου) περὶ Εὐαρεστήσεως. Nam quod περὶ ἐναρεστήσεως expreſſum eſt in edit. Heerenii, operarum culpa peccatum videtur.

Verſ. 1. Περὶ Θεῶν οἱ μέν τινές εἰσιν οἱ λέγονσες: Sic ſcripſi cum pc. cui ſuffragatur Stobæus. Cæteri vulgo μέν τινές εἰσι λέγονσες.

Ad *Verſ.* 1 *& ſeqq.* hæc commentatus eſt VPTONUS: „Varias Philoſophorum de Diis ſententias refert Epictetus.

„I. Eorum, qui dixerunt, *nullos eſſe Deos; μηδ' εἶναι τὸ θεῖον.* [Minus recte apud Stob. μηδὲν εἶναι τὸ θ.] Quorum in numero Diagoras Melius, Theodorus Cyrenaicus, Democritus, cum aliis. Vide Cic. de Nat. Deor. l. 1.

„II. Eorum, qui *Deos eſſe* dixerunt, ſed qui *omnino nullam habere* cenſerent *rerum humanarum procurationem Deos.* εἶναι μέν, μὴ προνοεῖν δὲ μηδενός. Quales Epicurei; infra, lib. II. 20, 9. Sic autem Epicurus: *Quod beatum & immortale eſt, id nec habet, nec exhibet cuiquam negotium.* Cic. de Nat. Deor. I. 30. Laërt. X. 139. Velleius apud Cic. I. 8. vocat Πρόνοιαν, *Providentiam, anum fatidicam Stoicorum.* Lucretius de Divina natura: [II. 648.]

Nam privata dolore omni, ſejuncta periclis,
Ipſa ſuis pollens opibus, nihil indiga noſtri,
nec bene promeritis capitur, nec tangitur ira.

Ennius apud Cicer. de Divinat. II. 50. & de Nat. Deor. III. [32.]

Ego Deûm genus eſſe ſemper dixi & dicam coelitum:
ſed eos non curare opinor. quid agat humanum genus.
Nam ſi curent, bene bonis ſit, male malis: quod
nunc abeſt.

„III. Eorum, qui *Deos eſſe* dixerunt, *& rerum procurationem habere; ſed magnarum ſolummodo & coeleſtium; non item terreſtrium.* εἶναι καὶ προνοεῖν, ἀλλὰ τῶν

τῶν μεγάλων καὶ οὐρανίων, τῶν δ' ἐπὶ γῆς μηδενός. [verſ. 2.]

„IV. Eorum, qui *Deos eſſe* dixerunt, *& rerum procurationem habere*, tum cœleſtium, tum terreſtrium; *ſed in univerſum tantum, non particulariter:* εἶναι καὶ προνοεῖν, ἀλλὰ τῶν μεγάλων καὶ οὐρανίων, καὶ τῶν ἐπὶ γῆς καὶ ἀνθρωπίνων, εἰς κοινὸν δὲ μόνον, καὶ οὐχὶ δὲ κατ' ἰδίαν ἑκάστου. Vbi ἀνθρωπίνων, pro οὐρανίων, [quod dant editiones Arriani] repoſui ex Stobæo Ecl. Phyſ. lib. I. p. 8. cui etiam aſtipulatur noſter codex.“ — [Quod ſi certus eſſem, e codice quodam Arrianeo ductam eſſe illam ſcripturam ἀνθρωπίνων, quæ in ora libri Vptoniani notata eſt, non e Stobæo a viro quodam docto enotatam; in contextum eam recipere non dubitaſſem. Noſtri quidem libri pab. in οὐρανίων cum editis conſentiunt; in pc. vero omiſſa ſunt in hac regione plura quædam verba, in quibus eſt illud ipſum de quo quæritur. Itaque in ea incertitudine, vulgatam apud Arrianum ſcripturam, quam & Vptonus ipſe in contextu tenuit, loco movere nolui, præſertim quum per ſe nullo utique incommodo illa laboret. HEERENIVS, Stobæanam probans lectionem, differre monet τὰ ἐπὶ γῆς & τὰ ἀνθρώπινα, cum illa omnia terreſtria, hæc humana proprie comprehendant. In ejusdem Heerenii ed. Stob. ſic h. l. legitur: τέταρτον, οἱ καὶ ἐπὶ γῆς καὶ τῶν ἀνθρωπίνων, omiſſo operarum puto culpa articulo τῶν ante ἐπὶ γῆς, quem & grammatica ratio ibi requirebat, & editio Canteri exhibet cum editionibus Arriani. τρίτον, & τέταρτον Stobæus habet, minus commode, pro τρίτοι & τέταρτοι, quæ Arrianei dant libri. Mox pro καὶ οὐχὶ δὲ κατ' ἰδίαν, apud Stobæum ſcribitur καὶ οὐχὶ καὶ κατ' ἰδίαν. In pb. vero οὐχὶ δὲ κατ' ἰδ. omiſſa particula καὶ ante οὐχὶ, qua & facile ſane carere poteramus.]

„Cæterum [ſic pergit VPTONVS] hæc fuit nonnullorum Stoicorum ſententia. Balbus apud Ciceronem de Nat. Deor. II. 66. *Magna Dii curant, parva negligunt. Magnis autem viris proſpere eveniunt ſemper omnes res.* Vide quæ ibi Daviſius. Ad hanc ſententiam autem reſpexit M. Antonin. VI. 44. Εἰ δὲ μὴ ἐβουλεύσαντο κατ' ἰδίαν περὶ ἐμοῦ, περί γε τῶν κοινῶν πάντως ἐβουλεύσαντο. *Quod ſi de me ſpeciatim nihil Dii conſuluerint; at de rebus univerſis ſaltem omnino conſuluerunt.* Apud Juſtinum in Dial. cum Tryph. p. 183. [p. m. 218. ed. Pariſ. 1636.] quidam philoſophi memorantur, qui divinam provi-

providentiam ad particularia non extendere perſuadere moliti ſunt: Ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς ἐπιχειροῦσι πείθειν, ὡς τοῦ μὲν σύμπαντος καὶ αὐτῶν τῶν γενῶν καὶ εἰδῶν ἐπιμελεῖται Θεὸς, ἐμοῦ δὲ καὶ σοῦ οὐκέτι, καὶ τοῦ καθέκαστα· ἐπεὶ οὐδ' (ſcribe οὐδ' ἐπεὶ) ἂν ηὐχόμεθα αὐτῷ δι' ὅλης νυκτὸς καὶ ἡμέρας. *Quin etiam nobis perſuadere moliuntur, univerſitatis quidem hujus, ac generum, ſpecierumque ipſarum curam gerere Deum; mei autem, & tui, & uniuscujusque ſingillatim non itidem: non quamquam imploraremus eum totis noctibus atque diebus.*"

„V. Eorum, qui etiam *ad Particularia extendere* [*ſe*] *divinam Providentiam* cenſerent. [verſ. 3.] Inter quos *Vlyſſes* Homericus. Sic enim Minervam alloquitur, Iliad. κ'. 278.

— — — — — Ἥ τε μοι αἰεὶ
ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι· οὐδέ σε λήθω
κινύμενος. —

Quæ mihi ſemper in nullis non laboribus ades: neque te lateo cum moveor. Noſter codex etiam habet κινύμενος: [ſic & Stobæus, ut eſt apud Homerum; atque hoc in contextum recepit Vptonus, monitus etiam a Salmaſio:] cum cæteri κινούμενος exhibent. [Sic Pariſini omnes.] *Socrates* autem apud Xenoph. in Memor. lib. I. [c. 1.] Σωκράτης δὲ πάντα μὲν ἡγεῖτο θεοὺς εἰδέναι, τά τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα, καὶ τὰ σιγῇ βουλόμενα· [immo βουλευόμενα·] παντα χοῦ δὲ παρεῖναι, καὶ σημαίνειν τοῖς ἀνθρώποις περὶ τῶν ἀνθρωπείων πάντων. Et apud Platonem in Phædone, p. 62. edit. Steph. [c. 6. p. 167. ed. Forſteri.] Οὐ μέν τοι ἀλλὰ τόδε γέ μοι δοκεῖ, ὦ Κέβης, εὖ λέγεσθαι, τὸ θεοὺς εἶναι, ἡμῶν τοὺς ἐπιμελουμένους, καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους εἶν τῶν κτημάτων τοῖς θεοῖς εἶναι. Propius accedit ad Homerica verba Hermogenes apud Xenoph. in Sympoſ. p. 887. ed. Francof. [p. m. 701. ed. Baſ. 1569.] Οὗτοι τοίνυν οἱ πάντα μὲν εἰδότες, πάντα δὲ δυνάμενοι θεοί, οὕτω μοι φίλοι εἰσιν, ὥστε διὰ τὸ ἐπιμελεῖσθαί μου οὔποτε λήθω αὐτοὺς, οὔτε νυκτὸς, οὐδ' ἡμέρας. οὔθ' ὅποι ἂν ὁρμῶμαι, οὐδ' ὅ τι ἂν μέλλω πράττειν. Cicero de Nat. Deor. I. 2. *Sunt autem alii Philoſophi, & hi quidem magni atque nobiles, qui Deorum mente atque ratione omnem mundum adminiſtrari & regi cenſeant: neque vero id ſolum, ſed etiam ab iisdem vitæ hominum conſuli & provideri.* Ipſe Zeno apud Laërt. VII. 147. Θεὸν δὲ — — προνοητικὸν κόσμου τε καὶ

καὶ τῶν ἐν νόσῳ. Confer [Epictetum noſtrum] II 14, 11. III. 24, 103. III. 26, 28." VPTON.

Verſ. 4. Tria verba, ἢ οὐχ ὑγιῶς, quæ deerant in ſuperioribus editionibus, e ſuo codice adjecit Vpton. Nullus e noſtris ea agnoſcit. Paulo ante vero, pro πότερα, habet εἰ ἄρα pb. Cæterum totus hic verſus, inde a principio, aliter legitur apud Stobæum, nempe in hunc modum: Εἴπερ οὖν ὑγιῶς λέγεται, τέλος εἶναι τὸ ἕπεσθαι θεῷ, ἀναγκαῖον περὶ ἑκάστου τούτων ἐπεσκέφθαι. Εἰ γὰρ μή εἰσι θεοί, &c. Quam lectionem Vir doctus, cui novam Eclogarum editionem debemus, etſi vulgatam apud Arrianum per ſe ferri poſſe fatetur, commodiorem tamen exiſtimat; quoniam in vulgata nexus deſideretur, qui conſtat, (ait) Stobæi lectione admiſſa. „Nam cum ſequitur (inquit) εἰ γὰρ μή εἰσι θεοί, πῶς ἐστι τέλος ἕπεσθαι θεοῖς, certe antea dici debuit, Dei imitationem propoſitam nobis eſſe debere." — At ex vulgata apud Arrianum lectione ſatis intelligitur iſtam commemorationem variarum de Providentia ſententiarum factam ab Epicteto eſſe ea occaſione, cum quæſtio ageretur *de Fine quem ſibi homo propoſitum habere debeat:* ſimulque intelligi par eſt, de eadem hac quæſtione jam prius nonnihil diſputaſſe Epictetum, ſed priorem partem illius diſputationis non eſſe literis mandatam ab Arriano. Stobæus vero in eis, in quibus ab Arriano noſtro diſcedit, mihi non tam videtur diverſam ſui codicis lectionem eſſe ſecutus, quam ſuo arbitratu verba Arriani nonnihil immutaſſe, clariora redditurus. Eademque videtur Vptoni fuiſſe de iſta diverſitate ſententia; quare ille (quod miratur Heerenius) in ſuis ad Arrianum Notis ſcripturam Stobæi h. l. commemorare neglexit.

Verſ. 5. Εἰ γὰρ μή εἰσι θεοί. Rurſus h. l. ex perperam accepto ſcripturæ compendio, quo in edit. Baſ. particula γὰρ erat expreſſa, temere ὰ invaſerat editiones Gen. Col. Cant. Lond. anonym. & Vpt. Vide ad I. 9, 2.

Ibid. τέλος, ἕπεσθαι θεῷ. „Conf. I. 20, 15. & conſule Gatak. ad M. Antonin. VII. 31. Daviſ. ad Cic. de Fin. III. 22. Lipſ. Manud. ad Stoic. Phil. lib. II. diſſ. 16." VPTON. *h. l. & ad* I. 20, 15. — Ad Stobæum h. l. monnit HEERENIVS: „Solennis eſt hæc Stoicis loquendi ratio, ut finem bonorum in eo ponant, ut Deum ſequamur, ἐν τῷ ἕπεσθαι θεῷ. Sic Marc. Aurel. X. 11. ἀσχολίας δὲ πάσας καὶ σπουδὰς ἀφῆκεν, καὶ οὐδὲν

ἐν ἄλλο βούλεται, ἢ εὐθείαν πεφαίνειν διὰ τοῦ νόμου, καὶ εὐθεῖαν πεφαίνουσι ἕπεσθαι τῷ θεῷ. Illud vero, *Deum ſequi*, nil eſt aliud quam quod ab aliis dicitur, *naturæ convenienter vivere*, κατὰ φύσιν ζῆν vel ὁμολογουμένως τῇ φύσει ζῆν. Deus enim continet in ſe omnem naturæ rationem, unde ab iis *lex communis*, νόμος κοινὸς, appellari ſolet, ut in *Cleanthis* Hymno vſ. 24.

Οὔτ' ἐσορῶσι θεοῦ κοινὸν νόμον, οὔτε κλύουσιν.

Atque in loco incerti poëtæ, ſupra cap. 3. [Ecl. Phyſ. Stob.] fragm. 5.

Ὁ γὰρ θεὸς μέγιστος ἀνθρώποις νόμος.

Non ſine cauſſa objiciebatur hoc Stoicis, ut in verbis ſæpius hærerent, & quæ revera eadem eſſent, aliis tantum verbis exprimerent." — Ego vero non tam vitio vertendum, quam gratias eis habendum putaverim, qui, ſi docere orſi fuerint, mihi demonſtrare; *Finem homini propoſitum eſſe debere, Sequi Deum*, tum me doceant, hoc ipſum, *ſequi Deum*, in eo ineſſe, ut *naturæ (& noſtræ & Univerſi) convenienter vivamus*: rurſusque eisdem, ſi, poſtquam exorſi erant me docere, *Finem homini propoſitum eſſe debere, Naturæ convenienter vivere*, tum pergunt ut me doceant, *Naturæ convenienter vivere*, idem eſſe ac *Dei legibus parere*; &, qui ex *Naturæ præſcripto vivat*, & rectæ rationis præceptis obſequatur, eum hoc ipſo *Deo parere*, auctori naturæ & progenitori noſtro, qui Rationis vi nos inſtruxit ad pervidendum, quodnam ſit Naturæ, id eſt, Ipſius Dei conſilium atque voluntas.

Ibid. Εἰ δὲ εἰσὶ μὲν, μηδενὸς δ' ἐπιμελούμενοι. „Nemeſius de Nat. Hom. p. 306. Εἰ γὰρ μὴ προνοεῖ θεὸς, — — τίς ἂν οὖν ἔτι προσκυνήσειε θεὸν, μηδὲν εἰς ἡμῖν (lege ἡμᾶς) συλλαμβανόμενον." VPTON. — Quod ἡμᾶς pro ἡμῖν legere juſſerit vir doctus, vereor ne minus recte. Immo, in legitimum ordinem reſtitutis verbis, corrige εἰς μηδὲν ἡμῖν συλλαμβανόμενον. Sic enim legitime conſtruitur verbum συλλαμβάνειν vel συλλάμβανεσθαι.

Verſ. 6. Εἰ μηδεμία διάδοσις εἰς ἀνθρώπους ἐστὶν ἐξ αὐτῶν. Vptonus cum Wolfio vertit, *neque quidquam hominibus impertiunt*. Recte id quidem: ſed ea impertitio, ut ita dicam, reciproca quodammodo eſt; unde *de Deo* I. 14, 9. ait, ἀπὸ πάντων τινὰ ἴσχειν διάδοσιν. (vide ibi not.) Quare nec male Heerenius eadem verba apud Stobæum ſic convertit: *ſi autem nulla communio exſtat inter eos & homines*. Sic eisdem pene verbis idem Epictetus

tus noſter II. 20, 23. οὐδὲ κοινόν τι ἡμῖν ἐστι πρὸς αὐτούς. conf. II. 14, 28. Hoc loco διάδοσις τοῖς ἀνθρώποις ἐστιν ſcribit pa. pro εἰς ἀνθρώπους.

Ibid. καὶ νὴ Δία γε. Caret γε pb.

Verſ. 7. τὴν αὐτοῦ γνώμην. „αὐτοῦ pro ἑαυτοῦ.“ VPTON. — Nempe ſicut frequentiſſime aliâs. αὐτοῦ vero habet h. l. pb. Pro γνώμην, temere γνῶσιν ſcriptum in pc.

Ibid. διοικοῦνται τὰ Ὅλα. τὰ πάντα h. l. habet Stobæus.

Ibid. καθάπερ οἱ ἀγαθοὶ πολῖται τῷ νόμῳ τῆς πόλεως. „Ex præcepto Apollinis. Xenoph. Ἀπομνημ. lib. IV. c. 3. Ὁρᾷς ὅτι ὁ ἐν Δελφοῖς θεὸς, ὅταν τις αὐτὸν ἐπερωτᾷ, πῶς ἂν τοῖς θεοῖς χαρίζοιτο, ἀποκρίνεται, νόμῳ πόλεως. Præcepit etiam Pythagoras, Νόμοις πείθεσθαι, item Νόμῳ βοηθεῖν, καὶ ἀνομίᾳ πολεμεῖν, ut ſcribit Laërtius, [VIII. 23.] & Jamblichus in Vita; apud quem hæc etiam verba ſunt, p. 148. ed. Küſt. Τὸ μένειν ἐν τοῖς πατρίοις ἔθεσί τε καὶ νομίμοις ἐδοκίμαζον οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, κἂν ἧ μικρῷ χείρω ἑτέρων. Τὸ γὰρ ῥᾳδίως ἀποπηδᾶν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων νόμων, καὶ οἰκείους εἶναι καινοτομίας, οὐδαμῶς εἶναι σύμφορον καὶ σωτήριον. Vbi legendum videtur τὸ γὰρ — — — νόμων καὶ οἰκείων, εἶναι καινοτομίας, οὐδαμῶς ϛ' εἶναι συμφ. καὶ σωτ. id eſt, *nam leviter diſcedere a legibus latis & propriis, eſſe eorum qui rebus novis ſtudent, & nequaquam conducere ad publicam utilitatem & ſalutem.* [Immo vero perbene habet vulgata, nullo modo ſolicitanda. οἰκεῖος καινοτομίας, eſt *novarum rerum ſtudioſus.* Ad οἰκείους εἶναι vero, ex præcedenti membro articulus τὸ intelligendus; καὶ (τὸ) οἰκείους εἶναι καινοτομίας, *& novis rebus ſtudere, ſtudium rerum novarum.*] Porphyrius de Abſtin. lib. III. p. 179. [immo lib. IV. c. 22.] Ἔτι καὶ Δράκοντος νόμος μνημονεύεται τοιοῦτος. Θεσμὸς αἰώνιος τοῖς Ἀττίδα νεμομένοις, κύριος τὸν ἅπαντα χρόνον· Θεοὺς τιμᾶν καὶ ἥρωας ἐγχωρίους ἐν κοινῷ, * ἐμτοένους (leg. ἐπομένους) νόμοις πατρίοις, ἰδίᾳ κατὰ δύναμιν, σὺν εὐφημίᾳ καὶ ἀπαρχαῖς καρπῶν, * πελάνους ἐπετείους. (lege καὶ πελάνοις ἐπετείοις. nam ſic mox.) *Quin etiam Draconis lex memoratur hujusmodi: Lex perpetua Atticam incolentibus, ſemper rata: Deos colere & Heroas indigenas, publice ſecundum patrias leges, privatim pro facultate, cum faſto acclamatione & fructuum primitiis, & libis annuis.* Vide Cicer. de Divinat. II. 26.“ VPTON.

In Ciceronis loco, quem hic citavit Vptonus, nihil quod huc ſpectet reperias. Voluerat haud dubie *de Legib. II.* 16. ſcribere.

Verſ. 9. ἐλεύθερος γάρ ἐστιν. „Vide lib. IV. c. 1. in initio.“ VPTON.

Verſ. 10. εἰς ταὐτὸν. εἰς ταυτὸ pc.

Verſ. 12. τὸ δ' ὡς ἔτυχέ με βούλεσθαι τὰ ὡς ἔτυχε δόξαντα γίνεσθαι. Vulgo omnes ſic legunt: τὸ δ' ὡς ἔτυχέ με βούλεσθαι, τὰ δ' ὡς ἔτυχε δόξαντα γίνεσθαι &c. Quæ verba ſic convertit Wolfius: *me autem temere velle, & temere decreta fieri: id adeo pulcrum non eſſe videtur*, &c. Vptonus: *me autem temere velle, & temere viſa fieri.* &c. Quæ latina non magis, quam iſta græca, ferri poſſe putavi. Deleta poſteriori loco particula δὲ, & duobus, quæ fuerant, membris orationis in unum contractis, ſatis recte procedere oratio mihi viſa eſt: *me temere velle ut fiant ea quæ temere mihi viſa erant, id vero turpe eſt.* τὰ ὡς ἔτυχε δόξαντα ſunt quæ modo ajebat πᾶν τὸ δοκοῦν μοι, κἂν ἀπρεπὲς δοκῇ. Pro ὡς ἔτυχε βούλεσθαι vero, mox rurſus vſ. 15. ὡς ἔτυχε θέλειν ait. A ſcriptura olim vulgata nihil discedunt libri noſtri, niſi quod, pro τὰ δ' ὡς ἔτυχε δόξαντα, in pb. ſit τὸ δ' ὡς ἔτυχε δόξαντα, prioribus verbis plane repetitis e ſuperioribus.

Verſ. 13. ἐπὶ γραμματικῶν. ἐπὶ γραμμάτων pc.

Ibid. Διώνος ὄνομα. „Nomen *Dionis* θετικῶς uſurpatur, idque ex more Stoicorum. Vide ad II. 2, 23.“ VPTON. — Non ſolum a Grammaticis *Dionis* nomen vulgo pro exemplo adhibebatur; ſed & a Dialecticis, in propoſitionum & ratiocinationum exemplis.

Ibid. Οὔ. ἀλλὰ διδοκεῖ. Deeſt Οὔ pb. ne ſic quidem male, ut ſæpe aliûs.

Verſ. 14. Ante verba εἰ δὲ μή, e præcedenti verſa intelligendum aut etiam diſerte ſupplendum Ὡσαύτως, vel Οὐκ ἄλλως.

Ibid. εἰ ταῖς ἑκάστων βουλήσεσι προσηρτάζετο. „Nempe τὸ ἐπίστασθαί τι.“ VPTON.

Verſ. 15. τὸ παιδεύεσθαι. „Nempe ἐφεῖται, *permiſſum* [*datum, conceſſum*] eſt.“ VPTON.

Ibid. μανθάνειν ἕκαστα οὕτω θέλειν ὡς γίνονται. „Omnino conf. Enchir. c. 8. Vide etiam II. 16, 42. II. 17, 21 ſq. IV. 1, 89. In eandem mentem M. Anton. IV. 23. Πᾶν μοι συνευρυθμίζει, ὃ σοὶ εὐάρμοστόν ἐστιν, ὦ Κόσμε. *Quidquid tibi convenit, o Munde, convenit & mihi.*

mihi. [Adde] ibid. sect. 34. & ejusdem libri sect. 26. Συμβέβηκέ σοι τι κακῶς; (lege κακῶς;) Ἐκ τῶν Ὅλων ἀπ' ἀρχῆς σοι συγκαθείμαρτο καὶ συνεκλώθετο πᾶν τὸ συμβαῖνον. *Obvenit tibi mali aliquid? Ab initio tibi, quidquid contingit, ab Vniverso deſtinatum & fato certo aſſignatum eſt.*" VPTON.

Verſ. 16. Διέταξε δὲ — — — καὶ ἀρετὴν καὶ κακίαν. „Pulcre hac de re Chryſippus, in libro περὶ Προνοίας. Extant autem apud A. Gellium: [lib. VI. c. 1.] at emendatiora & auctiora apud Lactantium, in Epitome, p. 75. edit. Daviſ. [cap. 29. *Ad ea Chryſippus, cum in libro* περὶ Προνοίας *quarto diſſereret:*] *nihil prorſus, inquit, iſtis inſulſius, qui opinantur, bona eſſe potuiſſe, ſi non eſſent ibidem mala. Nam cum bona malis contraria ſint, utraque neceſſe eſt oppoſita eſſe inter ſe, & quaſi mutuo adverſoque fulta niſu conſiſtere. Nullum adeo contrarium eſt ſine contrario altero. Quo enim pacto juſtitiæ ſenſus eſſe poſſet, niſi eſſent injuriæ? aut quid aliud juſtitia eſt, quam injuſtitiæ privatio? Quid item fortitudo? non intelligi poteſt, niſi ex ignaviæ adpoſitione. Quid continentia; niſi ex intemperantiæ. Quo item modo prudentia eſſet, niſi foret contraria imprudentia? Proinde, inquit, homines ſtulti cur non hoc etiam deſiderant, ut veritas ſit, & non ſit mendacium. Namque itidem ſunt bona & mala, felicitas & importunitas, voluptas & dolor. Alterum enim ex altero, ſicut Plato ait, verticibus inter ſe contrariis deligatum; ſi tuleris unum, abſtuleris utrumque.* Idem [Chryſippus] apud Plutarch. de Stoicor. Repugn. p. 1050. F. Ἡ κακία πρὸς τὰ λοιπὰ συμπτώματα ἔχει ὅρον. γίγνεται γὰρ [καὶ] αὐτή πως κατὰ τὸν τῆς Φύσεως λόγον. καὶ, ἵν' οὕτως εἴπω, οὐκ ἀχρήστως γίνεται πρὸς τὰ ὅλα· οὔτε γὰρ τἀγαθὰ ἦν. Socrates apud Platon. in Theætet. p. 176. ed. Steph. Ἀλλ' οὔτ' ἀπολέσθαι τὰ κακὰ δυνατὸν, ὦ Θεόδωρε· (ὑπεναντίον γάρ τι τῷ ἀγαθῷ αἰεὶ εἶναι ἀνάγκη·) οὔτ' ἐν θεοῖς αὐτὰ ἱδρύσθαι. τὴν δὲ θνητὴν Φύσιν καὶ τόνδε τὸν τόπον περιπολεῖ ἐξ ἀνάγκης. *At fieri non poteſt, Theodore, ut ex hominum ſocietate mala funditus expellantur:* (*contrarium enim aliquid bono ſemper eſſe neceſſe eſt:*) *malum tamen inter deos locum habere minime putandum eſt; mortalem autem naturam, & hæc noſtra loca, neceſſario ambit & circumvagatur.*" VPTON.

Ibid. καὶ πάσας τὰς τοιαύτας ἐναντιότητας, ὑπὲρ συμφωνίας τῶν ὅλων. „Author de Mundo, c. 6. Ἴσως δὲ

καὶ τῶν ἐναντίων ἡ φύσις ἠλίχθηται, καὶ ἐκ τούτων ἀποτελεῖν τὸ σύμφωνον, οὐκ ἐκ τῶν ὁμοίων. M. Antonin. VII. 48. τὸ ἐκ τῶν ἐναντίων συγκεκριμένον. Heraclitus apud Ariſtot. in Ethic. lib. VIII. c. 1. τὸ ἀνταῖρον συμφέρον· καὶ, ἐκ τῶν διαφερόντων καλλίστην ἁρμονίαν· καὶ, πάντα κατ' ἔριν γίνεσθαι. Vid. Diſſertatio [XXV.] Maximi Tyrii, Τοῦ Θεοῦ τὰ ἀγαθὰ ποιοῦντος, πόθεν τὰ κακά. ubi haec inter alia ad hunc locum pertinentia: ἃ δὲ ἡμεῖς καλοῦμεν κακὰ καὶ φθοράς, καὶ ἀφ' οἷς ὀδυρόμεθα, ταῦτα ὁ τεχνίτης καλεῖ σωτηρίαν τοῦ ὅλου. μέλει γὰρ αὐτῷ τοῦ ὅλου, τὰ δὲ μέρος ἀνάγκη κακοῦσθαι ὑπὲρ τοῦ ὅλου. Vide infra ad I. 14, 2." VPTON.

Vellem equidem, quæſtio *de Natura & Origine Mali* ex profeſſo alicubi ab Epicteto noſtro paulo uberius tractata ſupereſſet. Puto, non tam frigide, ut plerique alii Philoſophi, & ipſi præſertim Stoici, de hoc argumento fuiſſe eum dicturum. Mihi interim ex omnium numero paulo vetuſtioris memoriae Philoſophorum longe commodiſſime luculentiſſimeque eam quæſtionem perſecutus videtur Simplicius in Comment. ad Epicteti Enchirid. cap. 13. & c. 34. pag. 78 ſeqq. & p. 162 ſqq. editionis Lugd. Batav.

Ibid. ἡμῶν τ' ἑκάστῳ. Sic reſcripſi cum ed. Ven. & Baſ. & codd. pab. ἡμῶν δ' ἑκάστῳ caſu potius, quam certo conſilio in editionem Genev. irrepſit, inde in Col. & ſequentes propagatum. Conjunctiva particula prorſus deeſt in pc.

Verſ. 17. οὐχ ἵνα ἀλλάξωμεν τὰς ὑποθέσεις. „Vide I. 29, 39." VPTON. ἵνα absque eliſione ſcripſi cum pabc. Vulgo ἵν' ἀλλαξ.

Ibid. οὕτως ἐχόντων τῶν περὶ ἡμᾶς. Articum τῶν, quem ignorant vulgo omnes, abſorptum a praecedente verbo ἐχόντων, utique adjiciendum putavi.

Ibid. αὐτοὶ τὴν γνώμην. „Sic noſter codex: [& pabc.] alii [aliae editiones] corrupte πέφυκεν αὐτὸ, τὴν γνώμην." VPTON. — Editio Veneta, veſtigium veraе lectionis conſervans, comma poſt πέφυκεν poſuerat, αὐτὸ ad ſequentia trahens.

Ibid. τὴν αὐτῶν. τὴν αὐτῶν ed. Ven. & ſequentes omnes ante Vptonum, non male. Vide ad I. 9, 26. Sed h. l. in αὐτῶν, quod ſua quidem auctoritate Vptonus ſcripſerat, conſentiunt pabc. Quare hoc tenui; nec enim

enim opus est, ut in hoc minutiarum genere constantem ubique rationem teneamus.

Vers. 18. Ἀλλὰ συνόντας αὐτοῖς, ἐκείνους ἀλλάξαι. Sic pac. cum editis; sed συνόντας αὐτοὺς ἐκείνους ἀλλάξαι pb. quod verum videtur; ut ad συνόντας intelligatur αὐτοῖς, αὐτοὺς vero idem valeat ac ἡμᾶς vel ἡμᾶς αὐτούς, de quo usu dixi ad I. 9, 26.

Ibid. καὶ τίς ἡμῖν ὄφελος; Exspectabam καὶ τοῦτο τίς ἡμῖν ὄφελος; Sed nil variant libri.

Vers. 19. Τί οὖν ἀπολείπεται; „Eodem sensu I. 11, 26. ὑπολείπεται, rectius forsan." VPTON. — Sed & eodem sensu pariter ἀπολείπεται habes in Ench. c. 49, 2. ubi tamen codex noster Argent. λείπεται exhibet, quod minime spernendum. At & alii eodem modo utuntur composito illo. Sic Laërt. VII. 85. ἀπολείπεται τοίνυν εἰπεῖν, *relinquitur, superest igitur, ut dicamus.* Et de itineris parte quæ conficienda *supererat*, Polyb. III. 39, 12. Verba τί οὖν ante ἀπολείπεται perperam desunt in pb. & in eodem pro ἢ τίς, quod sequitur, in ora εἴτις scribitur.

Ibid. Τίς εὑρίσκεται μηχανὴ πρὸς τὴν χρῆσιν αὐτῶν; Τοιαύτη, ὁ' ἧς ἔχ. Vulgo conjungebant omnes ista πρὸς τὴν χρῆσιν αὐτῶν τοιαύτη, quæ sic convertit Vptonus cum Wolfio: *quæ ratio excogitari potest ad eorum consuetudinem sic apta.* In ed. Ven. autem τοιαύτη scriptum erat, cum jota sub η, quam scripturam Vptonus in Notis sic interpretatur: *quæ ars excogitari potest, ut cum iis versemur tali modo.* Ego post αὐτῶν signum interrogandi posui, & τοιαύτη ad sequentia retuli, ea sententia quam in versione expressi.

Ibid. ποιήσουσι. Corrupte prorsus τοιοῦτοι scripsit pc. Sed inter lineas notatur, γρ. ποιοῦσι. (sic.)

Vers. 20. Σὺ δ' ἀπαλλάπτωρος εἶ. Perperam Σὺ δὲ παλλάπτωρος pb.

Ibid. κἂν μὲν μόνος ᾖς, ἐρημίαν καλεῖς τοῦτο. „Vide lib. III. c. 13. & IV. 4, 27." VPTON.

Vers. 21. ἡγεῖσθαι σαυτόν. αὐτὸν ed. Ven. & Bas. αὐτὸν pab. quorum utrumque ferri poterat, accipiendo pro σεαυτόν. Sed σαυτὸν correxit editor Genevensis, idque tenuere posteriores editores; & lubens ego quoque tenui, quum præsertim id ipsum exhibeat etiam noster cod. pc.

Ibid. ἑορτὴν καὶ πανήγυριν. „Vide ad II. 14, 23." VPTON.

Verſ. 22. Τίς οὖν ἡ κόλασις &c. Vulgo iſta connectunt, Τίς οὖν ἡ κόλασις τοῖς οὐ προσδεχομένοις τὸ οὕτως ἔχειν ὡς ἔχουσι; & in fine ſignum interrogandi ponunt, vertuntque: *Quæ igitur poena eſt eorum, qui ita res eſſe nolunt, ut ſunt?* Tum ad iſta verba hæc notavit VPTON. „*Quæ igitur poena eſt eorum, qui ita homines ſeſe habere nolunt, quemadmodum ſe habent?* Τὸ (τοὺς ἀνθρώπους) οὕτως ἔχειν ὡς ἔχουσι. Vel forſan: Τίς οὖν ἡ κόλασις τοῖς οὐ προσδεχομένοις; Τὸ οὕτως ἔχειν ὡς ἔχουσι. *Quæ igitur poena eſt eorum qui non admittunt? Ipſum iſtud non admittere.*" — Ego rationem diſtinguendæ orationis, poſteriori loco ab Vptono propoſitam, haud dubie veram judicavi: ſententiam vero, quæ nec per ſe admodum obſcura erat, & e ſequentibus clare patebat, planius, (puto) quam ab Vptono factum, expreſſi.

Ibid. δυσαρεστεῖ τις τοῖς γονεῦσιν. Deeſt h. l. τὶς in pc. Potuit expelli a ſequenti τοῖς; ſed nec magnopere deſiderabatur, quoniam præſertim paulo ante adeſt idem pronomen.

Verſ. 23. Βάλλε αὐτὸν εἰς Φυλακήν. Conciſe dictum, pro more. Intellige: *Tu putas hanc demum eſſe poenam, cum judex aut tyrannus jubet hominem in vincula abduci.* cf. IV. 7, 31.

Ibid. Ποίαν Φυλακήν; „Hæ voces, Ποίαν Φυλακήν; cum hucusque abſuerint, fide noſtri codicis, & ſenſu poſtulante, non dubitavi reſtituere." VPTON. Percommode vero: ignorant autem ea verba noſtri mssti cum olim editis.

Verſ. 24. Σκέλος οὖν μοι &c. „Se ipſum innuit." VPTON. De loquendi formula conf. ad I. 1, 18.

Ibid. πεπηρωμένον. *Pede ne me eſſe mutilatum*, vertit Vpt. cum Wolfio. Quidni *claudum?* Apud Suidam quidem, in Ἐπίκτητος, verba illa, πηρωθεὶς δὲ τὸ σκέλος ὑπὸ ῥεύματος, pariter vulgo vertunt, *ob defluxionem altero crure mutilatus;* ſed perſpecte jam olim Lipſius, in Manud. ad Stoic. Philoſ. lib. I. diſſert. 19. ſic interpretatus eſt, *claudus e deſtillatione in eam partem corporis illapſa.* Quo & ſpectat, quod in Enchiridio ipſe rurſus Epictetus ait, χώλανσις σκέλους ἐστὶν ἐμπόδιον. Ad quæ verba Simplicius in Comment. p. 102. ed. Lugd. Bat.) ſcribit: Ἐπίκτητος καὶ δοῦλος ἦν, καὶ τὸ σῶμα ἀσθενὴς, καὶ χωλὸς ἐκ νέας ἡλικίας. *Epictetus & ſervus fuit, & infirmo corpore, & ab ineunte ætate claudus.*

claudus. Neque aliter intelligendum vocabulum πηρὸς, vel ἀνάπηρός, in noto illo in Epictetum Epigrammate, quod in Antholog. ſub finem lib. III. p. 289. ed. H. Steph. (T. III. p. 272. num. 576. ed. Brunck.) his verbis legitur:

Δοῦλος Ἐπίκτητος γενόμην, καὶ σῶμ' ἀνάπηρος·
καὶ πενίην Ἴρος, καὶ Φίλος ἀθανάτοις.

Vbi pro σῶμ' ἀνάπηρος legit σώματι πηρὸς A. Gellius II. 18. & ex eo Macrob. Saturnal. I. 11. γέρουλα χωλὸν ſe ipſum dicit Epictetus I. 16, 20. conf. I. 8, 14.

Ibid. σκελύδριον. Sic editi omnes cum pa. in quo tamen prius fuiſſe videtur σκελίδριον, quod & eſt in pc. σκελύδιον pb. Ego prope abſum ut hæc omnia corrupta putem, & σκελίδιον ſcripſiſſe Arrianum mihi perſuadeam, quod analogia requirere videtur. In animo habuiſſe videntur librarii vocabulum σκελύθριον vel σκελίθριον, quod huc nil pertinebat, *ſellulam tripedem* ſignificans.

Ibid. οὐκ ἀποστήσῃ. Revocavi ſuperiorum editionum ante Vptonum ſcripturam. Quam cum in ἀποστήσεις mutaſſet VPTONVS, hæc adnotavit: „Editi ἀποστήσῃ. At noſter codex ἀποστήσεις. Sed quisnam hujus loci ſenſus? Vertit Schegkius: *atque ab ea* (univerſitate rerum) *te non removebis?* Wolfius: *non cedes?* Equidem credo hic aliquid librarium omiſiſſe, & legendum, οὐκ ἀποστήσεις τῶν ἐκτός; *non a rebus externis te abduces?* Hanc emendationem firmant quæ legas I. 4, 18. Εἴ τις ὑμῶν ἀποστὰς τῶν ἐκτὸς, & Enchir. c. 31. [al. 38.] ἐὰν μὴ ἀποστῇς τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν. Aliter tamen contextus reformari poteſt: ἆρ' οὖν ἀποστήσῃ; *te a rerum univerſitate, cujus pars es, ſejunges, & deſertorem te reddes?* Firmat M. Anton. II. 16. Ὑβρίζει ἑαυτὴν ἡ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ, μάλιστα μὲν ὅταν ἀπόστημα καὶ οἷον φῦμα τοῦ κόσμου ὅσον ἐφ' ἑαυτῇ γένηται. τὸ γὰρ δυσχεραίνειν τινὶ τῶν γενομένων, ἀπόστασίς ἐστι τῆς φύσεως, ἧς ἓν μέρος ἕκαστον τῶν λοιπῶν φύσεις περιέχονται. Et lib. IV. 23. Ἀπόστημα κόσμου, ὁ ἀφιστάμενος καὶ χωρίζων ἑαυτὸν τοῦ τῆς κοινῆς φύσεως λόγου. Vtro accipias modo, ſenſus orietur Stoico accommodatiſſimus." —

Immo vero nulla prorſus cauſſa fuerat vulgatam deſerendi ſcripturam, nedum illam cum ea permutandi, quæ ipſa graviſſimis premeretur incommodis. Nam ut omittam, quod ad ἀποστήσεις omiſſa verba quædam ſtatuerit ipſe Vptonus, ne adjectis quidem illis verbis, τῶν ἐκτὸς,

ferri ullo pacto verbum ἀποστήσεις in activo genere posset, sed ἀποστήσῃ in medio requirebatur. Neque enim ejusdem generis sunt exempla ista, ab Vptono ex I. 4, 18. & ex Enchir. c. 31. citata; ubi ἀποστὰς & ἀποστῇς in aoristo secundo posita sunt, qui passivam vel neutralem aut reciprocam significationem habet, secus ac futurum activi generis, quod numquam non activum habet significatum. Quare non dubito, illud ipsum ἀποστήσεις ex imperiti librarii aut nescio cujus parum docti hominis ingenio esse natum, qui hujus verbi terminationem verbo præcedenti verbisque proxime sequentibus assimilandam putaverit. In οὐκ ἀποστήσῃ consentiunt mssti nostri omnes; quod perspecte Wolfius *non cedes?* interpretatus est. Intelligendum vero αὐτοῦ, scil. τοῦ συκλυδρίου, *non cedes illo? non illud omittes? missum facies?* Atque ita eamdem notionem in futuro medii obtinebit hoc verbum, quam habet in aor. secundo in exemplis ab Vptono prolatis. Eodem modo I. 19, 15. τί ἐκδέχῃ; ἵνα τις ἀποστῇ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἰδίου συμφέροντος; *quid exspectas? ut se ipsum & suam utilitatem aliquis deserat, omittat, abjiciat? ut sua utilitate cedat?* Neque ulla vel umbra difficultatis in ista, quam revocavi, scriptura inesse mihi visa est. Quod si exemplis præterea opus esset ad probandum, ἀφίστασθαι (in pass. vel medio) idem significare ac ἀποστῆναι, in aoristo secundo activi generis; provocarem ad I. 7, 18. coll. cum vs. 19. ad I. 18, 4. coll. cum III. 11, 3. Sed hæc vel tironibus nota. Cæterum quod ἀποστήσῃ hic dicit, alibi ἐκστήσῃ ait, IV. 1, 107. οὐκ ἐκστήσῃ τῶν ἀλλοτρίων;

Vers. 25. ἢ ἐκεῖνος μετὰ τῶν Μοιρῶν παρουσῶν καὶ ἐπικλωθουσῶν — „Ex Homero forsan, apud quem Telemachus Odyss. γ'. 208.

Ἀλλ' οὔ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον.

Od. π'. 64.

— — ὡς γὰρ οἱ ἐπέκλωσαν τάδε δαίμων.

& alibi sæpius. Eodem modo M. Antonin. III. 4. καὶ τὰ ἑαυτῷ ἐκ τῶν ὅλων συγκλωθόμενα διηνεκῶς ἐννοεῖ. *sibique ab universo destinata cogitat assidue.* Lib. II. 2. οὐκ ἄνευ φύσεως καὶ συγκλώσεως. & aliis in locis. Tacitus Annal. lib. VI. c. 22. *Contra alii* (Stoici) *fatum quidem congruere rebus putant; sed non e vagis stellis, verum apud principia, & nexus naturalium caussarum.*" VPTON.

Vers. 26. ἤλιχεν μέρος πρὸς τὰ Ὅλα; „Lucretius, lib. VI. [652.]

Et

Et quota pars homo ſit terræ totius unus.
Sic autem II. 5, 13. II. 5, 26. τί γάρ ἐστιν ἄνθρωπος; μέρος πόλεως. II. 10, 3. & ſæpius alibi. Nec aliter M. Anton. II. 4. Δεῖ δὲ ἤδη ποτὲ αἰσθέσθαι, τίνος κόσμου μέρος εἶ. quod quidem paſſim inculcat; juxta illud Perſii, III. 71.

— — — — *quem te Deus eſſe*
juſſit, & humana qua parte locatus es in re.

Hinc illud apud Stoicos præceptum; nullo modo nosmet ipſos disjunctos & ſeorſim ab Vniverſo conſiderare; nam membra ſumus corporis magni. Homo, quanquam per ſe non perfectus, eſt tamen quædam particula perfecti. Referamus nos itaque πρὸς τὸ Ὅλον. Ex hac Stoicorum doctrina locus apud M. Anton. XII. 17. illuſtrari atque emendari poteſt, qui nunc hoc modo ſe habet:

Εἰ μὴ καθήκει, μὴ πράξῃς. εἰ μὴ ἀληθές ἐστι, μὴ λέγῃς. ἡ γὰρ ὁρμή σου ἔστω. *

§. 18. Εἰς τὸ πᾶν ἀεὶ ὁρᾷν. τί ἐστιν αὐτὸ &c.
Ita diſtingue:

Εἰ μὴ καθήκει, μὴ πράξῃς. εἰ μὴ ἀληθές ἐστι, μὴ λέγῃς. ἡ γὰρ ὁρμή σου ἔστω εἰς τὸ Πᾶν ἀεὶ ὁρᾶν. id eſt: *Eo te tuus impetus ferat, ut in omnibus actionibus obſerves* τὸ Πᾶν, οὗ μέρος εἶ. Mox nova periocha incipit: Τί ἐστιν αὐτὸ &c.“ VPTON.

Ibid. κατά γε τὸν λόγον οὐδὲ χειρων τῶν Θεῶν &c. „*Ratio*, quatenus eſt ratio, non ſuſcipit magis aut minus. Vide ad II. 16, 42.“ VPTON.

Verſ. 27. καθ' ἕ. καθὰ pc. quod perinde eſt.

Verſ. 28. τῇ δεῖνι. „Excepto noſtro codice cum edit. Salmant. alii exhibent τῇ δεῖνα. male.“ VPTON. — Nempe τῇ δεῖνα ed. Ven. Baſ. & ſeqq. Sed τῇ δεῖνι pab. τὴν δεῖνα pb. ſed & in hoc ſuperne τῇ δεῖνι ſcriptum.

Ibid. Ἵνα ἐγὼ γένωμαι. Perperam γένομαι ed. Ven. & Baſ. Correxere poſteriores editores; & verum habent pabc.

Verſ. 29. Οὐκ ἐδίδετο. „Seneca de Brevit. Vitæ, c. 15. *Solemus dicere, non fuiſſe in noſtra poteſtate, quos ſortiremur parentes. (ſorte nobis datos.) Nobis vero ad noſtrum arbitrium naſci licet.* Quas voces uncis incluſimus, e gloſſa natas arbitror.“ VPTON.

Ibid. εἶτα οὕτω γεννηθῆναί σε. Cum pronomen σε ignorarent vulgo omnes, illudque ne Vptoniana quidem agnoſceret, obſecutus ſum VPTONO, in Notis monenti:“ Repone γεννηθῆναί σε, uti noſter codex docet.“ — Forte

Forte οὕτω σε γεννηθῆναι ſcripſit Arrianus. Pronomen cum olim editis ignorant noſtri mſsti.

Verſ. 30. δυστυχὴς ἂν ἦς. Perperam ἂν ἦν editt. vett. ἦς primus correxit editor Cantab. & ſic noſtri pabc.

Ibid. προσαγόντων σοι τῶν χρωμάτων. „προσαγομένων, *Meibom.* Paſſive accipi poteſt.“ VPTON. — Scio equidem, de *hominibus* uſurpatum verbum προσάγειν, non ſemper active *adducere, admovere* ſignificare, ſed & ſubinde intransitive, ut ajunt grammatici, vel neutraliter aut reciproce, *advenire, adpropinquare.* An de *rebus* pariter id obtineat, dubito: & utique προσαγομένων cum Meibomio malim, quemadmodum & mox vſ. 31. προσάγεται in paſſ. legitur. cf. I. 17, 25. & Ench. 51, 3. Nil frequentiùs, quam errata iſta in terminationibus verborum admiſſa, quæ per intricatos ſcripturæ nexus plerumque efferri a librariis ſolebant. Nihil vero hic variant libri.

Verſ. 31. Προσάγεταί σοι τὰ κατάλληλα τῇ δυνάμει ἣν ἔχεις. „Confer Enchir. cap. 10.“ VPTON. — Id caput in Wolfiana recenſione eſt num. 12.

Ibid. τότε μάλιστα. Deeſt τότε pb. & pa. a prima manu, adjectum ibi a manu recentiſſima.

Ibid. ἔχειν ἔδει. Mendoſe ἔδη ed. Ven. quod jam in Baſ. correctum.

Verſ. 32. μόνον δ' ὑπεύθυνον ἀπέφηναν τῶν ἐπὶ σοί. Super μόνον in pb. inter lineas notatur μόνων eadem manu. Conf. ad I. 9, 5. Conjunctionem δὲ ignorat pa. non male. Pc. in neutram partem teſtis advocari poteſt, quia nonnulla etiam alia hic in eo prætermiſſa. Pro ἀπέφηναν hoc loco pa. (ut paulò inferius) ἐποίησαν in contextu habet, ſed lineis inferne notatum ut ſpurium, & ἀπέφηναν in ora. Verba iſta cum Wolfio ſic vertit Vptonus, *earum duntaxat rerum a te rationem repetunt.* Moxque rurſus *Verſ.* 34. Τίνος οὖν ὑπεύθυνον σε ἐποίησαν; *Cujus igitur a te rei rationem reddere jubent?* Ego vocabulo *obnoxius* utendum putavi, quamquam videri poterat ambiguitatis nonnihil habere. Nempe eadem græci vocabuli ὑπεύθυνος ratio eſt; quo ſimul duæ notiones comprehenſæ nunc videntur: primum quidem, quod *adſtrictus ſit* homo *ad rationem reddendam* modi, quo iis rebus utitur: ſed & inſuper illud potiſſimum, quod *vel fructum vel damnum ex iis capiat.*

Verſ.

Verſ. 34. ὑπεύθυνον ἐποίησαν; Perperam ἐποίησεν Ven. quod correctum in Baſ. & ſeqq.

CAPVT XIII.

Verſ. 1. Πυθομένου δέ τινος. Particulam δὲ, quam ignorabant ſuperiores editiones, tacite adjecit Vptonus, a ſuo tamen codice, ut videtur, oblatum; habet certe eamdem & noſter codex pb. quemadmodum libri omnes eam agnoſcunt c. 14, 1. Hoc vero loco ignorant eamdem pac. & pc. inſuper Πυνθανομένου pro Πυθομένου ſcribit.

Ibid. πῶς ἐστιν ἐσθίειν ἀρεστῶς Θεοῖς. „Magna apud veteres *reverentia menſæ*, uti loquitur Juvenalis Sat. II. 110. Syneſius Epiſt. 57. [p. 192.] Τράπεζα μὲν ἱερὸν χρῆμα, δι' ἧς ὁ Θεὸς τιμᾶται φίλιός τε καὶ ξένιος. Hæc de re occurrunt paſſim præcepta. I. 4, 20. IV. 4, 8. Ench. c. 15. [al. c. 21.] Conſer autem Xenoph. Ἀπομνημ. lib. III. cap. ult. & lib. I. c. 3. ſ. 5." VPTON. — ἀρεστῶς τοῖς Θεοῖς ſcribit pc. quod verum videtur.

Ibid. εἰ δικαίως ἐστίν. ἐσθίει pro ἐστὶν volebat Meibomius; moxque rurſus οὐκ ἐσθίει, pro οὐκ ἔστι. Quæ novatio minime neceſſaria.

Ibid. κοσμίως. Sic in Enchir. c. 15. [al. 21.] κοσμίως μετάλαβε." VPTON.

Verſ. 2. χλιαρώτερον ἐνέγκῃ. „Eadem de re Seneca de Ira, lib. II. c. 25. *Parum agilis eſt puer, aut tepidior aqua potui; — — ad iſta concitari, inſania eſt* & lib. I. c. 12. *Idem faciunt, ſi calida non bene præbeatur.*" VPTON. — χλιαρώτερον pa. κλιαρώτερον ed. Gen. operarum errore, quem repetiit Col. corrigendum autem monuit Meibom.

Ibid. μηδὲ ῥήγνυσθαι. „Ῥήγνυσθαι, ut *rumpi* apud Latinos. Horat. I. Serm. 3. vſ. 136. *Miſerque* rumperis, *& latras.* Martialis lib. VIII. epigr. 61.

Livet Carinus, rumpitur, *furit*, *plorat.*

M. Anton. VIII. 4. κἂν σὺ διαῤῥαγῇς, *licet tu rumpatris.*" VPTON.

Verſ. 3. τῆς αὐτῆς ἄνωθεν καταβολῆς. VPTONVS, poſtquam Wolfio præeunte ſic hæc converterat, *eodemque ſuperne nititur fundamento*, commodius in Indice, *ex eadem coelitus ſatione* interpretatus eſt. Ibidemque porro hæc monuit: „Καταβολή, *jactus qui fit ex alto deorſum*, *jactus ſeminis*, *ſatio.* Vide Epiſt. ad Hebr. c. XI. vſ. 11. Syneſius, Dione p. 48. Εἰ μή τις εὐγένεια τύ-

χοι

χοι ψυχῆς ἄνωθεν ἕλκουσα τὴν καταβολήν, id est, interprete Petavio, *cujus prima initia quasi fundamenta e coelo demissa sint: nisi malis magis ad verbum, ex alto ducens sationem suam.*" — Scilicet ἡ καταβολὴ partim *fundamentum* significat, a verbo καταβάλλεσθαι, *fundamenta jacere;* partim *sationem, satum*, a καταβάλλειν τὸ σπέρμα, *semen spargere;* a quarum significationum utraque ducitur illa magis generalis, qua denotat *initium, ortum, originem.* De quibus significatibus hujus vocabuli passim in Adnot. ad Polybium dixi, (cujus loca in Lexico Polyb. indicata sunt,) & paulo latius in Emendationibus & Observat. in Suidam, p. 65 seqq. De καταβολῇ τῶν σπέρματος, & ea notione quæ huc maxime spectat, magnum numerum exemplorum e variis scriptoribus collegit Wetstenius ad Epist. ad Hebr. XI. 11. quibus adde illum Plutarchi, ab eodem Wetstenio laudatum locum ad Matth. XIII, 35. ex libello Πότερον ὕδωρ ἢ πῦρ χρησιμώτερον, p. 956. ἐξ ἀρχῆς καὶ ἅμα τῇ πρώτῃ καταβολῇ τῶν ἀνθρώπων, *ab initio & a prima statim origine* (vel, *a prima satu*) *hominum.*

Vers. 4. οὐ μεμνήσῃ τίς εἶ. Cum τί εἶ vulgo ederetur, quod & in Vptoniana servatum; monuit VPTONUS in Notis: „Potius τίς εἶ, cum nostro codice, & edit. Salmant." — Sic & noster cod. pb.

Ibid. καὶ τίνων ἄρχεις. Sic recte ed. Lond. anon. & Vpt. cum codd. pabc. Perperam ἄρχοις superiores editiones; quod corrigere jusserat etiam Salmasius.

Ibid. ἀδελφῶν Φύσει. Caret Φύσει pb.

Vers. 5. τούτους νόμους τοὺς τῶν νεκρῶν. Caret τούτους pc. Caret τοὺς pb.

Ibid. οὐ βλέπεις. Quod οὖν βλέπεις legebatur in ed. Vpt. id operarum errore factum erat, quem corrigere jussit editor in Notis.

CAPVT XIV.

Hoc Caput, inde ab initio usque ad vers. 10. extr. suis *Eclogis Physicis* inseruit STOBAEVS, cap. 5. p. 6 sq. ed. Canteri; p. 74 sqq. ed. Heerenii.

Vers. 1. τῶν ὑπ' αὐτοῦ πραττομένων. Temere πραττόμενος sola ed. Bas. operarum errore.

Vers. 2. οὐ δοκεῖ σοι, ἔφη, ἡνῶσθαι τὰ πάντα. „Cicero de Orat. lib. III. [c. 5.] *Ac mihi quidem veteres illi majus quiddam animo complexi, multo plus etiam vidisse*

disse videntur, quam quantum nostrorum ingeniorum acies intueri potest: qui omnia hæc, quæ supra & subter, VNVM esse, & una vi atque una consensione naturæ constricta esse dixerunt. Nullum est enim genus rerum, quod aut avulsum a cæteris per se ipsum constare, aut quo cætera si careant, vim suam atque æternitatem conservare possint. Seneca Epist. 92. [p. m. 379. ed. Lipsiensis, 1702.] *Totum hoc, quo continemur, & VNVM est, & Deus; & socii ejus sumus & membra.* Et Epist. 95. [p. m. 418.] *Omne hoc quod vides, quo divina atque humana conclusa sunt, VNVM est: membra sumus corporis magni.* Apud Laërtium in vita Zenonis, VII. 140. Ἐν δὲ τῷ κόσμῳ μηδὲν εἶναι κενόν, ἀλλ' ΗΝΩΣΘΑΙ αὐτόν· τοῦτο γὰρ ἀναγκάζειν τὴν τῶν οὐρανίων πρὸς τὰ ἐπίγεια σύμπνοιαν καὶ συνῳδίαν. M. Anton. VI. 10. Ἥτοι κυκεών, — — ἢ ΕΝΩΣΙΣ καὶ τάξις καὶ πρόνοια. Et VII. 9. Πάντα ἀλλήλοις ἐπιπλέκεται, καὶ ἡ σύνδεσις ἱερά, καὶ σχεδόν τι οὐδὲν ἀλλότριον ἄλλο ἄλλῳ. Et IV. 40. Ὡς ΕΝ ζῷον τὸν κόσμον, μίαν οὐσίαν καὶ ψυχὴν μίαν ἐπέχον, συνεχῶς ἐπινοεῖν. Quem locum respicere videtur Julianus Orat. IV. Ὁ δύμτας κόσμος ΕΝ ἐστι ζῷον, ὅλον δὲ ὅλου ψυχῆς καὶ νοῦ πλῆρες, τέλειον ἐκ μερῶν τελείων. Adde illud Heraclitii, citante authore de Mundo cap. 6. Ἓκ πάντων ἓν, καὶ ἐξ ἑνὸς πάντα. Huc respexit Socrates apud Xenoph. Ἀπομνημ. lib. I. c. 1. §. 14. Τῶν τε περὶ τῆς τῶν πάντων φύσεως μεριμνώντων τοῖς μὲν δοκεῖν ΕΝ μόνον τὸ ὂν εἶναι, τοῖς δ' ἄπειρα τὸ πλῆθος. Hinc capta occasione, duobus in locis Ciceronem de Nat. Deor. corrigere & illustrare in promptu est. Lib. II. c. 7. *Hæc ita fieri omnibus inter se concinentibus mundi partibus non possent, nisi ea VNO, divino, & continuato spiritu continerentur.* Ita locum distingue. Ibidem c. 32. *Sed nos cum dicimus, natura constare administrarique mundum, non ita dicimus, ut glebam aut fragmentum lapidis aut aliquid ejusmodi nulla cohærendi natura; sed ut arborem, ut animal, in quibus nulla temeritas, sed ordo apparet, & artis quædam similitudo.* Qui quidem locus male ab interpretibus accipitur. Τὸ Πᾶν natura constat singulis inter se concinentibus partibus; non ut lapidum fragmenta, quæ arte, non natura conflare possint; neque in iis eadem est partium relatio & conspiratio, ac in arbore aut in animalibus. Cæterum confer Lockium nostratem, de Humano Intellectu lib. IV. c. 6. §. 11." VPTON. — Conf. omnino Sextus Empir.

Empir. loco mox laudato ab Vptono, nempe IX. 78 ſqq. Scripturam quod adtinet hujus loci, neſcio Meibomius quid ſpectarit, ἤνωται pro ἡνῶσθαι ſcribere jubens.

Ibid. συμπαθεῖν τὰ ἐπίγεια τοῖς οὐρανίοις. „Laërt. VII. 140. Ἐν δὲ τῷ κόσμῳ μηδὲν εἶναι κενὸν, ἀλλ' ἡνῶσθαι αὐτόν· τοῦτο γὰρ ἀναγκάζειν τὴν τῶν οὐρανίων πρὸς τὰ ἐπίγεια σύμπνοιαν καὶ συνῳδίαν. Vide Sext. Empir. adv. Phyſ. p. 569. 570. ed. Lipſ.“ VPTON. — Pro τοῖς οὐρανίοις, apud Stobæum τοῖς οὐρανοῖς legebatur in ed. Canteri; ſed οὐρανίοις e msstis reſtituit Heeren. Pro συμπαθεῖν h. l. συμπαθεῖ ſcribit pc.

Ibid. Δοκεῖ, ἔφη. Δοκεῖ h. l. perperam omiſſum apud Stob. Canteri. Codices vero Stob. quos conſuluit Heerenius, Δοκεῖ μοι ἔφη dant.

Verſ. 3. Πόθεν γὰρ οὕτω &c. Ante hæc verba intelligi debet Ναί. aut Εὖ, Καλῶς, vel Ὀρθῶς λέγεις· *Recte, bene ais! Vnde enim* &c. Nam hæc ipſa, Πόθεν γὰρ & quæ dehinc late disputantur, ſane non ab auditore dicta intelligemus, cujus ſunt verba proxime præcedentia, Δοκεῖ, ἔφη. Sed tota hæc conſequens disputatio Epicteti eſt.

Ibid. ὅταν πάλιν ἀποβάλλειν, ἀποβάλλει· καὶ Φυλλορρόειν, Φυλλορρόει. E Stobæo hæc ſupplevi. Apud Arrianum vulgo omnes ſic dabant, ὅταν πάλιν ἀποβάλλειν καὶ Φυλλορρόειν. tum ſtatim καὶ αὐτὰ εἰς αὐτὰ &c. Neque e ſuo cod. aut e ms. Pariſ. ac ne e Stobæo quidem, quod mireris, quidquam hic adnotavit Vptonus. Et ferri quidem iſta utcumque fortaſſe potuiſſent, niſi mox eadem ratione, qua ſupra, pergeret Epictetus: μένειν καὶ ἀναπαύεσθαι, μένει καὶ ἀναπαύεται; Eodem igitur tenore hic quoque progredi debuiſſe orationem, cum per ſe ſuſpicari licuerat, tum ſcriptura quæ apud Stobæum Canterianum exſtabat, quamquam & ipſa mutilata, ſatis plane indicabat: ibi enim ſic legebatur: ὅτ' ἂν ἀποβάλλειν, ἀποβάλλει· καὶ Φυλλορρεῖν καὶ αὐτὰ εἰς αὐτὰ &c. Denique prorſus ſuccurrit Heerenianus Stobæus, in quo e probato cod. msto verbum etiam Φυλλορρεῖ ſuppletum. Quæ duo verba Arriano noſtro reſtituere non dubitavimus. Verbum Φυλλορρόειν, perperam per ſimplex λ ſcriptum in ed. Ven. & Baſ. recte cum dupl. λλ efferunt poſteriores edd. cum msstis noſtris. Φυλλορρεῖ cum duplici ῥῥ ſcripſimus, quod & uſus poſtulabat, & in infinitivo Φυλλορρόειν in Arriani editionibus jam erat obſervatum.

Ibid.

Ibid. αὐτὰ εἰς αὑτὰ *συνειλούμενα.* αὐτὰ εἰς αὑτὰ Stobæus Canteri, cum leni ſpiritu; quod vulgato non deterius. Sic & noſtri codd. pac. Tum *συνειρούμενα* Stobæus Canteri; ſed *συνειλουμ.* e codicum ſuorum conſenſu apud Stobæum quoque reſtituit Heeren, quemadmodum apud Arrianum dabant omnes.

Verſ. 5. ἀλλὰ τὰ *φυτὰ μὲν.* Apud Arrianum vulgo omnes τὰ *φύλλα* hic dabant; quod & VPTONVS tenens, in Notis demum monuit: „Repone *φυτὰ*," ex Stobæi auctoritate Ecl. Phyſ. lib. I. p. 7. Et ſic ſupra [vſ. 3.] τοῖς *φυτοῖς ἀνθεῖν.*" — Cui obſequendum putavi, licet in *φύλλα* conſentiant pabc.

Ibid. ἐνδέδεται τοῖς ὅλοις. Perperam *ἐνδέχεται* pc. *ἐνδέδυται* Stobæus: — „quod etſi per ſe terri poſſit, (ait HEEREN.) locum tamen habere nequit ob *ἐνδεδεμένα* quod ſtatim ſequitur." — Quare & apud ipſum Stobæum *ἐνδέδεται* ex Arriano recepit hic Editor.

Ibid. πολὺ πλέον. πολλῷ πλέον pc.

Verſ. 6. ἅτε αὐτοῦ *μόρια* οὖσα καὶ *ἀποσπάσματα.* „Ἀποσπάσματα, non *avulſæ*, ſed potius *hauſtæ*, *delibatæ*, *decerptæ*. Atque ita Cicero, Tuſc. Diſp. V. 13. *Humanus autem animus*, decerptus ex mente divina, *cum alio nullo, niſi cum ipſo Deo*, (*ſi fas hoc eſt dictu*) *comparari poteſt.* Idem, de Senect. c. 21. *Audiebam, Pythagoram Pythagoreosque* — — *nunquam dubitaſſe, quin ex univerſa Mente divina* delibatos *animos haberemus.* Idem, de Divin. I. 49. *A qua*, (natura Deorum) *ut doctiſſimis ſapientiſſimisque placuit*, hauſtos *animos*, & libatos (potius, delibatos) *habemus.* Vide M. Antonin. V. 27. & ibi Gataker. Hinc Jupiter ad Epictetum, I. 1, 12. *μέρος τι ἡμέτερον.* Et ſic II. 8. 11. Σὺ δὲ προσηγούμενον εἶ, σὺ ἀπόσπασμα εἶ τοῦ θεοῦ· ἔχεις τι ἐν σαυτῷ μέρος ἐκείνου. Vide & I. 17, 27. Horat. Serm. lib. II. 2. vſ. 79.

Atque adſligit humo divinæ particulam auræ.

Vide Lipſ. Phyſ. Stoic. lib. III. diſſ. 8. Hinc obiter explicandus Xenoph. Ἀπομν. lib. I. c. 4. ſ. 8. Νοῦν δὲ μόνον ἆρα εὐδαιμοῦ ὄντα οὐδὲ σὺ εὐτυχῶς πᾶς (ſcribe πως enclitice) δοκεῖς συναρπάσαι; Huc reſpexit Cicero de Nat. Deor. II. 6. III. 11. non verbum verbo reddens: neque adeo πόθεν cum Daviſio legendum." VPTON.

Verſ. 7. ἀλλὰ σὺ μὲν περὶ τῆς θείας διοικήσεως. „Conf. Xenoph. Ἀπομνημ. lib. I. c. 4. ſ. 17." VPTON.

Ibid. περὶ ἑκάστου τῶν θείων. περὶ τῶν ἑκάστου θείων pa.

Ibid. τῶν θείων, ὁμοῦ δὲ καὶ περὶ τῶν θείων ὁμοῦ, καὶ περὶ Stobæus.

Ibid. ἅμα μὲν αἰσθητικῶς — — κινεῖσθαι. „*Simul sensu moveri*; hoc est, αἰσθάνεσθαι, sentire, videre, audire, contrectare &c. κινεῖσθαι διανοητικῶς, pro διανοεῖσθαι. Sic & reliqua adverbia declarentur: συγκατατιθετικῶς, id est συγκατατίθεσθαι: ἀνανευστικῶς, id est ἀνανεύειν: ἐφεκτικῶς, id est ἐπέχειν. WOLFIVS. — Mendose ἀνανευστηκῶς, pro ἀνανευστικῶς, ed. Ven. & Bas. ἀνανευτικῶς pb. ἀνεστικῶς pc. Verum tenuit pa. & Stob.

Ibid. ἅμα δὲ τοῖς μὲν συγκατατιθετ. Verba τοῖς μὲν, quæ aberant vulgo, e Stobæo supplevi. — „τοῖς μὲν male excidit in ed. Arr. quod sequens τοῖς δὲ facile docet. Sunt enim duæ theses, quarum utraque plura membra continet. *Res externæ, quas percipimus, afficiunt & sensus*, (κινούμεθα αἰσθητικῶς) *& mentem*; (διανοητικῶς:) *porro vel adsentimur*, (συγκατατιθετικῶς) *vel abnuimus*, (ἀνανευστικῶς) *vel amplius pronuntiandum censemus*. (ἐφεκτικῶς.) Mirum, editores Arriani veram lectionem a Stobæo, quem tamen ante oculos habebant, servatam, negligere potuisse.“ HEEREN.

Vers. 8. τύπους δὲ τοσούτους &c. „*Formas rerum*, quas animus a sensibus abstrahit, intelligo: ut formam domûs, navis, equi, &c.“ WOLFIVS.

Ibid. ἐν τῇ σαυτοῦ ψυχῇ. In hanc scripturam consentiunt non modo Arrianei libri, sed & codd. mssti Stobæi, quibus HEERENIVS usus est: sed ἐν τῇ αὐτῇ ψυχῇ dat Stobæus Canteri; quam scripturam præferre se alteri ait vir doctus: „ut nempe ἐν τῇ αὐτῇ ψυχῇ sit *in una eademque anima*. Mirum nempe esse, in anima, quæ tamen una sit, contineri formas rerum diversissimarum.“

Ibid. καὶ ἀπ' αὐτῶν κινούμενος, (corrupte κρινόμενος Stob. Canteri) αἷς ἐπινοίας ὁμοειδεῖς ἐμπίπτειν τοῖς πρώτως τετυπωμένοις. „*Et formis illis impellentibus, in cogitationes conformes iis, quæ primum animo impressæ fuerunt, incidis.* Sententia est, opinor, ut res exemplo fiat clarior: Cum equi imago semel oculorum ministerio impressa menti fuerit, ea imagine unius excitari cogitationem multorum equorum: & effici, ut, ubicunque visi fuerint, ex illa imagine agnoscantur. Τύποι hic idem esse, quod apud dialecticos τὰ εἴδη καὶ αἱ ἰδέαι, videntur.“

WOL-

WOLFIVS. — Conf. II. 23, 3. Sic vero & τυπούμεθα ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, I. 6, 10. *formæ vel ſpecies nobis imprimuntur a rebus ſenſilibus.* Pro πρώτως κινουμ. apud Stob. ex ed. Canteri πρώτοις ſcribitur, quod corruptum judicavit Heeren, & πρώτως reſtituit, neſcio e ſuisne codd. an ex Arriani editionibus. Apud Noſtrum tamen, πρώτοις agnoſcit etiam pc. Prorſus mendoſe in pb. eſt τοῖς τέχνας τετυπωκόσι.

Verſ. 9. καὶ ἀπὸ πάντων τινὰ ἴσχειν διάδοσιν. „*Et ab omnibus aliquam habere diſtributionem:* hoc eſt, ſenſum ſeu intelligentiam rei pervenire ad Deum poſſe: ſentire & intelligere Deum ſingula.“ WOLFIVS.

„Vertit Schegkius: *& quandam penes ipſum omnium rerum diſpenſationem habere?* Διάδοσις eſt *traditio quæ fit per manus;* & διάδοσις θεοῦ, citante Stephano ex Dionyſ. Areop. *impertitio providentiæ.* Hoc loco ſenſus eſt: *Deum aliquam tenere partem ſibi traditam:* vel, *ab omnibus rebus aliquam habere impertitionem, quippe qui omnia ſentit.* Male autem apud Stobæum, τινὰ ἰσχὺν δίδωσιν.“ VPTON.

Ad eadem verba apud Stobæum, ex Arriani codicibus h. l. correctum, ſic commentatur HEEREN: „ἴσχειν διάδοσιν, *notitiam aliquam habere,* ita ut nexus quidam inter res ipſas & eum intercedat. διάδοσις proprie *traditio per manus:* inde *notitia quam ab aliis traditam accipimus.* Arr. I. 12. Ἀλλὰ δὴ καὶ ὅλων (τῶν θεῶν) καὶ ἐπιμελουμένων, εἰ μηδεμία διάδοσις εἰς ἀνθρώπους [ἐστὶν] ἐξ αὐτῶν, &c. i. e. *ſi nulla communio exſtat inter homines & Deos, unde in cognitionem eorum pervenire poſſint.*“ — Propria ac pervulgata notio vocabuli διάδοσις hæc eſt, ut *diſtributionem* ſignificet. Quam in ſententiam διάδοσις εἰς ἀνθρώπους ἐκ τῶν θεῶν, I. 12, 6. intelligi poteſt *quidquid hominibus a Diis tribuitur;* pariterque apud M. Antonin. I. 17. (quem locum Vptonus in Notis citavit) αἱ ἐκεῖθεν, ſcil. ἐκ τῶν θεῶν, διαδόσεις, *quæ mihi a Deo tributa ſunt;* ubi Gataekerus quidem *ſuggeſtiones* vertit. Nunc vero, cum viciſſim etiam *Deum habere* ait Epictetus *aliquam ab omnibus rebus διάδοσιν,* vocabulum illud paululum diverſa notione accipi par eſt, ſcil. quod *ab omnibus rebus aliquis veluti ſenſus ad Deum perfertur; quod nihil ſit, quod eum non aliquo modo tangat, ad eumque pertineat.*

Verſ. 10. ἀλλὰ φωτίζειν μὲν οἷός τε ἐστὶν. Particulam μὲν, quam ignorabant ſuperiores, tacite inſeruit

Vpton. An ſuo e codice, neſcio: perſpecte vero. Et legitur eadem apud Stobæum; eamdemque noſter habet cod. pb.

Ibid. ἀπολείπειν. Sic Stob. & noſter pb. Vulgo ἀπολιπεῖν. Præferendum vero illud cum Heerenio judicavi, quum præſertim præceſſerit verbum φωτίζειν, præſenti tempore. Pro ἐπέχεσθαι, perperam ἀπέχεσθαι dant Stobæi codices. Pro ὁ δὲ καὶ, habent ὁ δέ γε iidem, non male: nec καὶ, nec γε habet pc.

Ibid. μέρος ὄν]τ' αὐτοῦ μικρὸν ὡς πρὸς τὸ Ὅλον. „Lege αὐτοῦ, ſcilicet τοῦ θεοῦ: *qui ſol parva Dei pars eſt, ſi cum univerſitate rerum comparetur.* Mundum & Deum hic confundere videtur Epictetus. Sed rectius τὸ αὐτοῦ omitti videtur, aut ſubintelligi ποιημάτων, *parvam ſuorum operum partem.*" WOLFIVS. — „Probe αὐτοῦ, *ſui ipſius*, ſc. Dei. Mundus eſt Deus: ſol itaque pars Dei. Vide Cic. de Nat. Deor. [II. 14 ſq.]" VPTON. — Sive αὐτοῦ ſcribas, (quod adoptavit Vptonus,) ſive αὐτοῦ, perinde ad Deum referri poterit: quare reſtitui hoc, quod nil opus fuerat mutare, in quod Stobæus etiam & codd. noſtri omnes conſentiunt. In ὄν]τ' eliſa litera α pariter cum edd. conſentiunt libri noſtri. *Sol*, Stoicorum ſermone, *pars Dei eſt;* quatenus eſt pars Vniverſi, cujus mens & anima Deus eſt. Sed Deus non modo eſt anima mundi, adeoque & ſolis: verum etiam, (ut modo ajebat Epictetus noſter) ὁ τὸν ἥλιον πεποιηκὼς καὶ περιάγων, *is qui fecit ſolem, eumque circumagit.*

Verſ. 11. Ἀλλ' ἐγώ, φησίν. „De verbo φησὶν vide ad I. 4, 9." VPTON. — Hoc quidem loco ſatis aperte refertur hoc verbum ad eum hominem, de quo vſ. 1. dictum.

Ibid. Τοῦτο δέ σοι καὶ λέγει τις. „Variant codices in lectionibus. Cod. Baſil. [nempe ed. Baſ.] τοῦτο δέ σοι καὶ λέγει τις, ὅτι &c. Atque ita noſter codex. [Sic quoque noſtri pabc. & editiones omnes poſt Baſ. excepta Salmant.] Edit. Ven. τοῦτο δέ σοι καὶ λέγεις τις ὅτι. Editio Salmant. τοῦτο δέ σοι καὶ λέγεις. τίς εἶ; ὅτι." VPTON. — Eſt illa formula familiari ſermoni propria, τοῦτο δέ σοι καὶ λέγει τις, *hocne vero tibi dicit aliquis?* Sic τίς οὖν σοι λέγει, ὅτι &c. IV. 1, 75. τίς δέ σοι εἶπε. IV. 1, 73. καὶ τίς λέγει τοῦτο. I. 17, 13. Quibus in locis omnibus ſimul illud obſervandum, τίς vel τις quodammodo pro ἐγώ, *ego*, eſſe poſita; ſicut II. 18, 15.

15. IV. 4, 35. IV. 11, 33. Enchir. 24, 2. Eodem pertinet formula, *ἐγώ σοι λέγω*, I, 15, 8. ubi primam perſonam expreſſam habes.

Verſ. 12. Ἀλλ' οὖν οὐδὲν ἧττον. „Forſan Οὔ· ἀλλ' οὐδὲν &c. quæ loquendi formula Epicteto familiaris, ubi aliquid cum ironia quadam negatur. Niſi hoc modo ſcribas, pendere videtur oratio: *Anne aliquis iſtud tibi dicit*, &c. *Non: ſed nihilo minus* &c." VPTON. — Equidem nec neceſſitatem vidi quidquam mutandi, nec quid juvet emendatio a viro docto propoſita. Hoc dicit Epictetus: *Tu utique non parem Deo vim habes. Verumtamen & tibi ipſi Deus aliquis ineſt.*

Ibid. ἐπίτροπον ἑκάστῳ παρέστησε, τὸν ἑκάστου Δαίμονα. „Menander:

Ἅπαντι Δαίμων ἀνδρὶ συμπαραστατεῖ
εὐθὺς γενομένῳ, μυσταγωγὸς τοῦ βίου.

M. Anton. V. 27. τοιοῦταν [τὴν ψυχὴν] ὅσα βούλεται ὁ Δαίμων, ὃν ἑκάστῳ προστάτην καὶ ἡγεμόνα ὁ Ζεὺς ἔδωκεν, ἀπόσπασμα ἑαυτοῦ. οὗτος δέ ἐστιν ὁ ἑκάστου νοῦς καὶ λόγος. Atque ita paſſim. Cebes in Tabula: Ὁ δὲ γέρων, ὁ ἄνω ἑστηκὼς, ἔχων χάρτην τινὰ ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τῇ ἑτέρᾳ ὥσπερ δεικνύων τι, οὗτος Δαίμων καλεῖται. προστάττει δὲ τοῖς εἰσπορευομένοις, τί δεῖ αὐτοὺς ποιεῖν, ὡς ἂν εἰσέλθωσιν εἰς τὸν βίον. Cæterum vide, ſi lubet, Lipſium in Phyſ. Stoic. lib. I. Diſſert. 19. & Laërt. VII. 151. atque ibi Menagium." VPTON. — Conf. mox ad vſ. 14.

Ibid. & vſ. 13. τὸν ἑκάστου Δαίμονα — — Τίνι γὰρ ἄλλῳ &c. „*Cujusque Genium.* &c. Nota opinio, de Genio cujusque, bono & malo. Minantur & magi neſcio quam Genii excantationem, ſi cujus veram geneſin norint. Sed per *Genium* videtur hic intelligenda cujusque conſcientia; præſertim ſi τίνι γὰρ ἄλλῳ interrogative legas: *Cui enim potentiori & diligentiori cuſtodi quemque commendaſſet?* Sed τινὶ γὰρ, cum gravi: *Cuidam enim* &c. ut ad ſententiam Platonis alludat, qua homines pecudibus, hominibus genios præeſſe dicit." WOLFIVS. — Vtique tenenda interrogativa ſcriptura, τίνι γὰρ, quam & editiones omnes agnoſcunt. Et *genius* intelligendus, ut Antoninus ait, *Mens & ratio;* &, quemadmodum bene Wolfius præcepit, ea potiſſimum Mentis humanæ vis quæ *Conſcientia* vulgo audit, & magis generali ac ſignificantiore nomine *intimus Boni & Mali Senſus*, &

Senſus Moralis, a probatiſſimis Philoſophis adpellatur. Conf. mox ad vſ. 14. In verbis vero proxime ſequentibus, ut ea prodeat ſententia, quæ utique ineſſe videtur, *Cuinam alii — — commiſiſſet* vel *commendaſſet*, bene VPTONVS monuit, deeſſe videri particulam ἄν. Quam quidem ille poſt παραδέδωκεν ponendam ſuſpicatus erat, ut παραδέδωκεν ἄν legeretur; ego proxime poſt Τίνι γὰρ poſitam fuiſſe ab Arriano putem, Τίνι γὰρ ἄν ἄλλῳ, & deinde per librariorum errorem neglectam omiſſamque.

Verſ. 13. οὐ γὰρ ἐστέ. οὐδὲ ἐστέ editt. Gen. Col. Cant. & Lond. anonyma; ex perperam accepto ſcripturæ compendio, quo particula γὰρ in ed. Baſ. efferebatur. Veram lectionem h. l. reſtituit Vpt. qui ſæpe aliàs eumdem cum ſuperioribus errorem erravit. Vide ad I. 9, 2.

Verſ. 14. ἀλλ' ὁ Θεὸς ἔνδον ἐστὶ. „*Dominans ille in nobis Deus;* uti loquitur Cicero Tuſc. Diſp. I. 20. Seneca Epiſt. 41. *Prope eſt a te Deus; tecum eſt; intus eſt. Ita dico, Lucili: ſacer intra nos ſpiritus ſedet, malorum bonorumque noſtrorum obſervator & cuſtos: hic, prout a nobis tractatus eſt, ita nos ipſe tractat.* M. Anton. III. 5. ὁ ἐν σοὶ θεός. *qui in te reſidet Deus.* & ita paſſim. Laërtius VII. 119. Θείους τε εἶναι· ἔχειν γὰρ ἐν ἑαυτοῖς οἰκεῖα θεόν. τὸν δὲ φαῦλον, ἄθεον. Ovid. Faſtor. lib. VI.

Eſt Deus in nobis, agitante calescimus ipſo:
Impetus hic ſacræ ſemina mentis habet.

Confer autem II. 8, 12 ſqq. & II. 16, 33." VPTON.

Ibid. τούτοις χρεία. χρεία τούτοις pc.

Verſ. 15. Τούτῳ τῷ Θεῷ. „Sic legendum, non τῷ τούτῳ Θεῷ." WOLFIVS. — „Edit. Ven. Baſil. & Salmant. Τί ποιεῖτε τῷ. τούτῳ θεῷ &c. Noſter autem codex exhibet eodem modo ac Wolfius legendum voluit." VPTON. — Et ſic jam ediderunt Genev. Col. & ſeqq. conſentientibus noſtris msstis.

Ibid. ὑμνέουσι πάντων προτιμήσειν τὴν τοῦ Καίσαρος σωτηρίαν. „Reſpexit plane Epictetus non modo ad ſacramentum militare, ſed ad novam iſtam formulam, quam omnibus ſacramentis adjecit Caligula: NEQVE ME LIBEROSQVE MEOS CHARIORESQVE HABEBO, QVAM GAIVM HABEO ET SORORES EJVS. Sueton. in Calig. c. 15. Et Dio p. 742. [lib. LIX. c. 9.] Περὶ δὲ δὴ τοῦ Αὐγούστου τούτε Γαΐου τά τε ἄλλα ὥσπερ εἴθιστο, καὶ ὅτι σφῶν αὐτῶν, καὶ τῶν τέκνων, καὶ ἐκείνου καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ προτιμήσουσιν ὤμοσαν. *De Auguſto*

&

& Cajo reliqua pro more [facta,] juratumque ab omnibus, Cajum se ejusque sorores se ipsis & liberis suis antehabituros." VPTON.

Ibid. ὑμεῖς δὲ, οἱ τοσούτων &c. Veteres edd. omnes sic dabant, ὑμεῖς δὲ θέου τοσούτων. Vnde WOLFIVS: „θέου (ait) nihil ad sententiam facit. Quare legendum suspicor θεόθεν, *divinitus*, vel *a Deo.*" — VPTONVS vero: „Recte noster codex, ὑμεῖς δὲ οἱ τοσούτων." Et sic ille primus edidit, adsentiente nostro cod. pb.

Vers. 16. ἄκουσας ποιήσειν. Revocavi hoc ex vett. edd. a quibus sine caussa & invitis msstis discesserunt Cantab. Lond. anon. & Vpt. ἄκουσας scribentes. Vide notata ad Polyb. V, 100, 10.

Ibid. In μέμψασθαι cum editis consentiunt msti; quod ferri posse videtur, licet alia verba in futuro præcedant sequanturque. In pa. tamen videri potest primum scriptum fuisse μέμψεσθαι, sed id pariter in μέμψασθαι mutatum.

Vers. 17. Ὅμοιός γε ὅρκος οὗτος ἐκείνῳ; „Interrogative legendum. Significat enim, dissimillimum & plane contrarium esse jusjurandum." WOLFIVS. — „Recte: nam & eodem modo supra cap. 10. καὶ τοι τί ὅμοιον, &c." COMES SHAFTESBVRIENSIS. — Interrogandi signum primus adposuit Vptonus.

Ibid. αὐτοῦ μὴ προτιμήσειν ἕτερον. Recte αὐτῷ edidit Vpt. e suo puto cod. quamquam id non declaravit. Sic & noster pc. Perperam ceteri msti & editi αὐτῷ μὴ πρ. licet mox in genit. ἁπάντων consentiant omnes. De corrigendo errore monuerat Meibomius.

Ibid. ἐνταῦθα δ' αὐτοὺς ἁπάντων. „ἐνταῦθα δ' αὐτοὺς ἁπάντων, scilicet προτιμήσειν ὀμνύουσι. *Hic jurant, se pluris facturos esse sese, quam cæteros omnes;* cessuros esse nemini; hoc est, se sorte sua fore contentos, & optime secum agi testaturos esse." WOLFIVS. — Mihi videtur in philosophi verbis, de quibus agitur, hujusmodi quædam sententia perspicue inesse: Debere quemque hominem suam mentem, utpote Dei particulam & ipsum in se Deum, pluris quam cæteras res omnes æstimare, magisque quam homines omnes revereri; mentis suæ culturam aliis omnibus curis negotiisque anteponere; suæ mentis, suæ conscientiæ, suæ Rationis intimique sensus monita atque præcepta pluris facere quam omnium hominum leges atque præcepta. Scripturam quod spectat, restitui e superioribus editio-

nibus αὐτοὺς, quod citra neceſſitatem in αὐτοὺς mutaverat Vptonus, Wolfium ſecutus, qui in Notis ita ſcripſerat. αὐτοὺς dat pc. cum Vpt. αὐτοὺς pab.

CAPVT XV.

Verſ. 1. πῶς τὸν ἀδελφὸν πείσῃ. „Ita noſter codex: alii πείσεις." VPTON. At nec πείσεις male, in indicativo: ſic enim & optimi ſcriptores, & noſter eodem modo uſurpare ſolet. Vide I, 13, 1. & Not. ad I. 16, 3. Et in πείσεις h. l. conſentiunt pab. πείσῃ vero cum Vptono habet pc. Poterat in eadem connexione pariter in optativo poni verbum, cum ἄν particula; ut hoc ipſo cap. vſ. 6. I. 14, 1. & ſæpe aliàs.

Verſ. 2. ὡς γὰρ τέκτονες ὕλῃ. Vulgo omnes ἢ γὰρ. „Noſter codex ὡς γὰρ." VPTON. — Id ego adoptandum putavi, ut referretur ad ſequens οὕτω. At noſtri quidem codd. nihil a vulgata ſcriptura discedunt.

Ibid. τῆς περὶ βίον τέχνης. „Cicero de Fin. III. 2. *ARS eſt enim Philoſophia VITÆ.* Et cap. 21. *Recte igitur, ſi in omnibus rebus temeritas ignoratioque vitioſa eſt, ARS ea, quæ tollit hæc, virtus nominata eſt.* Vbi male nonnulli codices pro *ars ea*, habent *ab his ea.* Idem Tuſc. II, 4. *Philoſophus in vitæ ratione peccans, hoc turpior eſt, quod in officio, cujus magiſter eſſe vult, labitur, ARTEMque VITÆ profeſſus, delinquit in vita.* Seneca Epiſt. 95. [p. m. 406.] *Omnes iſtæ artes circa inſtrumenta vitæ occupatæ ſunt, non circa totam vitam. — — — At hæc, quæ ARTEM VITÆ profeſſa eſt,* &c. Idem Ep. 1. [immo Ep. 90. ſub finem:] *ARS eſt, bonum fieri.* Hanc μεγίστην τέχνην vocat Epictetus I. 20, 13. & alibi τὴν ἐπιστήμην τοῦ βίου. [ἡ ἐπιστήμη τοῦ βιοῦν. IV. 1, 63. ἡ περὶ τὸν βίον ἐπιστήμη. IV. 1, 118.] M. Antonin. XI. 5. Τίς σοῦ ἡ τέχνη; Ἀγαθὸν εἶναι. Τοῦτο δὲ πῶς καλῶς [f. ἄλλως] γίνεται, ἢ ἐκ θεωρημάτων, τῶν μὲν περὶ τῆς τοῦ Ὅλου φύσεως, τῶν δὲ περὶ τῆς ἰδίας τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς. *Quænam tua eſt ars? Bonum fieri. Hoc vero quomodo aliter fit, quam documentorum* [præceptorum, perceptorum] *ope, quorum alia de Vniverſi natura, alia de hominis propria conſtitutione?*" VPTON.

Verſ. 3. ὑγείᾳ. Sic pbc. cum edit. Cantab. & ſqq. Olim ὑγίᾳ edd. cum pa. pro quo ὑγείᾳ ſcribendum monuit Salmaſ.

Ibid.

Ibid. εὐδοξίᾳ. εὐεξίᾳ pa. in textu; ſed alterum in marg.

Verſ. 4. τὸ ἡγεμονικόν. Vide Not. ad I. 20, 11.

Ibid. Τὸ τίνος; Sic inde ab ed. Cant. rectè vulgatum eſt ex Wolfii mente; atque ita juſſerat etiam Salmaſius. Olim ἔχον τὸ τινός, edd. cum pab. Sed in ora pb. τίνος. Magis vero corrupte pc. ἔχουσος τινός.

Ibid. ἐν ᾧ εἰμί. *In quibus ſum*, nempe ego, Philoſophia. Hæc enim loquens inducitur.

Verſ. 5. Πῶς οὖν ἐκεῖνός μοι μὴ ὀργίζηται; Cum μὴ ὀργίζεται olim ederetur, μὴ delendum cenſuerat Salmaſius; Vptonus vero ſuo e cod. μὴ ὀργίζηται in ſubjunctivo edidit, cui ſuffragantur noſtri codd. pbc. De locutione conf. II. 16, 13. & IV. 10, 10. De re, quæ hic agitur, conferre idem Vptonus juſſit IV, 5. 5.

Verſ. 6. Εἰπόντος — — ὅτι, Τοῦτο ζῆτω. Vulgo olim alii ἔτι τοῦτο ζῆτω. ὅτι pro ἔτι e cod. ſuo adoptavit VPTON. Dubitat tamen rurſus in Notis, dicens: „Fortaſſe autem rectius ἔτι τοῦτο." — Mihi vero ſatis ὅτι placuit. Et in hanc ſcripturam conſentiunt pabc.

Verſ. 7. Οὐδὲν τῶν μεγάλων ἄφνω γίνεται. „Vide I. 2, 32. IV. 8, 35 ſq." VPTON.

Ibid. Cum σύκον penacute & h. l. & verſ. ſq. ſcriberent vulgo omnes, monuit Vpton in Notis, σῦκον cum circumflexu pingendum. In σύκον tamen conſentiunt & mssti noſtri, niſi quod priori loco, alio errore, σῆκον ſcripſit pc.

Ibid. εἶτα προβάλῃ τὸν καρπόν. προβαλεῖ ante Vptonum dabant vulgo omnes; quod, etſi præcedit ſequiturque ſubjunctivus modus, teneri fortaſſe poterat, quoniam futurum tempus in ſubjunctivo fere non eſt in uſu, pro quo futurum indicativi uſurpatur. Vptonus προβαλῇ edidit, idque ſuo e codice, ut docet in Notis, quod ipſum & noſter codex pa. in contextu, & pc. inter lineas habet, ubi προβαλεῖ in contextu. Et προβαλῇ Salmaſius pariter ſcribere juſſerat. At non paſſivo verbi generi hic locus erat, ſed activo; quare προβάλῃ correxi, quod ipſum dein in noſtro pb. ſic ſcriptum reperi. Paulo ante, pro ἀνθήσῃ, ἀνθήσει habet ſolus pc.

Verſ. 8. Εἶτα. „Vide ad I. 4, 30." VPTON.

Ibid. γνώμης δ' ἀνθρώπου καρπόν. Hunc ad locum reſpexiſſe videtur M. Antonin. lib. IX. ſ. 10. & lib. XI. ſ. 1." VPTON.

Ibid. εὐκόλως. εὐλόγως pc. male.

Ibid. μηδ' ἂν, ἐγώ σοι λέγω, προσδόκα. Ista verba quum vulgo nullis interpositis post ἂν, & post λέγω, distinctionis signis ederentur, sic citavit WOLFIVS in Notis, ut comma non nisi post λέγω poneret, quasi verbum λέγω a particula ἂν penderet; hoc modo: „Μηδ' ἂν ἐγώ σοι λέγω, προσδόκα. *Etsi ego tibi dixero, virtutem brevi parari posse, noli credere.* Hunc sensum esse puto. [Sic & in ipsa versione: *tametsi ego tibi dixero, ne exspecta.*] Sed si quis ita distinguere maluerit, μηδ' ἂν ἐγώ σοι λέγω, προσδόκα: [voluerat utique comma etiam post μηδ' ἂν positum.] *Equidem confirmo tibi, id ne expectandum quidem esse.*" — Hinc VPTONVS: „Vertit Schegkius: *id vero moneo ego, ne expectes.* Inclusive, ἐγώ σοι λέγω. *Ne vero tu (id ego tibi dico) expectes.* Neque displicet Wolfii interpretatio: *Etsi ego tibi dixero,* (virtutem brevi parari posse) *ne expectes.*" — Confidenter vero tenere Vptonus debebat eam rationem, quam & in contextu, & in latina versione tenuit; a qua nos quidem non recessimus. Vsitata in familiari sermone formula, ἐγώ σοι λέγω, *ego tibi dico:* cui vicina illa, τοῦτο δέ σοι καὶ λέγει τις; I. 14, 11.

CAPVT XVI.

Vers. 1. πόματα. „Sic noster codex: alii πόμα." VPTON. — In πόματα consentit pc. & pb. sed hic quidem nonnisi a sec. manu.

Vers. 2. οὐκ αὐτῶν ἕνεκα. Istam scripturam ex ed. Ven. & Bas. restitui, consentientibus nostris mssis; pro qua temere οὐχ αὑτῶν dedit editor Genev. quod tenuere sequentes. Conf. ad I. 1, 4. I. 4, 1. &c. Pariter *vers. seq.* περὶ αὐτῶν rescripsi pro περὶ αὑτῶν, quod iidem editores præter rem invexerant. Et περὶ αὑτῶν habent pbc. περὶ ἑαυτῶν vero pa.

Vers. 3. πῶς ἐνδύσηται, καὶ πῶς ὑποδήσηται. E codice suo hæc a se reposita docet Vptonus in Notis, pro ἐνδύσεται & ὑποδήσεται, quæ prius edita erant. Sed & hæc in futuro indicativi teneri potuisse puto, licet sequantur subjunctivi φάγῃ & πίῃ in secundo aoristo. Conf. ad I. 15, 1. Sic & post ὅπως: IV. 5, 5. οὐχ ἵνα κινῇ τούτους — — — ἀλλ' ὅπως — — αὐτὸς μηδὲν ἧττον κατὰ Φύσιν ἕξει καὶ διεξάξει. Et post eamdem particulam πῶς, simillima ratione atque hic positam: IV. 7, 37.

7, 37. σοὶ μέλει, πῶς ἂν ἐν λυθσιτρώτοις οἰκήσετε, πῶς παῖδες — — διακονῶσι, πῶς — — Φορῇς. Et h. l. in ἐνδύσεται & ὑποδήσεται cum vett. edd. consentiunt noſtri codd. pab. ſed ſubjunctivum cum Vptono præfert pb.

Verſ. 4. ὑποδεδεμένοι recte ed. Genev. & ſeqq. cum noſtris msstis, pro ὑποδεδομένοι, quod erat in Ven. & Baſ.

Verſ. 5. Οὕτως ἓν παιδίον &c. „Fortaſſe Sophocleum illud reſpexit in Ajace, verſ. 1270.

Ἀλλ' οἱ Φρονοῦντες εὖ, κρατοῦσι πανταχοῦ.
Μέγας δὲ πλευρὰν βοῦς ὑπὸ σμικρᾶς ὅμως
μάστιγος ὀρθὸς εἰς ὁδὸν πορεύεται.
Sed qui recta ſapiunt, ubique vincunt.
Bos autem magno-latere ab exigua tamen
flagello rectus in via incedit.

Vbi verſu ſecundo πλευρὰν pro πλευρὰς repoſui ex ms. Oxon. ut κακοφωνία vitetur." VPTON.

Verſ. 6. Νῦν δ' ἡμεῖς ἀφέντες &c. „Obſcurus & dubius locus, ſed hanc ejus ſententiam eſſe reor: *Gratias eſſe agendas Deo, quod pecudes noſtris uſibus ſerviant, quamvis eis non magnam curam impendamus; tantam certe nequaquam, quantam nobis ipſis. Nos vero propter nos ipſos ſuccenſere Deo:* hoc eſt, moleſte ferre occupationem quærendi victus, parandique cultus, &c. Vulgo ſic dicunt: Cur non æque expeditum nobis victum & cultum eſſe voluit, ac pecudibus? Reſpondet Epictetus: Immo gratias agite Deo, quod non beſtias etiam vobis utiles, æque ac vosmetipſos, curare neceſſe habetis. Eſt inverſio quædam: Doleo, me non etiam altero onere levatum eſſe. Immo gaude, alterum etiam tibi non eſſe impoſitum. Quod ſi cum Deo expoſtulas; quid proficis, niſi ut & impius ſis, & majori calamitate dignus." WOLFIVS. — „Verte: *Nunc vero propter hæc* (animantia) *nosmet gratos exhibere negligentes, quoniam non eodem & pari modo curamur, quo illa curantur, propter nosmetipſos Deum incuſamus.*" VPTON. — Atqui multo & per ſe expeditior, & græcis verbis convenientior, haud dubie eſt Wolfii interpretatio. Cæterum græca usquequaque ſana & integra eſſe, præſtare equidem non auſim.

Verſ. 7. νὴ τὸν Δία καὶ τοὺς Θεούς. „Vide Ariſtoph. Plut. verſ. 1. atque ibi Scholiaſt." VPTON.

Ibid.

Ibid. ἀπήρκει recte edit. Genev. & ſeqq. αὐπήρκει ed. Ven. & Baſ. Editor vero Baſ. ex conj. ἐπήρκει ad oram notavit, quod verbum (neſcio quam recte) ſupra I. 6, 14. eadem notione, qua aliàs ἀπαρκεῖ, poſitum vidimus. Sed hic quidem in ἀπήρκει conſentiunt noſtri libri. Cæterum notum eſt, quam ſimilis ſit figura literæ α nexui illi ſcripturæ quæ diphthongum αυ indicat; quo minus mirum, ſæpe iſta inter ſe a librariis aut a primis editoribus permutata.

Verſ. 8. ἀνυσχ. καὶ ἀναισθησίας. Inverſo ordine pc. ἀναισθησ. καὶ ἀναισχ.

Verſ. 10. τριχῶν τῶν ἐπὶ γενείου. Sic recte edidit Vpt. e ſuo cod. cum quo facit pb. Cæteri τριχῶν τοῦ ἐπιγενείου.

Verſ. 11. ἄλλο μηδὲν ζήτει. μηδὲν reſcripſi cum vett. edd. & codd. pac. Temere μηδὲν ed. Col. & ſeqq. Sic tamen & pb.

Verſ. 12. ὅτι, Ἀνὴρ εἰμι. Interrogandi ſignum vulgo omnes poſt hæc verba ponebant; quod delere juſſit Vpton in Notis. Teneri autem poterat, modo ne ad ſola verba Ἀνὴρ εἰμι referretur interrogatio, ſed ad totam phraſin præcedentem. Nota, paulo ante, τὸ ζῷον rurſus ſigillatim de homine uſurpatum, ut I. 10, 7. & I. 2, 4.

Verſ. 13. Πῶς δὲ οὐ καλὸν τὸ σύμβολον. „Vide ad I. 2, 29. Pulcritudinis ſimul & virilitatis ſignum barbam putabant. Vide Muſonium apud Stobæum [Serm. VI.] p. 83. Cynicus in Lucian. [Tom. III. ed. Amſtelod. Reitz. p. 547.] *idem eſſe* dixit, *Ironi jubam, ac barbam viro tondere.* Athenæus lib. XIII. p. 565.

Τί γὰρ αἱ τρίχες λυποῦσιν ὑμᾶς (l. ἡμᾶς) πρὸς θεῶν,
δι' ἃς ἀνὴρ ἕκαστος ἡμῶν φαίνεται;
Εἰ μή τι ταύταις ἀντιπράττεσθ' ὑπονοεῖς.

Διογένης δὲ, ἰδών τινα οὕτως ἔχοντα τὸ γένειον, ἔφησεν· Μή τι ἔχεις ἐγκαλεῖν τῇ φύσει, ὅτι ἄνδρα σε ἐποίησε, καὶ οὐ γυναῖκα; VPTON.

Verſ. 15. Ταῦτα μόνα ἐστὶν ἔργα ἐφ' ἡμῶν τῆς Προνοίας; καὶ τίς. „Hæc omnia authoritate noſtri codicis in contextum revocavi: quæ cum in aliis deſiderarentur, [exceptâ voce ταῦτα,] nihil miror, hunc locum interpretes vexaſſe, cum tantam haberet lacunam." VPTON. — Idem defectus in pabc. qui in vett. edd. Nempe ſic illi omnes: ταῦτα ἐξαρκεῖ λόγος ὁμοίως αὐτὰ ἐπαινέσαι.

Ibid.

Ibid. τίς ἐξαρκεῖ λόγος ὁμοίως αὐτὰ ἐπαινέσαι. Nescio an græce ὁμοίως dicatur hac notione, *digne, pro merito.* Neque vero video, quid lucremur magnopere, si, ut Salmasius voluit, ὅμοιος, pro ὁμοίως legamus. Vocem autem αὐτὰ restitui e superioribus editionibus, cum omissa esset in ed. Vpt. non consilio (puto) editoris, sed operarum errore. Ignorat tamen eamdem noster codex pb. sed agnoscunt pac.

Ibid. ἄλλο τι ἔδει ἡμᾶς ποιεῖν. ἄλλο τί pingere jussit Vpton in Notis; scil. τί cum accentu, ut sit *quid? quidnam aliud?* Sed eodem redit ἄλλο τι; *aliud quidlam?* interrogative pronunciatum. Et magis hoc placet.

Ibid. ἢ ὑμνεῖν τὸ Θεῖον, καὶ εὐφημεῖν, καὶ ἐπέρχεσθαι τὰς χάριτας; „*Quam Numen celebrare, & laudare, & oratione illius beneficia percurrere?* Vide III. 26. 29. M. Anton. V. 33. Τί οὖν οὐ (sic lege) περιμένεις ἵλεως τὴν εἴτε σβέσιν, εἴτε μετάστασιν; ἕως δὲ ἐκείνης ὁ καιρὸς ἐφέστηκεν, τί ἀρκεῖ; τί δ' ἄλλο [ἢ] θεοὺς μὲν σέβειν καὶ εὐφημεῖν; &c. *Quid igitur non propitio animo mortem expectas, sive ea destructio est, sive demigratio? Donec vero istius tempus obvenerit, quid sufficerit? Quid aliud, nisi ut Deos colas celebresque?*“ VPTON. — Verbum εὐφημεῖν in ἐφ' ἡμῖν detorsit pc.

Vers. 17. ὄργανα τοιαῦτα. Commode sic edidit Vpt. e suo cod. Nostri omnes cum ceteris editt. ταῦτα, quod & ipsum ferri poterat.

Ibid. ἐργασόμεθα. ἐργασώμεθα pc.

Vers. 18. δύναμιν ἔδωκε τὴν παρακολουθητικὴν τούτοις. Vulgo omnes τούτων. Et sic quoque pabc. Sed quoniam in suo codice τούτοις legi docuit Vptonus, recipiendum hoc putavi, quod requirere videbatur grammatica ratio, & usus Epicteti; nam adjectivum verbale adsciscit verbi sui casum. Sic χρηστικὴ δύναμις ταῖς φαντασίαις. I. 1, 5 & 12. & id genus alia.

Ibid. ὁδῷ χρηστικήν. „Ὁδὸς est *certa ratio atque methodus.* Vide ad I. 4, 29. Sic usurpatur II. 1, 33. M. Anton. III. 11. ὁδῷ καὶ ἀληθείᾳ ἐλέγχειν, *certa ratione modoque* (ut verbis utar Horatii) *discutere.* Et I. 9. ὁδῷ ἐξευρετικόν τε καὶ ταχτικόν. Vbi Gatakerus: „Formula „admodum familiaris, qua *certa ratione methodoque* ali„quid institutum designatur.“ Vtitur quoque Plato in lib. IV. de Legibus: Ἀλλ', ἔφη, καθ' ὁδόν τε λέγεις. *recte atque certa ordine dicis.* καθ' ὁδόν est etiam proverbialis formula. Dionys. de Struct. Orat. c. 11. ἵνα μὴ

καθ'

κατ' ὁδὸν, ὡς φασι, χωρῇ ὁ λόγος. *Arte & via dicere*, apud Cicer. de Clar. Orat. c. 46. Idem de Nat. Deorum II. 22. *Zeno igitur ita Naturam definit, ut eam dicat ignem esſ artificiosum, ad gignendum progredientem VIA.* Πῦρ τεχνικὸν ὁδῷ βαδίζον εἰς γένεσιν, apud Laërt. VII. 156. Sic Virgil. Georg. II. 22.

Sunt alii quos ipſe viâ ſibi repperit uſus.

Vbi Servius: *viâ*, i. e. *ratione*. Apud Paulum Apoſt. ad Roman. 2, 33. ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ τοῦ Θεοῦ, *viæ Dei imperveſtigabiles*. Vbi ὁδοὶ ſunt *rationes iſtæ atque via, qua divina Providentia omnia dirigit.* Idem 3, 17. ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν. Optime Heſychius: ὁδὸν εἰρήνης, τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν." VPTON.

Verſ. 19. καὶ ὑπὲρ πάντων ᾄδοντα τὸν ὕμνον. Vulgo omnes διαδιδόντα. Sic & VPTON; qui tamen in Notis docet, in ipſius codice διδόντα legi. Iam cogita unciales literas ΔΙΔΟΝΤΑ, nec dubitabis eſſe hoc ex ΑΙΔΟΝΤΑ corruptum, præſertim ſi & reliqua verba ſpectes, & connexionem cum ſuperioribus: quare hoc ex conjectura adoptare non dubitavi. Noſter pc. διαδόντα habet; reliqui duo διαδιδόντα, ut edd.

Verſ. 20. γέρων χωλὸς. „Vide ſupra I. 8, 14." VPTON. — Adde I. 12, 24. not. & I. 9, 10. not.

Verſ. 21. οὐδ' ἐγκαταλείψω τὴν τάξιν. „Vide I. 9, 24. & ibi quid hùc ad rem Socrates." VPTON.

Ibid. ταύτην poſt τὴν αὐτὴν caret pc.

CAPVT XVII.

TIT. Ὅτι ἀναγκαῖα τὰ Λογικά. — „Τὰ λογικὰ *rationem diſſerendi* intellige. λόγος & *ratio* & *oratio* eſt; unde τὰ λογικὰ dicuntur, quam utramque cum uno verbo completi non poſſimus, minus perſpicua hæc ſunt. Sententia eſt: unam eſſe Diſſerendi artem, quæ doceat ambigua primum videre, deinde diſtinguere: rationemque habeat, ne cui falſo aſſentiamur, neve unquam captioſa probabilitate fallamur: eaque, quæ de Bonis & Malis dicimus, ut tenere tuerique poſſimus. Nam ſine hac arte quemvis arbitramur a vero abduci fallique poſſe. Cicero de Finibus. [III. 21.]" WOLFIVS.

„Laërtius in vita Zenonis: VII. 46. Αὐτὴν δὲ τὴν Διαλεκτικὴν ἀναγκαίαν εἶναι, καὶ ἀρετὴν ἐν εἴδει περιέχουσαν ἀρετάς. Cicero de Finib. III. [c. 21.] *Dialecticam etiam adjungunt, & Phyſicam, easque ambas virtutum nomine*

nomine appellant. Vide etiam ad I. 7, 21. Vide etiam lib. II. cap. 25.* VPTON.

Τὰ λογικὰ nihil esse aliud, nisi *Logicam*, quam dicere consuevimus, aut *Dialecticam Artem*, non obscurum esse debebat Wolfio. Vocabulum habes in ipsa hac disputatione, vs. 6. & vs. 10. rursusque II. 25, 1. Commodior autem Titulus huic capiti praefigi potuerat, Πῶς (id est, *quomodo* vel *quatenus*) ἀναγκαῖα, sicut II. 25. quam Ὅτι ἀναγκαῖα τὰ Λογικά. Habet enim duas partes haec disputatio; quarum prior ostendit, necessariam utique certo respectu esse Logicam artem, *vers.* 1 — 12. altera docet, multum abesse, ut per se & propter se aestimanda, & praecipuo loco habenda ea ars sit. *vers.* 13 usque ad finem capitis.

Vers. 1. λόγος ἐστὶν ὁ διαρθρῶν καὶ ἐξεργαζόμενος τὰ λοιπά. *Ratio reliquas res omnes explicat & perficit.* διαρθροῦν est *articulatim distinguere, enodare, evolvere, enucleate explicare, explanare* ea, quae involuta, complicata, confusa erant. (Vide exempla in Ind. collecta; & conf. Adnot. ad vers. 3. in fine. ἐξεργάζεσθαι, *elaborare, excolere, perficere.* In loco, qui obscuritatis nonnihil habere videri potest, aliorum interpretum versiones ad verbum adponere, non alienum fuerit. Sic igitur Wolfius: *Quia ratio est, quae reliqua explanet atque expoliat, eamque ipsam confusam esse non decet: a quonam explicabitur.* Vptonus: *Quandoquidem ratio est, quae reliqua formet perficiatque: eamque ipsam confusam esse non decet: a quonam formabitur?* De qua Vptoni versione confer quae monemus in fine Adnotationum ad vers. 3.

Ibid. ἔδει δ' αὐτὸν μὴ ἀδιάρθρωτον εἶναι, *oportebatque ipsam non esse confusam.* Haec sic, uti scripta sunt, connectuntur cum superioribus, & ex communi pendent a conjunctione causali ἐπειδή, ut apodosis orationis (per interrogationem expressa) insit in verbis sequentibus, ὑπό τινος διαρθρωθῇ; Suspicatus eram olim, apodosin inesse in ipsis his verbis, ἔδει & quae sequuntur; hac sententia: *Quoniam Ratio reliqua omnia explicat evolvitque & perficit; non debebat ipsa confusa & involuta, inexplicata, manere:* id est: *Quia Rationis ope omnia explicantur & efficiuntur in hac vita; oportebat, ut ipsa etiam Ratio fieret objectum nostrae contemplationis, ut indagarentur evolverenturque principia atque elementa & veluti partes, quibus illa constat; explicareturque via, quâ in cogno-*

cognoſcendo, judicando, tuendoque vero progrediuntur, & quæ ſunt id genus alia. Sic vero ſuperflua erat particula ἔδει, & viciſſim poſt ὑπὸ τίνος requirebatur aliqua particula, v. c. οὖν vel δή, in hunc modum: Ὑπὸ τίνος οὖν (vel δή) διαρθρωθῇ; Sed nolim equidem urgere quidquam in his mutandi neceſſitatem. Ac poſſumus etiam percommode hæc, uti ſcripta ſunt, ſententia quoad caput cauſſæ eadem manente, ita interpretari: *Quoniam reliqua omnia explicat perficitque Ratio, & quoniam* (nempe ad illud expeditiore certioreque via præſtandum) *opus erat ut ipſa etiam explicaretur; a quonam explicari illa debebit?* Sic, quod *explicare rationem*, διαρθροῦν τὸν λόγον dicit, eodem modo intelligi debet, quem paulo ante dixi. Eſt nempe tota Ars logica διάρθρωσις λόγου, i. e. *evolutio, articulatim inſtituta explicatio Rationis*, & prorſus ea ipſa operatio, quam vernaculo ſermone dicimus *l'Analyſe de l'Entendement humain*, *l'Analyſe des Facultés de l'Ame*. Quo ſpectat, quod IV. 7, 38. ait: μή τι τοῦ λόγου τοῦ σεαυτοῦ μεμέληκέ σοι; μή τι οἶδας, ἐκ τίνων μορίων συνέστηκε, πῶς συνάγεται, τίς ἡ διάρθρωσις αὐτοῦ, τίνας ἔχει δυνάμεις, καὶ ποίας τινάς; Et IV. 8, 12. γνῶναι τὰ τοῦ λόγου στοιχεῖα, ποῖόν τι ἕκαστον αὐτῶν ἐστι, καὶ πῶς ἁρμότ/εται πρὸς ἄλληλα, καὶ ὅσα τούτοις ἀκόλουθά ἐστιν. Ejuſmodi διαρθρώσεως τοῦ λόγου, id eſt explicationis partium, quibus conſtat Rationis facultas, breve exemplum atque ſpecimen habes apud Noſtrum I. 6, 10. tum apud M. Antonin. XI. 1. (de quo loco vide mox ad verſ. 3.) apud Diog. Laërt. VII. 52 ſq. apud Sextum Empir. adv. Math. III. 40 ſqq. &c. Quare & tertiam illam philoſophiæ partem, ſive tertium Locum, in quo elaborat philoſophus, quem locum alias τὸν περὶ τὰς συγκαταθέσεις adpellat, II. 17, 15. IV. 1, 69. & in ipſo noſtro cap. vſ. 22. (qui locus in ipſa Logica arte ineſt; conf. III. 2, 5 ſq.) eumdem in Enchir. c. 51. τὸν διαρθρωτικὸν τόπον vocat idem noſter Epictetus.

Ibid. ὑπὸ τίνος διαρθρωθῇ; „Forſan διαρθρωθήσεται, ut in verſione: [ubi nempe Wolfius non male vertit, *a quonam explicabitur?*] mox διαρθρώσει. Legit Salmaſius ἐδιαρθρώθη.“ VPTON. — At nil opus erat, vulgatum ſolicitare. διαρθρωθῇ, aoriſtus ſubjunctivi, in ea connexionem idem valet, ac futurum indicativi διαρθρωθήσεται, *a quonam illa explicabitur?* vel *explicari debebit?* Sed & eodem modo latine in ſubjunctivo dicere licebat,

a quo-

a quonam illa explicaretur? Sic τί σοὶ ἐντείλωμαι; *quænam tibi præcepta dabo*, vel *darem?* I. 25, 3. εἶτα τούτου ἕνεκα ἀπολίπωσιν οἱ νέοι τὰς πατρίδας; *deinde juvenes patriam suam deserent?* sive, *deserent? deserere debebunt?* III. 21, 8. conf. ad I. 15, 5. Quod διαφθρώθη Salmasius suspicatus est; voluerat puto, debuerat certe, si præteritum imperfectum malebat, διηφθρώθη scribere.

Vers. 2. ὅτι ἢ ὑφ' αὐτοῦ, ἢ ὑπ' ἄλλου. ἤτοι οὖν λόγος &c. Sic recte edit. Ven. & Bas. quemadmodum restituit Vptonus. Perperam vero in ed. Genev. indeque in Col. Cant. & Lond. anon. particula ἢ post ὅτι, & οὖν post ἤτοι, sedes suas inter se permutaverant, hoc modo ὅτι οὖν ὑφ' αὐτοῦ, — — — ἤτοι ἢ λόγος. In scripturam ab Vpt. restitutam consentiunt mssti, nisi quod οὖν post ἤτοι caret pa.

Ibid. ἤτοι οὖν λόγος ἐστὶ κἀκεῖνος. Postremam vocem, sua-ne, nescio, an codicis sui auctoritate, tacite sic edidit Vptonus. Superiores omnes editiones ἐστὶν ἐκεῖνος dabant, excepta Londinensi anonyma, in qua est ἐστὶν ἐκεῖνο, quod & habet noster codex pc. Tueri ἐστὶν ἐκεῖνος potuerat, in quod consentit pa. atque id ipsum habet noster pb. quare & suo e cod. id hausisse Vptonus videri debet. Sed aspernandum utique non fuit ἐστὶ κἀκεῖνος, quod sane commodius. De re ipsa, & de argumentatione quam hic concludit Epictetus, mox dicam ad vers. 3. postquam, quid alii interpretes in hunc locum commentati sint, viderimus. Et ad ista quidem verba, ἤτοι οὖν λόγος ἐστὶν, hæc monuit WOLFIVS: „*Aut igitur ratio est.* Supra, cap. 1. exposuit, mentem ac rationem, tum alia omnia, tum semet ipsam quoque contemplari. Idem fere hic dicit: ubi a ratione discesseris, & quæ a ratione profluit oratione, nihil esse reliquum, quo res explicari dijudicarique possint. Quæ rerum explicatio & dijudicatio cum in Logicis tradatur, aut discendam esse Disserendi artem, aut fieri non posse quin ejus ignarus, male affectato compendio, in maximum dispendium incidat."

Ibid. ἢ ἄλλο τι κρεῖσσον τοῦ λόγου. Vulgo omnes κρεῖσσόν ἐστι τοῦ λόγου. Delevi ἐστι cum cod. pb. Sic enim commodius fluit oratio.

Ibid. ὅπερ ἀδύνατον. „*Quod fieri nequit.* Nam mente & ratione ipsum quoque Jovem negat quicquam habere præstantius: etsi humana mens, divinæ menti collata,

quid eſt aliud quam exſtinctus carbunculus, ſoli meridiano ſi conferatur? Non negat, Rationem ſui eſſe judicem & explanatricem. Id enim ſupra, ut dixi, affirmavit cap. 1. & poſt c. 20. affirmabit. Sed poſterius tantum membrum, eſſe quicquam ratione præſtantius, negat." WOLFIVS.

Verſ. 3. Ante Vptonum editiones omnes cum noſtro cod. pa. ita hæc, quæ hoc verſu continentur, exhibebant: *εἰ λόγος, ἐκεῖνον πάλιν τίς διαρθρώσει; εἰ γὰρ αὐτὸς ἑαυτὸν δύναται, καὶ οὗτος, ἢ ἄλλου δεηθησόμεθα, ἄπειρόν ἐστι τοῦτο, καὶ ἀκατάληπτον εἶναι.* Quæ Wolfius ita latine reddidit: *Si ratio; quis eſt qui illam explanet? Aut enim ipſa ſeſe explanare poteſt, aut alterius egebimus: atque ita nullus terminus, nullus finis reperietur.* In Notis vero, poſtquam græca verba ita, ut ſupra ſcripta ſunt, repetiit, (excepto quod *δεησόμεθα* pro *δεηθησόμεθα* ſcripſit,) ſic in ea commentatus eſt idem WOLFIVS: „Locus obſcurus, &, ut exiſtimo male diſtinctus, & nonnihil corruptus. Quem, uti certam ſententiam ſequi liceret, ſic emendandum exiſtimavi, donec liber correctior nobis contigerit: *εἰ λόγος· ἐκεῖνον πάλιν τίς διαρθρώσει; Si ratio; quis eam tandem explanabit? ἢ γὰρ αὐτὸς* [ἢ etiam pro *εἰ* h. l. jam ad marg. ex conject. ſua notaverat Baſileenſis editor.] *ἑαυτὸν δύναται καὶ οὗτος, ἢ ἄλλου δεησόμεθα. ἄπειρον δ' ἔσται τοῦτο καὶ ἀκατάληκτον. Aut enim ea quoque ratio ipſa ſeſe explanabit, aut alia nobis erit opus: atque ita nullus terminus, nullus finis reperietur.*"

„Hæc mea ſententia eſt: [ſic pergit WOLFIVS:] quam ſequatur qui volet, ac nihil melius habebit. Quanquam autem (in hoc quidem Opere) Stoici ſumus; tamen ab Academia in obſcuris locis non recedimus. Nam MOIBANVS noſter hunc locum aliter accepit, cujus verba ſubjicere viſum eſt.

Ὁ λόγος διαρθρωθήσεται, ἢ { *ὑπ' ἄλλου, ὃ τοῦ λόγου κρεῖσσον· ὅπερ ἀδύνατον.* / *ὑφ' ἑαυτοῦ, εἰ αὐτὸς ἑαυτὸν δύναται· καὶ οὕτως ἄλλου δεηθησόμεθα. ἄπειρον δὲ ἔσται τοῦτο, καὶ ἀκατάληκτον.*

„Quæcunque explicationem requirunt, pro incertis habentur: ſunt autem explicanda per ea, quæ illis ſunt certiora. Nunc ſi ratio ſe ipſam explicet, incertum incerto explicari dicetur; quod eſt abſurdum. Videtur ita etiam, hac dilemmatum parte negata, innuere, *τὸν λόγον*

γον non indigère διαρθρώσει, quatenus διάρθρωσις accipitur pro *explicatione* vel *probatione*: sed satis esse, eam προτάσσεσθαι ὥσπερ μέτρον, ζυγὸν, κανόνα, γνώμονα, ἢ καὶ βάσανον τῶν ἄλλων διακριθησομένων. Nec videtur hæc sententia pugnare cum illis quæ primo capite dixit, ἢ καὶ αὐτὴν θεωροῦσα καὶ τἄλλα πάντα, δύναμις λογική· cum aliud videatur esse θεωρεῖν quam διαρθροῦν; quorum hoc ad probationes & consequentias rationum referendum; illud ad genninum hominique innatum lumen, quo per se sibi, atque eo ipso aliis etiam lucet." — Hæc *Wolfius*, cum amico suo *Moibano*. SALMASIVS pro εἰ γὰρ αὐτὸς, sicut Wolfius & editor Basileensis, ἢ γὰρ αὐτὸς legendum censuit, quod ipsum & noster codex pc. scriptum exhibet, qui in cæteris cum vett. edd. & pa. consentit. Quod vero mox idem Salmasius, pro ἑαυτὸν δύναται, ἑαυτοῦ δύναται corrigi voluit, id quo pertineat, mihi non liquet. Multo vero minus MEIBOMIVS satisfacit, qui ad scripturam olim vulgatam nihil aliud adnotavit, nisi, pro οὗτος ἢ ἄλλου legendum sibi videri οὕτως ἄλλου.

Difficultatem obscuritatemque hujus loci, quatenus e scripturæ existebat corruptela, pæne omnem minimo momento levavit Vptoni codex, εἰ δὲ λόγος dans. pro εἰ λόγος, & εἰ δὲ ἄλλου διαρθρούμεθα, pro ἢ ἄλλου: in quibus consentientem ille habet nostrum pb. Quæ, uti par erat, adoptans VPTONVS, latinam versionem sic concinnavit: *Apparet enim aut a semet ipsa, aut ab alio. Aut igitur illud ratio est, aut aliquid aliud ratione præstantius: id quod fieri nequit. Si vero ratio, quis est rursus qui illam formet?* [Nam & in superioribus verbum διαρθροῦν *formare* interpretatus est.] *nam si illa ratio se formare atque perficere potest; hæc etiam potest: si vero alterius egebimus, hoc est in infinitum atque indesinenter progredi.* In Notis vero nihil præterea illustrandi hujus loci causa adjecit. Ego vero, in cæteris tenens Vptoni lectionem, *comma*, quod ille cum superioribus editionibus post δύναται posuit, ante hoc verbum rejeci; ut cohærerent hæc, εἰ γὰρ αὐτὸς ἑαυτὸν. scil. διαρθροῖ, tum illa, δύνατα καὶ οὗτος, nempe διαρθροῦν ἑαυτόν. Quamquam hoc leve est, facileque concedo, ad ipsam sententiam non multum interesse, si ita accipias, εἰ γὰρ αὐτὸς ἑαυτὸν δύναται, scil. διαρθροῦν· καὶ οὗτος, nempe δύναται. Sed illam prætuli rationem, quæ mihi & expeditior, & sermonis usui visa est convenien-

tior. In fine vero periodi resecui verbum εἶναι, quod in contextu retinuerat Vptonus; de quo ad vers. 4. monebimus.

Est autem argumentatio, quam hoc versu & præced. concludit Epictetus, Dilemma hujusmodi: *Ratio hominis aut a se ipsa explicatur evolviturque; aut ab alio. Quod si ab alio; erit illud vel rursus Ratio;* (nempe aliena;) *vel aliquid Ratione præstantius. Sed nec hoc, nec illud. Non hoc: nam ratione nihil est præstantius in rerum natura. Non illud: nam, si aliena Ratio meam explicat & evolvit, quis illam? Si illa ipsa se; poterit & mea Ratio se ipsa explicare. Si status, illam rursus indigere alia; res in infinitum rejicitur, adeoque ad absurdum redit. Non ergo ab alio evolvitur explicaturque Ratio nostra; sed a se ipsa.* Est autem utique, quemadmodum Wolfius monuit, sententia hæc conjuncta cum ea, quam cap. 1. hujus libri, & cap. 20. professus est Epictetus, docens, τὸν λόγον vel τὴν λογικὴν δύναμιν esse ἑαυτῆς θεωρητικήν. Ac fortasse nunc, ubi de Logicæ Artis usu & necessitate disputabat, ratiocinatione ista, & præcepto quod ex ea collegit, ita usus est, ut ostenderet, id quod in Logica Arte vere utile sit, non esse difficiles nugas, longo & laborioso studio in schola magistri, lucri cupidi, ediscendas; sed præcepta, quæ e contemplatione observationeque sui haurire possit homo debeatque: posse quidem bonum prudentemque præceptorem attentos nos reddere ad nos ipsos & ad mentis nostræ operationes, posse eum nos excitare, ut ipsi nos contemplemur observemusque; at cogitandi artem, & omnino facultate Rationis recte utendi, non posse nec doceri nec ediscі ab alio; quemque eam se ipsum docere oportere. Subinde in his Epicteti Disputationibus usu venit lectori, ut haud satis liquido adpareat connexio partium, aut ratio qua præcepto quoque usus est philosophus ad efficiendum id quod voluit. Quod quidem non magnopere mirabitur is qui meminerit, non modo ex tempore & subito plerumque habitos esse hos sermones, sed ne sic quidem integros illos semper & omnibus numeris absolutos literis consignare potuisse aut voluisse Arrianum; & ea ipsa, quæ ab Arriano literis mandata sunt, fugiente calamo, dum provehebatur oratio, fuisse ab illo (admodum tum etiam, ut videtur, juvene) excepta.

Ipsa

Ipsa illatio seu conclusio argumentationis, qua usus est Epictetus, scilicet hæc enunciatio, *Ergo a se ipso explicatur evolviturque*, Τῷ' αὐτοῦ οὖν διαρθροῦται; vel Ὑπολείπεται οὖν, ὅτι ὑφ' ἑαυτοῦ, non diserte quidem illa expressa adest, sed satis e superioribus intelligitur. Eamdem perspicue expressam apud M. Antonin. habes, loco supra citato, XI. 1. Τὰ ἴδια τῆς λογικῆς ψυχῆς. ἑαυτὴν ὁρᾷ, ἑαυτὴν διαρθροῖ. Vbi vide, satis-ne recte Gatakerus converterit, *se cernit, se fingit artatque*: posterioribus verbis, ut ipse docet, e Plauti Captiv. II. 2. adscitis. Gatakeri rationem secutus Vptonus videtur, cum verbum διαρθροῦν in tota hac disputatione *formare* est interpretatus, nisi quod ἀδιάρθρωτον εἶναι *confusam esse* vertit. At *formandi* notionem nusquam alibi, nec apud Epictetum, nec apud Antoninum, nec apud alios philosophos, (quorum loca nonnulla in Indice collegimus) verbo διαρθροῦν inesse observavi; nisi quodammodo huc trahere volueris illum Medicorum usum, quem Foesius in Oeconomia Hippocratis, sub voce Διάρθρωσις adnotavit: apud Hippocratem & Galenum τὴν διάρθρωσιν, docens, dici *ossium artuumque naturalem conformationem & junctiuram*; verbum vero διαρθρώσασθαι apud eosdem idem fere valere ac διαρθώσασθαι, (variantibus etiam librorum scripturis,) & usurpari de *conformandis*, id vero est, de *restituendis & componendis membris corporis luxatis vel ossibus fractis*. Cæterum apud Epictetum hoc loco notionem *formandi*, quæ Vptono placuit, commendare fortasse poterat illud, quod ἐν τῷ διαρθροῦν nunc simul comprehenditur quodammodo τὸ ἐξεργάσασθαι. Nam quoniam sic cœperat dicere, Ἐπειδὴ λόγος ἐστὶν ὁ διαρθρῶν καὶ ἐξεργαζόμενος τὰ λοιπὰ, debebat adcurate loquendo deinde etiam utrumque verbum conjungi, ἆρα δ' αὐτὸν μὴ ἀδιάρθρωτον μηδὲ ἀνεξέργαστον εἶναι, & ὑπὸ τίνος διαρθρωθῇ καὶ ἐξεργασθῇ; Pro quibus uno verbo διαρθροῦν fuit contextus. Est autem ἐξεργάσασθαι τὸν λόγον, *extolere, expolire, perficere*, atque adeo (si ita vis) *formare, rationem*. I. 7, 30. III. 9, 20.

Vers. 4. — — Ναί· ἀλλ' ἐπείγει μᾶλλον &c. ἀκατάληπτον εἶναι. Ἀλλ' ἐπείγει μᾶλλον θεραπεύειν καὶ τὰ ὅμοια. Hic plane desiderantur quædam, non supplenda nisi ope codicum meliorum. ἀκατάληπτον. Ναί· ἀλλ' ἐπείγει μᾶλλον θεραπεύειν * * * καὶ τὰ ὅμοια. Verba sunt discipuli, Ναί· ἀλλ' ἐπείγει &c. cujus verba quidem partim sunt omissa a festinante librario; haud male

ab Wolfio ſuppleta." VPTON. — Nempe ad eumdem locum haec notaverat WOLFIVS: „Ἀλλ' ἐπείγει μᾶλλον θεραπεῦσαι [ſic imprudens ille ſcripſit, pro θεραπεύειν, quod in contextu habent libri omnes] καὶ τὰ ὅμοια. Eſt & hic locus ſuſpectus, niſi forte θεραπεῦσαι [rurſus θεραπεύειν debuerat, volueratque] abſolute ponatur, pro *mederi animo*. Sed videntur accuſativi praetermiſſi, τὰς ὑπολήψεις, καὶ τὰ πάθη, καὶ τὰ ὅμοια. *Magis opus eſt, mederi opinionibus, & appetitionibus, & affectionibus, & ſi qua ſunt alia ejus generis.* Adverſarius Dialecticam elevat; ut ſine qua viri boni eſſe poſſimus: eique doctrinam morum anteponit. [conf. ad vſ. 11.] Sed Epictetus monet, qui Dialecticus non ſit, eum nec doctrinam morum ſatis percepturum eſſe."

Ego, quum corruptam haud dubie ſcripturam, ἀκαταλήπτου εἶναι in contextu conſervaſſet Vptonus, perſpectam emendationem ab eodem in Notis propoſitam, Ναί· ἀλλ' ἐπείγει &c. in contextum recipere non dubitavi. conf. vſ. 9. Signa hiatus poſt θεραπεύειν non adpoſui; non quod ſanam integramque orationem eſſe mihi perſuaſerim; ſed quod ferri utcumque poſſe vulgatam putavi, verbum θεραπεύειν cum Wolfio abſolute poſitum ſtatuendo, pro *mederi animo*. Et eodem fere modo illud habes II. 21, 15. Τίς γὰρ ἔρχεται εἰς σχολήν; τίς γὰρ ὡς θεραπευθησόμενος; Sed quae adjunguntur nunc verba, καὶ τὰ ὅμοια, indicare utique videntur, intercidiſſe ante haec alia nonnulla, in accuſativo caſu poſita, qualia ſuppleri ſuaſit Wolfius; ubi tamen, pro τὰς ὑπολήψεις, commodius fortaſſe τὰ δόγματα conjectare licuerit, quo Epictetus noſter utitur loco modo citato, II. 21, 15. τίς γὰρ ὡς θεραπευθησόμενος; τίς ὡς παρέξων αὐτοῦ τὰ δόγματα ἐκκαθαρθησόμενα; Conf. II. 21, 23.

Verſ. 5. ὅτι, οὐκ οἶδα. Caret h. l. ὅτι pb. minus commode.

Ibid. ἀλλ' ἐρῶ σοι· Ἀλλ' ἐπείγει μᾶλλον. „Repetit diſcipuli verba praecedentia, Ναί· ἀλλ' ἐπείγει μᾶλλον θεραπεύειν." VPTON.

Verſ. 6. Διὰ τοῦτο γάρ, οἶμαι, προτάττουσι λογικὰ, καθάπερ τῆς μετρήσεως τοῦ σίτου προτάσσομεν τὴν τοῦ μέτρου ἐπίσκεψιν. *Eam ob cauſſam, puto, Logicam artem primo loco ponunt; quemadmodum menſurae conſiderationem ante frumenti dimenſionem collocamus.* Vix dubito, quin τὰ Λογικὰ, cum articulo, ſcripſerit Arrianus,

pus, ſicut verſ. 10. & in tit. hujus cap. rurſusque I. 27, 6. II. 25, 1. Rem vero & ſententiam quod adtinet; pugnare cum his, quæ nunc Epictetus dicit, videri poſſunt ea quæ III. 26, 17. ait: *Oſtende mihi primum, quid teneas, quid metiaris, aut quid ponderes: tum deinde oſtende mihi libram aut modium.* At nempe ibi disputat cum homine, qui Logicam artem, aut, rectius ut dicam, meram Dialecticam, id eſt ſubtiliter diſſerendi & acutis quæſtionibus ſpinoſisque ratiocinationibus adverſarium premendi artem, reliquis omnibus artibus & reliquæ omni ſcientiæ, quæ in hominem cadere poteſt, anteponebat. Hoc loco cum eo homine diſſerit, qui Antiſthenis Cynici atque etiam Socratis exemplo niſus, (cf. vſ. 12.) moralem Philoſophiæ partem unice excolendam cenſebat, inutilemque operam in Logica arte poni contendebat. Tum vero notemus, verbum προτάττειν, quo h. l. utitur Epictetus, non eſſe *antaponere*, tamquam quod ſit *majoris momenti*; ſed ad *docendi ordinem* ſolum pertinere, qua altera doctrina *præmittitur* alteri, & *ante illam docetur*. Præterea obſervemus, non dicere Epictetum, *ſeſe artem Logicam primo loco ponere*; ſed *de aliis* eum hoc dicere, & de eo loqui quod in Stoicorum ſcholis vulgo fieri ſolebat. Vide Diog. Laërt. VII. 40. & quæ ad eum locum ex Sexto Empir. & Plutarcho protulit Menagius. Scilicet nec ipſe quidem diffitetur, neceſſe eſſe, ut is, qui moralem philoſophiæ partem certa quadam via rationeque perdiſcere velit, Logicæ artis prima quædam principia percepta habeat; vide vſ. 5. hujus cap. tum II. 24, 13 ſq. II. 25. Sed ad uberiorem ſubtilioremque hujus artis tractationem quod ſpectat, & potiſſimum ad illam diſſerendi disputandique artem, in qua plurimum ſe jactabant vulgo philoſophi; quid de illa Epictetus noſter ſenſerit, ſatis perſpicue diſerteque ipſe quavis occaſione declarat: nempe, eſſe eam in trium numero partium Philoſophiæ, quas numerare ille ſolet, cum diſcendi ordine, tum & utilitate dignitateque, tertio demum poſtremoque loco habendam: I. 4, 12. III. 2. Ita quidem, ut partim ne neceſſaria quidem magnopere ducenda ſit ei, cui non per profeſſionis ſuæ conditionem neceſſe ſit ſubinde cum aliis hominibus congredi, qui in iſta arte egregie exercitati ſint, eaque abutantur ad capiendos turbandosque incautos; I. 7, 1 ſqq. & ibid. vſ. 22 ſqq. partim ita, ut vanſſimi ineptiſſimique mortalium habendi ſint ii, qui, neglectis

ceteris philosophiae partibus, huic uni maxime operam navent. vide III. 2, 6 sqq. III. 26, 13 sqq. adde II. 17, 26 sq. II. 21, 15 sqq. II. 23, 40 sqq. &c. Conf. quae Wolfius monuit ad I. 26, 1. Pro τὴν τοῦ μέτρου ἐπιστ. est τὴν τοῦ σίτου in pa. sed in ora corrigitur μέτρου.

Vers. 7. μετρῆσαί τι ἢ στῆσαι. μετρῆσαί τι ἢ στῆσαί τι pc. Vtrobique τι caret pa.

Vers. 8. δὲ οὐ τέλλει καταμανθάνεται. „Ita edit. Salmant. [& noster cod. pb.] Alii καταμανθάνετε." VPTON. — In pa. quoque fuerat primo καταμανθάνεται, sed erasa ista est terminatio, & ε scriptum illius loco. καταμανθάνεται vero ex conjectura scribere jusserat Meibomius. Perperam vero etiam post καταμανθάνετε interpungebant olim orationem; quo pertinet Salmasii nota: „Dele τελείαν." nempe, tollendam majorem distinctionem.

Ibid. „Pro ἀκριβῶσαι καὶ καταμαθεῖν, exhibet noster codex ἀκριβῶς καταμαθεῖν." VPTON. Sic & pab. percommode. Vulgatum vero tenet pc.

Vers. 9. In contextu verba hujus versus, cum superioribus editionibus, sic distinxerat VPTONVS: Ναί· ἀλλ' ὁ μόδιος ξύλον ἐστὶ, καὶ ἄκαρπον, ἀλλὰ μετρητικὸν σίτου. καὶ τὰ λογικὰ ἄκαρπά ἐστι· καὶ περὶ τούτου μὲν ὀψόμεθα. In Notis vero monuit, ab adversario illa urgeri, Ναί· ἀλλ' &c. atque ita distinguenda esse verba, ut nos in contextu fecimus. Itaque hanc interpretationem in eisdem Notis ille adjecit: „Adv. *Esto: sed modius lignum est & sterile.* Epict. *Ejusmodi tamen, quo frumentum metiri queas.* Adv. *Est & Logica sterilis.* Epict. *De eo quidem videbimus, &c.*"

Vers. 10. στατικά. „Ita noster codex, & ms. Par. Alii ταικτικά, minus recte, ut e praecedentibus liquet." VPTON. — In στατικὰ consentiunt duo codd. pab. Et sic e conjectura jam sic corrigere jusserat Salmasius; ubi minus perspecte Meibomius adscripsit: „retineo ταικτικά."

Vers. 11. μόνος Χρύσιππος &c. Sic primus edidit Vpton. Olim sic legebatur: μῶν ὡς Χρύσιππος καὶ Ζήνων καὶ Κλεάνθης, Ἀντισθένης δ' οὐ λέγει; Ad quae COMES SHAFTESBVR. ex conject. monuit: „Lege μόνος Χρ. καὶ Ζην. καὶ Κλεάνθης; erotematice." — Quae referens VPTONVS: „Recte; inquit. Confirmat noster codex." — Cui adstipulatur noster pb. Eandem emendationem proposuerat Meibom.

Vers.

Verſ. 12. Ἀντισθένης δ' οὐ λέγει; Intelligitur hinc, eum, qui Logicæ artis utilitatem negaverat, cum quo nunc diſputat Epictetus, Cynismum eſſe profeſſum, & Antiſthenis auctoritate niſum. Repudiaſſe Cynicos Logicam & Naturalem philoſophiæ partem, docet Laërt. VI. 103.

Ibid. Σωκράτης — — ἤρχετο ἀπὸ τῆς τῶν ὀνομάτων ἐπισκέψεως; &c. „Vide Xenoph. Ἀπομνημ. IV. 6. Ὧν ἕνεκα σωφρόνων σὺν τοῖς συνοῦσιν, τί ἕκαστον εἴη τῶν ὄντων, οὐδεπώποτε ἔληγε. Et ſupra, ejusd. libri cap. 5. ſ. 12. ἔφη δὲ καὶ, τὸ Διαλέγεσθαι ὀνομασθῆναι ἐκ τοῦ συνόντας [συιόντας] κοινῇ βουλεύεσθαι, διαλέγοντας κατὰ γένη τὰ πράγματα. δεῖ οὖν πειρᾶσθαι ὅτι μάλιστα πρὸς τοῦτο ἑαυτὸν ἕτοιμον παρασκευάζειν, καὶ τούτου μάλιστα ἐπιμελεῖσθαι· ἐκ τούτου γὰρ γίνεσθαι ἄνδρας ἀρίστους τε καὶ ἡγεμονικωτάτους καὶ διαλεκτικωτάτους. Ex hoc loco lege ſupra, cap. 3. in initio, [nempe apud eumdem Xenoph. Memorab. lib. IV.] Τὸ μὲν οὖν διαλεκτικούς, pro. λεκτικούς. Vide etiam [ibid.] l. 1, 6. & lib. III. cap. ult. ſect. ult. ubi agit de etymologia vocis εὐωχεῖσθαι. Extat hac de re Platonis dialogus, qui inſcribitur Cratylus. Audi Dionyſ. [Halicarn.] de Struct. Orat. c. 16. [ſ. de Compoſ. Verbor. T. V. ed. Reisk. p. 95 ſq.] Τὰ κράτιστα δὲ νέμω ὡς τὸν ὑπὲρ ἐτυμολογίας εἰσάγουσι [εἰσαγωγόν] λόγον, Πλάτωνι τῷ Σωκρατικῷ, πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλοθι, μάλιστα δὲ ἐν τῷ Κρατύλῳ. *Laudem vero præcipuam Platoni Socratico, ut primo nominum ad origines ſuas reductori, equidem aſſigno, qui hac de re cum ſæpe aliàs, tum potiſſimum in Cratylo diſputat.* Inprimis Stoici Etymologiæ ſtuduerunt. Cicero de Offic. lib. I. [c. 7.] *Audeamus imitari Stoicos, qui ſtudioſe exquirunt, unde verba ſunt ducta.* Et de Nat. Deor. III. 24. *Magnam moleſtiam ſuſcepit & minime neceſſariam primus Zeno, poſt Cleanthes, deinde Chryſippus, commentitiarum fabularum reddere rationem: vocabulorum, cur quique ita appellati ſint, cauſſas explicare.* Vide Balbum apud eundem lib. II. c. 25, 26. &c. Scripſit Chryſippus περὶ Ἐτυμολογικῶν, teſte Laërtio in ejus vita [VII. 200.] Ipſe Epictetus infra, II. 14, 14. Πόθεν οὖν ἄρξασθαι δεῖ; Ἂν συγκαθῇς, ἐρῶ σοι, ὅτι πρῶτον δεῖ σε τοῖς ὀνόμασι παρακολουθεῖν. Conſer lib. II. c. 10. & M. Antonin. III. 11." VPTON.

Ibid. περὶ τίνος γράφει Ξενοφῶν. Veteres omnes editiones γράφοι dabant. Id primus correxit anonymus editor

tor Londinenſis, γράφει ſubſtituens; quod tenuit Vptonus, nihil de codicis ſui ſcriptura monens. Sic vero dant noſtri pabc.

Verſ. 13. Ἆρ' οὖν τοῦτό ἐστι τὸ μέγα καὶ τὸ θαυμαστόν, &c. Poſtquam docuit, neceſſe eſſe, ut, qui in philoſophiæ ſtudio cum ſucceſſu elaborare voluerit, is Logicæ arti aliquatenus ſaltem det operam; nunc ei homini, quicum hæc diſſerit, qui ad Cynicorum inclinabat rationem, (conf. ad vſ. 12.) vicißim oſtendit, ſe, quod ad caput cauſſæ adtinet, non adeo longe ab ipſius ſententia abeſſe. Nam quum Rationalem & Naturalem Philoſophiæ partem repudient Cynici, ſe non aſpernari quidem has partes, at vanam atque inutilem judicare operam in eis poſitam, niſi ad mores & ad vitæ uſum actumque omnia referantur. Lubens vero arripere hanc occaſionem videtur Epictetus, ut ſimul reliquis ſuis auditoribus, veluti aliud agendo, inculcet id præceptum, de quo ſæpe eos admonet; ne pravo aliorum exemplo abripi ſe patiantur, qui in Philoſophiæ ſtudio negligentes id, quod unum omnium maximi eſt momenti, quo referri cætera omnia debent, in eis artibus, quæ per ſe ipſæ, niſi illuc referantur, nihil valent, omne ſtudium ponunt, in eisque unice gloriantur. In verbis, leve eſt, notemus tamen, articulum τὸ ante θαυμαστὸν deeſſe in vett. editt. ab Vptono demum adjectum, præeunte puto codice ipſius: agnoſcit vero eumdem ibi noſter pc.

Ibid. νοῆσαι. Χρύσιππον. „Vide ſupra I. 4, 6 ſqq. & conf. Enchir. cap. 49. ubi notatur Chryſippus, ἀσαφῶς, *obſcure ſcripſiſſe.* Et Seneca de Benef. lib. I. c. 3. *Chryſippus quoque, penes quem ſubtile illud acumen eſt, & in imam penetrans veritatem, qui rei agendæ cauſſa loquitur, & verbis non ultra, quam ad intellectum ſatis eſt, utitur.*" VPTON. — Ad rem confer Noſtrum, II. 17, 34 & 40. III. 2, 13 ſqq.

Verſ. 13. τὸ βούλημα τῆς Φύσεως. „Vide Enchir. c. 26. M. Antonin. IV. 49. Ἀπότευγμα δὲ τῆς Φύσεως τοῦ ἀνθρώπου εἶναί σοι δοκεῖ, ὃ μὴ παρὰ τὸ βούλημα τῆς Φύσεως αὐτοῦ ἐστι; τί οὖν; (ſic diſtingue.) τὸ βούλημα μεμάθηκας; *Fruſtratio vero naturæ hominis tibi eſſe videtur, quæ non ſit contra voluntatem naturæ illius? quid igitur? voluntatem didiciſti?*" VPTON. Conf. III. 20, 13.

Verſ. 14. διὰ σεαυτοῦ. διὰ σαυτοῦ pb.

Ibid.

Ibid. πάνυ ἄκουσας ἁμαρτάνειν. „Vide ad I. 28, 4." UPTON.

Verſ. 16. τί λέγει οὗτος ὁ ἐξηγητὴς τῆς Φύσεως. Conf. I. 10, 10. — „Horat. Carm. lib. I. Od. 28.

— — — Non ſordidus auctor
Naturæ verique.

Id eſt, *Naturæ, verique explicandi.* Sed, ut obiter moneam, alia ſunt in hoc carmine Horatii, quæ interpretatione egeant. Nauta loquitur: *Te maris & terræ*, &c. — — *morituro.* Archytas: *Occidit* &c. — — *admiſſus.* Nauta: *Habentque*, &c. (cum ironia quadam) — — *atræ.* Arch. *Judice te*, &c. Sed hæc obiter." UPTON. — Vocem οὗτος perperam interpoſito puncto ſuperiori a præcedentibus verbis ſeparaverant editt. Ven. & Baſ. (ſic & codd. pac.) quod commovit fortaſſe Baſi, leenſem editorem, ut οὕτως pro οὗτος ſcriberet. οὗτος ex ed. Ven. reſtituerunt editor Genev. & Colonienſis, ſed importunam diſtinctionem retinuerunt, quam Cantabrigienſis demum delevit, & delendam notaverat etiam Meibomius. Sic igitur poſteriores editiones τί λέγει οὗτος ἐξηγητής. Articulum vero ὁ poſt οὗτος dedit pb, quem adjiciendum utique putavi.

Ibid. "Ἰδε, ἐκλύσω ὑμῖν &c. Sunt verba Interpretis, profitentis ſe omnia plane perſpicueque explicaturum. ἐκλύσω ſcribit pc.

Verſ. 17. Ποῖα οὖν ἐνθάδ' ὀφρὺς τοῦ ἐξηγουμένου. — „*Quale igitur hoc ſupercilium?* hoc eſt: Is ſolus merito multum ſibi tribuit, qui naturam ſequitur. Qui vero naturam declarat, ſi naturam non ſequitur, Grammaticus eſt potius quam Philoſophus, nec habet quo glorietur. Quanto ergo minus eum ſuperbire decet, qui obſcuriora illius Grammatici verba declarat? Egregia eſt hæc extenuatio eorum, qui ſtylo & lingua plus valent, quam vita & moribus." WOLFIVS. — Conf. I. 4, 14 ſqq.

Ibid. οὐδ' αὐτοῦ Χρυσίππου δικαίως. „οὐκ οὐδ' αὐτοῦ, ita ſcrib." SALMASIVS. — Immo vero nihil in vulgata ſcriptura deſiderabatur.

Ibid. πόσῳ πλέον τοῦ ἐκείνου ἐξηγουμένου. „Scilicet οὐκ ἔστιν ὀφρὺς δικαίως. *Si Chryſippus ob ſua ſcripta cauſſam efferendi ſeſe non habet; quanto minus commentator Chryſippi?* Addere licet: quanto minus interpres græcæ orationis? Cur igitur, Wolfi, te fatigas in re adeo

adeo tenui? Cur non hiſtoricum potius aut poëtam legis? Reſpondeo ſimpliciter & vere: Volo hæc præcepta mihi ipſi inculcare: cupio eadem plurimis eſſe nota. Atqui jam iſta nota ſunt! Innotescent pluribus. Hactenus enim fragmenta Epicteti ſunt, non totus Epictetus." WOLFIVS.

Verſ. 18. *χρείαν ἔχομεν δι' αὐτὸν*, & mox, *τοῦ δὲ τοῦτο δι' αὐτὸν*. Vtrobique *δι' αὐτὸν* e ſuperioribus editionibus reſtitui, cum in *δι' αὐτὸν* temere mutaſſet Vpton. Sic deinde *δι' αὐτά*, quod in *δι' αὐτὰ* mutaverat idem. Quibus locis cunctis uno conſenſu codices noſtri veteribus editionibus ſuffragantur.

Ibid. *ἀλλ' ὅτι δι' ἐκεῖνον σημαίνεται.* „*σημαίνεται* impersonaliter; niſi legas, *ἀλλ' ὅτι τι σημαίνεται.*" VPTON. — Nil vetat impersonaliter accipere, præſertim quoniam & mox *τὸν σημαινόντα* abſolute absque regimine ponitur. Nec variant libri.

Verſ. 19. *οὔτε τὸν κόραξα θαυμάζομεν.* Conf. III. 1, 37. & Xenoph. Memor. I. 1, 3 ſq.

Ibid. *τὸν Θεὸν τὸν σημαινόντα.* „Habes articulum *τὸν* [ad *σημαινόντα*] ex codice noſtro." VPTON. — Eumdem exhibebat noſter pb.

Verſ. 20. *ἐπὶ τὸν ἐξηγητὴν τούτων, καὶ θύτην*, *ad interpretem harum rerum & vatem*; ſc. *ad philoſophum*, naturæ rimatorem & interpretem. vſ. 16. & vſ. 29.

Ibid. *ὅτι ἐπίσκεψαί μοι.* „Vide ad I. 2, 18." VPTON. Scil. de uſu iſto particulæ *ὅτι*. De re vero conf. I. 10, 10.

Verſ. 22. *ἐπὶ τοῦ συγκαταθετικοῦ τόπου, καὶ τοῦ ὀρεκτικοῦ.* „*In loco aſſenſionis & appetitionis*, *Locos* appellat opinor, quod peculiariter & ſeorſim de his agere ſoleant Stoici." WOLFIVS. — „De tribus locis in Philoſophia, vide lib. III. c. 2." VPTON.

Ibid. *κωλύσαι.* *ἀναγκάσαι* pa. in contextu, ſed altera ſcriptura in marg.

Verſ. 24. *Καὶ τίς ὁρμὴν νικῆσαι* &c. „Ad oram edit. Salmant. ſcribitur *νικῆσαι*." VPTON. — Vulgo orationem hoc verſu ſic diſtinguebant omnes, & in hunc modum legebant: *Καὶ τίς ὁρμὴν νικῆσαι δύναται; Ἢ ἄλλη ὁρμή. Τίς δ' ὄρεξιν καὶ ἔκκλισιν; Ἢ ἄλλη ὄρεξις καὶ ἔκκλισις.* Mihi vero nec articulus *ἡ* ad vocem *ἄλλη* facile ferendus viſus erat, & cæteroquin planius fluere oratio videbatur, *ἤ* pro *ἡ* utrobique ſubſtituendo. Atque eodem modo in noſtro pb. ſcriptum deinde inveni. Ad *τίς* intel-

lige

lige ἄλλος, ut ad τίς ἄλλος referatur particula ἤ, *quis alius nisi*, vel *præterquam*. De illo usu particulæ ἤ vide notata ad I. 7, 16. De tota vero phrasi confer locum huic fere parallelum, ubi completa absque ellipsi oratio, I. 29, 12. προαίρεσιν δὲ οὐδὲν ἄλλο νικῆσαι δύναται, πλὴν αὐτὴ ἑαυτήν.

Ibid. Pro ἔκκλισιν & ἔκκλισις, mendose ἔκκλησιν & ἔκκλησις habet ed. Ven.

Verſ. 25. Ἂν μοι, φησὶ, προσάγῃ θανάτου φόβον. Exſpectaveram Ἀλλ' ἄν μοι. Ac potuit facile altera vox ab altera abſorberi ſuaque ſede depelli. „Nota φησὶ, formulam objiciendi; quod ſemel atque iterum monuiſſe ſatis. Vide ad I. 4, 9. Ita M. Antonin. V. 28. Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος λόγον ἔχει φησί. Et Dio in Orat. XLVIII. p. 532. l. 6. Sed latuit interpretes. Confer autem [de re ipſa; Epictetum noſtrum] I. 24, 12." VPTON. — Adde Enchir. c. 5.

Ibid. ἀναγκάζεις με. „Sic noſter codex: alii dant ἀναγκάζει με." VPTON. ἀναγκάζει με pc. cum vett. edd. ἀναγκάζεις με pa. ut Vptoni codex. ἀναγκάζει σ pb. in fine lineæ, & ſuper σ ſuperſcripta litera ε, ut ſit ἀναγκάζει σε. male.

Verſ. 27. Εἰ γὰρ τὸ ἴδιον μέρος, ὃ ἡμῖν ἔδωκεν ἀποσπάσας ὁ Θεὸς. „*Nam ſi eam fui partem, quam nobis impertiit avulſam Deus.* Τὸ ἴδιον μέρος ad Deum referri poteſt, ut in verbo ἀποσπάσας intelligatur ἑαυτοῦ. Horatius:

Atque affigit humo divinæ particulam auræ.

Eſt & hæc hyperbole ardore disputationis expreſſa. Neque enim ita eſt ὁ Νοῦς ἀπόσπασμα τοῦ Θεοῦ, ὥσπερ τὸ σπέρμα ὅλου τοῦ σώματος, ut ait Hippocrates: neque cum Deo injuriarum agi poſſet, etiamſi aliam humanæ mentis conditionem eſſe voluiſſet. Poteſt, Inquam, ſic intelligi τὸ ἴδιον μέρος, ut referatur ad Deum. Nam ſupra quoque cap. 14. ſcripſit, ἀλλ' αἱ ψυχαὶ μὲν οὕτως εἰσὶν ἐνδεδεμέναι καὶ συναφεῖς τῷ θεῷ, ὅτι αὐτοῦ μόριαι οὖσαι καὶ ἀποσπάσματα. Sed ſimplicius eſſe puto, ut τὸ ἴδιον μέρος peculiaris & propria hominis pars intelligatur; & participium ἀποσπάσας, pro ἐὰν ἀποσπάσῃ τοῦ ἀνθρώπου. *Si Deus eam partem, quam homini propriam dedit, ei eriperet, talemque faceret* &c." WOLFIVS. — „Male Wolfius. Vide ſupra ad I. 14, 6." VPTON.

Ibid. οὐκέτι ἦν Θεὸς. οὐκέτι ἦν ὁ Θεὸς pa. cum artic. ut paulo ante.

Verſ. 28. ἅμα ἔσται. ἅμα ἐστὶ edd. vett. cum pa. ἐστὶν ἅμα pc. ἅμα ἔσται ex conject. primus edidit Cantabrigienſis, & tenuere Lond. anon. & Vpton. Sic vero ſcribitur in noſtro cod. pb. Eamdem variationem vidimus ad I. 7, 27.

Ibid. καὶ τὴν τοῦ Θεοῦ. Caret τὴν pb.

Verſ. 29. θαυμάσας. θαυμάσων pb.

Ibid. Verba ἀλλ' ἐκεῖνα ἃ ἐξηγεῖται deſunt pb.

CAPVT XVIII.

TIT. Ὅτι οὐ δεῖ χαλεπαίνειν &c. Idem argumentum rurſus tangit cap. 28. hujus ejusdem libri.

Verſ. 1 & *ſeq.* Exordium hujus capitis, quod intricatiorem paulo ſtructuram orationis habet, nonnihil etiam difficilius explicatu olim fuerat, cum, pro τὸ παθεῖν ὅτι ὑπάρχει, (vſ. 1.) legeretur τῷ παθεῖν ὅτι ὑπ. & pro ὁρμῆσαι ἐπί τι, τὸ παθεῖν, (verſ. 2.) ὁρμῆσαι ἐπὶ τὸ παθεῖν. Perſpecte tamen Wolfius rem expedivit, corrupta Græca ex conjectura corrigens, & totum locum ſic latine convertens: *Si verum eſt, quod philoſophi dicunt, ab uno moveri principio mortales omnes, ut ad aſſentiendum & renuendum, atque adeo ſuſtinendam quoque aſſenſionem; quod alia vera, alia falſa, alia dubia atque incerta exiſtiment; ita etiam ad expetendum aliquid opinione boni excitari: (Neque vero poſſe fieri, uti aliud utile judicent, aliud appetant; aliud decere cenſeant, aliud perſequantur:) quid vulgo adhuc ſuccenſemus?*

Tum ad eumdem locum hæc eſt ejusdem WOLFII Adnotatio: „Τὸ παθεῖν ὅτι ὑπάρχει, *affectione* [*commoveri*] *quod ita ſit:* & paulo poſt. οὕτω καὶ τοῦ ὁρμῆσαι ἐπί τι τὸ παθεῖν ὅτι ἐμοὶ συμφέρει, *ſic etiam ad expetendum aliquid, affectione quod mihi expediat commoveri.* τὸ παθεῖν *animi affectionem* ſignificat, ut & τὸ πάθος: hic vero ad *opinionem* refertur, idemque valet quod δόξα, ὑπόληψις, φαντασία. Quia vero locus hic perobſcurus fore videbatur, ſi verba annumeraſſem; ſententiam appendendam eſſe judicavi. Quod ſi cui hæc libertas displicuerit, perſpicuitati ſuperſtitionem præferenti, is pæne ad verbum ſic habeat: *Si verum eſt quod a philoſophis dicitur, unum eſſe omnibus hominibus principium, ut aſſenſionis; affectionem qua ita eſſe aliquid ſtatuimus; & improbationis, affectionem qua aliquid non ita eſſe ſtatuitur; itemque cohibendi aſſenſus, affectionem*

qua

qua incertum aliquid esse statuitur; sic etiam ad expetendum aliquid, affectionem qua mihi aliquid conducere statuo: (neque vero fieri potest, ut aliud conducibile judicem, aliud appetam; aliud conveniens censeam, ad aliud impetu feror;) quid vulgo adhuc succensemus? τὸ παθεῖν, nominativo, quam *τῷ παθεῖν* dativo casu, rectius legi videtur; etsi utraque constructio locum habet. *ἀρχὴ τοῦ συγκαταθέσθαι γίνεται τὸ παθεῖν*, hoc est, *ἡ ὑπόληψις*; vel *τῷ παθεῖν*, id est, *ὅτι ἔπαθον*, vel *διὰ τὴν ὑπόληψιν συγκατέθεντο οἱ ἄνθρωποι.* Paulo post, pro *οὕτω καὶ τοῦ ὁρμῆσαι ἐπὶ τὸ παθεῖν, ὅτι &c.* legendum omnino censeo, *τοῦ ὁρμῆσαι ἐπί τι, τὸ παθεῖν ὅτι ἐμοὶ συμφέρει.* Hinc protasis periodi finitur. Sequitur parenthesis, *ἀμήχανον δ' ἄλλο &c.* Apodosis est, *τί ἔτι τοῖς πολλοῖς χαλεπαίνομεν*; Diu me torsit hic locus, ob distinctionum confusionem, & omissam particulam *τι.* Sed an scopum attigerim, candide judicent eruditi." Hæc tam modeste, quam acute WOLFIVS. Ad quæ SHAFTESBVRIENSIS COMES, referente Vptono, notavit: „Optime, ô Wolfi!" — Ipse autem VPTONVS: „Confirmat, inquit, noster codex lectionem. Nota autem structuram: *Εἰ ἀληθὲς ἐστι τὸ — — — τί ἔτι τοῖς πολλοῖς χαλεπαίνομεν*;"

Nostri quoque codices, ex parte quidem, confirmant veram lectionem. *τὸ παθεῖν ὅτι ὑπάρχει* dant pac. Et in *τὸ* consentit etiam pb. sed is pro *παθεῖν* & h. l. & deinde constanter *μαθεῖν* scribit perperam. Tum vero *vers.* 2. *τοῦ ὁρμῆσαι ἐπί τι* recte idem pb. licet ibi mendose pergat *τὸ μαθεῖν.* Sed in *τοῦ ὁρμῆσαι ἐπὶ τὸ παθεῖν*, absque *τι*, consentiunt pac. cum olim editis; ubi haud absurde sane *ἐπὶ* in *ἐστὶ* mutandum Meibomius censuit, qui & paulo ante de *τῷ παθεῖν* in *τὸ παθεῖν* mutando monuerat. De usu verbi *πάσχειν*, quem adnotavit Wolfius, jam dictum ad I. 2, 3. Cæterum aut valde equidem fallor, aut aliud quid adhuc turbatum hoc loco superest, vel potius defecta est oratio, verbis nonnullis *versu* 2. socordia librariorum omissis. Scilicet, quemadmodum constanter distinguere solent Stoici inter *τὸ ὀρέγεσθαι* & inter *τὸ ὁρμᾶν*; sic ex eorumdem Stoicorum, certe ex Epicteti nostri ratione, *τὸ ὀρέγεσθαι* sive *ἡ ὄρεξις* pertinet ad *τὸ ἀγαθὸν* & *τὸ συμφέρον*; (quæ duo eodem loco habentur; vide saltem I. 22, 14. & conf. cum III. 24, 73.) *τὸ ὁρμᾶν* vero, sive *ἡ ὁρμὴ* ad *τὸ καθῆκον* pertinet: quæ distinctio *τῆς ὀρέξεως*

&

& τῆς ὁρμῆς cum ex aliis locis ſatis intelligitur; III. 2, 1 ſq. III. 3, 2. III. 22, 43. I. 4, 11. Enchir. 31, 2 ſq. &c. tum hoc ipſo loco, quem tractamus, perſpicue diſerteque in illis verbis obſervatur, ἀμήχανον δ' ἄλλο μὲν κρίνειν τὸ συμφέρον, ἄλλου δ' ὀρέγεσθαι· καὶ ἄλλο μὲν κρίνειν καθῆκον, ἐπ' ἄλλο δὲ ὁρμᾶν. Itaque vide, ne in verbis proxime præcedentibus (per eumdem librariorum errorem, de quo mox ad verſ. 8. dicetur) alterum orationis membrum prætermiſſum ſit, atque ita ſcripſerit Arrianus: οὕτω καὶ τοῦ ὁρμῆσαι ἐπί τι, τὸ παθεῖν, ὅτι καθῆκον· καὶ τοῦ ὀρέγεσθαί τινος, τὰ παθεῖν ὅτι ἐμοὶ συμφέρει.

Eod. vſ. 2. τί ἔτι τοῖς πολλοῖς χαλεπαίνομεν. Imperite olim diſtinguebant: ἐπ' ἄλλο δὲ ὁρμᾶν τι· ἔτι τοῖς πολλ. χαλεπ. Et ſic pab. Recte vero Vptonus cum noſtro cod. pb. junxit illa τί ἔτι &c. in quo præeuntem habuit anonymum editorem Londinenſem. Idem vero Londinenſis editor ſuperiora verba (ab ἀμήχανον usque ὁρμᾶν) parentheſi incluſit.

Verſ. 3. Verba Τί ἐστι τὸ κλ. καὶ λωτοδ. deſunt pb.

Ibid. ἢ ἐλεεῖν αὐτούς; „Minime. Vide II. 17, 26. εἰ δὲ φθονεῖς, ταλαίπωρε, [ἀτυχαίπωρε,] καὶ ἐλεεῖς. & IV. 1, 4. Φοβούμενος, φθονῶν, ἐλεῶν. Vbi vides *miſericordiam* inter animi perturbationes indignas ſapiente poni, & jungi cum *invidia*. Nec temere; nam miris modis inter ſe conveniunt, & in una ſede morantur. Sic Virgil. Georg. II. 499.

Aut doluit miſerans *inopem*, *aut* invidit *habenti*.

Confer Cic. Tuſc. Disp. III. 9. Laërt. in vita Zenon. VII. 111. Ἔλεον μὲν οὖν εἶναι λύπην, ὡς ἐπὶ ἀναξίως κακοπαθοῦντι. Hanc definitionem exprimit Cicero Tuſc. Disp. lib. IV. [c. 8.] *Miſericordia eſt ægritudo ex miſeria alterius, injuria laborantis.* Non cadit autem ægritudo, λύπη, ἄλογος συστολή, in ſapientem; ergo neque miſericordia. Sed audiamus Senecam, de Clem. lib. II. c. 5. p. 477. ed. var. *Scio, male audire apud imperitos ſectam Stoicorum, tanquam nimis duram, & minime principibus regibusque bonum daturam conſilium. Objicitur enim illi, quod ſapientem negat miſereri, negat ignoſcere. Hæc ſi per ſe ponantur, inviſa ſunt: videntur enim nullam ſpem relinquere humanis erroribus, ſed omnia delicta ad poenam deducere. Quod ſi eſt, quidni hæc jacta*, (Ipſa codicum variatio ſatis indicat, hunc locum eſſe corruptum: lego itaque, nonnullorum codicum veſti-

vestigia secutus: *Quod si;* scil. nullam spem relinquunt; *quid est hæc scientia,) quæ dediscere humanitatem jubet, portumque adversus fortunam certissimum mutuo auxilio claudit? Sed nulla secta benignior leniorque est, nulla amantior hominum, & communibus bonis attentior.* Et paulo post: *Ergo non miseretur, quia & sine miseria animi non fit. Cætera omnia, quæ qui miserentur, solent facere, hic libens & alius animo faciet.* Quin & hæc verba corrupta: namque & otiosum est; revoco itaque in suum locum, & aliorum librorum ope lego, *quia sine miseria non fit; et cætera omnia, — — — hic libens & alacri animo faciet.* Quanquam autem in sapientem, in perfectum, non cadit misericordia; at proficientem non dedecorat. Itaque mox Epictetus addit [vs. 9.] ἐλέει αὐτὸν μᾶλλον. Namque ad proficientem, non perfectum, sermo est. Eodem modo M. Anton. II. 13. Ἔστι δὲ ὅτε καὶ τρόπον τινὰ ἐλεεινά, [scil. τὰ ἐξ ἀνθρώπων γινόμενα] δι' ἄγνοιαν ἀγαθῶν καὶ κακῶν. ubi notandum illud τρόπον τινά: atque ita interpretandum VII. 26. Ὅταν τις ἁμάρτῃ τι εἰς σὲ, εὐθὺς ἐνθυμοῦ, τί ἀγαθὸν ἢ κακὸν ὑπολαβὼν ἥμαρτε. τοῦτο γὰρ ἰδὼν, ἐλεήσεις αὐτὸν, καὶ οὔτε θαυμάσεις, οὔτε ὀργισθήσῃ." VPTON. De illa *misericordia*, quæ animi perturbatio est, quam in Sapientem cadere negant Stoici, nullo modo hic cogitandum. Comparative, ut sic dicam, loquitur: *potius misgrendum, quam irascendum.* Eamdem sententiam habes I. 28, 9. sed ibi mitigatam interserta formula εἴπερ ἄρα Cæterum de isto Stoicorum præcepto, quod misereri sapientem negat, præter Lipsium in Manud. ad Stoic. Philos. lib. III. Diss. 19. consule ipsum nostrum Epictetum, Enchir. c. 16. quænam ejus vis sit, perspecte docentem. Adde infra III. 24, 22 sq.

Vers. 4. Ἀλλὰ δεῖξον τὴν πλάγην, καὶ ὄψει &c. „Hypothetice accipiendum puto, pro ἐὰν δείξῃς, ὄψεις ὅτι ἀπεστήσουσα. *si ostenderis errorem.* Sic paulo post: μὴ θαύμαζε τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς, καὶ τῷ μοιχῷ οὐ χαλεπανεῖς. (non χαλεπαίνεις.) *si formam uxoris tuæ non magni feceris, adultero non irascēris.* Frequens Epicteto est hic loquendi modus." WOLFIVS. — „Omittitur Οὐ ante ἀλλά, qui error frequens est in hoc libro. Χαλεπαίνειν οὖν δεῖ αὐτοῖς, ἢ ἐλεεῖν αὐτούς; Cui Epictetus: Οὔ· ἀλλὰ &c. *Minime aliquid horum faciendum,* inquit: scil. irasci aut misereri: *sed errorem ostendito, nec mora ab erroribus desistent.* Danda venia est ignorantibus; per

ignorantiam a veritate abhorrent. *πᾶσα ψυχὴ ἄκουσα στερεῖται τῆς ἀληθείας.* Vide ad I. 28, 4. Perſius Sat. III. 33. *Caret culpa; neſcit quid perdat.*" VPTON. De particula οὔ· aute ἀλλὰ ſive per errorem omiſſa, ſive per ellipſin ſupplenda, vide ad I. 10, 11. ad I. 29, 66. &c. Sed hoc quidem loco non deſiderari videtur. conf. notata ad vſ. præced. At ipſa particula ἀλλὰ deeſt in pb. ne id quidem male, quamquam minime ſolicitatum velim vulgatum.

Ibid. ἂν δὲ μὴ βλέπωσιν. „Alii libri ἐὰν δὲ, noſter codex ἄν δὲ, quod eodem redit. Cæterum confer I. 11, 37." VPTON. — Cæteræ vero editiones, conſentientibus noſtris msstis, non ἐὰν δὲ dabant, ſed ἐὰν absque δὲ. Opportune autem hanc particulam obtulit Vptoni codex.

Verſ. 6. Μηδαμῶς, ἀλλ' ἐκείνως μᾶλλον· τοῦτον τὸν &c. Vulgo omnes ſic hunc verſum legebant diſtinguebantque: Μηδαμῶς· ἀλλ' ἐκεῖνον μᾶλλον τούτων τὸν πεπλανημένον &c. Ad quæ in hunc modum commentati ſunt viri docti: „Verba obſcura ſunt, & aut depravata, aut ἐλλειπτικά. ſic forte reſtituenda & complenda: μηδαμῶς τοῦτο λέγε, ἀλλ' ἐκεῖνο μᾶλλον τούτου, τὸν πεπλανημένον. Sequitur enim, κἂν οὕτω λέγεις, [λέγῃς,] γνώσῃ πῶς ἀπάνθρωπόν ἐστιν ὃ λέγεις: *Si ſic dixeris, cognoſces quam inhumana ſit tua oratio:* prior ſcilicet illa, de interficiendo fure atque adultero. Significat, nomen *furis* atque *adulteri* ſeponendum eſſe, & illius loco reponendum nomen *errantis, decepti, occæcati animi.* Repete ea, quæ primo Tomo de duabus cujusque rei anſis dicta ſunt. [nempe in Enchir. c. 43. ex Wolfii vero recenſione cap. 65.] Ad rem ipſam quod adtinet: neque Platonem, neque Epictetum ſenſiſſe exiſtimo, homines peccare invitos, & ſcelera impunita eſſe oportere: (quid enim ea opinione ſtultius, aut perniciosius?) ſed cum pravæ pleræque cupiditates, & quæ eas ſequuntur facinora, ab opinionis errore proficiſcantur; dandam eſſe operam, ut homines vere de rebus omnibus judicent, quo peccata honeſtæ diſciplinæ veræque doctrinæ ſubſidiis præcaveantur potius, quam puniantur. Quam Perſicæ inſtitutionis rationem fuiſſe teſtatur Xenophon, [Cyrop. ad I. 2, 2.] quamque apud nos quoque aliquando exiſtere optare poſſumus, ſperare vix poſſumus, ac ne vix quidem. Plato quidem impunita eſſe ſcelera adeo non vult, ut disputet, e re facinoroſo-

noroſorum eſſe, ut e medio tollantur, quod per ſupplicium maximis malis erroris & improbitatis liberentur. Poteſt vir bonus punire nocentes, & dolere vicem eorum, ut pater filii, quem invitus ille quidem & dolens, ſed neceſſario caſtigat. Hoc puto velle Epictetum. Sin aliud ſpectavit, valeat. Non ignorat fur, ſe & legi naturæ & juri civili fraudem facere, ſi rapiat alienum: ſed cupiditate vincitur. Scit, deprehenſo pœnam fore luendam: ſed aut clam fore ſperat, aut pluris cupiditatem ſuam quam vitam facit. Qui ſi Stoice disputet, fatale ſibi eſſe furari; reſpondebit Zeno, illud etiam fatale eſſet, ut flagris cædatur, aut ſuſpendatur." WOLFIVS.

„Legendum puto, ἀλλ' ἐκεῖνον μᾶλλον (ſubaudi λέγε) deinde τοῦτον τὸν πεπλανημένον, & ut poſtea per epanalepſin reſumatur κἂν οὕτω λέγῃς." MEIBOMIVS. (cujus Adnotationem temere, ut multas alias Meibomianas, Salmaſio tribuit Vptonus.)

„Μηδαμῶς ἀλλ' ἐκεῖνον &c. Nullus in his verbis mihi error [ineſſe] videtur. Τοῦτον οὖν τὸν λῃστὴν &c. Hæc adverſarius. Cui reſpondet Epictetus: Μηδαμῶς· ἀλλ' &c. *Non ita dicendum: omitte iſta nomina furis & adulteri, iſta inhumana nomina; illorum loco potius repone nomen errantis, decepti, occæcati.* οὐ τὴν ὄψιν &c. hæc incluſive. Sed recte Wolfius interpretatur, & recte ſeſe habet contextus." VPTON.

Ego vero impetrare a me non potui, quin impeditam & plane corruptam nonnihil orationem, qualem vulgo exhibebant libri, judicarem. Ad μηδαμῶς haud dubie ex eis verbis, quæ verſu 7. ſequuntur, κἂν οὕτω λέγῃς, intelligi debet, & ſine incommodo poteſt, οὕτω λέγε vel οὕτω λεκτέον. Sed ita demum ſine incommodo intelligi hoc poterit, ſi adjiciatur ſtatim particula quæ illuc ſpectet & illuc referatur. Ea vero eſt ἐκείνως, quæ particulæ οὕτως reſpondet, ut II. 23, 15. III. 1, 37. Tum vero genitivus τούτων quo ſpectet non video; nec enim ſine gravi incommodo ad præcedentia, utcumque accipias, referri poterit. Contra, quemadmodum non ſolum vſ. præced. τοῦτον τὸν λῃστὴν dixit, & τοῦτον τὸν μοιχὸν, ſed mox deinde etiam verſ. 7. in eis verbis, quæ ad hæc noſtra manifeſte referuntur, quæ his ſimilia eſſe ait, rurſus eadem formula utitur, τοῦτον οὖν τὸν; ſic non dubitandum duxi, eodem modo, τοῦτον τὸν, hoc etiam loco ſcriptum olim fuiſſe, reſcribi-

que debere. Et poſtmodum vidi, ſic ſcriptum in noſtro cod. pa. prius fuiſſe, ibique a ſecunda demum manu τοῦτον in τούτων fuiſſe mutatum. Mens vero & ſententia quænam fuerit Epicteti, cum iſta præciperet, de eo quidem ſolicitus non eſſe debebat Wolfius. Cum ait philoſophus noſter, non tam iraſcendum eſſe improbis, quam miſerandos eos potius; non furibus hoc dicit, non mœchis, ut habeant illi quo ſcelera ſua excuſent. Cum hominibus loquitur ſapientiæ ſtudioſis, quos docere monereque vult, ut, quemadmodum bona ſua omnia, ſic & mala, non in rebus externis, in nulla earum rerum ponant, quæ extrinſecus, quæ ab aliis ſibi accidant, ſed unice in animi ſui habitu, in mentis decretis actibusque. (vide verſ. 17. ſqq. & I. 28, 21 ſqq.) Hos igitur monet, retinereque ſtudet, ne, cum injuria ipſis infertur, perturbato animo a fera furenteque ira & ultionis cupiditate ſe abripi, aut odio & ſimultate torqueri ſe patiantur. (cf. I. 28, 10.) nec, quia alter male agit, ipſi παρὰ φύσιν διατίθεσθαι, vſ. 9. hujus cap. Quoniam vero magna vis eſt adfectuum, ac non niſi ægerrime temperare ſibi homo poteſt ab ira odioque ejus a quo eſt injuria adfectus, adjumentum hoc commendat ſuis diſcipulis, quo veluti momento quodam contrario in alteram partem trahatur animus, ſi cogitent, non pravitatem injuriamque per ſe ſecutum eſſe hominem, ſed ſuis cupiditatibus occæcatum, & falſa ſpecie boni atque utilitatis, ac fortaſſe etiam honeſtatis falſo quodam titulo, deceptum, &c. Quam in partem commode etiam Wolfius ad Enchir. c. 43. vel 65. provocavit. Nec vero idcirco culpam improborum per ſe elevatam vult graviſſimus Philoſophus; qui, quum e pravis opinionibus oriri prava facinora monet, easdem pravas opiniones ipſius hominis culpa ſusceptas eſſe, (quippe opinionum ſuſceptionem in nobis ſitam) quavis pagina, quovis ſermone docet. Quare & in maximis malis ſuo merito verſari improbos, eadem hac diſputatione docet, verſ. 8. hujus cap. & I. 28, 10. præſertim quum nullum ſit *malum* vere nominatum, niſi quod *e propria hominis culpa* exſiſtat. Denique vero eam ipſam ob cauſſam, quoniam pravæ opiniones ſunt pravarum cupiditatum, pravorum conſiliorum, pravarumque actionum fontes, eo gravius reprehendit levitatem ſocordiamque hominum, de regendis corrigendisque opinionibus ſuis non ſolicitorum; monetque & hortatur ſuos, ut tanto majorem curam diligentiam-

gentiamque adhibeant, quo de rebus omnibus ad hominem vitamque hominis pertinentibus recte ſentire diſcant. I. 28. 28 ſqq.

Ibid. *τὴν διακριτικὴν τῶν λευκῶν καὶ μελάνων &c.* Hinc ſua expreſſit M. Antonin. II. 13 extr. ubi *μέλανα*, pro vulgato *μέλαινα*, in contextum recipi debebat.

Ibid. *μὴ ἀπολλύναι;* Neſcio an hoc verbum, iſta forma, quam rurſus ita verſ. ſeq. habes, paſſive aut neutraliter accipi poſſit, ut idem valeat ac *ἀπολωλέναι* vſ. 5. *perdi*, *perire*. Sed nec opus eſt. Eodem modo latine dices, *me illum non perdere?* Meibomius, delere jubens nēgantem particulam, proxime ſequentia non ſatis expendit, quæ utique eam requirebant.

Verſ. 8. *Εἰ γὰρ μεγίστη βλάβη.* Sic recte edit. Ven. tum rurſus edit. Genev. & ſeqq. & ſic codd. noſtri pbc. *ἡ γὰρ* ed. Baſ. ex editoris, ut videtur, conjectura, cui adſentitur codex pa. Qui error ex alio errore ortum duxit, quoniam nempe in voce *μεγίστων* abſolvebant phraſin, ut eſſet, *ἡ γὰρ μεγίστη βλάβη, ἡ τῶν μεγίστων.* Tum ſic pergebant, *ὅτι δ' ἐν ἑκάστῳ* &c. ut mox videbimus.

Ibid. *ἡ στέρησις τῶν μεγίστων· μέγιστον δ' ἐστὶ ἐν ἑκάστῳ ἡ προαίρεσις.* Ante Vptonianam, vulgo omnes ſic dabant, *ἡ τῶν μεγίστων. ὅτι δ' ἐν ἑκάστῳ ἡ προαίρεσις οἵα δεῖ.* Hinc iſtæ virorum doctorum Adnotationes:

„*Ὅτι δ' ἐν ἑκάστῳ ἡ προαίρεσις οἵα δεῖ.* Fortaſſe *ὅτε*: & poſt *δεῖ*, *τὸ μέγιστόν ἐστι.*“ WOLFIVS. — „Wolfius *ὅτε*, & poſt *δεῖ*, *τὸ μέγιστόν ἐστι.* Recte: ſed ſimul legendum paulo ante *ἡ γὰρ μεγίστη*, pro *εἰ γὰρ*, ſicut in edit. Baſil.“ COMES SHAFTESB. — Si pro *ὅτι* legi poſſet *τοῦτο*, plana ſententia eſt, ut ſit, *τοῦτο δὲ* (ſubaudi *ἐστὶ μέγιστον*) *ἐν ἑκάστῳ ἡ προαίρεσις οἵα δεῖ.*“ MEIBOMIVS.

„Ipſa codicum diverſitas hunc locum minime ſanum eſſe oſtendit. Codex Ven. *εἰ γὰρ μεγίστη βλάβη ἡ τῶν μεγίστων, ὅτι δ' ἐν ἑκ.* Codex Baſ. [*Editionem* Baſ. & Ven. ſemper ſic dicit Vpton] *ἡ γὰρ μεγίστη* &c. Noſter codex auctior, *εἰ γὰρ μεγ. βλάβη ἡ στέρησις τῶν μεγίστων, ἔστι δ' ἐν ἑκάστῳ.* [Eodem modo noſter pb.] Vnde ita locum poſſe emendari me eodem tempore, inter alia, monuerunt Epiſcopus Oxonienſis, quem honoris cauſſa nomino, & Marklandus, vir ſane (ſi quis alius) optime de literis meritus: *Εἰ γὰρ μεγίστη βλάβη*

ἡ στέρησις τῶν μεγίστων· μέγιστον δ' ἐστὶν ἐν ἑκάστῳ. Hæc emendatio mihi valde placet: ipſa ſeries argumentationis poſtulare videtur. Præterea μέγιστον facile omitti poſſet [poterat] propter præcedens μεγίστων. Immo hæc origo & fons mendarum multarum, quibus hi libri ſcatent: neque unum verbum ſolum, ſed & verba plurima, immo integræ ſententiæ ſæpe omittuntur, cum feſtinans librarius verba intervenientia oculo negligentiore pervideat. [oculo fugiente prætervolet ac transſiliat.] Ecce harum omiſſionum exempla, ex noſtro codice optime reſtituta. I. 2, 10. μείζονα ἀπαξίαν τὸ ἁρπᾶναι (τοῦ μὴ ἁρπᾶναι.) ὥστ' &c. I. 4, 25. Πρίαμος αὐτὰ οὐ λέγει; (Οἰδίπους οὐ λέγει;) ἀλλ' &c. I. 7, 17 ſq. καὶ τὸ ἀκόλουθον αὐτοῖς προσδέχεσθαι· (μὴ μενόντων δὲ αὐτῶν ὁποῖα παρεχωρήθη, καὶ ἡμᾶς πᾶσα ἀνάγκη τῆς παραχωρήσεως ἀφίστασθαι, καὶ τὸ ἀνακόλουθον αὐταῖς λόγοις προσδέχεσθαι.) οὐδὲ &c. [Vide quæ ad illum locum a nobis notata ſunt.] I. 12, 4. πότερα ὑγιῶς (ἢ οὐχ ὑγιῶς) λεγόμενον, &c. I. 12, 23. Βάλλε αὐτὸν εἰς φυλακήν. (Ποίαν φυλακήν;) Ὅπου &c. Iſta corrupta ex eodem fonte oriuntur. Item I. 22, 14. [ubi vide Notas.] I. 25, 4. τὸ πιστὸν, σόν. (τὸ αἰδήμον, σόν.) τίς &c. II. 1, 14. Ἴδε οὖν πρὸς μὲν τὸν θάνατον (τὸ θαῤῥεῖν ἐστραφθαι. πρὸς δὲ τὸν φόβον τοῦ θανάτου τὴν εὐλάβειαν· νῦν δὲ τὸ ἐναντίον, πρὸς μὲν τὸν θάνατον) τὴν φυγήν, &c. II. 11, 20. ἐφ' ᾧ θαῤῥεῖν ἄξιον; (Ναὶ, καὶ ᾧ πεποιθέναι δεῖ. ἀβεβαίῳ τίνι θαῤῥεῖν ἄξιον;) Οὔ· &c. II. 16, 15. ἀλλὰ τῆς ἐνεργείας τῆς αὐτοῦ; (τίς περιπατῶν τῆς ἐνεργείας τῆς αὐτοῦ) ἐπιστρέφεται, &c. II. 18, 4. ἐκτικὸν, ποίει αὐτά· (εἴ τι μὴ ποιεῖν ἐθέλεις, μὴ ποίει αὐτὸ,) ἀλλ' &c. II. 19, 33. Διατί οὖν οὐκ (ἀνύεται; εἰπατέ μοι τὴν αἰτίαν. ἢ γὰρ παρ' ἐμὲ) ἀνύεται, ἢ &c. [Vide ibi notata.] II. 24, 23. ἢ πολεμήσων; (πολεμήσων.) τίσι &c. IV. 1, 130. τὰ μέρη αὐτοῦ ἀλλότρια, (ἡ κτῆσις ἀλλοτρία,) ἂν &c. IV. 1, 153. εἰ τοῦ σκέλους, (τὸ σκέλος. εἰ) ὅλου, &c. IV. 7, 18. Τί οὖν πρὸς ἐμέ; (οὐχὶ τοῦ κτησειδίου; τί οὖν πρὸς ἐμέ;) οὐχὶ &c. IV. 7, 35. διδάσκουσιν ἐξίστασθαι, (περὶ τὴν κτῆσιν ἐξίστασθαι,) περὶ &c. IV. 12, 5. Ὁ τέκτων μὴ προσέχων (τεκταίνει ἀκριβέστερον; ὁ κυβερνήτης μὴ προσέχων) κυβερνᾷ &c. IV. 13. 8. τῆς ἑαυτοῦ πέπονθα (ἃ πέπονθα.) Ναί· &c. Vides, Lector, harum omiſſionum cauſſam; quæ profectæ ſunt ex

ex librariorum negligentia, voces iſtas, quas uncinis incluſimus, omittentium: nec mirum eſt, oculos illorum parum ad rem attentos, & ex earundem vocum repetitione deceptos, quæ in medio, transſiluiſſe. Vides præterea præſtantiam noſtri codicis, qui feliciter hos locos, inter alios quamplurimos, reſtituit. Sed ad rem redeamus." VPTON.

Vptonus locum, in quo verſamur, non aliter edidit, quam in ipſius codice & in noſtro pb. indicabatur, ἡ στέρησις τῶν μεγίστων· ἐστὶ δ' ἐν ἑκάστῳ &c. Ego vero emendationem a viris doctis inſuper propoſitam, ab ipſoque editore in Notis probatam, ſimul in contextum adſciſcere non dubitavi.

Ibid. ἡ προαίρεσις οἵα δεῖ. Deeſt ἡ pc. non male.

Verſ. 9. οὐ σὲ δεῖ παρὰ Φύσιν ἐπ' ἀλλοτρίοις κακοῖς διατίθεσθαι. „Videtur addendum, οὕτω διατίθεσθαι." WOLFIVS. — Nil opus. Satis eſt παρὰ Φύσιν διατίθεσθαι, οὐδὲ δεῖ habet pa. οὐ δεῖ pb. In οὐ σὲ δεῖ cum edd. conſentit pc.

Verſ. 9—11. ἐλέει αὐτὸν μᾶλλον &c. „In editis omnibus hoc modo, omiſſis interjectis legitur; ἐλέει αὐτὸν μᾶλλον. ἢ μὴ ζηλώσῃς τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς &c. At noſter codex eodem modo habet ac edendum curavi. [Quam rationem & nos in contextu tenuimus.] Hiatus ſunt ſupplendi ex mera conjectura, quos quidem ſupplere tentavimus aliquo modo in verſione: ἐλέει αὐτὸν μᾶλλον, [perperam h. l. & paulo ante ἐλεεῖ expreſſum eſt apud Vptonum in Notis; ſed recte in contextu ἐλέει.] μὴ χαλέπαινε, miſerere illius potius, ne ſuccenſeas. Eatenus tuto proceditur: nam ſic ſcribitur ad oram noſtri codicis. Cætera ſunt in incerto. Sed audi Socratem in Plat. Rep. lib. I. [p. 30. edit. Maſſey.] Ὦ Θρασύμαχε, μὴ χαλεπὸς ἡμῖν ἴσθι· εἰ γὰρ (lege ex Ms. Oxon. εἴ γάρ τι) ἐξαμαρτάνομεν ἐν τῇ τῶν λόγων σκέψει ἐγώ τε καὶ ὅδε, εὖ ἴσθι ὅτι ἄκοντες ἁμαρτάνομεν. μὴ γὰρ δὴ οἷόν, εἰ μὲν χρυσίον ἐζητοῦμεν, οὐκ ἄν ποτε ἡμᾶς ἑκόντας εἶναι ὑποκατακλίνεσθαι ἀλλήλοις ἐν τῇ ζητήσει, καὶ διαφθείρειν τὴν εὕρεσιν αὐτοῦ· δικαιοσύνην δὲ ζητοῦντες, [ζητοῦντας,] πρᾶγμα πολλῶν χρυσίων τιμιώτερον, ἔπειτ' οὕτως ἀνοήτως ὑπείκειν ἀλλήλοις, καὶ οὐ σπουδάζειν ὅτι μάλιστα φανῆναι αὐτὸ οἷόν γε (ms. οἷόν τε) [nempe perperam ſic ms.] ἐστὶν, ὦ φίλε· ἀλλ', οἶμαι, οὐ δυνάμεθα. ἐλεεῖσθαι οὖν ἡμᾶς πολὺ μᾶλλον εἰκός ἐστί που ὑπὸ ὑμῶν τῶν δεινῶν, ἢ χαλεπαίνεσθαι." VPTON.

Equidem neque in Græcis, quæ e codice ſuo edidiſſe ſe profeſſus eſt Vptonus, neque in Latinis quibus illa reddere idem Editor tentavit, mutare quidquam auſus ſum. At hoc tamen loco conjecturas nonnullas tentare nobis liceat, certiores fortaſſe aliquatenus futuras, ſi ipſum codicem, e quo iſta ad oram exempli, quo uſus Vptonus eſt, adſcripta ſunt, aut aliquem ejus ſimilem noſtris oculis uſurpare licuiſſet. Ac primum quidem, ſi in illo Vptoni exemplo poſt ἑλέει αὐτὸν μᾶλλον ſequebantur verba illa, μὴ χαλέπαινε, cur ea non in contextu adjecit? Ego vero ſuſpicor, ante illa, τοῦτο τὸ προσκοπτικὸν καὶ μισητικὸν, intercidiſſe verbum ἄφες, quo frequenter utitur noſter, aut aliquod ſimile in eamdem ſententiam: *Omitte illam ad offenſionem odiumque pronitatem! abjice illum animum ad offenſionem odiumque præcipitem!* Tum fortaſſe inter μισητικὸν & τὰς φωνὰς nihil deeſt, & ſimplici commate hæc erant diſtinguenda; ita quidem, ut e ſuperiori membro hic ſimul intelligeretur idem verbum ἄφες. *Omitte, miſſas fac illas voces, illa convicia, quibus uti vulgus ſolet.* Sic poſt οἱ πολλοὶ ſupplendum fuerit verbum ἀφιᾶσι, quod & ipſum fortaſſe in mente retineri intelligique potuerat. Nunc ſequuntur illa convicia, quæ jactare vulgus ſolet, quibus abſtinere debet ſapientiæ ſtudioſus: τούτους οὖν τοὺς καταράτους καὶ μισητούς· ſcilicet, οὐκ ἔδει ἀπολωλέναι; aut aliquid ſimile. *Hos ergo execrandos odioſosque!* ſcil. *non male perire! non male multatos oporteat!* Iam quæ ſequuntur verba, σὺ πῶς ποτ' ἀπεσοφώθης ἄφνω, non tam facile, quo potiſſimum ſpectent, expedio. Et videntur ante hæc nonnulla, ad quæ iſta referebantur, intercidiſſe. Ceterum, quod ἀπεσοφώθης Vptonus *ſapientiam dedidiciſti* vertit, id ſatis ne recte factum ſit, dubitari poteſt. Quandoquidem nec a Lexicographis adnotatum hoc verbum, nec de uſu illius aliunde quidquam (mihi quidem) compertum eſt, ex analogia erit vis illius indaganda. Iam ſunt quidem verba nonnulla in οω deſinentia, & cum præpoſ. ἀπὸ compoſita, quæ negativum habent ſignificatum, ut ἀποκινόω, ſordibus emaculo; (quod tamen idem verbum *inquinare* etiam denotat;) ἀποῤῥιζόω, *radicitus evello*; ἀποστεφανόω, *corona privo*; ſed longe pleraque ejusdem formæ verba poſitivam, non negativam, vim habent, & quidem eamdem fere quam habent verba ſimplicia. (ſcil. *reddendi talem qualem ſignificat nomen in* ος *deſinens, unde derivatur*

tur verbum,) nisi forte cum aliqua intentione. Sic ἀποκορυφόω, ἀποκωφόω, ἀπολιθόω, ἀπορθόω, ἀποσκληρόω, ἀποσκοτόω, ἀποστενόω, & plurima alia. Ex hac igitur analogia, erit ἀποσοφοῦν, *sapientem reddere*; & verborum, σὺ πῶς ποτ' ἀπεσοφώθης ἄφνω; hæc erit sententia: *quo pacto tu subito sapiens es factus?* quemadmodum fere in Enchir. c. 22. per ludibrium dicentes inducuntur, ἄφνω φιλόσοφος ἡμῖν ἐπανελήλυθε, καὶ πόθεν ἡμῖν αὕτη ἡ ὀφρύς; Sed, quo pacto, quave connexione nunc istis verbis usus sit Epictetus, nisi probatiorum codicum inspiciendi detur facultas, ut jam dixi, audacius fortasse factum fuerit, si pronunciare velimus. Hariolari licebit, per ludibrium hoc dici ab eo, cui ob factam injuriam irascitur homo. *Quo pacto*, inquit, *tu ita subito factus es sapiens?* ubi scilicet de factis alienis agitur, quæ mira severitate tu judicas; cum tu tamen eisdem tenearis opinionibus, easdemque rationes sequaris, quas ego & mei similes, dum ita agimus, sequi solemus. (conf. vs. 13.) Rursus inter ἄφνω, & χαλεπὸς εἶ, aut nihil fortasse aut parum utique deest. Modo interrogandi signo hæc a superioribus erunt disjungenda. *Itane morosus es!* Denique *vers.* 11. post χαλεπαίνομεν; insere διότι, & completa erit oratio, neque deinde post ἀφαιροῦνται quidquam desiderabitur: Διατὶ οὖν χαλεπαίνομεν; διότι θαυμάζομεν ἂν ἡμᾶς ἀφαιροῦνται. Μὴ θαύμαζέ σου τὰ ἱμάτια, &c. *Cur ergo succensemus? Quoniam miramur ea quæ illi nobis auferunt. Tu ne mirare vestimenta tua*, &c. Nihil quidquam h. l. nos juvant codices nostri. In pab. non modo desiderantur omnia quæ suo e codice Vptonus protulit, sed ne ullum quidem indicium hiatus adest. Ignorant autem hi codices particulam ἢ, quæ in vett. editionibus legitur ante verba μὴ θαύμαζε τὸ κάλλος. Codex pc. subito in media linea desinit in his verbis ἐλέει αὐτὸν μᾶλλον, ἢ. Tum relicto vacuo spatio novem fere versuum usque ad finem paginæ, sic pergit initio sequentis paginæ μὴ θαύμαζε τὸ κάλλος &c. Ad oram, ubi vacua pagina est, scribitur λείπει.

Eod. vers. 11. καὶ τῷ κλέπτῃ οὐ χαλεπαίνεις. &c. „Lege cum Wolfio χαλεπανεῖς, uti mox legendum.“ VPTON. — Ad sequentia verba (τῷ μοιχῷ οὐ χαλεπαίνεις) pertinebat istud Wolfii monitum, quod in Adnot. ad vs. 4. retulimus. Vptonus, quamquam in contextu nil mutavit, utroque tamen loco, & hic, & paulo post, obsequendum fuisse Wolfio censet. Mihi vero minime id

neceſſarium viſum eſt, non modo quia haud raro præſens verborum tempus pro futuro admittit græcus ſermo; (ſic v. c. II. 14, 19 ſq. ἂν οὖν σοι δείξω, — — εὐθὺς ἀπαλλάσσῃ. conf. ad I. 7, 27. & ad I. 17, 28.) verum quoniam in dicto ſententioſo & arguto, qualia ſunt hæc, de quibus quæritur, ſuo etiam jure quodam locum habet præſens tempus. Ne quid tamen diſſimulem, καὶ τῷ μοιχῷ οὐ χαλεπανεῖς in futuro ſcribitur in noſtro cod. pb. & ſic rurſus vſ. 12. quæ ſi cui vera Arriani ſcriptura eſſe videbitur, non ego repugnabo; fortaſſe vero etiam, ut paſſim aliæ ejusdem codicis lectiones, nonniſi ingenio librarii ortum debet. Vtroque loco χαλεπανεῖς maluerat etiam Meibomius.

Ibid. μὴ θαύμαζε τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς, &c. „*Ne mirare formam uxoris.* Contemtus formæ zelotypiam quidem minuit, ſed infamiam non tollit. Epictetus vero negat uxoris impudicitiam marito imputandam eſſe, qui nihil habeat ſuum præter animum: cætera fortunæ & aliorum eſſe. Quantum autem conjugii legitimi fœdus vulgo valeat, videmus; & repudia tuta non ſunt: nota vero mala tutiora plerumque.“ WOLFIVS.

Verſ. 12. κλέπτης καὶ μοιχὸς ἐν τοῖς σοῖς τόπον οὐκ ἔχει. „Conf. III. 22, 105.“

Ibid. τίνι ἔτι χαλεπαίνεις; Sic Vptonus cum edit. Ven. & Baſil. Recte, ut mihi videtur; quamquam is (ut ad vſ. præced. dictum) χαλεπανεῖς cum Wolfio corrigendum deinde cenſuit. χαλεπάνεις operarum errore expreſſum in ed. Colon. Id deinde editor Cantabr. ſua auctoritate, aut Wolfii fortaſſe monitum ſecutus, in χαλεπανεῖς mutavit, quod tenuit Londinenſis anonymus. Rurſus vero & hic, ſicut præcedenti verſu, hoc ipſum χαλεπανεῖς exhibet noſter cod. pb.

Verſ. 13. θέλεις αὐτὰ ψύξαι. „*Vis ea refrigerare.* Non ſatis placet; ut nec ψῆξαι, a ψήχω. Quid ſi σμῆξαι? a σμήχω, *vis ea purgare?* Moibanus, ψύχειν τὰ στρώματα τοῦ ἵππου, inquit, Pollux pro *agitatione quadam ventilare, & a ſitus & incluſi aëris vindicare incommodo.*“ WOLFIVS. „Nihil muto; vide mox verſ. 14. *Vis ea veſtimenta ad aërem & ſolem æſtivum pandere,* ut ſicca ſint, nec male oleant.“ VPTON. — Vide Pollucem I. 183.

Verſ. 14. λίχνοις. Perperam λύχνοις ed. Ven. & Baſ. Verum tuentur pabe.

Ibid.

Ibid. μόνος αὐτὸν κατατίνων. Sic tacite correxit Vpt. ut eſt in noſtro pc. & in pb. inter lineas. Corrupte cæteri μόνον αὐτὸς κατατ.

Ibid. θυρίδα μὴ ἔχα. ἔσχε ed. Ven. Baſ. Gen. Col. ἔχε correxit editor Cant. & tenuere ſeqq. cum codd. noſtris pabe.

Verſ. 15. λύχνον ἔχων παρὰ τοῖς θεοῖς. „De Lamario ſeu veſtibulo intelligo, ubi veteres ſuos deos collocarunt. Sed dii iſti negligenter cuſtodierunt pretioſiſſimam fortaſſe cultoris ſui ſupellectilem.“ WOLFIVS.

Ibid. ἀκούσας ψόφου. ψόφου ſcripſi cum pc. Cæteri vulgo ψόφον, nec id male.

Ibid. κατέδραμον, εὗρον. „Copula omiſſa: eleganter. Sic verba ſæpe ἀσυνδέτως junguntur, idque præcipue cum motum & celeritatem ſententia poſtulat.“ VPTON. — κατέδραμον· εὗρον ἥρπασμ. ſic ſcribit pc. Pb. vero, κατέδραμων· καὶ εὑρὼν ἥρπασμ. τὸν λύχνον, ἀπαλογισάμην. Quod ſpeciem habet, ſed fortaſſe conjecturæ librarii debetur.

Ibid. ὅτι ἔπαθέ τι ὁ ἄρας οὐκ ἀπίθανον. „Innuit, candelabri elegantia invitatum eſſe furem.“ WOLFIVS. — Conf. I. 29, 21. not.

Ibid. Λύριον, φημὶ, ὀστράκινον εὑρήσεις. „Fuit quidam Luciani temporibus, [ſi vera fabula,] qui hunc Epicteti lychnum fictilem ter mille drachmis emit. Vide Lucian. adv. Indoctum. p. 386. [c. 13. T. III. ed. Amſtel. Reitz. p. 111.] Conſer autem I. 29, 21.“ VPTON.

Verſ. 16. ἐκεῖνα γὰρ ἀπόλλυσί τις. Sic edidit Vptonus, e ſuo (ut videtur) codice, cum quo facit noſter pb. ἐκεῖνα γάρ τις ἀπολλύει dabant ſuperiores editt. cum pc. ἐκεῖνα γὰρ ἀπολλύει pa. abſque τις.

Ibid. Μή τι κέρατα ἀλγεῖς; „Alludit Epictetus ad interrogationem iſtam, quæ Κερατίνη ſeu Κερατὶς vocabatur. Vide Laërt. II. 108. VII. 187. Εἴ τι οὐκ ἀπέβαλες, τοῦτο ἔχεις. κέρατα δ' οὐκ ἀπέβαλες. κέρατα ἄρα ἔχεις. Vide A. Gellium XVI. 2. Senec. Ep. 45. p. 151. ed. var.“ VPTON. Equidem ἀλγῇς in conjunctivo legendum putem. Μή τι κέρατα ἀλγῇς; *An cornua tibi dolerent? an cornua velles tibi dolere?* Conf. not. ad I. 33, 7. Cæterum, ſi quid video, hoc eſt quod dicit: Eſt e natura capitis, ut doleat nonnumquam: & eſt e natura hominis, tale corpus habere cum tali capite. Quod ſi cornua haberes, ea tibi non dolerent.

Ibid.

Ibid. Τί οὖν ἀγανακτεῖς; „*Quid ergo ſtomacharis?* Reſpondeat aliquis: hoc ipſum, quia caput mihi dolet. Epictetus vero monet, aut caput abjiciendum: aut ejus dolorem, ſanari ſi nequeat, æquo animo ferendum, quod naturæ ita viſum ſit.“ WOLFIVS.

Ibid. τούτων γὰρ αἱ ἀπώλειαι. Deeſt γὰρ pb. non male. Perperam ἀπώλειαι vett. editt.

Ibid. τούτων οἱ πόνοι, ὧν καὶ αἱ κτήσεις. „*Earum rerum dolores ſunt, quarum acquiſitiones.* [*poſſeſſiones.*] Vide in Simplicio diſtinctionem inter χρῆσις & κτῆσις, ad caput Enchir. 46. in initio.“ COMES SHAFTESBVR.

Verſ. 17. Ἀλλ' ὁ τύραννος δήσει. „Vide ad I. 1, 23.“ VPTON.

Ibid. Τί οὖν οὐ δήσει, οὐδ' ἀφελεῖ; Conſentit pc. niſi quod nudum punctum ponit, pro interrogandi ſigno. Perperam pa. τί οὖν δήσει· οὐδ' ἀφελεῖ προαίρεσιν. Sed pb. τί οὖν· δήσει ἢ ἀφελεῖ τὴν προαίρεσιν; Voluit forſan Τίς οὖν δήσει ἢ ἀφελεῖ &c. Sed præſtat vulgata.

Ibid. παρήγγελλον οἱ παλαιοὶ τὸ ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ. „Plurimis veterum hoc apophthegma adſcriptum fuiſſe monuit Menagius ad Laërt. I. 40. Apollini quoque adtribuitur. Cic. Tuſc. Diſp. I. 22. de Leg. I. 22. Xenoph. Ἀπομνημ. IV. 2, 24. Infra [apud Noſtrum] III. 1, 18.“ VPTON. — παρήγγελλον, pro παρήγγελλον, dat pc. non male, in aoriſto.

Verſ. 18. Οὐκοῦν ἔδει, νὴ τοὺς Θεούς. Cum vulgo omnes ſic darent, Τί οὖν ἔδει; νὴ τοὺς Θεοὺς &c. lubens obſecutus ſum VPTONO, monenti in Notis: „Hæc lectio non placet; neque iſta, [quam in nulla quidem editione inveni,] Τί οὖν; ἔδει νὴ τοὺς Θ. At omnino placet lectio, quam noſter codex exhibet: Οὐκοῦν ἔδει, νὴ τοὺς Θεοὺς, μελετᾷν &c. *Itaque oportebat, per deos, in rebus parvis meditari;* a parvis ſuitiis ad majora progrediendum. Conf. Enchir. c. 12. [Wolf. c. 17.] & [Diſſert.] IV. 1, 111.“ — Cum Vptoni codice convenit pb. Quodſi cum pac. ſervatum Τί οὖν malueris, utique ſic diſtinguenda fuerit oratio, ut obiter ab Vptono ſignificatum ſit: Τί οὖν; ἔδει νὴ τοὺς Θεοὺς &c.

Ibid. καὶ ἀπ' ἐκείνων ἀρχομένους. Ante Vptonum omnes, καὶ ἐπ' ἐκείνων ἀρχ. quod ferri utrumque poterat, *& in his initium facientes.* Commodius vero Vptonus ἀπ' ἐκείνων, neſcio an e ſuo codice, ad quem hoc loco non provocavit; at certe ex aliis Epicteti locis

cis modo citatis, IV. 1, III. & Enchir. c. 12. num. 2. (Wolf. c. 17.) Sed & h. l. in ἀπ' consentiunt pabe.

Vers. 19. Οὐ λέγω, ὅτι οὐ δέδοται στενάξαι. „Gemitus concedunt Stoici ad animi confirmationem. Sed, eum qui gemat, sine aliqua animi affectione gemere, vix credo: nisi forte ex consuetudine fiat, ut de Virgilio proditum est, & ipse nonnullos novi. Aeneæ quidem suo tribuit hoc Poëta: [IV. 440.]

Mens immota manet; lacrymæ volvuntur inanes."

WOLFIVS.

„Vide Cic. Tusc. Disp. II. 22. [23.] *Ingemiscere nonnunquam viro concessum est, idque raro.* Et mox: *Nec vero unquam ne ingemiscit quidem vir fortis ac patiens.* Vbi repone veram & veterem lectionem, *Vir fortis & sapiens.* Recte, *sapiens:* patet ex hoc Arriani loco: concessum est *sapienti* ingemiscere, ut se intendat ad firmitatem. Ergo addit, ἀλλὰ ἔσωθέν τοι μὴ στενάξῃς. Conf. Enchir. c. 16." VPTON. — (Enchir. c. 22. ex recens. Wolf.) In ἔσωθέν τοι consentit pc. Pro τοι est τε in pa. quod ex γε corruptum videri potest. Particula prorsus deest pb.

Ibid. τὸν ἐπίδεσμον. *Fasciam* vertunt. Quale autem potissimum fasciæ genus hic dicat, haud adparet. De fasciis, quibus præsertim ligantur vulnera, aliàs usurpari, monent Lexicographi.

Ibid. Τίς γὰρ μὴ μισήσῃ τὸν τοιοῦτον; Tacite Vptonus μισήσῃ correxit; sed videtur suum secutus codicem, nam & in nostro pb. sic scriptum; percommode. μισήσει superiores edd. cum pa. μισεῖ pc.

Vers. 20. ὀρθὸς περιπάτει. Sua auctoritate hoc correxit VPTONVS, monuitque: „Vulgg. ὀρθῷ: male, ὀρθὸς autem, qui *per se rectus* sit, *aliena non indigens ope:* ducta metaphora ab humano corpore, & ad mentem translata. Hinc explicatur Pers. V. 104.

— — — — *Tibi* recto *vivere* talo
ars dedit.

Ars, i. e. philosophia; βίου τέχνη, βίου ἐπιστήμη. Horat. Epist. I. 1, 68.

An qui, fortunæ te responsare superbæ
liberum & erectum, *præsens hortatur & aptat?*

M. Antonin. III. 5. ὀρθὸν εἶναι χρή. οὐχὶ ὀρθούμενον: *Ipse rectus sis; minime aliena opis indigus, ut qui erigaris.*

vis. Hinc patet legendum esse lib. VII. 12. ὀρθὸς, μὴ ὀρθούμενος." — Ad codicis sui auctoritatem non provocavit h. l. Vptonus; at nostri codices pac. ὀρθὸς dant, ut ille correxit.

Ibid. „οὐ γὰρ ὡς ὄνον ἀήττητον εἶναι χρή. *Neque enim, ut asinum; invictum esse oportet.* Pugiles comparat asinis, qui λακτίζουσι, id est, calcibus valcant: pugiles etiam πύξ, pugnis." WOLFIVS. — χρὴ ex conjectura in Notis adjecit Wolfius. In contextu editiones omnes ante Vptonum ignorant verbum finitum post εἶναι. Primus VPTONVS sic edidit: οὐ γὰρ ὡς ὄνον ἀήττητον εἶναι δεῖ. Ad eaque verba hæc notavit: „Restituimus δεῖ authoritate nostri codicis, [cui suffragatur noster pb.] quæ vox male ab aliis deest. Sed quid ista verba sibi velint, ὡς ὄνον? Credo, respexisse Epictetum ad ὄγκον illum & πολυσαρκίαν athletarum. De quo vide Petr. Fabri Agonist. lib. II. cap. 3. Achelous de se: Ovid. Met. IX. 39.

Me mea defendit gravitas: frustraque petebar:
haud secus ac moles, quam magno murmure fluctus
oppugnat; manet illa, suoque est pondere tuta.

Vide Galen. Exhort. ad Med. & Art. c. 7. p. 22. edit. Goulst. ubi hac de re poëtæ nescio cujus versus citantur:

Αὐτὰρ ἐν ἱστορίῃ πολυπείρῳ γράψεται — —
ὅτι ὄνος
παγκράτιον νίκησέ ποτ' ἄνδρας. — — —
Εἰκοστῇ καὶ πρώτῃ Ὀλυμπιάδι ἦν, ὅτ' ἐνίκα
Ὀγκηστής.

Ita locus iste scribendus. Athletas autem carpit (ut Faber docet) in Ὀγκηστοῦ vocabulo, adludens ad asininum & carneum humani corporis pondus, ex homonymia vocabuli elegantiam captans. Mox addit: „Istud τοῦ „Ὀγκηστοῦ epitheton esse asino convenientissimum, ex „eo intelligas, quod ita scriptum alicubi ab Arriano in „lib. II. c. 24. [vs. 18.] videre est; in quo τὸ συνογκᾶ„σθαι usurpatum licet advertere, quod Lexicographi ne„quaquam adferunt." Hæc Faber. Cæterum Heros invictus Ajax apud Homerum Iliad. λ'. 557. *asino* comparatur." — Hæc Vptonus. Et Homericam quidem comparationem utique in animo habuisse Epictetus videtur, cum ait, οὐ δεῖ ὡς ὄνον ἀήττητον εἶναι, ut horum verborum sententia hæc sit: *non stupida quadam obstinatione,*

tione, aut ignavia & ad commovendum ſe tarditate, invictum eſſe debere hominem, ut aſinum; ſed ratione, conſilio, meditatione, ſtudio ac diligentia. Cæterum, ſan ſimul de verborum luſu iſto cogitarit, quod in vicino ſono vocabulorum τοῦ ὄγκου τῶν ἀθλητῶν & τοῦ ὄνου ineſt, id ego nec confirmare, nec vero negare auſim.

Verſ. 21. Τίς οὖν ὁ ἀήττητος; Quod notandum; percrebro phraſibus verbisque utitur Epictetus a re Agoniſtica petitis. Et vir bonus & ſapiens cum robuſto Athleta comparatur. Magnificæ autem erant appellationes, quibus ſeſe ornabant Athletæ. Hinc in Inſcriptionibus: ἀήττητος, ἀνίκητος, Παγκρατιαστὴς, Περιοδονείκης, [Περιοδονίκης,] παράδοξος, ἄλειπτος, ἄπτωτος, ἀσυνέξωστος, & alia id genus." VPTON.

Ibid. καταμανθάνω, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀθλητοῦ. „*Eas* (difficultates) *perpendo, ſicut in Athleta mos eſt perpendere.*" VPTON. — Non video, cur verbum *perpendere* nunc maluerit, quam *obſervare*, quod cum Wolfio in verſione poſuit.

Ibid. Οὗτος ἐξεβίασε τὸν πρῶτον κλῆρον. „Schegkius: *prima ſortitione ſuperior is fuit.* Wolfius: *hic prima ſorte* [immo, *primam ſortem* ſcripſit ille] *evicit.* Ego vero credo, in hoc loco, ſane difficili, alluſionem eſſe tum ad rem agoniſticam, tum ad tres locos in philoſophia. Sed Meibomii lectio non displicet, ἐξεβίβασε. Nam ἐκβιβάζω eſt *exire facio.* Dicebantur autem *exire*, quorum nomina ſortibus inſcripta, inque urnam demiſſa, inde extrahebantur." VPTON, *in Indice, ad verbum* Ἐκβιάζω. Nempe tres illos locos, quos ſæpe commemorare ſolet, (III. 2, 1 ſqq. & locis ibi citatis) & omnino varias occaſiones ſtudioſo ſapientiæ oblatas ſpecimen ſuorum profectuum edendi, confert cum variis exercitationum generibus ac veluti gradibus, quibus exercebantur Olympici athletæ. Nec vero video, cur a ſcriptura conſentientibus libris vulgata, quam & ipſe ſuo loco, una cum Wolfii verſione tenuerat Vptonus, nunc recedendum cenſuerit, aut Meibomii quo pacto præferre potuerit conjecturam, ἐξεβίβαζε pro ἐξεβίαζε ſcribere ſuadentis. Neque enim de eo nunc quæritur, *quamnam ſortem ex urna extraxerit* homo noſter, ſed *quo pacto ſe in primo certamine geſſerit.* ἐκβιάζειν eſt *ſua vi & induſtria alterum deturbare, de ſtatu depellere*, &, ut verbo dicam, *vincere, evincere.* κλῆρος eſt *ſors vel ſortitio athletarum;* cujus rationem perſpicue Lucianus

nus tradidit in Hermotimo, c. 40. T. I. edit. Amſt. p. 783. Hic vero, per metonymiam, ſive de *antagoniſta* accipitur, *qui ſorte obtigit alteri*, ſive potius de *ipſo certamine*, *quod cum antagoniſta*, *qui ſorte nobis obtigit*, *inſtituitur*; ut ὁ πρῶτος κλῆρος nil aliud ſit, niſi *primum quod ſors nobis adſignavit certamen*. Et quemadmodum νικᾶν τὸν ἀγῶνα græci dicunt, *vincere in certamine*, *victorem e certamine excedere*, ſic & ἐκβιάζειν τὸν κλῆρον dicere potuerunt. Neque tamen debeo diſſimulare, in ora noſtri pb. idem illud verbum ἐξεβίασε, quod Meibomius propoſuit, eſſe adnotatum, ab alia quidem fortaſſe manu, ſed ea tamen admodum antiqua.

Ibid. τί δ', ἂν καῦμα ᾖ; τί δ' ἐν Ὀλυμπίᾳ; *Quid faciet, ſi æſtus fuerit? Quid Olympiæ?* id eſt, *quo modo ſe geret, ubi jam in ipſis Olympicis certaminibus prodibit?* De æſtu, qui ſæpe in Olympicis certaminibus moleſtiſſimus erat athletis, vide mox ad vſ. 27. Nunc vero, ubi iſta ſeparat, & ſeorſim dicit, τί δ', ἂν καῦμα ᾖ; ſeorſim, τί δ' ἐν Ὀλυμπίᾳ; intelligi *æſtus* ille debet, quo athletæ, poſtquam in umbra ſatis exercitati erant, dein exercebantur, quo ad tolerandam hanc quoque moleſtiam præpararentur.

Verſ. 22. τί οὖν, ἂν ἐν σκότῳ; „Cicero de Leg. I. 14. *Num quid faciet is homo in tenebris, qui nihil timet niſi teſtem & judicem? quid in deſerto quo loco nactus quem multo auro ſpoliare poſſit imbecillum atque ſolum? Noſter quidem hic naturâ juſtus vir ac bonus, etiam conloquetur, juvabit, in viam deducet: is vero, qui nihil alterius cauſſa faciet, & metietur ſuis commodis omnia, videtis credo, quid ſit facturus.* Idem de Fin. II. 18. *Cur juſtitia laudatur? aut unde eſt hoc contritum vetuſtate proverbium? Quicum in tenebris.* Idem de Offic. III. 19. *Itaque talis vir non modo facere, ſed nec cogitare quidem quidquam audebit, quod non audeat prædicare. Hæc, nonne eſt turpe, dubitare philoſophos, quæ ne ruſtici quidem dubitent? a quibus natum eſt id, quod jam tritum eſt vetuſtate proverbium: cum enim fidem alicujus bonitatemque laudant, dignum eſſe dicunt, quicum in tenebris nices.* Hinc obiter Cic. de Fin. III. 21. emendemus. *Alienumque eſſe a ſapiente, non modo injuriam cui facere, verum etiam nocere.* Non hæc ſunt Ciceronis verba, *injuriam cui facere, verum etiam nocere*; ſed ex lib de Offic. III. 19. verba quædam reponenda cenſeo, quæ omiſit librarius, *Itaque talis vir non modo facere,*

cere, sed nec cogitare quidem, &c. Sic hoc in loco: *Alienumque esse a sapiente, non modo injuriam cui facere & nocere, verum etiam* *. Deest, *male velle*, aut *male cogitare de quopiam*: aut aliquid simile." VPTON.

Ibid. δύναται ταῦτα πάντα νικῆσαι. „Rectius forsan νικῆσαι; cum interrogatione." VPTON.

Vers. 23. τί οὖν, ἂν κεῦμα ᾖ τούτῳ; „Quæ supra de athleta dixit, nunc ad sapientem accommodat. Tantus erat æstus in Olympicis certaminibus, ut sæpe mortem intulerit. Sed hoc in loco κεῦμα translatitio [translato] sensu accipio. Τί οὖν ἂν κεῦμα ᾖ τούτῳ. *Quid si febre laborat?* Post τούτῳ editiones interserunt ἐστι, unde sententia turbatur. Removi ipse, monente nostro codice." VPTON. — De intolerabili & multis sæpe fatali in Olympicis ludis æstu, consule Interpretes Aeliani ad Var. Hist. XIV. 18. Ejusdem meminit Epictetus noster I. 6, 26. & III. 22, 52. conf. paulo ante. vs. 21. Hoc vero loco nunc non modo de *febri* equidem accipiam, sed de omni dolorum & cruciatuum aliorumve acerbiorum casuum genere, qui exagitant & exæstuare faciunt animum, eumque de statu suo dejicere, oblivionemque decretorum suorum & saporum consiliorum ei inducere solent. Scripturam quod attinet; vulgo sic edebatur, τί οὖν ἂν κεῦμα ᾖ, τούτῳ ἐστί; Et sic pc. qui etiam post τί οὖν comma interserit. Magis corrupte τοῦτο ἐστι habet pa. Sed pb. cum Vptonii cod. consentit.

Ibid. τί, ἂν οἰνωμένος ᾖ. Vulgo omnes, τί, ἂν δέμενος ᾖ; Ad quæ verba, hæc adnotavit VPTON: „Schegk. & Wolf. *Quid si compluatur?* Ego vero corruptum esse locum omnino arbitror; sed facile corrigitur ex II. 17, 33. & III. 2, 5. Confer, Lector, & lege, Τί ἂν οἰνωμένος ᾖ; τί ἂν μελ. *Quid si febre is laborat? quid si potus largior æquo? quid si atra bile laborat?* Hæc omnia cadere posse in Sapientem Stoici putabant. De febre, nemo dubitat. De largiore potu, modo mera ebrietas vitetur, vide apud Laërt. in vita Zenonis, VII. 118. καὶ οἰνωθήσεσθαι μέν, οὐ μεθυσκήσεσθαι δέ. ubi consule Menagium. Vide etiam quid de Socrate Plato in Convivio. De atra bile mox videbimus.) Sed prius audi Wolfium, aut nihil aut parum ad rem disserentem." VPTON. — In mendosum δέμενος consentiunt pab. ὀδόμενος habet pa. ad verum paulo propius accedens. Cæterum notum est, persæpe ab imperitis librariis vocalem ω & diphthongum ου, ob soni

ſimilitudinem, quo eas efferebant, inter ſe commutatas eſſe. Quo minus dubitavi veriſſimam Vptoni emendationem in contextum recipere. Suſpicari quis poſſit *οἰνώμενος*, (in præſ. particip.) aut *ᾠνωμένος*, in præt. Sed diſerte hoc verbum *οἰνόω* cum aliis nonnullis, a vocali aut diphthongo incipientibus, adnotari ſolet a Grammaticis in eorum numero, quae in præteritis augmentum non recipiunt. De re confer Cic. Acad. II. 16 ſq. & quae huc ſpectantia congeſſit Lipſius in Introd. ad Stoic. Philoſ. lib. III. Diſc. 18. Quae ex Stobæo verba citat & Lipſius & Menag. ad Laërt. VII. 118. ea leguntur in Eclogis Ethic. ſive lib. II. p. 182. edit. Canteri. Platonis de Socrate verba, ex Convivio, transſcribere huc lubet: *Σωκράτης ἐν ταῖς εὐωχίαις πίνων οὐκ ἐθέλων, ὑπότε ἄν ἀναγκασθείη, πάντας ἐκράτει. καὶ, ὃ πάντων θαυμαστότατον, Σωκράτη μεθύοντα οὐδεὶς πώποτε ἑώρακεν ἀνθρώπων.* Id eſt: *Socrates in conviviis, bibere haud promtus, ſi quando adigeretur, omnes ſuperabat. Et, quod maxime mirabile, Socratem ebrium nemo hominum vidit unquam.* Et, quoniam in hoc ſumus, illud quoque adjiciamus: Stoicos in virtutum etiam numero poſuiſſe *τὴν συμποτικὴν*, & præcepta dediſſe compotandi. Teſtis eſt Stobæus loc. cit. p. 169. *Ὁμοίως δὲ*, inquit, *τῇ ἐρωτικῇ τὴν συμποτικὴν παραλαμβάνουσιν εἰς τὰς ἀρετὰς, τὴν περὶ τὸ ἐν συμποσίῳ καθῆκον ἀναστροφομένην· ἐπιστήμην οὖσαν τοῦ πῶς δεῖ ἐξάγεσθαι τὰ συμπόσια, καὶ τοῦ πῶς δεῖ συμπίνειν.* Vbi vulgo mendoſe *τὸ πῶς* utroque loco ſcriptum pro *τοῦ πῶς*, & incommode diſtincta oratio.

Ibid. τί, ἂν μελαγχολῶν; „*Quid ſi triſtetur animo?* *τὸ μελαγχολᾶν* plerumque pro *errore mentis* atque *inſania* uſurpant veteres; ut Ariſtophanes, *μελαγχολᾶν ἐπέταμψέ μου τὸν δεσπότην.* Quare ſuſpicor, hanc vocem a deriſore aliquo Stoicæ magniloquentiæ inſertam eſſe; ut & Horatius [Epiſt. I. 1, extr.] ſapientem Stoicum facit *Præcipue ſanum, niſi cum pituita moleſta eſt: ειρωνικῶς* utique.“ WOLFIVS. — „Stoici dixerunt, Maniam, *inſaniam*, in ſapientem cadere non poſſe, poſſe autem *μελαγχολίαν*, *furorem*, ut vertit Cic. Tuſc. Diſp. III. 5. Laërt. in vita Zenonis, VII. 118. *Οὐδὲ μανήσεσθαι· προσπαίειν δέ ποτε αὐτῷ φαντασίας ἀλλοκότους διὰ μελαγχολίαν, ἢ λήρησιν, ἢ κατὰ τὸν αἱρετῶν λόγον, ἀλλὰ παρὰ φύσιν.* Sed tamen hanc rem in controverſiam Stoicorum nonnulli vocabant. Apud Laërt.

Laërt. in Zenone: [VII. 127.] Καὶ μὴν τὴν ἀρετὴν Χρύσιππος ἀποβλητήν· Κλεάνθης δὲ, ἀνατόβλητον, ὁ μὲν, ἀποβλητὴν, διὰ μέθην καὶ μελαγχολίαν· ὁ δὲ, ἀνατόβλητον, διὰ βεβαίους καταλήψεις." VPTON. — Ariſtophanis verba, a Wolfio citata, leguntur in Pluto, vſ. 12. ubi Scholiaſtes monet: Χολὴν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τὸ μαίνεσθαι· παρὰ δὲ τοῖς κοινοῖς τὸ θυμοῦσθαι. Μελαγχολίαν Cicero Acad. II. 16 ſq. ubi pariter de Stoicorum agitur præcepto, promiſcue *inſaniam*, & *furorem*, interpretatur.

Ibid. τί ἐν ὕπνοις; „Confer II. 17, 33. III. 2, 5. Conſule Ariſtot. Ethic. lib. I. cap. 13. Βελτίω γίνεται [ſcil. ἐν τοῖς ὕπνοις] τὰ φαντάσματα τῶν ἐπιεικῶν, ἢ τῶν τυχόντων. Zeno apud Plutarch. περὶ Προκοπῆς, ait: *ex inſomniis ſuum quemque proceſſum poſſe ſentire.*" VPTON. — Digna ſunt, quæ adponantur, ipſa verba: Ὅρα δὲ καὶ τὸ τοῦ Ζήνωνος ἐποιόν ἐστιν. ἠξίου γάρ, ἀπὸ τῶν ὀνείρων ἕκαστον ἑαυτοῦ συναισθάνεσθαι προκοπτόντος· εἰ μήτε ἡδόμενον αἰσχρῷ τινὶ ἑαυτὸν, μήτε τι προσιέμενον ἢ πράττοντα τῶν δεινῶν καὶ ἀδίκων ὁρᾷ κατὰ τοὺς ὕπνους. Id eſt, Xylandro interprete: *Zenonis porro perpendamus ſententiam, qui etiam ex inſomniis ſuis unumquemque ſentire poſſe ſuos profectus dixit; nimirum, ſi neque turpi aliqua ſe re per quietem ſibi videatur delectari, neque inhoneſtum aut injuſtum vel agere quicquam vel approbare.*

CAPVT XIX.

TIT. Πῶς ἔχειν δεῖ πρὸς τυράννους. πρὸς τοὺς τυράννους ſcribunt in Tabula Capitum huic libro præfixa Vpt. & pabc. Ibidemque iidem noſtri pabc. ſcribunt Περὶ τοῦ πῶς ἔχειν δεῖ &c. quemadmodum fere in omnium capitum titulis ſolent.

Verſ. 1. "Οτι ἄν τινι προσῇ τι. „Legendum videtur "Οταν τινί." VPTON. Poſſis pariter ſuſpicari ὃ ἄν τινι, aut ὅ τι ἄν τινι προσῇ πλεονεκτεῖ omiſſo pronom. τι poſt προσῇ cum cod. pb. Niſi fortaſſe ὅτι initio ſermonis eodem modo poſitum ſit, quo in Excerptis Conſtantini Porphyrogenetæ ponitur initio cujusvis fere fragmenti, intellecto verbo φησί. qua formula plerumque ſimul ſignificatur, eum ſermonem, vel eam narrationem, quam exhibet compilator, e media oratione vel media narratione auctoris eſſe decerptam, adeoque nonniſi partem eſſe eorum, quæ ea de re dixerit vel ſcripſerit auctor. Sed

iſtam quidem particulam nusquam aliâs ab Arriano ſic uſurpatam in hoc ſcripto memini.

Ibid. ἢ δοκῇ γε προσεῖναι. „δοκῇ, pro δοκεῖ, [quod dabant ſuperiores editiones] repoſui ex noſtro codice; unde & temporum & modorum fit congruentia.“ VPTON. In δοκεῖ conſentiunt omnes noſtri. δοκῇ ſcribendum notaverat Salmaſ.

Ibid. περφυσᾶσθαι. Perperam περφυσεῖσθαι Ven. & Baſ. Paulo ante, pro τοῦτον, perperam τοῦτο dat pa.

Verſ. 2. Εὐθὺς ὁ τύραννος. „Εὐθὺς, *exempli gratia.* Quo ſenſu αὐτίκα uſurpatur. Vide Indic. Attic. ad Lyſiam in eleganti nupera editione. Apud Dion. p. 39. D. αὐτίκα ὁ τὸν πένητα μακαρίζων, *verbi gratia, qui* &c. p. 47. B. αὐτίκα ἐν νηΐ, &c. & alibi.“ VPTON. — Eodem modo Latini *ſtatim* uſurpant. De αὐτίκα conf. Markland. ad Lyſiam, p. 647. ed. Reisk. Adde Lexic. Polyb. in Εὐθέως. Familiaris is uſus Epicteto noſtro. Vide II. 8, 20. II. 9. 2. II. 16, 22. II. 17, 11. *&c.* Et quidem non modo idem valet ac *exempli gratia*, ſed ſæpe percommode per *primum quidem*, aut *ne longius abeam*, exponitur.

Ibid. ἔχεις ὁρμήν. περιέχεις ὁρμήν pb. temere.

Verſ. 3. ἐπὶ δ' ἅρματος & quatuor ſequentia verba deſunt pab.

Verſ. 4. πινάκιον & hic & IV. 11, 13. *tabellam* vertit Vptonus cum Wolfio; minus commode. Oportebat *ſcutellam, diſcum, quadram.* Vide ſaltem quæ ex Athenæo citavit H. Steph. in Πίναξ.

Ibid. τῆς ληκύθου ἕνεκα πάσσαλον πῆσον. *ampullæ olearie cauſſa clavum figo.* Hoc ad verbum ſonat πάσσαλον πῆσω, *clavum figo*; quemadmodum cum Wolfio Vptonus vertit. Sed quænam ſit hæc θεραπεία τῆς ληκύθου, quove pacto dicat *velle ſe* ea re *ampullam olitariam*, quod *ejus cauſſâ clavum figat*, fateor me non ſatis pervidere. Nam ſi vel maxime id fiat ſuſpendendæ ampullæ cauſſa, non video quænam ea θεραπεία ſit. Itaque quum Latinorum *peſſulus* (ut e Mureti Var. Lect. docuit Faber in Theſ. Lat. Ling.) a græco πάσσαλος ductum ſit, videndum putavi, an πάσσαλον πῆσον h. l. ſit *peſſulum obdo ampullæ olearie*, quemadmodum Sulpicius Severus dixit Dial. III. c. 3. pro *os ampullæ embolo claudo.* Sed he id quidem ſatis placuit, cum per ſe, quoniam ea re non tam vaſis cura geritur, quam olei, ne pulvere aut aliis rebus inquinetur; tum præſertim

quod

quod ipsa præpositio ἕνεκα, quæ adjicitur, plane non admittere illam interpretationem videtur. Denique, si certus essem, formulam πάσσαλοι πήσσειν denotare posse *pessulum foribus obdere*, illum significatum hic obtinere suspicarer: *ampullæ oleariæ caussa pessulum foribus obdo*, scil. ne ea subripiatur a furibus.

Ibid. τὸν ὄνον οὐ θεραπεύω; „Confer II. 22, 31.“ VPTON.

Vers. 5. σὲ δὲ οὕτως, ὡς τὸν ὄνον. „*Te vero ita ut asinum*: hoc est, non amore & admiratione tui, sed spe id sibi utile futurum.“ WOLF.

Ibid. τίς σου ζηλωτὴς γίνεται. „Vide III. 7, 34.“ VPTON.

Vers. 6. ἐν Ῥώμῃ Πυρετοῦ βωμός ἐστι. „*Febris* divino honore apud Romanos habita, vide infra, I. 22, 16. Erat ei templum & ara in Palatino monte. Cicero de Nat. Deor. II. 2. [An voluit II. 23.?] III. 25. Idem de Leg. II. 11. Valerius Max. II. 5. Plin. II. 5. Aelian. XII. 11. Inscriptio apud Gruterum p. XCVII.

FEBRI. DIVÆ. FEBRI.
SANCTÆ. FEBRI. MAGNÆ.
CAMILLA. AMATA. PRO.
FILIO. MALE. AFFECTO. P.

Lactant. edit. Oxon. p. 86. [lib. I. c. 20.] *Hæc enim semper excusatio est eorum, qui mala sua pro Diis habent; ut Romani Rubiginem* (scribe *Robiginem*: vide Heins. ad Ovid. Fast. IV. 907.) *ac Febrem.*“ VPTON.

Vers. 7. πόθεν; μὴ γένοιτο. „Πόθεν; *Nequaquam.* Vide Suidam in voce. Sic Latini, *Undenam?* negative. Corrige obiter Dion. p. 312. B. & p. 324. C. τοὺς κατὰ μέρος; πόθεν; *erga singulos? nequaquam.* Deest autem μὴ γένοιτο in nostro Codice [sic & in pb.] & abesse potest; nam glossema esse videtur.“ VPTON. — Suidas: Πόθεν. ἀρνητικόν. ἴσον τῷ οὐδαμῶς. Quodsi pleonasmus displicet, qui inest in junctis duabus formulis eamdem vim habentibus; multo rectius Vptonus judicavit, μὴ γένοιτο pro glossemate habendum censens, quam Meibomius, qui πόθεν jusserat delere.

Ibid. ὑπ' ἄλλου. „Sic noster Codex, pro ἀπ' ἄλλου, uti cæteri habent.“ VPTON. — In mendosum ἀπ', pro ὑπ', consentiunt nostri codd. cum vett. edd. Perspecte

vero jam SALMASIVS notaverat, ὑπ' ἄλλου ſcribendum, ut mox ὑφ' ἑαυτοῦ.

Verſ. 8. ἀλλὰ τὰ δόγματα. „Confer Enchir. c. 5.“ VPTON.

Ibid. Μὴ ἄλλῃσον. „Forte, Κύρια ἄλλῃσον. ſicut infra II. 7, [12.] Nam ſtatim infra, [vſ. ſq.] ὅτι κύριος.“ COMES SHAFTESBVRIENSIS.

Verſ. 9. Ἐγώ σοι δείξω. „Verba ſunt Tyranni.“ VPTON. Nempe in contextu litera minuſcula ſcripſerat ἐγώ σοι, quaſi hæc verba ab eodem pronunciata eſſent, qui Οὐκ ἐπιστρέφομαι dixit. Quod ſecus eſſe, nunc monet.

Verſ. 10. ὡς τὴν χύτραν. Scil. τῆς χρείας ἕνεκα. cf. vſ. 4.

Verſ. 11. τοῦτο οὐκ ἔστι φίλαυτον· &c. „*Hoc non eſt ſe amare.* Φιλαυτία in vitio ponitur, cum quis ſe pluris facit quam quanti eſt. Sed Epictetus, male ſibi eſſe melius quam alteri, negat eſſe vitioſum; quod natura quodvis animal ſibi ipſi primum conciliet.“ WOLFIVS. — „Confer I. 22, 14. I. 27, 12. & paſſim. Vide autem A. Gell. lib. XII. cap. 5. & Ariſtot. Ethic. lib. IX. c. 8.“ VPTON. — Φίλαυτον antepenacute ſcripſi cum Ven. & Baſ. noſtrisque codicibus, pro quo φιλαυτὸν acute ſcripſere poſteriores editores, minus recte. Poſt hoc vocabulum autem interrogationem indicarunt editt. Baſ. Gen. Col. Cant. quod commodum foret, ſi ſequeretur οὔ· quæ particula in hujusmodi connexione omitti non poterat: *At nonne hic eſt pravus ſui amor? Non; nam* &c. Sed ſicut particulam οὔ ignorant libri omnes, ſic nec interrogandi ſignum agnoſcit ed. Ven. cum msstis, quod recte adeo ſuſtulit, rurſus anonymus Lond. & Vpt. præeunte etiam Wolfio in verſione. Cæterum, ad rem quod ſpectat: φίλαυτος etſi certo quodam modo & dici poſſit & eſſe debeat vir bonus, quemadmodum Ariſtoteles obſervavit loco ab Vptono laudato; tamen plerumque, & ex pervulgato ſermonis uſu, in malam partem accipitur illud nomen, & in vitio ponitur, ut ibidem idem monuit philoſophus: quam in partem Suidas etiam φιλαυτίαν, nec male, ὑπερηφανίαν, id eſt *arrogantiam*, interpretatus eſt. Itaque hoc dicit Epictetus: *Se colere, & ſui cauſſa facere omnia* eo modo, quo id faciendum recta ratio præcipit, non eſſe vel *pravum ſui amorem*, vel *arrogantiam*, vel omnino in vitio ponendum. Primum enim, per rerum naturam, ait, & per

noſtræ

noſtræ naturæ conſtitutionem, fieri aliter non poteſt, niſi ut, quidquid *SE* eſſe putet homo, aut *partem SUI*, aut *ad SE pertinere*, id amet, id conſervatum & in ſtatu quam fieri poſſit optimo eſſe velit; quod *ſuum bonum*, *ſuum commodum* eſſe putat, id adpetat; aſpernetur averſeturque contrarium; adeoque hactenus *ſui cauſſa faciat omnia*. Hæc eſt naturæ neceſſitas, cui omne animans, id eſt, quælibet natura vivens, ſubjecta eſt, quam legem migrare homo nullo modo poteſt; cujus legis frequentem mentionem facit noſter philoſophus: vide, præter loca ab Vptono citata, II. 22, 15 ſqq. III. 3, 2 ſqq. III. 7, 5. IV. 5, 30. &c. At nimirum in eo peccare ſolet homo, quod, cum ſit natura ratione & libera voluntate prædita, multisque præclaris dotibus inſtructa, operam non dat, ut cognoſcat, quis ſit *IPSE*, quem amare, quem colere, cujus cauſſa facere omnia debeat; quæve ſint *SUA Bona*, quæ debeat omiſſis cæteris rebus omnibus adpetere atque perſequi. vide vſ. 8. & vſ. 16. & conſ. II. 22, 19. I. 8, 16. & ibi not. I. 22, 9 ſqq. IV. 3, 7—11. *&c.* Inde exſiſtit *pravus ſui amor*, ubi quis *SE* in corpore, & *Bona ſua* in rebus externis & omnino ἐν τοῖς ἀπροαιρέτοις, ut ait vſ. 16. (id eſt, in ulla re alia præterquam in recto uſu virium noſtrarum, adeoque in animi virtutibus) ponit; &, quod huic conſequens eſt, ubi ſuum bonum, ſuam utilitatem a communi hominum commodo ſejungit: &, hoc intuitu ſua cauſſa facere omnia, in vitio eſt utique, ac homine indignum. Atqui homo rectam rationem ſequens intelligit, *ſe* non eſſe corpus, ſed mentem, ratione ac libera voluntate præditam; *ſuum bonum* non in rebus corporeis, nec omnino in rebus externis, ſed in eo inceſſe, ut *mens* ipſius atque *ratio* & *voluntas* in ſtatu quam optimo ſit: intelligitque, ſtatum quam optimum ſuæ mentis ineſſe in *recto virium ſuarum uſu*; in tali uſu facultatum atque dotum earum, quibus eſt a Deo inſtructus, qualis ipſi, per intimum quemdam animi ſenſum, ut pulcerrimus, convenientiſſimus digniſſimusque commendatus ſit. Igitur hac ratione *ſe colere*, hac ratione *ſui cauſſa facere omnia*, nihil aliud eſt, niſi totum in eam curam incumbere, ut omnes vires facultatesque, quas poteſtati hominis ſubjecit Deus, & præſtantiſſimas quidem quasque maxime, excolas atque perficias; tum ut eis conſtanti conſilio quavis occaſione in eum modum utaris, quem intellexeris eſſe tua perſona digniſſimum,

atque talem, qui, ſi minus hominum iniquorum atque ſtultorum comprobationem invenerit, mereatur certe laudari ab omnibus, & æquiſſimo rerum omnium æſtimatori Deo adprobetur. Idem igitur homo ſimul, non (quod Wolfius Epictetum ſtatuit dixiſſe) *mavult ſibi eſſe melius quam alteri;* ſed intelligit, non modo cum ſuo vero bono veroque commodo numquam pugnare bonum commodumque aliorum, ſed eſſe etiam hanc partem haud minimam recti dignique uſus ſuarum virium, ut, quantumcumque in ipſo ſit, tantum ad communem felicitatem commodumque omnium, & ſingulorum, quo propius quisque ipſum adtingit, conferre ſtudeat enitaturque. Atque ita nec ἀκαινώνητον, ut vſ. 14. ait, nec ullo modo prave φίλαυτον eſt, τὸ πάντα αὐτοῦ (vel ἑαυτοῦ ἕνεκα) ποιεῖν. Hæc eſt, ſi non omnium Stoicorum, certe Epicteti noſtri ratio; quam & perſæpe ex profeſſo, & quavis occaſione (ut hoc loco) in transcurſu etiam, auditoribus ſuis inculcat: quam rationem minus perſpectam Wolfius habuerat, cum ad hunc locum ſcholion illud, quod ſupra retulimus, & alia nonnulla mox referenda, adnotaret.

Ibid. γέγονε γὰρ οὕτως τὸ ζῷον, ὥστε αὐτοῦ ἕνεκα πάντα ποιεῖν. „Cum particulam ὥστε authoritate noſtri codicis reſtituimus, ſententia ſatis perſpicua eſt, quæ aliis in libris confuſa & turbata occurrit.“ VPTON. — Scilicet ſic legerant diſtinxerantque ſuperiores: γέγονε γὰρ οὕτως. τὸ ζῷον αὐτοῦ ἕνεκα πάντα ποιεῖ. Quæ ſic verterat Wolfius: *Natura enim ita ferf: animal ſua cauſſa facit omnia.* Vptonus, mutata diſtinctione, non ſolum ὥστε e ſuo cod. inſeruit; ſed & ποιεῖ in ποιεῖν mutavit, haud dubie hoc pariter e codicis ſui præſcripto, certe poſtulante grammatica ratione. In utraque vero emendatione conſentientem habet noſtrum codicem ph. Nos præterea αὐτοῦ ἕνεκα ſcripſimus cum pab. pro αὑτοῦ quod habebant h. l. editi cum pc. Cæterum, cum ex iis quæ paulo ante adnotavimus, tum ex his quæ mox ipſe ſubjicit Epictetus, ſatis adparet, αὐτοῦ ἕνεκα (vel ἑαυτοῦ ἕνεκα) πάντα ποιεῖν, *ſui cauſſa omnia facere,* nunc non ſtrictiore illa & ignobiliore ratione dictum intelligi debere, qua idem hoc ſonat atque ad ſuam voluptatem aut ad ſuam privatam utilitatem omnia agendi conſilia referre; ſed latiori quodam modo eſſe accipiendum, qui nobiliorem admittat interpretationem, quo & *ſol* & *ipſe etiam Deus* dici poſſit ſua cauſſa facere omnia.

Eſt

Eſt ſcilicet, *ſua cauſſa facere omnia*, idem ac, ſui boni reſpectum habere: bonum autem cujusque ex ſuæ naturæ ratione cenſetur; quare rurſus, *ſua cauſſa facere omnia*, idem valebit ac ad ſuæ naturæ rationem, adeoque (ſi præ cæteris emineat ipſius natura) ad ſuæ naturæ excellentiam dignitatemque obtinendam tuendamque omnia referre, & omnino pro naturæ ſuæ ratione dignitateque facere quæcumque faciat.

Ibid. ὁ ἥλιος αὐτοῦ ἕνεκα πάντα ποιεῖ. *Sol ſui cauſſa facit omnia*, Sol, quem (ex pervulgata olim fere apud omnes notione) animatum ſtatuunt Stoici, quæcumque facit, eo facit, ut ſuas agat partes, ut ſuam ſuſtineat perſonam, ut ſuæ naturæ, talibus ad agendum viribus inſtructæ, rationem, excellentiam, dignitatemque tueatur. cf. III. 22, 5. Octo illa verba, καὶ γὰρ ὁ ἥλιος — — ποιεῖ, temere prætermiſerant editiones Gen. Col. Cant. & anon. Lond. αὐτοῦ ex Ven. revocavi, quod in αὑτοῦ mutavit Baſ. & Vpt. Habent tamen nunc αὑτοῦ etiam pab. ſed αὐτοῦ pc. Paulo poſt rurſus (vſ. 14.) τὸ πάντα αὐτοῦ ἕνεκα cum ed. Ven. & ſequentibus & cum codd. pac. ſcripſi, & vſ. 15. ἵνα τις ἀποστῇ αὐτοῦ, cum utroque loco αὑτοῦ poſuiſſet Vptonus, unius anonymi editoris Londinenſis auctoritatem ſecutus, cui tamen utrobique nunc favet codex pb. Tam parum in his ſibi conſtant libri.

Ibid. καὶ τὸ λοιπὸν αὐτὸς ὁ Ζεύς. „καὶ τὸ λοιπὸν, *& denique.* Sic codex noſter.“ VPTON. — Nempe antea καὶ τὸ λυπηρὸν edebatur, nullo prorſus ſenſu, quod ipſum tamen & noſtri codices pertinaciter tenent. Commodiſſime vero καὶ τὸ λοιπὸν, *& denique*, id eſt, *quid quod etiam ipſe Deus;* nempe per univerſam naturarum animatarum & intelligentium ſeriem, ad ipſum usque Deum, eadem ratio obtinet. De re vide paulo ante dicta, & conf. III. 3, 4. Simillima vero ratione in ſacris noſtris Scripturis frequenter commemoratur, *Deum nominis ſui cauſſa facere* quæcumque faciat.

Verſ. 12. Τέτιος καὶ Ἐπικάρπιος. „*Jupiter Pluvius* cultus eſt a Romanis. Tibull. I, 8. 26.

Arida nec Pluvio *ſupplicat herba Jovi.*

Ζεὺς ὑέτιος, ἔμβριος, a Græcis. Vide Auth. de Mundo, p. 869. [cap. 7. Tom. I. p. 615. ed. du Val. p. 106. ed. Batteux. Ipſa verba relata habes a Schegkio ad III. 11, 6.] Virgil. Georg. II. 326.

Tum Pater omnipotens foecundis imbribus Aether
conjugis in gremium lætæ descendit, & omnes
magnus alit, magno commixtus corpore, foetus.

Ac propterea Ἐπικάρπιος dictus." VPTON. — Eadem cognomina Jovi tributa habes I. 22, 16.

Ibid. καὶ Πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. „Vide ad I. 3, 1." VPTON.

Vers. 13. ἵνα μηδενὸς τῶν ἰδίων ἀγαθῶν δύνηται τυγχάνειν. „Pæne in Epicuri sententiam inclinat, qui (ut Ciceronis verbis utar) summum bonum sic instituit, ut nihil habeat cum virtute conjunctum: idque suis commodis, non honestate metitur: ideoque his, quibus congregamur, uti moderate & prudenter oportere censet, ut eorum studiis ea, quæ natura desiderat, expleta cumulataque habeamus: per eosdemque, si quid importetur nobis incommodi, propulsemus, &c." WOLFIVS. — Non meminerat, cum hæc scriberet vir optimus, quid esset quod τὰ ἴδια ἀγαθὰ dixerit intellexeritque Epictetus. Nempe ex vulgi quidem opinione opponi solent hæc duo, τὸ ἴδιον ἀγαθὸν, *privatum bonum*, & τὸ κοινὸν ὠφέλημα, *publica vel communis hominum utilitas*. Ex philosophi nostri ratione, τὸ ἴδιον ἀγαθὸν τοῦ ἀνθρώπου est *bonum homini proprium*, quatenus est *homo*, id est, λογικὸν ζῶον, *natura ratione prædita*; quod bonum inest in recto usu virium nostrarum, & non modo non pugnat cum communis utilitatis studio, sed illud cum maxime in se continet, nec ab eo separari ullo modo potest. Vide supra ad vs. 11. notata.

Vers. 14. Οὕτως οὐκέτι ἀκοινώνητον γίνεται τὸ πάντα αὐτοῦ ἕνεκα ποιεῖν. „*Sic non amplius a communitate recedit, qui omnia sua causa facit.* Si sic intelligatur, *sua causa facere omnia*, ut *officio quisque suo fungatur, & naturæ congruenter vivat*, ferri potest. Si vero ideo bene merendum de aliis existimat, ut vicissim alii de ipso bene mereantur; vulgarem potius consuetudinem, quam boni viri officium describere videtur, qui honestatem propter se expetens, præmia non aspernatur ille quidem, si contingant, sed non præcipue spectat. Sic homo dives, & quæstus simul honorisque contemptor, inservit reipublicæ gratis, labores & molestias capit, adit pericula, de suo largitur iis a quibus nihil sperat, æquo animo fert invidorum & imperitorum obtrectationes. Cur? Loquor hic non de Christiano, cui divinum

num præmium propoſitum eſt; ſed de philoſopho. Quia perſuaſum habet, ſe non eſſe oportere telluris inutile pondus: humanitatem id poſtulare, ut proſit plurimis. Si gratiam init, ſi laudatur, ſi honore afficitur, πάρεργα hæc non aſpernatur: ſed maximum officii fructum judicat ipſum officium." WOLFIVS. — Immo bene & perſpecte hæc a te expoſita, optime Wolfi! A tua vero ratione non discedere noſtri Philoſophi rationem intelliget quisquis attentius totum perlegerit locum, & eorum meminerit quæ ſuperius ad vſ. 11. a nobis obſervata ſunt.

Verſ. 15. *ἀπαὶ τί ἐκδέχῃ*; *ἐκδέχεται* pa. in contextu, ſed & idem *ἐκδέχῃ* in ora adnotavit.

Ibid. *πῶς ἔτι μία καὶ ἡ αὐτὴ ἀρχὴ πᾶσίν ἐστιν, ἡ πρὸς αὐτὰ οἰκείωσις.* Pro *πῶς ἔτι*, in pc. *πῶς ὅτι* corrupte ſcribitur. Dein *ἡ πρὸς* recte ſcripſerunt editt. Cant. Lond. & Vpt. cum pbc. Perperam ſuperiores *ἢ πρὸς* cum pa. quod corrigendum monuerat etiam Meibom. In *αὐτὰ* vero conſentiunt pabc. cum editt. omnibus, excepta Vptoniana, in qua *αὐτὸ* ſcribitur, pro more hujus editoris. Ad rem ſententiamque declarandam, hæc habes ad hunc locum ab VPTONO notata: „Laert. VII. 85. *τὴν δὲ πρώτην ὁρμὴν φασι τὰ ζῶον ἴσχειν ἐπὶ τὸ τηρεῖν ἑαυτὸ, οἰκειούσης αὐτῷ* [forſan, *αὐτὸ αὐτῷ*, aut *αὐτὸ ἑαυτῷ*] *τῆς φύσεως ἀπ' ἀρχῆς.* Cic. de Finib. III. 5. *Placet his quorum ratio mihi probatur, ſimul atque natum ſit animal (hinc enim eſt ordiendum) ipſum ſibi* conciliari *& commendari ad ſe conſervandum.* Vide Cic. de Offic. Lib. I. c. 4. Et Alexander Aphrodiſ. *περὶ Ψυχῆς*, p. 154. edit. Venet. *Οἱ μὲν οὖν Στωϊκοὶ (οὐ πάντες δὲ) λέγουσι, πρῶτον οἰκεῖον εἶναι τὸ ζῶον αὑτῷ. ἕκαστον γὰρ ζῶον αὐθὺς γινόμενον πρός τε αὐτὸ οἰκειοῦσθαι, καὶ δὴ καὶ τὸν ἄνθρωπον. οἱ δὲ χαριέστερον δοκοῦντες λέγειν αὐτῶν, καὶ μᾶλλον διαρθοῦντες [διαρθροῦντες] περὶ τοῦδε, Φασὶ, πρὸς τὴν σύστασιν καὶ τήρησιν οἰκειῶσθαι αὐθὺς γενομένους ἡμᾶς τὴν ὑμῶν* (lege *ἡμῶν*) *αὐτῶν.*" — Hæc Vptonus. Alia loca, ubi de eadem prima naturæ commendatione verba facit Epictetus, partim ab Vptono, partim a nobis, ſupra ad vſ. 11. citata ſunt. Hoc autem dicit philoſophus noſter, illam naturæ vim legemque, qua fit ut quodlibet animal commendatum ſit *ipſum ſibi*, ita penitus naturæ noſtræ infixum eſſe atque manere, ut nunquam ab ea discedere, nunquam contra eam eluctari poſſimus; atque ita late patere,

tere, ut non aliud habeat aut habere poſſit homo agendi atque conſilia vitæ capiendi initium finemque. Quo fit, ut, niſi eadem natura, quæ ſtatim ad conſervandum corpus noſtrum ejusque partes, & ad perſequenda ea quæ ad efficiendum commodum corporis ſtatum pertinent, nos invitavit, majora deinde & digniora bona & magis hominis propria nobis monſtraret, ad eaque nos invitaret, non poſſemus non omni niſu atque impetu ad illa priora unice ruere, & omne ſtudium ad propellenda ea quæ illis contraria ſunt conferre: & omnino, quatenus non novimus majora, ſublimiora & vere nominata & ſimpliciter bona; eatenus temperare nullo modo nobis poſſumus, quin ad illa minora, ignobiliora, multis exceptionibus obnoxia, denique falſi nominis bona, unice tendamus. Sed eadem natura, quæ ſtatim corpus noſtrum & res externas nobis commendaverat, procedente tempore ubi adolevit in homine ratio, oſtendit nobis, non eſſe *nos* corpus, ſed animum, & eſſe aliud genus rerum expetendarum longe illuſtrius, quæ nobis non modo ut bona, ſed ut bona hominis propria, denique ut unice vere & ſimpliciter bona commendentur. (conf. ad I. 26, 2.) Manet ergo ſemper hoc principium firmum & immutabile, *eſſe nos ipſis nobis a natura commendatos;* ſed illud maximi intereſt, tenere, quid ſimus *nos ipſi*, & quæ ſit *naturæ noſtræ dignitas & excellentia* præ cæteris animantibus, quorum omne bonum in corpore & in rebus extrinſecus advenientibus ineſt. Cæterum vide, an ex Alexandri Aphrod. verbis, ab Vptono ſupra relatis, corrigi poſſit corruptum (ut mihi videtur) apud Laërtium vocabulum, VII. 85. ubi proxime poſt verba ab eodem Vptono paulo ante relata ſic vulgo legitur: *καθά φησιν ὁ Χρύσιππος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Τελῶν· πρῶτον οἰκεῖον λέγων εἶναι παντὶ ζώῳ τὴν αὑτοῦ σύστασιν, καὶ τὴν ταύτης συνείδησιν.* Vide igitur, ne *καὶ τὴν ταύτης συντήρησιν* ſcriptum oporuerit, id eſt, *& ad hujus conſervationem*; quod & cum Ciceronis verbis de Fin. III. 5. & Offic. I. 4. convenit. Apud Suidam in Ὁρμή, pro *συνείδησιν*, quod habent editiones Laërtii, *σύνδεσιν* vulgo legitur.

Verſ. 16. *ὅταν ὑπῇ δόγματα ἀλλόκοτα.* „*Ὅταν ὑπῇ* cum *jubſint;* quaſi quæ intus & nulli viſa lateant.“ VPTON.

Ibid. περὶ τῶν ἀπροαιρέτων, οἷς ὄντων ἀγαθῶν καὶ κακῶν, Veteres editiones omnes, *πῶς ὄντων ἀγ.* Pro quo

quo Vptonus enclitice ἀπροσωρέτων τ' ὡς edidit. Sed rectissime jam olim WOLFIVS: „Lego ὡς" inquit; atque ita interpretatus est. Cui suffragatus est VPTON. in Notis: „Recte, ut *videtur*." subscribens. Sic & MEINOMIVS: „Quid si ὡς." Et in cod. pb. super τῶν, quod in contextu habet is liber cum aliis, inter lineas ὡς scriptum, sed id quidem a manu ita recenti, ut ex Wolfii Notis huc translatum videri possit.

Vers. 17. τοὺς κοιτωνίτας. δ' οὖν. „Κοιτωνῖται, *Cubicularii principis; οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος*, [vide Indic.] qui erant a cubiculis, & interioribus admissionibus. Seneca de Const. [Sapientis] cap. 14. *Nomenclatoris superbiam, cubicularii supercilium.* Vide Du Cange Glossar. [in Κοιτωνῖται.] Inscriptio Florent. in aula Magni Ducis:

ΘΕΟΙΣ. ΚΑΤΑΧ
ΕΙΔΟΜΕΝΕΙ
ΚΟΙΤΩΝΙΤΗ
ΚΑΙΣΑΡΟΣ. ΕΤΩΝ
ΚΕ. &c.

Ibid. ὅταν Καίσαρ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ λασάνου ποιήσῃ. „Hi dicebantur *Lasanophori.* Horat. lib. I. Sat. 6. vs. 109.

— — — *quinque sequuntur*
Te pueri, lasanum portantes.

Vide ad I. 2. 8." VPTON. Honestiori quadam notione verba illa ἐπὶ τοῦ λασάνου accipienda ratus vir doctus, cujus manu exaratus est codex noster pb., in ora h. l. τοῦ μαγειρίου scripsit, id est, *cum eum culinæ* (quasi dicas *ollæ*) *præfecerit.*

Vers. 18. Ἤθελον αὐτὸν ἀποβληθῆναι τοῦ κοιτῶνος. „κοιτῶνος repposui ex nostro codice, cum cæteri dant τοῦ κοιτῶνος." VPTON. — Conf. vs. præc. Codici Vptoni suffragatur noster pc.

Vers. 19. Ἐπαφρόδιτος. *Epaphroditus*, herus Epicteti. Vide I. 1, 20. & ibi notata.

Ibid. ὑπό τινος τῶν Καισαριανῶν. „*Cæsariani*, officiales procuratores Cæsaris, qui & *Catholiciani* dicuntur. Rationes fiscales tractabant; & bona ad principem devoluta, veluti vacantia, occupabant. Du Fresne Glossar." VPTON.

Ibid. Καίσαρος σκυτεὺς γένηται. „Hiccine ille Vatinius? de quo Tacit. Annal. XV. 34. Si ita, tum *Fabricio* ei nomen ex re datum." IDEM.

Vers.

Verſ. 20. Εἶδες ἄν, πῶς αὐτὸν ἔθ. „Optimè hæc noſtro idiomate exprimuntur: *Wou'd you but ſee, how Epaphroditus honoured him! How does that good Man Felicio, & pray you?* Nota interea latinum idioma, Τί πράσσει Φηλικίων ὁ ἀγαθὸς, φίλε ἐσ. *Quid agit Felicio vir bonus? amabo te.*" VPTON.

Verſ. 21. Εἴτά εἴ τις ἡμῶν ἐπύθετο. Poteſt ἡμῶν ad τις referri, ut fecit Vptonus cum Wolfio, *ſi qui noſtrûm.* Poteſt vero etiam a verbo ἐπύθετο pendere: *ſi quis percunctabatur e nobis* (ſervis Epaphroditi,) *quid ageret ipſe, dicebatur*, i. e. dicebamus; & in mandatis ab hero, qui ſe ad honori ducebat, habebamus, ut diceremus, *conſultare eum cum Felicione.*

Ibid. „Τί ποιεῖ αὐτός; *Quid ipſe*, id eſt, Dominus, *ageret?* Si honoris cauſſa a ſervo herus vocatur. Ariſtophanes Nub. verſ. 218.

Στ. Φέρε, τίς γὰρ οὗτος οὑπὶ τῆς ἁρεμάθρας ἀνήρ;
Μα. Αὐτός. Στ. Τίς αὐτός; Μα. Σωκράτης. — —

Vbi Schol. Αὐτός. Τιμῶν τὸν διδάσκαλον οὐκ εἶπε πρῶτον τὸ ὄνομα. Plautus Caſin. Act. IV. Sc. 2.

— — — — St. *Quid tu hic agis?*
Anc. *Ego eo, quo me ipſa miſit.* — — —

Ipſa, id eſt, hera mea. Theophr. [Charact.] c. 2. ἕως ἂν αὐτὸς παρέλθῃ. *donec ipſe*, id eſt, Dominus, *transierit.* Vbi conſule Caſaub." VPTON. Pervulgatum Pythagoreorum verbum, αὐτὸς ἔφα, honoris & obſequii cauſſa dictum.

Verſ. 22. Οὐχὶ γὰρ πεπράκει αὐτόν. Particulam γὰρ, quam ignorant alii omnes, percommode dedit noſter cod. pc. e quo eam adoptavi. ἐπεπράκει pro πεπράκει voluerat Meibom. præter rem. Vide ad I. 6, 3.

Verſ. 24. Ἠξίωται ἀημαρχίας; „Quis? Anne Felicio? Ita forſan." VPTON. Immo, *Aliquis;* quisquis ille fuerit. Nempe ſubintelligitur τις, quemadmodum & frequenter ad verbum φησὶ, ubi indefinite ſumitur, de quo uſu dictum ad I. 4, 9. & I. 17, 25.

Ibid. ἄλλος τοὺς ὀφθαλμοὺς καταφιλεῖ. „Mos notiſſimus, Eumæus apud Homerum, Od. π'. 15.

Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
χεῖράς τ' ἀμφοτέρας. —

Sed proprie ſervorum & hominum viliorum, manus oſculari." VPTON.

Ibid.

Ibid. εὑρίσκει λύχνους ἀπτομένους. *lucernas accenſas invenit.* „Ecce aliud lætitiæ ſignum; ſecundum morem. Virgil. Aen. I. 729.

Fit ſtrepitus tectis, vocemque per ampla volutant
atria: dependent lychni laquearibus aureis
intenſi.“ — —

VPTON.

Verſ. 25. ἐκεῖ γὰρ καὶ Θεοῖς εὐχαριστοῦμεν, ὅπου τὸ ἀγαθὸν τιθέμεθα. οἵ τοῦτο ἀγαθὸν dabat Ven. οἵ τοῦτο ἀγ. Baſ. & Lond. anon. οἵ τοῦτο Genev. Col. & Cant. Perſpecte vero WOLFIVS: Fortaſſe ἢ τὸ ἀγαθὸν.“ Tum SHAFTESBVRIENSIS COMES: „Fortaſſe ὅπου, ſicut in Enchir. [c. 31, 4. c. 38. rec. Wolf.] ὅπου γὰρ τὸ συμφέρον, ἐκεῖ καὶ τὸ εὐσεβές. Pro ὅπου facile legitur οἵ τον. Sic infra [II. 21. 7.] fortaſſe pro τι οὐ legendum τον.“ Denique VPTONVS: „Noſter codex pro οἵ τοῦτο habet οἵ τὸ, ſed magis placet viri nobilis lectio.“ — οἵ τὸ, quod in ſuo cod. notatum invenit, in contextu poſuit Vptonus; atque id ipſum in ora habet pb. qui in contextu cum aliis οἵ τοῦτο habet. Mihi vero, conſideranti quam pronus eſſet ex ΟΠΟΤ in ΟΙΤΟΥ lapſus librariorum, unice vera viſa fuit Shaftesburii emendatio, quam in contextum recipere non dubitavi.

Verſ. 26. ὑπὲρ ἱερωσύνης ἐλάλει μοι τοῦ Αὐγούστου. &c. περὶ ἱερωσύνης pc. — „Tacitus Annal. lib. I. c. 15. *Inter quæ Tribuni plebei petivere, ut proprio ſumtu ederent ludos, qui de nomine Auguſti, faſtis additi,* Auguſtales *vocarentur.* Lipſius in Excurſu ad locum: „Puto, ad hæc Sacerdotia, quæ cum ambitu & ſumptu „adfectabant in provinciis paſſim, pertinere Arriani lo„cum elegantem, de Sermonibus Epicteti lib. I. cap. 19. „Lepidus & ad philoſophum dialogiſmus: *Hodie,* inquit, „*locutus mecum quidam ſuper Sacerdotio Auguſti. Dico* „*ei: Mi homo, mitte rem, ſumptum multum facies fru*„*ſtra. At ſcribæ publici, inquit,* (corrupta hac parte „Græca) *nomen meum adnotabunt. Num tu igitur legen*„*tibus omnibus coram dices, Me inſcripſerunt? Et, ut* „*tu nunc poſſis adeſſe omnibus legentibus, mortuus quid* „*facies? Manebit meum nomen. Inſcribe ipſum lapidi,* „*& manebit. Age, extra Nicopolin autem quæ memo*„*ria tui? At coronam auream geſtabo.* (Qua ſcilicet „ornati ſacerdotes, dum faciunt; ex Livio, Plutarcho, „aliis.) *Si prorſum appetis coronam, roſeam indutus*

„cir-

„circumi; aſpectu enim id jucundius.“ Ipſa Livia *Sacerdos divi Auguſti* a ſenatu declarata: ad quod ſacerdotium reſpexit Ovidius de Ponto IV. 9, 105.

Stant pariter natusque pius, conjunxque ſacerdos,
Numina jam facto non leviora Deo.

Natus pius, Tiberius; *conjunxque ſacerdos*, Livia. VPTON.

Ibid. Δαπανήσεις πολλὰ εἰς οὐδέν. *multos ſumtus inutiles facies.* — „Qui Auguſti ſacerdotium ambiebant (haud levem tum temporis honorem), maximo ſumtu id faciebant. Sueton. in Tiber. [in Claud.] c. 9. *Septertium ellogies pro introitu novi ſacerdotii coactus impendere.* Vbi Caſaubonus: „Poſtquam cœpere Imperatoribus tan„quam diis templa exſtrui, redemta ſtatim ſunt ab im„probiſſimis adulatoribus ſacerdotia iſta vi magna pecu„niæ, non in Vrbe ſolum, quod teſtatur hæc hiſtoria; „ſed etiam per provincias. Declarat *Arriani* locus, „quem tractamus libro ſecundo ad cap. 18. [ſcil. in Com„ment. ad Sueton. Auguſt. c. 18. Vide mox ad Arrian. „hoc cap. verſ. 27.] & vetus ille lapis, quem Capuæ „deſcripſiſſe ajunt viri docti, poſitus a quodam qui gra„tis eum honorem eſſet conſecutus, quod hæc verba in„dicant: HVIC. ORDO. DECVRIONVM. OB. „MERITA. EIVS. HONOREM. AVGVSTA„LITATIS. GRATVITO. DECREVIT.“ Tacitus Annal. lib. XIV. c, 31. *Ad hæc templum divo Claudio conſtitutum; delectique ſacerdotes ſpecie religionis omnes fortunas effundebant.* Vbi Lipſius: „Legebantur „enim Pontifices flaminesque Claudio, ex provincialibus „ipſis: quibus in ſacra victimasque ejus divi multi fa„ciendi ſumptus.“ VPTON.

Verſ. 27. οἱ τὰ σύμφωνά, φασι, γράφοντες γράψουσι τὸ ἐμὸν ὄνομα. *qui pacta conventa literis conſignant, meum nomen inſcribent.* Vulgo editi omnes cum ſcriptis codicibus ſic exhibebant: οἱ τὰς φωνάς, φασι, γράφοντες. Ad quæ verba quid monuerint varii docti Viri, huc transſcribere non gravabimur, Vptono noſtro præeunte. Igitur primus WOLFIVS: „Οἱ τὰς φωνὰς γράφοντες, (inquit) *ii qui voces ſcribunt. Nomenclatores* verti. Puto eos intelligi, qui ultro ſua nomina ad ſuppeditandos ſumptus profitebantur ad ſacrificium Nicopolitanum, ob Actiacam Auguſti victoriam. Qui aliquid habet certius, candide impertiat.“

PETRVS

PETRVS FABER, Agoniſt. lib. I. c. 19. [in Theſ. Græcar. Antiquitatum Gronovlano Tom. VIII. col. 1873.] „Agonothetas coronis ornatos fuiſſe probant quæ Dio Chryſ. ſcribit in Diog. ſive Iſthmico. *Οὐ γὰρ νικήσαντες οὐδένα ἀγῶνα περιέρχονται στεφάνους ἔχοντες.* Quo etiam referendum exiſtimo quod apud Arrianum legitur de quopiam Neapolitani [Nicopolitani] agonis ſacerdotium affectante, ſermonesque cædente cum Epicteto: ubi *nomen ſuum in acta redactum iri a ſcribis publicis* dixiſſet, ſicut ex iis quæ libro III. ad finem proferemus verbis intelligetur. *Quæſiſſe namque philoſophum, quamvis, dum viveret, notus eſſe omnibus ea ratione quiret, quid hujus ipſo denique mortuo fieret. Reſpondiſſe: manſurum ſuum nomen, & coronam auream a ſe geſtatum iri:* jure illo ſcilicet ſacerdotis provincialis, immo etiam urbani, agonothetico. Nam, & apud Romanos ſacerdotum quoque ac pontificum hoc jus fuiſſe ludos curandi & ipſis præſidendi, ex Herodiano apparet.“ Idem PETRVS FABER ibid. lib. III. c. 23. [col. 2222.] „Pertinet etiam ad illam *in publicis agonum commentariis inſcriptionem agonothetarum nominis*, de qua loquimur, quod *de agonothetæ ſacerdotis* (ſic enim accipio, non ignorans quemadmodum alii explicant) *relato in acta nomine a commentarienſibus, loquentium ſermones perſcribentibus apud Nicopolim*, ita Epictetus ille apud Arrianum &c.“

ISAACVS CASAVBONVS, ad illa Suetonii verba, Auguſt. cap. 18. *Quoque Actiacæ victoriæ memoria celebratior & in poſterum eſſet, urbem Nicopolin apud Actium condidit.* „Sinum Ambracium ingredientibus ad dextram eſt Actium, vetuſtiſſimum Apollinis templum, ab Auguſto inſtauratum, & magnis reditibus ditatum: ad ſiniſtram *Nicopolis*, libera civitas, Auguſti opus & *κτίσμα*. Itaque ut *κτίστῃ* divini honores illi Nicopoli habebantur; eratque ibi apex honorum omnium, *Auguſti ſacerdotium*. Quare etiam *anno nomen dabat ſacerdos Auguſtalis, & in ſcribendis publicis aut privatorum contractuum inſtrumentis*, ad tempus notandum, *nomen ejus aſcribebant*: quomodo fieri ſolitum in plerisque Græciæ urbibus ſatis conſtat. Hæc nos ita eſſe colligimus ex eo loco *Arriani*, Diſſertationum Epicteti lib. I. cap. 19. quem ante nos attigerunt magis quam explicaverunt Juſtus Lipſius, [vide Not. ad verſ. 26.] & *πολυμαθέστατος* ille Petrus Faber. — — *Dixerat aliquis in ſermonibus Epicteto, velle ſe fieri ſacerdotem Auguſti. Epictetus ea ratione diſ-*

fuaſit, quod magnos ſumptus eſſet facturus nulli bono. Sumptus intellige, vel ludorum, qui in honorem Auguſti Nicopoli celebrabantur, maximis eorum impenſis, qui præditi eſſent ſacerdotio. Neque aſſentior iis qui ad curam ludorum Actiacorum hoc referunt: quia non Auguſto illi ſacri, ſed Apollini: neque putandum eſt, ludis Apollinis præfuiſſe alium potius quam ſacerdotem ejus Dei, in cujus honorem edebantur. Deinde Actiacus ἀγὼν ἱερὸς fuit, & habuit σίτησιν, quod obſervat Dio: Auguſtalis, ut videtur, non item. Vel potius intellige *ſumptus, quos facere conveniebat iis qui hunc honorem ambiebant:* eos enim fuiſſe maximos conſtat. Vide lib. V. ad cap. 9. [Comment. ad Suet. Claud. c. 9. Vide Not. ad verſ. præced.] Quæ ſequuntur in narratione Arriani, ſunt corrupta. Quid enim eſt οἱ τὰς φωνὰς γράφονλες? Nam doctis viris, qui conantur ea verba interpretari quaſi ſana, oleum & opera, me judice, perit. Nos autem legimus οἱ τὰ σύμφωνα γράφονλες, & eam ſententiam eruimus, quam initio retulimus. Eſt vero illuſtris hic locus, ex quo attentus lector diſcat non pauca, vulgo haud ita nota: ut, quod de anno in inſtrumentis notari ſolito diximus. Multæ enim civitates ſub imperio Romano proprios annorum characteres habuerunt, & neque Conſules Romanos indices cujusque anni ſcripſerunt, neque Juliani rationem ſunt ſecutæ. Infra, cap. 59. *Quædam Italiæ civitates diem, quo primum ad ſe* [Auguſtus] *veniſſet, initium anni fecerunt.* Sic igitur Nicopolitani annos numerarunt ab Auguſtali ſuo: quod & Alexandriæ factum: fuiſſe enim illis quoque Auguſtalem ſuum anni indicem, & τοῦ ἐνιαυτοῦ ἄρχονλα, ut loquitur Theodoretus, Cujacio ex non editis ejus urbis Chronicis notatum eſt. Habeo etiam in antiquiſſimis ψῆφον Πασχαλίων, id eſt, Canonem Paſchalem, ſcriptum Græce, ubi anni caput eſt non Januarius, ſed September, quod in Alexandrina Eccleſia aliisque ſcimus obtinuiſſe. Extat tamen Novella, qua jubentur omnes omnium partium imperii Romani συμβολαιογράφοι in ſcribendis inſtrumentis annum Imperatoris & Conſulum annotare: qua conſtitutione videntur æræ civitatum propriæ ab uſu omni ſummotæ. Præterea obſervandum, inter alios honores fuiſſe hunc deferri ſolitum ſummis Sacerdotibus, ut de illorum nomine contractus ſignarentur. Auctor Maccabæorum lib. I. cap. 14. [vſ. 41.] Καὶ ἐδόκησαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἱερεῖς τοῦ εἶναι

εἶναι αὐτῶν Σίμωνα ἡγούμενον καὶ ἀρχιερέα. Deinde [vſ. 43.] καὶ ὅπως γράφωνται ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ πᾶσαι συγγραφαὶ ἐν τῇ χώρᾳ. Nemo vero dubitare poteſt, recte a nobis eum locum eſſe conſtitutum; nam σύμφωνα Græcis JCtis aliisque ſcriptoribus τὰ συμβόλαια dicuntur. Gloſſarium Græcolat. σύμφωνον, συνθήκη. *pactum, compactum, conventum, conventiculum, pactio;* & σύμφωνα ποιεῖν apud mediæ ætatis Græcos, pro *contrahere, & pactum facere.* Obſervatione etiam dignum eſt, quod ait paulo poſt, de *corona aurea* iſtorum Auguſtalium: nam tales erant provincialium ſacerdotum. Tertullianus, de Idololatria, cap. 18. *Igitur purpura illa & aurum cervicis ornamentum eodem more apud Aegyptios & Babylonios inſignia erat dignitatis, quo more nunc prætextæ, vel trabeæ, vel palmatæ, & coronæ aureæ ſacerdotum provincialium.* Ejus coronæ meminit & Dio Chryſoſtomus. In fine ſuperioris loci, illa ῥόδινον λαβὼν περίθου, cave vertas cum viro magnæ famæ, [Lipſio,] *roſeam indutus circumi;* quod excuſari non poteſt: *ſed roſeam ſume & capiti circumda.*" — Hæc *Caſaubonus:* ſane erudite. Conſule præterea Salmaſ. de Modo Vſurar. p. 517. *de Pactis conventis.*" VPTON.

Corruptam lectionem, τὰς φωνὰς, in contextu reliquerat Vptonus; quam ego, poſtquam nimis diu Epicteti orationem obſcuravit, ejicere & cum præclara Caſauboni emendatione commutare non dubitavi. Monuerat etiam Salmaſius ad oram ſui libri, τὰ σύμφωνα omnino ſcribendum: ſed Meibomius ibidem, Forſan συγγραφάς. De vi vocabuli σύμφωνα confer Lexic. Polyb. in συμφωνεῖν, & in σύμφωνος. Adde Du Cange Gloſſ. voc. Συμφώνησις.

Ibid. γεγράφασιν. γράφουσι pc. in textu; ſed altera lectio in marg.

Verſ. 28. Μενεῖ μου τὸ ὄνομα. Μένει h. l. in præſenti ſcribit pc. non male. Sed mox idem in μενεῖ adſentitur cæteris.

Verſ. 29. Ἀλλὰ χρυσοῦν στέφανον φορήσω. „De *Corona aurea ſacerdotum* Prudentius, Periſteph. verſ. 1011.

Summus Sacerdos nempe ſub terram ſcrobe
acta in profundum conſecrandus mergitur,
mire inſulatus, feſta vittis tempora
nectens, corona *tum repexus* aurea,
cinctus Gabino ſericam fultus togam.

De *aurea ſacerdotum provincialium corona* meminit Tertull. de Idol.“ VPTON. Vide Iſaac. Caſaub. ad verſ. 27.

Ibid. ὄψει γὰρ κομψότερος. „*Videbis enim elegantius.* Puto pro ὀφθήσῃ poſitum, *videberis.* Vernaculo quidem noſtro ſermoni hic loquendi modus congruit: *du würdeſt feiner ſehen.*“ WOLFIVS. — Verte, *Roſeam ſume coronam, & capiti circumda; nam viſu eſt magis elegans.* ὄψει nomen eſt, non verbum. Per ſupinum, *viſu*, reddo; ut apud Virgil. *mirabile viſu*, id eſt, ὄψει θαυμαστόν.“ VPTON. Paulo ante, pro ῥόδινον, perperam ῥόδιον habet pb.

CAPVT XX.

TIT. πῶς αὐτοῦ θεωρητικός. αὐτοῦ (i. q. ἑαυτοῦ) e ſuperioribus editionibus revocavi, cum ab editore Lond. anon. & Vpt. in αὑτοῦ eſſet mutatum. Et habent quidem h. l. αὐτοῦ etiam pab. in pc. vero uterque notatur ſpiritus. At in tabula Capitum libro primo præfixa omnes tres codices in αὐτοῦ conſentiunt. Contra vero mox vſ. 2. conſentiunt rurſus omnes in αὐτῆς γίνεται θεωρητική. Rurſus vero vſ. 3. οὐκ ἔστιν αὐτῆς θεωρ. mssti omnes cum editionibus, una Vptoniana excepta. Quam inconſtantiam librorum ipſe etiam ſequi non ſum veritus.

Verſ. 1. Πᾶσα τέχνη &c. „Vide Caput 1. in initio, & quæ ibi notata. VPTON. Monuit etiam WOLFIVS: „Si primum caput cum hoc vigeſimo contuleris, pleraque rectius intelliges.“ — Confer præterea de eodem argumento cap. 17. hujus libri.

Ibid. προηγουμένων τινῶν ἐστι θεωρητική. „Τὰ προηγούμενα ſunt *primogenia*, vel *principalia*, *maximique momenti*, vel *antecedentia*. Fortaſſe προηγουμένως, *præcipue*, adverbialiter: ut ſignificet, *cuique arti certam quamdam materiam eſſe propoſitam, in qua verſetur poliſſimum*: ut ſutoris materia præcipua eſt corium; fieri tamen poteſt, ut e lino & lana etiam calcei conficiantur.“ WOLFIVS.

Verſ. 2. ὅταν μὲν οὖν ᾖ ὁμοειδὴς. „*Quod ſi ipſa quoque ſcientia, ſeu ars, ejusdem ſpecici eſt.* Res univerſæ dupliciter dicuntur eſſe: aut enim ſunt extra intelligentiam, aut ſunt intra ipſam. Quoad ſunt extra, aliud eſt quod intelligit, & aliud quod intelligitur: nec ſunt *idem ſpecie*, ſed *genere*; [refertur hoc ad veterum editionum

tionum lectionem, quæ paulo post sic dabant, ὅταν δ' ἂν ὁμοιογενὴς.] quoad nimirum ambo sunt νοητὰ, & materia facultateque quadam participent, unde communitas generis formari consuevit. In his vero quæ actu intelliguntur, quum idem sint intelligens & quod intelligitur, ὁμοειδῆ sint oportet. Nam lapis qui intelligitur, nihil aliud est, quam mens intelligens lapidem: propterea quod in vacantibus materia rebus idem est τὸ νοοῦν καὶ νοούμενον, ut inquit Aristoteles. At in his quæ sic sunt comparata, ipsum sese quidpiam potest apprehendere contemplarique; eaque mentis simplicissima est ἐνέργεια, qua ipsa se ipsam contemplans agnoscit; qua contemplatione perfecta describitur sapientia. De his qui plura volet, legat Aristotelem in tertio de Anima volumine." SCHEGKIVS. ἢ ὁμοειδὴς recte edit. Gen. Col. & seqq. cum pac. & pb. inter lineas. Perperam ἡ ὁμοειδὴς Ven. & Bas. Sic pb. in contextu.

Ibid. ὅταν δ' ἀνομοιογενὴς. „Sic noster codex." VPTON. Sic & noster pa. e correct. quidem sed ab eadem antiq. manu; & pb. in ora. Nempe aliàs perperam, separatis vocibus, hoc modo scribebatur, ὅταν δ' ἂν ὁμογενὴς. Et sic editiones Vptoniana priores; ad quæ verba MEIBOMIVS notavit: „ἀνομογενὴς crediderim legendum, id est, ἑτερογενὴς." — Ad eadem verba sic commentatus erat WOLFIVS: „*Cum autem ejusdem generis.* εἶδος καὶ γένος quid differant apud Dialecticos, vel pueris notum est. Hic existimo codicis esse mendum, legendumque ἀνομοιογενὴς una voce: *cum vero dissimilis generis;* ut sit perinde ac si dixisset ἀνομοιοειδὴς. Quid velit, exempla declarant. Φαντασία & λόγος sunt ὁμοειδῆ, quia & *vis ea quæ imaginem rei mente concipit*, vel factæ, vel talis ut fieri possit, in anima est, & ipsa *ratio* est in anima. Sunt ergo ejusdem sive generis, sive formæ. Sed *corium* est res extra animum: *litera* sive picta, sive ficta, est extra animum. Animus igitur, & corium, itemque litera, sunt res diversi generis, diversæque formæ. Hanc simplicissimam esse puto sententiam; nec requiri subtilem *generis* & *formæ* seu *speciei* distinctionem. Nec tamen obsto, quo minus Aristotelica ἀκρίβεια hîc locum habeat. Sed tum legendum videtur, ὅταν δ' ἢ ὁμογενὴς. Quis vero hujus distinctionis usus, quis finis est? Neque enim Epictetus in eo est, ut vel artem disserendi, vel naturæ obscuritatem, aut ullam aliam artem explicet: sed id tantum agit, *ut aliarum*

artium exempla ad morum doctrinam applicet. Is nimirum: *ut animadverſio excitetur, ne ratio ſui muneri deſit, ſed viſa dijudicet, non temere aſſentiatur, non temere concupiſcat, non temere averſetur quicquam. Id enim in tam cognata materia, atque adeo cohærente, multo fore turpius, quam ſi ſutor aut ſcriptor in materia extra ſe poſita falleretur, aut negligentius munus adminiſtraret ſuum.* Turpius eſt enim, ea non perſpicere quæ ante pedes ſunt, quam in discernendis remotiſſimis hallucinari. Tu, Lector,

— — *Si quid noviſti rectius iſtis,*
candidus imperti. Si non, his utere mecum.

Si qui vero argutiora hæc minus aſſequuntur; illud teneant, *ſummo cavendum eſſe ſtudio, ne in judicio rerum expetendarum & fugiendarum errent, labantur, decipiantur.* Logica & Phyſica Stoicorum ſpinoſiora ſunt, nec ſatis nota nobis: quod fragmenta quædam & exempla tantum hinc inde occurrunt, integræ vero artes eorum interciderunt. Quare ſi in his erravimus, nos veniâ dignos arbitramur.[a] Hæc *Wolfius:* quæ huc transſcripſiſſe non piget. Omnino vero in harum Diſſertationum Epicteti lectione cogitare perpetuo debemus id, quod ad Arriani Epiſt. Dedic. verſ. 3. monuimus, non tam eſſe *Scholarum Stoicæ Philoſophiæ Explicationes*, quam partim *Excurſus*, oblatis quibusdam ſingularibus occaſionibus, e re nata inſtitutos, partim *Paræneſes* & *Cohortationes;* in quibus omnibus intelligi par eſt, argumentum illud, de quo agitur, jam alio tempore, & nonnumquam proxime ante, in connexione atque ſerie reliquorum præceptorum, juſta via ac ratione & ex artis legibus, fuiſſe a præceptore expoſitum atque explanatum.

Verſ. 4. Γραμματικὴ πάλιν, περὶ τὴν ἐγγράμματον Φωνήν. *Grammatica verſatur in ſermone.* Conf. I. 1, 2. & ibi not. Vptonus cum Wolfio, *in voce literata;* & obſcure, & parum latine: nam *literatus homo* dicitur, *vox literata* dubito an dicatur, & qua notione. Videntur *ſcriptam* dicere voluiſſe *vocem;* quemadmodum ἔγγράμματος vulgo in Lexicis *ſcriptus* verti ſolet, & apud Sext. Empir. Math. I. 100. ἐγγράμματον Φωνὴν vertunt *vocem quæ mandatur literis.* At, *ſcriptus* vel *literis mandatus*, græce eſt ἔγγραφος: & Grammatica, licet primum a *ſcribendo* nomen invenerit, non modo in *voce literis*

literis mandata verſatur, ſed & *ore prolata*, ſcil. omnino in *ſermone*. Sed nimirum non habent Græci vocabulum, quo citra ambiguitatem deſignare *linguam* vel *ſermonem hominum* poſſint, ea notione qua dicimus *lingua Græca, ſermo latinus*. Eſt quidem Φωνὴ *lingua* ſive *ſermo hominum*; ſed eſt etiam vox brutorum animantium, atque etiam vox incondita hominis ejulantis aut vociferantis. Itaque, ut *hominum ſermonem* diſtinguant a beſtiarum voce, aut ab alio incondito ſono, Φωνὴν ἔναρθρον, *vocem articulatam* dicunt, eodemque modo Φωνὴν ἐγγράμματον, *vocem quæ literis continetur*, id eſt, *quæ elementis certa ratione a ſe invicem diſtinctis continetur*, ſive ea ore pronuncietur, ſive ſcripto ſit conſignata. Sic ſane & apud Pollucem II. 114. Φωνὴ, Φθέγμα, Φθόγγος ἔναρθρος, ἐγγράμματος, οὐκ ἀδιατύπωτος, *vox, ſonus articulatus, diſtinctis elementis conſtans, non informis*, pro ſynonymis, ut videtur, ponuntur. Sed diverſa paululum & ſignatiore quadam notione αἱ ἐγγράμματοι Φωναὶ dictæ apud Epictetum noſtrum videntur II. 14, 15. ubi vulgatam verſionem, *voces literatæ*, tenuimus. Vide locum, & ibi notata.

Ibid. μή τι οὖν ἐστι καὶ αὐτὴ ἐγγράμματος Φωνή; Sic omnino fuit ſcribendum, καὶ αὐτὴ, *& ipſa*, quemadmodum omnes habent vſ. 2. Hoc loco perperam αὕτη dabant mſsti & editiones omnes ante Vptonianam, in qua eſt αὕτη, operarum puto errore; cum fortaſſe αὐτὴ ſcriptum voluiſſet editor.

Verſ. 5. Σύστημα ἐκ ποιῶν Φαντασιῶν. [*Ratio* eſt:] „*Ordo, multitudo, compages e viſis quibusdam.* Vtrum *Ratio* ita confletur e viſis, ut corpus humanum e capite, brachiis, thorace, ventre, pedibus, & reliquis a disputare non eſt hujus loci. Sed *Rationis* munus eſſe dijudicationem rerum, quæ a ſenſibus animo offeruntur, ſatis notum eſt.“ WOLFIVS.

Λόγος apud Laërt. VII. 45. ex Stoicorum ratione definitur συστημάτων καὶ ἐπιφορᾶς. Sed ibi quidem mutila oratio eſt, legendum σύστημα ληψμάτων (vel ἐκ ληψμάτων) καὶ ἐπιφορᾶς. conf. ibid. ſect. 76. At ibidem λόγος alia prorſus notione accipitur, de qua diximus ad I. 7, 1 & 5. qui huc nullo modo ſpectat. Λόγος, ἡ λογικὴ δύναμις, *ratio, rationis facultas*, qua mutis animantibus excellit homo, I. 1, 4 ſq. & 12, definitur ἡ χρηστικὴ δύναμις ταῖς Φαντασίαις. Quam eamdem in ſententiam hoc ipſo loco, verbis proxime præcedentibus, ait,

ὁ λόγος ὑπὸ τῆς Φύσεως παρείληπται πρὸς χρῆσιν φαντασιῶν οἵαν δεῖ. *Ratio a natura adhibita & nobis data eſt ad convenientem uſum viſorum.* Nempe ſic perapte definitur Ratio, quatenus *vis & facultas* animi eſt, qua peræque præditi inſtructique ſunt omnes homines. Poteſt vero etiam conſiderari tamquam *habitus* aliquis animi, qui ex uſu illius facultatis exſiſtit: qui habitus alius eſt in aliis hominibus, prout cuique partim materia atque occaſio oblata fuit, talia atque talia viſa accipiendi, & facultatem ſuam excolendi; partim prouti quisque uſus eſt materiis occaſionibusque oblatis, i. e. prouti viſa oblata vel neglexit, vel adripuit, ſuscepit, diſcuſſit, varia viſa inter ſe contulit, conſentanea animi decreta & conſilia cepit, & quæ ſunt aliæ mentis operationes. Atque hoc intuitu haud abſurde definiri *Ratio* cuique homini propria videtur, *ſyſtema vel complexus viſorum, certo modo ſe habentium.* Eam Stoicorum definitionem ad verbum latine reddidit Vitruvius lib. I. c. 1. *Rationem* vocans *collectionem ex ſenſibus perceptis;* laudatus Fabricio ad Sextum Empir. adv. Math. VII. 163. qui & conferre juſſit Barthium ad Claudian. p. 108. Eodem pertinet, quod de Stoicorum ſententia Plutarchus ſcribit, de Placit. Philoſ. IV. 11. ὁ δὲ Λόγος, καθ' ὃν προσαγορευόμεθα λογικοὶ, ἐκ τῶν προλήψεων συμπληροῦσθαι λέγεται, κατὰ τὴν τρώτην ὁβδομάδα. Simili vero ratione ἡ Τέχνη, ex mente Stoicorum, definitur σύστημα ἐκ καταλήψεων συγγεγυμνασμένων, apud Sext. Emp. Pyrrh. III. 188 & aliis locis, a docto editore ibi laudatis.

Ibid. καὶ αὐτοῦ θεωρητικός. Sic edd. vett. αὐτοῦ edidit Vpton cum anon. Lond. ſic & mox vſ. ſq. καὶ αὐτῆς γίνεται ſcripſit, pro καὶ αὐτῆς, quod dabant ſuperiores. in αὐτοῦ tamen cum Vpt. convenit pb. καὶ αὐτῆς vſ. ſq. habet pa. cum vett. edd. καὶ αὐτῆς pc. cum Vpt. Deſunt autem illa verba in pb.

Verſ. 6. τίνα θεωρήσουσα παρελήλυθεν; ſcil. ἡμῖν, *advenit nobis*, id eſt, *data eſt nobis*, i. q. παρείληπται, verſ. præc. Conf. I. 1, 4.

Ibid. Αὐτὴ οὖν τί ἐστιν; Vulgo omnes Αὕτη. Sed Αὐτὴ omnino fuit ſcribendum; quemadmodum αὐτὸς οὖν omnium conſenſu ſcribitur verſu præced.

Ibid. αὐτῆς γίνεται καὶ τῆς ἐναντίας θεωρητική. „Quippe eadem ſcientia contrariorum.“ VPTON. De αὐτῆς dictum ad verſ. præc.

Verſ.

Verſ. 8. Ὁρᾶτε καὶ ἐπὶ τοῦ νομίσματος. „Iſtud καὶ eſt ex noſtro codice. [cum quo facit pb.] Sed vide I. 7, 6 ſqq. II. 3, 3. Mox pro κατὰ δοκιμασίαν, idem codex πρὸς δοκιμασ.“ VPTON. Speciem utique habet πρὸς δοκιμ. Sed hoc ipſo, quod nimis (ut ſic dicam) in promtu erat, ſuſpectum fit; quandoquidem κατὰ δοκιμ. per ſe non male convenire huic loco videtur.

Ibid. τῇ ὀσφρησίᾳ. *Olfactu.* „Metallici æs & recentem monetam etiam olfactu ſe dignoſcere perhibent.“ WOLFIVS. „Vide Caſaub. ad Sueton. in Veſpaſ. c. 23.“ VPTON. τῇ ὀσφρήσει pb.

Verſ. 9. ῥίψας τὸ δηνάριον. In contextum hoc primus recepit Vptonus, pro ῥήξας, quod dabant ſuperiores. „Legendum ῥίψας, *projecto denario.*“ WOLFIVS. „Omnes editt. ῥήξας. Sed ad oram cod. Baſ. [edit. Baſ.] & Salmant. ῥίψας. Recte.“ VPTON. In ῥήξας conſentiunt noſtri pabc.

Verſ. 10. ὅπου διαφέρειν οἰόμεθα. Temere οἰώμεθα ed. Baſ. quod repetiere ſequentes, usque ad Vptonum, qui verum ex ed. Ven. reſtituit.

Verſ. 11. ἐπὶ δὲ τοῦ ταλαιπώρου ἡγεμονικοῦ. Articulum τοῦ, quem cum pa. ignorabant ſuperiores editiones, tacite adjecit Vpt. & agnoſcunt eum noſtri pbc. — „*In miſero vero hegemonico:* Mens ſeu ratio, ὁ νοῦς ἢ λόγος, a Platone τὸ ἡγεμονικὸν ἢ ἡγεμονοῦν dictum eſt; quod interiores animi partes, τὸ ἐπιθυμητικὸν καὶ θυμοειδὲς, τὰ πάθη καὶ αἱ ὁρμαὶ, vis appetendi & iraſcendi, rationis veluti ductum & auſpicia ſequi, neque latius evagari debeant.“ WOLFIVS. — „τὸ ἡγεμονικὸν, *animi principatus.* Cicero de Nat. Deor. II. 11. *Principatum autem id dico, quod Græci* ἡγεμονικὸν *dicunt; quo nihil in quoque genere nec poteſt, nec debet eſſe præſtantius.* Seneca de Ira, lib. I. c. 3. *Regium illud & principale.* Vide Laërt. VII. 159. Notanda eſt diviſio apud M. Antonin. II. 2. σαρκία, πνευμάτιον, ἡγεμονικόν. Et eodem ſenſu III. 16. σῶμα, ψυχή, νοῦς.“ VPTON *in Indic. voc.* Ἡγεμονικόν. Adde Plutarch. de Plac. Philoſ. IV. 21. laudatum Menagio ad Laërt. l. c. Sext. Empir. Pyrrh. II. 70. & ibi Fabric. &c. Quibus ex locis intelligitur, ſibi veluti proprium Stoicos feciſſe illud vocabulum.

Ibid. χάσκουσες καὶ καθεύδουσες. „Noſter codex χάσκουσος καὶ καθεύδουσος.“ VPTON. Nempe perperam ille codex, cum quo facit & noſter pb.; recte vero vulga-

ta habet ſcriptura. Verbum χάσκουσες autem in παίσχοντες detorſit pc.

Ibid. ἡ γὰρ ζημία οὐ προσπίπτει. „*Damnum non incidit*; h. e. non ſtatim cernitur, non expenditur.“ WOLFIVS. *Menti & obſervationi noſtræ non occurrit; in ſenſum non incurrit; non animadvertitur.* cf. ad I. 2, 5.

Verſ. 12. περὶ τὰ ἀδιάφορα δ' ἐσπευσμένως. Sic recte ed. Cant. Lond. anon. & Vpt. quemadmodum & ſcribendum monuerunt Wolfius atque Salmaſius, & in ſuo codice notatum teſtatur Vpton. Perperam περὶ τὰ διάφορα edd. Ven. Baſ. Genev. & Col. cum noſtris mſſtis. Ferri potuiſſet ſic ſcriptum, περὶ τ' ἀδιάφορα.

Ibid. πρὸς τὸ ἐκτυφλωθῆναι. „Scilicet τὴν γνώμην; de *cæcitate mentis.*“ WOLFIVS. Immo *oculorum excæcationem* dicit, quam longe majus malum eſſe vulgo exiſtimant, quam animi occæcationem. conf. I. 5, 4. & I. 11, 9 ſqq. I. 18, 6. De oculorum excæcatione eodem verbo ἐκτυφλοῦν rurſus utitur I. 27, 11 ſq. De mentis occæcatione ἀποτυφλοῦν uſurpat, I. 6, 42. I. 16, 19. & alibi; quod tamen diſcrimen non conſtans eſt. cf. I. 18, 6. & II. 20, 20.

Ibid. ὅτι μακρὰν εἶ. Temere μακρὸν, pro μακρὰν, ed. Vpt. operarum errore.

Verſ. 13. τὴν μεγίστην τέχνην. „Vide ad I. 15, 2.“ VPTON.

Verſ. 14. ὁ προηγούμενος λόγος τῶν Φιλοσόφων. *principalis philoſophorum doctrina.* „*Præcipua ratio, caput & ſumma doctrinæ philoſophicæ.* Sententia eſt: τὸ ὅτι, hoc eſt, nuda præcepta eſſe facilia; ſed τὸ διότι, hoc eſt, rationes, quibus ea & intelligantur, & vera eſſe perſuadeatur, argumentaque contraria diluantur; id vero eſſe difficilius.“ WOLFIVS.

Verſ. 15. Τί γὰρ ἔχει μακρὸν. Temere τί δὲ, pro τί γὰρ, edd. Gen. Col. & ſequentes, & perperam accepto ſcripturæ compendio, quod eſt in ed. Baſ.

Ibid. τέλος ἐστὶ τὸ ἕπεσθαι Θεοῖς. Vide Not. ad I. 12, 5.

Ibid. οὐσία δ' ἀγαθοῦ, χρῆσις οἵα δεῖ φαντασιῶν. „Conf. I. 8, 16. [& ibi not.] I. 18, 8. II. 1, 4.

Verſ. 16. Λέγε· Τί οὖν &c. Conciſa oratio: *Dic;* id eſt, *Quod ſi vero ex me aut ex alio præceptore quæras*, vel, *ſi ego ex te quæram, quid igitur* &c.

Ibid. τί ἐστι· Φύσις ἡ ἐπὶ μέρους, καὶ τί ἐστι Φύσις ἡ τῶν ὅλων. „Nota hanc diſtinctionem, ad quam crebro reſpicit

respicit Epictetus. Laërtius VII. 89. Φύσιν δὲ Χρύσιππος μὲν ἑξακούει, ᾗ ἀκολούθως δεῖ ζῆν, τήν τε κοινὴν, καὶ ἰδίως τὴν ἀνθρωπίνην. Ὁ δὲ Κλεάνθης τὴν κοινὴν μόνην ἐνδέχεται Φύσιν, ᾗ ἀκολουθεῖν δεῖ, οὐκέτι δὲ καὶ τὴν ἐπὶ μέρους. Chrysippi sententiam sequitur Epictetus. Eadem utrisque ratio. Nunquam enim aliud *Natura*, aliud *Sapientia* suadet. Sic M. Antonin. II. 9. Τούτων ἀεὶ δεῖ μεμνῆσθαι, τίς ἡ τῶν ὅλων Φύσις, καὶ τίς ἡ ἐμὴ, &c. Idem V. 3. Εὐθεῖαν πέραινε, ἀκολουθῶν τῇ Φύσει τῇ ἰδίᾳ καὶ τῇ κοινῇ· μία δὲ ἀμφοτέρων τούτων ἡ ὁδός. Et sect. 25. Ἐγὼ νῦν ἔχω ὅ με θέλει νῦν ἔχειν ἡ κοινὴ Φύσις, καὶ πράσσω ὅ με νῦν πράσσειν θέλει ἡ ἐμὴ Φύσις. Vide & lib. XI. sect. 5." VPTON.

Vers. 17. Ἂν οὖν ἐλθὼν Ἐπίκουρος εἴπῃ. „Noster codex εἴποι." VPTON. In εἴπῃ consentiunt nostri.

Ibid. εἶναι δεῖ. δεῖ εἶναι pc.

Ibid. τί τὸ προηγούμενόν ἐστιν ἐΦ' ἡμῖν. „*Quid sit in nostra natura præcipuum?* hoc est, Corpus-ne pluris sit, an Animus?" WOLFIVS.

Ibid. τί τὸ ὑποστατικὸν καὶ οὐσιῶδες; *Quid substantiale & essentiale?* Propria vocabula nobis non suppetunt. Hoc vult, opinor: ratione & mente hominem præstare bestiis: hoc est, si Porphyriano more loquamur, ὅτι ὁ λόγος καὶ ὁ νοῦς, ᾗ διωρετικὴ τε τῶν ἄλλων ζῴων, καὶ συστατικὴ τοῦ ἀνθρώπου διαφορά ἐστι: mente & ratione distingui hominem a bestiis; mente proprie absolvi hominem." WOLFIVS. Sic passim Simplicius in Comment. in Enchir. hominem κατὰ ψυχὴν λογικὴν οὐσιωμένον dicit. Pro ὑποστατικὸν, perperam ὑποταικὸν habet pc.

Ibid. τοῦ κοχλίου ἀγαθὸν οὐκ εἰκὸς εἶναι ἐν τῷ κελύφει. Perperam ante Vptonum τῷ κελύφει absque præpositione edebatur. Hinc WOLFIVS: „Malim ἐν τῷ κελύφει, ut ἐν σαρκί. Sententia est: Cochleam ipsam, hoc est, vivum animalculum præstare testæ cui includitur. Sic animum, qui corpore, non secus ac cochlea testa sua, contineatur, præstantiorem esse corpore: & hominis bonum æstimandum non e corpore, sed ex animo." — VPTONVS: „Noster codex ἐν τῷ κελ. [Sic & ph. quemadmodum & corrigere jusserat Salmas.] Vide cap. 23. in initio. Sic autem interpretare: Ἂν οὖν ἐλθὼν Ἐπίκουρος &c. *Quod si Epicurus adveniens dixerit, In carne bonum esse oportere;* (vide III. 7. 3. & quæ ibi notata.) *rursus longum fit; ac necesse est audire, Quid sit*

ſit in natura noſtra præcipuum; Quid ſit loco ſubjecti & materiæ? neceſſe eſt, inquam, audire, *cochleæ bonum in teſta poſitum non probabile eſſe; num itaque hominis bonum? Immo vero, Epicure, tu ipſe aliquid præſtantius habes. Quid eſt quod in te deliberet? quod res ſingulas perpendat? quod de hac ipſa carne judicet, eam eſſe id, quod in homine præcipuum.*"

Verſ. 18. Σὺ δ' αὐτός τι κυρ. Sic commodius Vpt, cum pc. quam uti vulgo cæteri dabant Σὺ δ' αὐτὸς τί κυρ.

Verſ. 19. τί δὲ καὶ λύχνον ἅπτεις; „Confer II. 20, 9 ſqq. Vide etiam Com. Shaft. Vol. I. p. 92." VPTON.

Ibid. τηλικαῦτα βιβλία γράφεις. „De Scriptis Epicuri ſic Laërtius, X. 26. Γέγονε δὲ πολυγραφώτατος ὁ Ἐπίκουρος, πάντας ὑπερβαλλόμενος πλήθει βιβλίων. κυλινδροι μὲν γὰρ πρὸς τριακοσίους εἰσί. — — Ἐζήλου δὲ αὐτὸν Χρύσιππος ἐν πολυγραφίᾳ. — — Εἰ γάρ τι γράψαιτο Ἐπίκουρος, ἐφιλονείκει τοσοῦτο γράψαι ὁ Χρύσιππος· καὶ διὰ τοῦτο καὶ πολλάκις ταὐτὰ γέγραφε, τῷ μὴ ἀπελθεῖν· καὶ ἀδιόρθωτα ἔλιπε, τῷ ἐπείγεσθαι. (Sic hunc locum legendum cenſeo.) Καὶ τὰ συγγράμματα μὲν Ἐπικούρῳ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα· ὧν τὰ βέλτιστά ἐστι τάδε, κ. τ. λ. *Scripſit autem Epicurus infinita volumina, adeo ut illorum multitudine cunctos ſuperarit. Namque ad trecenta volumina ſunt. — — Aemulatus eſt illum Chryſippus in ſcribendo multa. — — Nam ſi quid Epicurus ſcriberet, tantundem ſcribere & Chryſippus contendebat: atque ideo ſæpius eadem ſcripſit, eo quod non relegeret; & non emendata reliquit, eo quod feſtinaret. — — Sunt igitur Epicuri volumina tot numero & magnitudine; ex quibus iſta vel optima ſunt,* &c. Hanc ob cauſſam credo Epicurum *Doctum* nominari a Propertio, III. 20, 25. ubi nullo modo textus eſt ſollicitandus:

— — *aut hortis, docte Epicure, tuis.*

Et apud Petronium:

Ipſe pater veri doctis *Epicurus in hortis.*"

VPTON.

Ibid. Οὕτω μακρὸς ὁ λόγος γίνεται. *Sic prolixa naſcitur disputatio.* Poſſis fortaſſe commodius vertere: *Sic doctrina fit longior.* cf. VI. 14. & II. 21, 23 not.

CAPVT

CAPVT XXI.

Verſ. 2. ἂν ὀρέγωμαι &c. „Alludit ad tres in philoſophia locos. Vide lib. III. c. 2.“ VPTON. Vide Adnot. proxime ſeq.

Ibid. ἂν προσθέσει, ἂν ἐπιβολῇ, ἂν συγκαταθέσει. Vulgo omnes ante Vptonum προσθέσει dabant, quod vocabulum eodem ſenſu ac συγκατάθεσις uſurpatum vidimus I. 4, 11. Ac poterat illud h. l. cum συγκαταθέσει ita junctum videri, ut, quemadmodum τὸ ὀρέγεσθαι & τὸ ἐκκλίνειν ad primum e tribus illis locis ſpectant, de quibus Vptonus modo monuit, ὁρμὴ vero & ἀφορμὴ ad ſecundum, ſic hæc duo vocabula ad tertium locum pertinerent. At ea ratione otioſe copularentur duo vocabula prorſus ſynonyma, cum potius, ſi analogia quædam cum ſuperioribus membris orationis debebat ſervari, ſicut primum ὀρέγομαι & ἐκκλίνω dixit, & deinde ὁρμῇ καὶ ἀφορμῇ χρῶμαι, ſic nunc cum συγκαταθέσει jungi ἔτοχῇ debuiſſet; quemadmodum I. 4, 11. προσθέσει καὶ ἔτοχῇ junctа vidimus. Sed ea quidem ἀκρίβεια, in ſubito præſertim ſermone, non utique neceſſaria fortaſſe erat. At alia ratio aderat, quæ ſuſpectam vocem προσθέσει merito facere debuit, nempe medium inter προσθέσει & συγκαταθέσει interjectum vocabulum ἐπιβολῇ, quod cum neutro e duobus reliquis convenit. Levatur omnis difficultas, & recte procedit oratio, προσθέσει in προθέσει mutato, quod tacite fecit Vptonus; neſcio an codicis ſui præſcriptum ſecutus, de quo nihil monuit; hoc video, id jam Wolfium in verſione expreſſiſſe, *ſi ſic proponam*; & προθέσει ſcribendum diſſerte monuiſſe Meibomium. Id ipſum vero exhibet noſter pb. Eodem modo πρόθεσις & ἐπιβολὴ cum eisdem, quæ hoc loco præceſſerunt, junguntur I. 4, 14. πῶς ὁρμᾷς καὶ ἀφορμᾷς, πῶς ὀρέγῃ καὶ ἐκκλίνεις, πῶς ἐπιβάλλεις καὶ προτίθεσαι καὶ παρασκευάζῃ. Et III. 22, 43. ὀρέγεσθαι δ' ἢ ἐκκλίνειν, ἢ ὁρμᾶν ἢ ἀφορμᾶν, ἢ παρασκευάζεσθαι ἢ προτίθεσθαι.

Verſ. 3. Τί οὖν ἡμῖν ὀβελίσκον καταπιὼν περιπατεῖς; *Quid ergo nobis, quaſi qui verum deglutiſſes, incedis?* „Legendum ὡς ὀβελίσκον. Intelligenda autem ſtatua trium laterum in acutum deſinens, a ſimilitudine veru, pyramidi non adeo abſimilis. Hoc autem verbo deridet hominem inflatum, & ſeſe efferentem oſtentatorem.“ WOLFIVS. — „Illud ὡς abeſſe poſſit; idque elegan-

ter

ter. Sic apud Sophocl. Oed. Col. 138. [vſ. 142. edit. Brunck.]

Μή μ' ἱκετεύω προσίδῃτ' ἄνομον.

Vbi Schol. Λείπει τὸ, ὡς· ἵν' ᾖ, ὡς ἄνομον. Homer. Il. ω. 258.

— — ὃς θεὸς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν. —

Qui tamquam *Deus erat inter homines.*

Horat. lib. I. Epiſt. 2.

Ruſticus expectans dum defluat amnis. —

Id eſt, *ad inſtar ruſtici exſpectantis.* Ceterum Epictetus iſtos elato vertice & corpore erecto depingit, de quibus & Perſius I. 129.

Sequc aliquem credens, Italo quod honore ſupinus.

Seneca de Benef. II. 13. *Quid te tantopere reſupinet?* Sophocles, Aj. 1247.

Τψηλ' ἐκόμπεις, κἀπ' ἄκρων ὠδοιπόρεις.

Quam magnifica jactares, ſummisque digitulis incederes.

Dicunt noſtrates: *He walks as if he ſwallowed a ſpit.*" VPTON. — ὀβελίσκον hoc loco cum Vptono *verū* interpretari magis conſentaneum duxi, quam lapideum *obeliſcum* cum Wolfio.

CAPVT XXII.

Verſ. 1. Αἱ προλήψεις. „Προλήψεις καὶ ἐννοίας Cicero *Anticipationes*, id eſt, *anteceptas animo rerum quarundam informationes, prænotiones, præſumtiones, & notitias rerum* convertit." WOLFIVS. „Articulum Αἱ [quem ignorabant ſuperiores editiones] reſtitui, monente noſtro codice." VPTON. Eumdem habet noſter pb. De προλήψεσι καὶ ἐννοίαις vide Cic. de Nat. Deor. I. 17. Top. 7. Acad. II. 10. & c. 7. Fin. III. 6. v. 21. Tuſc. I. 24. Adde Laërt. VII. 54. Φυσικὰς προλήψεις dicit Epictet. infra, vſ. 9. conf. Plutarch. de Plac. Phil. IV. 11.

Ibid. Τίς γὰρ ἡμῶν οὐ τίθησιν, ὅτι τὸ ἀγαθὸν συμφέρον ἐστί; *Quis enim noſtrum non ſtatuit, Bonum eſſe id quod utile ſit?* Diogenes Laërt. in vita Zenonis, VII. 98. Πᾶν δὲ ἀγαθὸν συμφέρον εἶναι, καὶ δέον, καὶ λυσιτελὲς, καὶ χρήσιμον, καὶ εὔχρηστον, καὶ καλὸν, καὶ ὠφέλιμον, καὶ αἱρετὸν, καὶ δίκαιον. Et Socrates apud Platon. in Alcibiad. I. Τὰ μὲν δίκαια, καλά· τὰ δὲ καλὰ,

λὰ, ἀγαθά· τὰ δὲ ἀγαθὰ συμφέρει· τὰ δίκαια ἄρα συμφέρουσά ἐστι. Cicero de Off. III. 3. *Nunquam poſſit utilitas cum honeſtate contendere. Itaque accepimus, Socratem exſecrari ſolitum eos, qui primum hæc, naturæ cohærentia, opinione distraxiſſent. Cui quidem ita ſunt Stoici aſſenſi, ut, quidquid honeſtum eſſet, id utile eſſe cenſerent; nec utile quidquam, quod non honeſtum.*" VPTON. — Conf. Sextum Emp. Pyrrh. Hypotyp. III. 20, 169. & quos ibi laudavit Fabricius. Alias nonnullas προλήψεις τοῦ Ἀγαθοῦ promit Noſter II. 11, 20 & 22.

Ibid. ἐκ πάσης αὐτὸ περιστάσεως. Hanc verborum ſeriem prætuli, quam dedit pc. Alii vulgo ἐκ πασ. περιστ. αὐτό. Vertit Vptonus, *quavis in difficultate;* magis generaliter Wolfius, *quavis ratione*, quod prætuli, ut idem ſit ac ἐκ παντὸς τρόπου I. 25, 4.

Verſ. 2. Περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προλήψεων ταῖς ἐπὶ μέρους οὐσίαις. „Conf. I. 2, 6. II. 11, 4. II. 17, 7. & ſæpius alibi." VPTON. Hæc de re, quæ hic agitur. De conſtructione dativi caſus cum ſubſtantivo verbali vide ad I. 1, 7.

Ibid. ταῖς ἐπὶ μέρους οὐσίαις. „*Particularibus* ſeu *ſingulis eſſentiis.* οὐσίας idem hic valere cenſeo, quod πράγματα; ſicut Iſocrati ἰδέας." WOLFIVS. οὐσίας h. l. commodiſſime, ni fallor, interpretabimur *genera rerum.* Conf. vſ. 11.

Verſ. 3. ὅταν ὁ μὲν εἴπῃ, ὅτι, Καλῶς ἐποίησεν &c. Abeſt ὅτι ab editis ante Vptonum, ab hoc editore adjectum ex ipſius codice; cui ſuffragatur noſter pb. Cæterum verba, hic relata, poſſunt e vita communi eſſe deſumta; ſed vide, ne e ſcenica aliqua fabula ducta ſint; quemadmodum ſolet hujusmodi exempla e poëtis repetere Epictetus.

Ibid. ὁ δέ· Οὔ, ἀλλ' ἀπονενοημένος. Duas voculas ὁ δὲ, cum abeſſent olim, ſuo e codice Vptonus adjecit. Habet easdem noſter pb. Et adjicienda eſſe, ex conjectura monuerat Salmaſius. Deinde, cum ἀπονενοημένως temere expreſſum fuiſſet in edit. Baſil. indeque in cæteras & in ipſam Vptonianam eſſet propagatum, monuit in Notis VPTONVS: „Repone cum edit. Ven. ἀπενενοημένος, ſuccinente noſtro codice, & Salmant. *Alius dicit, Pulcre fecit, fortis eſt: alius vero, Non pulcre fecit, vefanus eſt.*" In ἀπονενοημένος conſentiunt pabc.

Verſ. 4. Αὕτη ἐστὶν ἡ Ἰουδαίων καὶ Σύρων — μάχη. „Vide I. 11, 12 ſq. II. 11, 14 ſq." VPTON. ἡ caret

caret pc. temere. Mox, pro πότερόν ἐστιν ὅσιόν, dat πότερον ὅσιὸν ἐστι pb. Pro χοιρείου præter neceſſitatem χοιρίου ſcriptum voluit Salmaſ. Vtrumque recte dicitur, χοίρειος & χοίριος.

Verſ. 5. ταύτην τὴν μάχην εὑρήσετε καὶ Ἀγαμέμνονος καὶ Ἀχιλλέως. „Vide Il. 24, 22 ſqq. Et confer Plat. Alcib. I. p. 112. edit. Steph. Vide etiam Horat. Ep. 2. lib. I. *Trojani belli ſcriptorem* &c. ubi pari modo de Homero diſſerit, eum *plenius* nempe *& melius ipſo Chryſippo & Crantore dixiſſe, quid pulcrum, quid non, quid turpe, quid utile, &c.* Vide etiam IV. 1, 36.“ VPTON.

Verſ. 7. ἡ ἀρχὴ τῆς μάχης. Articulum τῆς ſuo e codice adjecit Vptonus; qui abeſſe poterat, niſi voci ἀρχὴ eſſet articulus ἡ præfixus. Agnoſcit eumdem noſter pb.

Ibid. οὐ χρὴ. . οὐ χρηστὸν pc.

Ibid. ἀποδιδόναι με. Caret μὲ pa.

Ibid. κακῶς ἐφαρμόζει. „Hanc lectionem habes ex noſtro codice, ſenſu poſtulante. Alii καλῶς.“ VPTON. καλῶς olim erat editum. Sed in κακῶς conſentiunt pabc. Vide I. 27, 7. *not.*

Verſ. 8. ὑμᾶν τινος. τινὸς ἡμῶν (ſic) pc.

Ibid. Ἐγὼ οὖν μόνος; Ἀλλ' &c. „Lego, Ἐγὼ οὖν μόνος ἀγέραστος, ut α Iliados:

— — — — ὄφρα μὴ οἷος
Ἀργείων ἀγέραστος ἔω. ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε.“

WOLFIVS. — „Ἐγὼ οὖν μόνος; Recte; cum pueris eſſet Homerus notiſſimus.“ VPTON. Intellige ex proxime antecedentibus verbis & ex proxime ſequentibus, Ἐγὼ οὖν μόνος γέρας οὐκ ἔχω; Et vide mox monenda. Meibomius ἐγὼ οὖν μόνος ἔχω; legendum cenſuerat.

Ibid. Ἀλλ' ἐγὼ μόνος μὴ ἔχω; „Hæc ex margine forſan ſcioli explicatio cujusdam.“ VPTON. At ſuperiora verba, Ἐγὼ οὖν μόνος; erant Achillis; hæc, ἀλλ' ἐγὼ μόνος μὴ ἔχω; Agamemnonis ſunt, Achilli reſpondentis. Nil opus erat, ut preſſo pede & verbo tenus Homerum in his ſequeretur Epictetus.

Verſ. 10. διελεῖν. . διελθεῖν pa. in contextu, ſed idem in ora διελεῖν, quod cæteri in textu habent.

Ibid. τῶν ὄντων τὰ μέν εἰσιν ἐφ' ἡμῖν, &c. „Vide Enchir. cap. 1.“ VPTON.

Ibid.

Ibid. οἱ κοινωνοί. „*Socii.* Non homines tantum intelligo, ſed deos etiam. Siquidem mundus Stoicis eſt una quædam magna civitas, communis deorum atque hominum.“ WOLFIVS. At, quos nunc κοινωνοὺς dixerit Epictetus, ſatis ipſe præcedentibus verbis declaravit: neque nunc de diis cogitare Wolfius debebat. Vide I. 1, 9. & ibi not. Confer tamen & mox vſ. 13.

Verſ. 11. ἐφαρμόσομεν. ἐφαρμόσωμεν pb.

Verſ. 12. Εἶτα οὐκ ἔστιν — — ζωή; ἀλλ' οὐδὲ — — πατρίς; Interrogative hæc expreſſi, ut vulgo omnes acceperunt, tamquam ab alio dicta. Poterant vero perinde, & in eamdem ſententiam, abſque interrogatione intelligi, ut ab eodem Epicteto ſuo nomine dicta: *Si bonum in eis rebus ponimus, quæ ſunt in noſtra poteſtate, conſequens erit, ut non ſit bonum ſanitas, &c. Et quis te ferat hæc dicentem?*

Ibid. ὑγίεια. ὑγία pa. ὑγεία pc.

Verſ. 13. Μεταθῶμεν οὖν ἐνθάδε πάλιν αὐτό. Prætuli hanc verborum ſeriem, quam dedit noſter codex pc. Cæteri vulgo ſic, Μεταθ. οὖν αὐτὸ πάλιν ἐνθάδε.

Verſ. 14. Ἐγὼ γὰρ πέφυκα πρὸς τὸ ἐμὸν συμφέρον. Temere & contra librorum fidem τὸ ἐμοὶ συμφέρον expreſſum erat in Cant. quod inde in Lond. anon. & in Vptonianam propagatum. Corrigere autem, & ἐμὸν reſcribere, juſſit Vpton in Notis. De re, quæ hic agitur, conf. I. 19, 11 ſqq. & ibi notata.

Ibid. Εἰ συμφέρει μοὶ ἀγρὸν ἔχειν, συμφέρει μοὶ καὶ ἁρπάσαι αὐτὸν τοῦ πλησίον. εἰ συμφέρει μοι ἱμάτιον ἔχειν &c. Poſt ἀγρὸν ἔχειν deerant olim novem verba, usque πλησίον εἰ. Hinc WOLFIVS: „Συμφέρει μοι ἀγρὸν ἔχειν. *Conducit mihi agrum habere.* Videtur omiſſum conſequens, cujusmodi fuerit, συμφέρει μοι καὶ ἁρπάσαι τὸν γείτονα. *Ergo etiam vicino eum eripere mihi conducit.* Sic quidem fures & latrones argumentantur: ſecus vero viri boni. Et hac ipſa de cauſſa nos Epictetus monet, bonum hominis in animo, non in rebus externis eſſe collocandum, ne furum & latronum ſimiles fiamus, & ingrati adverſus Deum.“

Ibid. „Noſter codex ſupplet ea, quæ propter earundem aut ſimilium vocum repetitionem omiſerunt librarii. Vide ſupra ad I. 18, 8. Supple obiter apud Platon. de Repub. lib. II. p. 128. ed. Cantab. ἐν δὲ ταύτῃ καὶ τούτου προσδεήσει δὲ καὶ τῶν ἄλλων βοσκημάτων. ope ms. Oxon. ἐν δὲ ταύτῃ καὶ τούτου προσδεήσει· δεήσει δὲ καὶ

καὶ τ. ἀ. β. Et ſupple ex conjectura Xenoph. Oeconom. c. 2. ſ. 13. οἱ δὲ ὅπου τὸ πρῶτον μανθάνοντες κιθαρίζειν, καὶ τὰς λύρας λυμαίνονται. Cithara & lyra ſunt diverſa: omiſerunt autem librarii, καὶ λυρίζειν κιθάρας. Reſtitue itaque: οἱ δὲ ὅπου τὸ πρῶτον μανθάνοντες κιθαρίζειν καὶ λυρίζειν, [τὰς] κιθάρας καὶ τὰς λύρας λυμαίνονται.“ VPTON. Nil adjumenti hic adlaturi erant noſtri codices. Monuerat vero etiam Salmaſius, deeſſe aliquid in hac regione in vett. editt. ſed is poſt ἱμάτιον ἔχειν defectam orationem ſtatuerat.

Ibid. συμφέρει μοι καὶ κλέψαι αὐτὸ ἐκ βαλανείου. „Quin etiam proderit furripere ac juſſurari e balneo. Pro flagitioſiſſimis olim furtis ſunt habita, quæ committebantur publicis in locis; ut balneis, foro, gymnaſiis. Cauſſa apud Ariſtotelem eſt in Problem. Sect. XXIX. Problem. 14.“ SCHEGKIVS. Qui e locis publicis aliquid furabatur, morte mulctabatur; qui e domo privata, furti pretium duplum exſolvere tenebatur. Pro καὶ κλέψαι, ἐκκλέψαι dat noſter cod. pc.

Verſ. 15. Πῶς δ' ἔτι [τηρεῖν] δυνήσομαι τὸ πρὸς τὸν Δία καθῆκον; Cum abeſſet vulgo ab editionibus omnibus verbum, quod uncis incluſum adjecimus; monuit WOLFIVS: „Videtur deeſſe διαφυλάττειν.“ Cui VPTONVS adjecit: „Vel τηρεῖν vel aliquid ſimile.“ — τηρεῖν habes I. 26, 2. & alibi. Eadem notione σώζειν dixit I. 25, 14. Notavit inſuper ad eadem verba idem VPTONVS: „Corrupte autem in aliis, noſtro codice excepto, ſcribitur πῶς δέ π. [& ſic in noſtris quoque libris.] Idem mendum Platonis codices occupavit: uti in Alcib. II. p. 251. lin. 5. edit. Cantab. εἰ οὖν σοί γέ τι καὶ νῦν &c. pro σοί γ' ἔτι. De Repub. lib. I. p. 6. edit. Cantab. ἀλλὰ τοῖσδέ τε τοῖς νεανίαις, pro τοῖσδ' ἔτι & alibi.“ — Apud Arrian. h. l. δ' ἔτι pro δέ τι ſcribendum monuerat jam Salmaſius.

Verſ. 16. ὡς Πυρσῷ. „Vide ſupra ad I. 19, 6.“ VPTON.

Ibid. πῶς ἔτι Σωτῆρ; „Cujus mentio fit apud Ariſtoph. in Plut. & alibi. Inſcript. apud Gruter. p. XIX. IOVI CVSTODI QVIRINO SALVATORI PRO SALVTE CÆSARIS. Sed vide I. 19, 12.“ IDEM

Ibid. πάντα ταῦτα ἐξακολουθεῖ. ταῦτα πάντα ἔξακ. pb.

Verſ.

Vers. 17. Τί οὖν ποιήσωμεν; Sic mssti cum edd. In pa. tamen prius fuerat ποιήσομεν in indic. nec hoc male; & hoc ipsum voluerat Salmasius.

Ibid. τοῦ Φιλοσοφοῦντος τῷ ὄντι, καὶ ὠδίνοντος. „*Parturire* dicit eum, qui studeat veritatem proferre in lucem, ut gravida mulier fœtum. Socrates apud Platonem multa disputat de partu ingeniorum, seque obstetricis loco esse ait adolescentibus.“ WOLFIVS.

„Confer I. 29, 36. Socrates in Theætelo Platonis se parturienti animo obstetricem agere profitetur. p. 150. ed. Steph. Μέγιστον δὲ τοῦτο ἔνι τῇ ἡμετέρᾳ τέχνῃ, βασανίζειν δυνατὸν εἶναι παντὶ τρόπῳ πότερον εἴδωλον καὶ ψεῦδος ἀποτίκτει τοῦ νέου ἡ διάνοια, ἢ γόνιμόν τι καὶ ἀληθές. Et p. 151. Πάσχουσι δὲ δὴ οἱ ἐμοὶ συγγιγνόμενοι καὶ τοῦτο ταὐτὸν ταῖς τικτούσαις· ὠδίνουσι γὰρ καὶ ἀπορίας ἐμπίπλανται νύκτας τε καὶ ἡμέρας πολὺ μᾶλλον ἢ ἐκεῖναι. ταύτην δὲ τὴν ὠδῖνα ἐγείρειν τε καὶ ἀποπαύειν ἡ ἐμὴ τέχνη δύναται. Plutarch. Quæst. Plat. p. 1000. Σωκράτης ἐνδιδοὺς ἀρχὰς ἀπορίων, ὥσπερ ὠδίνων, τοῖς νέοις ἐπήγειρε καὶ ἀνεκίνει τὰς ἐμφύτους νοήσεις· καὶ τοῦτο μαιευτικὴν τέχνην ὠνόμαζεν. Pulcre Boëtius Consol. Phil. lib. III. [Metr. XI.]

Hæret profecto semen introrsum veri,
quod excitatur ventilante doctrina.

Vide Maxim. Tyr. in Disert. *Vtrum disciplinæ sint reminiscentiæ.* Hinc multi Platonis dialogi Μαιευτικοὶ dicuntur: in quibus Socrates non elato supercilio (ut moris est) in vitia declamat, sed a vitiis ipsis subsidia petit. Quanti interea lepores in sermone! quam urbana dissimulatio! dum in sese animum descendere docet, & desiderio magis virtutis accendit, quam erudiendo satiat. Hæc illa μαιευτικὴ τέχνη, nostratibus ignota, quæ animo laboranti succurrit; quæ scientium non confert, sed educit; quæ novas rerum species non procreat, sed insitas & quasi consignatas in animis notiones in lucem profert. Quod si hæc falsa, actum est non modo de Socratica, sed & de Stoica philosophia.“ VPTON.

Ibid. Νῦν ἐγὼ οὐχ ὁρῶ τί ἐστι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν· οὐ μανθάνομαι; Sunt verba deliberantis secum hominis sapientiæ studiosi; qui ab eo incipit, ut agnoscat, se adhuc quidem ignorare veram boni & mali rationem; simul vero agnoscit, quærere se eam debere. Commo-

dius vero fortaſſe non modo poſt *μαίνομαι*, verum etiam poſt *τὸ κακὸν* interrogandi ſignum ponetur. Articulus *τὸ* ad *κακὸν* deeſt pbc.

Verſ. 18. *Ἀλλ' ἐνταῦθά που θῶ τὸ ἀγαθὸν, ἐν τοῖς προαιρετικοῖς;* „*Sed hic alicubi ponam bonum.* Lego, *ἀλλ' ἐνταῦθα· τοῦ θῶ ἀγαθόν; Sed hic: ubi collocem bonum?* Sententia eſt: Ignorationem rerum bonarum & malarum eſſe vitioſam, conſtare inter omnes. Sed illud non item: Bonum hominis in animo eſſe ſitum." WOLFIUS. — At a vulgata ratione verba iſta diſtinguendi nil opus eſt ut discedamus; meritoque eam tenuit, & recte interpretatus eſt Vptonus, quem ſumus ſecuti. Referuntur hæc verba, *Ἀλλ' ἐνταῦθά που θῶ τὸ ἀγαθὸν*, ad illa ſuperiora vſ. 16. *καὶ μὴν ἂν ἐνταῦθά που* &c. In cod. pc. vocula *ἐν* ante *τοῖς προαιρ.* abeſt, intercepta a litera *ν*, in quam deſinit vox præcedens. Vocabulum *προαιρετικοῖς* immerito ſolicitavit idem WOLFIUS: „*προαιρετικοῖς* perperam, inquit, ſcriptum videtur, & legendum *προαιρατοῖς*." Quam dubitationem rurſus movit ad II. 1, 5. ubi ait: „*Προαιρατικὸς τῶν δικαίων* apud Ariſtotelem, *qui juſtitiam amplectitur.* Nam verbalia in *ικος* active ſignificant; in *τος* paſſive. Puto igitur legendum, *ὅπου δὲ τὰ προαιρετὰ*, [pro *προαιρετικὰ*, quod ibi legunt omnes,] & infra [II. 1, 9 ſq.] *ἐν τοῖς προαιρατοῖς*, & *ἐν τοῖς ἀπροαιρέτοις*: niſi forte ſit enallage. Sed toties in hoc opere *προαιρετικὰ* pro *προαιρετὰ* ſcribitur, ut recentiores discrimen hoc neglexiſſe ſuſpicer." Hæc WOLFIUS. — Quo de genere notandum, plerumque quidem activum ſignificatum habere nomina adjectiva in *ικος*, ſcil. aptitudinem indicare & habilitatem ad aliquid agendum; quemadmodum exempla illa declarant, quæ apud Xenoph. in Memorab. I. 1, 7. collecta ſunt. At nec neceſſario, nec per ſe illa notio obtinet; & generatim adjectiva in *ικος* ſignificant *quod pertinet* ad id quod nomine primitivo ſignificatur. v. c. *πολιτικὸς*, non ſolum *ad regendam civitatem aptus*, ſed & *pertinens ad civitatem; γραμματικὸς*, non ſolum *literarum peritus*, ſed & *ad literas pertinens; φυσικὸς, naturæ peritus*, & *ad naturam pertinens:* & quæ ſunt id genus alia. Quare & in nonnullis promiſcue & adjectivum in *τος* uſurpari poteſt, & illud quod in *ικος* deſinit. Sed in eis, quæ præpoſita litera *α*, quam privativam dicunt, negantem habent ſignificationem, unice legitima forma (quoad ego quidem obſervare mihi viſus ſum) ea eſt, quæ in *τος* deſinit;

nit; quare v. c. constanter τὰ ἀπροκόπτα scriptum invenimus, non τὰ ἀπροκοπτικά. Qua analogia etiam reliquoque usu sermonis fretus, pro ὁ ἀγράμματος, quod III. 19. 6. vulgo edebatur, ὁ ἀγράμματικὸς, scribere non dubitavi. At in eis, quæ positive efferuntur, significantque, subtilius si rem spectes, differre tamen utique nonnihil videtur inter ea quæ in τος, & quæ in τικος desinunt; ita scilicet, ut τὰ προκοπτὰ v. c. sint ἃ προῃρήμεθα, *quæ libera mentis προαιρέσει selegimus*; τὰ προκοπτικὰ vero, *quæ τῇ προαιρέσει nostræ sunt subjecta, quæ libero mentis motu sive seligere sive rejicere possumus.*

Ibid. πάντες μου καταγελάσονται. *Omnes me deridebunt.* „Fortasse non immerito, quod Deus esse studes, cum sis homo: quod immodice & exaggeras & extenuas omnia: quod ea verbis contemnis, quibus re ipsa carere nequis. Nonne supra confessus es, te ferreo candelabro sublato, paraturum argillaceum? Itane candelabro carere non poteras? Re igitur indifferente carere non poteras. Erat scilicet candelabrum habere, προηγμένον, non ἀγαθόν· candelabro carere, non quidem κακὸν, sed tamen ἀποπροηγμένον. Quid ergo? Finge, candelabri tui furem fuisse Stoicum: (nondum illum plane sapientem; is enim nihil tale commiserit; sed ex eorum numero, quibus adhuc pituita molesta est.) Is igitur, qui candelabrum προηγμένον judicat, nonne προηγμένῳ æque ad furtum impellitur, ut plebejus fur τῷ ἀγαθῷ? Sed temperandum est calamo, ne me iratus Epictetus *mancipium* appellet, seque præ indignatione insanire fateatur." WOLFIUS. At & hoc loco, & in aliis passim Adnotationibus, quarum nonnullas consulto prætermisimus, perpetuo hoc decepit optimum Wolfium, quod non cogitarit, instituto sane minime vituperando, *Bonum* atque *Vtile* a Stoicis sensu quodam eminenti dici solitum, pro eo *quod absolute*, (ut in scholis hodie loquuntur) id est, *sine exceptione bonum*, *sine exceptione utile sit*: quod quidem rectissime haud dubie in eis rebus, *quæ voluntati nostræ essent subjectæ*, &, quod eodem redit, *in recto usu virium facultatumque nostrarum*, unice posuerunt. Quod si nonnulli ex his, qui ex illa schola prodierunt, aut etiam præfuerunt scholæ, in verbis magis luserunt, quam rerum gravissimas differentias & spectarunt ipsi, & discipulis observandas inculcarunt; plurimum ab eorum & levitate & supercilio abesse Epictetum nostrum intelligent diligentes Dissertationum harum

rum lectores, æquique & rerum & hominum æstimatores.

Ibid. γέρων πολιὸς, χρυσοῦς δακτυλίους ἔχων πολλούς. „Festive depingit senem mollem Epictetus: nam plures simul annulos gestare, eorum erat qui & luxu & mollitie diffluebant. Hujusmodi hominem χρυσόχειρα appellat Lucianus in Timone. Seneca Nat. Quæst. VII. 31. *Exornamus annulis digitos; & omni articulo gemma disponitur.* Perstringit hunc morem passim Juvenalis." VPTON. Confer Hemsterh. ad Luciani Nigrin. c. 21. T. I. p. 58 sq. Temere *γέρων παλαιὸς* pc. pro *πολιός*.

Ibid. Ἀκουσόν μου τέκνον... „Patris filium, aut alterius senis adolescentem aliquem castigantis oratio esse videtur. Philosophandum est, inquit homo politicus, sed paucis. Disserendi & dicendi artificium petendum a philosophis; judicium bonarum & malarum rerum a te ipso. Quis enim nescit, quid bonum, quid malum sit? Soli philosophi de re notissima disputant, absurdisque opinionibus & semet ipsos & alios decipiunt." WOLFIVS

Ibid. δεῖ δὲ καὶ ἐγκέφαλον ἔχειν. „*Etiam cerebrum habere oportet*: hoc est, consulere rei familiari, honoribus inservire, gratiam principum aucupari, non odiose adversari opinionibus omnium, non aspernari voluptates. Hæc est politica & popularis sapientia; refutatu difficilior, si modum servarit." WOLFIVS.

Ibid. δεῖ μὲν καὶ Φιλοσοφεῖν, δεῖ δὲ καὶ ἐγκέφαλον ἔχειν. „At pace tua, o sapiens senex, difficile est ei vel pauca esse nota in philosophia, cui non sint aut pleraque aut omnia. Tibi tamen præivit Callicles apud Platonem in Gorgia, p. 484. edit. Steph. *Φιλοσοφία γάρ τοι ἐστὶν, ὦ Σώκρατες, χάριεν, ἂν τις αὐτοῦ μετρίως ἅψηται ἐν τῇ ἡλικίᾳ· ἐὰν δὲ περαιτέρω τοῦ δέοντος ἐνδιατρίψῃ, διαφθορὰ τῶν ἀνθρώπων. ἐὰν γὰρ καὶ πάνυ εὐφυὴς ᾖ, καὶ πόρρω τῆς ἡλικίας Φιλοσοφῇ, ἀνάγκη παύσων ἄπειρον γεγονέναι ἐστὶν, ὧν χρὴ ἔμπειρον εἶναι τὸν μέλλοντα καλὸν κἀγαθὸν καὶ εὐδόκιμον ἔσεσθαι ἄνδρα.* Et apud Cicer. Tusc. Disp. lib. II. in initio: *Neoptolemus quidem apud Ennium philosophari quidem sibi ait necesse esse. sed paucis: nam omnino, haud placere.* Citatur Ennii versus apud A. Gellium, V. 15. monente Davisio ad locum:

Philosophandum est paucis; nam (scribe *namque* ob metrum) *omnino haud placet.*

Cicero

Cicero de Finib. in initio: *Quidam autem non id* (philoſophari) *tantum* [*tum*] *reprehendunt, ſi remiſſius agatur: ſed tantum ſtudium, tamque multam operam in eo ponendam non arbitrantur.*" VPTON.

Verſ. 19. ἀὐ παρὰ τῶν Φιλοσόφων μανθάνεις συλλογισμόν. „Textus non ſolicitandus. μανθάνεις, recte; *tu diſcis ſyllogiſmos.* Hæc dicit ſenex, ἐπιφέρας τὴν κεφαλήν." VPTON. Refertur iſtud Vptoni monitum ad SALMASII adnotationem, μάνθανε corrigere jubentis; quod tamen lubens equidem acciperem, ſi darent codices.

Ibid. τί δέ σοι ποιητέον ἐστί. Sic po. cum edd. Sed τί δὲ ποιητ. absque σοι, pb. Et prorſus corrupte, τί δέοι ποιητ. ἐστί. pa.

Verſ. 20. Ἄνθρωπε, τί οὖν μοι ἐπιτιμᾷς, εἰ οἶδα; Τούτῳ τῷ ἀνδραπόδῳ τί εἴπω; Sic verba diſtinxit Vptonus, cum edit. Baſ. Genev. & Colon. Sed Veneta verba εἰ οἶδα ad ſequentia retulit hoc modo: τί οὖν μοι ἐπιτιμᾷς, εἰ οἶδα τούτῳ τῷ ἀνδραπόδῳ τί εἴπω. Quam rationem WOLFIVS, neſcio quid ſpectans, licet commode expedire ipſe non poſſet, tamen & in latina verſione ſecutus eſt, (ubi locum hunc ſic reddidit: *Homo, quid vero me objurgas, ſi ſcio, iſti mancipio quid ſit dicendum.*) & rurſus in Notis in eamdem ſententiam græca verba ſic ſcripſit, Ἄνθρωπε τί οὖν μοι ἐπιτιμᾷς; εἰ οἶδα τούτῳ τῷ ἀνδραπόδῳ τί εἴπω. hac iterum adjecta interpretatione: *Homo, quid me objurgas, ſi ſcio iſti mancipio quid dicam?* Tum vero: „Obſcurum eſt, inquit, quid velit. Mancipium fortaſſis appellat adoleſcentem, quem ſenex melius ſcire, quid bonum, quid malum ſit, quam philoſophos. Videtur ergo ſignificare, eum id minime ſcire, philoſophum vero ſcire: eum ergo audiendum eſſe adoleſcenti: philoſopho vero diſſerendum eſſe de rebus bonis & malis." Hæc *Wolfius*. Ad cujus rationem componens diſtinctionem græcorum verborum editor Cantabrigienſis, ſic poſuit: τί οὖν μοι ἐπιτιμᾷς, εἰ οἶδα, τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ τί εἴπω; Eodemque modo anonymus Londinenſis, niſi quod comma poſt οἶδα delevit: τί οὖν μοι ἐπιτιμᾷς, εἰ οἶδα τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ τί εἴπω; At percommode jam olim Wolfii familiaris, MOIBANVS, referente ipſo Wolfio, tenens diſtinctionem verborum, quæ in Baſil. edit. obtinet, monuerat, verba priora, τί οὖν μοι ἐπιτιμᾷς, εἰ οἶδα; ad ſenem dicta eſſe; ſequentia vero, τούτῳ τῷ ἀνδραπόδῳ

&c. ad alios dicta de eodem sene. Multo sane rectius ille, judice etiam Shaftesburio, quam Wolfius. Nempe tota est haec & continua oratio adolescentis illius philosophi, quem ut deliberantem ipsum secum consultantemque inducit Epictetus. Is ergo ad illa senis verba, proxime ante relata, primum apud se ironice respondet: *Homo, quid ergo me objurgas, si scio?* Id est, *Si ego (ut tu ais) ipse scio, quid mihi agendum sit; cur tu me objurgas, quod philosophos adeam? Nempe id ipsum scio & judicavi faciendum mihi esse; adeundos mihi esse philosophos, & ab iis discendum.* Sed quum intelligat, parum se profecturum hac responsione, aut eam non laturum esse hominem istum; inducitur serio deliberans sive secum, sive cum Epicteto, aut cum aliis, *Quidnam tandem ei homini*, cui nimirum observantiam aliquam atque obsequium debeat, *sit respondendum?* Ad extremum intelligit, aut monet eum is quicum deliberat, nullam aliam rationem iniri posse respondendi tali homini, nisi ut festivo quodam & ironico dicto illum a se dimittat valereque jubeat. Haec mihi visa est hujus loci sententia, ad quam explicandam miror nihil prorsus ab Vptono nostro esse collatum.

Ibid. ἂν σιωπῶ, ῥήγνυται. „*Si taceo, disrumpitur.* Sententia est, opinor, eam esse morositatem divitum, ut nec silentium ferre possint, nec disputationes philosophorum.“ WOLFIVS.

Vers. 21. ἐκείνως δεῖ λέγειν· ὅτι &c. Variant & libri, & doctorum virorum conjecturae. ἐκείνῳ ὡς δεῖ λέγειν; ὅτι &c. dabat Ven. cum pab. quod repetierunt Bas. & seqq. usque ad Lond. Anon. qui ὡς absque accentu scripsit; & sic noster cod. pc. Sed, sive hoc, sive illud ponas, mendosam esse eam lectionem adparet. Quare MOYBANVS, referente Wolfio, suspicatus erat: πῶς ἐκείνῳ δεῖ λέγειν; ὅτι &c. Ad quam conjecturam SHAFTESBVRIVS, referente Vptono, monuit: „Sed geminata interrogatio [nempe, quoniam modo dixerat, τί εἴπω;] non placet. Fortasse οὕτω.“ — Quae referens VPTONVS, sic pergit: „At noster codex ἐκείνῳ δεῖ λεγ. recte, ut opinor. Conjiciebam olim, ῥήγνυται ἐκεῖνος. δεῖ λέγειν, ὅτι &c. interrogative.“ Sic igitur Vptonus in Notis, qui tamen in contextu (casu ne, an consilio?) hoc modo posuit: ἐκείνως δεῖ λέγειν; ὅτι &c. & in versione, *An illo modo dicendum?* Qua de ratione in Notis altum silentium. Mihi ἐκείνῳ frigidum

&

& importunum h. l. visum est; quandoquidem aut nullus dativus requirebatur, aut, si quem adjicere voluisset, αὐτῷ oportebat, non ἐκείνῳ. Sed vulgata illa lectio ἐκείνῳ ὡς nata visa erat ex notatione diversæ scripturæ, perperam accepta ab editore. Nempe voci ἐκείνῳ superscriptum in msto codice fuisse puto ως, ad indicandam scripturam ἐκείνως, quam alii præferrent codices, & quæ cum illa fortasse esset permutanda. Quare ego hoc ipsum ἐκείνως, quod in Vptoniana inveni, (quidquid fuerit, quod editor spectavit, cum vel poneret hoc, vel cum rursus retractaret) tenendum duxi; utpote & codicum testimonio fulsultum, & per se huic loco peraptum: namque idem fere valet ἐκείνως atque οὕτως; adhibetur autem maxime, ubi de duobus modis sive de duabus rationibus agitur, quarum prior per οὕτως indicatur, altera per ἐκείνως. Nam & hic de duobus modis respondendi seni illi agitur, quorum prior illis verbis vers. præc. continebatur, τί οὖν μοι ἐπιτιμᾷς &c. Interrogandi vero signum post λέγειν, ut alienum ab hoc loco, tollendum duxi. (conf. Adn. ad vs. 20.) Wolfius quid in Græcis h. l. probarit, in Notis non declaravit; sed latina ejus versio cum nostra ratione fere consentit: *Illi sic est dicendum.* Adparet tamen, & ἐκείνῳ eum voluisse exprimere, simulque particulam ὡς pro οὕτως accepisse.

Ibid. Σύγγνωθί μοι &c. „*Ignosce mihi.* Videtur significare, philosophum rectius cedere, quam refragari hominibus imperitis & importunis; quod disputando nihil proficiat, cum tanta res, quæ est de finibus Bonorum & Malorum, nec paucis expediri, nec a rudibus subito intelligi possit.“ WOLFIVS.

Ibid. οὐκ εἰμὶ ἐμαυτοῦ. „*Non sum mei compos.* Puto hæc imitatione vulgi dici, quod existimet philosophos errore mentis affici, magistrorum suorum sermonibus depravatos. Est certe ἀποδίωξις: præciditur enim irrita disputatio.“ IDEM. — Fieri potest ut errem; sed totum illud dictum, Σύγγνωθί μοι &c. e scenico aliquo poëta ductum mihi videtur:

> Σύγγνωθί μοι, ὡς τοῖς ἐρῶσιν·
> οὐκ εἰμ' ἐμαυτοῦ, μαίνομαι.

Cæterum confer II. 21, 7. IV. 1, 147.

CAPVT XXIII.

TIT. Πρὸς Ἐπίκουρον. Vulgo *Ad Epicurum* vertunt. Rectius fuerit, *In Epicurum*, vel *Adverſus Epicurum*; ut cap. 5. πρὸς Ἀκαδημαϊκούς, *adverſus Academicos*. Sed parum intereſt. Cæterum in pa. atque etiam in pb. a prima manu abeſt titulus hujus capitis, & continua linea cum præcedentibus ſcribuntur illa verba Ἐπινοεῖ καὶ Ἐπίκουρος. Quare & in his codicibus Caput proxime ſequens, quod eſt numero quartum & viceſimum, numero κγ'. notatur, id eſt, XXIII. Sed in Tabula Capitum libro primo præfixa ſuo loco adeſt in eisdem codicibus Titulus, Πρὸς Ἐπίκουρον.

Verſ. 1. Ἐπινοεῖ καὶ Ἐπίκουρος. „Ἐπινοεῖ, *Excogitat.* Lege καταvοεῖ, *intelligit.*“ WOLFIVS. — Nihil mutandum: *Epicurus ipſe quoque intelligit*; vel, *Immo ipſe Epicurus.* Sic ſupra cap. 11. in fine: ἐπινοεῖς καὶ αὐτὸς. *tute ipſe etiam intelligis.*“ COMES SHAFTESB. De re, quæ hoc capite agitur, conſer omnino II. 20, vſ. 1. & vſ. 6 ſqq. unde multum lucis huic disputationi adfunditur. Nempe numquam quidem diſerte profeſſus eſt Epicurus, eſſe hominem ad ſocietatem colendam natum, quin potius præfracte hoc negavit, & ex profeſſo contrarium docuit: ſed dum probare atque perſuadere hominibus conatus eſt, non eſſe hominem ad ſocietatem colendam natum, tum maxime & iis argumentis uſus eſt, quibus id ipſum, quod verbis tollebat, tacite largiri cogebatur, & ſuo ipſius exemplo doctrinam ſuam evertit.

Ibid. ἐν τῷ κεκλύφει θέλεις τὸ ἀγαθὸν ἡμῶν. Conf. I. 20, 17. & ibi notata.

Verſ. 2. ἀπεσπασμένον οὐδὲν. „Sic, monente Wolfio, ſuffragante etiam noſtro codice, repoſui. Alii ἀπεσπασμένον, οὐδὲ &c.“ VPTON. Meibomius etiam οὐδὲν correxerat. Et conſentiunt codd. pbc.

Verſ. 3. Πῶς οὖν [* ὑπονοητικοί] ἐσμεν. Vulgo absque ulla ſuſpicionis ſignificatione, conſentientibus mſſtis, ita hæc edebantur: πῶς οὖν ὑπονοητικοὶ ἐσμεν, id eſt, Quo pacto ergo ſuſpicioſi ſumus. Ad quæ verba varie varii commentati ſunt viri docti. — „Hæc lectio nihil ad ſententiam facit: ſive ἔτι νοητικοὶ, *adhuc rationis capaces*, ſive ὑπομονητικοὶ, *tolerantes*: non placet. Legendum ſuſpicor, ἔτι κοινωνικοὶ, *adhuc ſociabiles.* Epicurus, inquit, intelligit, nos ad ſocietatem eſſe natos:

tos: ſed id diſſimulat, ne ſecum ipſe pugnare videatur. Collocat bonum hominis in voluptate corporis. (Sic enim *teſtam* appellat, alludens ad id, quod ſupra de cochleæ bono dixit. Vt enim cochlea in teſta, ſic animus in corpore incluſus eſt.) Ea voluptas ne turbetur, neque ſuscipiendos eſſe liberos, neque capeſſendam rempublicam cenſet. Pugnant autem inter ſeſe: hominem eſſe ſociabilem, & ad ſuum commodum referre omnia. Exagitat Epicurum, ut qui tum aliud ſcribat, aliud ſentiat, tum parum ſibi conſtet, tum ridiculis argumentis naturæ humanæ jus pervertere conetur." WOLFIVS. — „Πῶς οὖν ἀπιθανεῖς ὅτι κοινωνικοὶ ἐσμεν, οἷς μὴ &c. Ita omnino ſcribendum." SALMASIVS. „Κοινωνικοὶ Wolf. non bene: nam nihil mutandum erat." COMES SHAFTESBVR. — „Recte Vir nobilis; nil mutandum. Argumentum eſt ad ipſum Epicurum. ὅτι φύσει ἐσμὲν κοινωνικοὶ, non Epicuri erat dogma: ſed tamen ipſa naturæ ſuæ bonitas cogit fateri, ita ſe rem habere: ipſa facta loquuntur. *Quo pacto*, inquit Epictetus, *ſuſpicio nobis oriatur, natura nos eſſe ſociabiles, ſi nullus eſſet erga ſobolem amor inſitus? Cur tu, Epicure, diſſuades ſapienti, ne alat liberos?* Novit ſane quantum valet natura, omni arte ſuperior." VPTON. — Ego vero, quo pacto defendi vulgatum poſſit, aut quo pacto ex Vptoui interpretatione ratio conſtet argumentationi Epicteti, fateor me non pervidere. Neque vero magis Wolfii Salmaſiique probare poſſum conjecturam. Sed nec mihi certius quidquam occurrit. Quod ſi conſtaret, in ſolo vocabulo ὑπενεκτικοὶ eſſe peccatum, cæteraque integra eſſe, ſuſpicarer προνοητικοὶ fortaſſe legendum, tali ſententia: *Qui fit ergo, ut* (quod tu ipſe concedere cogeris) *cura aliorum nos tangat; ſi* (quod idem tu contendis) *ne ſobolis quidem amor a natura ingenitus eſt homini?* Conf. vſ. 5. Sed, ut dixi, nihil definire auſim; & meam dubitationem cum in Græco contextu, tum in Latina verſione ſignificavi.

Ibid. πρὸς τὰ ἔκγονα. ἔγγονα pc. rurſusque vſ. 7. ἔγγονον ſcribit idem, pro ἔκγονον.

Ibid. διατί ἀποσυμβουλεύεις. Forſan διατί δ' ἀποσυμβ. *Cur vero, cur porro.* Ac potuit facile, ut paſſim alibi, litera Δ a proxime ſequenti litera Α extrudi.

Ibid. ἀποσυμβουλεύεις τῷ σοφῷ τεκνοτροφεῖν; „Μηδὲ γαμήσειν, μηδὲ τεκνοποιήσειν. Hæc Epicuri ſententia, apud Laert. X. 119. uti Caſaubonus reſtituit locum.

Infra

Infra lib. II. c. 20. [vſ. 10.] Ἐπίκουρος τὰ μὲν ἀνδρὸς πάνυ᾽ ἀπεκόψατο, καὶ τὰ οἰκοδεσπότου, καὶ πολίτου. Et lib. III. c. 7. [vſ. 19.] Ἐγὼ οὐ γαμῶ· οὐδ᾽ ἐγώ. οὐ γὰρ γαμητέον, ἀλλ᾽ οὐδὲ παιδοποιητέον. Vide Com. Shaftesb. Vol. I. p. 117.“ VPTON. Adde quæ collegit Menag. ad Laërt. l. c.

Ibid. τί φοβῇ. „*Quid times!* Malim ὅτι φοβῇ, *quod times ſcilicet.* Sed cauſſa mutandæ ſcripturæ non eſt.“ WOLFIVS.

Verſ. 4. Διὰ γὰρ τὸν μῦν τὸν ἔσω τρεφόμενον ἐμπίπτει; *Nempe ob murem, qui domi alitur, in moleſtias incidet?* „Ambiguum eſt, ſit-ne interrogative legendum, ut neget, ita molles eſſe oportere, ut propter muſculum perturbentur. An vero ſine interrogatione: ut ſentiat, ſi tam mollibus ſint animis, ut ab infante vagiente (hunc enim *muſculo* comparat) perturbentur, nunquam defuturas eis eſſe moleſtias.“ WOLFIVS. — „Interrogative certe legendum.“ VPTON. Nempe ironice; ut ſententia ſit: *Si natura duce* (ut contendit Epicurus) *non magis curamus liberos, quam mures, non ægritudine moleſtiave propter eos adficiemur.* Intelligi hinc videtur, ipſum Epicurum ſubinde ea ſimilitudine eſſe uſum, ut infantes cum muribus compararet.

Ibid. ἂν μυΐδιον μικρὸν ἔσω κατακλαίῃ αὐτοῦ. VPTONVS, in verſione: *ſi parvus muſculus, qui intus alitur, ibidem ploraret.* In Notis: κατακλαίῃ αὐτοῦ, *ſe ipſum deploret.*“ Neutrum recte. Eſt quidem κατακλαίει αὐτὸς ἑαυτοῦ, III. 13, 4. *apud ſe ipſum lamentatur;* at id in infantem non cadit. Oportebat hoc loco, *ei opploret.* Sic μέλλεις ἡμῶν κατακλαίειν, III. 24, 67. Pro μυΐδιον, corrupte μὴ ἴδιον pa. in contextu, ſed vera ſcriptura in marg.

Verſ. 6. οὐδὲ πολιτεύσασθαι τὸν νοῦν ἔχοντα. „*Sapientem non acceſſurum ad reimpublicam*, dixit Epicurus; οὐδὲ πολιτεύεσθαι, apud Laërt. X. 119. Vti hic legendum, πολιτεύσεσθαι. [Id quidem minime neceſſarium: nil frequentius, præſertim in præceptis & ſententioſe dictis, quam Aor. I. pro futuro.] Cicero, Epiſt. ad Trebat. VII. 12. *Indicavit mihi Panſa meus, Epicureum te eſſe factum. O caſtra præclara! — — Sed quomodo jus civile defendes, cum omnia tua cauſſa facies, non civium. — — Quid porro fiet populo Vlubrano, ſi tu ſtatueris,* πολιτεύεσθαι (ſcribe πολιτεύσεσθαι) [immo bene, πολιτεύεσθαι] *non oportere.* Decantatiſſimum

mum eſt Epicuri effatum, λάθε βιώσας. Ad quod reſpexit Horatius, Epiſt. lib. I. 17, 10.

Nec vixit male, qui natus moriensque fefellit.

Vnde inter miſerias vitæ numerat Lucretius, lib. II. 13.

Ad ſummas emergere opes, rerumque potiri.

Idem lib. III. 1008.

Siſyphus in vita quoque nobis ante oculos eſt,
qui petere a populo faſces, ſævasque ſecures
imbibit; & ſemper victus, triſtisque recedit.
Nam petere imperium, quod inane eſt, nec datur unquam,
atque in eo ſemper durum ſufferre laborem;
hoc eſt, adverſo nixantem trudere monte
ſaxum, quod tamen a ſummo jam vertice rurſum
volvitur, & plani raptim petit æquora campi."

VPTON.

Ibid. εἰ ὡς ἐν μυίαις μέλλεις ἀναστρέφεσθαι. „*Nam ſi velut inter muſcas verſaturus es.* μιμητικῶς ſub Epicuri perſona hæc dicuntur, populi obturbationes *muſcis* comparantis." WOLFIVS. — „Noſter codex ἐν μύσταις habet; potius legendum ἐν μυιδίοις, ut ſupra. Niſi forſan Epictetus ad Domitiani notum illud dictum alludit: *Ne muſca quidem.*" VPTON. — Nequaquam ſolicitanda ſcriptura vulgata. Hoc dicit: *ſi natura duce* (ut rurſus fert Epicuri ratio) *noſtri ſimiles & cives noſtros non magis curamus, quam muſcas; non multum ſane moleſtiæ creaverit eorum cura:* neque adeo neceſſe erat, ut ſuos hortaretur Epicurus, ne rempublicam capeſſerent. Poterunt poteſtatem, imperium & opes accipere; rerum curam parvi habere: quemadmodum Domitianus imperator, cui tantum otii ſuppetebat ab imperii cura, ut magnam vitæ ſuæ partem captandis muſcis transigeret. Vide Sueton. Domit. c. 3. & Dionem Caſſ. LXVI. 9. Pro μέλλεις, mendoſe & invitis noſtris libris μέλεις dabant edd. Ven. & Baſ. quod correctum in ed. Gen. & ſeqq.

Verſ. 7. Ἀλλ' ὁ μὲν, εἰδὼς ταῦτα, τολμᾷ λέγειν ὅτι μὴ ἀναιρώμεθα τέκνα. Ante Vptonum editi libri omnes, conſentientibus manuſcriptis, ſic dabant, Ἀλλ ὁ μὴ εἰδὼς ταῦτα. Hinc WOLFIVS: „Non ſatis aſſequor quid ſibi velit: *Qui ignorat hæc.* Quænam? an ea

quæ

quæ præcedunt, an quæ sequuntur? An vero aliquid est omissum aut depravatum? ἀναιρεῖσθαι τέκνα, non est *tollere e medio*, sed *tollere ad educandum*; ut Terentius: *Quicquid peperisset, decreverunt tollere.*" — MOIBANVS, referente eodem Wolfio: „Forte legendum affirmative, ἀλλ' εἰδὼς· ταῦτα, id est, *cum sciat, notasque habeat has molestias.*" — Ἀλλ' ὁ μὴ εἰδὼς. Ἀλλ' ὁ μὲν fortasse: nam sine dubio legendum affirmative; quod monet etiam Moib. in Notis Wolfii." COMES SHAFTESB. — „Recte vir nobilis; nam hic est sensus loci: *At ille, qui novit scilicet, non nos ita inter homines ac inter musculos versari, ille vetat nos uxorem ducere, temp. tractare?*" VPTON.

Posset aliquis suspicari, μὴ εἰδὼς significare fortasse *ignorans*, hoc sensu, non animadvertens, nempe *consultò ignorans, nolens scire.* At ex Græci sermonis usu verbum quidem ἀγνοεῖν frequenter eo modo usurpatur, μὴ εἰδέναι numquam. Tum obstat ipsa vocula ὁ, pro οὗτος usurpata; quod ante particulam μὲν quidem percommode & ex vulgato sermonis fit usu, ante μὴ non item. Denique manifeste hæc verba, ὁ μὲν εἰδὼς ταῦτα, referuntur ad illa superiora, vs. 5. & 6. ἀλλ' οἶδεν, & οἶδε γάρ. *At Epicurus, quamquam hæc novit,* (quæ nempe naturæ bonitas non ignorare eum sinit, & fateri interdum cogit,) scilicet, insitum esse homini ab ipsa natura amorem prolis, & nostri similium curam; præscribique nobis adeo a natura officia quædam erga liberos & erga cives nostros; *tamen dicere audet, ne liberos suscipiamus.* Quare tenendam utique duxi emendationem, quæ jam ab Vptono erat in contextum adoptata. Interrogandi signum post τέκνα in Græcis posuit Vpton, sicut in lat. versione post *non suscipiendos esse liberos*; quod commodius abesse putavi, adeoque sustuli. Verbum ἀναιρώμεθα vereor ne sic in subjunctivo cum ὅτι non commode construatur; & oportebat puto ὅπως μὴ ἀναιρώμεθα, si nempe conjunctionem a superiori λέγειν pendere, & verbum regere putemus. Nec vero idcirco mutatum quidquam velim: sed particulam ὅτι pleonastico illo more, quem jam sæpe vidimus, insertam putem ante relata ipsa verba alterius. Vide ergo, ne sint ipsa Epicuri verba (aut saltem enuncientur pro ipsis Epicuri verbis) hæc, Μὴ ἀναιρώμεθα τέκνα. *Ne suscipiamus liberos!* Sic Μὴ commode litera majuscula scribetur, & post ὅτι (ut aliàs facere consuevimus) comma interponetur.

tur. Particulam ὅτι h. l. omiſit pb. ſicut & paſſim aliùs in ſimili conſtructione.

Verſ. 7. ἄνθρωπος δ' ἀπολείπῃ; *homo vero deſereret!* Vulgo ἀπολείπει edd. cum mſstis. At neceſſario aut ἀπολείψει in ſut. erat ſcribendum, aut ἀπολείποι in optativo, aut (quod ego prætuli) ἀπολείπῃ in ſubjunctivo modo, cui proprius in hujusmodi dictione locus erat. Vide III. 21, 8. I. 27, 10. I. 18, 13. I. 28, 31. II. 15, 10. conf. not. ad I. 18, 16. Et nullus error librariorum frequentior, quam iſta literarum η & ει permutatio.

Verſ. 8. Τί θέλεις; „*Quid vis?* Hæc jam Epicuri verba ſunt, refutantis exempla ovium & luporum.“ WOLFIVS. „Minime; ſed Epicteti verba.“ VPTON.

Verſ. 10. ὅτι εἰ καὶ. Deeſt h. l. ὅτι pab.

Ibid. ταῦτα μέλλεις λέγειν. μέλλεις ταῦτα λέγειν pc.

Ibid. οὐκ ἄν σε ἔῤῥιψαν. „*Non te abjeciſſent.* Significat, opinor, *Epicurum ob tantam inhumanitatem dignum fuiſſe qui abjiceretur. Sed tantam eſſe parentum pietatem, ut nec vita indignum filium abjicere poſſint.* Hoc enim magis ad rem facit, quam ſi intelligas, *futurum fuiſſe ut a parentibus abjiceretur.* Nam hîc, quanta philoſtorgiæ vis ſit, oſtendere vult: non, quid ἄστοργοι mereantur.“ WOLFIVS. „Ad oram cod. Baſ. [editionis Baſil.] pro ἔῤῥιψαν [ex editoris conjectura] ſcribitur ἔθρεψαν: quod non probo; nam recte Wolfius interpretatur.“ VPTON. Nil variant ſcripti libri.

CAPVT XXIV.

Verſ. 1. Sermonem hunc Epictetus inſtituit cum aliquo e ſuis auditoribus, qui, cum periculoſo tempore Nicopoli Romam eſſet profectus, ut quid ibi gereretur cognoſceret, nuper inde redierat. Vide verſ. 3. & ibi notata.

Ibid. αἱ περιστάσεις. „*Circumſtantiæ*, ad verbum. ὁποῖ' ἄττ' ἂν ὑμᾶς περιστῇ τὰ πράγματα. Demoſth. ά. Ὀλυνθ. *qualescunque res vos circumſteterint.* Verti *pericula, rerumque difficultates:* neque enim de rebus ſecundis hic agitur.“ WOLFIVS.

Ibid. αἱ περιστάσεις εἰσὶν αἱ τοὺς ἄνδρας δεικνύουσαι. „Ovid. Triſt. IV. 3, 79.

Quæ

Quæ latet inque bonis ceſſat non cognita rebus,
adparet Virtus, arguiturque malis.

Vide autem ad III. 14, 7. τὰ δὲ κατὰ περίστασιν.“ VPTON. Sic fert uſus, ut de *difficilibus* præſertim *temporibus*, & de *periculis*, accipiatur vocab. περίστασις.

Ibid. τραχεῖ νεανίσκῳ συμβέβληκεν. Vulgo libri omnes νεανίσκῳ βέβληκεν, quod & Vptonus tenuit. At perſpecte WOLFIVS: „Malim συμβέβληκεν. Sic apud Ciceronem *compoſitiones gladiatorum* dicuntur.“ Eodem modo SALMASIVS: συμβέβληκεν, *commiſit.*“ Neque ego temperare mihi potui, quo minus in contextum hoc reciperem: nam vulgatum oppido mendoſum, hoc unice verum judicavi. Homer. Iliad. γ'. 69 ſq.

Αὐτὰρ ἐμ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηίφιλον Μενέλαον
συμβάλεθ' ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ πτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.

Et ἀ. vſ. 8. ξυνέηκε μάχεσθαι. Schol. συνέβαλε, συνέμιξε. Id aliàs & ζευγνύειν dicitur, ubi de athletarum certamine agitur; ut I. 29, 37. Vtitur autem ſimilitudine exercitationum athleticarum in palæſtra, qua juvenes ad robur & ad artem athleticam formabantur. conf. vſ. ſeq. & I. 29, 34. IV. 4, 12. Eadem ſimilitudine eamdem in ſententiam commodiſſime uſus eſt Simplicius in Comment. in Enchir. c. 31. ſub finem; eo loco, ubi in exemplis ad hunc diem vulgatis ingens lacuna erat, quam nos in editione quam paramus ejusdem libelli e cod. Pariſ. expletam dabimus. Ibi igitur ſic ille: Ἐὰν δὲ δυσχερῆ προσπίπτῃ τινά, οἱ μὲν ἀποδειλιῶντες — — — ἐλέγχονται· οἱ δὲ ὡς γυμνασίῳ χρώμενοι, καὶ τοῖς σκληροτέροις συγγυμνασταῖς προθυμότερον συμπλεκόμενοι, ὡς καὶ τῷ γυμνασιάρχῃ χάριν ὑπὲρ τούτου ὁμολογεῖν, αὐτοὶ ὡς ἐν Ὀλυμπίοις στεφανωθήσονται, &c.

Verſ. 2. ἧς σὺ ἔσχηκας. „Hæc referuntur ad præſentem hominis conditionem, quicum tunc temporis ſermonem habuit.“ VPTON. Vide ad vſ. 1. & ad vſ. 3.

Ibid. ἂν θέλῃς, ὡς ἀθλητὴς τῷ νεανίσκῳ, χρῆσθαι. *Si volueris tractare*, ſcil. τὴν περίστασιν, *ſicut pugil adoleſcentem tractat.*“ VPTON.

Verſ. 3. Καὶ νῦν ἡμεῖς γε εἰς τὴν Ῥώμην κατάσκοπον πέμπομεν. „*Romam exploratorem mittimus.* Fortaſſis ad ea tempora alludit, cum poſt Neronis interitum complures de imperio certarent, & quisque ei ſtudendum cenſeret, penes quem fore victoriam probabile videretur. Scribunt autem, Epictetum odio tyrannidis Roma

Roma in patriam Hieropolim, Phrygiæ urbem, rediiſſe.“ WOLFIVS.

Cum, imperante Domitiano, Philoſophi ſenatusconſulto urbe Roma & Italia interdicerentur; (vide Sueton. Domit. c. 10. & Dionem, lib. LXVII. c. 13.) ea tempeſtate Epictetus quoque, ut docet Aulus Gellius XV. 11. Roma Nicopolin, Epiri urbem, de qua dictum ad c. I. 29, 27. (non Hieropolin Phrygiæ, ut Wolfius narrat) deceſſit: qua in urbe ſchiolam illam aperuit, quam cum aliis frequentavit Arrianus noſter, qui hasce Epicteti Diſſertationes literis conſignatas nobis conſervavit. Ex hac igitur urbe aliquis ex Epicteti auditoribus Romam erat profectus, ut ſtatum rerum ibi cognoſceret, videretque, ſævire ne pergeret Domitiani in philoſophos ira & reliqua tyrannis. Is Roma rediens, multas tragœdias ciebat Nicopoli apud Epictetum & apud ſuos condiſcipulos, multaque terribilia, quæ Romæ gererentur, & quæ optimis quibusque viris ibi intentarentur, narravit. Hunc, ait Epictetus, *veluti ſpeculatorem* vel *exploratorem Romam fuiſſe miſſum, ſed male functum eſſe ſuo munere.* Quod ad græca verba adtinet, pro ἡμεῖς γε, forſan ἡμῖς σε, ſcribendum monuit VPTON; quod valde mihi arridet. Simul vero, pro πέμπομεν, ἐκπέμπομεν ſcripſiſſe Arrianum ſuſpicor. Quod ſi verum eſt πέμπομεν, inſtituta eſt hæc disputatio cum iſto homine priusquam Romam proficiſceretur; & adverſus periculorum terrores firmat ejus animum Epictetus.

Verſ. 5. σεαυτῷ μαντεύου. „*Tibi ipſi oraculum conſule.* Vide lib. II. c. 7.“ VPTON. Reſpexiſſe videtur vir doctus illa potiſſimum verba, II. 7, 9. τί οὖν ἡμᾶς ἐπὶ τὸ συνεχῶς μαντεύεσθαι ἄγει; Ἡ δειλία, τὸ φοβεῖσθαι τὰς ἐκβάσεις. Nec tamen equidem, quid illa magnopere huc faciant, ſatis video. Et rectius in verſione ab eodem Vptono, præeunte Wolfio, poſitum puto: *tibi ipſi vaticinare!* i. e. *te ſi juvat lamentari & mala vaticinari, tibi ipſi vaticinare, non nobis!* Ac videtur veluti in proverbio uſurpatum hoc dictum, σεαυτῷ μαντεύου. Notum eſt autem, μαντεύεσθαι pariter & *vaticinari*, & *oraculum conſulere*, denotare.

Verſ. 6. Πρό σου κατάσκοπος ἀπεστάλκει Διογένης &c. „Hanc hiſtoriam refert III. 22, 24. καὶ ὡς ὁ Διογένης, ἀτακτήσας πρὸς Φίλιππον μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, κατάσκοπος εἶναι. *Sicut Diogenem poſt Chæronenſem cladem pro exploratore ad Philippum adductum ferunt.* Plutarchus

archus in libro, *Quomodo Assentator ab Amico dignoscatur:* Εὖ δὲ καὶ Διογένης, ὅς, ἐπεὶ παρελθὼν εἰς τὸ τοῦ Φιλίππου στρατόπεδον, ὅτε τοῖς Ἕλλησιν ἐβάδιζε μαχόμενος, ἀνήχθη πρὸς αὐτόν, ὁ δὲ ἀγνοῶν, ἠρώτησεν εἰ κατάσκοπός ἐστι. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη, κατάσκοπος, ὦ Φίλιππε, τῆς ἀβουλίας σου καὶ τῆς ἀνοίας, δι' ἣν, οὐδενὸς ἀναγκάζοντος, ἔρχῃ περὶ βασιλείας καὶ τοῦ σώματος ὥρᾳ μιᾷ διακυβεύσων. *Recte etiam Diogenes, qui in castra Philippi in bellum contra Græcos proficiscentis cum venisset, esset que ad regem adductus, & non agnitus interrogaretur ab eo, nunquid explorator esset? Omnino, inquit, fum tuæ, Philippe, stultitiæ atque amentiæ explorator; qui, nulla necessitate urgente, de regno & corpore tuo venis una hora fortunæ aleam subiturus.* Vide Laërtium in Vita Diog. VI. 43. & ibi Menagium.* VPTON.

Ibid. ἀπήγγελκεν. ἀπήγγελλε (sic) pc. sed prius ibi videtur fuisse ἀπήγγελλε.

Ibid. λέγει, ὅτι ὁ θάνατος οὐκ ἔστι κακὸν. „Inseruì λέγει ex nostro codice. Et mox κακὸν, pro κακὸς." VPTON. Nempe λέγει isto loco ignorabant superiores editiones: eædemque κακὸς exhibebant, male; cum tamen in αἰσχρὸν consentirent. Sic & codd. pab. At λέγει & κακὸν habet pc. sed caret idem particula ὅτι.

Ibid. ὅτι εὐδοξία ψόφος ἐστὶ μαινομένων ἀνθρώπων. *Celebritatem esse strepitum hominum insanientium.* „Diogenis dictum refert Laërtius, VI. 72. Εὐγενείας δὲ καὶ δόξας, καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα διέπαιζε, προκοσμήματα κακίας εἶναι λέγων. *Nobilitatem vero & gloriam & hujusmodi cætera ridebat, dicens malitiæ esse ornamenta.*" VPTON. At idem quidem Vptonus, consentientibus superioribus omnibus editionibus & scriptis libris, non εὐδοξία, sed ἀδοξία, id est, *ignominia*, edidit; nullam de ea scriptura ne suspicionem quidem movens. Mihi vero cum res ipsa, tum idem ille Laërtii locus, ab Vptono citatus, persuasit, εὐδοξίαν esse legendum, Epictetoque restituendum. Nihil frequentius, quam ista literæ α cum diphthongo ευ confusio, ob similitudinem compendiosi nexus, quo diphthongus ευ effertur a librariis, cum figura literæ α. Eamdem fere sententiam suo nomine verbis expressit Epictetus, I. 1, 4. Τίνες εἰσὶν οὗτοι, ὑφ' ὧν θαυμάζεσθαι θέλεις; οὐχ οὗτοί εἰσι, περὶ ὧν εἴωθας λέγειν, ὅτι μαίνονται; Τί οὖν; ὑπὸ τῶν μαινομένων θέλεις θαυμάζεσθαι; M. Antou. VI. 16. αἱ παρὰ

ἀπὸ τῶν πολλῶν εὐφημίαν, πρότος γλωσσῶν. & V. 33. τὸ ὄνομα, ψόφος καὶ ἀπήχημα. Erat autem vocabulum εὐδοξία tritum in Stoicorum ſcholis, ubi de rebus externis & per ſe indifferentibus agebatur. Vide Cic. de Fin. III. 17. & Laërt. VII. 102. ibique variantem lectionem ab H. Stephano ex ms. cod. citatam. Simplic. in Enchi. c. 69. ſub fin. & cap. 70. init. Adde Noſtrum I. 15, 3. Vocabulum ψόφος h. l. in φόβος detorſit pc.

Verſ. 7. οἷα δὲ περὶ ἡδονῆς. οἷα καὶ περὶ ἡδονῆς pc.

Ibid. Τὸ δὲ γυμνὸν εἶναι λέγει &c. Omnes olim Τὸ δὲ γυμνάσιον εἶναι λέγει &c. Ad quæ verba ſic commentatus eſt WOLFIVS: Τί τὸ γυμνάσιον εἶναι λέγει; *Gymnaſium quid eſſe dicit?* [nempe Τί τὸ pro Τὸ δὲ legendum cenſuerat.] Corporis exercitationem palæſtricam intelligo, qua corpus adverſus frigoris injuriam melius muniatur, quam ſplendidiſſimis veſtibus. Sic in Gallia ſtudioſi nonnulli pro foco & hypocauſto, ludo pilæ & diſcurſationibus hyeme utuntur: non male quidem, meo judicio; (præſtat enim calorem internum agitatione corporis elici, quam externa membra foveri;) niſi iſta ratione multum temporis ſtudio literarum ſurriperetur.[a] Hæc ille: atque etiam in verſione ſic poſuit: *De exercitatione quid dicit? Eam præſtantiorem eſſe quavis toga prætexta.*

VPTON: „Τὸ δὲ γυμνὸν εἶναι. Cæteri libri, τὸ δὲ γυμνάσιον εἶναι, nullo ſenſu. Noſter codex γυμνὸν habet; [& ſic pb. inter lineas, antiqua manu] recte. Namque ἀχίτωνες erant Cynici. Inde ἡμίγυμνοι, *ſeminudi*, vocabantur. Atque hoc modo oppoſitio fit: τὸ δὲ γυμνὸν εἶναι — — περιτορφύρου: nulla in iſta lectione, τὸ δὲ γυμνάσιον — — περιτορφύρου.[a] — Vide M. Antonin. IV. 30. & ibi Gatak.

Ibid. κοίτη. κλίσις pa. in textu; ſed alterum in ora.

Verſ. 8. τὸ θάρσος τὸ αὐτοῦ. Sic ed. Ven. & Baſ. cum pa. Temere τοῦ αὐτοῦ ed. Gen. Col. Cant. τοῦ αὐτου ed. Lond. anon. Rectius τὸ αὐτοῦ ed. Vpt. cum pbc.

Ibid. τὸ σωμάτιον στίλβον καὶ συνεστραμμένον. „στίλβον, *nitens; pingue & nitidum*, ut apud Horat. Epiſt. lib. I. 4, 15. συνεστραμμένον, *compactum*; i. q. σύντηκτος καὶ νενευρωμένον, *ſolidum & nervoſum*; ut στρατιῶται συστραφέντες, cum denſatur acies. Plinius Epiſt. 23. *compacto corpore & robuſto*. Vide Lexica in συστρέφεσθαι.[a] WOLFIVS & VPTON. De re confer III. 22, 87 ſq.

Verſ. 9. πάνϑ' εἰρήνης γέμει. „Sic πάνϑ' εἰρήνης μεστά. III. 13, 15. πάνϑ' δὲ φίλων μεστὰ, III. 24, 11.“ VPTON.

Verſ. 10. ἄλλα ἐξ ἄλλων. ἄλλα ἐξ ἄλλου pab.

Verſ. 12. Λέγει σοι. *Dicit tibi.* „Cæſar. Supprimit nomen Epictetus comiter, & ſagaciter. Nam, de Cæſaribus aliquid dicere, periculoſæ plenum opus aleæ.“ VPTON. Domitianus intelligitur. Vide ad vſ. 3.

Ibid. Θὲς τὴν πλατύσημον. „Conf. I. 29, 45. Sic Horat. Epiſt. lib. I. 16, 35.

Pone; *meum eſt!* inquit. Pono, *triſtisque recedo.*

Idem lib. III. Od. 2.

Nec ſumit aut ponit *ſecures*
arbitrio popularis auræ.

Verte autem, & diſtingue: *Dicit tibi, Pone latum clavum!* [id eſt, ordine ſenatorio te removet.] *Ecce anguſtus clavus. Iſtum quoque pone! Ecce toga ſola. Pone togam! Ecce nudus ſum.* Tum Cæſar: *At adhuc mihi invidiam moves. Cape igitur* &c.“ VPTON. Confer Sueton. & Dionem, locis ſupra ad vſ. 3. citatis.

Ibid. Ἰδοῦ στενόσημος. CVPERVS in Obſervat. lib. II. cap. 7. [referente ad h. l. Vptono:] „Moribus Romanorum nondum luxu corruptis, unica tunica, & toga veſtiebantur: ſed, ut luxuria ingeniоſa eſt, poſtea inventa altera; & homo Romanus induebat tunicam interiorem, exteriorem, & togam. In exteriore erant inſignia dignitatis. Nam Senatores quidem habebant Laticlaviam, Equites vero Anguſticlaviam; & nunquam factum eſt, ut quis his duabus tunicis ſimul amiciretur. Vnicus eſt Arrianus tamen, qui plane contrarium nos docet, & in uno homine agnoſcit ἱμάτιον, πλατύσημον, στενόσημον. Loquitur apud eum Epictetus lib. I. cap. 24. Λέγει σοι, Θὲς τὴν πλατύσημον. ἰδοῦ στενόσημος. Θὲς καὶ ταύτην. ἰδοῦ ἱμάτιον μόνον. Θὲς τὸ ἱμάτιον. ἰδοῦ γυμνός. *Tibi dicit, Depone latum clavum: ecce anguſtus. Depone & iſtum: ecce toga ſola. Depone togam: ecce nudus ſum.* Quid verbis opus eſt? Tota reclamat antiquitas, & omnes auctores in alteram partem faciunt diſceſſionem. Tantumne igitur erit unius loci pondus, ut diverſiſſimos habitus unum hominem geſtaſſe credam? Non opinor; at quod opinor narro. Certa res eſt, te vulnus hic latere, quod non ferro nec igne, ſed levi mutatione recidendum eſt, ſi legatur λινόστημος. Et intel-

intellige *interulam* ſeu *tunicam interiorem*, cujus ſcilicet ſtamen ex lino. Nam ut ἁρμοστήμους, πολυστήμους, μανοστήμους, ita etiam λινοστήμους ἀσθῆτας dixerunt; quæ vox tandem latini juris facta eſt. Synodus Romana II. ſub Sylveſtro, Can. VI. *Vt Diaconi non eſſent amplius parochiarum examen niſi duo, & Diaconi cardinales urbis Romæ ſex: ita tamen ut Dalmaticis uterentur, & pallia linoſtima lævam eorum tegerent.* Per ἱμάτιον autem intellige *togam*, per πλατύσημον *tunicam laticlaviam*, per λινόστημον *interulam*.* — Hæc ille. Vide vero, ne nimis ad literam acceperit Epicteti verba vir doctus: quæ ſi paulo liberalius interpreteris, non inerit eis fortaſſe ea difficultas, quæ Cuperum offendit. Poſſis τὴν πλατύσημον, τὴν στενόσημον, & τὸ ἱμάτιον de variis ordinibus in civitate accipere. *Vis me ſenatu movere? ecce in ordinem equeſtrem recedo. Vis me hoc etiam ordine rematum? contentus ſum unus eſſe e plebe. Vis civitatis etiam jure me exuere? & hoc fero; omnibus rebus cedo; in exſilium ibo, aut ſervus ero, aut pauper & ſeminudus Cynicus.* (Vide mox Vptoni Adnot. ad verſ. ſeq.) Poſſis ſimili quadam ratione & de *cenſu* ac *facultatibus* accipere. Neutro modo longe, puto, abſueris a Philoſophi noſtri ſententia.

Verſ. 13. Ἀλλὰ φθόνον μοι κινεῖς. — „*At invidiam mihi conflas.* Significat, opinor, invidiam facile contemni ab eo, qui vitam non magni faciat. Nec enim puto, ſub Tyranni perſona hæc dici.* WOLFIVS. — „Male Wolfius. Dicit Cæſar aut tyrannus: *At mihi invidiam moves;* tanquam qui depoſita tunica habitum Cynici capeſſas. Ἀχίτωνες erant Cynici. Vide Salmaſ. ad Tertull. de Pallio, p. 410, &c. & M. Anton. lib. IV. ſect. 30. [& quæ ibi congeſſit Gatakerus.] Vetus Epigramma

Ἑρμοδότου τόδε δόγμα τὸ πάνσοφον. (lege πανσόφου.)
Εἴ τις ἀχαλκεῖ,
Μηκέτι πεινάτω, θεὶς τὸ χιτωνάριον.

Hoc illud eſt dogma ſapientiſſimi Hermodoti: Si quis eſt ſine ære, depoſita tunica non amplius eſuriat. Hæc, inquam, Epicteti mens eſt: Tu ideo mihi invidiam moves, quippe qui ex difficultatibus & malis ſuperior emergas. Nam, *ſævos punire tyrannos*, ut ait Perſius III. 35. *haud alia ratione velis:*

Virtutem videant, intabescantque relicta.

VPTON

Ibid. ᾧ δύναμαι ῥίψαι τὸ σωμάτιον, ἔτι τοῦτον Φοβοῦμαι; Cum τοῦτο Φοβοῦμαι vulgo legeretur, monuit WOLFIVS, τοῦτον esse corrigendum. Majoribus ambagibus VPTONVS usus est: „Videamus, inquit, totum locum: Ἀλλὰ Φθόνον μοι κινεῖς. Λάβε τοίνυν ὅλον τὸ σωμάτιον. οὐ δύναμαι ῥίψαι τὸ σωμάτιον· ἔτι τοῦτο Φοβοῦμαι; [Nempe sic etiam in contextu posuerat hic Editor; tum vero in Adnotatione ita pergit:] Pro οὐ, uti habet noster codex, cæteri legunt ᾧ δύναμαι. Ad oram cod. Bas. [edit. Bas.] pro ᾧ scribitur ὃ. Vertit Wolfius: *eum ergo, cui corpusculum objicere possum, adhuc reformido?* Sequenti capite [vers. 21.] vocat σωμάτιον, τὸ τελευταῖον χιτωνάριον: eleganti translatione; noviſſime enim & ægre exuitur. Malim itaque pro οὐ reponere εἰ, pro τοῦτο cum Wolfio τοῦτον: & τί ἔτι legere. Hoc modo: Ἀλλὰ Φθόνον μοι κινεῖς. Λάβε τοίνυν ὅλον τὸ σωμάτιον. Εἰ δύναμαι ῥίψαι τὸ σωμάτιον, τί ἔτι τοῦτον Φοβοῦμαι; *At invidiam mihi moves. Cape igitur totum corpusculum. Si possum corpusculum abjicere,* tanquam vestimentum; *quid adhuc eum* (Cæsarem, tyrannum) *reformido?*“ — Sic ille. Mihi, adhibita Wolfii emendatione, nihil amplius desiderari persuasum erat. Non solicitari, nedum loco moveri debuit ᾧ, in quod cum veteribus editionibus consentiunt tres nostri mssti codices. Percommodus sensus est: *Cui objicere possum corpusculum, hunc adhuc reformidem!* Eamdem sententiam habes III. 24, 71. ubi, quod h. l. ῥίψαι τινὶ τὸ σωμάτιον ait, προσπτύειν τινὶ τὸ σωμάτιον dicit.

Vers. 14. ἀπολείψει. „Sic noster codex. [& nostri pbc.] Vulgo ἀπολείψῃ.“ VPTON.

Ibid. τούτων οὐδὲν ἐμὸν ἦν. τούτων ἐμὲν οὐδὲν ἦν. pa.

Ibid. Πῶς οὖν ἁρὰ αὐτὰ λέγομεν; „Lego λέγοιμι.“ WOLFIVS. — „Forsan pro αὐτὰ legendum ταῦτα.“ VPTON. Emendationem suam Wolfius in versione expressit, quam tenuit Vptonus: *quo pacto igitur ista mea esse dicam.* Cæterum non alienus est iste mos ab Arriani stylo, sive, ut verius dicam, ab Epicteti usu, ut a singulari numero ad pluralem subito transeat, & vice versa. Vide I. 6, 42 sq. I. 29, 26. coll. vs. 22. I. 29, 34. rursusque ib. vs. 59. II. 14, 8.

Ibid. ἂν οὖν ὁ πανδοκεὺς ἀποθανὼν ἀπολίπῃ σοι τοὺς ψραββάτους. Ante Vptonum sic edebatur ἀποθάνῃ, ἀπολίπῃ

λίπῃ σοι &c. Quo refertur WOLFII Nota: „ἀπολίπῃ σοι τοὺς κραββάτους; Interrogative & negative lego." — Sic etiam idem in verſione: *Quodſi caupo mortuus fuerit, nunquid lectos tibi relinquit?* At VPTONVS: „Ex noſtro codice (inquit) repoſui ἀποθανὼν ἀπολίπῃ, *moriens relinquat*, pro ἀποθάνῃ ἀπολίπῃ, uti corrupte alii dant codices. [Cum Vptoni cod. facit noſter pb.] Deinde notanda eſt ellipſis, Atticis familiaris, poſt ἐὰν μὲν, cui reſpondet ἐὰν δὲ. Vocant Grammatici σχῆμα ἀναπαπόδοτον. Deeſt nempe ἀπόδοσις, quæ priori membro hujus periodi reſpondeat. ἂν οὖν ὁ παιδ. ἀποθ. ἀπολ. σοι τοὺς κραββάτους, ſupple καλῶς ἔχει, aut ſimile aliquid. Homer. Iliad. α. 135.

Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας — —
Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν.

Si dabunt præmium; bene eſt: *ſin minus* &c. Vide Kuſter. ad Ariſtoph. Plut. 468. Sed hic loquendi modus ſæpe latuit interpretes. Plato in Sympoſ. p. 185. edit. Steph. Ἐὰν μέν σοι ἐθέλῃ ἀπνευστὶ ἔχοντι πολὺν χρόνον παύεσθαι ὁ λύγξ· εἰ δὲ μή, ὕδατι ἀνακογχυλίασον. *Si quidem ceſſaverit ſingultus ſpiritum longo tempore cohibenti;* bene erit: *ſin minus, aqua fauces colluе.* Ita locum interpretandum eſſe monuit Caſaub. ad Athenæum, p. 332. Vide quoque locum Platonis in lib. IX. de Legib. quem adducimus ad II. 18, 20. Atque ita exiſtimo locum apud Lyſiam de Eratoſth. in fine [Ἀπολογ. ὑπὲρ τοῦ Ἐρατοσθένους Φόνου. p. 47. ed. Reisk.] interpretandum & ſcribendum eſſe: non ἐὰν δὲ ὑμᾶς — — εἰ δὲ μή, ſed ἐὰν μὲν ὑμᾶς — — εἰ δὲ μή. Hoc modo: Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες &c. — — οἱ γὰρ τοιαῦτα πράττοντας — — — ἧττον εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτήσουσιν. Ἐὰν μὲν ὑμᾶς ὁρῶσι τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας· εἰ δὲ μή, πολὺ κάλλιον τοὺς μὲν κειμένους νόμους ἐξαλείψαι, κ. τ. λ. *Ego vero, ô viri, non ad me ſolum hoc ſupplicium privatim pertinere arbitror, ſed ad univerſam civitatem: nam qui hujusmodi facinora perpetrant, ubi viderint quænam ſit futura merces hujusmodi flagitiorum, minus in alios peccabunt. Si quidem vos eo eſſe animo perſpexerint,* bene erit: *ſin minus, præſtat leges jam latas abrogare,* &c. Eodem modo interpretare illa [apud Epict. noſtr.] III. 7, 17. Εἰ θέλεις εἶναι Φιλόσοφος — — εἰ δὲ μή &c. *Si vis eſſe philoſophus,* — — eſto: *ſin minus,* &c." VPTON. Bene iſta habent; ſed

& satis pervulgata. Lysiae vero locum felicius, opto, Marklandus & Reiskius curarunt.

Vers. 15. *φέγχων.* Sic scripsi cum pbc. Vulgo *φέγχων*, cum pa. Paulo ante, pro *ζητήσεις*, temere *ζητήσοις* scribitur in ed. Ven. & Bas.

Ibid. *οὐδεὶς δὲ πένης τραγῳδίαν ἐμπλήροῖ* &c. *nullus pauper complet tragoediam.* „Sunt quidem in tragœdiis etiam servi & ancillæ, sed atroces eventus ad eos non æque pertinent.“ WOLFIVS.

Ibid. *εἰ μὴ ὡς χορευτής.* Deest *ὡς* pa.

Vers. 16. *Στέψατε δώματα.* „*Aedes coronis ornate!* Id quod in re læta, in nuptiis præsertim, fieri solebat. Sed ubi occurrunt hæc verba? Non apud Sophoclem, uti ea quæ sequuntur.“ VPTON.

Ibid. *Ἰὼ Κιθαιρών.* Oedipus apud Sophoclem [in Oed. Tyr.] vers. 1390.

Ἰὼ Κιθαιρών, τί μ' ἐδέχου; τί μ' οὐ λαβὼν
ἔκτεινας εὐθύς;

Vide M. Antonin. lib. XI. sect. 6.“ VPTON. *Κιθαιρών*, ultima acuta, recte scripsit Vpton. cum pabc. *Κιθαιρῶν* superiores editt.

Vers. 17. *τοῦ οἱ στέφανοι.* Caret *οἱ* pa.

Vers. 19. *μετὰ πολλῶν γὰρ περιπατεῖ.* Perperam *μετὰ πολλῶν δὲ* ed. Gen. & seqq. quem errorem quum VPTONVS etiam, ut sæpe aliàs, tenuisset, adnotavit hoc loco: „Δὲ pro *γὰρ* usurpatur sæpe in his libris, & sæpe alibi.“ — Vide not. ad I. 9, 2. & ad I. 9, 34.

Ibid. *συγκατατάττω ἐμαυτὸν σὺν τοῖς πολλοῖς.* Deest *σὺν* pb. non male.

Ibid. *καὶ μετὰ πολλῶν περιπατῶ.* „*Et cum multis ambulo.* At dicat iste: non ut princeps, sed ut servus. Respondebit Epictetus, sibi nihil esse opus comitatu & observantia populi.“ WOLFIVS. Vide vero, ne alia sub istis verbis sententia lateat.

Vers. 20. *τὸ δὲ κεφάλαιον· μέμνησο, ὅτι* &c. Post *κεφάλαιον* distinctionem interserere commodum duxi, quæ aberat vulgo.

Ibid. *ὅτι ἤνοικται ἡ θύρα.* „*Januam patere*: hoc est, mori licere, cum primum vitæ pertæsum fuerit: quod summum homini bonum a natura esse concessum, putat Plinius.“ WOLFIVS. „Vide ad I. 9, 20.“ VPTON.

Ibid.

Ibid. τῶν παιδίων δειλότερος. παιδίων recte edit. Genev. Colon. & ſeqq. quoniam ſequitur ἐκεῖνα. Perperam τῶν παίδων Ven. & Baſ. in quod tamen conſentiunt codices noſtri pabc. qui iidem & ἐκεῖνα ſervant.

Ibid. ὅταν αὐτοῖς μὴ ἀρέσκῃ τὸ πρᾶγμα. „Ad oram cod. Salmant. ſcribitur παῖγμα. Recte forſan, niſi πρᾶγμα latiori ſenſu dicitur.“ VPTON. Vulgatum tenent pabc.

Ibid. οὐκέτι παίξω. Vide, ne in præſ. temp. οὐκέτι παίζω ſcripſerit Arrianus; & ſic mox iterum.

Ibid. ὅταν σοι φαίνηται. Ex vett. editt. hoc reſtitui, quod & ſcripti libri agnoſcunt. Perperam φαίνεται ed. Cantab. quod inde in Lond. anon. & in Vptonianam propagatum.

Ibid. εἰπὼν, ὅτι Οὐκέτι παίξω, ἀπαλλάττου. „Sic Horat. Epiſt. lib. II. 2, 213.

Vivere ſi recte neſcis, decede peritis:
Luſiſti ſatis, ediſti ſatis atque bibiſti.
Tempus abire tibi.

Epigramma in Anthologia:

Σκηνὴ πᾶς ὁ βίος, καὶ παίγνιον. ἢ μάθε παίζειν,
τὴν σπουδὴν μετάθεις, ἢ φέρε τὰς ὁδύνας.

Noſter autem codex εἰπὼν, ὅτι οὐκέτι παίξω, quod melius videtur.“ VPTON. Particulam ὅτι, quam ignorabant editi omnes, in contextum adoptandam duxi. Eamdem dedit pb.

CAPVT XXV.

Verſ. 2. ποῖον ἔτι πρᾶγμα ἔχομεν; Verbum ἔχομεν ignorant codd. noſtri pab.

Verſ. 3. Ἀλλὰ ἔντειλαί μοι. Hoc Auditor alt. *Da mihi præcepta*, nempe, de officiis in vita hominum ſervandis; de quibus, puta, agebatur priusquam hanc diſputationem inchoaret Epictetus. cf. ad vſ. 7.

Ibid. ὁ Ζεὺς σοι οὐκ ἐντέταλται; *Jupiter nonne tibi præcepta dedit?* Nempe, quæ natura & recta ratio homini præcipit, ea a Deo ei præcepta ſunt. — „Vide IV. 3, 10. IV. 7, 17.“ VPTON. Adde mox hoc cap. vſ. 5 ſq. ἐντέταλκε pc. pro ἐντέταλται. Mox vero vſ. 6. in ἐντέταλται conſentit pc. ſed ἐντεταλκε pb. habet.

Verſ. 4. τῶν ἀλλοτρίων. τῶν ἄλλων text. pa. ſed alterum in marg.

Ibid. τὸ πιστὸν σόν· τὸ αἰδῆμον σόν. „Addidi τὸ αἰδῆμον σόν, fide noſtri codicis.“ VPTON. Ignorant iſta verba codices noſtri cum olim editis. Cæterum *αἰδημον* accentu in antepenultimam retracto ſcripſerat h. l. Vptonus, ut paſſim alibi & ipſe & alii; qui tamen rurſus alibi in *αἰδῆμον* penacute ſcriptum conſentiunt. Quam poſteriorem formam præferendam putavi. Præcipiunt nempe Grammatici, compoſita quidem adjectiva in *ων* accentum in neutro retrahere; ſimplicia non item. Sic etiam *αἰδῆμον* editum video apud M. Antonin. I. 2. VI. 48. IX. 29. In eamdemque ſcripturam apud Simplic. in Enchir. conſentiunt ſcripti libri cum editis, p. 152 ed. Lugd. In Arriani vero & Epicteti libris minime ſibi conſtant in hanc ſcriptura librarii. Vide ad I. 5, 5.

Ibid. τὸ σαυτοῦ ἀπώλεσας. „Forſ. *ἐντολέας*, participio, *tuis perditis*.“ VPTON. Ego vero in vulgato utique adquieſcendum putavi. *Alienis ſi ſtudes, tua perdidiſti.*

Verſ. 5. ὑποθήκας καὶ ἐντολάς. Apud Pythagoreos præſertim, *brevia præcepta ſapientum* ὑποθήκας adpellari ſolitas ait Simplicius in Procem. ad Epicteti Enchir. Sed nec minus apud alios idem vocab. eadem notione in uſu erat. Confer Adnot. ad Polyb. III. 14, 10. — „Pro ἐντολάς codex noſter dat *συμβουλάς*, quod non æque placet.“ VPTON. *συμβουλὰς* eſt etiam in pb. Ortum cepiſſe hoc nomen videtur ex interpretatione vocis ὑποθήκας; deinde vocem *ἐντολὰς* loco ſuo pepulit.

Verſ. 6. *ἐνέταλται.* Vide ad vſ. 3.

Ibid. Φέρε τὰς προλήψεις. „Vide I. 28, 28. & ſupra, cap. 22, 1 ſqq.“ VPTON.

Verſ. 7. Μέχρις οὗν τίνος ταῦτα τηρεῖν καλῶς ἔχει. „Noſter codex *αὐν τινος*, [nempe pro *οὑτινος*, quod habent editiones omnes;] cui & *ἔχει* debetur, cum alii [editi omnes] *ἔχεις* adferunt. Cæterum vox *ταῦτα* (*ταῦτα τηρεῖν, hæc agere*) refertur ad ea quæ fiunt dum inter homines verſamur; minime ad *τὰς προλήψεις, τὰς ἀποδείξεις*.“ VPTON. Quemadmodum *ἔχει* recte recepit Vptonus; ſic alteram probam ſcripturam, quam offerebat codex, adoptare debebat; nec tamen *οὖν τινος* ſcribendo, ſed *μέχρι οὖν τίνος, quousque igitur.* Et ſic habent noſtri codd. pbe. In *ἔχει* vero cum Vptoni cod. conſentit pc. *ταῦτα τηρεῖν, hujus vitæ officia ſervare, tueri perſonam in hac vita ſuſtinendam.* conf. not. ad vſ. 3. Refertur vero proxime hoc pronomen

ταῦτα,

τοῦτα; ad *ea præcepta quæ Deus homini dedit*, (verſ. 6.) nempe de officiis in vita hominum ſervandis.

Ibid. καὶ τὴν παιδιὰν μὴ λύειν. „παιδιὰν λύειν," Horat. Ep. lib. I. 14, 36. *incidere ludum.*" VPTON. De re confer II. 16. 37.

Verſ. 8. Ἐν Σατορναλίοις λέλογχε βασιλεύς. Ad λέλογχε intellige τις, ut I. 19, 24. De re, hæc collegit VPTONVS: „Tacitus Annal. XIII. 15. *Feſtis Saturni diebus, inter alia æqualium ludicra, regnum luſu ſortientium, evenerat ea ſors Neroni. Igitur ceteris diverſa, nec ruborem allatura: ubi Britannico juſſit, exſurgeret, progreſſusque in medium, cantum aliquem inciperet; &c.* Vide Lucian. in Saturnal. Dio Chryſoſt. Orat. IV. p. 66. Οὐδὲ γὰρ τῶν παίδων ὁ νικήσας, ὅταν παίζωσιν (ὡς αὐτοί φασι) βασιλέα, τῷ ὄντι βασιλεύς ἐστιν· (οἱ μέντοι παῖδές φασιν·) ὅτι ὁ νενικηκὼς, καὶ λεγόμενος βασιλεὺς, σκυτοτόμου υἱός ἐστιν ἢ τέκτονος. *Neque inter pueros, is qui vicit, cum ludunt (ut ajunt) Regem, revera Rex eſt: quippe is qui vicit & dictus eſt Rex, ſutoris filius ſit aut fabri.* Vbi voces iſtas, οἱ μέντοι παῖδές φασι, uncis incluſi; nam ex margine in contextum irrepſiſſe videntur. Ad hunc morem alludit Dio p. 514. D. καὶ διαφερούσης οὐδὲν κατὰ τὴν ἀφροσύνην τῶν παίδων τῶν βασιλέων. Male Interpres: *nihilque differret inſipientia a liberis regum.* Vertere debuit: *nihilque differret inſipientia a pueris, qui reges inter ſe ludo conſtituunt.* Seneca, de Conſtant. Sapient. cap. 12. *Illi* (pueri) *inter ipſos magiſtratus gerunt, & prætextam faſcesque ac tribunal imitantur.*"

Ibid. σὺ κέρασον. *tu vinum miſce.*

Ibid. σὺ ᾆσον. „*Tu cane.* Ita Wolfius in verſione. At Editi, σὺ ὦσον, *tu expelle;* ut Schegkius. Legendum ᾆσον apparet ex Taciti loco ſupra citato." VPTON. In mendoſum ὦσον conjurarunt ſcripti libri omnes. ᾆσον primus in Græcis correxit anon. Lond.

Verſ. 9. Ἀλλὰ σὺ ὑπολάμβανε, &c. „*At tu opinare, te in malis eſſe. Non opinor: nam quis me invitum opinari coget.* Nota ὑπολαμβάνειν, unde ὑπόληψις, &, ut ſubinde inculcat M. Antoninus, Πᾶν ὑπόληψις." VPTON. At ſententia illa, Πᾶν ὑπόληψις, (cum qua convenit quod Epictetus ait I. 11, 33. & ſæpe aliâs) jam huc nil pertinebat. ὑπολαμβάνειν, unde ὑπόληψις nomen habet, eſt *opinionem aliquam ſuscipere, ſibi aliquid perſuadere, in animum inducere.* Poteſt me aliquis coge-

re

re ad exteriorem quemdam actum ſuscipiendum: poſſum etiam, ut gratum faciam alteri, & voluntati ejus indulgeam, partes quasdam agere. Sed ut *opiner* aliquid, ut *mihi* aliquid *perſuadeam*, nemo me cogere poteſt; quin nec a me ipſo id impetrare poſſum, niſi res talis ſit quæ ſpeciem aliquam habeat quæ mihi probari poſſit.

Verſ. 10. Πορεύου — — — Πορεύομαι. Ἔρχου· ἔρχομαι. Haud abſimile apud Luc. [Evang.] 7, 8. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω τούτῳ, Πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ, Ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου, Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ." VPTON.

Verſ. 11. Ὡς γὰρ ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων ἐξ. „Confer Enchir. c. 36. [c. 58. Wolf.] & mox cap. 26. hujus libri." VPTON. Ὡς γὰρ reſcripſi cum pa. & cum editis ante Vptonum; qua de ſcriptura nihil monens hic editor, Ὥσπερ ἐπὶ τῶν edidit, e ſuo puto codice, cui adſentitur pb. Pro neutra parte citari poteſt noſter pc. in quo per librarii negligentiam complura hic omiſſa ſunt.

Ibid. ἔλαβον γὰρ ὑπόθεσιν, τοῦ νύκτα εἶναι. Rectius ſcribetur, puto, τὸ νύκτα εἶναι.

Ibid. Ἔστω σε ὑπολαμβάνειν ὅτι νύξ ἐστιν, „ὅτι ἡμέρα ἐστίν. Ita ſcribendum." SALMASIVS. Vide Notam proxime ſequentem.

Verſ. 13. Ἔστω σε εἶναι δυστυχῆ. Ἔστω. Ἆρ' οὖν ἀτυχὴς εἶ; Ναί. „Ἔστω σε εἶναι εὐτυχῆ· ἔστω. ἆρ' οὖν εὐτυχὴς εἶ; ναί. Ita omnino ſcribendum." SALMASIVS. Iſtas Salmaſii conjecturas referens Vptonus, nihil nec adprobandi cauſſa, nec improbandi, adjecit. HEYNIVS vero in Notis ad Enchir. c. 36. p. 147. hunc Arriani locum commemorans, ait; „ubi ſimilis argumentatio [ſcil. qualis in Enchirid. l. c.] e dialecticis ad ethica inſtituitur; ut tamen nunc eſt, valde corrupta, & „ex Salmaſianis Notis emendanda." Cui ſi vacaſſet, per otium atque libero animo totum hoc Epicteti caput perſegere, aliter fortaſſe judicaturus erat Vir tam ingenii acumine, quam exquiſitiſſima doctrina præcellens. Mihi ſane Salmaſianæ Iſtæ conjecturæ univerſæ argumentationi, quæ h. l. inſtituitur, repugnare, & ab Epicteti mente alienæ viſæ ſunt. Neque quidquam magnopere in Græcis verbis, prout vulgata ſunt, deſideravi. Quod ſi quidem adcuratiſſime ſervatam ſimilitudinem ratiocinationis vellemus; debebat, ſicut vſ. 11. ait: Τί οὖν, ἡμέρα

ἡμέρα ἐστίν; Οὔ. sic vers. 13. dicere: Ἆρ' οὖν (vel Τί οὖν;) εὐτυχὴς εἶ; Οὔ. At eadem sententia his verbis continetur, Ἆρ' οὐ ἀτυχὴς εἶ; Ναί. In proximis verbis, post κακοδαιμονεῖς; nesciunt Ναὶ editiones omnes, quam particulam tacite inseruit Vptonus; sua-ne auctoritate, nescio, an e codicis sui præscripto. Ego quidem, fateor, non invitus illa caruissem: sed plane agnoscunt eamdem codices nostri pab. Totius loci sententia (quæ nil differt ab ea quam ad vers. 9. declaravi) ex versione nostra latina haud ægre intelligi existimo; cum qua versione si quis (ut in loco difficultatis nonnihil habente) Wolfianam conferre voluerit, quam religiose hoc ipso loco tenuit Vptonus, eam huc transscribere non gravabor, *Quemadmodum*, inquit, *in orationibus hypotheticis, ita in vita etiam nobis est versandum. Esto nox. Esto. Quid ergo? Dies est? Nonne conditionem enim hanc admisi, esse noctem. Liceat te putare, esse noctem. Liceat. Atque etiam puta esse noctem. Nonne hoc conditioni illi est consentaneum? Sic etiam hoc loco: esto: sis calamitosus. Esto. Ergo etiam infortunatus es? Etiam. Quid ergo? Res adversæ tibi sunt? At putato etiam te esse in malis. Illud vero conditioni non est consentaneum;* &c.

Ibid. Ἄλλος με κωλύει. *Alius me vetat.* „Jupiter scilicet, (vide supra) qui alia mihi imperat." VPTON.

Vers. 14. τὸ κατάλληλον. „Articulum habes ex nostro codice." VPTON. Eumdem agnoscit noster pb.

Vers. 15. καὶ λέγουσιν. Particulam καὶ, quam ignorabant editi, e suo codice Vptonus adjecit: eamdem dabant nostri pbc.

Ibid. Διηγησάμην σοι &c. „Interrogative. *Narravi tibi, frater, ut tumulum superarim?* Verba militis glorioſi, res gestas enarrantis." VPTON. Commodius absque interrogatione accipi mihi videtur. Nempe postquam tumulum *conscenderat*, (non, *superaverat,*) in eodem tumulo obsessus est ab hoste. Ait ergo: *Narravi tibi, quo pacto tumulum conscenderim: nunc porro accipe! denuo incipio obsideri.*

Vers. 16. Ἄλλος δὲ λέγει. Rursus δὲ particula eidem Vptoniano codici debetur; cui adsentitur noster pb.

Ibid. καὶ ἀκούειν. „Cod. Salmant. * καὶ, & in ora libri, * ἢ. Quæ lectio non æque arridet. Opponuntur enim sententiæ: ἐγὼ οὐ δύναμαι παρὰ τούτῳ δειπνεῖν, & ἐγὼ δειπνῆσαι θέλω μᾶλλον." VPTON. Ista nota in ora

ora ed. Salmant. non nisi conjecturæ debetur editoris. In καὶ recte consentiunt libri omnes. Vox μᾶλλον deest pc.

Vers. 17. σύγκρινε ταύτας τὰς ἀξίας. „Confer I. 2, 7. II. 13, 7. M. Anton. III. 11. ἅμα μέν τοι τοῦ καθ' ἀξίαν ἐν τοῖς μέσοις συστοχάζομαι. Vbi vide Gatakerum.“ VPTON.

Vers. 18. Καπνὸν πεποίηκεν ἐν τῷ οἰκήματι. „Translatio est a domibus fumo infestatis. Sic IV. 10, 27. ὅταν θέλῃς, ἐξήλθες, καὶ οὐ καπνίζῃ. Hinc M. Antonin. V. 29. Ἀλλὰ καὶ καπνός ἐστι. Ἀπέρχομαι· τί αὐτὸ πρᾶγμα δοκεῖς; *Sed fumus est. Abeo: cur hoc grave existimas?* Ita lego. Consule ibi Gatakerum. Vide ad I. 9, 20.“ VPTON.

Vers. 19. Verba Οὐκ οἰκῶ, post Νικοπόλει, desunt pb. male.

Ibid. Οὐδ' ἐν Ῥώμῃ. μήδ' ἐν Ῥώμῃ pc.

Vers. 19. ἐν Γυάροις οἴκει. „Gyarus, seu Gyaræ; insula maris Aegei, ubi Romani damnatos mittere solebant. Juvenal. I. 73.

Aude aliquid brevibus Gyaris & carcere dignum,
si vis esse aliquis.

Vers. 21. καὶ τὸ τελευταῖον χιτωνάριον τοῦτ' ἔστι τὸ σωμάτιον, τούτου ἀνωτέρω οὐδενὶ οὐδὲν εἰς ἐμὲ ἔξεστι. Vulgo post χιτωνάριον comma interserunt, ut illa verba τουτέστι (nam sic una voce scribunt, non τοῦτ' ἔστι) τὸ σωμάτιον, velut in parenthesi ponantur. Ibi hæc adnotavit VPTONVS: Locus corruptus, & mutilus. τουτέστι τὸ σωμάτιον, manifestum glossema: quod cum in contextum receperunt librarii, aliam vocem ejecerunt. Sed quænam hæc vox? Simplicius in Epict. [Enchir.] c. 48. ἔσχατος λέγεται τῶν παθῶν χιτὼν ἡ Φιλοδοξία. *novissima tunica affectuum dicitur gloriæ cupiditas.* Plato: τὴν καινοδοξίαν, ὡς τελευταῖον χιτῶνα, ἡ ψυχὴ πέφυκεν ἀποτίθεσθαι. Inde Tacitus Hist. IV. 6. *Cupido gloriæ novissima exeritur.* Ex Platone hunc locum luxatum restituo, καὶ τὸ τελευταῖον χιτωνάριον ἀποτίθεμαι. Respexit autem ad ea quæ dixit I. 24, 12 sq. Interea τὸ σωμάτιον, verissima est interpretatio vocis χιτωνάριον. Sed dedita opera transiationibus utitur Epictetus: καπνὸν πεποίηκε, — ἡ οἴκησις πανταχοῦ ἤνοικται, — τὸ τελευταῖον χιτωνάριον. *Recedo eo, ubi nemo me habitare prohibebit: (nam ista habitatio cuivis patet:) & novissimam tunicam depono.“* Hæc Vptonus. Platonis ista verba laudaverat Lipsius

Lipſius ad Tacit. l. c. & Caſaub. ad Athen. p. 519. neuter declarans, qua in parte ſcriptorum Platonis illa legantur. Nec mihi in promtu eſt, locum nunc indicare. Eadem verba reſpexit Athenæus, lib. XI. p. 507. ſcribens: Πλάτων ἔφησεν, ἔσχαζον τὸν τῆς δόξης χιτῶνα ἐν τῷ θανάτῳ ἀποδυόμεθα. Sed ex illis medicinam adferri his Epicteti verbis poſſe, aut omnino medicina indigere hunc locum, in quo verſamur, equidem valde dubito; qui haud incommode ita exponi poſſe videtur, ut in verſione feci: *& poſtremum amiculum*, (ſcilicet, quod tyrannus aliquis, aut quisquis fuerit, detrahere & eripere mihi poteſt; coll. I. 24, 12 ſq.) *corpuſculum hoc eſt: ultra hoc nemini quidquam in me ulla poteſtas eſt.* In Græcis delevi comma poſt χιτωνάριον, & τοῦτ' ἔστιν diviſis vocibus ſcripſi. Rectius vero fortaſſe fuiſſet τοῦτό ἐστι.

Verſ. 22. ὁ Δημήτριος. „*Demetrius*, nobilis iſtius ævi Cynicus, quem Seneca paſſim laudat. De Benef. VII. 1. *Demetrius Cynicus, vir meo judicio magnus, etiamſi maximis comparetur.* Et mox ejusdem libri cap. 8. Idem Epiſt. 63. [62.] *Demetrium, virorum optimum, mecum circumfero; & relictis conchyliatis cum illo ſeminudo loquor, illum admiror.* Tacitus Annal. XVI. 34. *Illuſtrium virorum foeminarumque catus frequentes egerat* (Thraſeas,) *maxime intentus Demetrio, Cynicæ inſtitutionis doctori.*

Ibid. Ἀτειλεῖς μοι θάναζον. „Videtur excidiſſe Σύ. Σὺ ἀτειλεῖς μοι θάνατον. Hoc autem Demetrii dictum alii ad alios referunt. Laërt. in vita Anaxagoræ, ſect. 13. cum illi renunciata eſſet ſua damnatio: Ἆρα κἀκείνων κέμοῦ πάλαι ἡ Φύσις κατεψηφίσατο. Idem in vita Socratis, ſect. 35. Πρὸς τὸν εἰπόνζα, θάνατόν σου κατέγνωσαν Ἀθηναῖοι· Κἀκείνων, φησὶν, ἡ Φύσις Xenophon in Apol. Socr. [ſect. 27. p. 345. ed. Oxon. Memorab.] Ὡς δὲ ἤσθετο τοὺς παρεπομένους δακρύονζας. Τί τοῦτο, εἶπεν αὐτὸν; ἢ ἄρτι δακρύετε; οὐ γὰρ πάλαι ἴστε, ἐξ ὅτου παρ ἐγενόμην, ὅτι κατεψισμένος ἦν μοῦ ὑπὸ τῆς Φύσεως ὁ θάνατος;“ VPTON.

Verſ. 23. παραδίδωκα. παρέδωκα pb.

Ibid. κτησείδιον ſcripſi cum pabc. κτησίδιον h. l. edd.

Verſ. 24. αὐτὸς καθ' ἑαυτοῦ δηλῶ. „Alii codices ἑαυτὸς καθ' ἑαυτοῦ. Sequor noſtrum.“ VPTON. Recte: ſic & pb. Ne græcum quidem eſt id quod vulgo hic legebatur, quod tamen & habent pac.

Ibid.

Ibid. ἐπιβήσεταί σου ὁ κύριος. „Forſ. σοί." COM. SHAFTESB. „Recte. *Ex iſta parte te invaſurum eſſe dominum.*" VPTON. At ἐπιβαίνειν cum genit. caſu pariter *invadere* ſignificat. Poteſt etiam σου a κύριος pendere; ut dativus caſus perſonæ per ellipſin omiſſus ſubintelligatur.

Verſ. 26. Ἀλλὰ θέλω καθῆσθαι ὅπου οἱ συγκλητικοί. „Senatus, Equites, Plebes: hæc priſca diviſio. His ſua loca, ſuusque [cuique ordini] gradus in ſpectaculis. Horat. Epiſt. lib. I. 1, 67.

Vt propius ſpectes lacrymoſa poëmata Pupi.

Vide & Epod. IV. 15. Juvenal. III. 155." VPTON.

Ibid. Cum poſt παρέχεις & θλίβεις vulgo interrogandi ſigna ponerent omnes: „Malim interrogationes abeſſe;" ait VPTONVS; cui obſecutus ſum. Nempe, ſi interrogative iſta accipias, oportebat a particula negante incipi orationem, οὐχ ὁρᾷς.

Ibid. στενοχωρίαν παρέχεις. „στενοχωρία opponitur εὐρυχωρίᾳ apud M. Anton. IX. 32. ubi vide Gatak." VPTON. Familiare verbum στενοχωρεῖσθαι noſtro; quod vide in Indice, & verſ. proxime ſequente.

Verſ. 27. καὶ μὴ θεώρει. „Dele καί. Sententiam enim turbat." VPTON. Si abeſſet, ſane non deſideraretur. Sed nec temere equidem abjiciam. *Si, ubi tuus locus eſt, commode ſpectare te non poſſe putas; etiam prorſus non ſpectato.* Corrupte τί μὴ θεώρει (ſic) pc.

Ibid. καὶ οὐ μὴ θλιβῇς. Vulgo omnes θλίβῃς, exceptа ed. Ven. e qua θλιβῇς revocavi: quod ferri poſſe videtur, in Aor. ſec. ſubjunct. paſſ. Et ſic tres noſtri codices. Niſi θλιβήσῃ malis, in futuro; aut θλίβῃ, in præſ. paſſivo. Nam θλίβῃς, in activo, intelligendo ex ſuperioribus σεαυτὸν, prorſus non placet.

Ibid. κάθισον. κάθησον pc. male.

Verſ. 29. τί ἐστιν αὐτὸ τὸ λοιδορεῖσθαι; Ad verbum, *quid eſt ipſum hoc, convictis peti?* At hoc ita dictum, quaſi paulo ante de *conviciis* verba feciſſet; quod non reperio. Quare vide, ne ſcribendum ſit: ἀλλὰ τί ἐστιν αὖ τὸ λοιδορεῖσθαι. *Sed porro, quid eſt conviciis peti?*

Ibid. λίθον λοιδόρει. Perperam λίθον λοιδόροι ed. Ven. & Baſ. Correxit editor Genev. & ſeqq. Et verum habent noſtri libri.

Ibid. ἂν δ' ἔχει τὴν ἀσθένειαν τοῦ λοιδορουμένου ὁ λοιδορῶν ἐπιβάθραν. „Forte ὡς ἐπ. Sed vide ſupra;

(l. 7.

(I. 7, 22.) unde apparet legendum esse ὥσπερ ἐπίβαθραν." COMES SHAFTESB. „Codex Salmant. ἐπίβαθραν, alii [Ven. Bas. & seqq. cum cod. pc.] ἐπὶ βάθραν. At ὡς eleganter supprimitur, ut jam monui." VPTON. Vide Vpt. Not. ad I. 21, 3. At h. l. ne staret quidem commode ὡς particula. ἐπιβάθραν merito correxit idem Editor; & sic scriptum est in pab.

Vers. 30. Περίσχισον αὐτόν. Τί λέγεις αὐτόν; τὸ ἱμάτιον λάβε, περίσχισον. „Τί λέγεις, αὐτόν; Αὐτὸν, μιμητικῶς. *Abscinde ipsum. Quid dicis, Ipsum? Cape vestem; eam abscinde.* τὸ ἱμάτιον, sic vocat *corpus*: supra autem χιτωνάριον. Tamen distinctio erat inter χιτὼν & ἱμάτιον: nam χιτὼν est *vestis interior*, ἱμάτιον *exterior*. Sic apud Matth. [Evang.] cap. 5, 40. distinguuntur: καὶ τῷ θέλοντί σοι τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. Nota interea, αὐτὸς non ad *corpus* spectare, sed ad *animum*, quo sensu Plato utitur. Aliter poëtæ. Homer. Il. ά. 4. αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν. Ibi Schol. αὐτοὺς, ἀντὶ τὰ σώματα αὐτῶν. Virgil. [VI. 362.] ubi Palinurus: *Nunc me fluctus habet. Me*, id est, meum corpus." VPTON.

Verba ista, Τί λέγεις &c. commode etiam sic distinxeris: Τί λέγεις; αὐτόν; *quid ais? ipsum?* Conf. I, 1, 23. & ibi not. Cæterum, an τὸ ἱμάτιον hic, ut supra τὸ χιτωνάριον, *corpus* sit cum Vptono intelligendum, id quidem dubitare licebit. Mihi visum erat περισχίζειν τὸ ἱμάτιον nunc esse *vi detrahere vestem ut discindatur*; accepique de mandato lictori dato, ut, vestibus homini detractis, virgis eum cæderet. σχίζεσθαι aliàs de *scissa veste* frequentatur; itemque compositum περισχίζ. in græca versione vaticiniorum Esaiæ, c. 36, 22. περιεσχισμένοι τοὺς χιτῶνας, *laceris vestibus*. Eadem notione etiam verbum ῥήγνυσθαι pervulgatum est: sed περιῤῥηγνύναι τὴν χλαμύδα, est *chlamydem vi & laceranda detrahere*, apud Polyb. XV. 33, 4. Eamdemque rationem h. l. esse verbi περισχίζειν putavi. Apud Appianum Civ. II. 117. unus ex percussoribus Cæsaris, αὐτοῦ τῆς πορφύρας ἐλάβετο, καὶ τὸ εἷμα περισπάσας ἐπὶ τὸν τράχηλον εἵλκε, *togam ejus prehensam, in cervicem detraxit*, scil. quo guttur nudum pateret pugionibus conjuratorum.

Ibid. καλῶς σοι γένοιτο. *Bene sit tibi! bene tibi vertat!* Formula ironica. Vide ad II. 5, 30." VPTON.

Verſ. 31. Σωκράτης — — ἐν ἔχων πρόσωπον ἀεὶ διετέλει. „Cicero de Offic. I. 26. *Præclara eſt æquabilitas in omni vita; & idem ſemper vultus, eademque frons; ut de Socrate, item de C. Lælio accepimus.* Idem Tuſc. Diſp. III. 15. *Hic eſt ille vultus ſemper* idem, *quem dicitur Xantippe prædicare ſolita in viro ſuo fuiſſe. Socrate: eodem ſemper ſe vidiſſe exeuntem illum domo, & revertentem.* Vide Aelian. IX. 7. Simplic. ad Epictet. cap. 42. Senec. de Ira, lib. II. c. 6. & Epiſt. 104. Plin. lib. VII. c. 19. Infra, III. 5, 16. τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀεὶ καὶ ἐυφέρειν καὶ εἰσφέρειν." VPTON. Teſtimonia iſta majorem partem jam collegerat Gataker ad M. Anton. I. 8.

Ibid. ἀπαραπόδιστοι. Sic recte codd. noſtri. Mendoſe, ἀπαραπόδιστα. ed. Ven. & Baſ. quæ tamen mox in ἐλεύθεροι conſentiebant.

Verſ. 32. Παράδοξα λέγουσιν οἱ φιλόσοφοι. „Vide IV. 1, 173." VPTON.

Ibid. κεντεῖν τινος τὸν ὀφθαλμόν. Sic ſcripſi cum noſtro pc. κεντεῖν τινα ed. Ven. Baſ. Gen. cum pab. quod fortaſſe rectius etiam fuerat. Sua vero auctoritate τινί ſcripſit editor Colonienſis, quod tenuere ſequentes, atque etiam Vptonus.

CAPVT XXVI.

Verſ. 1. Ἀναγινώσκοντος δὲ τοὺς ὑποθετικούς, ἔφη &c. „*Legente autem hypotheticos*, ſcil. τινός; *Cum quidam legeret.* Niſi forte ſit ἀντίπτωσις, pro ἀναγινώσκων, *Cum ipſe legeret.* Epicteti mos eſt, præcepta Dialecticorum ad doctrinam Morum accommodare; [quod modo vidimus, cap. 25, 11.] & monere adoleſcentes, ne ſimiles evadant Sophiſtarum; qui, ut ait Iſocrates, τὰς ἐναντιώσεις ἐπὶ μὲν τῶν λογιδίων τηροῦσιν, ἐπὶ δὲ τῶν ἔργων μὴ καθορῶσιν: cum in oratiunculis caveant, ne contraria ſibi dicant, non perſpiciunt cum factis ſuis pugnare orationem." WOLFIVS. „Verte, *cum ipſe legeret*, nempe Epictetus. Vide Sanctii Minervam lib. II. c. 7." VPTON. Me vero, ut credam, poſſe ἀναγινώσκοντος ad eumdem Epictetum referri, ad quem verbum ἔφη haud dubie refertur, nec Sanctius inducet, nec vel Wolfius vel Vptonus. Ad eam efficiendam ſententiam, quam Vptonus voluit, ἀναγινώσκων omnino ſcriptum oportebat. Et hoc ipſum quidem ἀναγινώσκων perſpicue

ſpiene exhibet codex noſter pb. quod erunt fortaſſe nonnulli, qui citra cunctationem amplectendum cenſeant. Qui ſi conferre voluerint quæ infra vſ. 13. legentur, intelligent, τὸν ἀναγινώσκοντα τοὺς ὑποθετικοὺς non eſſe Epictetum; illamque adeo codicis noſtri ſcripturam ferri non poſſe. Supereſt igitur id quod Wolfio ſtatim in mentem venerat, ut, tenendo genitivum ἀναγινώσκοντος, in quem cæteri ſcripti libri cum editis conſentiunt, pronomen τινὸς ſubintelligamus. Neque enim opus eſſe videtur, ut cum Meibomio diſerte adjiciendum τινὸς ſtatuamus; nihilo ſane magis, quam opus fuerat adjecto nominativo τὶς I. 19, 24. aut I. 25, 8. ubi illud pronomen per ellipſin ſubintellectum vidimus. Eſt autem ille *aliquis* nunc unus ex auditoribus Epicteti, cujus hoc tempore hæ vices erant, ut penſum aliquod ex Logica diſciplina in ſchola recitaret. conf. I. 10, 8. II. 1, 30. Et ex hac ipſa quidem Diſſertatione, ſi conferamus quæ vſ. 13. legimus, intelligi videtur, Epictetum Logicæ artis præcepta non ſemper per ſe ipſum tradere ſolitum diſcipulis, qui ipſius ſcholam frequentabant; ſed habuiſſe hujus rei cauſſa collegam aliquem vel collaboratorem ſibi adjunctum, qui ſub auſpiciis Epicteti, utpote principalis præſidis ſcholæ, iſtam artem (cujus ſubtilitates minime ad palatum erant noſtri philoſophi, ut etiam Wolfius monuit in Adnotat. proxime ſeq.) ac fortaſſe etiam Rhetoricam pariter diſcipulos doceret: ita quidem ut idem præceptor ſecundarius certis deinde temporibus, præſente Epicteto in publico auditorum omnium conſeſſu alumnos ſuos produceret, qui ſuorum in illis artibus progreſſuum ſpecimen ederent. Ac fortaſſe eodem pertinet, quod I. 4, 9. ait; ubi confer notata. Adde de argumento hujus capitis quæ infra notamus ad verſ. 13. Ad τοὺς ὑποθετικοὺς intellige λόγους, *rationes*, *ratiocinationes*, *argumentationes*. Vide not. ad I. 7, 1. Quodſi pro ἀναγινώσκων, codex ille noſter, de quo paulo ante dixi, ἀναναγινώσκων obtuliſſet, lubens hoc eram amplexurus; de quo verbo vide I. 10, 8. & ibi notata.

Ibid. ἔφη. Meibomius, pro ἀναγινώσκοντος δὲ, ἀναγνώσκοντος ſcribere jubens; ſimul ἔφην pro ἔφη hoc loco ſcribendum notabat, neſcio quid ſpectans.

Ibid. Νόμος ὑποθετικός ἐστι καὶ οὗτος. „Declaremus exemplo. ὑπόθεσις eſto, Diem eſſe: ergo ſequitur, ſolem ſupra horizontem eſſe. Aut contra; Solem eſſe ſupra horizontem: ergo, diem eſſe negari nequit. Nam

alioqui regula dialectica violabitur. In doctrina morum hypotheſis eſt: Finem eſſe hominis, naturæ congruenter vivere: naturam autem hominis eſſe poſitam in προαιρέσει, hoc eſt, vero judicio, & recta voluntate. Has hypotheſes illud ſequitur: In excolendo animo inprimis eſſe elaborandum: animo bene affecto, in malis eſſe neminem. Cum hypotheſibus his pugnat: jacturam pecuniæ allarumve rerum deplorare: aut, omiſſa ingenii cultura, conſectari opes, honores, voluptates corporis. Hanc hujus capitis ſummam tenere, mihi ſatis eſſe videtur. Verba autem alicubi ita intricata in eo ſunt, ut ingenue fatear, me vix, ac ne vix quidem, quid ſibi velint, aſſequi: id quod plerumque fit, cum τὰ λογικὰ τοῖς ἠθικοῖς miſcentur. Videtur Epictetus propemodum invitus tractaſſe Logica, & ita tractaſſe, ut omiſſis Stoicorum argutiis ſtatim ad vitam & morea transſiſiret." WOLFIVS. Quod de Epicteto Wolfius ait, dialecticarum argutiarum, quibus mire delectabantur alii Stoici, haudquaquam admiratore, valde adſentior viro docto. Vide quæ monui ad I. 7, 1. & ad I. 17, 6. & loca ibi citata. De hujus capitis difficultatibus non minus, quam Wolfius, conquerentem mox Vptonum videbimus ad verſ. 13.

Ibid. πολὺ δὲ πρότερον. Prætuli hanc verborum ſeriem, qua ntuntur pbc. Vulgo πολὺ πρότερον δὲ.

Verſ. 3. Πρῶτον οὖν ἐπὶ τῆς θεωρίας. *Primum igitur in contemplatione.* Intelligere quid verum rectumque ſit, prius eſt, & facilius. Id vero exſequi & obſervare, poſterius ac difficillus." WOLFIVS. — „Nonnullorum erat Stoicorum ſententia, a Logica tyronibus incipiendum. Vide Diog. Laërt. VII. 40, & quæ ibi citat Menag. ex Plutarch. & Sexto Empirico." VPTON. Confer Noſtrum I. 17, 6. At hic non de ſola loquitur Logica.

Ibid. ὅπου βᾶον. ὅπου λῷον pc. temere.

Ibid. τὸ ἀνθέλκον, ὡς πρὸς τὸ ἀκολουθῆσαι τοῖς διδασκομένοις. „Forte ὡς πρὸς τὸ μὴ ἀκολ." COMES SHAFTESB. „Recte." VPTON. Quod ſi abeſſet ὡς ante πρὸς, requireretur fortaſſe negativa particula: at ſic non modo non deſideratur, ſed ne locum quidem habere poteſt. ὡς πρὸς τοῦτο eſt *quod ad hoc adtinet, reſpectu hujus.* Itaque τὸ ἀνθέλκον ὡς πρὸς τὸ ἀκολουθῆσαι id ipſum ſignificat quod volumus, ſcilicet id *quod trahit ad partem quæ eſt oppoſita* τῷ ἀκολουθῆσαι &c.

Verſ.

Verſ. 4. *βούλεσθαι*, intellige *ἄρχεσθαι* ex ſequente membro orationis.

Verſ. 5. *Οὐκοῦν ἁμαρτάνω* &c. Cum poſt hoc dictum olim non indicaretur interrogatio, monuit WOLFIVS, aut interrogative *οὐκοῦν* accipiendum eſſe, *Num pecco?* aut *οὖν οὐν*, vel *οὔκουν* ſcribendum, absque interrogatione, *Non ergo.*

Ibid. *οὐδὲ μαθητόν ἐστιν.* *αὐ μαθ.* pb.

Verſ. 6. *Ἡ ἄγνοια.* „Vide Il. 24, 21. & Platon. Alcib. II. p. 143. edit. Steph.“ VPTON.

Verſ. 7. *τίνα ποτὲ ὀργὴ ἐδίδαξε καὶ κυβερνητικὰς ἀρχὰς* editi omnes ante Vptonum; quamquam jam WOLFIVS monuerat: „*ὀργὴ* legendum, nominandi caſu.“ Id, adſtipulante ſuo codice, recepit tandem Vptonus. Id ipſum vero habent etiam noſtri pbc.

Verſ. 8. *Ταῦτα ἐκείνῳ μόνῳ λέγειν ἔξεστι.* „*Hæc ei ſoli dicere licet:* hoc eſt, is filius ſolus poteſtatem habet hæc dicendi ad patrem, qui recte vivendi, non oſtentandi ingenii cauſſa philoſophatur.“ WOLFIVS. Pro *μόνῳ*, poterat utique & *μόνον* dicere: (cf. I. 9, 5. & ibi not.) quod h. l. ſcribere juſſit Meibomius; ſed nihil cauſſæ erat, cur ſolicitaretur vulgata. In eamque nunc conſentiunt libri.

Ibid. *τὴν τοιαύτην ἐπιβολήν.* „Articulus eſt ex noſtro codice, cum in aliis deſit.“ VPTON. Eumdem habet pb. Corrupte *ἐπιβουλὴν* pc.

Verſ. 9. *Εἰ δέ τις μόνον ἐπιδείκνυσθαι θέλων.* „Confer II. 19, 8.“ VPTON.

Ibid. *ἄλλο τι πράσσει, ἢ ἵνα.* „Vocula *ἢ* e codice noſtro reſtituta, plena eſt ſententia.“ VPTON. Ignorabant illam voculam ſuperiores editiones. Deſideraverant vero eamdem jam Schegkius, Shaftesburius, Meibomius. Et habent eam codd. noſtri pbc. Sed Wolfius, quaſi nil opus eſſet, ſic vertit: *is aliud quiddam agit, ſcilicet ut ſenatori alicui* &c.

Verſ. 10. *Ἐκεῖ γὰρ τῷ ὄντι αἱ μεγάλαι ὕλαι εἰσί· καὶ οἱ ἐνθάδε πλοῦτοι ἐκεῖ παίγνια δοκοῦσι.* „*Illic magnæ materiæ ſunt:* cujus rei? ut ſis admirationi ob diſſerendi acumen? quod ſcilicet proceres morum doctrinam non curant, & laudem ingenii pluris faciunt quam animi tranquillitatem. An vero illud ſignificat, oſtentatores iſtos ambire divitias & honores, non animo excolendo ſtudere.“ WOLFIVS.

Ibid. Hujus loci divitiæ: hoc est, philosophicæ opes, rectum judicium de rebus, tranquillitas animi, &c. EDEM.

Miror satisne sana atque integra hic oratio sit. Vt quidem nunc est, fateor, non satis me vim ejus & connexionem cum præcedentibus sequentibusque perspicere. Tentare interpretationem possum; præstare non possum. Ἐκεῖ, *ibi*, in conviviis divitum, Romæ, ubi laudem virorum senatorii ordinis captat juvenis e schola, quam in Græcia frequentaverat, domum reversus; τῇ ὄντι καὶ μεγάλαι ὕλαι εἰσί, *sunt vere magnæ materiæ*, sunt occasiones vere magnæ, in quibus luculentum specimen suorum in omni virtutum genere profectuum edere juvenis possit. καὶ οἱ ἐνθάδε πλούτοι &c. *Et quæ hic* (apud nos, Nicopoli) *divitiæ sunt*, & pro magnis opibus habentur, *ea ibi lusus* & res viles & exiguæ esse videntur. Nihil variant libri, nisi quod καὶ ante μεγάλαι desit in pb.

Ibid. διὰ τοῦτο ἐκεῖ δύσκολον κρατῆσαι τῶν αὑτοῦ φαντασιῶν, ὅπου τὰ ἐκκοπτικὰ μεγάλα. *Quare ibi difficile est imperare tuis visis*, & continere suas cupiditates; *ubi sunt res magnam vim habentes imperium illud tibi excutiendi*, & de potestate mentis te dejiciendi. τῶν αὐτοῦ φαντ. e superioribus edd. revocavi, pro αὐτῶν, quod pro suo more, præter necessitatem & invitis libris omnibus, Vptonus invexerat. Sequentia verba in libris omnibus prorsus corrupta erant, ὅπου τὰ ἐκεῖ ὄντα μεγάλα, in quibus nescio quo pacto ita adquiescere potuerint Wolfius Vptonusque, ut ne suspecta quidem habuerint; qui latine sic ea reddiderunt: *Quapropter ibi difficile est imperare suis visis, ubi ea, quæ illic sunt, magna habentur.* Verbisque istis, τὰ ἐκεῖ ὄντα μεγάλα, hanc Notam adjecit VPTONVS: „Pulcre Longinus, cap. 7. Οὐδὲν ὑπάρχει μέγα, οὗ τὸ κατὰ φρονεῖν ἐστι μέγα.“ — Mihi, non dubitanti corruptam esse vulgatam, primum hæc se offerebat conjectura: ὅπου τὰ εἰκαῖα ὄντα μεγάλα, scil. δοκοῦσι, id est, *ubi, quæ vana sunt, pro magnis habentur.* Mox vero eum verbum ἐκκοπτικὰ animo occurreret, ita huic loco peraptum & unice verum visum est, ut in ipsum contextum recipere non dubitarem. Intelligo autem τὰ ἐκκοπτικὰ, scilicet σε (vel τὸν ἄνθρωπον) τοῦ κρατῆσαι τῶν φαντασιῶν. Est autem ἐκκοπτεν generatim *expellere, ejicere, depellere, dejicere*; de quo verbo vide quæ notavit

vit Hemſterh. ad Lucian. Timon. c. 33. T. I. p. 156. Vſurpatur vero ſigillatim ea ratione, qua hic illud accipiendum putavi. Velut apud Plutarch. in Anton. c. 10. p. 922. edit. Wechel. *τούτων τῶν λογισμῶν ἐξέσεισεν αὐτὸν ἡ παρὰ τῶν ὄχλων δόξα.* *his eum conſiliis excuſſit popularis optnio.* Et apud ipſum Epictetum noſtrum, IV. 9, 10 ſq. *ἡγωνίας μὴ τις ἐκβαίη σε τούτων τῶν λόγων καὶ ἔργων. Νοῦ ἐκπέσεσαι ὑπ' ἄλλου μὲν οὐδενός, ὑπὸ σαυτοῦ δέ.* Eodem pertinet, quod pro *Τί μ' ἐκπλήσει ἡ ταράξει;* I. 6, 29. codex noſter pc. habet *Τί μ' ἐκπλήσει ἡ ταράξει;* Adde IV. 13, 22.

Verſ. 11. *ἑκατὸν πεντήκοντα μυριάδας.* Recte WOLFIVS in Notis: *centum quinquaginta myriadas δραχμῶν, more græco.*" Ea vero ſumma latine & Romano more non eſt *millies quingenties*, ut idem Wolfius, & poſt eum Vptonus, in verſione hujus loci ſcripſerunt, ſed *ſexagies*, id eſt, *ſexagies centena millia* HS. quandoquidem drachma, denario Romano æquivalens, quatuor ſeſtertiis numis æſtimatur.

Verſ. 12. *κατεγέλασεν, ὡς ἡμεῖς;* „*Vt nos*, nempe qui Epaphrodito ſerviebamus. Vide I. 19, 21. Male itaque codices, noſtro excepto, *ὡς ὑμεῖς.*" VPTON. — In *ἡμεῖς* conſentit pb.

Ibid. *πῶς ἑκατέρας.* Olim, repetita hoc loco particula *οὖν*, legebant *πῶς οὖν ἑκατέρας.* Eam particulam Vptonus, codicis ſui auctoritate, ejecit. Eamdemque ignorat pc. ſed habent pab.

Verſ. 13. *Κράξας δὲ τὸν ἀναγινώσκοντα τοὺς ὑποθετικούς.* „Κράξας intelligo, *μετὰ κραυγῆς καλέσας.* Sed quis vocavit lectorem? Epictetus, an vero alius?" WOLFIVS. „Epaphroditus Epictetum." COMES SHAFTESB. — „Hæc omnia obſcuriſſima videntur, abſque ope codicum meliorum haud explicanda. Præterea limæ labor hiſce Diſſertationibus defuit. Inſciente Epicteto, inſciente etiam Arriano, in publicum prodierunt. Quid mirum igitur, ſi pleraque turbata, luxata, confuſa ſint; nunquam reſtituenda, etiamſi antiquiſſimos codices nacti fuerimus." VPTON.

Bona verba quæſo! Vptone. Sunt ſane paſſim haud pauca in his libris turbata, luxata, confuſa. At mirum profecto, non eſſe ejus generis plura. Quo igitur pacto *pleraque* tu nunc dicere potes? Porro quodſi inſciente primum Arriano editæ ſunt hæ Diſſertationes, ut ipſe

ait in Præfatione; non eſt dubitandum, ab eodem deinde, cum ipſe eas ederet, exſtantiora errata, ſi qua ineſſent, & per feſtinationem ſive ipſius, ſive eorum qui de ejus autographo primum eas deſcripſerant, peccata, quæ obſcuritatem adferre poſſent, eſſe correcta atque emendata. Denique cogitandum, quæ hodie nobis ſuperſunt in eisdem ſermonibus difficultates, quæ nos impediunt, utique non omnes librariorum errori aut incuriæ eſſe imputandas: ſed magna ex parte inde naſci, quod nos legentes multa, quæ ad eos intelligendos pertinebant, de hominibus, qui inducuntur, aut quorum fit mentio, itemque de moribus iſtius ætatis, de ſingulis partibus inſtitutionis diſciplinæ Stoicæ, & præſertim de forma inſtitutionis, qua ipſe Epictetus in ſua Schola, quam Nicopoli habebat, uſus eſt, denique bene multa id genus alia, ignoremus: quæ ſi nobis comperta & in promtu eſſent, multa ex his, quæ nunc nobis in eisdem ſermonibus obſcure, confuſe, ſine connexione & prorſus abrupte, forſan etiam abſurde dicta videri poſſunt, perſpicua, bene cohærentia, denique ſatis probabiliter ac fortaſſe etiam præclare dicta eſſe intelligeremus.

Hoc loco, quo pacto eum, qui κράζας dicitur τὸν ἀναγινώσκοντα, Shaftesburius *Epaphroditum* intelligere potuerit, *vocantem Epictetum*, ipſe viderit, aut Vptonus, qui iſtam Notam ex ora libri, quo olim uſus ille erat, protulit: ego ne hariolando quidem rationem expedio ullam, qua id cogitari poſſit. Quod ſi modo certum eſſet, quod interim probabili ratione ſumere licebit, κράζειν τινα idem valere atque ἐγκράζειν τινί, *inclamare aliquem, inclamando objurgare*; cætera non ita male habent, ut de eorum interpretatione prorſus deſperandum videatur. Produxerat præceptor Logicæ diſciplinæ (de quo ſupra diximus ad verſ. 1.) juvenem aliquem, qui in publico & pleno auditorum conſeſſu, præſente & præſidente Epicteto, penſum aliquod ex Logicis inſtitutionibus, de Syllogiſmis Hypotheticis, prælegebat, recitabatque, ut, quid in ea parte profeciſſet juvenis homo, adpareret. Male is ſuas partes agebat, ut ſatis adpareret, rationem præceptorum, de quibus agebatur, minime perceptam eum habere, Attamen ipſe, quid ſibi deeſſet, minime intelligebat, multumque ſibi placens, ſperabat, mox ſe, finito ſtudiorum curſu, (in quo morum diſciplinæ minimam rationem

tionem habebat) Romam cum laude posse redire, ibique eximiam eruditionis & solertiæ famam consecuturum. Occasionem hinc ceperat Epictetus, monitum interserendi utile huic ipsi homini & reliquis suis auditoribus: *quemadmodum in Logicis spectare debemus, quid quodque sequatur, quid repugnet; sic multo magis in vitæ actione: ne suscipianus aliquam personam, cui consentaneas convenientesque partes tueri non possimus. Ne festinent juvenes de schola decedere, Romamque redire, & ibi turbini rerum sese committere, priusquam bene præparatum pectus habeant, & moralia præsertim præcepta non modo mente recte perceperint, sed etiam usu familiaria sibi reddiderint. Quodsi etiam parentes revocent filios; deprecari eos hi debent, & cum eis agere, ut se diutius in scholæ institutione, quousque discenda superstint, morari patiantur.* Quæ cum audivisset ille juvenis, parum ea ad se pertinere ratus, pergebat ea fronte eoque tenore quo cœperat. Tum recta ad eum se convertit *Epictetus, inclamans eum*, stultitiamque ejus & ineptiam arguens. Ibi tum *magister, qui produxerat hominem, & pensum illud recitandum ei proposuerat, ridere ipse suum discipulum coepit.* Quo facto, omittens jam paulisper juvenem *Epictetus, ad ipsum magistrum se convertit*, &, veluti culpæ partem a juvene amoliturus, *illum increpat, quod non recte hunc præparaverit instituerituque.* Mox vero rursus ad juvenis causam & eorum, quæ ei similes sunt, redit; & pergit auditores suos monere, *intelligat tandem quisque, quid ei adhuc desit, & quantum distet a scientiæ perfectione, quam pæne jam adeptos se multi persuadent: denique ne ad difficiliora suscipienda festinent, priusquam faciliora recte percepissent. Nec vero id in eis tantum disciplinis* curent, quæ *cognitione & speculatione* maxime continentur; sed præsertim etiam *in morum institutione & in totius vitæ actione.*

Ibid. τοῦ ὑποδεμένου αὐτῷ τὴν ἀναγνωσιν. „Estne idem qui ὁ κράξας? Idemne lectorem vocavit, eumque derisit, imperite scil. legentem ea quæ non intelligebat? Sic videtur.“ WOLFIVS. Immo vide Adnot. proxime præced. & confer notata ad vers. 1. & ad I. 4, 9.

Ibid. σεαυτοῦ, ἔφη, παταγελάς. *sine* h. l. pro ἔφη scribit pb.

Ibid. οὐ προεγυμν. In pc. hæc sic scribuntur: οὐ προεγύμνασας; οὐ προεγύμνασας τὸν νεανίσκον.

Ibid. Ἀλλ' ὡς ἀναγνώστῃ αὐτῷ χρῇ; „*At pro lectore eo uteris?* quasi dicas, non opus est puerum intelligere, modo legat ut ipse intelligam." WOLFIUS. ἀναγνώστῃ, pro ἀναγνώστῃ, perperam dabant Ven. & Bas. Wolfii emendationem, ἀναγνώστῃ in contextum recepit editor Colon. & seqq. eamdemque firmant nostri codd. pabc. Porro χρᾷ, contra vulgatum usum, legebant omnes ante Vptonum, qui tacite χρῇ correxit; nescio an a codice suo admonitus.

Vers. 14. Τί οὖν, ἔφη, τῇ [μὴ] δυναμένῃ διαιρεῖσθαι συμπεπλεγμένον ἐπιχείρει κεφαλεύεσθαι &c. Cum ignorarent vulgo omnes *negantem particulam*, quam nos (uncis quidem inclusam) adjecimus; sic ad hunc locum commentatus est WOLFIUS: „Τί οὖν; ἔφη· *Quid tum, inquit;* Epictetus scilicet. Ea quæ sequuntur videntur interrogative legenda, hoc fere modo: *Quid tum? inquit. Ei-ne, qui non tantum legit, sed etiam intelligit argutias dialecticas, maximarum rerum judicium est tribuendum?* Quasi dicat, Nequaquam. Si sine interrogatione legatur; significat, quid fiat, non quid fieri debeat. Philosophi, inquit, est, non Dialectici, vere laudare, & vituperare. Cicero Lucullo: [Acad. II. 28.] *Dialecticam inventam esse dicitis, veri & falsi quasi disceptatricem & judicem. &c. — — Quod sit summum bonum, quid habet, ut queat judicare? Quid igitur judicabit? quæ conjunctio, quæ disjunctio vera sit, &c.* Lector ipse locum hunc inquirat, quem brevitatis caussa omitto, quanquam non ad hoc tantum caput intelligendum utilem."

Post Τί οὖν, ante Vptonum omnes *interrogandi signum* ponebant; quod ille, monitus (ut video) a Salmasio, sustulit, ut τί idem ac διὰ τί valeret; percommode id quidem, quamquam fere perinde erat. Cæterum e sequentibus verbis, prouti vulgo legebantur, ad quæ nihil adnotavit Vptonus, nullum plane sensum extricare mihi licuit, nisi adjecta *particula negante;* quam & rea ipsa poscebat, & parallelismus sequentis membri orationis, ὁ μὴ εὐροκῶν τὸ ἔξῆς, denique tota cum antecedens, tum consequens oratio. Quare aut eodem loco, quo uncis inclusam posui, inserenda fuerit particula μὴ vel οὐ, aut articulus τῇ in μὴ mutandus. Negantem particulam a Teutonico etiam Interprete hoc loco suppletam video. Juvenis ille, de quo agitur, satis sese prodiderat *non posse* ita, ut par erat, & uti videri voluerat,

rat, *rationem complexi sive connexi syllogismi pervidere ac dijudicare.* λόγος vel συλλογισμὸς συμπεπλεγμένος idem est ac συνημμένος, *syllogismus hypotheticus connexus*, id est, cujus major propositio est hypothetica connexa sive affirmans. Conf. Simplic. ad Enchir. c. 58. p. 292 sq. edit. Lugd. Aliud est τὸ συμπεπλεγμένον, de quo vide ad II. 9. 8.

Ibid. ἔπαινον πιστεύομαι, ψόγον πιστεύομαι &c. Hæc quo pertineant, definire non ausim. Fortasse, finito cursu Dialectico, nunc in eo erat juvenis noster, ut Rhetoricas frequentaret scholas; aut etiam in arte Rhetorica, non minus quam in Dialectica, magnos jam profectus fecisse sibi videbatur: cujus artis & exercitationes & specimina, pro illius ætatis more, potissimum ponebantur in declamationibus, quibus laudes aut vituperia hominum, virtutibus, aut vitiis clarorum, exsequebantur, aut de rebus bonis & malis disserebant, & locum aliquem ex morali Philosophia tractabant; quo in genere & elaborabant sæpe & eminere etiam sibi videbantur multi, priusquam, quid esset bonum, quid malum, quid laudabile, quid vituperandum, ipsi ex moralis Philosophiæ diligenti studio recte perceptum habuissent. Illum igitur fortasse morem respicit Epictetus in his verbis, ἔπαινον πιστεύομαι, ψόγον πιστεύομαι &c. Sed, ut dixi, mihi de hac parte sermonis Epicteti non satis liquet: & doctiorum virorum auctiorumque interpretationem exspecto. Fortasse etiam meliores codices, quos adhuc superesse spero, si olim excutientur, cum huic loco, tum bene multis aliis, clariorem lucem adfundere poterunt.

Ibid. κἂν τινα κακῶς λέγῃ, οὗτος ἐπιστρέφεται; *Quod si quem vituperat, is curabit?* Nil variant libri nostri, nisi quod, pro κακῶς, temere καλῶς scribit pc. Cæterum vulgo omnes absque interrogatione legunt; & sic vertit Vptonus cum Wolfio: *Quod si cui maledicit, is curat.* Ego *interrogandi signum* adjiciendum putavi, ut ea prodiret sententia, quam in versione expressi. Fortasse autem rectius pronomen οὗτος cum λέγῃ conjungeretur, in hanc sententiam, *quod si quem vituperat hic homo.* Sed id quidem parum referre videtur. At in verbis proxime sequentibus, κἂν ἐπαινῇ τινα, ἐπαίρεται, ἐν τοῖς οὕτω μικροῖς ὁ μὴ εὐρίσκων τὸ ἀξῆς; non modo rursus interrogandi signum in fine adjeci, quod ignorant alii;

alii; verum etiam reliqua verba aliter, quam vulgo factum, distinxi. Nempe superiores omnes sic: *κἂν ἐπαινῇ τινα, ἐπαίρεται ἐν τοῖς οὕτω μικροῖς, ὁ μὴ εὑρίσκων τὸ ἑξῆς.* id est, Wolfio interprete & Vptono: *Si quem laudat, rebus adeo minutis extollitur is, qui id quod consequens est, non deprehendit.* Ad quae verba, haec WOLFIVS adnotavit: „*ὁ μὴ εὑρίσκων τὸ ἑξῆς. Qui id quod sequitur, non invenit:* hoc est, (ut opinor) Dialecticae imperitus magni facit Dialectici de se judicium. *Ἐν τοῖς οὕτω μικροῖς.* Quae sunt illa parva? Num argutiae Dialecticae? an vero imperiti judicis laudes." — Mihi, licet haud satis commoda videri poterat verborum trajectio, tamen manifeste jungenda visa sunt haec, *ἐν τοῖς οὕτω μικροῖς ὁ μὴ εὑρίσκων τὸ ἑξῆς*, id est, *hic, qui in tam minutis rebus* (quale est judicium de ratione syllogismi hypothetici ferendum) *id quod consequens est, non cernit.*

Vers. 15. *Αὕτη οὖν ἀρχὴ τοῦ Φιλοσοφεῖν.* „Vide lib. II. cap. 12. [cap. 11. voluerat] in initio." VPTON.

Ibid. πρὸς τὰ μέγιστα. *πρὸς τὰ μεγάλα* dant tres nostri codd. pabc.

Vers. 16. *συντάξεις ἀγοράσαντες ἐπιβάλλονται δαπάνην. διὰ τοῦτο ἐμοῦσιν, ἢ ἀπεπτοῦσιν.* „Seneca de Tranq. Animi, c. 9. *Non prodest cibus, nec corpori accedit, qui statim suntus emittitur.* — — *Distrahit animum librorum multitudo.* — — *Fastidientis est stomachi, multa degustare: quae ubi varia sunt, & diversa, inquinant, non alunt.* Hic M. Antonin. II. 2, *Ἄφες τὰ βιβλία· μηκέτι σπῶ.* Idem mox: *τὴν δὲ βιβλίων δίψαν ῥίψον.*" VPTON. — *σύνταξιν*, pro *συντάξεις*, dant pabc. minus recte. Pro *ἀγοράζοντες*, *ἀγοράσαντες* scribit pc.

Ibid. ἀπεπτοῦσι recte edd. cum pb. Corrupte *ἀπεπτοῦσι* pa. *ἀπαυτοῦσι* pc.

Vers. 18. *ἀνεξέταστον βίον μὴ ζῆν.* „Vide III. 13, 15. Socratis verba sunt apud Platonem in Apol. sect. 18. [sect. 28. p. 112. ed. Forster.] *Ἐάν τ' αὖθις λέγω, ὅτι καὶ τυγχάνει μέγιστον ἀγαθὸν ἀνθρώπῳ τοῦτο, ἑκάστης ἡμέρας περὶ ἀρετῆς τοὺς λόγους ποιεῖσθαι, καὶ τῶν ἄλλων, περὶ ὧν ὑμεῖς ἐμοῦ ἠκούετε διαλεγομένου, καὶ ἐμαυτὸν καὶ ἄλλους ἐξετάζοντος, (ὁ δὲ ἀνέξεταστος βίος, οὐ βιωτὸς ἀνθρώπῳ) ταῦτα δ' ἔτι ἧττον πείσεσθέ μοι λέγοντι.*

τι. Respexit autem ad Epicteti hunc locum M. Antonin. III. 5. Μήτε ἀνοήτως ἐνέργει, μήτε ἀκοινώνητος, μήτε ἀνεξέταστος." VPTON.

CAPVT XXVII.

TIT. Ποσαχῶς αἱ Φαντασίαι γίνονται. Verbum γίνονται perperam h. l. deest in pab. Sed habent illud iidem codd. in Tabula Capitum libro primo præfixa.

Ibid. πρὸς αὐτάς. Sic recte Vpt. ut scribendum monuerat Meibom. Mendose olim πρὸς αὐτὰ edd. & mssti nostri; sed hi quidem in Capitum Indice verum tenent.

Vers. 1. ἢ γάρ, ὡς ἔστι τινὰ, οὕτω φαίνεται. Sic scripsi cum nostro pb. Cæteri vulgo, ἢ γάρ ἐστί τινα οὕτως, ὡς φαίνεται.

Vers. 2. ἐν πᾶσι τούτοις εὐστοχεῖν, ἔργον ἐστὶ τοῦ πεπαιδευμένου. Ὁ πεπαιδευμένος e Stoicæ disciplinæ usu intelligendus, quo tria hominum genera distinguebantur: ὁ ἀπαίδευτος vel ὁ ἰδιώτης; tum ὁ ἠργμένος παιδεύεσθαι, vel ὁ παιδευόμενος, idemque ὁ προκόπτων; denique ὁ πεπαιδευμένος vel ὁ φιλόσοφος. Enchir. c. 5. (c. 10. recens. Wo.) & cap. 48. (Wolf. 71 sq.) Vide Not. ad I. 4, 1. Dicit autem: *in omnibus istis scopum attingere, & nunquam errare, munus esse & rem eruditi hominis & perfecti philosophi:* at nempe is, qui nondum est perfectus philosophus, cui vero curæ cordique est ut in via ad veram eruditionem, ad veram sapientiam, profectum faciat, is eam partem curabit quæ est maxime necessaria: curabit, ut rectum de rebus bonis & malis judicium ferat, ut perturbationum animi vim frangat; cavebit, ne a pravis consuetudinibus abripi se patiatur: hoc, inquam, prius curabit, hoc prius aget, in hoc prius elaborabit, quam discere volet, quibusnam dialecticis subtilitatibus occurrendum sit Pyrrhonicorum & Academicorum sophismatibus. Hoc argumentum, hoc caput caussæ est, quod Dissertatione hac continetur.

Ibid. ἐκεῖνο δεῖ προσέχειν τὴν βοήθειαν. „Ad hunc locum respexisse arbitror M. Anton. V. 36. Μὴ ὀλοσχερῶς τῇ φαντασίᾳ συναρπάζεσθαι· ἀλλὰ βοηθεῖν μὲν κατὰ δύναμιν, καὶ κατ' ἀξίαν." VPTON.

Ibid. Πυρρώνεια. Sic bene ed. Cantab. & seqq. cum pabc. Πυρρώνια editt. vett.

Vers. 3. αἱ τῶν πραγμάτων πιθανότητες. „*Rerum probabilitates:* id est, illecebræ ad assentiendum; ut di-

vitiarum

vitiarum πιθανότης est, eas esse bonum, & expetenda; mortis, eam esse malum, & aversandam." WOLFIVS. „Confer II. 22, 6. III. 7, 23. Laërtius in vita Zenonis, VII. 89. Διαστρέφεσθαι δὲ τὸ λογικὸν ζῷον, ποτὲ μὲν διὰ τὰς τῶν ἔξωθεν πραγματειῶν πιθανότητας, ποτὲ δὲ διὰ τὴν κατήχησιν τῶν συνόντων. *Perverti autem rationale animal, interdum exterioribus negotiis inductum, quandoque crebris sermonibus eorum quibuscum versatur.* M. Anton. V. 6: καὶ γὰρ ἐκεῖνος λογικῇ τινι πιθανότητι παράγοντο. *Siquidem & illi rationis specie quadam probabili abducuntur.*" VPTONVS. Apud Laert. l. c. equidem πραγμάτων scribendum putem, pro πραγματειῶν, quod non erat illius loci.

Ibid. βοήθειαν ἀνευρίσκειν. εὑρίσκειν. h. l. pc. sicut paulo post dant omnes.

Vers. 4. τὸ ἐναντίον ἔθος. „Vide III. 12, 6 sq. & II. 18, 25." VPTON.

Vers. 5. Τάλας ἐκεῖνος. Perperam ἐκεῖνον Ven. & Bas. Correxit Genev. & sqq.

Ibid. ἐξεκόπη. Vulgo hæc conjungebant, ἡ μήτηρ ἐξεκόπη, quæ separanda esse, ut ad juvenem referatur ἐξεκόπη, recte docuit Wolfius: cui tamen in græcis non obsecuti sunt editores ante Vptonum. — „ἐξεκόπη, *sublatus, excisus est*; vel pro funditus interiit, vel morte violenta interiit, accipio." WOLFIVS. Satis fuerit, si, quod mox ait, *immatura morte abreptum* intelligamus. *Pater & mater perierunt:* non hoc dicit, ipsos pariter obiisse, ut Wolfius acceperat; sed ita dictum puta, ut quis de se ipse dicit, *perii;* ergo *perierunt*, i. e. *moerore confecti sunt.* De re confer Ench. c. 16. Tria verba, ἡ μήτηρ, & ἐξεκόπη, desunt pc.

Vers. 6. ἀπόσπασον σεαυτὸν τούτων τῶν φωνῶν. τούτων τῶν φαντασιῶν pc.

Ibid. τὰς ἐναργεῖς προλήψεις ἐσμηγμ. Vulgo τὰς προλήψεις ἐναργεῖς, ἐσμηγμένας &c. Placuit series verborum quam secutus est pb. qui nec comma ante ἐσμηγμένας posuit, perperam vero ἐσμιγμ. scripsit. Perperam porro προλείψεις ed. Ven. & Bas. pro προλήψεις. De προλήψεσι dictum cap. 22, ubi vide not. ad vs. 1.

Ibid. ἐσμηγμένας. „*Absersas;* a σμήχω, unde σμῆγμα." WOLFIVS. Idem in versione, *expolitas*, bene; nempe non *ærugine obductas*, sed læves & expolitas, ut, cum fert usus, uti eis possimus. Hoc magis placet, quam *repurgatas, purgatas*, ut vertit Vptonus in Ind.

Vers.

Verſ. 7. Cum ſic vulgo, conſentientibus noſtris mss. legeretur: Ὅταν θάνατος φαίνηται, καλὸν πρόχειρον ἔχειν &c. id eſt, *cum mors apparuerit, bonum eſt in promtu habere* &c. monuit WOLFIVS: „Videtur omiſſum κακόν. *Si mors viſa fuerit eſſe malum, bonum eſt*, &c.“ — Tum VPTONVS: „Recte Wolfius. Diſtingue itaque, Ὅταν θάνατος φαίνηται κακὸν, πρόχειρον ἔχειν &c. *Cum mors videatur eſſe malum, fac in promptu habeas*, &c.“ — Eodem vero modo curandum hunc locum, Meibomius etiam monuerat. Quibus ego in Græcis edendis obſecutus ſum, non modo κακὸν ſcribens, ſed & delens καλὸν, quo non erat opus; ſiquidem, ut mos eſt in præceptis, infinitivus pro imperativo uſurpatur, per ellipſin verbi δεῖ, χρὴ aut θέλε, conf. vſ. 14. Haud ita raro iſta vocabula καλὸν & κακὸν, par librariorum ſocordiam levitatemque, commutata inter ſe deprehendimus. Vide I. 22, 7. *n.* Sic paſſim apud Simplic. in Comment. in Enchir. Conf. Lexic. Polyb. in Καλός. ubi τὰ καλὰ γένεα ſcribe, pro τὰ κακὰ, quod perperam ibi expreſſum eſt.

Ibid. ὅτι τὰ κακὰ ἐκκλίνειν καθήκει, καὶ ἀναγκαῖον ὁ θάνατος. „*Mala convenire declinare, mortem autem eſſe neceſſariam*; hoc eſt, inevitabilem, non igitur malam.“ WOLFIVS.

Verſ. 8. Ἔστω ἐμὲ μὴ εἶναι Σαρπηδόνα. Ignorant vulgo omnes negantem particulam; & verba iſta cum iis quæ ſequuntur ſic interpretatus eſt cum Wolfio Vptonus: *Fingam me (liceat enim magnifice loqui) Sarpedonem eſſe, ſatu Jovis editum. Abibo, & aut ipſe rem bene geram, aut alteri rei bene gerendæ occaſionem dabo.* — — *Sint hæc ſuprà nos*, &c. Quæ ad verba, ſic illi commentati ſunt. „Ἔστω ἐμὲ εἶναι Σαρπηδόνα. *Finge me Sarpedonem eſſe.* Quem Homericus Jupiter quamvis charum ſibi filium, morti eripere non potuit.“ WOLFIVS. — „Mox Imitatur orationem Sarpedonis. Homer. Il. μ'. 328.

Ἴομεν, ἠέ τῳ εὔχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν.“

VPTON. Tum ad illa verba, Ἔστω ταῦτα ὑπὲρ ἡμᾶς. *Sint hæc ſupra nos.* ἐκεῖνο οὐ πίπτει εἰς ἡμᾶς; *illud non cadit in nos?* rurſus hæc notavit WOLFIVS: „Sententiam eſſe puto: Quamvis non optio detur nobis aut occumbendi, aut pugnandi fortiter in bello; illud tamen non eſſe a nobis alienum, ut moriamur. Dandam igitur operam,

operam, ut contra mortis metum parati simus." WOLFIVS.

Quae ego legens relegensque, & Graeca praesertim verba, prouti vulgata erant, in omnem partem vertens, nullam in eis sententiam, nullam certe sententiarum connexionem, potui perspicere. Inserta post ἐμὲ vocula μὴ, quae facile inde excidere potuerat, plana sunt omnia. Denique ipsa verba ἔστω ταῦτα ὑπὲρ ἡμᾶς (*Vers.* 9. initio) quae manifeste ad superiora illa referuntur, haud dubie clamare mihi visa sunt, sic ibi Arrianum scripsisse, Ἔστω ἐμὲ μὴ εἶναι Σαρπηδόνα. Brevis & perspicua sententia haec est: *Si non sumus animo tam eximie magno, quam Sarpedon fuit. ut, sicut ille, ultro & deliberato occurrere morti possimus; si hoc est supra nos, si nondum tantum in sapientiae studio profecimus; nonne illud saltem in nos cadit, ut contra terrores mortis, quam sane effugere nullo pacto possumus, familiaria nobis reddendo sapienter praecepta philosophorum, munire studeamus?*

Vers. 9. ἔστω ταῦτα ὑπὲρ ἡμᾶς. ἡμᾶς ex Wolfii mente primus edidit anonymus Lond. tenuitque Vpt. consentientibus nostris codd. pabc. Sic etiam scribendum monuerat Meibom. Perperam ὑμᾶς superiores editiones, & sic prius videtur fuisse in pb.

Ibid. καὶ ποῦ φύγω τὸν θάνατον; „Quo fugiam mortem? hoc est, quo me recipiam, ubi sim tutus a morte?" WOLFIVS. „Allusisse arbitror ad Socratis verba, Xenoph. Apol. s. 23. [p. 343. edit. Oxon.] ἔτι τα τῶν ἑταίρων ἐκκλέψαι βουλομένων αὐτὸν, οὐκ ἐφείπετο, ἀλλὰ καὶ ἐπισκῶψαι ἐδόκει, ἐρόμενος, εἴτου εἰδείη τι χωρίον ἔξω τῆς Ἀττικῆς, ἔνθα οὐ προσβατὸν θανάτῳ. Vide Platon. in Critone." VPTON. Potuit illa Socratis oratio menti Epicteti, cum ista diceret, obversari. Sed verba haec, ποῦ φύγω τὸν θάνατον, cum eis quae superius vers. 7. his eisdem praemisit, τί γὰρ ποιήσω, e poëta aliquo ducta putem, quemadmodum Sarpedonis verba, quae illis mox ibidem subjecit.

Ibid. παραβάλλει. Sic recte Vpt. cum Cant. & Lond. anon. Sic quoque corrigere jusserat Salmas. Perperam olim παραβάλει, quod ex παραβαλεῖ corruptum videri poterat. Sed praestat istud, in quod etiam consentiunt mssti.

Ibid. ἐπαοιδήν. „Vide ad II. 20, 12." VPTON.

Vers.

Verſ. 10. τὸ φοβεῖσθαι αὐτὸν μὴ ἀποφύγω; Vulgo ita orationem inſtruebant diſtinguebantque: οὐ δύναμαι τὸν θάνατον ἀποφυγεῖν. τῷ φοβεῖσθαι αὐτὸν μὴ ἀποφύγω, ἀλλ' ἀποθάνω πενθῶν; Quam rationem Vptonus etiam in contextu tenuerat, & loçum in verſione cum Wolfio ſic expreſſerat: *Non poſſum effugere mortem. Metuendo quidem eam non effugiam. At moriar lugens & tremens?* Quæ cum frigida eſſe ſatis adpareret, & aliena ab Epicteti ratiocinatione; recte in Notis monuit VPTON: „Legendum cum noſtro codice τὸ φοβεῖσθαι, & ita diſtinguendum: Οὐ δύναμαι τὸν θάνατον ἀποφυγεῖν· τὸ φοβεῖσθαι αὐτὸν μὴ ἀποφύγω; ἀλλ' ἀποθάνω πενθῶν καὶ τρέμων; [Eodem modo legit & diſtinguit pb.] *Non poſſum effugere mortem: eſto: at timere mortem* (id eſt, *timorem mortis*) *non effugiam? ſed moriendum eſt mihi lugenti & trementi?* Vide infra, II. 1, 13. ubi eadem verba, τὸ φοβεῖσθαι πόνον ἢ θάνατον." —

Ibid. αὕτη γὰρ γένεσις πάθους &c. „Vide III. 2, 3. II. 17, 18." VPTON.

Verſ. 11. τὸν ἐμποδίζοντα ἐκτυφλῶσαι θέλω. „*Excæcare volo eum a quo impedior.* τὸ ἐκτυφλῶσαι, pro *adimere facultatem impediendi* intelligo. Videtur alludere ad Homericum Polyphemum; quo excæcato Vlyſſes ex antro evaſit." WOLFIVS. Mox verſ. 13. rurſus, τὸν ἐμποδίζοντα ἐκτυφλῶσαι. Iſta locutio, quemadmodum complures id genus aliæ, quæ in hisce ſermonibus occurrunt, non videtur ab Epicteto nunc primum inventa, ſed Stoicorum uſu jam olim trita, & ex eorum ſcriptis ducta.

Verſ. 13. μήτε τὰ πράγματα μεταθεῖναι. Articulum τὰ, quem ignorabant ſuperiores editiones, tacite adjecit Vpton. Recte vero: eumdem agnoſcit pb. In pc. plura hic verba deſunt.

Verſ. 14. Τί οὖν μοι χεῖρον ἔσται, ὧν ἐστί μοι νῦν; Quum χεῖρόν ἐστιν olim legeretur, monuit WOLFIVS: „Malim ἔσται. Impietas, inquit, cum jam ſim infelix, nihil mihi incommodabit." — Pariter MEIBOMIVS notaverat: „ἔσται fortaſſe." — Inde VPTON: „Noſter codex ἔσται. [Sic & pb.] Legendum itaque, Τί οὖν; ἐμοὶ χεῖρον ἔσται, ὧν ἐστί μοι νῦν; *Quid igitur? mihi erit pejus iis, quæ nunc mihi ſunt?* — Et in contextu ſic ediderat idem Vptonus: Τί οὖν; μοὶ χεῖρον ἔσται, &c. Ego vero tenens ἔσται, recte in futuro poſitum,

interrogationis ſignum proxime poſt Τί οὖν, quod & ignorabant editiones veteres et mssti, delevi; quod ibi ſi poſitum Arrianus voluiſſet, haud dubie deinde non μοὶ χεῖρόν ἐστιν ſcripſiſſet, ſed χεῖρόν μοι ἐστιν, transpoſitis verbis; quia nulla peculiaris emphaſis nunc in pronomine μοι vel ἐμοὶ ineſt, propter quam initio dictionis poneretur. De re, quæ hic agitur, conf. II. 22, 15 ſqq. & Enchirid. 31, 4. ubi vide quæ notavit doctiſſimus Heynius.

Ibid. ἐκείνου μεμνῆσθαι. „Deeſt δεῖ, vel legendum μέμνησθε. *Illud meminiſſe oportet;* vel, *illud mementote.*“ WOLFIVS. „Ita loco imperativi infinitivus uſurpatur. Supple ὅρα, χρή, aut aliquid ſimile.“ UPTON. Nil frequentius. Conf. ſupra ad vſ. 7.

Ibid. ταῦτα οὐ δοκεῖ ἐπείγοντα; „*Non videntur hæc urgentia?* Significat, præcepta hæc eſſe maximi momenti.“ WOLFIVS. *Maxime neceſſaria.* conf. I. 17, 4 ſq. III. 2, 3.

Verſ. 15. Ἐρχέσθω καὶ ἀπαγέτω Πυῤῥώνειος καὶ Ἀκαδημαϊκός. ἐγὼ μὲν γὰρ, τὸ ἐμὸν μέρος, οὐκ ἄγω σχολὴν πρὸς ταῦτα. Si recte & ſuo loco ſtat γὰρ poſt ἐγὼ μὲν, neceſſe eſt proxime ante iſta verba vel exciderint nonnulla, aut cogitatione ſuppleantur, in hanc ſententiam, *hos non curo; horum argutias non moror; procul eas abire jubebo, & alios quærere quibuscum disputent. Nam mihi quidem non vacat.* γὰρ libri hic agnoſcunt omnes, ſed μὲν caret pb. & in pa. inter lineas adſcripta eſt ea particula, a prima tamen manu. De καὶ particula, quæ eſt inter Πυῤῥών. & Ἀκαδ., dubitatio oborta fuerat Meibomio, anne cum ἤ eſſet permutanda; recordatus eſt tamen, ſupra quoque vſ. 2. pariter καὶ ſcribi. Ac ſane familiare eſt Græcis ſcriptoribus, καὶ ſubinde particulam ponere, ubi ἤ exſpectaſſes. Vide Lexicon Polyb. in Καί.

Ibid. οὐδὲ δύναμαι συνηγορῆσαι τῇ συνηθείᾳ. *neque poſſum patrocinari.* vel *ſuffragari, adſtipulari, obſequi mori.* Cui mori? Non aperte declarat: ſed, ſi quid video, ſignificat plerorumque Stoicorum morem, ad Chryſippi exemplum, de profeſſo in certamen cum Pyrrhoniis & Academicis deſcendentium, &, ſuas argutias illorum argutiis opponendo, æternis litibus, quibus parum proficiebatur, ſeſe implicantium. Hunc morem, inquit, ſi tenent alii, non invideo, nec improbo: puto, illis eſſe otium, (cf. vſ. 20 ſq. & loca ibi citata) &

habere

habere eos in tuto atque in liquido ea, quæ magis ſunt neceſſaria; at mihi nec vacat, nec poſſum ego, pro mea parte, morem iſtum ſequi. Iam ſæpius vidimus monuimusque, alienum fuiſſe Epictetum a dialecticis ſubtilitatibus atque argutiis, quibus nimium delectabantur atque etiam gloriabantur plerique Stoicorum. Neque tamen aperte ſententiam ſuam, ut videtur, declarare audebat; partim veneratione Chryſippi, ſummi in eodem genere artificis; maxime vero, ne animos juvenum, qui iſta magni faciebant, & harum artium peritos ſingulariter admirabantur, nimium a ſe alienaret, & contemtum ſuæ inſtitutionis, quæ ad mores formandos maxime pertinebat, eisdem adferret. Pro eo quod h. l. *συνηγορῆσαι τῇ συνηθείᾳ* dicit, infra vſ. 20. *τηρεῖν* ait *τὴν συνήθειαν*, ſi modo vera ibi ſcriptura. Pro *συνηθείᾳ* h. l. *ἀληθείᾳ* habet pb.

Ad eadem verba, *συνηγορῆσαι τῇ συνηθείᾳ*, hæc notaverat WOLFIVS: „*Patrocinari conſuetudini*: hoc eſt, ſententiæ vulgo receptæ, de cognitione & certitudine rerum, quam oppugnant Sceptici, ſublata aſſenſione.“ Cui Adnotationi his verbis ſubſcripſit SHAFTESBVRIVS: „Recte. Vide Plutarch. de Contrad. Stoicorum.“

Verſ. 16. *εἰ καὶ περὶ ἀγριδίου &c. Quod ſi mihi vel de agello negotium eſſet, aliumi patronum advocarem.* Nota duplicem uſum verbi *συνηγορεῖν*, quod modo *ſuffragari*, *adſtipulari* ſignificat, ut proxime ante; modo *patrocinari*, *cauſſam alicujus agere*, uti nunc. Lites interminabiles, quæ Stoicis intercedebant cum Academicis & Pyrrhoniis, confert cum litium conteſtationibus in judiciis, ubi non ſolum ſumma contentione, verum etiam cum omni genere argutiarum, cavillationum, calumniarum, fallaciarum, geri res ſolet: a quo toto genere alienum ſe eſſe ait, & ſibi, gravioribus rebus occupato, otium ad illud non ſuppetere. conf. infra ad vſ. 21.

Ibid. Τίνι οὖν ἀρκοῦμαι; *τῷ κατὰ τὸν τόπον.* „Τίνι, nempe *συνηγορήσαντι*.“ VPTON. „*τῷ κατὰ τὸν τόπον. Eo quod eſt hujus loci*; vel uno loco ſum contentus: hoc eſt, vel una loci circumſtantia refellit Scepticos. Niſi enim certi eſſet aliquid, cibus aliis non minus ingereremus, quam nobis ipſis, &c.“ WOLFIVS. „Male accipit Wolf.“ COMES SHAFTESB. „Verte: *Quonam ergo patrono contentus ſum? Eo, quicunque ſit, qui nunc*

adeſt. Vide I. 28, 29.“ VPTON. — Immo vero, haud ita male Wolfius. Nam quemadmodum I. 28, 29. (quem locum cum hoc conferre ipſe Vptonus juſſit) τὸ κατὰ τὸν τόπον ἀληθὲς non eſt *verum quodcunque ſit quod nunc adeſt*, ſed *verum quod ad illum locum pertinet; id quod in ea re, de qua agitur, verum eſt; verum quod ad caput cauſſæ pertinet, de qua agitur:* ita & hic τὸ κατὰ τὸν τόπον non eſt *id quodcunque ſit quod nunc adeſt*, ſed *id quod ad hunc locum, de quo quæritur, pertinet; quod ad caput cauſſæ pertinet de qua agitur.* Nam & τίνι οὖν ἐρείσωμαι non accipio τίνι κατηγορήσαντι, ſed τίνι πράγματι, vel τίνι λόγῳ; *quânam igitur re, quonam argumento contentus ſum? quid igitur mihi ſufficit? Id quod ad hunc locum, quod ad rem ipſam, ad caput cauſſæ pertinet: quod rem ipſam conficit.* Caput quæſtionis, quæ diſceptatur inter Stoicos & inter Pyrrhonios atque Academicos, hoc eſt, an detur aliquod criterium veritatis, aliquod clarum ac certum veri judicium; ac primum quidem, verbi cauſſa, quærunt de *evidentia ſenſuum*, ſive de *certo judicio veri in eis rebus quæ ſenſu percipiuntur.* Ego igitur non in illius quæſtionis difficultates me immitto, quo pacto & quibus rationibus exiſtant ſenſuum perceptiones; (*verſ.* 17.) ſed dico homini Sceptico aut Academico: *Vos evidentiam ſenſuum tollitis; vos negatis, dari ullum certum judicium veri in rebus ſenſu perceptis.* (*verſ.* 19.) Quod ſi ergo vobis exempla adſero, in quibus vos ipſi fateri cogimini, ſenſum nos numquam fallere; ſtat mea ſententia, & corruit veſtrum adſertum; nec opus eſt, ut ad omnes veſtras argutias reſpondeam.

Verſ. 17. Πῶς μὲν αἴσθησις γίνεται, πότερον δι' ὅλων, ἢ ἀπὸ μέρους. *Quo pacto ſenſus fiat;* utrum per totum corpus ſit ſuſus, *an a parte aliqua exiſtat.* Intelligitur, fuiſſe hanc unam ex infinitis quæſtionibus, quæ a Philoſophis olim ultro citroque jactabatur. Quæ quo pacto ab illis ſit tractata, & quid in utramque partem diſputatum fuerit, jam non occurrit, nec vacat inquirere. Pauca ad hæc SCHEGKIVS notavit, nec tamen ex antiquitatis fontibus. „Et quod *totum animal ſentiat*, & *quod parte certa ſentiat*, defendi poteſt. Quod enim ſentit, totum eſt animal: quo vero ſentit, inſtrumenta ſunt ſenſuum, & partes animalium, non totum animal.“ — Apud Sext. Empir. Pyrrh. III. 188.

188. ex Stoicorum ſententia dicitur, ἐξ ὅλου κινεῖσθαι τὸ πνεῦμα (vel τὴν ψυχήν) καθ' ἑκάστην τύπωσιν. Ceterum in verbis notandum, illa διὰ ὅλων tacite ſic ab Vptono eſſe conſtituta; ex auctoritate vero, ut puto, codicis, cujus tamen nullam mentionem fecit. Id ipſum vero habent & noſtri mssti omnes. πότερον δι' ὅλῳ mendoſe dabat Ven. διὰ ὅλῳ ed. Baſil. & ſeqq.

Ibid. ἀπολογίσασθαι ex edit. Ven. reſtitui; poſtquam in ἀπολογήσασθαι perperam mutatum eſſet in Baſil. quod tenuere poſteriores omnes atque etiam Vptonus. Illud eſt, *rationem reddere, rationem explicare*; hoc, *excuſare, defendere.* Vide Lexic. Polyb. & loca ibi citata. ἀπολογίσασθαι habent pac. ἀπολογησ. pb.

Verſ. 18. Οὐδέποτε καταπίνειν τι θέλων. „Confer, Il. 20, 28 ſqq." VPTON.

Ibid. ἀλλ' ἀεὶ ἐπὶ τὸν ἄρτον ἔρχομαι. Perperam ἔχομαι Ven.

Ibid. ὡς πρὸς σκοπόν. Sic ex conjectura corrigere non dubitavi. Vulgo omnes ὡς προκόπτων, quod Vptonus, præeunte Wolfio, *tanquam operæ pretium facturus*, interpretatus eſt.

Verſ. 20. τοῦ τηρῆσαι τὴν * συνήθειαν, τοῦ περιφράξαι πρὸς τὰ κατ' αὐτῆς. Vulgo absque mendæ ſuſpicione hæc eduntur, & cum proxime antecedentibus in hunc modum vertuntur: *Quid ergo? non pro virili & hæc retinenda ſunt, ut conſuetudo defendatur? (obſervetur? Vpt.) ut obturatæ ſint aures ad ea quæ contra ipſam afferuntur?* At, quam nunc conſuetudinem, quem morem dicit? Putaveram ſtatim, illum rurſus morem hic dici, qui commemoratus eſt verſ. 15. ubi vide quæ notavimus. Sed tunc haud adparet, quid ſit περιφράξαι πρὸς τὰ κατ' αὐτῆς, id eſt, *munitum eſſe* (nam hoc ſonat περιφράξαι) *adverſus ea quæ ſunt contra illam conſuetudinem*, vel *contra illum morem*; haud adparet, inquam, hoc quid ſit: aut, rectius ut dicam, adparet, hæc poſteriora cum illis ſuperioribus non cohærere. Itaque ſuſpicatus ſum in vocab. συνήθειαν mendam latere, pro quo ſi τὴν ἀλήθειαν ſubſtituas, in plano & in liquido ſunt omnia, eâ ſententiâ quam in verſione expreſſi. *Quid igitur?* inquit. *Nonne pro viribus his etiam operæ danda eſt*, ſcil. his quæ pertinent ad Pyrrhoniorum Academicorumque objectiones refutandas, *ut teneatur defendaturque veritas, & muniatur contra ea quæ illi adverſantur.* Ars Dialectica

lectica confertur cum vallo, quo tenetur, munitur, defenditurque veritas. Sic Cicero de Legib. I. 24. postquam varias partes descripsit quibus viri vere philosophi scientia sapientiaque continetur, his verbis pergit: *Atque hæc omnia, quasi sepimento aliquo, vallabit disserendi ratione, veri & falsi judicandi disciplina, & scientia & arte quadam intelligendi, quid quamque rem sequatur, & quid sit cuique contrarium.* Confer Epictetum nostrum III. 26, 15. Notavi supra ad vs. 15. pro ἀνηθείᾳ ibi ἀληθείᾳ scribi in nostro cod. pb. Videtur vocabulum, cujus hic erat locus, per errorem librarii, mutata terminatione, in alienum locum fuisse translatum. Ego in Græco contextu dubitationem meam addito asterisco significare contentus, in latina versione id, quod h. l. legendum suspicatus eram, expressi.

Vers. 21. Καὶ τίς ἀντιλέγει; &c. *Et quis negat?* Nempe, non ego. *At eum his operam dare oportet, qui potest; cui vacat.* Se vero non posse, sibique non vacare, supra dixerat, vs. 15. Sed dum modeste de se uno loqui videtur, auditores suos potissimum vult admonitos. (conf. ad I. 8, 5.) *Qui adhuc*, ait, *animi perturbationibus distrahitur, qui timet, qui angitur, qui invidia torquetur; is alia negotia habet*, multo magis necessaria; *quibus bene fecerit si operam otiumque suum tribuerit*; neupe is primum animum suum curet, &c. Conf. III. 2, 16.

Hanc fere esse mentem sententiamque hujus sermonis Epictetei putavi; ad cujus dilucidationem (cum non careret difficultatibus) parum vel nihil adtulit Vptonus. WOLFII ad postremum versum *Notata* sunt hujusmodi: „Καὶ τίς ἀντιλέγει; *Et quis contradicit?* Cui? utrum Scepticis? an vero: Quis negat quin ita faciendum sit, ut moniti simus contra Scepticorum ἀκαταληψίαν." — „Ἀλλὰ τὸν δυνάμενον. *Sed eum qui potest.* Scilicet, δεῖ τυφράχθαι. Eum qui rationes contrarias opponere potest: hoc est, ejus est refutare Scepticos, qui mentis & sensuum integritate est præditus, quique abundat otio. Quasi dicat, stultos assentiri Scepticis, quorum ita sit absurda oratio, ut eam refutare supervacaneum esse videatur." — „Τὸν δὲ τρέμοντα. *Qui vero tremit.* Significat, opinor, infirmi & timidi esse animi, nugis Scepticorum commoveri." Hæc *Wolfius*. Ad quæ SHAFTESBVRIVS, referente Vptono, breviter, ut solitus erat, adnotavit: „Sensum omnino non vidit Wolfius

fios in Notis." — Quid vero ipſe ſenſerit vir doctus ingenioſusque, non declaravit. Ad verbum σχολάζοντα, idem *Shaftesb.* monuit: „Vide infra." Reſpiciens nempe (ut Vptonus indicat) I. 29, 58. II. 14, 29. III. 2, 16. Conf. ſupra, Not. ad vſ. 2.

CAPVT XXVIII.

De eodem *Argumento*, quod hoc capite tractatur, conſer Cap. 18. hujus libri.

Verſ. 2. ἡ Φύσις αὕτη ἐστὶ τῆς διανοίας. Ante Vptonum edd. omnes ἡ Φύσις αὐτή ἐστι. Hinc jam olim WOLFIVS: „Lego αὕτη, ab οὗτος." — „Rectè; (inquit VPTON;) & ita noſter codex." — Sic & noſter pc. Accedit pb. qui ita habet, ὅτι Φύσις ἐστὶν αὕτη.

Ibid. τοῖς μὲν ἀληθέσιν ἐπινεύειν &c. Conf. I. 7, 5, *not.*

Verſ. 3. Πάθε, εἰ δύνασαι &c. „Verbum πάσχειν ita hic uſurpatur, ut ſupra annotavimus. [ad I. 18, 1, conf. Adn. ad I. 2, 3.] *Afficere animo* quia durius videbatur, verti, *perſuade tibi.* Eadem eſt verbi ἀποπάσχειν ratio. Simplicius [in Procem. Comment. in Enchir. p. 2. edit. Lugd.] πάσχειν ὑπὸ τῶν λόγων, *moveri atque affici oratione.*" WOLFIVS. Aliud vero eſt παθεῖν τι ὑπὸ τῶν λόγων apud Noſtrum II. 20, 34.

Ibid. πάθε ἢ ἀπόπαθε ἀπὸ τοῦ ἀρτίους εἶναι &c. „Pro ἀπὸ τοῦ, lego τὸ ἀρτίους." WOLFIVS. — „Delet ἀπὸ τοῦ Salmaſius. *Perſuade tibi, ſtellas eſſe pares;* ſeu *perſuade tibi, ſtellas non eſſe pares. Fieri non poteſt:* quia ſtellarum numerus nos latet. Vide Cicer. Acad. [II. 10.] p. 93. edit. Daviſ." VPTON. De legitima conſtructione verbi ἀποπάσχειν, quod nonniſi in ſcholis uſitatum fuiſſe videtur, haud liquet. Nec enim alibi usquam, quoad ſciam, hodie reperitur, niſi hic apud Epictetum noſtrum; & ne adnotatum quidem a Lexicographis eſt. Mendoſe ἢ ἀπόταθε ſola edit. Baſ. quæ & ipſa paulo ante in ἀπόπαθε conſenſit.

Verſ. 4. Ὅταν οὖν τις συγκατατίθηται. Sic ex cod. Pariſ. corrigendum monuit Vptonus, [nempe ſic habent pab.] pro συγκατατίθεται, quod & ipſe e ſuperioribus editionibus propagatum in contextu tenuerat.

Ibid. ψευδεῖ συγκατατίθεσθαι. „Sequor noſtrum codicem: [cum quo facit pb.] alii συγκατατίθεσθαι."

θέσθαι." VPTON. Percommodus tamen h. l. fuerat aoriſtus. Cæterum ψευδεῖ h. l. ſcripſi cum ed. Ven. Baſ. Gen. & codd. pac. a τὸ ψευδές. Quæ ſcriptura miro errori in ed. Col. occaſionem dedit, οὐκ ἤθελε δεῖ συγκαταθέσθαι. Correxit errorem editor Cantab. ψεύδει συγκαταθέσθαι ſcribens, quod tenuit Vptonus; ſic vero & in pb. hoc loco ſcribitur, ut paulo ante.

Ibid. πᾶσα γὰρ ψυχὴ ἄκουσα στερεῖται τῆς ἀληθείας, ὡς λέγει Πλάτων. „In Sophiſt. p. 228. ed. Steph. Ἀλλὰ μὴν ψυχήν γε ἴσμεν ἄκουσαν πᾶσαν πᾶν ἀγνοοῦσαν. Plato de Legib. lib. IX. p. 860. Ὡς οἱ κακοὶ πάντες, εἰς πάντα εἰσὶν ἄκοντες κακοί. In Protag. p. 345. D. Ἐγὼ γὰρ σχεδόν τι οἶμαι τοῦτο, ὅτι οὐδεὶς τῶν σοφῶν ἀνδρῶν ἡγεῖται οὐδένα ἀνθρώπων ἑκόντα ἐξαμαρτάνειν, οὐδὲ αἰσχρά τε καὶ κακὰ ἑκόντα ἐργάζεσθαι· ἀλλ' εὖ ἴσασιν, ὅτι πάντες οἱ τὰ αἰσχρὰ καὶ τὰ κακὰ ποιοῦντες, ἄκοντες ποιοῦσι. Vide Ariſtot. Ethic. lib. III. c. 5. Cæterum ad hunc Epicteti locum reſpexit M. Anton. VII. 63. & XI. 18. Idem lib. II. 1. Πάντα ταῦτα συμβέβηκεν ἐκείνοις παρὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν. & VII. 22. Confer autem [Epictet. noſtrum] I. 17, 14. I. 18, 4. II. 22, 36." VPTON. In στερεῖται h. l. conſentiunt libri; ſed II. 22, 36. στέρεται ſcribunt omnes, ut eſt apud M. Antonin. VII. 63. & XI. 18.

Verſ. 6. Δύναται οὖν τις &c. Vulgo omnes, Οὐ δύναται οὖν τις &c. quod absque interrogatione ſaltem erat efferendum, ut fecerunt ſuperiores. Vptonus vero, tenens negantem illam particulam, & tamen interrogandi ſignum in fine dictionis poſt μὴ αἱρεῖσθαι δ' αὐτὰ adponens, contrariam invexit ſententiam. Nam ferri quidem hæc ratio utcumque poſſet, ſi auditor hæc dicens induceretur. Sed Epictetus hoc quærit, *Fieri ne igitur poteſt:* tum ſibi ipſe (ſive ſuo, ſive auditoris nomine, perinde eſt) reſpondet: *Non poteſt.* Itaque importunam h. l. particulam ſuſtuli. Eadem ratione jam Wolfius verſionem adcommodaverat: *Num quis ergo poteſt id, quod ſibi expedire putat, non amplecti?* Quam verſionem ad verbum tenuit Vptonus.

Verſ. 7. Πῶς ἡ λέγουσα; Intercidiſſe ſuſpicor particulam δὲ, ut ſcripſerit Πῶς δ' ἡ λέγουσα; ubi ſubintelligitur λέγει ἐκεῖνο τὸ ἔπος.

Ibid. Καὶ μανθάνω μὲν &c. „Medeæ verba apud Euripidem; [verſ. 1087.] ubi tamen pro ὀρῶν μέλλω, legitur

legitur τολμήσω. Hæc igitur variis lectionibus adjicienda. [Sed] veteres memoriter loca citaverunt; unde paſſim discrepantia. Vide autem [infra] II. 17, 19." VPTON. Non neglexit iſtam discrepantiam Muſgrav. ad vſ. 1086. quæ etiam in codd. nonnullis & in vetuſtiſſima editione legitur.

Ibid. ἡγεῖτο. „Alii ἡγεῖται. Nos auctoritatem noſtri codicis ſequimur." VPTON. Mendoſe ὑγεῖται Ven. Baſ. ἡγεῖται Col. Cant. & Lond. anonym. non male. Et ſic pabc. Pro συμφορώτερον, quod præcedit, minus recte συμφερώτ. dat pc. Idem paulo ante, τῷ θυμῷ, pro τὸ θυμῷ.

Verſ. 8. τίνι ἔχει ἀκολουθῆσαι, ἢ τῷ φαινομένῳ. „τῷ φαινομένῳ, *ei quod apparet.* Verti, *ſequi opinionem ſuam.* τὸ φαινόμενον, ſcilicet συμφέρειν ἢ ἀληθὲς ὑπάρχειν. Quisque id ſequitur, quod aut ſibi expedire, aut verum eſſe judicat." WOLFIVS. Non male τὸ φαινόμενον *opinio* vertitur. Sic enim & ἐρεῖν τὸ φαινόμενον eſt *dicere ſuam ſententiam*, apud Polyb. & alios. Conf. ad vſ. 32.

Verſ. 9. Τί οὖν χαλεπαίνεις αὐτῇ. „Si geminetur interrogatio, erit acrior ſententia, hoc modo: *Quid ergo ei ſuccenſes? eo-ne, quod maximis in rebus decepta eſt miſera?* Ad rem quod attinet, ſacinoroſis iraſcimur, non quia decepti ſunt; ſed quia ſua voluntate coacti & decepti ſunt, quia voluntas prava recto judicio non aſſentitur. Vt autem ei aſſentiamur, malo cogenda eſt." WOLFIVS.

Ibid. ὅτι πεπλάνηται ἡ ταλαίπωρος. Articulum ἡ, qui aberat vulgo, ſuo e codice adjecit Vptonus; ejusdemque codicis auctoritate idem mox, cum ἀντὶ τοῦ ἀνθρώπου eſſet editum, τοῦ articulum delevit. In utroque conſentientem habet pb. Mox, pro περὶ τῶν μεγ. eſt ἐπὶ τῶν μεγ. in pc. Pro ταλαίπωρος, cum articulus olim abeſſet, ταλαιπώρος legendum cenſuerat Salmaſ.

Ibid. οὐχὶ δ', εἴπερ ἄρα, μᾶλλον ἐλεεῖς. Quum absque diſtinctione (quam Vptono debemus) ſic olim hæc ſcriberentur, οὐχὶ δ' εἴπερ ἄρα μᾶλλον ἐλεεῖς; monuit WOLFIVS: „Εἴπερ ἄρα aut redundare, aut aliquid deeſſe videtur." — Hinc VPTONVS: „Incluſive; εἴπερ ἄρα, *ſi modo fas ſit, ſi ita dicam.* Ita apud Dion. Chryſoſt. p. 356. ἀλλ' (εἴπερ ἄρα) συνηδίκησθε αὐτοῖς. Sic locum diſtingue." — Vptono vero jam præi-

verat Salmaſius, duobus inciſis intercipienda verba εἴτερ ἄρα notans. Recte. Hoc dicit Epictetus: *Si modo fas ſit*, inquit, *miſerari quenquam; miſerari hanc potius debebis, quam ei iraſci.* Cum de re, tum de eodem hoc loco, jam dictum eſt ſupra ad I. 18, 3. Formulam εἴτερ ἄρα rurſus eodem modo poſitam habes III. 3, 17. & in eadem re, quæ hic agitur, IV. 6, 2.

Ibid. ὡς τοὺς τυφλοὺς ἐλεοῦμεν. „Sic ſupra, I. 18, 6. τὸν ἀποτετυφλωμένον· οὐ τὴν ὄψιν τὴν διακριτικὴν τῶν λευκῶν καὶ μελάνων, ἀλλὰ τὴν γνώμην τὴν διακριτικὴν τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν. M. Anton. IV. 29. τυφλὸς, ὁ καταμύων τῷ νοερῷ ὄμματι. In eandem mentem Horat. Ep. lib. I. 10, 26.

Non, qui Sidonio contendere callidus oſtro
neſcit Aquinatem potantia vellera ſucum,
certius accipiet damnum, propiusve medullis,
quam qui non poterit vero diſtinguere falſum.“

VPTON.

Ibid. οὕτω καὶ τοὺς τὰ κυριώτατα τετυφλωμένους. „τὰ κυριώτατα intellige, non *maximis in rebus*, ſed *quorum principales & præcipuæ partes excæcatæ ſunt & claudicant.* Hæ vero ſunt Judicium & Voluntas.“ WOLFIVS. τετυφωμένους pc. In contrariam partem ſæpius inter ſe confunduntur duo iſta verba a librariis. Particulam καὶ poſt οὕτω, quam ignorant vulgo omnes, opportune dedit noſter pb.

Verſ. 10. ἀνθρώπῳ μέτρον πάσης πράξεως τὸ Φαινόμενον. Ante Vptonum non comparebat in editis articulus ad Φαινομ. Hinc WOLFIVS: „Lego τὸ Φαινόμενον.“ Et VPTON: „Suffragante noſtro codice. Nota autem conſtructionem, τὸ Φαινόμενον· — — — οὐδενὶ ὀργισθήσεται. Cætera incluſive.“ — Obſecutus viro docto, parentheſeos ſignis incluſi verba λοιπὸν &c. quæ ſigna quum olim abeſſent, paulo obſcurior erat connexio orationis. Artic. τὸ agnoſcunt tres noſtri codices. Eumdem adjectum voluerat Meibom.

Ibid. οὐ προσκόψει οὐδενί. „Non *offendit quenquam*: a verbo κόπτω, non a σκώπτω.“ WOLFIVS. Nempe mendoſe προσκώψει expreſſum erat in Baſ. Ceteri recte. Minus commode vero cum Wolfio Vptonus *neminem offendet* interpretatus eſt, pro *offendetur*, *ſuccenſebit*, quod & connexio orationis hic deſiderabat, &

ferebat

ferebat Græci sermonis usus. conf. III. 22, 89. & Lexic. Polyb. h. v.

Vers. 12. Ἡ Ἰλιὰς οὐδέν ἐστιν, ἡ Φαντασία καὶ χρῆσις Φαντασιῶν. Conf. ad vers. 32.

Ibid. ἀπάγειν. ἀπαγαγεῖν pc.

Vers. 13. Ἀπολλύει ἡ Ἰλιὰς οὐ μόνον. „Pro οὐ μόνον ἡ Ἰλιάς." VPTON. — Pro ἀπωλώλει, quod perperam dabant editt. omnes, ἀπολώλει rescripsi cum pbc.

Vers. 14. Τίνα δὲ καὶ λέγεις. Minime incommoda hic particula καὶ, quam agnoscunt editt. omnes, ante Vpt. & nostri codd. pac. Eam, abjectam ab Vptono, & a nostro etiam pb. prætermissam, suum in locum restituere placuit.

Ibid. Οὐδέν; Vulgo absque interrogatione scribunt; non male, si Epicteto hoc verbum tribuitur. Sed litera majuscula illud scribens Vptonus, significasse videtur, se pro auditoris responso habere; in quo facile ei adsensus sum. At sic oportebat interrogative accipere; quod ego feci, signum interrogandi adjiciens, & *Nihilne?* vertens.

Vers. 15. ἐμπρησθ. ἢ κατασκαφ. Pro ἢ est καὶ in pc.

Vers. 16. οἰκημάτια. οἰκήματα pc.

Ibid. νεοσσιαὶ. νεοσσεαὶ pa.

Vers. 17. *sq.* Quæ verba apud nos complent versum 18. Ὅμοιον οὖν ἐστι usque Κατὰ τὸ σῶμα ὁμοιότατον. vulgo in edd. & msstis codicibus medio versui 17. inserta erant, inter ista, ὡς οἴκησις· & πλὴν ὅτι μὲν &c. Vnde turbato nexu orationis, WOLFIVS ad illa verba, κατὰ τὸ σῶμα ὁμοιότατον. πλὴν &c. monuerat: „Videtur posterius membrum omissum, & sic supplendum: ὁμοιότατον, ὅμοιον δ' οἰκία καὶ νεοσσιά; ὁμοιότατον πλὴν &c." — Ad verba κατὰ τὸ σῶμα, notaverat SALMASIVS: „κατὰ τὰ δῶμα. Ita omnino scribendum: nam σῶμα perperam."

Perspecte vero VPTONVS monuit, perperam vulgo verba complura suo loco esse mota, & in alienum rejecta. — „Videamus ipsa verba: (inquit) ἢ δεῖξόν μοι, τί διαφέρει οἰκία ἀνθρώπου καὶ νεοσσιὰ πελαργοῦ, ὡς οἴκησις; (Ὅμοιον οὖν ἐστι πελαργὸς καὶ ἄνθρωπος; Τί λέγεις; κατὰ τὸ σῶμα ὁμοιότατον.) πλὴν ὅτι μὲν ἐκ δοκῶν καὶ καμίνων καὶ πλίνθων οἰκοδομεῖται τὰ οἰκίδια, ἥδ' ἐκ ῥάβδων καὶ πηλοῦ. Quæ verba uncis inclusi, e loco suo mota esse videntur. Redige in ordinem igitur, &

& sic lege: Τί μέγα ἢ δεινόν; ἢ δεῖξόν μοι, τί διαφέρει οἰκία ἀνθρώπου καὶ νεοσσιᾶ πελαργοῦ, ὡς οἴκησις, πλὴν ὅτι μὲν ἐκ δοκῶν καὶ κεραμίδων καὶ πλίνθων οἰκοδομεῖται τὰ οἰκίδια, ἥδ' [rectius ἡ δ'] ἐκ ῥάβδων καὶ πηλοῦ; Ὅμοιον οὖν ἐστι πελαργὸς καὶ ἄνθρωπος; Τί λέγεις; κατὰ τὸ σῶμα ὁμοιότατον. Οὐδὲν οὖν διαφέρει ἄνθρωπος πελαργοῦ; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τούτοις οὐ διαφέρει. *Quid hoc magni aut atrocitatis habet? aut oſtende mihi, quid inter hominis domum & ciconiæ nidum, quoad habitationem, interſit, niſi quod e trabibus, cæmentis & lateribus exſtruuntur domunculæ, nidus autem e virgultis & luto? Ergo ciconia & homo inter ſe ſunt ſimiles? Quid ais? ſimillimi ſi corpora ſpectes. Nihil ergo differt homo a ciconia? Abſit: verum iſtis rebus* (nempe, domo, & corpore) *non differt.*" — Hæc perſpecte, ut dixi, VPTONVS; cujus rationem in ipſo conſtituendo græco contextu adoptare non dubitavi. Præterea vero *verſ.* 17. pro ἥδ', quod minus recte vulgo ibi ſcribebatur, in promtu quidem erat ἡ δ' corrigere, nempe ἡ δὲ (νεοσσιὰ οἰκοδομεῖται) ἐκ ῥάβδων, quemadmodum in verſione cum Wolfio Vptonus acceperat iſta verba, quæ reſpondere videbantur illis, ὅτι μὲν ἐκ δοκῶν — — οἰκοδομεῖται τὰ οἰκίδια, *e trabibus — — domunculæ exſtruuntur, nidus autem e virgultis & luto.* Sed opportunam his ipſis prioribus verbis medelam obtulerunt codices noſtri pbc. pro ὅτι μὲν, ὅτι ὁ μὲν ſcribentes, ſcil. ὁ ἄνθρωπος, ut οἰκοδομεῖται non eſſet paſſivum verbum, ſed medium, quod dicitur, reciproce accipiendum, *exſtruit ſibi*, & ut τὰ οἰκίδια eſſet accuſativus caſus. Ita ſimul fiebat, ut ἡ δὲ non amplius ad νεοσσιὰ, ſed ad πελαργὸς debuerit referri. At hoc nomen quum conſtanter in maſculino genere uſurpent Græci, iſtum quoque errorem ſuſtuli præeunte codice pb. qui plane id, quod deſiderabatur, ὁ δ' ἐκ ῥάβδων, exhibebat. Denique (verſ. 18.) verba iſta, τί λέγεις; commodius ita intelligi putavi, ut ad præcedentem quæſtionem pertineant: Ὅμοιον οὖν ἐστι πελαργὸς καὶ ἄνθρωπος; τί λέγεις; Ad quam reſpondet Epictetus: Κατὰ τὸ σῶμα ὁμοιότατον. Pro οἰκίδια vſ. 17. οἰκήματα ſcribit codex pc. ut ſupra vſ. 16. Pro οἰκοδομεῖται vero, perperam οἰκοδομῆται ed. Ven. & Baſ.

Verſ. 19. εὑρήσεις, ὅτι ἄλλῳ διαφέρει. „Noſter codex, ὅτι ὅλῳ διαφέρει. „Recte forſan." VPTON. Speciem utique habet hæc lectio; nec ſperno: neque tamen

men cum vulgato permutare ausus sum, quod tuentur noſtri libri omnes.

Verſ. 21. *περιτετειχισμένον.* „Hic murus aheneus eſto. Horat. Epiſt. lib. I. 1, 60.“ VPTON.

Ibid. μὴ διαφθείρηται τὸ αἰδῆμον. recte *διαφθείρηται* ed. Genev. & ſeqq. cum pab. pro *διαφθείρεται* quod erat in ed. Ven. & Baſ. cum pc. In ſcripturam *τὸ αἰδῆμον*, cum circumflexo in penultima, conſentiunt nunc edd. & mssti. Vide ad I. 25, 4.

Ibid. καὶ ἐκπολιορκῆται. καὶ πολιορκ. pb.

Verſ. 22. *Ἔπταισέ, φησι, μεγάλα.* Sic ſcripſi cum pb. quod & per ſe commodius eſt, & uſui Noſtri accommodatum. Cæteri vulgo omnes ignorant h. l. *Φησι*, ſed *φασὶν* deinde interſerunt inter *ἐπῆλθον* & *οἱ Ἕλληνες*, ubi verbum illud delevi præeunte eodem cod. pb.

Ibid. ὅτε ἐπῆλθον. Temere & mendoſe *ὅτι ἐπῆλθον* ed. Col. & ſeqq. Correxi ex Ven. Baſ. & Gen. ubi *ὅτ' ἐπῆλθον*, & ſic pabc. De corrigenda menda monuit etiam Vpton in Notis.

Ibid. καὶ ὅτε οἱ ἀδελφοὶ. Rurſus *ὅτι*, pro *ὅτε* temere dabant Cant. Lond. anon. & Vpt. Recte *ὅτε* Ven. Baſ. Gen. Col. cum mssts.

Verſ. 23. *πταῖσμα δ' ἦν.* Deeſt conjunctio in pc. non male.

Ibid. ὅτε ἀπώλεσα. *ὅτε* pb. cum aliis in contextu, ſed ibi nunc *ὅτι* inter lineas. Mendoſe vero *ἀπόλεσε* habent ed. Ven. Baſ. invitis mssts.

Verſ. 24. *ἔκλαεν.* Bene ſic ed. Vpt. *ἔκλαων* absque jota ſubſcripto habent ſuperiores editiones cum pac. *ἔκλαιεν* pb.

Verſ. 25. *καθαιρῆται.* „Sic noſter codex, & ms. Par. Alii libri *καθαιρεῖται.*“ VPTON. Subjunctivum poſtulabat particula *ὅταν*. Et in hoc conveniunt pabc.

Verſ. 26. *Ὅταν οὖν γυναῖκες ἄγωνται, καὶ παιδία αἰχμαλωτίζηται, καὶ ὅταν αὐτοὶ κατασφάζωνται.* „*παιδία — — ὅταν αὐτοὶ*: vocant Grammatici *σχῆμα πρὸς τὸ σημαινόμενον*. Sic apud Anacreontem:

— — Βρέφος μὲν
δσορῶ φέρουσ'α τόξον.“

VPTON.

VPTON. — At nihil iſtis verbis commune cum hoc ſchemate. Diſtinguuntur *uxores*, *pueri*, *ipſi*; nempe *viri*.

Ibid. καταφάζωνται. Sic recte ed. Genev. & ſequentes cum pa. Mendoſe καταφάζονται Ven. & Baſ. cum pc. καταφάτζωνται pb.

Verſ. 27. Πόθεν οὖν τοῦτο προσδοξάζεις; „*Cur iſtam opinionem adjungis?* ſcilicet, *cædes & exſilia eſſe mala.*" WOLFIVS. „*Vnde itaque hanc opinionem adjicis? unde itaque hoc ipſi tibi verum eſſe perſuades, quod a viſis ſuggeſtum eſt?* Legerem προσεπιδοξάζεις, vide A. Gell. lib. XIX. c. 1. niſi ita quoque M. Anton. VII. 64. καὶ μὴ προσδοξάζῃς, *opinionem ne adjeceris:* nihil amplius ex opinione tua adjeceris, quam quod ipſe ſenſus renunciaverit." VPTON. Non turbare Vptonum debuit Gellii locus, ubi verbum προσεπιδοξάζειν alia ratione uſurpatur, nempe pro ſynonymo fere verbi συγκατατίθεσθαι, & ipſe Gellius interpretatur *ſua aſſenſione approbare.* Habemus apud Polybium, qui præ cæteris multa verba frequentavit e Philoſophorum ſcholis & e Stoa potiſſimum ducta, ſimilis formæ verbum cognatæque ſignificationis cum προσδοξάζειν, προσδοξοποιεῖσθαι, cum ait: Τὰ μὲν ἄλλα ζῶα, τῆς τοῦ σώματος ἐπιθυμίας αὐταῖς δουλεύουσα, διὰ μόνας ταύτας σφάλλεται· τὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων γένος, καὶ προσδεδοξοποιημένον, οὐχ ἧττον διὰ τὴν ἀλογιστίαν, ἢ διὰ τὴν φύσιν ἁμαρτάνει. lib. XVII. c. 15, 16. ubi nulla neceſſitas urgebat, ut verbum iſtud in duo, πρὸς δεδοξοποιημένον, dirimeremus. Et ex collatione hujus loci Epicteti, & illius quem e M. Antonino Vptonus citavit, intelligitur, verbum illud προσδεδοξασμένον, quod apud Suidam vulgo pro δεδοξοποιημένον legitur, (ſub hac ipſa voce Προσδεδοξοποιημένον) non prorſus de nihilo eſſe, ſed fortaſſe interpretationis cauſſa fuiſſe a Grammatico adjectum, & a librariis deinde alieno loco, extruſo altero verbo, poſitum. Vim verbi προσδοξάζειν Seneca expreſſit, cum ait: *levis dolor eſt, ſi nihil illi opinio adjecerit.* &c. Epiſt. 78.

Verſ. 28. ἐλθωμεν ἐπὶ τοὺς κανόνας· Φέρε τὰς προλήψεις. &c. Confer I. 25, 6. II. 11, 11 ſqq. II. 20, 21. III. 3, 15. Perperam ἔλθομεν edd. ante Vpt. cum pc. ἐλθωμεν dedit codex Vpt. & pab. Et ita corrigere juſſerat Salmaſ.

Ibid.

Ibid. διὰ τοῦτο γὰρ οὐκ ἔστιν ἱκανῶς θαυμάσαι τὸ γινόμενον. „Vertit Schegkius: *Quocirca mirari ſatis nequeo quod vulgo fieri ſolet.* Wolfius: *Nemo profecto ſatis mirari poteſt ea quæ vulgo fiunt.* Sed hoc certe contrà Stoici mentem: haud enim decet mirari ea quæ vulgo fiunt. *Nil admirari:* hoc decantatiſſimum. Pro θαυμάσαι itaque lego τιμῆσαι, *æſtimare;* nam τιμὴ eſt *pretium quo res aliqua æſtimatur.* Deinde ſcribo interrogative: *Veniamus ad regulas; profer anticipationes: nam ob hanc rem non abunde datur æſtimare ea quæ vulgo fiunt.* Sic videtur locus diſtinguendus, & legendus." VPTON. Neſcio quem nodum in ſcirpo quæſivit vir doctus. Quis nobis perſuadebit, adeo ab uſu ſermonis abhorrere debuiſſe Stoicum, & præſertim candidum & apertum Epictetum noſtrum, ut ſibi negatum putaret in familiari ſermone verbo *mirari* ulla ratione uti? At quænam in his verbis difficultas: *Mirari ſatis non poſſumus pervulgatam hominum levitatem atque conſtantiam. Ad judicandas res minimi momenti adhibent regulas & certa principia: ubi agitur de re, quæ longe omnium maximi graviſſimique momenti eſt, ibi nulla prorſus cautione opus eſſe exiſtimant!* Non ſane de illa *admiratione* cogitare hic debebat Vptonus, de qua cap. ſeq. initio agitur.

Verſ. 29. τὸ κατὰ τὸν τόπον ἀληθὲς. „Verti, *in quoque rerum genere.* Ad verbum: *id quod eo loco* [potius, *in eo loco*] *verum eſt.*" WOLFIVS.

Ibid. εἰκῇ ποιήσει. Corrupte *εἶναι* h. l. ed. Ven. & Baſ.

Verſ. 31. Κρείσσων γάρ εἰμι &c. Ironice dictum: *Nempe ego major ſum Achille aut Agamemnone, ut illi quidem, quoniam primo cuique viſo ſtatim obſecuti ſunt, in tanta mala inciderint, mihi vero nihil tale ſit metuendum.* Hæc, ſi quid video, in univerſum eſt ſententia hujus loci; quæ ſatis etiam perſpicue in græcis ineſt verbis, exceptis poſtremis, ἐμοὶ δὲ μὴ ἀρκῇ τὸ φανόμενον. Hæc quamcumque in partem verſem, nullum inde ſenſum extrico. Itaque aut corruptum verbum ἀρκῇ puto; aut particulam μὴ delendam, ut ſit, ἐμοὶ δὲ ἀρκῇ τὸ φανόμενον, id eſt, *mihi vero ſatis ſit, aliquid eſſe viſum,* ſcil. *ut continuo illud faciam citra ullum errandi periculum, utque mihi non neceſſe ſit diſcutere diſquirereque rationem ejus ſententiæ, quæ meo animo occurrit, aut ejus conſilii quod primâ*

ſpecie

ſpecie probabile mihi viſum eſt. Re iterum iterumque expenſa, negantem iſtam particulam uncis incluſi, ut merito ſuſpectam, ab iisque temere intruſam, qui orationis connexionem minus perſpexiſſent; quo & pertinet, quod ἀρκεῖ pro ἀρκῇ habent pbc. Pro τοῦ Ἀχιλλ. ἢ τοῦ Ἀγαμεμν. inverſo ordine pc. τοῦ Ἀγαμ. ἢ τοῦ Ἀχιλλ.

Verſ. 32. Ἀτρεὺς Εὐριπίδου. „Periit hæc fabula, temporis injuria, ut & Phœnix.“ VPTON. Euripidis Atreum, præter Epictetum noſtrum, commemoraſſe videtur etiam Dio Caſſius lib. LVIII. c. 24. ut monuit Fabric. in Bibl. Græc. T. I. p. 648. Quare immerito Barneſius ad Eurip. P. II. p. 458. negavit exſtitiſſe illius poëtæ fabulam hoc nomine. Tamen & BRVNCKIVS noſter, in Sophoclis Fragmentis p. 36. contendit, nullum fuiſſe Euripidis Atreum, diverſum ab ejusdem Thyeſte; ut adeo apud Arrianum h. l. intelligendus ſit *Atreus in Euripidis Thyeſte.*

Ibid. τί ἐστι; Τὸ φαινόμενον. — — τί ἐστι; Τὸ φαινόμενον. *&c.* Iſta omnia ſunt φαινόμενα, *viſa.* Poſſis & *opiniones* vertere. conf. ad vſ. 8. Sed vſ. 12. plane vocabulo φαντασία utitur. Sunt nempe *viſa, quæ* (temere quidem & præcipitanter, & non excuſſa, non ad rectæ rationis regulam exacta, ut paulo ante aiebat) *arripuerunt, adprehenderunt, & iis uſi ſunt iſti homines,* adeoque *ſibi propria reddiderunt, ſua* δόγματα, *ſua decreta fecerunt.* Quare (eodem ſenſu) omnia iſta, δόγματα *eſſe,* ait III. 3, 18. & alibi.

Ibid. Φοίνιξ. Fuit & Sophoclis & Euripidis fabula hoc nomine. Et quamquam Sophoclis Oedipus proxime ante commemoratus eſt, non tamen id ſatis cauſſæ eſſe videtur, cur *Sophoclis* potius, quam *Euripidis Phoenicem* h. l. ab Epicteto citari dicamus cum Fabricio Bibl. Græc. T. I. p. 632.

Ibid. Ἱππόλυτος. Exſtat hodieque *Euripidis Hippolytus;* & periit alia fabula eodem nomine ab eodem poëta edita. Commemoratur vero etiam *Sophoclis Hippolytus;* quem unice hoc loco intelligi voluit Fabricius l. c. p. 627. & ad Sext. Empir. p. 272. Quam in ſententiam BRVNCKIVS, quum nullum fuiſſe Sophoclis drama, Hippolytus inſcriptum, diverſum ab ejusdem poëtæ Phædra, monuiſſet, apud Arrianum h. l. intelligendum eſſe ait *Hippolytum* qui *in Sophoclis Phædra* inducebatur. (in Fragm. Sophoclis p. 36.)

Verſ.

Verſ. 33. Τούτου οὖν μηδεμίαν &c. „Legendum: τούτου οὖν μηδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι, τίνος ἡμῖν εἶναι δοκεῖ; *Cujus eſſe videtur, non curare ut recte ſentiat?* Sanos eſſe negat, qui non ſtudeant veras habere de quibusvis rebus opiniones. Sunt ea quæ ſequuntur, interrogative legenda." WOLFIVS. „Cod. Baſ. habet ποιεῖσθε, cæteri ποιεῖσθαι: ita quoque noſter codex, & τί ὑμῖν δοκεῖ, pro τίνος. Haud male. *Quid vobis videtur, nullam hujus rei habere curam?*" VPTON. ποιεῖσθαι recte ed. Ven. & pabc. & id ante Vptonum jam reſtituerat anonymus editor Lond. In ſequentibus verbis nil mutatum velim, neque ex Wolfii mente, nec ex codicis Vptoniani præſcripto. Multo ſane concinnius τίνος, *cujus* (*hominis*) *id eſſe videtur*, quam τί, *quid*: & in τίνος conſentiunt pabc. Nec ὑμῖν in ἡμῖν mutato opus eſt; (quamquam ἡμῖν habet pc.) nec verbum εἶναι ullo modo deſideratur.

CAPVT XXIX.

Verſ. 1. Οὐσία τοῦ ἀγαθοῦ, προαίρεσις ποιά. Forſan Ἡ οὐσία ſcripſit, ut II. 1, 4. & a librario prætermiſſa eſt initialis litera, minio pingenda. Habes quidem & οὐσία ἀγαθοῦ absque articulo I. 20, 15. ſed ibi alia grammatica ratio. Quod autem ait, προαίρεσις ποιά, id eſt, *certum quoddam voluntatis inſtitutum*, (nam *inſtitutum* latine dicere malui, quam cum Vpt. & Wolfio *affectionem*) pertinet illud ad τὴν χρῆσιν τῶν Φαντασιῶν, *ad uſum viſorum*, & omnino ad uſum in noſtra poteſtate poſitum virium facultatumque noſtrarum; ut docet locis paulo ante citatis; cum quibus conf. I. 8, 16. & ibi notata. Adde I. 30, 4. III. 3, 1.

Verſ. 2. Τί οὖν τὰ ἐντός; Ὕλαι τῇ προαιρέσει. Vide Not. ad verſ. ſeq.

Verſ. 3. Ἂν τὰς ὕλας μὴ θαυμάσῃ. „*Si materias non admiratus fuerit*, hoc eſt, non magni fecerit. Deſpicientia rerum humanarum commendatur. *Materiam* autem intellige & *res humanas*, non tantum divitias, uxorem, liberos, amicos, honores: ſed etiam tuum corpus, ſanitatem, robur, formam, celeritatem, horumque contraria. Sola enim virtus & ſapientia a materiæ appellatione excipiuntur, & ad effectionem potius referuntur: non ſunt ligna & lapides, ſed architecti. Horatius idem docet epiſtola quadam his verbis:

Nil admirari, prope res eſt una, Numici,
ſolaque, quæ poſſit facere & ſervare beatum."
WOLFIVS.

„Hoc autem paſſim inculcat, *Nil admirari;* uti Horat. Epiſt. 6. lib. I. Quod philoſophiæ admodum & erudite explicatur a Comite Shaftesburienſi in Vol. III. p. 202. Ipſe Epictetus, IV. 5, 8. μὴ γὰρ θαυμάζει τι τῶν γινομένων. IV. 1, 77. ὑπέθηκας τὸν τράχηλον, ἂν τι θαυμάσῃς τῶν μὴ σῶν. & alibi. Nec aliter M. Anton. XII. 1. Καὶ ταύτῃ ξένος ὢν τῆς πατρίδος, καὶ θαυμάζων ὡς ἀπροσδόκητα τὰ καθ' ἡμέραν γινόμενα. Diog. Laërt. in vita Zenonis, VII. 123. τὸν σοφὸν οὐδὲν θαυμάζειν τῶν δοκούντων παραδόξων. Seneca, Epiſt. 45. *Hoc nos doce, beatum non eum eſſe, quem vulgus appellat, ad quem pecunia magna confluxit: ſed illum, cui bonum omne in animo eſt, evectum, & excelſum, & mirabilia calcantem.* Idem de Vita Beata, c. 3. *Aliarum rerum, quæ vitam inſtruunt, diligens, ſine admiratione cujusquam.* Hoc τὸ ἀθαύμαστον vocat M. Anton. I. 15." VPTON.

al ὕλαι quæ ſint, recte interpretatus Wolfius eſt; nempe *eæ res*, ea *objecta*, ut in ſcholis loquuntur, *in quibus occupatur, circa quæ verſatur noſtra* προαίρεσις, *& uſus virium noſtrarum;* quo pertinent in primis *res externæ.* conf. II. 5, 1. not. II. 6, 1 ſq. Sed certo reſpectu alibi etiam ipſam *mentem* noſtram, τὸ ἡγεμονικὸν, ὕλην dicit τοῦ καλοῦ κἀγαθοῦ, III. 3, 1. nempe quatenus hoc ſibi propoſitum habet, in hoc elaborat vir bonus, ut mentem ſuam excolat atque perficiat.

Ibid. δόγματα, ὀρθὰ μὲν ὄντα &c. „Ὀρθὰ, *recta*, & στρεβλὰ, *curva*, pari modo, idque in re philoſophica, opponuntur apud Horat. Epiſt. lib. II. 2, 44.

Sciliset ut poſſem curvo *dignoſcere* rectum."
VPTON.

Verſ. 4. τέθεικε. δέδωκε pc. temere.

Ibid. Μὴ· ἀλλὰ παρὰ σεαυτοῦ. Frigide & languide hæc nunc repetuntur, poſtquam graviter & ſignate modo dixerat, eſſe hanc legem a Deo conſtitutam, παρὰ σεαυτοῦ λάβε. Quare dubito, an iſta ab auctore ſint; quæ imperite intruſa videtur. Sed poterat repetitis his verbis veluti transitu uti ad ea quæ ſequuntur.

Verſ.

Verſ. 5. ὅταν ἀπειλῇ ὁ τύραννος, &c. Vide I. 1, 23 ſq. I. 25, 30.

Ibid. καὶ μὲ καλῇ. καὶ μὴ καλῇ Ven. Baſ. Gen. Col. nec aliter pabc. Hinc WOLFIVS: „καὶ μὴ καλῇ. *& non vocet.* Lego καὶ μὲ καλῇ, *meque vocet.* Sæpe mentionem facit Epictetus acceſſus ad Cæſarem, ut rei maxime formidabilis.“ — Illud μὲ in contextum recepit editor Cantab. & tenuit anonymus Lond. & Vptonus. Monuit tamen VPTON in Notis, καὶ καλῇ dare ſuum codicem, deleta vocula μή. At vide, ne καὶ μ' ἐγκαλῇ ſcripſerit Arrianus; quod & per ſe probabile videri poterat, & ex verſ. 10. confirmari videtur. Ad vulgatam olim ſcripturam Meibomius adnotaverat: „Forſan μετακαλῇ, aut μὲ καλῇ, vel μὴν καλῇ.“

Ibid. Τίνι ἀπειλεῖς, & mox χερσὶν ἀπειλεῖς, & *Verſ.* 6. τῷ τραχήλῳ ἀπειλεῖς. Omnibus his locis ἀπειλεῖς ſuo e codice edidit Vptonus, pro ἀπειλεῖ, quod habebant ſuperiores editiones cum pabc.

Verſ. 6. Κἂν ἐξορισμὸν ἀπειλῇ· τὸ αὐτό, „Τὸ αὐτό, *tantundem eſt, idem eſt.* Probo tamen Salmaſii lectionem, τῷ αὐτῷ, ſcil. ἀπειλεῖς. Iſtud ὅλῳ quoque defendi poſſit ex IV. 1, 153. hoc modo: Εἰς φυλακήν σε βαλῶ. Ὅλῳ τῷ σαρκιδίῳ. κἂν ἐξορισμὸν ἀπειλῇ· Τῷ αὐτῷ. *In cuſtodiam te conjiciam: Corpuſculo toti,* inquam, minitaris. *Si exilium minitetur: Eidem,* inquam, minitaris.“ VPTON. De illo, ὅλῳ τῷ σαρκιδίῳ, adſentior viro docto, intelligendum eſſe ἀπειλεῖς. In Τῷ αὐτῷ frigidum id mihi videtur intelligere. Sed ad τὸ αὐτὸ intelligo Φημί, *idem reſpondeo.*

Verſ. 7. πέπονθα. Ne cum Meibomio πέποιθα ſuſpiceris legendum; vide ſupra, ad I. 2, 3.

Verſ. 8. οὐδὲ εἷς, οὐδεὶς pc.

Verſ. 9. Τμεῖς οὖν, οἱ φιλόσοφοι, διδάσκετε καταφρονεῖν τῶν βασιλέων. Conf. IV. 7, 33. Seneca, Epiſt. 73. *Errare mihi videntur, qui exiſtimant, philoſophiæ fideliter deditos, contumaces eſſe ac refractarios, & contemtores magiſtratuum ac regum, eorumve per quos publica adminiſtrantur. E contrario enim, nulli adverſus illos gratiores ſunt: nec immerito. Nullis enim plus præſtant, quam quibus frui tranquillo otio licet.*“ VPTON. Reſpexit fortaſſe Epictetus id quod in Socratem etiam dixerat accuſator, *ſermones ejus ἐκκαίειν τοὺς νέους καταφρονεῖν τῆς καθεστώσης πολιτείας.* Xenoph. Memorab. I. 2, 9.

Ibid. Τίς ἡμῶν διδάσκει ἀνθιποιεῖσθαι πρὸς αὐτοὺς τῶν ὧν ἐκεῖνοι &c. „Αὐτοὺς pro αὐτοὺς ſæpiſſime in hoc libro. Τίς ἡμῶν διδάσκει ἀντιποιεῖσθαι πρὸς αὐτοὺς τούτων, ὧν ἐκεῖνοι ἔχουσιν ἐξουσίαν; *Quis noſtrum docet, nobis ipſis arrogare eorum aliquid, quorum iſti habent potentiam?*“ VPTON. Et mihi ſuſpectum fuit τῶν, quod ante ὧν vulgo legitur, quod utique in τούτων mutandum videtur, niſi prorſus deletum malimus, cum ſatis per ſe ſit ὧν ἐκεῖνοι ἔχουσιν ἐξουσίαν. Quod ad αὐτοὺς adtinet, quod invitis libris omnibus in αὑτοὺς mutatum Vptonus voluit, ne ad eam quidem confieiendam ſententiam, quam ille in iſtis verbis quæſivit, mutatione ea opus foret; quandoquidem quavis fere pagina pronomen iſtud, quod abſolutum proprie & demonſtrativum eſt, pro reciproco uſurpatum videmus. At non dicunt Græci, quoad quidem nobis compertum, ἀνθιποιοῦμαι τούτου πρὸς ἐμαυτὸν, *mihi ipſi hoc arrogo* vel *vindico*; ſed ſatis eſt ἀνθιποιοῦμαι τούτου; aut, ſi quid amplius ad exprimendam illam ſententiam deſideres, oportebat αὐτὸς vel ἐγὼ αὐτὸς ἀντιποιοῦμαι τούτου. At ex vulgato & haud dubio uſu præpoſitionis πρὸς, dictio hæc, ἀνθιποιοῦμαι τούτου πρὸς αὐτὸν, ad verbum latine ſonabit, *vindico hoc mihi adverſus illum*, i. e. *de hoc cum illo contendo, hoc illi præripere conor.* Quam in ſententiam diſerte Suidas Ἀντιποιηθέντα per Φιλονεικήσαντα, id eſt, *qui contendit*, exponit. Atque ita plane rurſus Epictetus noſter II. 10, 8. IV. 7, 34.

Verſ. 10. ἀναπείθω ἀνθιποιεῖσθαι. ἀνθιποιεῖσθαι ἀναπείθω pa.

Verſ. 11. δέδωκε. ἔδωκε pa. minus commode.

Ibid. Ποῦ δύνασαι νικῆσαι δόγμα ἀλλότριον; Nota ποῦ, pro πῶς poſitum, ut paſſim aliâs. conf. ad II. 19, 21. Poſt ἀλλότριον cum abeſſet in editionibus omnibus interrogandi ſignum, interrogative legenda iſta verba monuit Vptonus in Notis. Pro δύνασαι, perperam δύναμαι habet pb.

Ibid. Προσάγων, φησὶν, αὐτῷ φόβον. „Conf. I. 17, 25. φησὶν eſt objiciendi formula; de qua ad I. 4, 9.“ VPTON. Perperam προσάγω pc. pro προσάγων.

Verſ. 12. αὐτὸ αὐτὸ ἐνίκησεν. „Scil. δόγμα. Codex tamen noſter αὐτὸς αὐτὸν.“ VPTON. αὐτὸ αὐτὸ pab. ut editi. αὐτὸ αὐτὸ pc. ne ſic quidem male, ac fortaſſe etiam melius. In eamdem ſententiam mox ait, προαίρεσιν

ρεσιν οὐδὲν ἄλλο νικῆσαι δύναται, πλὴν αὐτὴ ἑαυτήν. conf. I. 17, 26. Et hæc quidem dictio ſatis plana atque aperta; *voluntatem nihil aliud vincere poteſt, niſi ipſa ſe.* Illud vero, *decretum ipſum ſe vicit*, utique παραδόξως quodammodo & non ſatis adæquate expreſſum videri poterat; nam *idem decretum* non *ipſum ſe* vincere poteſt, ſed *aliud* decretum vincit *aliud*; quemadmodum *alius impetus alium vincit*, & *alia adpetitio vel adverſatio aliam vincit adpetitionem vel averſationem*, ut ait I. 17, 24. Quare ſpecie non caret, quod in ſuo codice ſcriptum Vptonus ait, αὐτὸς αὐτὸν, quod etiam SALMASIVS ad oram ſui libri adnotaverat; ubi tamen rurſus MEIBOMIVS adſcripſit: „melior eſt excuſa lectio.“

Verſ. 13. Τὸ κρεῖσσον ἀεὶ περιγινέσθω τοῦ χείρονος. περιγενέσθω pc. — Ad rem quod ſpectat, hæc adnotavit vir doctus: „Conſer infra, vſ. 19. & III. 17, 6. & III. 22, 101. M. Anton. V. 16. Ἢ οὐκ ἦν ἐναργὲς, ὅτι τὰ χείρω τῶν κρειττόνων ἕνεκεν, τὰ δὲ κρείττω ἀλλήλων; & mox ſect. 30. Ὁ τοῦ ὅλου νοῦς κοινωνικός. πεποίηκε γοῦν τὰ χείρω τῶν κρειττόνων ἕνεκεν, καὶ τὰ κρείττω ἀλλήλοις συνήρμοσεν. & ſæpius alibi. Seneca, Epiſt. 90. *Naturæ eſt, potioribus deteriora ſubmittere.* Plato in Protag. p. 338. B. edit. Steph. Οὐκ ὀρθῶς ἂν ἔχοι τὸν χείρω τῶν βελτιόνων ἐπιστατεῖν. Apud Dionyſ. Halic. Rom. Hiſt. p. 5. [lib. I. c. 5.] ſenarius laudatur, ſed interpretes non notaverunt:

Ἄρχειν ἀεὶ τῶν ἡττόνων τοὺς κρείττονας.

Philemon quoque apud Stobæum, Floril. tit. LXII. [Serm. LX. p. 383.] *Minora eſſe majorum* dicit: ita enim accipio; hodie tamen verba ſunt corrupta. Lego adeo, pro ἡττόνων δὲ μείζονα, μειζόνων τὰ δ' ἥττονα. Leviſſima eſt mutatio; ſenſus commodus, & philoſopho dignus:

— — Παύσα, δ' ἂν σκοπῇς, ὅλως
ἑτέρων πέφυκε, μειζόνων τὰ δ' ἥττονα.

Omnia ſi conſideres, prorſus aliorum ſunt [*ſerva,*] *ea minora quidem majorum.* Et Dio Chryſoſt. Orat. III. p. 47. Οὐκοῦν καὶ ἴδιον (ſcribe ἰδίῳ cum interpr.) ἀνάγκη τὸν βίον εἶναι τοῦ ἀγαθοῦ βασιλέως. ὁρᾷς γὰρ ὅτι παντάχοῦ τὸ βέλτιον τοῦ ἥττονος ἔταξεν ὁ θεὸς προνοεῖν τε καὶ ἄρχειν· οἷον τέχνην μὲν ἀτεχνίας, ἀσθενείας

ναίας δὲ δύναμιν, τοῦ δὲ ἀνοήτου τὸ Φρόνιμον προνοεῖν καὶ προβουλεύειν ἐπολιπεν. ἐν πάσαις δὲ ταύταις ἐπιμελείαις, τὸ ἄρχειν, οὐδαμῶς ῥᾴθυμον, οὐδὲ, (lego ἀλλὰ) ἐπίπονον· οὐδὲ πλέον ἔχεται ἀνέσεως καὶ σχολῆς, ἀλλὰ Φρονήσεων καὶ πόνων. Proinde & ſuaviorem eſſe neceſſe eſt vitam boni regis. Vides enim ubique ita Deum ordinaſſe, ut id quod melius eſt, imperet & provideat inferiori: verbi gratia, fecit ut ars ei quod eſt ſine arte, ut potentia impotentiæ, ſapientia inſipientiæ provideat & proſpiciat. In omnibus autem hisce curis, principatus res non eſt ſegnis, ſed *laborioſa: neque in ſe habet remiſſionem & ocium,* ſed *ſtudia & labores.*" YPTON.

Verſ. 15. *οἱ δὲ μὴ.* Omnes ante Vptonum *ὁ δὲ μὴ* dabant. *οἱ δὲ* vero in verſione expreſſit Wolfius, & ſic in græcis corrigere juſſit; quod fecit Vpton, adſtipulante ipſius codice & noſtro pb. Eamdem correctionem ad oram ſui libri notaverat Meibom.

Verſ. 16. *Σωκράτης οὖν ἵνα πάθῃ ταῦτα.* „Proſopopoeia eſt." WOLFIVS. Delevi comma, quod poſt *οὖν* vulgo interſerebant. *ἵνα* vim interjectionis habet, *itane?* Elliptice, pro *fierine debebat, fierine poterat, ut Socrates* &c. *ἵνα ταῦτα πάθῃ* pb.

Ibid. Ἰν' οὖν τὰ Σωκράτους *σωμάτιον.* Vulgo omnes *πραγμάτιον.* Sed: „Lego *σωμάτιον.*" WOLFIVS. — „Codex Salmant. * *πραγμάτιον*, in margine * *σωμάτιον.* Forſan recte. *τὸ πρᾶγμα* — — *πραγμάτιον.* Hinc cauſſa librariis errandi: ſi modo ſit error. vide III. 1, 31. & Indicem in voce Πρᾶγμα." YPTON. — At locus iſte, III. 1, 31. nil prorſus huc facit; quod & ipſe Vptonus in Ind. intellexiſſe videtur, cujus verba in Nota ad l. c. referemus. Et haud dubie aut *σωμάτιον* fuit h. l. ſcribendum, quod feci, aut *σαρκίδιον* ex verſ. 6. Meibomius *σαγμάτιον* ſuſpicatus erat. Vulgatum vero pertinaciter tenent codices noſtri. Simili dormitatione ac negligentia ſcriba codicis pc. mox pro *τῷ σωματίῳ*, in quod ceteri libri conſentiunt, *τῷ σωκρατίῳ* ſcripſit. Hoc loco, cum *σωμάτιον* ſcribere deberet librarius, aberravit oculo ad vocabulum *πρᾶγμα*, quod paulo ante præceſſit. Pari ratione in contrarium errorem incidit librarius ille, qui Archytæ fragmentum ſcripſit, quod Thom. Gale in Opuſculis Mythol. &c. p. 732. exhibet: cum *πράγματον* ſcribere deberet, oculo aberrans ad vocabulum

ſum σώματος, quod paulo poſt ſequebatur, σώμασιν ſcripſit.

Ibid. καὶ σωῇ. „Pro σωῇ, σώῃται magis placet." VPTON. Non video, cur præſens tempus, quam aoriſtum mallemus, præſertim cum & præceſſerit & ſequatur aoriſtus.

Ibid. τῷ σωματίῳ τοῦ Σωκράτους. Sic ſuo e codice edidit Vptonus, cum quo facit noſter pb. Alii τῷ Σωκράτους, quod magis etiam placet.

Ibid. κἀκεῖνο ἀποψύχῃ. Vulgo ἀποφύγῃ edd. & mssti. „Atque *illud aufugiat*. Poteſt de interitu corporis intelligi, quem fugam appellat. Sed legendum opinor ἀποψύχῃ, ab ἀποψύχω, non ab ἀποφεύγω: corpus enim manet, ſed anima fugit. Apud Sophoclem eſt ἀποψύξαι βίον, pro ἀποθνήσκειν. Interpreteris igitur licet: *atque illud mori*, vel *frigore obtorpeſcere*; ut alludatur ad Platonis Phædonem, ubi Socrati βαρύνεται τὰ σκέλη, & ipſe ψύχεταί τε καὶ πήγνυται." WOLFIVS. „Huic Wolfii interpretationi atque emendationi aſtipulatur vir Nobilis, Comes Shaftesburienſis." VPTON. Ego vero haud cunctanter recipiendam duxi. Etiam nude per ſe ἀποψύχειν *vita fungi* ſignificat, & *animam efflare*, ut docuit Stephanus in Theſ. h. v. Et Suidas: ἀποψύχειν, ἀποθνήσκειν. Vulgatum tenent pab. In pc. eſt ἐκείνῳ ἀποφυγῇ, quod nihilo melius.

Verſ. 18. Ποῦ ἦν ἡ οὐσία. Sic ſcripſi cum noſtro pc. Cæteri vulgo Ποῦ οὖν ἡ οὐσία.

Ibid. προσαχῶμεν. Literam σ duplicavi. Vulgo omnes προσχῶμεν, mendoſe.

Ibid. Ἐμὲ δ' Ἄνυτος καὶ Μέλητος &c. Ex Platonis Apol. Socr. c. 18. ed. Forſt. p. 93. Confer Noſtrum II. 2, 15. III. 23, 21. & Enchir. in fine.

Ibid. γενέσθω. γενέσθαι ed. Ven. perperam, & refragantibus noſtris mssti.

Verſ. 19. ὅτι χείρονα ἔχων δόγματα. „Lego ὅτι ἐ χείρονα &c." WOLFIVS. Commodus utique foret articulus; ſed fortaſſe non neceſſarius.

Ibid. τοῦ κρείττονος ἐν δόγμασιν. Recte hæc conjunxit Vpt. præeunte Lond. anon. & Wolfio. Sic vero & mssti noſtri omnes. Perperam ſuperiores editores verba ἐν δόγμασιν ſequentibus junxerant; quem errorem notavit etiam Salmaſ.

Ibid. περιγενέσθω. Sic primus edidit Cantabrigienſis, quemadmodum vſ. 13. legebatur; idque tenuere

Lond. & Vpt. Sic vero habet etiam codex pb. Olim *περιγενέσθω* h. l. legebatur, cum pac. quod teneri poterat.

Verſ. 21. *κἀγὼ τὸν λύχνον ἀπώλεσα.* „Vide ſupra, I. 18, 15.“ VPTON.

Ibid. τοσούτου ὠνήσατο λύχνου. Olim *τοσοῦτον.* Tum: „Lego *τοσούτου* vel certe *τοσούτων.*“ WOLFIVS. — „Clare exhibet noſter codex *τοσούτου.*“ VPTON. a quo id receptum, conſentiente pb.

Ibid. Τοῦτο ἔδοξεν αὐτῷ λυσιτελεῖν. „Hoc idem quod ſupra dicit, I. 18, 15. *ὅτι ἔπαθέ τι ὁ ἄρας οὐκ ἀπίθανον.*“ VPTON.

Verſ. 23. *Καὶ ποίαν ἔπραξα ἂν εἰσαγωγήν.* Vulgo edd. omnes *ἔπραξαν ἂν εἰσαγ.* Ad quæ WOLFIVS notavit: „Lego *ἔπραξ' ἄν. Εἰσαγωγὴν* hic intelligo *σύντομον διδασκαλίαν. Quænam ita efficax doctrina, quod compendium, quæ ratio id mihi præſtare potuiſſet?*“ — Tum VPTONVS: „Recte Wolfius corrigit: vide omnino II. 16, 34. [& ibi not.] II. 17, 27. Nota interea ſignificationem vocis *πράττειν*, latiſſimo ſenſu. Dicimus Anglice, *to make*, eodem fere modo. Verte autem: *quibus elementis inſtructus eſſe potui?*“ — Mendoſam ſcripturam in contextu reliquerat Vptonus. Ego *ἔπραξα ἂν εἰσαγ.* ſcripſi cum pbc. a quibus non multum discedit pa. qui *εἰσαγωγ. ἔπραξ' ἄν* ſcribit.

Ibid. ἰσχυρ. ἐπιλαβ. μοῦ τοῦ ἰματίου. ἰσχυρότερός μου ἐπιλ. τοῦ ἰμ. pb.

Ibid. περισπάσαντες. περιστάντες pc. neſcio an rectius.

Ibid. ἐμβάλωσι. ἐμβάλλωσι pc.

Verſ. 24. *Ἄλλο οὖν οὐδὲν ἔμαθον;* „Potius *ἔμαθες;*“ VPTON. Minime vero! Bene habet vulgata, in quam conſentiunt libri. Dixerat verſ. præced. *Illud diſcere non potui, ut, ſi decem me traherent raperentque, ego non traherer.* Nunc ait: *Aliud ergo nihil didici?* Reſpondetque: *Immo, didici, quod in mea non ſit poſitum voluntate, id ad me non pertinere.* Cæterum, pro *Ἄλλο οὖν*, in quod conſentiebant edd. & mssti, *Ἀλλ' οὖν* poſuit Vptonus ſua auctoritate: quod quidem videri poterat nihil differre ab altera ſcriptura; ſed e verſione latina intelligitur, *Ἀλλ'* absque accentu ſcribere eum voluiſſe, quod eſſet ex *Ἀλλὰ* decurtatum: nam in verſione, pro eo quod Wolfius habebat, *Aliud ergo nihil didici?* ipſe, *At igitur nihil didici?* poſuit.

Ibid.

Ibid. ἵνα πᾶν &c. Naturalis verborum ordo hujusmodi: ἵνα ἴδω, ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον, ἂν ἀπροαίρετον ᾖ, οὐδέν ἐστι πρὸς ἐμέ.

Verſ. 25. Πρὸς τοῦτο οὖν οὐκ ὠφελῆσαι; ὠφελῆσαι dabant Ven. & Baſ. WOLFIVS vero: „Lego ὠφέλησαι, paſſivi præteriti ſecunda perſona." — Atque ita edidit Colonienſis, & ſequentes. Recte, puto: quamquam vim horum verborum & connexionem cum præcedentibus non ſatis me percipere fateor. Interim ſic accipio: Poſtquam verſibus nonnullis præcedentibus in prima perſona, ut aiunt Grammatici, locutus eſt, ac veluti de ſe dixit id quod ad quemque philoſophum pertinet; nunc ſubito, ne de ſe uno videretur loqui, ad auditorem (ad quem iſta perinde ſpectabant) ſe convertit, ex eoque quærit: *Non tu eadem hæc didiciſti? non tu ex eis, quæ didiciſti, eumdem percepiſti fructum, ut perſuaſus ſis, ac firmiter hoc teneas, nihil ad te pertinere id, quod non ſit in tua poſitum voluntate?* conf. vſ. 35. Sed ut hæc ſententia atque hæc orationis connexio clarius intelligeretur ineſſe in his verbis, videtur diſerte ſignateque adjiciendum fuiſſe σὺ pronomen. Quare vide, ne in hunc modum Arrianus ſcripſerit: Πρὸς τοῦτο σὺ οὐκ ὠφέλησαι. Nempe eo loco, quo σὺ poſui, commode carere poteramus particula οὖν, quæ vulgo ibi legitur. At σὺ nullus e noſtris libris agnoſcit. ὠφέλησαι perſpicue dant pbc. ὠφελεῖ σε pa. in contextu; ſed in ora ὠφελῆσαι.

Verſ. 26. Καθήμενος λοιπὸν &c. Pergit in ſuperiore oratione, & rurſus in prima loquitur perſona: dum de ſe loqui videtur, aliis præcepta tradens, eosque, quid faciendum, monens.

Ibid. ὁ ταῦτα κραυγάζων. *Is qui* præ cæteris (conf. v. 22.) cum riſu atque ludibrio *ei adclamaverat, Philoſophe, quid te juvant tua præcepta atque decreta?* Οὔτε τῶν σημαινομένων ἀκούει &c. *Non intelligit hic homo vim verborum: nec quænam vis ſit præceptorum, quæ ille videt, nec quid ipſe dicat, novit.* &c. *Quid ergo tua refert, quid ille vociferetur?* Ἄφες αὐτόν. *Omitte illum!* Quod in ſingulari numero hoc verſ. dicit ὁ ταῦτα κραυγάζων, cum vſ. 22. in plurali numero ἐπικραυγάζουσιν ἄλλοι dixiſſet, turbare nos illa ἀνακολουθία non debet, quam fert uſus Epicteti in hiſce ſermonibus, de quo jam monui ad I. 24, 14. Vide infra vſ. 34. & vſ. 59.

Verſ. 27. Ἀλλ' ἔξελθε &c. Proſopopoëtica tota oratio, (ut jam ſupra Wolfius monuit,) & mimica quodammodo. Quo in genere mirus eſt artifex Epictetus. Hoc loco notavit VPTONVS: „Videtur αὐτὸν [in Ἄφες αὐτὸν] referri ad eum de quo ſupra, ὁ ταῦτα πρωγαίζων. Ἔξελθε, ad Epictetum." — Recte.

Ibid. μηκέτι χρείαν. μὴ χρείαν pc.

Verſ. 28. Μέχρις ἂν οὗ ὁ λόγος αἱρῇ. „*Quoad ratio vicerit, obtinuerit.* Platoni frequens loquendi modus." WOLFIVS. — „Plato in Critone, ſect. 4. ἐπειδὴ ὁ λόγος οὕτω αἱρεῖ, *quandoquidem ſic exigit ratio.* Herodot. lib. II. c. 37. καὶ δὴ καὶ ὁ λόγος οὕτω αἱρέει. M. Anton. II. 5. ἀπὸ τοῦ αἱροῦντος λόγου, *a rationis dictamine.* Idem IV. 24. καὶ ὅσα ὁ τοῦ Φύσει πολιτικοῦ ζώου λόγος αἱρεῖ, καὶ ὡς αἱρεῖ. *Quæque animantis civilis ratio dictat, & quomodo dictat.* Sic legendum II. 2, 20. non λόγος ἀρκεῖ." VPTON. — Articulum ὁ adjeci ex pc. conf. infra, III. 24, 58. & Enchir. c. 32, 3. Ab aliis abeſt; nec id male, ut II. 2, 20. & III. 24, 44.

Ibid. λάβετε αὐτό. „*Accipite* [vel, *ſumite*] *corpus:* ipſe enim derelinquam. Hæc ſpectant ad ſapientem αὐτοφόνον, & ſibi ipſi manus inferentem. Hoc concedit; φανλως tamen, neque ἐκ τῆς τυχούσης προφάσεως. Vide omnino I. 9, 20. & quæ ibi notavimus." VPTON.

Verſ. 29. μὴ μαλακῶς. μὴ κακῶς pb. quod ita dictum intelligi poſſit, ut κακὸς στρατιώτης dicitur *ignavus miles.* Sed nolim ſolicitari vulgatum.

Ibid. πάλιν γὰρ &c. πάλιν, *rurſus, viciſſim.* Non erat cur ſolicitaret hoc Meibomius, πάλην legere jubens.

Ibid. χρείαν γὰρ ἔχει κόσμου τοιούτου &c. „Vide ad I. 6, 13." VPTON.

Ibid. ἐὰν δὲ σημήνῃ τὸ ἀνακλητικόν. „Vide ad I. 9, 16." IDEM. ἐὰν δὲ σημαίνῃ pc.

Verſ. 30. λέγειν δεῖ· ταῦτα πρὸς τοὺς πολλούς; Sic rurſus vſ. 64. κηρύσσειν δεῖ ταῦτα πρὸς πάντας;

Ibid. τὸ αὐτὸν πεῖθεσθαι. Sic edd. vett. conſentientibus msstis. Præter rem αὐτὸν ſcripſit Vpton. cum anon. Lond.

Verſ. 31. Σήμερον Σατορνάλια ἀγαθά. „*Bona Saturnalia! Io Saturnalia!* Hic ſolennis clamor feſtis Saturni diebus. Livius XXII. 1. *Per urbem*, Saturnalia! *diem*

diem ac noctem clamatum. Petronius, c. 58. O Saturnalia! *Rego, menſis December eſt.* Vbi Heinſius legit, *Jo Saturnalia!* Sic enim, ſeu *Bona Saturnalia!* ſervi per urbem diſcurſantes clamitabant. Martialis lib. XIV. 79. [XIV. 70.]

Iſte tibi faciet Bona Saturnalia *porcus.*

Idem lib. XI. 2.

Clamant ecce mei, Jo Saturnalia, *verſus.*

Vbi tamen, ut verſui melius conſulatur, malim *Bona Saturnalia;* quamquam altera lectio defendi poſſet. Catullus:

Saturnalibus, optima dierum."

VPTON.

Ibid. λέγομεν. „Adderem μή, vel τί; *num*, vel *quid dicimus?*" MEIBOM. At etiam nudum per ſe verbum interrogative intelligi poterat.

Ibid. ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἐπιχρ. ἀλλ' αὐτοὶ pc. & caret καὶ.

Verſ. 32. μεταπεῖσαι. μεταπαῦσαι pc. temere.

Ibid. μὴ δύνῃ. οὐ δύνῃ pb.

Ibid. ἐὰν δὲ μὴ τοῦτο θέλῃ. „*Si te ſibi applaudere noluerit.* Malim θέλῃς. *Si tu ei applaudere nolueris.*" WOLFIVS. Et ego θέλῃς malueram.

Ibid. σιώπα λοιπόν. „σιώπα. λοιπὸν τούτων &c." SALMASIVS." — „At Meibomius: λοιπὸν plane cum σιώπα conjungendum. Mihi magis Meibomii diſtinctio placet; nam ſic in Enchir. c. 46. [c. 49. ed. Wolf.] σιώπα τὸ πολὺ." VPTON. Et λοιπὸν cum σιώπα jungunt edd. & ſcripti libri omnes.

Verſ. 34. Νέῳ γὰρ ἀπὸ σχολῆς ἀπιὼν εἰς περίστασιν ὅμοιός ἐστι τῷ μεμελετηκότι &c. Vulgo in edd. omnibus inde a Baſ. comma interferebant poſt Νέῳ γάρ, ut cohærerent illa, ἀπὸ σχολῆς ἀπιὼν εἰς περιστ. quæ vertebant, *qui e ſchola abiens in diſcrimen incidit.* Quo ſpecioſius erat id quod VPTONVS ad h. l. adnotavit; „Cod. Salmant. [id eſt editio Salmanticenſis] in marg. νέος. Et ſic legendum arbitror. *Juvenis enim, qui e ſchola abiens in diſcrimen incidit, ſimilis eſt ei, qui* &c." — Et νέος etiam Meibomius ſuſpicatus erat; idque ipſum codex noſter ph. (qui in contextu quidem cum aliis omnibus in νέῳ conſentit) ſuperne inter lineas adnotatum habet. Ego vero, quamquam omni ex parte emen-

emendata esse verba, qualia cum mastis & edd. exhibui, pronunciare minime ausim, tamen haud dubie dativum νέῳ ad τῷ μεμελετηκότι referendum putavi, simul vero comma post Νέῳ γὰρ delendum, quod nec editio Ven. nec scripti libri agnoscunt, ut cohærerent hæc, νέῳ ἀπὸ σχολῆς, id est, *juveni e schola*, *juveni scholastico*, *juveni studioso*, quemadmodum dicimus ἀπὸ περιπάτου, ἀπὸ στοᾶς. Id ipsum etiam MEIBOMIVS spectavit, cum adscripsit: „Vel distingue νέῳ γὰρ ἀπὸ σχολῆς, ἀπ.“ — Quod si quis tamen νέος prætulerit, cum eo equidem non contendam; & poterit is, ut alia taceam, præsidium sibi aliquod videri invenire in II. 8, 15 sq. & II. 1, 36. quibus tamen locis non ἀπὸ præpositio, sed ἐκ adhibetur. Confer vero etiam II. 17, 37.

Ibid. κἄν τις εὔλυτον αὐτῷ προτείνῃ, &c. Editi & scripti omnes, quoad novimus, εὔλογον legunt: quod licet ferendum tenendumque alicui videri possit, mihi tamen temperare non potui, quin εὔλυτον corrigerem. Agitur περὶ ἀναλύσεως, de *solutione syllogismorum*; & opponitur συλλογισμὸς εὔλυτος, *solutu facilis*, τῷ πεπλεγμένῳ κομψῶς, *scite nexo*, *artificiose perplexo*. Exercitatio hæc juvenum erat, in arte dialectica versantium, (& apud Stoicos non juvenum solum exercitatio, sed etiam præceptorum qui lumina scholæ habebantur,) *syllogismos nectere*, *aliisque solvendos proponere*, & *ab aliis propositos solvere*. Quem morem rursus respiciens Noster, II. 13, 26. ait: εἰς τὴν γωνίαν ἀπελθὼν κάθησο, καὶ πλέκε συλλογισμούς, καὶ ἄλλῳ πρότεινε. & IV. 6, 15. ἄνω κάτω στρέφω τοὺς προτεινομένους, καὶ ἄλλους πλέκω, καὶ μεταπίπτουσας ὡσαύτως. Quo pertinent *laquei* quos Cicero dicit *Stoicorum*, Tusc. V. 27. de Orat. I. 10. Dicitur autem non modo ἀναλύειν *syllogismos*, sed & λύειν; ut, κομψὸν σοφισμάτιον ἔλυσας, II. 18, 17. Vnde εὔλυτος συλλογισμὸς, *solutu facilis*. In pa. sicut in reliquis codd. εὔλογον quidem hodie scriptum legitur; sed litera ο post λ ex alia litera, nescio quo, effecta videtur a recentiori manu.

Ibid. οἱ ἀθληταὶ τοῖς κούφοις νεανίσκοις δυσαρεστοῦσιν. Hoc dicit: *Qui in palæstra exercentur*, ubi aliquem in arte profectum jam fecerunt, *non delectantur si componuntur cum adolescentibus parum validis & in arte adhuc prorsus rudibus*. (Vide Not. ad I. 24, 1. & Simplicii locum ibi citatum.) Οὐ βαστάζει με, φησίν. *Iste me non adtollit! Sic dicit aliquis athleta*, sua arte jam

jam aliquatenus confidens, ubi ſecum committi videt gracilem & invalidum juvenem. Quæ ſequuntur verba, Οὗτός ἐστιν εὐφυὴς νέος, ſtatim cum proxime præcedentibus ita connectenda putaveram, ut idem athleta diceret: *hic* (alter) *eſt fortis & nobilis juvenis; cum hoc me compoſitum velim.* Sed, quæ continuo ſequuntur, ſuadent, commodius hæc cum Wolfio pro Epicteti verbis accipi, qui dicat: *Ita ſe gerit nobilis & bonæ indolis juvenis. At vos nimirum non ita. &c.* conf. II. 6, 23. Eſt autem ad eadem verba WOLFII Adnotatio hujusmodi: „Οὗτός ἐστιν εὐφυὴς νέος. *Hic eſt bonæ indolis adoleſcens:* ſcilicet, qui ſe in difficilioribus exerceri vult. Lego ἀποφαντικῶς, non πευστικῶς.“ — id eſt, poſitive, non interrogative; nam poſt εὐφυὴς νέος interrogandi ſignum poſuerant veteres editores, quod etiam tenuere ſequentes, & ne Vptonus quidem ſuſtulit. βαστάζειν eſt *ſublimem tollere*, ut apud Polyb. XV. 26, 3. & apud Noſtrum II. 9, 22. Hinc de luctatore uſurpatur, qui adverſarium *ſublimem tollit*, ut *humum ſternat*; quemadmodum aliis αἴρειν vel ἄρασθαι. Sic apud Lucian. Deor. Dial. XIII. 2. ἀράμενός σε εἴλω ἐπὶ κεφαλήν. Ac videtur verbum fuiſſe uſitatum in palæſtra, βαστάζειν, quamquam nusquam notatum iſtum uſum reperio. Nota vero rurſus ſubitum a plurali numero ad ſingularem transitum; οἱ ἀθληταὶ δυσαρεστοῦσιν, & mox φησίν. Vide ad I. 24, 14. Pro βαστάζειν, temere βιβάζειν ſcripſit pc.

Verſ. 35. Οὔ. *Non.* Intellige: *At plerique veſtrûm non ita: ſed* &c. conf. vſ. 40. Rurſus quæ ſequuntur, ironice & mimice expreſſa vides.

Ibid. κλάειν. κλάειν, absque ſubſcripto jota, ed. Ven. cum pbc. κλαίειν ed. Baſ. & ſeqq. cum pa. Vide ad I. 28, 24. Negative οὐ κλαίειν legendum ſuſpicatus erat Meibomius; minus feliciter.

Ibid. εἰ ταῦτα οὐκ ἔμαθες ὥστ' ἔργῳ δεῖξαι. Ante Vptonum ſic edebatur: εἰ ταῦτα οὐκ ἔμαθες, οὐχ ὥστ' ἔργῳ δεῖξαι, &c. Ad quæ WOLFIVS: „Lego ἔμαθες; πευστικῶς. Et poſtea, εἰ οὐχ ὥστ' ἔργῳ.“ At illa, οὐχ ὥστ' ἔργῳ MEIBOMIVS adnotavit: „Omitterem οὐχ.“ — VPTONVS vero: „Nos autem ejecimus οὐχ, auctoritate noſtri codicis.“ — At negantem particulam pertinaciter noſtri libri omnes: quare vide, ne exciderit nonnihil, legendumque ſit οὐχ ὥστε λόγῳ, ἀλλ' ὥστ' ἔργῳ. Quod vero præcedit pronomen Τίνα; id perperam

perperam editio Baſ. & ſeqq. nulla interpoſita diſtinctione cum εἰ ταῦτα &c. conjunxerant. Interrogandi ſigno ab his ſeparanda monuit Salmaſ. Idque ſignum perſpecte jam adjecerat editor Lond. anon. & tenuit Vpton. Puncto interpoſito jam olim ſeparaverat ed. Ven. cum pab. commate diſtinxit pc.

Verſ. 36. Ἐγώ τινα οἶμαι τῶν παιδημένων ἐνταῦθα ὠθίνειν &c. „Ἐγὼ τίνα &c. interrogative, non enunciative, prout e ſequentibus patet. Nil enim tale de ſuis credidit Epictetus. Sic itaque totum locum interpretare: *Et pugiles, adoleſcentes leves moleſte ferunt. Non me attollit, inquit.* (pugilum e numero unus.) *Hic eſt bonæ indolis adoleſcens.* (qui nempe, ut Logicus iſte, ut pugiles, dura quærit ad probandas vires & exercendas.) *Non ita:* (ironice Epictetus, Tu inquis nihil tale:) *at cum tempus ad dura vocet, plorandum eſt, & dicendum, Vellem adhuc diſcere. Quænam? ſi hæc non didiciſti, ut re ipſa monſtraves, in quem uſum ea didiciſti? Ego-ne arbitror,* &c.“ VPTON.

At dubitare tamen ſubit, rectà-ne Epictetus *negare* voluerit, eſſe *ullum* e ſuis auditoribus, cui iſta cordi eſſent. Sane & mox in fine vſ. 37. non ait, *nemo e vobis eſt;* ſed, *nemo-ne e vobis fuerit?* Et quod initio ejusdem vſ. ait: *tales vos omnes eſſe debebatis;* ſignificare videtur, non deſperaſſe ſe, eſſe forſan unum aut alterum. Alibi, ubi de exiguo ac pæne nullo fructu conqueritur, quem e ſuis præceptis ſuisque cohortationibus capiunt auditores, ut I. 9, 10 ſqq. II. 16, 15 ſqq. II. 19, 29 ſqq. lenit mollitque reprehenſionis acerbitatem eo, quod ita loquitur, ut partem culpæ in ſe ipſe ſuscipere videatur. νεκρὸς μὲν ὁ παιδευτὴς, νεκρὸς δ' ὑμεῖς. I. 9, 19. οὐ γὰρ μεμέληκεν ἡμῖν, οὐ δὲ μελετῶμεν. II. 16, 18. ἢ παρ' ἐμέ ἐστιν, ἢ παρ' ὑμᾶς, ἢ, ὅπερ ἀληθέστερον, παρ' ἀμφοτέρους. II. 19, 33.

Ibid. ὠθίνειν. „Vide ad I. 22, 17.“ VPTON.

Ibid. καθήμενον ἐν γωνίᾳ. Sic recte Vpt. cum ed. Ven. & Baſ. conſentientibus msstis. Sic infra, vſ. 55. ἐν γωνίᾳ καθεζόμενοι. Temere h. l. in ed. Gen. omiſſa eſt vocula ἐν, errore operarum, in alias editiones inde propagato. Adjiciendam propoſitionem notavit Salmaſ.

Ibid. στεφανωθῆναι Ὀλύμπια. „*Coronari Olympia.* Sic Horat. Epiſt. lib. I, 1, 50.

Magna coronari *contemnat* Olympia.

Eodem

Eodem modo Ennius, *vicit Olympia.* Vide Ind. in voc. Ὀλύμπια." VPTON.

Ibid. πότε τις ἐμοὶ καταγέλει τοιοῦτον ἀγῶνα; Olim καταμελεῖ τοιοῦτον ἀγῶνα. Ad quæ WOLFIVS: „*Quando quis mihi negligit tale certamen?* Apud Iſocratem, οἱ μὲν πολλῶν καταμελοῦσιν. Nec conſtructio, nec ſententia, ſatis placet: nec tamen occurrit, quid pro καταμελεῖ reponendum eſſe videatur. Neque enim καταμένει, neque καταβαλεῖ placet. Videtur generoſus adoleſcens his verbis expoſtulare cum eo cujus culpa fiat, ne in tale certamen deſcendat. Qui allquid melius invenerit, candide communicet." Hæc ille. VPTONVS: „Noſter codex καταγέλει, cæteri καταμελεῖ, quod cum nihil ſit, haud miror hæſiſſe interpretes." In καταγέλει conſentiunt pabc.

Verſ. 37. Οὕτως ἔχειν ἔδει. Οὕτως ἔδει ἔχειν pc.

Ibid. ἐν μὲν τοῖς Καίσαρος μονομάχοις. „Cæſares ad ſuas & populi voluptates propfios alebant *gladiatores:* ii vocabantur Fiſcales, & Poſtulaticii; Arrianus dicit Καίσαρος μονομάχους. Conſule Lipſ. Saturn. lib. II. c. 16. Vide quoque Martial. Epigr. 19. [Epigr. 20.] in Spectac. ubi Myrinus & Triumphus nominantur e ludo Cæſaris; ex eodem ordine Epigr. 27. [29.] Priſcus & Verus. Seneca, de Provid. c. 4. *Ego Mirmillonem ſub C. Cæſare de raritate numerum audivi querentem. Quam bella, inquit, ætas perit! Avida eſt periculi virtus; & quo tendat, non quid paſſura ſit, cogitat.*" VPTON.

Ibid. οἱ ἀγανακ]. Deeſt οἱ pc.

Ibid. Φανήσεται. Φαίνεται pb.

Verſ. 38. Ἤθελον πλεῦσαι. „Nicopoli profectus ſcilicet Romam usque." VPTON.

Ibid. πῶς μελετᾷ τὴν ὑπόθεσιν. „*Quomodo tractet cauſſam.* μελέται ſunt declamationes, quibus hîc res adverſæ comparantur; quod, ut declamationes eloquentiæ, ſic hæ virtutis ſint exercitatio." WOLFIVS. Immo μελέται & μελετᾶν de cujusvis generis *meditationibus* dicitur & *exercitationibus;* & ſigillatim etiam de athletarum exercitationibus. Heſychius: Μελετᾷ· ἀσκεῖ, ἐπιμελεῖται, γυμνάζεται. Μελέτη γὰρ, ἡ ἄσκησις. Quod de mutanda diſtinctione monuit Salmaſius, poſt πῶς μελετᾷ interpoſitum punctum volens, ut accuſativus τὴν ὑπόθεσιν ad ſequentia trahatur; ea novatione nil opus eſſe videtur. In vulgatam diſtinguendi rationem conſentiunt libri.

Verſ.

Verſ. 39. Οὐ θέλω, φησὶ. Non erat cauſſa, cur φησὶ ſolicitaret Meibomius, adnotans: „Puto φῇς.“

Ibid. Ἄλλαξόν μοι τὴν ὑπόθεσιν. „Vide I. 12, 17.“ VPTON.

Ibid. χρήσασθαι τῇ ὑποθέσει. τῇ cum abeſſet ab editis, adjiciendum monuit Wolfius e conjectura; & adjecit Vpton, ſuffragante ipſius codice, noſtrisque codd. pbc.

Verſ. 40. Σόν ἐστι, προτεῖναι· ἐμὸν, μελετῆσαι καλῶς. προθεῖναι, pro προτεῖναι, dabat Baſil. ex intempeſtiva ipſius editoris (puto) conjectura; quod quum tenuiſſent ſequentes editores, atque ipſe etiam VPTONVS; monuit tandem hic in Notis: „Cod. Ven. & Salmant. προτεῖναι. Recte admodum, & ſic ſupra, vſ. 34. Dele interrogationem. Quoad verba, haud abſimile iſtud Virgilianum:

— — — *Tuus, o Regina, quid optes*
explorare labor, mihi juſſa capeſſere fas eſt.“

Sic ille. Et in προτεῖναι conſentiunt pabc. Interrogandi ſignum poſt καλῶς poſuerant editores omnes. Illud delere juſſit Vptonus: at, quo pacto capienda ſint illa verba, non declaravit. Nempe, quod jam ſæpe vidimus, atque monuimus, ita fere tota in actione poſiti ſunt hi ſermones Epicteti, ut orationis connexio ſubinde obſcuritatis aliquid habeat, ob ellipſin nonnullorum verborum, quibus (ſi minus animatam atque rapidam velles orationem) indicari potuerat ſententiarum connexio. Hoc quidem loco adſentior Germanico Interpreti, ſupplenda eſſe hujusmodi quædam verba: *Tu cogitare, tu diſpenſatori certaminis dicere debebas: tuum eſt proponere* &c. Ἔδει λέγειν, Σόν ἐστι &c. Quo deinde refertur id quod ſequitur: Οὔ· ἀλλὰ &c. Quæ formula ita intelligi debet, ut in verſione poſui, *At tu non ſic*, nempe, *tu non ſic ais, non ita facis, ſed* &c. proſus ut ſupra, vſ. 35. & ſæpe aliâs. Vide III. 1, 37 & 45. III. 22, 50.

Ibid. μὴ τοιοῦτό μοι προβάλῃς τροπικὸν. „Quid τρόποι ſint apud rhetores, notum eſt. Sed quid τροπικὸν hic ſibi velit, niſi pro *obſcuro* & *intricato* ponatur, non video. Ne τοπικὸν quidem ſatis placet.“ WOLFIVS.

„*Noli proponere mihi tale tropicum, ſed tale.* Τροπικὸν, vox Stoicæ Logices, eadem ac συνημμένον. [id

[id est, *propositio connexa in syllogismo hypothetico.*] Nam in Dialecticis propria sibi habuisse vocabula Stoicos, docet Philoponus in Priora Analytica Aristot. quæ vocabula cum Aristotelicis confert:

Peripatetici	Stoici
1. πράγματα	1. τυγχάνουσα
2. νοήματα	2. ἐκφορικὰ
3. φωναὶ	3. λεκτὰ
4. ἡγούμενον	4. ἡγούμενον
5. ἑπόμενον	5. λῆγον
6. συνημμένον	6. τροπικὸν
7. μετάληψις	7. πρόσληψις
8. συμπέρασμα	8. ἐκφορά." [Immo ἐπιφορά.]

VPTON. Totum Philoponi locum huc spectantem transscripsit Fabricius ad Sext. Empir. Pyrrh. II. sect. 3. ubi ejusdem etiam Fabricii reliqua consule notata. Ibi videbis etiam, syllogismi conclusionem, quæ Peripateticis τὸ συμπέρασμα dicebatur, a Stoicis non ἐκφορὰν fuisse nominatam, sed ἐπιφοράν; quo vocabulo eadem notione passim etiam Epictetus noster utitur. De verbo προβάλῃς, quum προβαλῇς mendose editum esse, recte monuerat WOLFIVS: „Legendum προβάλῃς active." — Cui tamen nemo ante nos obsecutus est. προβάλῃς vero recte habet pb. προβαλῇς pac. ut editi. Vocabulum τροπικὸν in προπικὸν detorsit pc.

Ibid. μὴ τοιαύτην ἐπενέγκῃς τὴν ὑποφοράν. „Μὴ τοιαύτην ὑπενέγκῃς τὴν ὑποφοράν. *Ne talem objicias objectionem:* sic enim in scholis vulgo appellant, quam Vlpianus, Demosthenis interpres, ἀνάθεσιν vocat. ὑποφορὰ & ἀνθυποφορὰ quid sint apud rhetores, notum est. Sensus hujus loci esse videtur: non minus ineptum esse, qui talem vel talem casum objici sibi postulet, quam declamatorem qui ab adversario nihil velit sibi objici, nisi quod ipsius causæ serviat." WOLFIVS. — „At nihil nobis cum Rhetoribus, sed cum Dialecticis. Vide supra quæ ex Philopono citavimus." VPTON. At Rhetoricis & Dialecticis multa communia: & sicut apud rhetores ὑποφορὰ est ὁ τοῦ ἐχθροῦ λόγος, *adversarii oratio*, (quod ex Hermogene etiam docuit H. Stephanus, præeunte Budæo) sic nihil impedit, quo minus idem vocabulum apud Dialecticos etiam eadem notione in usu fuisse credamus. Et ipse etiam Vptonus, cum Wolfius convertisset, *ne ad istum modum mihi occurrito, sed hoc modo;*

do; in eamdem ſententiam interpretatus eſt, *ne talem objicias objectionem, ſed talem.* Denique in eis, quæ ex Philopono paulo ante Vptonus protulit, nihil eſt quod nunc huc ſpectet. Ceterum, quod pro verbo ἐπενέγκῃς, quod hoc loco agnoſcunt libri omnes, ὑπενένεγκῃς adtulit Wolfius in Notis, caſu-ne id factum ſit, an conſulto, neſcio: illud ſcio, percommodum id fore, ſi darent codices, & vel abſque codicum auctoritate ſpeciem habere; quum præſertim & aliâs verbum ὑποφέρειν *objicere* ſignificet, ſicut nomen ὑποφορὰ *objectionem* denotat; quo accedit, quod in mſstis libris nexus literarum επ & υπ ita ſint inter ſe ſimiles, ut interdum ægre diſcerni, eoque facilius permutari inter ſe poſſint. Sed quoniam nec verbum ἐπιφέρειν; in quod conſentiunt libri, per ſe ullo modo incommodum hoc loco viſum erat, mutare non ſum auſus.

Verſ. 41. Ἔστιν χρόνος τάχα, ἐν ᾧ οἱ τραγῳδοὶ &c. „Ἔστι [ſic ante Vptonum edebatur] χρόνος τάχα. *Eſt tempus fortaſſe.* Lego ἔσται, *erit.* Sententia eſt: Hiſtriones fortaſis aliquando non arte ſua, ſed ornatu erunt freti. Sic philoſophi barba & pallio, non vita & moribus; ſicut pſeudomonachi cucullo, non pietate & vitæ ſanctitate.“ WOLFIVS. „ἔσται noſter codex, non ἐστί.“ VPTON. Codici Vptoni ſuffragantur noſtri pbc. τάχα commodius h. l. *mox, brevi*, quam *fortaſſe*, vertendum putavi: quemadmodum vernaculo ſermone ſimiliter dicere ſolemus, *bientôt le tems viendra.* Vtrumvis prætuleris, intelligi par eſt, eſſe hanc ironicam loquendi formulam, quæ in familiari ſermone uſitata fuiſſe videtur.

Verſ. 42. γελωτοποιὸς, *ſcurra*; qui perſonæ alicujus tragicæ ornatum ſumit, ſed partes ei convenientes agere neſcit, aut conſulto ea loquitur agitque, quæ ab iſtius perſonæ ratione prorſus abhorrent.

Verſ. 43. καὶ ἐν εἰδώλῳ αὐτὸν προσαγάγῃ. „*In ſimulacro*, vel *umbra, eum adduxerit.* Non aſſequor quid ſibi velit, niſi forte umbræ mortuorum, ut Polydori in Hecuba Euripidis, nudæ in ſcenam [uti nimirum ratio ſuadebat] aut involutæ faſciis prodierint, ſine ornatu tragico.“ WOLFIVS. — „Forte ἐν φαντάλῃ, ut infra, (IV. 8, 34.)“ COMES SHAFTESB. — „Placet mihi Wolfii interpretatio; ſic enim Πολυδώρου εἴδωλον apud Euripidem in Hecuba προλογίζει. (Vbi tragœdus, cujus eæ erant partes, ſolertiæ ſuæ ſpeciem edere

edere debebat; & illius demonſtrandæ quam maxime occaſionem habebat, quamquam nec cothurnis, nec palla ornatus.] Lego autem προαγάγῃ cum Salmaſio, pro προσαγάγῃ; ſic mox προαχθῆναι." VPTON. In προαχθῆναι verſ. 47. conſentiunt libri. Et commodum utique h. l. προαγάγῃ foret: ſed προσάγειν eodem prorſus modo, pro *producere*, uſurpatur; aut certe ita promiſcue iſta verba paſſim poſuere librarii, ut, utrum verum ſit, utrum falſum, ægre dignoſcas. Confer Polyb. VI. 20, 4 ſqq. XVIII. 29, 8 ſq. & utroque loco notata. Sic mox apud Noſtrum vſ. 40. in προσαγάγειν conſentiunt libri, & vſ. 45. in πρόσελθε. Et h. l. προσαγάγῃ pab. In pc. vero plura in hac regione verba prætermiſſa ſunt. Quibus quidem omnibus in locis προσ in πρό mutatum voluerunt Salmaſ. & Meibom.

Verſ. 44. Καὶ ἐνθάδε. Λάβε ἡγεμονίαν. Vulgo omnes abſque diſtinctione, Καὶ ἐνθάδε λάβε ἡγεμονίαν. Quod Vptonus cum Wolfio vertit: *Etiam hic accipe principatum;* quo ſenſu, ipſi viderint. Ego conciſe (ut ſolet, & ut hoc maxime ſermone loquitur) dictum accipio, pro Οὕτως καὶ ἐνθάδε. *Sic & hic:* (nempe, *in ea re de qua nos agimus, in vitæ actione*, in qua Philoſophi eſt, recte agere partes quas illi moderator certaminis & diſpenſator rerum tribuit. Dicit ille tibi:) *Cape præfecturam!* Tu dicere debes: *Accipio, & in ea oſtentabo*, &c.

Verſ. 45. Θὲς τὴν πλατύσημον. „Vide ſupra, I. 24, 12." VPTON.

Ibid. πρόσελθε ἐν προσώπῳ τοιούτῳ. „Πρόελθε, *prodi, egredere*, tanquam tragœdiæ perſonæ, ſcribendum cum Meibomio, pro πρόσελθε." VPTON. At, quemadmodum προσάγειν eadem notione ac προάγειν, (ut ad vſ. 43. dictum) ſic & paſſim προσέρχεσθαι eodem modo ac προέρχεσθαι uſurpatum reperitur. Et nihil hic variant libri. Conf. IV. 1, 11. Adde Polyb. XVIII. 29, 9. aliaque loca in Lexico Polyb. ad hoc verbum citata.

Ibid. οὐ δέδοται μοι καλὴν φωνὴν ἱσταναγκεῖν. Conf. vſ. 42. Φθέγξαί τι, & vſ. 43. ἂν φωνὴν ἔχῃ.

Verſ. 40. Πῶς οὖν ἀναβαίνεις νῦν. Ἀναβαίνεις, ſcil. ἐπὶ τὸ βῆμα. *Aſcendis ad tribunal*, dicendi teſtimonii cauſſa. Crebrum eſt apud Demoſthenem & alios oratores, καὶ τούτων ἀνάβητέ μοι μάρτυρες." WOLFIVS. At, quod de vete ait, id nunc demum ſequitur. Itaque hic,

πῶς οὖν ἀναβαίνεις νῦν, ex præcedente metaphora accipiendum; *quomodo igitur in ſcenam vitæ adſcendis?* Temere ἀναβαίνῃς pro ἀναβαίνεις expreſſum eſt in ſola ed. Genev. quod corrigere juſſit Salmaſ.

Ibid. ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κεκλημένος. Perperam ὑπὸ τοῦ Θεοῦ οὐ κεκλημένος pc.

Verſ. 47. Ἔρχου σὺ ἔσ. Deus ipſe loquens inducitur.

Verſ. 48. Κύριε. „De Deo dictum, more Chriſtianorum.“ VPTON.

Verſ. 49. μέλλεις μαρτυρεῖν. Perperam & invitis libris noſtris μέλεις μαρτ. editt. vett.

Ibid. κέκληκεν. Corrupte κέκλημαι pa.

Ibid. τοιαύτην τιμὴν. ταύτην τὴν τιμὴν pc.

Ibid. προσαγαγεῖν εἰς μαρτυρίαν τηλικαύτην. „Lego προαγαγεῖν εἰς μαρτυρίαν.“ WOLFIVS. „Recte: ſic ſupra προαχθῆναι, & προαγάγῃ.“ VPTON. Nil mutant libri. Vide Notata ad vſ. 43.

Verſ. 50. ἀπεφθέγξατο ὁ ἔχων. Deeſt artic. in pc. abſorptus a terminatione verbi præcedentis.

Ibid. Κρίνω σε ἀσεβῆ &c. Nempe quod Socrati accidit.

Verſ. 51. περὶ συνημμένου τινός. „De *connexo* ſeu *copulato aliquo:* hoc eſt, *de propoſitione hypothetica.*“ WOLFIVS. Vel *de ſyllogiſmo hypothetico.* Exempla tam frequenter e Dialecticis petit, quia iſtam artem magni faciebant auditores, & multo etiam majoris quam par erat. Quod pro συνημμένου h. l. σύνημένου apud Vptonum ſcribitur, ſimplici litera μ, id operarum errore factum, ex edit. Cant. propagato. De vocabulo confer Indicem.

Ibid. ἐδεδώκει ἀπόφασιν. ἀπόφανσιν edidit Baſileenſis, qui nullo codice msto uſus eſt, idque tenuere ſequentes editores. Sed ἀπόφασιν dabat Ven. quod ipſum (niſi aliter ſcripti libri) non modo ferri poterat, ſed & teneri debebat. Licet enim ἀπόφασις, ab ἀπόφημι, ſit *negatio*, & ἀπόφανσις ab ἀποφαίνω ſit *enunciatio, pronunciatio*, tamen & ἀπόφασις eadem notione ac ἀπόφανσις uſurpatum frequentiſſime ubivis reperitur. Vide modo quæ Stephanus in Theſ. collegit, eisque adde Lexic. Polyb. Et in ἀπόφασιν h. l. conſentiunt pabc. quo minus dubitavi illud reſtituere.

Ibid. εἰ ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἐστι. Vulgo εἰ ἡ ἡμέρα, & pro ἐστὶ utroque loco εἶναι edebatur, quæ omnia & VPTONVS tenuit; monuit vero in Notis: „Lege cum

cum noſtro codice *εἰ ἡ ἡμέρα ἐστὶ, Φῶς ἐστί.*“ — Cui in verbo *ἐστὶ* obſequi non ſum cunctatus. Perperam vero adſutus erat articulus *ἡ* ad *ἡμέρα*, qui nec per ſe ullo modo deſiderabatur, & alibi nusquam in illa formula comparet, nec apud Laërt. VII. 69. &c. nec apud Sext. Empir. Pyrrh. II. 146 ſq. adv. Math. VIII. 414 ſqq. & paſſim alibi; eumdemque h. l. ignorant noſtri codices pabc. Itaque & nos eum delevimus. In pb. quidem non modo *ἡ* deeſt, ſed & præcedens particula *εἰ*, ut ſit *τὸ ἡμέρα εἶναι Φῶς εἶναι*, qui proprius illius codicis error eſt.

Verſ. 52. *οἶδα τί ἐστι τὸ εὐσεβὲς.* Rurſus mendoſe *εἶναι* editi omnes, & codd. pabc. quod in *ἐστὶ* cum ſuo codice mutandum monuit Vpton. Ex perperam accepto ſcripturæ compendio haud dubie ortus ille error.

Ibid. μεμελέτηκεν αὐτὸ, καὶ μεμάθηκεν; ποῦ; παρὰ τίνος; Sic ſcripſit diſtinxitque Vptonus, præeunte ipſius codice. Antea ſic legebant: *μεμελέτηκεν αὐτό; μεμάθηκεν ποῦ, παρὰ τίνι*; haudquaquam male. In *καὶ* vero ante *μεμάθηκεν* & in *τινος* (in genit.) cum Vptoni codice convenit noſter pb. ſed orationem is non aliter niſi hoc modo diſtinguit, *καὶ μεμάθηκέ που παρά τινος*; Copulam *καὶ*, qua percommode (ſi quid video) carere poteramus, ignorant pac. & uterque *τίνι* in dativo habet; *μεμάθηκε ποῦ· παρὰ τίνι*; pa. *μεμάθηκέ που παρὰ τίνι*; pc. Et *παρὰ τίνι* quidem, in dativo caſu, commodiſſime ferri poterat. cf. II. 19, 29. & præſertim IV. 5, 10. Quare ego ſcripturam olim vulgatam, cum hac orationis diſtinctione, reſtitutam malim: *μεμελέτηκεν αὐτό; μεμάθηκεν; ποῦ; παρὰ τίνι*;

Verſ. 53. *οὐκ ἐπιστρέφεταί αὐτοῦ ἀποφωνομένου.* Quidni *τοῦ ἀποφωνομένου*? quod, ut brevius, ſic concinnius videtur. Sed vulgatum pertinaciter tenent libri omnes. Recte; nempe *τοῦ ἐξουσίαν ἔχοντος*. cf. vſ. 50 & 52. Itaque quum Salmaſius etiam *τοῦ* pro *αὐτοῦ* ſcribere juſſiſſet, perſpecte Meibomius adnotavit: „Retineo *αὐτοῦ*.“

Ibid. περὶ τῆς νήτης, εἶναι ὑπάτην. Ad iſta verba, quum *ὑπάτη*, non *ὑπάτην*, vulgo legeretur, hæc adnotavit WOLFIVS: „*De infima voce, eſſe ſumma.* Conſtructio Græca infinitivi: ut apud Sophoclem, *λαβεῖν ταύτην τὴν ὑπηρεσίαν παρὰ θεῶν διὰ τὸ δίκαιος εἶναι. Neten* & *hypaten*, quia vocabula ſunt artis, mutare nolui.“ — Nempe in verſione hic interpres ſic poſuerat:

cum Neten esse Hypaten pronunciat. Miror vero, hunc locum & in contextu & in Notis intactum relictum esse ab Vpprono. Satis notus Graeci sermonis usus nominativum casum cum verbo εἶναι jungendi: sed in ejusmodi connexione, qualis hic est, accusativus necessario requirebatur, apud prosaicum certe scriptorem. Et ὑπάτην, quod ex conjectura jam reposueram, dehinc perspicue in nostris codd. pbc. scriptum inveni.

Ibid. ἀπὸ κέν[τρου. Miro errore ἐπικέν[τρου habet pb.

Vers. 54. ὁ δὲ ταῖς ἀληθείαις πεπαιδευμένος. „Conf. M. Anton. V. 32. & VI. 35." VPTON. De πεπαιδευμένῳ & ἀπαιδεύτῳ conf. ad l. 27, 2. & ad l. 4, 1.

Ibid. ἀδίκου καὶ δικαίου. δικαίου καὶ ἀδίκου pb.

Ibid. Ὦ πολλῆς ἀδικίας τῶν πεπαιδευμένων. „*O quanta sit eruditi injuria.* ἀδικία passive accipiatur, pro ἃ ἐς σφόδρα ἀδικοῦν[ται οἱ πεπαιδευμένοι." WOLFIVS. — Nempe, *injuria haec foret in eruditos admissa, tale quid de eis cogitare.* Et commode hoc ita interpretatus Wolfius est: nam, si active accipias τὴν ἀδικίαν, pugnat hoc cum πεπαιδευμένου notione, qui non potest esse injustus: nisi statuamus, πεπαιδευμένον nunc non rigidiore illo strictioreque sensu accipiendum, de quo locis paulo ante citatis dictum. Ac fortasse ita etiam h. l. accipi debet, ut dicat: *o insignem injuriam eorum, qui πεπαιδευμένους se perhibent ac profitentur, & philosophorum nomen usurpant!* conf. vs. 60.

Vers. 55. Οὐ θέλεις τὰ μὲν λογάρια τὰ περὶ τούτων ἄλλοις ἀφεῖναι; — „Τὰ λογάρια περὶ τούτων, *lemmuculos de his*, scil. perversis judiciis. Mercenarii, inquit, philosophi ista curant; veri philosophi negligunt." WOLFIVS. Generatim *Stoicorum ratiunculas* dicit, id est, *argumenta breviter adstricta*, ut Cicero ait Tusc. Quaest. III. 6. & *contorte conclusa*, ibid. c. 10. de quavis philosophiae parte, atque etiam sigillatim de rebus ad morum disciplinam pertinentibus, v. c. de contemnendis rebus externis & nostrae voluntati non subjectis, de aspernandis judiciis imperitorum, &c. Quas ratiunculas solicite curabant plerique juvenes, ut bene tenerent, & in numerato atque in promtu haberent: ut ipsorum praeceptorum moralium vim animis suis inculcarent, seseque ad ea in omni vitae occasione observanda exercerent, id ad suam curam minime pertinere arbitrabantur. De quo perverso

perverſo hominum ſtudio paſſim graviter conqueritur noſter Epictetus. Vide mox vſ. 56. II. 10, 29 ſq. II. 18, 26. II. 19, 22. λογάρια iſta *ratiunculas* interpretatus eſt Cicero, Tuſc. Quæſt. II. 12. & alibi; tum *contortulas ac minutas concluſiunculas*, ibid. c. 18.

Ibid. ἀταλαιπώροις ἀνθρωπαρίοις. „ταλαιπώροις, *miſeris homunculis.*“ SALMASIVS. „Recte ἀταλαιπώροις, non ταλαιπώροις. Vide ad II. 20, 20.“ VPTON. Nempe ἀταλαιπώρους hos homines dicit, id eſt, *laborum fugientes, ignavos, molles;* qui in ſcholarum umbra tricis dialecticis vacantes, de philoſophiæ præceptis in vitæ actum deducendis minime laborant. ταλαιπώροις habet ph. nempe ex parum feliçi conjectura librarii. In ἀταλαιπ. conſentiunt pac.

Verſ. 56. ἀλλὰ γέμει τὰ βιβλία τῶν Στοϊκῶν λογαρίων. „ἀλλὰ γέμει. Ita edit. Salmant. & noſter codex, Veneta edit. & Baſ. γέ μοι.“ VPTON. Inde WOLFIVS: „Ἀλλά γέ μοι τὰ βιβλία &c. *Nam Stoicarum diſputationum libri mihi ſuppetunt.* Hanc ſententiam eſſe puto. Neque legendum, ἀλλ' ἄγε μοι, *Immo affer mihi libros.*“ Et COMES SHAFTESBVRIENSIS: „Ἀλλὰ γέ μοι. Sic edit. Baſ. Sed unde illud γέμει in textu Wolfii? Sic etiam in edit. Geney. γέμει, non γέ μοι, *Libri mihi ſunt* (i. e. libri manu ſcripti) *referti Stoicarum ratiunculârum.* Sic infra lib. II. c. 1. in fine: ἰδοῦ πῶς διαλόγους συντίθημι. Et paulo ante, ἀλλ' οὐκ ἀγέγνωσ σοι; &c.“ — Nihil hic ad rem vir alioquin acutiſſimus. Et quod ait, γέμει eſſe in textu Wolfii, fallitur: græcum enim textum numquam Wolfius edidit; in Notis γέ μοι, non γέμει, citat; & in verſione ſic ſcripſit: *Immo libri mihi ſunt Stoicarum ratiunculârum.* Sed alter interpres Schegkius γέμει ex conjectura legerat interpretatusque erat, *At Stoicorum libri referti ſunt diſputationibus.* Recte vero γέμει, præter codicem Vptoni editionesque Salmant. & Geney. ceteræ etiam editiones, Colonienſis, Cantab. & Londinenſis anon. neque aliter noſtri codd. pabc. De re, vide Adnot. ad vſ. præc. & loca ibi citata.

Verſ. 57. Τοῦτό μοι τὸ πρόσωπον. τὸ caret pc.

Verſ. 58. Ταῦτα οὖν τίνος ἐστὶ θεωρεῖν; „Ταῦτα, ſcil. τὰ λογικά, quæ & convenientia & neceſſaria ſuo loco, ſed quæ hic λογάρια vocat, quia non niſi σχολάζων iſta tractare debet; ſupra (I. 27, 21.) & infra (II. 14, 29.)“ COMES SHAFTESBVRIENSIS. — Non ſolum

lum τὰ λογικὰ, id eſt dialectica præcepta, hic intelligenda; ſed omnino omne genus argumentationum & rationum argute concluſarum de rebus quibusvis ad quamlibet philoſophiæ partem pertinentibus. Cf. ad vſ. 55. & adde mox verſ. 60.

Ibid. τοῦ σχολάζοντος. „Id eſt σχολαστικοῦ, τοῦ φιλοσοφοῦντος. Non hic hominem *otioſum* intelligo, ſed *ſtudioſum:* hoc eſt, diſcendi labore occupatum.“ WOLFIVS. „τοῦ σχολάζοντος, *otioſi:* ſic enim latini de literatis & iis qui in otio ſtudent. Ipſe Virgil. Georg. IV. in fine:

— — *Studiis florentem ignobilis oti.*“

VPTON. Immo vero *otioſi*, ex vero & proprio vocabuli ſenſu, id eſt, ejus *cui vacat, cui ad hoc ſuppetit otium, cui non graviora incumbunt curanda;* ut I. 27, 21. IV. 4, 30. Eſt enim σχολάζειν nunc i. q. εὐσχολεῖν, III. 2, 16. III. 9, 19 &c.

Ibid. Φιλοθέωρον ζῶον. Φιλοθέωρον τὸ ζῶον edd. cum pa. Delevi articulum cum pbc. Nam cum ſequatur ſubjectum orationis ὁ ἄνθρωπος, prædicatum (Φιλοθ. ζῶον) abſque articulo poni debuit.

Verſ. 59. ἀλλ' ἀπερισπάστως καθῆσθαι. „Forſan Ναί· ἀλλ' ἀπερισπάστως δεῖ καθῆσθαι.“ VPTON. — Neutro adſumento opus eſt. Ναὶ prorſus non erat hujus loci: δεῖ commode intelligitur. Ad ἀπερισπάστως conſer III. 9, 19.

Ibid. νῦν δὲ κιθαρῳδοῦ. „Hæc verba, νῦν δὲ κιθαρῳδοῦ, addidi, fidem ſecutus noſtri codicis.“ VPTON. — Opportune ſane hæc dedit Vptoni codex, quæ ignorant noſtri juxta cum editt. vett. Deeſſe aliquid viderat Salmaſius; &, νῦν δὲ καὶ κωμῳδοῦ, juſſerat adjicere.

Ibid. ἅμα μὲν ἑπέστη, &c. Anacoluthon ex eo genere, quod jam aliquoties obſervavimus. I. 6, 42 ſq. I. 24, 14 ſq. I. 29, 26. coll. cum vſ. 22. I. 29, 34. A plurali numero, οἱ δραπέται, ſubito ad ſingularem transit, ἑπέστη. Pertinet hoc ad vividum, rapidum, proſopopoëticum dicendi genus, quo res velut in actione poſitæ oculis ſubjiciuntur. Sed quod continuo rurſus ad pluralem redit, σεσόβηνται, ταράσσονται, id quidem eo pertinere arbitror, quod ſubito, nec præparato hæc dixit Epictetus, adeoque non ſatis curare orationis proprietatem potuit. ἑπέστη, *adſtat.* Sic rurſus vſ. 62. ὡς δραπέτης ἐφίστα-

ἱστάσθαι θεάτρῳ. An locus erat in theatro, ubi ſtantes ſpectabant ſervi aut infimæ plebis homines, cum cæteri ſedentes ſpectarent? An fugitivus *ſtetiſſe* dicitur *poſt alios*, ut in procinctu eſſet, paratus ad profugiendum, ſi agnoſceretur?

Verſ. 60. θεωρεῖν τὰ ἔργα τῆς φύσεως. „Conf. ad II. 14, 23." VPTON.

Ibid. Ἄνθρωπος ἀνθρώπου κύριος οὐκ ἔστι. „Conf. II. 2, 26. III. 20, 8. Enchir. c. 14. (Wolf. c. 20.)" VPTON.

Verſ. 61. βροντῶν καὶ ἀστράπτων. „Alluſiſſe arbitror ad ea quæ de Pericle dicta olim:

Ἤστραπτ', ἐβρόντα, ξυνέξεκύκα τὴν Ἑλλάδα.

Vide Ariſtoph. Acharn. vſ. 529. [531. ed. Brunck.] & Plutarch. in Pericle; unde ei cognomen Olympii." VPTON.

Ibid. ἐγὼ δὲ ταῦτα φοβοῦμαι. Revocavi ex edit. Ven. ſubjunctivum φοβῶμαι, qui pendet a præcedente particula ὅταν. Temere φοβοῦμαι habet Baſ. quod inde in cæteras editiones propagatum. Verum tuentur pabc.

Ibid. ἐπέγνωκα. ἀπέγνωκα pb. male.

Verſ. 62. ἀνοχὴν ἀπὸ τούτων ἔχω. „Vide IV. 1, 58." VPTON.

Verſ. 63. Pro φοβεροὶ, perperam πονηροὶ pa. in context. ſed alterum in marg.

Verſ. 64. ταῦτα πρὸς πάντας; πρὸς πάντας ταῦτα; pb. ταῦτα πρὸς πάντα operarum errore expreſſum eſt in ed. Genev. quem errorem imperite repetierunt Col. Cant. & Lond. anon.

Ibid. τοῖς ἰδιώταις συμπεριφέρεσθαι. „Vide ad III. 14, 7. τὰ δὲ κατὰ συμπεριφοράν." VPTON. — De re confer ſupra, vſ. 30 ſqq.

Ibid. ὃ αὐτῷ ἀγαθὸν. Sic edd. ante Vpt. cum pa. In pbc. uterque ſpiritus ſuper αὐτῷ notatus eſt. αὐτῷ ſua auctoritate edidit Vpton.

Verſ. 65. τῷ ἐπὶ τῆς φυλακῆς. „*Cuſtodi carceris.* Vide Critonem & Phædonem Platonis." WOLFIVS. — „A Platone vocatur ὁ τῶν ἑνδεκα ὑπηρέτης. in Phæd. ſect. 48." VPTON.

Ibid. κλάουσι. Sic rurſus cum ſubſcripto jota edere placuit. κλάουσι dabant ed. Ven. cum pabc. κλαίουσι ed. Baſ. & ſeqq. Vide ad vſ. 35. & ad I. 28, 24.

Ibid. Ὡς γενναίως ἡμᾶς ἀποδεδάκρυκε; „Verba Socratis apud Platonem hæc ſunt: Καὶ ἅμα πρὸς ἡμᾶς· Ὡς ἀστεῖος, ἔφη, ὁ ἄνθρωπος; καὶ παρὰ πάνυ μοι τὸν χρόνον προσήει, καὶ διελέγετο ἐνίοτε. καὶ ἦν ἀνδρῶν λῷστος· καὶ ὡς νῦν γενναίως με ἀποδακρύει;" VPTON. — Vide Plat. Phæd. cap. 65. edit. Forſteri.

Verſ. 66. ὅτι διὰ τοῦτο τὰς γυναῖκας ἀπελύσαμεν. „Verba ſunt: Ἐγὼ μέν τοι οὐχ ἥκιστα τούτου ἕνεκα τὰς γυναῖκας ἀπέπεμψα, ἵνα μὴ τοιαῦτα πλημμελοῖεν. [ibid. c. 66.] Et in initio: [c. 3.] Ὦ Κρίτων, ἔφη, ἀπαγέτω τις ταύτην [Ξανθίππην] οἴκαδε." VPTON. — Et cap. 65. τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία ἀπιέναι ἐκέλευσεν.

Ibid. Ἀλλὰ τοῖς γνωρίμοις. „*Non; ſed familiaribus.* Sæpe omittitur ναὶ & οὐκ ante ἀλλὰ in hisce libris. Hoc modo: Ναί· ἀλλὰ &c. Οὔ· ἀλλὰ &c." VPTON. — Non clare ſententiam ſuam aperit vir doctus, intelligi-ne particula οὐ hoc loco per ellipſin omiſſa debeat; an librariorum errore prætermiſſam putarit. Præciſe vero TOVPIVS, in Notis ad Longinum p. 247. præcipit: „Omnino reſingendum, τὰς γυναῖκας ἀπέλυσα; μὴ ἀλλὰ τοῖς γνωρίμοις. Sic mox: Μὴ ἄνθρωπε, ἀλλὰ τοῦτο μᾶλλον." — At ego Toupio primum reſpondeo, nusquam apud Noſtrum, ubi ante ἀλλὰ ponitur negans particula, μὴ uſurpari, ſed conſtanter οὔ. Præterea, non eſſe neceſſe, ut, quoniam apud Platonem eſt ἀπέπεμψα in ſing. numero, idcirco & Epictetum ſingulari uſum putemus. Omnino vero, in conciſa loquendi ratione, qua utitur Noſter, nil opus eſſe hic arbitror diſerte adjecta particula οὔ, eamque ſatis eſſe mente intelligi, ut ſæpe aliàs. Vide I. 10, 11. II. 8, 26 & 28. II. 24, 27. ibique notata. Quid quod, ſi ἀλλὰ interpreteris *immo vero*, aut ſi hoc orationis membrum, quod ab ἀλλὰ incipitur, pariter atque præcedens interrogative accipias, ut, particula negante ex communi ad utrumque membrum relata, ἀλλὰ valeat *annon vero? annon potius?* ne opus quidem fuerit, ut *ellipſin* negativæ particulæ οὔ *ante* ἀλλὰ ſtatuamus: at, verum ſi quæris, fuerit hac ratione *ellipſis* particulæ negativæ *poſt* ἀλλὰ ſtatuenda; quam particulam expreſſam habes in ejusmodi dictionibus, qualem ex Platonis lib. V. de Rep. Hoogeveen citavit, de Partic. Græc. Ling. p. 46. reg. 2. Τί δέ; χρυσοχοήσαντας οἴει τούσδε νῦν ἐνθάδε ἀφῖχθαι, ἀλλ' οὐ λόγων ἀκουσομένους;

CAPVT

CAPVT XXX.

Verſ. 1. ὅτι καὶ ἄλλοι. Caret καὶ pa.

Ibid. γιγνόμενα. γινόμενα pbc. ut aliàs apud Noſtrum ſcribi ſolet hoc verbum.

Verſ. 2. Ἐκεῖνος οὖν. Deus, qui ſuperne omnia proſpicit; cui magis placere, quam hominibus ſtudere debemus.

Verſ. 3. Λέγε οὖν, τίνα ἐστὶν ἀδιάφορα; Τὰ ἀπροαίρετα. Λέγε καὶ τὰ ἑξῆς, ἀπροαίρετα, οὐδὲν πρὸς ἐμέ. Ante Vptonum, omiſſis poſt ἀδιάφορα verbis Τὰ ἀπροαίρετα, ſic hæc legebantur diſtinguebanturque: λέγε οὖν, τίνα ἐστὶν ἀδιάφορα; λέγε καὶ τὰ ἑξῆς τὰ ἀπροαίρετα. οὐδὲν πρὸς ἐμὲ, λέγε. καὶ τὰ ἀγαθά &c. (In poſterioribus vero verbis Veneta editio nec poſt ἐμὲ, nec poſt λέγε, diſtinctionem poſuerat.) Quæ ſic vertit Wolfius: „*Dic igitur quæ ſunt indifferentia? Dic & ea quæ ſequuntur. Quæ noſtri arbitrii non ſunt, nihil ad me attinent, inque.* Tum in Notis idem WOLFIVS ſic: „λέγε καὶ τὰ ἑξῆς. *Dic etiam ea quæ reſtant*, vel *quæ cum his cohærent.* Jubet declarari τὰ ἀδιάφορα. Quæ ſunt ἀδιάφορα; τὰ ἀπροαίρετα, inquit.“ — SHAFTESBVRIVS vero: „Mala interpunctio, ait. Legendum: λέγε οὖν τίνα ἐστίν; ἀδιάφορα. λέγε καὶ τὰ ἑξῆς, ἀπροαίρετα, οὐδὲν πρὸς ἐμέ. λέγε καὶ τὰ ἀγαθὰ &c.“ — Ad quæ VPTONVS: „Noſter codex poſt ἀδιάφορα habet τὰ ἀπροαίρετα; in cæteris viri nobilis emendationi & interpunctioni aſtipulatur.“ — Ego Vptoni lectionem diſtinctionemque fideliter tenui. Nec tamen ſatis video, cur ad ἀπροαίρετα poſt τὰ ἑξῆς omiſſus ſit articulus, quem ibi agnoſcebant ſuperiores editiones. Et ſuſpicatus eram, aut ita legendum: Λέγε καὶ τὰ ἑξῆς· τὰ ἀπροαίρετα οὐδὲν πρὸς ἐμέ. aut in hunc modum: Λέγε καὶ τὰ ἑξῆς. τὰ ἀπροαίρετα; Οὐδὲν πρὸς ἐμέ. Articulum τὰ h. l. ad ἀπροαίρετα habet pc. ſed ignorant eum pab. cum Vptoni codice. In eis vero, quæ præcedunt, nihil a vett. editt. diſcedunt libri noſtri.

Verſ. 4. τίνα ὑμῖν ἐδόκει. *quænam vobis* (quum in ſchola hæc tractaretis, cf. vſ. 2.) *videbantur.* Vulgo ἡμῖν, *nobis;* quod non ſolicitarem, ſi ſuo nomine Epictetus hanc quæſtionem proponeret: nunc ferendum non putavi, quoniam Deus eam quæſtionem proponens inducitur; (conf. vſ. 1 ſq.) quo & refertur id

id quod mox ad proximam quæstionem, Τέλος δὲ τί; respondetur, Τὸ σοὶ ἀκολουθεῖν. Quare h. l. prætuli ὑμῖν, quod opportune dabat codex noster pc.

Ibid. τὸ σοὶ ἀκολουθεῖν. *Te sequi*, scil. Deum conf. vs. 1 sq. „Vide l. 20, 15.“ VPTON. Pronomen σοὶ immerito solicitavit Salmasius, cum τούτοις commutatum volens.

Ibid. Ταῦτα καὶ νῦν λέγεις; Ταὐτὰ καὶ νῦν λέγω. „Ταῦτα καὶ νῦν λέγεις. *Istane etiam nunc dicis?* ταὐτὰ καὶ νῦν λέγω. *Eadem etiam nunc dico.* Sic distinguendus est hic locus. Et fortasse initio quoque legendum ταὐτὰ.“ WOLFIVS. Nempe olim perperam distinguebant sic: τὸ σοὶ ἀκολουθεῖν ταῦτα. καὶ νῦν λέγεις ταὐτά; καὶ νῦν λέγω. Denique Cantab. & Lond. mon., verbis etiam quibusdam errore operarum omissis sic dabant: τὸ σοὶ ἀκολουθεῖν. ταῦτα καὶ νῦν λέγω. Wolfii distinctionem, quam ille jam in versione expresserat, in Græcis adoptavit Vptonus, quem nos secuti sumus. Eodem fere modo Salmasius voluerat: ταῦτα καὶ νῦν λέγεις; ταῦτα καὶ νῦν λέγω. Et sic scripsit pc. Recte vero posteriori loco ταὐτὰ Vptonus cum Wolfio; priori loco utrum pariter ταὐτὰ ponas, an ταῦτα teneas, parum refert. Posteriori loco in ταὐτὰ consentit pb. sed ibi proba hæc scriptura corrumpitur prava distinctione, quia hæc vox connectitur cum superioribus.

Vers. 5. Ἄπιθι λοιπὸν ἔσω. „*Jam introito;* scil. πρὸς τὸν ὑπερέχοντα. *Fiducter adito principem.*“ WOLFIVS. Ἄπιθι λοιπὸν ἔσω, θαῤῥῶν &c. Sic recte pc. cum editis. Sed Ἄπιθι λοιπὸν, ἔσω θαῤῥῶν. pab.

Ibid. τί ἐστι νέος &c. „*Quid sit adolescens;* id est, quantum excellat inter cæteros.“ WOLFIVS.

Vers. 6. ὅτι πείσῃ τὸ τοιοῦτον. „*Te passurum esse tale:* id est, *tale aliquid in mentem tibi venturum;*“ a πάσχω, non a πείθω.“ WOLFIVS. — „Recte omnino. Scribe itaque: Ἐγὼ μὲν, νὴ τοὺς θεοὺς, φαίνομαι ὅτι πείσῃ τι τοιοῦτον· Τί οὖν &c. *Equidem, per Deos, videre mihi videor te tale aliquid passurum,* (i. e. tale aliquid tibi in mentem venturum:) *Quid tantopere* &c.“ VPTON. Commodum hoc haud dubie foret: sed & illud, quod consentientibus libris vulgatum est, ferendum putavi. Et ubi τι in ista formula usurpa-

uſurpatur, non præponi ſolet, ſed poſtponi; ſic τοιοῦτόν τι πάσχομεν II. 1, 15. & aliâs. In τὸ τοιοῦτον conſentiunt noſtri codd. pab. nec aliter ſcribere debuit pc. in quo mendoſe eſt τὸν τοιοῦτον.

Ibid. πολλὰ παρασκευαζόμεθα πρὸς τὸ μηδέν; „πρὸς τὸ μηδὲν, *ad nihil*, vel *ad rem nullius momenti: vel, citra neceſſitatem, & ſine fructu.*“ WOLFIVS. Mox ait, ταῦτα οὐδὲν ἦν. Ad rem confer II. 6, 23.

Verſ. 7. τοῦτο ἦν ἡ ἐξουσία; τοῦτο οὖν ἡ ἐξους. pc. non incommode; nec tamen hoc alteri præferam. Corrupte τοῦτο ἦν ἡ οὐσία pb.

Ibid. οἱ ἐπὶ τῆς μαχαίρας. „*Qui gladio præſunt.* Non ſatis ſtatuere poſſum, num gladiatores, an præfectum prætoris, an ſatellites, an armigeros, an vero ſpiculatores, aut aliud aulicum munus ſignificet.“ WOLFIVS. „Hi ſunt μαχαιροφόροι, *milites ſtationarii. matharis ſeu longioribus glaaiis armati.* Vide Gloſſar. Mediæ Græcit.“ VPTON.

Ibid. ὡς πρὸς μεγάλα. Carent πρὸς pab. male.

NOTÆ

NOTAE AD EPICTETI DISSERTATIONES AB ARRIANO DIGESTAS.

LIB. II. CAP. I.

TIT. Ὅτι οὐ μάχεται τὸ θαρρεῖν τῷ εὐλαβεῖσθαι. Diogenes Laërt. in vita Zenonis, VII. 116. Εἶναι δὲ καὶ εὐπαθείας, φάσκει, τρεῖς· χαράν, εὐλάβειαν, βούλησιν. καὶ τὴν μὲν χαρὰν ἐναυλίαν φασὶν εἶναι τῇ ἡδονῇ, οὖσαν εὔλογον ἔπαρσιν· τὴν δὲ εὐλάβειαν τῷ φόβῳ, οὖσαν εὔλογον ἔκκλισιν· φοβηθήσεσθαι μὲν γὰρ τὸν σοφὸν οὐδαμῶς, εὐλαβηθήσεσθαι δέ. Et mox: ὑπὸ δὲ τὴν εὐλάβειαν [πίπτειν] αἰδῶ, ἀγνείαν. [id est:] *Cautioni subjungi ajunt verecundiam, castitatem.* Plutarch. de Contrad. Stoic. p. 1038. Καὶ ἡ εὐλάβεια τοίνυν λόγος ἐστὶν ἐπαγορευτικὸς τῷ σοφῷ. τὸ γὰρ εὐλαβεῖσθαι, σοφῶν ἴδιον, οὐ φαύλων ἐστί. Cicero, Tusc. Disp. IV. 6. *Quoniamque, ut bona naturâ adpetimus, sic a malis natura declinamus; quæ declinatio cum ratione fiet,* Cautio *adpelletur, eaque intelligatur in solo esse sapiente: quæ autem sine ratione, ea cum exanimatione humili atque fracta, nominetur* Metus. *Est igitur Metus, ratione aversa cautio.* Seneca Epist. 85. *Non timebit illa, sed vitabit.* Cautio *illum decet;* timor *non decet.* Vide autem infra, cap. 5. Πῶς συνυπάρχει μεγαλοφροσύνῃ καὶ ἐπιμέλεια.“ VPTON.

Vers. 2. ἐναυλίου δὲ γάρ πως δοκεῖ. Olim ἐναυλίως legebatur. Hinc WOLFIVS: „Lego γάρ πως ἔχειν δοκεῖ.“ — Sed VPTON: „At noster codex, quem sequor, ἐναυλίου exhibet.“ — Sic & pabc. In pa. quidem primum fuerat ἐναυλίως, sed correctum ἐναυλίου ab eadem manu.

Vers. 3. δοκεῖ μοι τοιούτου τινὸς ἔχεσθαι. *Videtur mihi esse hujusmodi.* Rarior locutio pro οὕτω πως ἔχειν. Quasi dicas, *ad tale quid pertinere; cum tali quadam ratione esse conjunctum; a tali quadam ratione pendere.*

Ibid.

Ibid. πρὸς τὰ αὐτὰ. Sic ſcripſi cum pab. Vulgo ταυτὰ vel ταὐτὰ, cum pc.

Verſ. 4. ἡ οὐσία τοῦ ἀγαθοῦ ἔστ. „Vide ſupra, I. 20, 15. & I. 29, 1.“ VPTON.

Verſ. 5. τὰ προαιρετικὰ. τὰ προαιρετὰ legendum cenſuit Wolfius, nulla neceſſitate. Vide Adnot. ad I. 22, 18.

Verſ. 6. τῇ εὐλαβείᾳ. Caret τῇ pc.

Ibid. μὴ ἐΦ' ἡμῖν. οὐκ ἐΦ' ἡμῖν pb.

Verſ. 7. οὕτω μὴν ἅμα. „Ita noſter codex: alii οὕτως ἅμα.“ VPTON. — οὕτως ἅμα pabc. cum edd. ante Vpt. quod vide ne teneri debuerit. Sane vereor, ne alieno loco hic ſtet μὴν particula. Lubens acciperem οὕτω μὲν, ni continuo ſequeretur ἅμα μὲν. Sed vel ſic οὕτω μὲν præferrem.

Ibid. νὴ Δία, διὰ τὴν εὐλάβ. Præpoſitio διὰ poſt Δία temere omiſſa eſt in ed. Cant. errore operarum, in anon. Lond. propagato.

Ibid. συμβήσεται θαρρεῖν ἡμῖν. ἡμᾶς pb. Neutrum male: ἡμᾶς ad θαρρεῖν referendum; ἡμῖν a συμβήσεται pendet.

Verſ. 8. ὅτε Φοβοῦνται Φεύγουσαι αἱ ἔλαφοι τὰ πτερὰ. „Ita optime noſter codex, & ms. Par. Cæteri dant τὰ πτηνὰ. Alluſit autem ad morem illum cervos in venatione terrendi vario plumarum diſcolorum nexu? *Lineam* dixerunt, ſeu, a re, *formidinem.* Deſcribit Nemeſianus:

Linea *quinetiam*, magnos circumdare ſaltus
quæ poſſit, volucresque metu concludere prædas,
digerat innexas non una ex alite pinnas.
Namque urſos, magnosque ſues, cervosque fugaces
terrificant, linique vetant tranſcendere ſeptum.

Ovid. de Remed. Amor. lib. I.

Aut pavidos terre varia formidine *cervos.*

Virgil. Georg. III. 371.

Puniceæve agitant pavidos formidine *pinnæ.*

Vide & Aeneid. XII. 749. Ovid. Metam. XV. 475. Lucan. IV. 437. Senec. Hippol. vſ. 46. Hanc lineam ſ. formidinem appellat Oppianus μήρινθον δειμαλέην, *lineam formidoloſam*; & δεῖμα πολύχροον, *multicolorem formidinem.*“ VPTON. — In τὰ πτερὰ conſentiunt pab. quod vocabulum ſicut proprie *alas* ſignificat, ſic in eadem

dem re eodem latino nomine Virgilius uſus eſt, Aen. IV. 121.

Dum trepidant alae, *ſaltusque indagine cingunt.*

In *φεύγουσαι* & *αἱ ἔλαφοι* rectè conſentiunt iidem codd. mssti cum edd. Sed in pc. ſic ſcribitur: *ὅτε φοβοῦνται, φεύγουσιν οἱ ἔλαφον· τὰ πτηνὰ τοῦ τρέπονται*; Mox *πρὸς τίνα* rectè dederunt pab. Et ſic jam ediderat anonymus Lond. Superiores perperam *πρός τινα*, enclitice.

Verſ. 10. *ἐν τοῖς ἀπροαιρέτοις.* Editiones omnes, ne Vptoniana quidem excepta, *ἐν τοῖς ἀπροαιρετικοῖς* dabant. Ad quem locum VPTONVS monuit: „Noſter codex *ἀπροαιρετοῖς*. Sed vide ſupra Wolfii notam.“ — Nempe Wolfii Notam dicit ad vſ. 5. quam nos ſuperius ad I. 22, 18. retulimus. Rectè vero Vptoni codex; quem tamen non *ἀπροαιρετοῖς*, circumflexa ultima, dediſſe puto, ut Vptonus retulit, ſed *ἀπροαιρέτοις* penacute, quemadmodum uſus & grammatica ratio poſtulabat. Idque ſequi debuerat Vptonus, quod etiam Wolfius l. c. ſuaſerat; ubi vide quæ nos ad Wolfii Adnotationem inſuper monuimus. Idem vocabulum *ἀπροαίρετος* habes I. 4, 27. tum hoc ipſo capite vſ. 4, 5 & 6. & ſæpe aliâs. Et *ἀπροαιρέτοις* h. l. rectè ſcribitur in pbc. Sic etiam ſcribendum monuerat Meibomius, quum *ἐν τοῖς προαιρετικοῖς* ſuaſiſſet Salmaſius.

Verſ. 11. *αἰδῆμον.* Tenui hanc ſcripturam, quam h. l. præferebant editiones poſteriores, inde a Genev. Superiores (Ven. & Baſ.) *αἴδημον* dederant, minus rectè. Vide ad I. 25, 4. In *αἰδῆμον* conſentit pb. Sed pac. hoc loco *αἴδημον* ſcribunt.

Verſ. 12. *ὅπου προαίρεσις.* „Sic noſter codex & ms. Par. Alii codices *προαίρεσιν.*“ VPTON. — Rectè nominativum recepit vir doctus; intelligitur enim verbum *ἐστὶν*, quod mox diſerte adjicitur, *ὅπου τὰ μὴ ἐφ' ἡμῖν ἐστι.* Verum tuentur tres Pariſini; *προαίρεσιν* habebant edd. ante Vpt.

Ibid. τὴν ἔκκλισιν. Mendoſe *τὴν ἔκκλησιν* Ven. & Baſ.

Verſ. 13. *Οὐ καταθανεῖν γὰρ &c.* „Euripidis verſus. Vide Barneſii Eurip. p. 514. inter Fragmenta. (vſ. 417.)“ VPTON.

Verſ. 14. *Ἔδει οὖν πρὸς μὲν τὸν θάνατον τὸ θάρσος ἐντρέφεσθαι &c.* Ante Vptonum ſic edebatur: *Ἔδει οὖν πρὸς μὲν τὸν θάνατον τὴν φυγήν· πρὸς δὲ τὸ περὶ αὐτοῦ δόγμα* &c. omiſſis inter *τὸν θάνατον* & *τὴν φυγήν* novem.

novemdecim verbis, quæ e codice ſuo Vptonus ſupplevit. Quæ neſciens WOLFIVS, ad iſta verba, *πρὸς μὲν τὸν θάνατον τὴν φυγήν*, monuerat: „Lego *εὐ τὴν φυγήν. Non fuga eſt morti opponenda.* Si quis legere maluerit *πρὸς τὸν θάνατον καὶ τὴν φυγήν, adverſus mortem & exilium;* erit *ἀναλπόδοτον.* Quare *πρὸς τὸ περὶ αὐτοῦ δόγμα* pro *ἀλλὰ πρὸς τὸ* accipio.“ — Pari ratione *οὐ* poſt *Ἔδει οὖν* inſerendum Gatakerus cenſuerat ad Anton. XI. 23. — VPTONVS vero: „Magna (ait) erat lacuna in omnibus codicibus, quam ex noſtro codice ſupplevi. Vide ad I. 18, 8. Haud mirum itaque, hæſiſſe interpretes. Cæterum haud abſimile dictum *Diogenis* memoratur apud Laert. VI. 38. qui ajebat, *ſe objicere fortunæ quidem confidentiam, naturam legi, perturbationi rationem.* *ἔφασκε δὲ ἀνλιτιθέναι τύχῃ μὲν θάρσος, νόμῳ δὲ φύσιν, πάθει δὲ λόγον.*“ — Hæc ille; opportune ſane: nam noſtri quidem codices in eodem cum editis luto hærebant. Ad verba quod adtinet, phraſis illa, *ἔδει πρὸς τὸν θάνατον τὸ θάρσος ἐστρέφθαι* e militari uſu deſumta videtur: *ut ſcutum obvertitur objiciturque ictui ab hoſte imminenti, ſic immineuti morti, veluti ſcutum, obvertenda eſt fiducia.* Conf. Polyb. XVIII. 13, 7.

Ibid. τὸ ἀδιαφορητικόν. „Fortaſſe *τὸ ἀδιάφορον.* Si lectio mendoſa non eſt, ſignificat hæc vox *dogma quo mors ſtatuitur non malum, ſed indifferens quiddam eſſe.* Verbum *ἀνλιτιθέναι*, aut *ἀνλιτάξαι*, a librario videtur omiſſum.“ WOLFIVS. Poſt ea, quæ ſupplevit Vptonus, nihil deeſt. E ſuperioribus hoc loco intelligendum verbum *στρέφουσι*, aut *στρέφομεν.* Vocabulum vero *τὸ ἀδιαφορητικὸν* non ſolicitare Wolfius debebat: eſt enim legitime deductum a verbo *ἀδιαφορεῖν*, & idem valet ac *τὸ ἀδιάφορον*, vel *ἡ ἀδιαφορία.* Vſurpatur autem verbum *ἀδιαφορεῖν* non de *rebus* ſolum *indifferentibus*, ut II. 6, 2. ſed & de *perſonis*, ſignificatque *indifferentem eſſe intuitu alicujus rei, rem pro indifferente habere*, ut apud Polyb. XXXI. 22, 10.

Verſ. 15. Ταῦτα δ' ὁ Σωκράτης — — *μορμολύκεια ἐκάλει.* „In Phædone: *τὸν θάνατον φοβεῖσθαι, ὥσπερ οἱ παῖδες μορμολύκεια.* [Phæd. c. 24. ed. Forſt. *τοῦτον οὖν πειρώμεθα πείθειν μὴ δεδιέναι τὸν θάνατον, ὥσπερ τὰ μορμολύκεια.*] Et in Critone, p. 46. edit. Steph. [c. 6. ed. Forſt.] *εἰδ' ἂν πλείω τῶν νῦν παρόντων ἡ τῶν πολλῶν δύναμις, ὥσπερ παῖδας, ἡμᾶς μορμολύττηται,*

δειμοὺς καὶ θανάτους ἐπιπέμπουσα, καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεις. Huc respexit M. Anton. XI. 23. Cæterum confer III. 22, 106. Quodque interea notandum est: tyrones in philosophia & hîc & alibi *pueros* vocat, apta translatione. Sic Marcus [Anton.] II. 12. Φύσεως ἔργον εἴ τις φοβεῖται, παιδίον ἐστί. Audiamus Lucretium II. 54.

Nam veluti pueri *trepidant, atque omnia cœcis*
in tenebris metuunt; sic nos in luce timemus
interdum nihilo quæ sunt metuenda magis, quam
quæ pueri *in tenebris pavitant finguntque futura.*

Notatur a philosophis, admirationem præcipue inesse puerorum & juvenum animis: quod ideo monui, ut locum in Cebetis Tabulæ emaculem, qui ita se habet: καὶ ἐθαύμασά γε, ἔφη, αὐτὸν πολὺν χρόνον. νεώτερος γὰρ ὤν, πολλὰ καὶ σπουδαῖα διελέγετο. At ope codicis manuscripti scribo: καὶ ἐθαύμασά γε, ἔφη, αὐτὸν πολὺν χρόνον νεώτερος ὤν. πολλὰ γὰρ καὶ σπουδαῖα διελέγετο. *Et cum atique admiratus sum* (vel, audivi eum cum admiratione; namque οἱ θαυμαζόμενοι sunt discipuli:) *longo tempore cum junior essem: nam plurima, vaque eximia disserebat.* Egregia sane restitutio: male se habent tamen editi codices, quos videre contigit. Præterea consule Aristot. Ethic. lib. I. c. 3. in fine." VPTON. Cebetis locum ita, ut ex cod. msto emendavit Vptonus, jam vicesimo anno priusquam ista Vptonus scripsit, Johnsonus ediderat; ut quidem ex Villebrunii Adnotatione ad eumdem locum (in nupera ejusdem libelli editione) intelligo, nam Johnsoni editio nunc ad manus mihi non est. Eodemque modo ex editione Gronoviana repræsentavit Hemsterh. post Luciani Colloquia selecta. Pro μορμολύκεια h. l. edit. Ven. μορμολύκια habet, sed mox deinde in ει cum reliquis consentit.

Ibid. δι' οὐδὲν ἄλλο, ἢ ὥσπερ καὶ τὰ παιδία πρὸς τὰς μορμολυκείας. „Constructio duriuscula est, sed plana sententia. *Non alia de causa*, inquit, *res exhorrescimus, quam pueri larvas.* Hoc est, *imperitia nos timidos facit.* τὸ μορμολύκειον, genere neutro, usitatius est." WOLFIVS. „Πρὸς τὰς μορμολυκείας. Ita codices, quos consului: non πρὸς τὰ μορμολύκεια, uti lexica habent." VPTON. Idem Vptonus in Indice ait: „De scriptura dubito: & legendum forsan πρὸς τὰ μορμολύκεια." — Nempe sic non modo paulo ante, sed & rursus τὸ μορμολύκειον

μόλυσιον habent omnes vſ. 16. & 19. At in τὰς μορμολυκείας conſentiunt h. l. libri omnes. Conſtructio autem verborum ita intelligenda, ut ὥσπερ valeat διὰ ὃ, nempe διὰ οὐδὲν ἄλλο, ἢ διὰ ὃ καὶ τὰ παιδία, ſcil. διὰ ἀμαθίαν, ut recte Wolfius interpretatus eſt.

Verſ. 17. Στρέψας αὐτὸ, κατάμαθε. Mendoſe κατα-μάθες editt. omnes ante Vptonum, excepta ed. Salmant. Hinc: „Lego κατάμαθε. *Inverte, ut ita eſſe cognoſcas.*“ WOLFIVS. — „Recte. Sic ed. Salmant. Vide infra, vſ. 19.“ VPTON. In veram ſcripturam conſentiunt pabc.

Ibid. ὡς πρότερον ἐκεχάριστο. „*Vt prius ſeparatus fuerat.* Sentit animos eſſe ante corpora, & in ea dimitti, ex univerſa mente divina delibatos, ut ait Cicero.“ WOLFIVS.

Verſ. 18. Ἵνα ἡ περίοδος ἀνήκηται τοῦ κόσμου. „Conſer III. 24, 10. IV. 1, 100. Hoc autem ſecundum Heraclidi dogma, apud Laërt. IX. 8. Ἕνα εἶναι κόσμον, γεννᾶσθαί τ' αὐτὸν ἐκ πυρὸς, καὶ πάλιν ἐκπυροῦσθαι κατὰ τινας περιόδους ἐναλλὰξ τὸν σύμπαντα αἰῶνα. Inde Zeno apud eundem Laërt. VII. 137. de Deo, κατὰ χρόνων τινὰς περιόδους ἀναλίσκειν εἰς ἑαυτὸν τὴν ὅλην οὐσίαν, καὶ πάλιν ἐξ ἑαυτοῦ γεννᾶν. M. Anton. XI. 1. Τὴν περιοδικὴν παλιγγενεσίαν τῶν Ὅλων ἐμπεριλαμβάνει. *Vniverſi per intervalla certa renovationem* mens *comprehendit.* In hanc rem lib. V. 13. & ſæpius alibi. Cicero in Somn. Scip. *Propter eluviones excuſtionesque terrarum, quas accidere tempore certo neceſſe eſt.* Ad hanc παλιγγενεσίαν alluſit Virgilius, Ecl. IV. 5.

Magnus ab integro ſæclorum naſcitur ordo.“

VPTON. Mox pro ἡνυσμένων, perperam & invitis noſtris libris erat ἠνῳγμένων in ed. Ven. & Baſ.

Verſ. 19. Τραχέως κινεῖται τὸ σαρκίδιον, εἶτα πάλιν λείως. „Elegans periphraſis de voluptate & dolore, uſitata a M. Anton. V. 26. Τὸ ἡγεμονικὸν καὶ κυριεῦον τῆς ψυχῆς σου μέρος ἄτρεπτον ἔστω ὑπὸ τῆς ἐν τῇ σαρκὶ λείας ἢ τραχείας κινήσεως. *Quæ principatum ac dominium obtinet pars animæ tuæ, immota maneat ad levem vel aſperum carnis tuæ motum.* Sic lib. IV. 3. λείως ἢ τραχέως κινουμένῳ, *leniter ſive aſpere moto*, id eſt, *a voluptate vel dolore*, uti recte Gatakerus. Et lib. X. 8. Τὸ δὲ ὑπέρφρον, τὴν ὑπέρτασιν τοῦ Φρονοῦντος μορίου ὑπὲρ λείαν ἢ τραχεῖαν κίνησιν τῆς σαρκός.

Magnanimi vero, ſubvectionem mentis ſupra omnem lenem aſperumve carnis affectum. Eodem modo locutus eſt Cicero Tuſc. Diſp. II. 26. [27.] *Quicquid* aſperum *alienumque a natura ſit.*" VPTON.

Ibid. ἡ θύρα ἤνοικται. „Vide ad I. 9, 20." VPTON.

Verſ. 20. Πρὸς πάντα γὰρ ἠνοῖχθαι χρὴ τὴν θύραν. „*Ad omnia oportet apertam eſſe* (vel *patere*) *januam.* Sacra (ut ſuperiore tomo [in Notis ad Enchirid.] diximus) philoſophorum anchora eſt, ſibi, rebus undique deſperatis, mortem conſciſcere. Vnde apparet, eos, quamvis aliud dixerint, ſenſiſſe, dolorem, vitam & mortem non eſſe ἀδιάφορα. Nam ſi dolor malum non eſt, & inter vitam & mortem nihil intereſt; quæ cauſſa eſſe poſſit, cur vitæ mors præferatur, quantumvis janua pateat." WOLFIVS. — „Noſter codex χρή, quam lectionem in contextum recepi." VPTON. — Scilicet olim editi omnes ἠνοῖχθαι δεῖ dabant. Et ſic pabc. Quod vero πρὸς πάντα ait, id eſt *ad omnia*, hoc dicere videtur, ad quemvis caſum, qui talis ſit, ut vel ferri ab homine nullo prorſus modo, vel non honeſte ferri poſſit; quem proinde vir ſapiens veluti vocem Dei eſſe judicat, ſignum receptui dantis homini. Vide I. 9, 16—20. & loca ibi in Notis citata. Quod vero ἠνοῖχθαι χρὴ ait, id eſt, *pateat oportet*, id non ſatis mihi, quo pertineat, liquere fateor. Non enim hoc vult dicere, *nos debere eam aperire*; ſed, *apertam eam eſſe*, modo ipſe dixerat, & ſæpe aliàs dicit. Vide igitur, an ſatis ſana atque integra oratio ſit. Mihi viſus erat ſale aliquid voluiſſe præcipere: *opus eſſe, ut ad quemvis caſum cogitemus, apertam eſſe januam.* Sed nihil definire auſim. Pro ἠνοῖχθαι, mendoſe ἠνοῖσθαι eſt in Ven. & ἠνοῖχθαι in Baſ.

Ibid. καὶ πρᾶγμα οὐκ ἔχομεν. „Id eſt, *nec ullam moram experimur, quo minus janua aperiatur.*" VPTON. At iſta ſcribens vir doctus, non ſatis conſideraſſe videtur ea quæ proxime præcedunt. Quæ eſt enim, quæſo, hæc oratio: *janua ad omnia aperta eſſe debet, nec ullam moram experimur, quo minus janua aperiatur.* Immo, quoniam ad quemvis caſum aperta eſt janua, *nullo negotio, ſine difficultate exire nobis licet; expeditus exitus eſt.*

Verſ. 21. τοῖς τῷ ὄντι πεπαιδευμένοις. „Sic noſter codex: vide mox vſ. 25. Alii codices παιδευομένοις." VPTON. Cum Vptoni cod. facit noſter pb.

Verſ.

Verſ. 22. Οὐ γὰρ τοῖς πολλοῖς περὶ τούτων πιστευτέον. „Ex iis quæ ſequuntur, apparet, pro πολλοῖς legendum νόμοις vel νομοθέταις, non *vulgo*, ſed *legibus*, aut *legum latoribus*.“ WOLFIVS. „Nil mutandum. Eſt familiaris hic loquendi modus: & ſequentia non impediunt; quippe in δημοκρατίᾳ ipſi οἱ πολλοὶ ſunt νομοθέται; & philoſophis ipſi reges, vulgus.“ COMES SHAFTESBVR. Τοῖς πολλοῖς, *plerisque hominibus*; non quo ſenſu οἱ πολλοὶ opponuntur ſapientibus. Apud antiquos utplurimum οἱ τῶν ἐλευθέρων παῖδες ſoli erudiebantur diſciplinis. Vide Xenoph. de Cyri Inſtit.“ VPTON.

Verſ. 23. Οὕτω. νῦν ἄλλο τι ἐστὶν ἐλευθερία. Poſt Οὕτω commode Vptonus, & conſentientibus noſtris mss. tis, punctum poſuit, quo carebant olim editi. Præiverat Vptono Wolfius in verſione. Particulam νῦν vero præter rem ſolicitavit idem WOLFIVS, ſcribens: „Fortaſſe μῶν pro νῦν legendum, *num* pro *nunc?*“ — Sane & alibi interrogationi inſervit eadem particula, veluti Π. 17, 17.

Ibid. ὡς βουλόμεθα, διεξάγειν. *Ut volumus degere.* διεξάγειν καὶ διεξαγωγὴ Stoicis omnem *totius vitæ curſum* ſignificat. Cicero *libertatis* eſſe proprium, *ſic vivere ut velis*, affirmat.“ WOLFIVS.

Ibid. βούλεσθε ζῆν ἁμαρτάνοντες; „*Vultis vivere delinquentes?* Verecundior fuit illa ætas noſtro ſæculo. Nam complures invenias, qui, rogati, an velint helluari, adulterare, ſcortari, ludere, otio torpeſcere, circumvenire ſimpliciores, imbecilliores opprimere, reſpondere non dubitent, ſe, ni ita faciant, vitam vitalem non judicaturos. Sentiunt enim, hæc aut *peccata* non eſſe; aut non tanta, ut propterea ſuis commodis non conſulant, & genio non indulgeant. Denique aliter vivi poſſe nonnulli negabunt, ſi verbo minus, at vita & moribus. Sed hæc fortaſſe ἀπροσδιόνυσα. Nam τὸ ἁμαρτάνειν etiam de *fruſtratione* intelligi poteſt. Tum vero nemo erit, qui ſe velle ἀποτυγχάνειν reſpondeat.“ WOLFIVS. „Vide hujus libri cap. ult. & lib. IV. cap. 1. in initio.“ VPTON.

Verſ. 24. τῇ αὐτῇ ὁδῷ. „*Eâdem viâ*, id eſt, eadem certa ratione atque methodo. Vide ad I. 4, 29. & I. 16, 18.“ VPTON. Equidem vocab. ὁδὸς nunc non illa ſignatiore notione accipiam, quam Vptonus dicit; ſed τῇ αὐτῇ ὁδῷ, *eâdem viâ*, accipio, pro *ſimul, eodem tempore & eadem ipſa re, eodem ipſo.*

Vers. 25. Πῶς οὖν ἔτι &c. „Πῶς οὖν ἔτι ὑμῖν πιστεύομεν, ὦ φίλτατοι νομοθέται, Ὅτι οὐκ ἐπιτρέπομεν παιδεύεσθαι εἰ μὴ τοῖς πεπαιδευμένοις. *Quomodo igitur vobis poſthac credemus, chariſſimi legumlatores*, dicentes, *Non ſinimus eruditi niſi ingenuos.* Ante hæc verba, ὅτι οὐκ, frequens ellipſis τοῦ, λέγοντες.“ VPTON. Particulam iſtam ὅτι utrum ſua e conjectura, an codicis ſui auctoritate adjiciendam cenſuerit, non declaravit vir doctus: noſtri quidem libri eam ignorant. Cæterum, quod πιστεύομεν in Notis ſcripſit, pro πιστεύσομεν, quod cum libris omnibus in contextu tenuit, caſu, non conſilio, factum puto, præſertim quum & ipſe in verſione *credemus* ſcripſerit. Quod vero in fine πεπαιδευμένοις ſcripſit pro ἐλευθέροις, non deliberato utique, ſed fugiente calamo, animo aliud agente, ut ſubinde fit, factum, niſi prorſus operarum errore peccatum. ὅτι, ſi ex codice ductum conſtitiſſet, non invitus recepiſſem: ſed, cum incerta res eſſet, amplian-dum putavi.

Ibid. τοῦτό ἐστιν, ὁ Θεὸς οὐκ ἐπιτρέπει. Sic, ὁ Θεὸς, edidit Vpton cum Cantab. & Lond. anon. præeunte Wolfio. Olim ὁ Θεὸς edebatur. Vnde WOLFIVS: „Τοῦτ' ἔστιν ὁ Θεὸς οὐκ ἐπιτρέπει. *Hoc eſt quod Deus non permittit.* Malim ὁ ſine accentu. *Nos, hoc eſt, Deus non permittit.*“ — Nempe philoſophi ex rationis præſcripto ſic dicunt; rationis autem præſcriptum, eſt vox Dei in nobis. Cæterum in ὁ Θεὸς (non ὁ Θεὸς) conſentit noſter codex pc. Neſcio an & pab. qui hæc mihi ſcribenti non amplius ad manus ſunt.

Vers. 26. Ὅταν οὖν στρέψῃ τις ἐπὶ στρατηγοῦ τὸν αὐτοῦ δοῦλον. — „Si *quis verterit coram prætore ſervum ſuum.* Vtrum *certus* fuerit *manumiſſionis ritus:* an vero ſimpliciter dicat *ſiſtere prætorio*, [*prætori*, puto, ſcribere voluerat;] *adducere ad prætorem*, & *coram eo libertate donare;* aliis diſceptandum relinquo; ſicut & illud quod libro IV. ſæpius occurrit, καρπιστὴν ἔχειν καὶ διδόναι. Noſtra enim, nunc quidem, nihil intereſt, quibus cæremoniis ſervi liberati fuerint olim. Hoc nobis ſatis eſt, Epictetum negare, tam patronum, quam libertum, utut paruerint legibus, eſſe liberos, dum affectibus ſerviant.“ WOLFIVS.

„στρέφειν, *vertere*, pro *manumittere;* feſtive, ut moris eſt. Sic Perſius, Sat. V. 75.

— — *Heu*

— — *Heu ſteriles veri, quibus una Quiritem*
vertigo *facit.*

Et mox:

Verterit *hunc dominus, momento turbinis exit*
Marcus Dama.

Ritus erat, ut conſulibus [immo prætoribus] in ſella ſedentibus ſervi manumittendi in medium prodirent; quorum ſervorum capite aut manu prehenſa, domini hæc verba ex formula dicebant: *Hunc hominem liberum eſſe volo:* deinde circumagebant; quod dicitur a Perſio *vertigo*, Græcis περιδίνησις & περιστροφή. Seneca Ep. 8. *Philoſophiæ ſervias oportet, ut tibi contingat vera libertas. Non differtur in diem, qui ſe illi ſubjecit & tradidit: ſtatim circumagitur. Hoc enim ipſum, Philoſophiæ ſervire, libertas eſt.*" VPTON. Conf. Appian. de Bell. Civil. IV. 135. Pro στρέψῃ, eſt ἐπιστρέψῃ in pe, quod neminem turbare debet. In verbum ſimplex mox conſentiunt omnes. Si compoſito opus fuiſſet, περιστρέψῃ erat dicturus, quemadmodum Appianus loco citato.

Ibid. καὶ εἰκοστὴν αὐτοῦ δοῦναι ὀφείλει. „*Viceſimam de eo dare;* ſive peculii, ſive pretii partem intelligo, quanti vel emptus fuerit vel venire potuerit. Vectigal venditionis fuiſſe videtur vigeſima pretii pars, quæ magiſtratui penderetur." WOLFIVS.

„Vectigal ſolvebatur ex manumiſſione ſervorum: in auro plerumque ſolvi ſolebat, & ad ultimos caſus in ærario ſanctiori ſervabatur: inde dicebatur *Aurum viceſimarium.* Vide Liv. XXVII. 10. Et VIII. 16. *Cn. Manlius conſul legem novo exemplo, ad Sutrium, in caſtris, tributim,* de viceſima eorum qui manumitterentur, *tulit.* Ejus vectigalis meminit Cicero ad Att. lib. II. Epiſt. 16. *Portoriis ſublatis, agro Campano diviſo, quod vectigal ſupereſt domeſticum, præter* viceſimam? Et Tacitus, Annal. XIII. 31. *Vectigal quoque quintæ & viceſimæ venalium mancipiorum remiſſum.* Huic colligendo vectigali præfecti fuerunt, *Viceſimarii* dicti. Arrianus infra, lib. IV. c. 1, 33. Δοκεῖτε ὅτι τοῖς εἰκοστώναις ἐπιθυμεῖ δοῦναι ἀργύριον; *Putatis quod pecuniam viceſimariis dare cupiat?* In quo loco εἰκοστῶναι ii appellantur, *qui aurum illud viceſimarium exigerent;* niſi malis εἰκοστώναις legere cum Lipſio in Excurſu ad Tacit. XIII. 31. In vet. Gloſſ. Εἰκοστώτης, ὁ τὰς εἰκοστὰς

στὰς ἀπαιτῶν. *Viceſimarius, qui viceſimas exigit.*" VPTON. Vide Not. ad IV. 1, 33. αὐτοῦ δοῦναι, pro ἀνὶ αὐτοῦ, pro more, ubi de pretio agitur.

Verſ. 28. ὁ ἄλλους στρέφειν δυνάμενος. „*Tu qui alios vertere*, hoc eſt, coram prætore manumittere potes. στρέφειν pro στρέφειν perperam eſſe ſcriptum apparet." WOLFIVS. „Codex Salmant. * στρέφειν, [&] in marg. * στρέφειν. Omnes alii codices, quos videre contigit, [editiones omnes ante Vptonum] τρέφειν, male; ut Wolfius monuit." VPTON. — Verum tuentur pabc.

Ibid. οὐ τύραννον. Ante Vptonum οὐ τὸν τύραννον edebatur; & ſic dant pac. „Auctoritate noſtri codicis e contextu ejecimus articulum τὸν, & recte: nam, ut κοράσιον, παιδάριον, ſine articulo leguntur, ſic quoque τύραννον legi debet." VPTON. Codici Vptoni adſentitur noſter pb.

Verſ. 30. Ἀλλ' οὐκ ἀνέγνων σοι; οὐδ' ἔγνως τί ποιῶ; *Nonne legi tibi? nonne cognoviſti quid agam?* Verba diſcipuli ſunt, ſuum ſcribendi ſtudium jactantis." WOLFIVS. — Conf. vſ. 34. & I. 8, 10. I. 26, 1 & 13.

Eod. vſ. & ſeq. Ἐν λεξειδίοις. Δεῖξον πῶς ἔχεις. „*In verbis. Oſtende quomodo* &c. Reſpondet Epictetus, inane eſſe ſcribendi ſtudium, niſi animo ſis tranquillo. Sed pertinent hæc non ad diſcipulos artium dicendi, quorum laus eſt emendate loqui, ſubtiliter disputare, ornate ſcribere: ſed ad doctrinæ morum atque officii auditores." WOLFIVS.

Verſ. 31. ἐκεῖνα δὲ τὰ περιόδια, ἂν νοῦν ἔχῃς, ἆρας ποῦ ποτε ἀπαλείψεις. „Ποῦ legendum, cum gravi, *Aufer aliquo*, & *deleto*. Τὰ περιόδια, utrum *orationem periodicam*, an vero *ſcripta trivialia* (ut vulgo dicunt) & *pervulgata*, & jam ab aliis pertractata, vocet, ut ſit idem fere quod τὰ ἐγκύκλια, affirmare non poſſum." WOLFIVS. Τὰ περιόδια Vptonus cum Wolfio *illa pervulgata* vertit. In Indice vero hæc ad h. l. monuit idem VPTONVS: „Περιόδιος, *qui habet periodos.* τὰ περιόδια, *illos orationum circuitus.* vide Cicer. in Oratore ad Brut. [c. 61.] Quinctil. IX. 4. Sed forſan legendum τὰ περιοδικά. Nam περιοδικὸς λόγος eſt apud rhetores oratio longis verborum ambitibus circumducta." — Hæc ille. Ego vero non video, cur vulgatum ſolicitetur. Amat Epictetus, quod quælibet harum Diſſertationum pagina docet, ex Stoicorum more, diminutiva

nativa nomina. τὰ περιόδια igitur intelligo quasi dicas *periodos*, id est, *verborum circuitus ambitusque solerter tornatos*, quibus singularem operam dabant, & quibus gloriabantur juvenes artis rhetoricæ studiosi; quemadmodum dialecticæ artis studiosi nectendis astute syllogismis, & subtiliter solvendis eis qui essent ab aliis propositi, gloriam maxime captabant. Conf. I. 8, 6 sqq. αἴρω est *tollere*, vel *abjicere*, ut III. 3, 14. ποῦ ποτε scripsi, pro ποῦ ποτε cum circumflexo, quod erat in editis. Est enim hic non interrogativa particula, sed enclitica, quæ nunc accentum habet ob sequentem encliticam ποτε. Verti *aliquando tandem*; sed proprie est *alicubi tandem*; vel, που pro ποι accepto, (ut frequenter admodum adverbis *in loco* significantia notione *ad locum* usurpantur) *quocumque tandem*. Paulo ante, perperam ἔκλεγον ed. Ven. & Bas. pro ἔκλεισον. In περιόδια nil mutant libri.

Vers. 32. Τί οὖν; Σωκράτης οὐκ ἔγραψε; „*Quid ergo? Socrates non scripsit?* Discipulus suum scribendi studium exemplo Socratis defendit." WOLFIVS.

Ibid. Καὶ τίς τοσαῦτα; ἀλλὰ πῶς; „Epictetus etiam Socratem permulta scripsisse concedit; verum non ad ostentationem, sed corrigendi sui caussa. An pro *Socrate* aliud nomen ponendum sit, haud satis scio. Nam Laërtius scriptorum Socratis non meminit, si ego recte memini; nisi quod Euripidi poëtæ navasse operam creditus fuerit: immo in Proœmio sui operis Socratem inter eos recenset, qui nihil a se scriptum reliquerunt." WOLFIVS. „Scripsit Socrates; sed non ἐπιδεικτικῶς, uti sophistæ: neque unquam authoris titulo insignitus est." VPTON.

Diogenes Laërtius, Socratem in eorum numero referens qui nihil prorsus scriptum reliquerunt, lib. I. c. 16. κατά τινας adjecit, i. e. *ut nonnulli contendunt*. In his vero Cicero est, qui lib. III. de Orat. c. 16. præcise ait: *ingenium quidem Socratis variosque sermones immortalitati scriptis suis tradidisse Platonem; ipsum vero Socratem literam nullam reliquisse*. Cum quo Plutarchus aliique consentiunt. Ac sane ne ullum quidem unum scriptum ullibi commemoratur, quod Socratem auctorem habuisse constet; nedum plura, quod Epictetus noster dicere videtur. Itaque GODOFR. OLEARIVS, in Schediasmate de Scriptis Socratis, latinæ versioni Hi-

ſtoriæ Philoſophiæ Thomæ Stanleii inſerto, Tom. I. p. 206. ſegm. 9. judicavit, pro ἔγραφε h. l. apud Arrianum διέλεγε aut συνεζήτησε vel aliquid ſimile potius legendum, quam cum Wolfio ſtatuendum, pro *Socrate* aliud nomen fortaſſe ſubſtituendum. Et ego lubens ſane pro ἔγραφε aliud verbum acciperem, ſi aut codices offerrent, aut ſi occurreret aliquod quod cum illo facile commutari a librariis potuiſſet. At nihil tale occurrit; &, quod mox deinde ait, ταῦτα γράφει Φιλόσοφος, indicare videtur, hoc etiam loco verbum ἔγραφε poſitum ab Arriano fuiſſe. Quod ſi ita eſt, non nimis quidem adcurate locutus Epictetus fuerit, cum ei, qui id dixit (aut ipſe ſibi, quæſtionem illam nomine auditoris moventi) reſpondit, Καὶ τίς τοσαῦτα; id eſt, *Et quis tam multa ſcripſit, quam ille?* Sed aut ad quæſtionis formam adcommodaſſe reſponſionem exiſtimandus erit; aut *Platonicum Socratem* dixiſſe; aut hoc voluiſſe, Socratem, quæ ſecum meditatus eſt & quæ deinde in colloquiis ſuis data occaſione diſſerult, in commentarios ſibi in ſuum uſum retuliſſe: ſive quæ eſt alia verior commodiorque ratio locum hunc expediendi.

Eod. verſ. 32. *& ſeq.* καὶ ἀεὶ μίαν γέ τινα πρόληψιν ἐγύμναζε χρηστικῶς. Ταῦτα γράφει Φιλόσοφος. λεξείδια δὲ καὶ ἡ ὁδός, ἣν λέγω, ἄλλοις ἀφίησι. Olim, ante Vptonum, ſic legebatur καὶ ἀεὶ — — ἐγύμναζε χρηστικῶς. ἣν λέγω &c. omiſſis verbis Ταῦτα γράφει &c. (Neque aliter libri noſtri pabc.) Vnde WOLFIVS: „Obſcurus (ait) & ſuſpectus locus, quem me non intelligere fateor, niſi poſt χρηστικῶς comma ponatur, & λέγων participium pro verbo λέγω, ut ſit ſententia: *Socratem ſcripſiſſe ea, quibus in congreſſibus alios erudiret, alios argueret;* ſicut Demoſthenes ea domi ſcribere ſolitus fuit, quæ pro concione dicturus eſſet. Γυμνάζειν χρηστικῶς, &, ut Simplicius loquitur, ζωτικῶς, eſt tractare διὰ τὴν χρείαν vel χρῆσιν, ἵνα χρῶτο, ut ea uteretur, καὶ διὰ ζωὴν, ut ita viveret. ἣν λέγων ἀφίησιν ἄλλοις, *quam dicendo, velut telum, aut amentatam haſtam, in alios vibraret ac contorqueret.* Pro ἀφίησι fortaſſe legendum ἀφίῃ vel ἀφῇ." Hæc *Wolfius.*

VPTONVS vero: „Ταῦτα γράφει Φιλόσοφος. λεξείδια δὲ καὶ ἡ ὁδός. Hæc omnia fide noſtri codicis ſupplevi. Verumenimvero duriuſcula eſt ſtructura & ἀναχέλεσθος: λεξείδια δὲ καὶ ἡ ὁδὸς, niſi legas λεξείδια δὲ καὶ τὴν ὁδόν. Vide ad I. 7, 20. Interea μακαρίοις nota: nam

μακάριοι

μακάριοι Sophiſtæ dicebantur; immo vero θαυμάσιοι, θεῖοι, δαιμόνιοι: aliisque id genus appellationibus ornati erant. Nunc videamus locum: Ταῦτα γράφει Φιλόσοφος. Hæc explicant ea quæ ſupra de Socrate & ſcriptis ejus dixit. *Semper unam ſaltem notionem ſic tractabat* (Socrates,) *ut eam ad uſum accommodaret. Quod vero ad ſermunculos iſtos, & Methodum, quam dico, attinet, aliis relinquit, iis nempe qui nihil ſentiunt, aut beatis iſtis*, (ſc. Sophiſtis,) *qui otium agunt propter vitam imperturbatam, aut iis qui propter ſtultitiam nullam habent rationem eorum quæ ſequuntur.*"

De vocab. χρηστικῶς vide ad II. 9, 19. Cæterum quin mendum lateat in illa voce ἡ ὁδὸς, vix dubitari poteſt. Neque vero ſatis videtur, τὴν ὁδὸν corrigere. Sane, quænam ſit illa *Methodus*, quam interpretatur Vptonus, mihi non liquet. Equidem ſuſpicatus eram, rurſus τὰ περιόδια hic dixiſſe Epictetum, ut verſ. 31. ſed cum hoc non convenit quod ſequitur ἣν λέγω. Itaque videndum, an certius quid alii largituri ſint codices. Quidquid fuerit, quod hic legendum ſit, hoc dicit Epictetus: *ſtudium floſculorum rhetoricorum, aliorumque id genus artificiorum, aliis relinquit is qui ſerio veræ Sapientiæ ſtudet.* τοῖς ἀναισθήτοις, *eis qui ſenſu carent.* Nonnumquam pro *ſtupido* uſurpatur hoc vocab. ut IV. 1, 50. aliâs nude pro *eo qui nullo ſenſu rerum* (quæ aliis aſperrimæ videntur) *tangitur*; ut de Cynico philoſopho, III. 22, 100. Et conſulto hic vocabulo iſto uti videtur, quod in utramque partem accipi poteſt, & quod in utrumque genus hominum convenit, quos mox nominat; ἢ τοῖς μακαρίοις &c. ἢ τοῖς μηδὲν — — διὰ μωρίαν: τοῖς μακαρίοις, ſi ad *Sophiſtas* pertinet, ut Vptonus voluit, ironice dictum intelligi debebit. Sed ex Epicteti ratione aliter videtur accipiendum; ſcil. de eo, qui in Sapientiæ ſtudio jam ſatis confirmatus eſt; qui in eis philoſophiæ locis, qui ſunt præcipui & principales, qui ad animum & ad mores formandos maxime ſpectant, jam ſatis elaboravit, probabilemque progreſſum fecit. Nempe de Rhetoricis artificiis idem judicat Philoſophus noſter, quod de Dialecticis ſubtilitatibus, & de omnibus ſubtilioribus & ad ſpeculationem magis, quam ad vitæ uſum, ſpectantibus partibus Philoſophiæ. Conf. I. 29, 58. & loca ibi citata.

Ibid. τοῖς σχολὴν ἄγουσιν. τὴν σχολ. ἀγ. pc. & caret τοῖς.

Ibid.

Ibid. τοῖς μηδὲν τῶν ἐξῆς &c. Articulum τῶν, quem ignorabant alii, suo e codice supplevit Vptonus.

Vers. 34. καιρῷ καλοῦντος, *vocante tempore*; nempe *tempore discriminis.*

Ibid. καὶ ἐμπερπερεύσῃ. „Sic noster codex, [Nec aliter nostri pabc.] Perperam alii [nempe edd.] ἐμπορεύσῃ. M. Anton. V. 5. περπερεύεσθαι, ubi consule Gatak. & enarratores ad Pauli Apost. I. Ep. ad Corinth. c. 13, 4. ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται." VPTON.

Ibid. Ἰδοῦ πῶς διαλόγους συντίθημι. „Quod fecerunt ad imitationem Socraticorum. De se memorat M. Anton. I. 6. τὸ γράψαι διαλόγους. Quod scriptionis genus paulo post plurima habere *Φανταπιπληκτα* & ad ostentationem comparata innuit." VPTON Quod συντίθημαι pro συντίθημι scribitur in Vptoniano contextu, operarum errore commissum est; quem corrigere ipse jussit editor in Notis.

Vers. 36. περὶ αὐτῶν ποτε. περὶ τῶν ποτέ pb. περὶ αὐτοῦ ποτὲ pc. sed id ab eadem manu mutatum in αὐτὸν ποτὲ.

Vers. 38. σὺ ἀποθνήσκειν. „*Tu mortem meditare.* Nam, ut ait Cicero [Tusc. I. 30.] ex Platone, *tota philosophorum vita commentatio mortis est.* Vide ad IV. 1, 172." VPTON.

Vers. 39. Πάντα ταῦτα θαῤῥοῦντως. Olim θαῤῥοῦντος edebatur. Hinc WOLFIVS: „Scilicet ἔργα ἐστί. *Omnia haec sunt animi imperterriti signa.* Legendum aut πεποιθότος, aut, si πεποιθότως adverbium recte se habet, eodem modo etiam θαῤῥούντως adverbialiter legendum, ut subaudiatur μελετητέον, aut ποιητέον: *haec omnia faciendo sunt fidenter, & ut eo sis fretus qui* &c. Intelligit autem Deum, a quo, tanquam a lanista exerceantur homines rebus asperis, ad edendum virtutis specimen. Sicut dicunt πέποιθα τῷ κεκληκότι, ita etiam πεποιθότως τῷ κεκληκότι: sicut Cicero, *congruenter naturae vivere.* Paulo post lege καταταχθεὶς ἐπιδείξεις. Nam κατάγειν hic locum habere non videtur." — VPTONVS: „θαῤῥούντως. Hæc nostri codicis est lectio, item edit. Salmant. Alii libri habent θαῤῥοῦντος. Mox quoque ex nostro codice κκατατακχθεὶς pro καταχθεὶς reposui." — In κκατατακχθεὶς Vptono suffragatur noster pb. In θαῤῥούντως consentiunt pabc. Salmasius, sicuti Wol-

Wolfius, intactum relinquens θαῤῥοῦνδος, quod olim vulgatum erat, πεποιθότως in πεποιθότος mutandum cenſuerat. Poſt κεκλημότι deeſt σε in pc.

Ibid. λογικὸν ἡγεμονικόν. Poſt λογικὸν comma interſeruerant ante Vptonum omnes. Monuerat vero WOLFIVS: „λογικὸν ἡγεμονικὸν lego ſine diſtinctione: *mens tujus eſt principatus; quæ eum in homine locum tenet, quem in exercitu imperator.* Res vero adverſæ hoſtibus conferuntur." — Conf. ad I. 20, 11.

Ibid. πρὸς τὰς ἀπροαιρέτους δυνάμεις. „*Facultates* ſeu *vires non voluntarias* appellat ea quæ noſtri arbitrii non ſunt: ut exilium, mors, labor, dolor, ignominia, &c." WOLFIVS.

CAPVT II.

Verſ. 1. ὁ ἀπιὼν. Deeſt ὁ pb. minus recte, ut mihi videtur. Significat adjectus articulus, verba hæc facta ad hominem qui in eo erat ut in jus iret; quo etiam pertinet adjectum pronomen σὺ. Articulus ſi abeſt, hoc dicit: *Quod ſi in jus ambulas, vide* &c.

Ibid. ποῦ θέλεις ἀνῦσαι. Satisne ſana hæc ſint, dubitare licet. Vertit Vptonus cum Wolfio, *ubi proficere velis;* a qua interpretatione nec nos multum diſcellimus. In ora pa. in hac regione a prima manu adjecta hæc nota, ἢ τοῦ. quæ quo pertineat non intellexi: ſi ad ποῦ, non video quid juvet.

Verſ. 3. Τὰ γὰρ ἐπὶ σοὶ — — θέλων τηρῆσαι. Conf. vſ. 9. Pro hoc eſt τὰ ἴδια τηρεῖν vſ. 20. Quibus opponitur, τὰ ἐκτὸς τηρῆσαι, vſ. 15.

Ibid. τίνος ἔτι ἐπιστρέφῃ. „*Quem poſthac curabis?* Sic rurſus verſ. 6." VPTON.

Ibid. τίς γὰρ αὐτῶν κύριος; Perperam κυρίως expreſſum erat in Ven. & Baſ. Sed in ora Baſ. notabatur κύριος, quod in contextum recte receperant poſteriores editores. Nec aliud habent pab. In pc. vero hoc loco plura quædam verba deſunt.

Verſ. 4. ἃ μὴ φαίνεταί σοι. Pro ἃ μὴ habet ὃν οὐ pb. quæ perperam e ſuperioribus repetita ſunt.

Verſ. 5. Πράξει μέν σοι τινά. „*Faciet ille quidem tibi quædam, quæ videntur eſſe formidabilia.* Niſi ſequeretur, πῶς δύναται ποιῆσαι; legendum ſuſpicarer προσπάξει." WOLFIVS. Nil variant libri.

Ibid. ἵνα δὲ καὶ ἐκπλίνων αὐτὰ πάθῃς. „Reſpondet πάθῃς verbo ſuperiori πράξει. *Vt autem ea patiaris, in*

tua

tua aversatione." VPTON. Multo commodius Wolfius verterat: *ut autem tu ea sic feras, ut averseris.* ἐκκλίνειν tamen rectius semper *declinare, refugere*, interpretabimur.

Vers. 7. Τοῦτό σοι προοίμιον. MERICVS CASAVB. p. 39. l. 1. ad M. Anton. lib. X. s. 38. ἐκεῖνο ῥητορεῖον. „Id vult Antoninus, τὴν προαιρετικὴν δύναμιν, seu, quod eodem redit, dogmata & opiniones cujusque, a quibus pendet ἡ προαίρεσις, ῥητορείαν recte posse nuncupari; ut quae plus possint ad impellendos in hanc vel illam partem animos, quam ῥητορικὴ quaevis: cujus alioqui virtuti quantum passim tribuant scriptores antiqui, ex multis eorum querelis notum est. Rem fuse docet Arrianus in Epictetum L. II. c. 23. Περὶ τῆς τοῦ λέγειν δυνάμεως. *Quantum tribuendum sit Eloquentiae.* Vide & ejusdem libri cap. 2. περὶ Ἀταραξίας: ubi notanda verba quae fortasse cogitabat (perpetuus Arriani imitator) Antoninus, cum haec scriberet: Τοῦτό σοι προοίμιον, τοῦτο διήγησις, τοῦτο πίστις, τοῦτο νίκη, τοῦτο ἐπίλογος, τοῦτο εὐδοκίμησις. *Hoc tibi exordium est, haec narratio, haec confirmatio, haec victoria, haec peroratio, haec gloriatio.* Huc facit & Senecae de vera fortitudine locus, Epist. 85. *Non est enim fortitudo inconsulta temeritas, nec periculorum amor, nec formidabilium appetitio. Scientia est distinguendi quid sit malum, & quid non sit; diligentissima in tutela sui fortitudo est, & eadem patientissima eorum, quibus falsa species malorum est.*" Haec Casauboniana ad h. l. retulit Vptonus. Cetcrum quod Procemii, & variarum partium hunc meminit Epictetus, quibus oratio constat, id plane suo fit loco, quoniam sermo hic instituitur cum homine qui litem coram judice pendentem habebat, & in eo erat ut causam suam publice diceret.

Ibid. τοῦτο εὐδοκίμησις. εὐδοκίμησον Vptonus cum Wolfio *gloriationem* vertit, quod & nos tenuimus. Idem vero VPTONVS in Indice vocabulum esse statuit e rhetorum pariter scholis desumtum, eam partem orationis significans, quae *approbatio* dicitur; quo nomine quid intelligatur, explicat auctor ad Herenn. lib. II. cap. 6.

Vers. 8. ὁ Σωκράτης. Caret e pa.

Ibid. Οὐ δοκῶ οὖν σοι ἄπαιδα τῷ βίῳ πρὸς τοῦτο παρασκευάζεσθαι. „In Apolog. Xenophontis: [sub init.] Ἐκεῖνος γὰρ ἔφη [Ἑρμογένης,] ὁρῶν αὐτὸν περὶ πάντων μᾶλλον

μᾶλλον διαλεγόμενον, ἢ περὶ τῆς δίκης, εἰπεῖν· Οὐκ ἐχρῆν μέντοι σκοπεῖν, ὦ Σώκρατες, καὶ ὅ τι ἀπολογήσῃ; Τὸν δὲ τὸ πρῶτον ἀποκρίνασθαι· Οὐ δοκῶ σοι ἀπολογεῖσθαι μελετῶν διαβεβιωκέναι; Ἔπειτα δ' αὐτὸν ἔρεσθαι, πῶς; Ὅτι οὐδὲν ἄδικον διαγεγένημαι ποιῶν, ἥντερ νομίζω μελέτην εἶναι καλλίστην ἀπολογίας. Confer & Ἀπομν. lib. IV. cap. ult. ſ. 4." VPTON. Apud Arrianum noſtrum pro παρασκευάζεσθαι legendum ſuſpiceris παρεσκευάσθαι in præterito tempore. Id quidem & per ſe commodius foret, & cum Xenophontis verbis, e quibus hæc ducta ſunt, melius conveniret.

Verſ. 9. οὐδὲν οὐδέποτ' ἄδικον. „Ita ms. Pariſ. [neinpe noſter pa.] Vulgo οὐδέν ποτ' ἄδικον." VPTON. οὐδέν ποτ' edd. ante Vpt. οὐδέποτ' pbc. absque οὐδέν.

Verſ. 10. λέγω σοι, ἤδη αὐτόθεν παρασκευάζου. Comma inſerui poſt σοὶ, ut verba ἤδη αὐτόθεν ad παρασκευάζου referrentur, ſicut vſ. 14. ἤδη αὐτόθεν δίελε junguntur. Cum abeſſet vulgo diſtinctio, ἤδη αὐτόθεν cum λέγω σοι junxerunt Wolfius & Vptonus in verſione, *jam tibi dico protinus.*

Ibid. καὶ τὸν ἀνιδίκον. καὶ τοῦ ἀνιδίκου ſuſpicatus eram. Corrupte τὸν ἄδικον pb.

Verſ. 11. γονάτων ἅψασθαι. „Supplicantium more." VPTON.

Ibid. εἰ οἰμῶξαι. Sic Vpton; olim καὶ οἰμῶξαι, WOLFIVS vero: „Fortaſſe, εἰ οἰμῶξαι." — „Huic lectioni favet noſter codex." VPTON. In εἰ conſentiunt pab. ἢ habet pc.

Verſ. 13. ἀλλ' ἁπλῶς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας, ἢ ταῦτα ἢ ἐκεῖνα. „Nam, ut ait Horatius Sat. II. 7, 18.

— — — *Quanto conſtantior idem*
in vitiis, tanto levius miſer, ac prior ille
qui jam contento, jam laxo fune laborat.

Ita quoque Epictetus lib. IV. c. 2. [vſ. 9.] εἰ μὴ ἀρέσει ταῦτα, ὅλος ἀπόκλινον ἐπὶ ταναγλία. Conf. Com. Shaftesb. Vol. I. p. 131. ubi hac de re philoſophice diſſerit." VPTON.

Ibid. ἀγεννῆ. ἀγενῆς pab.

Ibid. ἀπαγόρευσον. „Angli *cry off*, vel *yield*." VPTON.

Ibid. πληγὰς πολλάς. πολλὰς πληγὰς pb.

Verſ.

Verſ. 14. *διέλε*, ſcil. *τὰ πράγματα*. „Conf. II. 5, 4. II. 6, 24. II. 19, 15. Vide etiam M. Anton. III. 11. VII. 29. XII. 10.“ VPTON. Perperam *διέλε* ſcripſerunt Ven. & Baſ.

Ibid. *ποῦ Φύσις κακῶν καὶ ἀγαθῶν; οὗ καὶ ἀλήθεια. ὅπου ἀλήθεια, καὶ οὗ Φύσις, ἐκεῖ τὸ εὐλαβές· ὅπου ἡ ἀλήθεια, ἐκεῖ τὸ θαρραλέον, ὅπου ἡ Φύσις.* „Poſtrema verba, *ὅπου ἡ Φύσις*, aut redundare videntur, aut tranſpoſita eſſe, aut aliquid omiſſum. Fortaſſe legendum, ut ſupra etiam, *ὅπου ἀλήθεια καὶ οὗ Φύσις, ἐκεῖ καὶ τὸ θαρραλέον.* Hanc lectionem in convertendo ſecutus ſum. *Naturam* autem *& veritatem* intellige de *vero judicio & recta voluntate hominis.* *τὸ εὐλαβὲς* intellige, *cavendum ne perperam judices aut appetas.* *τὸ θαρραλέον*, ſi recte ſentias & appetas, *confidendum eſſe*, neque mali quicquam timendum.“ WOLFIVS.

„Mihi hæc verba delenda videntur, *ὅπου ἡ ἀλήθεια — — ὅπου ἡ Φύσις.* Solent enim oſcitantes librarii eadem repetere. Hoc modo igitur forſan legendum: *Ποῦ Φύσις κακῶν καὶ ἀγαθῶν; Οὗ καὶ ἀλήθεια. Ποῦ ἀλήθεια; Οὗ καὶ Φύσις· ἐκεῖ τὸ εὐλαβὲς, ἐκεῖ τὸ θαρραλέον.* Vide II. 13, 3.“ VPTON. — Eodem modo legendum diſtinguendumque jam cenſuerat Salmaſius: *ποῦ ἀλήθεια; οὗ καὶ Φύσις· ἐκεῖ ἡ εὐλαβ.* Wolfii verſionem intactam tenuit Vptonus; neque ego quidquam in ea mutavi. Nam ita turbata mihi ſgræca h. l. viſa ſunt, ut de eis ſanandis, aut tolerabili aliquo modo explicandis, adhuc quidem, prorſus deſperaverim; neque enim per ſe ſenſum ullum extricare ex eis valeo, neque, quo pacto vel cum præcedentibus cohæreant, vel cum ſequentibus, perſpicio. Nihil vero remedii offerunt ſcripti libri, qui a vulgata ſcriptura nihil quidquam diſcedunt, niſi quod, pro *καὶ οὗ Φύσις*, pejus etiam *καὶ οὐ Φύσις* dent pab. cum ed. Ven. ubi *οὗ* habet pc. cum edit. Baſ. & ſeqq. *περὶ τοῦ εὐλαβεῖσθαι καὶ τοῦ θαρρεῖν* ſuperiori capite dictum eſt, ſed in alium ſenſum.

Verſ. 15. *Ἐπεὶ τί δοκεῖς;* Sic pb. cum aliis in contextu, ſed ibi inter lineas *ἐπεί τοι* ſcriptum, interrogandi vero ſignum non poſt *δοκεῖς*, ſed deinde ſolum poſt *βλάψαι δὲ οὔ*; ponitur. Haud ſane abſurde.

Ibid. *Ἐμὲ δ' Ἄνυτος.* Vide ad I. 29, 18.

Verſ. 16. *ἐνταῦθα οὐ φέρει.* „Nempe *πρὸς τὸ τὰ ἐκτὸς τηρῆσαι.*“ VPTON. Recte. Sic & WOLFIVS:

„Hanc

„*Hanc viam non huc ferre;* ſcilicet ad conſervationem vitæ & fortunarum.“

Ibid. ἀλλ' ἄλλῃ. Ἄλλῃ absque jota ſubſcripto dabant Ven. Baſ. & Genev. WOLFIVS vero, *ſed alio*, vertit; & in Notis ſic ſcripſit: „ἀλλ' ἄλλῃ, *ſed alio.* Lego adverbialiter: *Non deducit ad conſervationem, ſed perniciem.* Si ἄλλῃ nomen eſſe placet, ſententia nihilominus conſtabit, *aliam eſſe viam*, qua vita & fortunæ conſerventur, ſupplicem geſtum, lacrymas, deprecatores, uxoris & liberûm productionem. Vide Apologiam Platonis.“ — Wolfii rationem ſecuti ſunt editores Colon. Cantab. Lond. anon. & Vpton, ἄλλῃ exprimentes. In codicibus noſtris, etiam ubi opus erat, perraro ſubſcribitur jota.

Ibid. τί οὖν ἐστιν ὅτι οὐκ ἔχει λόγον, καὶ προσερεθίζει; „τί οὖν ἐστίν; ὅτι οὐκ ἔχει λόγον καὶ προσερεθίζει. *Quid ergo eſt? Quod abſurdum eſt, atque etiam irritat.* Socratis illa oratio de Anyto & Melito abſurda eſt, ſcilicet ſi vitam conſervare velit: atque etiam irritat animos judicum, qui reum ſuperbum eſſe, & ſe contemni putant, aſſueti ſcilicet reorum lamentationibus & ſupplicationibus. τὸ λόγον ἔχειν, eſt idem quod εὔλογον εἶναι, καὶ μετρίον οὐκ εἶναι. Si cui placet, ſic etiam diſtinguat licet: τί οὖν ἐστιν ὅτι οὐκ ἔχει λόγον; καὶ προσερεθίζει. Vt ſententia ſit: *Adeo iſta oratio reo vitæ cupido non convenit, ut etiam irritet judices.* Locus ſubobſcurus eſt. Quare, conjecturis meis expoſitis, ἀνέχω καὶ διασκέπτομαι de iis etiam quæ ſequuntur.“ WOLFIVS. „τί οὖν ἐστιν, ὅτι &c. *Quid ergo in cauſſa eſt, quod eorum* (ſcil. accuſatorum) *nullam habeat rationem, ſed inſuper irritet?* Ἔχει autem eſt lectio noſtri codicis, & editi Salmant. Cæteri libri [edd.] dant ἔχοι.“ VPTON. In ἔχει conſentiunt noſtri pabc. & ſic ſcripſit etiam Wolfius in Notis. Interrogandi notam editi omnes cum mastis poſt προσερεθίζει ponunt, non poſt ἐστὶν, ut Wolfius fecit. Sub Græco contextu, Wolfii verſionem tenuerat Vptonus: *Quid ergo eſt? Nec rationem iſtud habet, atque inſuper irritat.* Ego vero non magis, quam Wolfius, locum hunc expedio: quem quocumque modo interpreteris, corruptum aut mutilum puto. Nec vero commoda medicina occurrit.

Verſ. 17. ὁ ἐμὸς Ἡράκλειτος, *meus* Heraclitus; — „Epicteti popularis ſeu familiaris.“ VPTON *in Lud.* Caret ὁ pb. minus commode.

Ibid. τί μέλλετε κρίνειν. Perperam *μέλετε* editt. vett. quæ sæpius in hoc verbo peccarunt. Correxit anonymus Lond. Et verum habent pabc.

Ibid. ὑμεῖς τε μᾶλλον. Ante Vpt. editi omnes, *ὑμεῖς τὸ μᾶλλον.* Vnde WOLFIVS: „Fortassis ut *τὸ πλέον*, redundante articulo; aut *ὑμεῖς γὰρ μᾶλλον.*" At *τε* suo e codice edidit Vpton, cui adsentiuntur nostri tres. Meibomius aut delendum *τὸ*, aut in *τοι* mutandum notaverat.

Ibid. καὶ οὕτω κατέστρεψε τὸ πραγμάτιον. „*τὸ καταστρέφειν* & *evertere* & *finire* est. Potest igitur intelligi, *eum sic peroraſſe.* Sed quia mentio fit Socratis, cujus magnanimo responso sic exarserunt judices, ut capitis hominem innocentissimum condemnarent; eundem etiam Heracliti causæ exitum fuisse probabile est." WOLFIVS. Sic & idem in versione, quam tenuimus cum Vptono; *Atque ita negotiolum evertit.* Equidem tamen malueram, *atque sic peroravit; atque hunc orationis finem fecit;* si modo *καταστρέφειν τὸ πραγμάτιον* eodem modo dici possit, ut *καταστρέφειν τοὺς λόγους, τὴν δημηγορίαν, &c.* apud Polybium aliosque. Sed in Wolfiana versione adquiescendum putavi.

Vers. 18. *Τίς χρεία;* Olim *τί χρεία;* Hinc WOLFIVS: „Lego *τίς χρεία; Quis usus? Quorsum opus fuit* tali epilogo? Videtur reprehendere *κακοζηλίαν* Heracliti sui, qui judices sine ulla causa irritarit. Socrati enim gravissimæ causæ fuerunt, cur responderet judicibus, sese meruisse, ut amplissimis honoribus & præmiis decoraretur. Nam & interrogatus erat, & non innocentiam tantum suam, sed & merita in remp. profiteri necesse habebat, & sic animi constantiam declarabat." — *τίς χρεία*, pro *τι*, Vptonus demum in contextum recepit, auctoritate sui codicis; cum quo faciunt nostri pbc.

Vers. 20. *εἰ δ' ὑπακοῦσαι λόγος ἀρκεῖ.* Vulgo omnes; *εἰ δ' ὑπακοῦσαι, λόγος ἀρκεῖ.* Hinc: — „*Εἰ δ' ὑπακοῦσαι*, scil. *θέλεις τῷ δικαστῇ. si judici parere, teque judicio sistere vis. λόγος ἀρκεῖ καὶ πεῖσαι, τό γε παρ' αὐτόν. Satis est orationem habere, & judici probare causam, quatenus id in oratione situm est.* Nam in epitaphio Demosthenis scribitur, Eloquentiam non plus valere, quam quantum auditores a se impetrari sinant." WOLFIVS.

„λόγος

„λόγος ἀρκεῖ. Forte αἱρῇ. Vide ſupra lib. I. c. 29. [vſ. 28.] & Gatak. ad Marc. II. 5." COM. SHAFT. — „Recte vir nobilis. Vide ad I. 29, 28. Ms. Pariſ. non ἀρκεῖ, ſed ἀρεῖ exhibet. Lapſus proclivis, pro αἱρεῖ, ſeu αἱρῇ. Idem error in Plat. de Rep. lib. X. p. 604. edit. Steph. ὁ λόγος ἀρεῖ, pro αἱρεῖ. Tota autem ſententia ſic legenda & interpretanda videtur: *Εἰ δ' ὑπακοῦσαι λόγος αἱρῇ, καὶ πεῖσαι, τό γε παρ' αὐτὸν, τὰ κ. τ. λ. Si vero judici parere & perſuadere (quantum in te eſt) ratio exegerit, ordine cætera facienda ſunt, quæ is locus* (intellige, Forum, ſ. Prætorium) *poſtulat; modo conſerves quod proprie tuum eſt;* nempe conſtantiam & perſonæ decorum." VPTON. — Nihil opus erat ſubjunctivo αἱρῇ. Satis erat αἱρεῖ, quod haud cunctanter adoptavi, cum mendoſum ἀρκεῖ in contextu reliquiſſet Vptonus. Et αἱρεῖ plane habet pb. ἀρεῖ pac.

Ibid. τὰ ἑξῆς τούτῳ ποιητέον, τηροῦντι μέντοι τὰ ἴδια. „*Ordine cætera facienda ſunt, quæ is locus* (forum ſ. prætorium intellige) *poſtulat.* Sententia eſt opinor: Qui tam elato ſit animo, ut Heraclitus iſte fuerit, ei negligendum potius agellum fuiſſe, quam in judicium veniendum. Sin agellum non negligat, ita cauſſam agendam, ut locus, res & tempus poſtulet: conſervato tamen decoro, ne ſeſe nimis abjiciat. Hoc enim eſt, puto, τηρεῖν τὰ ἴδια, *conſervare ſua*, hoc eſt, τὸ πρέπον, (nihil enim tam decet, quam ſervare conſtantiam) καὶ τὰ ἐφ' ἡμῖν, & *ea quæ noſtri juris ſunt.* [conf. vſ. 2—4.] Τὰ ἴδια τηρεῖν, pro *rem ſuam familiarem tueri*, uſurpare, non eſt moris Epicteti, qui eam κτησίδιον appellare ſolet, aut κτῆσιν, aut χρήματα, aut (ut hic) ἀγρίδιον." WOLFIVS. — Mendoſe τὰ ἑξῆς τοῦτο dederat Ven. Recte τούτῳ Baſ. & ſeqq. Mendoſum τοῦτο tenent pabc.

Verſ. 21. Ὑπόθου μοι. Vulgo omnes ὑποθοῦ, cum accentu in ultima. Penacute ſcribendum putavi, ſic jubentibus præceptis grammaticis. cf. II. 15, 6. Eadem ratione apud Heſychium σύνθου & κατάθου habes. Et ſic ὑπόθου h. l. ſcribit pc. ſed ὑποθοῦ pab. De re, hæc monuerunt interpretes: „*Præcipe*, aut *da mihi conſilium, mone quid facto ſit opus.* Sententia eſt: Non tum demum petendum eſſe conſilium, cum in diſcrimen ventum ſit: ſed ita quemque inſtitutum & meditatum eſſe oportere, ut in quovis negotio in promtu habeat, quid ſe facere deceat; ſicut is qui ſcribendi artem teneat, quodvis propoſitum nomen ſcribere norit." WOLFIVS. —

„Verte: *Ea quoque ratione ridiculum eſt dicere, Propone mihi aliquid. Quid tibi proponam?*“ VPTON. — Non video equidem, cur a Wolfii interpretatione, quam in verſione recte tenuit, nunc discedat Vptonus. Verbum ὑποτίθεσθαι manifeſte nunc eadem notione accipiendum, qua nomen ὑποθήκη mox verſ. 25. & frequenter aliàs, nempe de *præcepto*, *monito*, *admonitione*. Conf. I. 25, 5. & ibi not. Intelligi autem ex hoc ipſo loco par eſt, hominem illum, qui ad cauſſam aliquam coram judice agendam proficiſcebatur, rogaſſe Epictetum, ut ſibi præceptum aliquod atque monitum daret de inſtituto quod in eo negotio tenere debeat. Reſpondet Epictetus: Generalia præcepta atque monita tu non intelligis; neque ad ea vel percipienda vel tenenda atque ſequenda præparatum animum habes; & multum temporis, atque otii, quod tibi nunc non ſuppetere video, requireretur, ad totam rationem, totumque inſtitutum, quod in rebus hujus vitæ adminiſtrandis tenere homo debet, explicandum. Quodſi vero *particulare aliquod præceptum ſive monitum* tibi nunc tradam, nullus ejus tibi uſus erit. Eodem fere modo ad alium hominem diſſerit, qui eum, ut ſibi aliquid diceret, rogaverat. cap. 24. lib. II.

Verſ. 22. οἷον εἰ ἀγράμματος. „Inſerui οἷον, [quod ignorabant ſuperiores omnes editt.] fide noſtri codicis.“ VPTON. — Deeſt illa vox in noſtris codd. ut in olim editis.

Verſ. 23. ὅτι Δίων. „*Dion* uſurpari θετικῶς & exempli gratia, obſervabam ad I. 12, 13. Sic apud Laërt. in vita Zenonis, VII. 65. Δίων περιπατεῖ. Sic apud Sext. Empiricum [ſexcenties,] & apud Plutarchum.“ VPTON.

Ibid. εἶτα παραλθὼν ἐκεῖνος αὐτῷ προβάλῃ. Perperam editiones omnes, nec Vptoniana excepta, προβαλῇ ſcripſerant; quod ſuo loco ſtetiſſet, ſi præceſſiſſet εἶτα ἀπελθόντι αὐτῷ. Sed poſt παραλθὼν ἐκεῖνος neceſſario activum προβάλῃ requirebatur. Ferri potuiſſet προβάλληται in Medio; ſed paſſivum προβαλῇ ferri nullo modo poterat: & in ipſo paſſivo non tam aoriſtus ſecundus hujus verbi in uſu eſt, quam aoriſtus primus, ut verſu ſuperiori. Similliman mendam jam ſuſtulimus I. 29, 40. ἐκεῖνος eſt *alter*, *is cujus eſt proponere nomen*; vel *ille*, notione eminentiore, ſcil. *præceptor*. Hæc ſcripſeram, cum προβάλῃ plane ſcriptum reperi in pb. προβαλεῖ pc. προβαλῇ pa.

Ibid.

Ibid. τί γράψει; τί γράψῃ; pbc. Neutrum male.

Verſ. 24. ἔχεις καὶ παρασκευάσασθαι. Sic ſuo e codice edidit Vpton. Olim ἔχεις καὶ παρασκευάσαι, neque aliud dant noſtri libri. Ad quæ verba WOLFIVS hæc notavit: „Ἔχεις καὶ παρασκευάσαι. *Potes parare tibi.* Malim ἔχεις, ſcilicet τὴν τέχνην, *tenes artem: καὶ παρασκεύασαι*, [videtur παρασκεύασαι ſcribere voluiſſe,] *& paratus es.* Memento, Lector, ex tempore habitas fuiſſe has diſputationes, ac tum aliud ex alio in mentem venire dicenti: quo minus mireris, cum inſtitutus ſermo ſit de conſtantia, ſeu animo perturbationis experte; nunc de præparatione philoſophica dici, etſi hæc ad ſervandam conſtantiam plurimum facit." — De occaſione, qua ad poſterius iſtud argumentum tranſiit, vide quæ notavi ad verſ. 21.

Ibid. ἂν γὰρ ἄλλο τι. Mendoſe δὲ pro γὰρ habent editt. Gen. Col. Cant. & Lond. anon. Veram lectionem ex priſcis editionibus tacite reſtituit Vpton. eamdemque tenent noſtri mssti. Vide Not. ad I. 9, 2.

Verſ. 25. κωλίεσθαι. Perperam κωλύεσθαι pc.

Verſ. 26. Τίς δ' ἐστὶ κύριος; „Vide infra, II. 13, 23. & Enchir. c. 14, 2. [Wolf. c. 20.]" VPTON.

CAPVT III.

Verſ. 1. γράμματα — — συστατικά. „De *epiſtolis* ſeu *literis commendatitiis* vide Suic. Theſ. v. Συστατικός." VPTON.

Ibid. ὅτι μὲν ἄνθρωπος. „Cicero de Legib. I. 9. *Natura ſpeciem ita formavit oris, ut in ea penitus reconditos mores exprimeret: — — & is qui adpellatur vultus, qui nullo in animante eſſe præter hominem poteſt, indicat mores.*" VPTON.

Verſ. 2. εἰ ἀργυρογνωμικός ἐστι, γνώσεται· σὺ γὰρ σαυτὴν συστήσεις. „Hunc locum ſupplevi atque emendavi ex noſtro codice; qui in aliis ſic legitur, *εἰ ἀργυρογνωμικός ἐστι, σὺ σαυτὴν συστήσεις.*" VPTON. Cum Vptoni codice conſentit noſter pb.

Verſ. 3. Ἔδει οὖν &c. „Confer II. 13, 16. IV. 5, 16 ſq." VPTON.

Verſ. 4. Ἀλλ' ἐπὶ συλλογισμῶν &c. „*At vero in re ſyllogiſtica, affer quem velis, & dijudicabo tibi, quis ſyllogiſmos reſolvere poteſt, quis non.* (Nam dicuntur ἀναλυ-

ἀναλυτικοὶ, qui utuntur τῇ ἀναλύσει.) *Quamobrem? Quia novi ſyllogiſmos reſolvere: habeo facultatem quam eum oportet habere, qui in re ſyllogiſtica bene inſtitutos cognoſcere poſſit. In vita vero quid ago? Nunc dico bonum, nunc malum. Quid cauſſæ eſt? Contrarium quam quod in re ſyllogiſtica evenit, inſcitia nempe atque imperitia.* Sic verte & diſtingue." VPTON. Nempe ſub Græco contextu Wolfianam fere verſionem tenuerat Vpton, quæ ſic habebat: *Eodem modo quam vis affer ratiocinationem; eam ego dijudicabo quæ reſolvi, quæ non reſolvi poſſit. Quamobrem? Quia ſcio reſolvere* &c. Inter ἐπὶ & συλλογισμ. exſpectabam inſertam μὲν particulam; ſed in nullo libro eam inveni. Pro ἐπὶ συλλογισμῶν verſ. 4. perperam ἐπὶ συλλογισμῷ dabant ante Vptonum omnes; ſed vſ. 5. in ἐπὶ τῶν συλλογισμῶν conſentiebant. Et h. l. ἐπὶ συλλογισμῶν habet pb. ἐπὶ συλλογισμοῦ pc. Sed in συλλογισμῷ cum vett. edd. facit pa.

Verſ. 5. Νῦν μὲν λέγω ἀγαθὸν, νῦν δὲ κακόν. „Deeſſe videtur τὸν αὐτὸν *eundem*; vel τὸ αὐτὸ, *idem*. Nam & ad rem & ad perſonam accommodari poteſt." WOLFIVS. Haud incommode ſubintelligi videtur pronomen.

Ibid. Τί τὸ αἴτιον; &c. „Τί τὸ αἴτιον: τὸ ἐναντίον. ἢ [nempe ſic ante Vptonum edebatur] ἐπὶ τῶν συλλογισμῶν ἀμαθία καὶ ἀπορία. *Quæ cauſſa eſt? Contrarium; ratiocinationum inſcitia & imperitia.* Dubium eſt, mihi quidem, utrum id velit quod dicere videtur; Dialecticæ inſcitiam cauſſam eſſe ignorantis & inconſtantis judicii; an vero ſignificet, ut ſyllogiſmos dijudicemus, in cauſſa eſſe Dialecticæ peritiam; ut homines dijudicare non poſſimus, in cauſſa eſſe, vel quod κριτήρια hic, ut in Dialectica, nulla habeamus; vel quod Dialectica in umbra per otium abutamur, non autem ad dijudicandas res, homines, & opiniones adhibeamus. Euripides quidem queritur:

Ὅτῳ τὸν ἐσθλὸν χρὴ κακοῦ διειδέναι,
οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι.

Nullam eſſe notam corpori impreſſam, qua homo improbus a viro bono dignoſcatur. Pythagoras tamen ἐφυσιογνωμόνει τοὺς παραγινομένους, e lineamentis corporis conjecturam de animo cujusque capiebat. Si legeretur ἢ ἐπὶ τῶν συλλογισμῶν εὐμαθία καὶ ἐμπειρία, *ſyllogiſmorum ſcientia & peritia*; ſententia eſſet argutior; nos ideo

ideo in vita minus ſapere, quod Dialecticis argutiis nimis occupemur." WOLFIVS.

„ἢ ἐπὶ τῶν συλλογισμῶν. Commentator hic mendoſum aliquid non immerito ſuſpicatur. Legendum credo τῶν βιωτικῶν: ſic ſupra, I. 25, 3. & infra, IV. 1, 63." COMES SHAFTESBVR. „Vide ad verſ. 4. Pro ἤ, noſter codex recte ἦ. Et dele interrogationem." VPTON. Nempe in fine capitis, poſt ἀπειρία, interrogandi ſignum in contextu poſuerat Vptonus; quod ſignum ignorabant ceteræ editiones, & delere rurſus ipſe recte jubet in Notis. ἦ cum Vptono cod. dat noſter pc. Cæteri ἤ, ut olim edebatur. Perſpecte vero jam Salmaſius ita ſcribendum diſtinguendumque monuerat, ut cum Vptono edidimus.

CAPVT IV.

TIT. μοιχείᾳ. Perperam μοιχίᾳ pa. & hoc loco, & ſupra in Indice Capitum.

Verſ. 1. πρὸς πίστιν γέγονε. „Vide I. 28, 20. IV. 9, 9." VPTON.

Ibid. τοῦτο ὁ ἀνατρέπων. ὁ ἀνατρ. τοῦτο pc. quod non præferam vulgato.

Ibid. τοῦ ἀνθρώπου. τοῦ δὴ ἀνθρώπου pc. otioſa intruſa particula.

Ibid. Φιλολόγων. Φιλοσόφων h. l. ſolus pa. qui tamen & ipſe vſ. 6. & vſ. 11. in Φιλολογ. cum cæteris conſentit.

Verſ. 2. Ἀλλ' ἄν, Φησίν. Caret Ἀλλ' pc.

Ibid. Τί γὰρ ἄλλῳ. Rurſus ex ed. Ven. & Baſ. reſtitui γὰρ, quod cum perperam in δὲ eſſet a poſterioribus editoribus mutatum, ad corruptam iſtam ſcripturam, Τί δὲ ἄλλο, hæc notavit VPTONVS: „Ms. Par. & cod. Salmant. τί γὰρ. At δὲ & γὰρ promiſcue uſurpantur." — Vide ad I. 9, 2. & paulo ante ad II. 2, 24. Mirum vero, quod editionis Ven. non mentionem fecerit Vptonus, quæ tamen ſemper ei ad manus fuit, in qua perſpicue γὰρ expreſſum. In ed. Baſ. eſt rurſus h. l. illud ſcripturæ compendium, quod ſæpe decepit poſteriores editores.

Ibid. Τίνα; τὸν πιστὸν &c. „Confer II. 10, 17. & IV. 9, 8 ſq." VPTON.

Verſ. 3. αὐτοὺς καταπάσσομεν; αὐτοὺς, pro ἑαυτοὺς poſitum, e ſuperioribus editionibus revocavi, cum in αὐ-

τοὺς suo more præter rem mutaſſet Vptonus. In αὐτοὺς conſentiunt pabc.

Verſ. 4. εἰ ἦς. Corrupte εἰ ἧς ed. Ven. Quod in εἰ ἦς mutavit editor Baſileenſis; idque tenuere ſequentes, atque etiam Vptonus. Perperam. Non erat hic locus ſubjunctivo præſenti, ſed imperfecto indicativi.

Ibid. σκευάριον — — σατρὸν. „Σατρὸν eodem ſenſu ac σαθρὸν uſurpatur apud Ariſtoph. in Plut. vſ. 814. Vide ibi Kuſterum. Cæterum confer III. 24, 33. III. 26, 25." VPTON.

Verſ. 5. Τί οὖ ποιήσωμεν; „Angl. *What ſhall we make of you?*" VPTON. ποιήσομεν in indicat. volebat Salmaſ. Sed non ſolicitandum vulgatum.

Ibid. καὶ τίς σοι πιστεύσει; Exſpectabam, καὶ τίς τί σοι πιστεύσει; Sed & in iſto adquieſco. Cæterum πιστεύσει recte editur inde a Cantab. conſentientibus noſtris mastis. Temere olim πιστεύσοι edebatur.

Ibid. Deſunt verba ὡς κόπριον in pb. ὡς κόπρον mendoſe ſcripſit pt.

Verſ. 6. Οὐδείς μου ἐπιστρέφεται, ἀνθρώπου Φιλολόγου; „*Nemo me curat, hominem ſtudioſum.* Querela uſitata noſtri ordinis, hoc eſt, ſcholaſticorum, negligi nos & non dignis affici præmiis. Si viri docti, prudentes, modeſti, omnis officii ſtudioſi ſumus, fit fortaſſe nobis injuria. Sed ſi & pertenui doctrina ſumus, & ignavi, negligentes, corruptis moribus, quid poſtulamus? Eone honos nobis habendus, quod in Academiis, ignava opera, qualemcumque Latinæ aut Græcæ linguæ facultatem, ſine judicio & doctrina rerum, ſine morum emendatione conſecuti ſumus? Quos nos ipſi facimus? Verba Latina & Græca, addè etiam Hebræa, neminem faciunt eruditum: ſed cognitio bonarum artium, cum qua civilis prudentia, induſtria, vitæ integritas, in omni genere officii diligentiæ aſſiduitas conjungenda eſt. Hæc cum præſtiterimus, aut non negligemur, aut juſtas querelarum cauſſas habituri ſumus. Vt vero nunc pleriqne vivimus, liberalius nobiſcum quam pro merito & dignitate noſtra agitur." WOLFIUS.

Ibid. οὖν εἰ οἱ σφῆκες ἠγανάκτουν. Cum omnes vulgo οἱ σκώληκες legerent, adoptare emendationem non dubitavi, ab VPTONO propoſitam. „Οἱ σκώληκες, *vermes.* (Inquit.) Quid ſi οἱ σφῆκες, *veſpæ?* Nam mox φεύγουσι πάντες &c. [Anglice:] *All people drive' em off, and if they can, ſtrike' em down.* [id eſt: *omnes*

omnes eas a se abigunt, & ubi possunt, percussas humum proiiciunt.] Immo vero translatio, quæ sequitur, [vs. 7.] *σὺ κέντρον ἔχεις, a vespis, non a vermibus*, sumitur." — Vulgatum *σκώληκας* pertinaciter tamen tenent libri nostri. Verbum *φεύγειν* activa notione *abigendi, fugandi*, nusquam (quoad equidem novi) usurpatum reperitur. Itaque *φεύγουσι* est *vitant, fugiunt.*

Vers. 8. *οὐκ εἰσὶν αἱ γυναῖκες κοιναὶ φύσει; Κἀγὼ λέγω.* „*Nonne sunt mulieres natura communes? Assentior*; inquit Epictetus. Atque ita Zeno & Chrysippus, apud Laërt. VII. 33. & 131. Non solum Plato in Repub. lib. V. Vide autem Fragm. p. 760. Lucian. in Fugitiv. p. 599. [cap. 18. T. III. ed. Reitz. pag. 374.] *Εἶτα κοινὰς ταύτας ἅπασι ταῖς ξυνοῦσι προθέμενοι, Πλάτωνός τι δόγμα οἴονται ποιεῖν· οὐκ εἰδότες ὅπως ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος ἄξιον κοινὰς ἡγεῖσθαι τὰς γυναῖκας.*" VPTON. Fragmentum Epicteti quod citavit Vptonus, illud est quod Stobæus exhibet, Serm. VI. p. 82 med.

Ibid. ἀνάρπαστον ἐλθών. Vulgo omnes, *ἀνάρπαστον ἂν ἐλθών.* Ego vero rursus obsequendum VPTONO putavi, monenti: „Lege *ἀνάρπαστον ἐλθών*, uti mox vs. 9." — In *ἀνελθών* tamen consentiunt libri.

Ibid. παρακειμένου. παρακαταkειμένου pc. quod vulgato præferendum videtur.

Ibid. ἢ λάθρα κλέψον. Particulam *ἢ*, cum abesset vulgo, adjecit Vpton e suo codice; cui suffragatur noster pb.

Ibid. καλὸς συμπότης &c. „Hæc spectant ad Socratica convivia apud Platonem & Xenophontem." VPTON.

Vers. 9. *τὸ δὲ θέατρον.* „Vide Cicer. de Finib. III. 20. p. 261. edit. Davis." VPTON.

Ibid. Ὅταν οὖν καθίσωσιν. Pro *ὅτε*, quod olim vulgatum erat, tacite *ὅταν* edidit Vpton. Recte vero, & puto præeunte ipsius codice: sic sane nostri tres.

Vers. 11. *Ἀλλὰ καὶ φιλολόγος εἰμί.* Ignorant h. l. *καὶ* edd. ante Vpt. cum pac. nec male. Tacite adjecit Vptonus, suum puto codicem secutus, cum quo facit pb.

Ibid. Ἀρχέδημον νοῶ. „*Archedemum intelliga.* Videtur adulterium excusare auctoritate magistri, qui fortasis, ut & Zeno, sensit, sapientibus communes esse debere uxores. Sed Epictetus, quamvis Stoicus, non

omnia Stoicorum deliramenta probaſſe videtur: ut & Panætius autore Galeno," WOLFIVS. „Parum ad rem Wolfius. Hæc autem Epictetus dicit ex perſona philologi iſtius; nulla cum ſugillatione Stoicorum. Vide Fragm. p. 760. & ſupra ad verſ. 8. *Archedemus* erat nobilis Stoicus, ex Tarſo Ciliciæ. Vide Strab. lib. XIV. Cicer. Acad. II, 47. Laërt. VII. 40. Ad rem Cebes: *Οὐδὲν γὰρ κωλύει εἰδέναι μὲν γράμματα, καὶ κατέχειν τὰ μαθήματα, ὁμοίως δὲ μέθυσον καὶ ἀκρατῆ εἶναι, καὶ Φιλάργυρον καὶ ἄδικον καὶ προδότην, καὶ τὸ πέρας ἄφρονα.*" VPTON. De Archedemo cf. Fabric. Bibl. Gr. lib. III. c. 15. T. II. p. 390. Ejusdem rurſus meminit Epict. infra cum Chryſippo & Antipatro. II. 17, 40.

Ibid. τί γὰρ διαφέρει. „Hæc verba deſunt in noſtro codice & Ms. Par. Male." VPTON. Deſunt in pab. Sed habet ea pc.

CAPVT V.

TIT. *μεγαλοφροσύνη. μεγαλοψυχία* h. l. pc. qui tamen in Indice Capitum vulgatum tenet.

Verſ. 1. *Αἱ ὕλαι ἀδιάφοροι.* „*Materiæ ſunt indifferentes:* hoc eſt, Res per ſe neque bonæ neque malæ. *ὕλη* a Latinis non ita uſurpatur, ut a Græcis. Quare verti, quaſi ſcriptum fuiſſet *τὰ ὄντα* vel *τὰ πράγματα τὰ ἐμπίπτοντα καὶ μεταχειριζόμενα.*" WOLFIVS. — Scil. in verſione ſic poſuit: *Res ipſæ quidem ſunt indifferentes.* Conf. c. 6, 1 ſq. & I. 29, 3. not.

Verſ. 2. *τὸ ἐπιμελὲς καὶ μὴ εἰκαῖον, μηδ' ἐπισεσυρμένον.* „Εἰκῇ, *temere*, *fruſtra.* [*præcipitanter, inconſiderate.*] *τὸ μὴ εἰκαῖον, cum nihil temere agitur. τὸ μὴ ἐπισεσυρμένον* ſignificare hic videtur *vigilantiam* & *acrimoniam. σύρματα* ſunt *longæ pallæ* Comicorum, ad pompam, non ad rem gerendam accommodatæ. Vide Tom. I. [nempe Enchir. cap. 31, 5. quod eſt cap. 38. extr. e recenſ. Wolf.] *ἐπισύρειν* eſt *attrahere, accerſere aliquid ſupervacaneum.* Poſſit ergo etiam de *frugalitate* intelligi. Simplicius [ad Epict. l. c. pag. 221.] *τὸ ἐπισεσυρμένον* interpretatur *τὸ ἀκάθαρτον.* Vide Tom. II. [Nempe Wolfii verſionem Simplicii cum ejus Adnot.]" WOLFIVS.

„*τὸ ἐπισεσυρμένον. ἐπισύρω, attraho, poſt me traho.* In inceſſu aut curſu dicitur *ἐπισύρεσθαι*, qui pedes ægre poſt

post se trahit. M. Anton. VIII. 51. *μήτε ἐν τοῖς πράξεσιν ἐπισύρειν, nec in actionibus languidus.* Vbi Gatakerus: „*ἐπισύρειν, languide agere*, tractum ab equis, qui apud medicos veterinarios *ἐπισύρειν* dicuntur, cum ilia trahentes languide incedunt.“ Hinc *ἐπισεσυρμένον, male coagmentatum, dissolutum, laxum, languidum, remissum.* Et *ἐπισεσυρμένως, sordide, remisse.*“ VPTON, *in Ind.* — *Τὸ ἐπισεσυρμένον, negligentia, segnities;* IV. 4, 46. *ἐπισεσυρμένως*, segniter, negligenter. Confer Heynium ad Enchir. 31, 5. Eumdem usum verbi *ἐπισύρειν* & conjugatorum apud Polybium observavimus: vide Lexic. Polyb. in *ἐπισύρειν*, & in *ἐπισυρμός*.

Ibid. *Ἂν μιμῇται τοὺς κυβευόντας. „Quando videlicet imitatus eos fueris, qui ludunt talis.* Similis est apud Terentium sententia, quum inquit in Adelphis:

Ita est vita hominum atque si ludas tesseris.

Prudentia enim omnis fortuna moderanda est. Nec dissimile huic est, quod Plato in decimo de Repub. monet his verbis: *ὥσπερ ἐν πτώσει κύβων, πρὸς τὰ πεπτωκότα τίθεσθαι τὰ αὑτοῦ πράγματα, ἔπη ὁ λόγος αἱρεῖ βέλτιστ' ἂν ἔχειν.*“ SCHEGKIVS. — „Vide M. Antonin. VII. 38. atque ibi Gatak.“ VPTON.

Vers. 3. *τεχνικῶς χρῆσθαι. „Τεχνικῶς, arte.* Sic Terent. Adelph. Act. IV. Scen. 7.

Si illud, quod est maxime opus, jactu non cadit,
illud quod cecidit forte, id arte ut corrigas.

Arte, id est, *secundum artem, τεχνικῶς.* Sic Virgil. Georg. IV. 56.

— — — — Arte *recentes*
excudunt ceras.

Et Aeneid. lib. I. 643.

Arte *laboratæ vestes.*

Phædrus, lib. II. [in Epilogo.]

Et arte *fictas animus sentit fabulas.*“

VPTON. Pro *μέλλει*, paulo ante, perperam & invitis msstis *μέλει* scribunt ed. Ven. & Bas. ut sæpe aliàs, & mox rursus infra vs. 11.

Vers. 4. *τὸ προηγούμενον ἔργον ἐκεῖνο.* „Scilicet *ἐστί. Illud est præcipuum vitæ munus.* Quodnam? *Τῷ πεσόντι ἐπιμελῶς [καὶ τεχνικῶς] χρῆσθαι. Eo, quod cecidit, recte uti.* Quomodo id fiet? Divisione rerum nostrarum

ſtrarum & alienarum.“ WOLFIVS. Olim τὸ μὲν προηγούμενον edebatur, & ſic dant pac. Particulam μὲν tacite delevit Vptonus; commode, & præeunte puto codice quo uſus eſt: noſter certe pb. eamdem pariter ignorat. τοίνυν μὲν προηγ. legitur in ed. Cantabr. omiſſo τὸ articulo, errore operarum, quem errorem repetiit Lond. anon.

Ibid. ἰδίαις τὰ πράγματα. „Vide II. 2, 14. II. 6, 24. M. Anton. III. 11.“ VPTON.

Verſ. 5. ἐν δὲ τοῖς ἀλλοτρίοις μηδέποτε μητ' ἀγαθὸν ὀνομάσῃς, μήτε κακόν. *Ne nomines;* id eſt, *ne ponas.* Simili dictione, ſed in diverſam nonnihil ſententiam, utitur II. 8, 4. οὐ λέγεις ἐπ' αὐτῶν τὸ ἀγαθόν. conf. ibid. vſ. 9.

Verſ. 6. καὶ ταύτῃ παρὰ τὴν Φύσιν. Vulgo omnes ſic legunt: καὶ ταύτην τὴν παρὰ Φύσιν. Hinc: — „Fortaſſis καὶ ταύτης (ſcil. τῆς προαιρέσεως) παρὰ τὴν Φύσιν. προαίρεσις, *voluntas*, ſive *delectus*, *reſpuit temeritatem.*“ WOLFIVS. „Lego καὶ ταύτῃ παρὰ τὴν Φύσιν. *Atque ea de cauſſa contra naturam.*“ VPTON. Cujus rationem probavi, atque in contextu ſequi non dubitavi. A lectione olim vulgata nil discedunt noſtri libri, niſi quod in ora pb. hoc loco ſcribitur ταύτῃ τοι παρὰ, ut ſit καὶ ταύτῃ τοι παρὰ Φύσιν. Et παρὰ Φύσιν quidem, absque τὴν, minime equidem improbem; ſed particulæ τοι non eſſe hic locum puto. Pro vulgato καὶ ταύτην τὴν παρὰ Φύσιν, Meibomius ſuſpicatus erat, καὶ ταυτὸ τῇ παρὰ Φύσιν.

Verſ. 7. ἅμα δ' εὐσταθῶς. Particula δὲ operarum errore omiſſa erat in ed. Baſ. Quare adjiciendam monuit Wolf. Et agnoſcunt eam reliquæ omnes editiones cum msstis.

Verſ. 9. εἰ δὲ μὴ &c. „εἰ δὲ μή, ſcil. δυνατόν, ἀδύνατον εὐδαιμονῆσαι. *Niſi diligentia cum deſpicientia jungi poteſt, beatitatis eſſe compos nemo poteſt.* Volunt philoſophi beati eſſe in hac mortali vita: quod quam belle eis ſuccedat, ipſi viderint. Ego magis Euripidem probo, qui ait, ὅτι ὁ βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ ξυμφορά. *vitam revera non eſſe vitam, ſed ærumnam:* quod neque animo ſemper bene eſt, & corpori ſæpe male.“ WOLFIVS. Bona verba, quæſo: optime Wolfi!

Verſ. 10. Ἀλλ' οἷόν τι ἐπὶ τοῦ πλοῦ ποιοῦμεν. Intellige, τοιοῦτον καὶ ἐνταῦθα ποιητέον. Sic mihi quidem viſum erat; quare *interrogandi ſignum* ſuſtuli, quod poſt

poſt τοιοῦμεν vulgo poſuerant edd. omnes. Quod ſi quis tamen prætulerit interrogationem, huic ego litem non movebo.

Ibid. Τί μοι δύναται; „Lego τί μοι δυνατόν; *In navigando quid ego præſtare poſſum? Eligere gubernatorem* &c. ſine interrogatione.“ WOLFIVS. Nempe olim ſic diſtinguebant orationem: τί μοι δύναται, τὸ ἐκλέξασθαι τὸν κυβερνήτην, τοὺς ναύτας, τὴν ἡμέραν, τὸν καιρόν; Vptonus denique, Wolfio obſequens, interrogandi ſignum poſt καιρὸν ſuſtulit, & poſt δύναται poſuit. Interrogationem neutro loco indicant mſsti noſtri; in δύναται vero conſentiunt omnes. δύναται cum Wolfio in δυνατὸν mutatum etiam voluit Meibomius; quod ego quidem non urgeam: attamen notanda locutio, haud ſane pervulgata, τοῦτο δύναταί μοι, pro ἐγὼ δύναμαι τοῦτο, vel τοῦτό μοι δυνατόν ἐστι.

Verſ. 11. ἄλλου ἐστὶν ἡ ὑπόθεσις. „*Tempeſtas rei eſt, quæ alteri proponitur*, nempe *gubernatori*. Vide II. 2, 21.“ VPTON. Locus ab Vptono citatus quid magnopere huc faciat, non video. ὑπόθεσις idem fere valet ac ὕλη, *materia alicui propoſita, in qua elaboret; argumentum alicui propoſitum in quo is ſe exerceat. Hoc argumentum* (inquit) *nunc ad aliam pertinet.* Articulus ἡ ad ὑπόθεσις deeſt in pc.

Verſ. 12. τοῦτο μόνον ποιῶ· μὴ φοβούμενος ἀποπνίγωμαι. ἀποπνίγωμαι in indicat. edidit VPTONVS, monuitque: „Sic Ms. Pariſ. Alii ἀποπνίγωμαι. Sed verba quædam e loco ſuo mota videntur. Reſtitue itaque: Ὁ μόνον δύναμαι, τοῦτο ποιῶ· ἀποπνίγομαι, μὴ φοβούμενος, οὐδὲ &c. *Quod ſolum poſſum, id ago: ſuffocor, non perterritus, neque* &c.“ — ἀποπνίγομαι in indicativo ſcribere juſſerat etiam Salmaſius; cujus auctoritatem non minus, quam Pariſienſis codicis fidem, tacite ſecutus hoc loco Vptonus, ut paſſim aliàs, videtur. At mihi & per ſe commodior ſcriptura olim vulgata viſa eſt, neque ullam medicinam deſiderare hunc locum putavi. *Quod poſſum, id unum ago;* nempe *ut non perterritus ſuffocer* &c. Particulam μὴ hoc loco vim conjunctionis, non adverbii, habere; poterat inde quoque intelligi, quod in ſequentibus verbis, ubi adverbio locus erat, non eadem particula μὴ vel μηδὲ, ſed altera, οὐ, οὐδὲ, utitur. Attamen conveniunt in ἀποπνίγωμαι pa. & pc. In pb. eſt ἀποπνίγωμαι, ſed ita, ut

ut videatur illud pariter in ἀποπνίγομαι mutatum voluiſſe librarius.

Verſ. 13. οὐ γάρ εἰμι ἀϊδὴς, ἀλλ' ἄνθρωπος. *Non enim ſum natura æterna & immortalis, ſed homo.* Vptonus cum Wolfio, *neque enim ſum æternitas;* minus commode, ut monuit Beauſobre in *Hiſtoire de Manichée*, lib. III. cap. 9. T. I. p. 573. ubi hæc verba Epicteti citans, ait: AION *veut dire dans cet endroit, un* DIEV, *un* IMMORTEL.

Ibid. ἐνστῆναί με δεῖ. *inſtare, adeſſe, præſentem eſſe me oportet.* „Ἐνστῆναι. Hinc ὁ ἐνεστὼς χρόνος, [*præſens tempus,*] & ὁ ἐνστὰς [τότε] πόλεμος, [*bellum tunc inſtans,*] apud Demoſthenem.“ WOLFIVS. „*Me præſentem eſſe oportet; ut horam.* Vt hora dicitur præſens, præterita: ſic me dici oportet. χρόνος ἐνεστὼς eſt *tempus præſens:* & hinc fit alluſio.“ VPTON. *in Notis.*

Verſ. 14. πότερον πνιγεὶς, ἢ πυρέξας. „*Vtrum ſuffocatione in undis, an febri.* Quod ad exitum attinet, nihil ſane intereſt: nam febris æque perimit, & longiore cruciatu, ac naufragium. Sed integris viribus, ſubito, aliena vi eripi vitam, multo certe horribilius eſt, præſertim ſi carnificina ignominioſa acceſſerit, quam natura ultro deficiente. Sed horribilem hanc ſpeciem, *larvam* appellat Epictetus.“ WOLFIVS.

Verſ. 15. περὶ τοῦ ἁρπαστοῦ. „Martialis etiam hac voce uſus eſt:

Sive harpaſta manu pulverulenta rapit.

Hujus diminutivum eſt ἁρπάστιον. Fortaſſis utres inflatiles intelligendi ſunt, quos Itali *Palonas* vocant.“ WOLFIVS.

„Ἁρπαστὸν, *pilæ genus*, quod luſui nomen dedit; in quo alteri pilam oſtendentes, alteri mittebant. Hujus autem, cui pila mittebatur, munus erat pilam excipere, & rurſus protinus tertio mittere. Vide Meurſ. de ludis Græcor. in v. Ἐφετίνδα. Seneca de Benef. lib. II. c. 17. *Volo Chryſippi noſtri uti ſimilitudine de pilæ uſu; quam cadere non eſt dubium aut mittentis vitio aut accipientis. Tunc curſum ſuum ſervat, ubi inter manus utriusque, apte ab utroque & jactata & excepta, verſatur.* Atque hæc optime explicant, quæ dicit Epictetus, περὶ τοῦ βάλλειν καὶ δέχεσθαι. λοιπὸν ἐν τούτῳ &c. ſic interpunge. *Hæc ars eſt; ut ego accipiam, immo etiam quamquam ſinum in id non expandero, ipſis manibus*

manibus accipere paratus: ut ille vero, si fecerò, accipiat. Pro λαμβάνει legendum forsan λαμβάνῃ, vel λαμβάνειν, scil. δύνηται. Hoc modo itaque se habet sententia: λοιπὸν ἐν τούτῳ ἡ εὐρυθμία, — — ἵν' ἐγὼ, μηδ' ἂν τὸν κόλπον ἐκτείνω, δύνωμαι λαβεῖν αὐτό· ὁ δὲ, ἂν βάλω, λαμβάνῃ." VPTON. „Ἁρπαστὸν, *harpaſtum*, dictum ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν. Namque arripere conati sunt projectum, non in sublime, sed solo repercussum, extraque ludi limites ejicere." *Idem* VPTON. *in Indice.*

Meminit *harpasti* Martialis non modo lib. IV. Epigr. 19. eis verbis quæ sunt a Wolfio prolata; sed rursus VII. 31. & XIV. 48. quæ loca citavit Jungermann ad Pollux. IX. 105. Adde Athen. lib. I. p. 14 sq. Cæterum confer mox notanda ad vs. seq.

Vers. 16. λοιπὸν ἐν τούτῳ &c. In omnibus editionibus, atque etiam in Vptoniana, λοιπὸν ad præcedentia verba referebatur; & Veneta quidem editio cum nostro cod. pa. nec proxime ante, nec post illam vocem distinguebat orationem; posteriores vero cum pbc. periodum in λοιπὸν claudebant. Recte vero Vptonus in Nota ad vers. præc. monuit, λοιπὸν ad sequentia esse trahendum, & post δέχεσθαι interpungendam orationem. conf. vs. 22.

Ibid. ἡ εὐρυθμία. εὐρυθμίας præcipuam curam habuisse pila ludentes, Athenæus etiam observavit, lib. I. p. 15.

Ibid. μηδ' ἂν τὸν κόλπον ἐκτείνω. *ne si sinum quidem pandam.* — „De sua imperitia loquitur:

Namque pila lippis inimicum & ludere crudis:

nec his tantum, sed etiam claudis." WODFIVS. „Male vide supra ad vers. 15." VPTON. „Mihi vero verior visa erat commodiorque Wolfii, quam Vptoni, interpretatio, ut hoc dixerit Epictetus: *in eo ineſt ſolertia, ut, cum ego ne ſinum quidem meum expandens excipere pilam poſſim, peritus luſor nuda manu eam excipiat, quamquam imperite a me imperito projectam.*

Ibid. ὃ δὲ, ἂν βάλω, λαμβάνει. Vtique λαμβάνῃ scribendum videtur, ut ad vers. præc. Vptonus monuit, quod ipsum Salmasius etiam monuerat. Pendet enim ab ἵνα non minus quam verbum δύνωμαι. Observasse tamen subinde mihi videor in his Dissertationibus, legitimum conjunctionis regimen, quod ad duo membra orationis extendi debuerat, negligi in posteriori membro; nescio

neſcio vero, utrum librariorum culpa, an quod auctor ἀκριβειων iſtam minus curarit. In λαμβάνει quidem hic conſentiunt libri omnes. Pro ὁ δὲ &c. ᾧ δὲ ἐν βάλῳ legendum ſuſpicatus erat Meibomius.

Verſ. 17. βάλλωμεν. Sic Vptonus edidit, e ſuo puto codice; ſic certe dant noſtri tres. βάλλωμεν edd. ante Vpt.

Ibid. ὁ μὲν ἐρεῖ βάλε, μὴ βάλῃς· ὁ δὲ μίαν ἔβαλες. „Locus ſuſpectus: nec tamen quid melius occurrit.“ WOLKIVS. „Noſter codex pro βάλοις [quod dabant editi, & tenuit etiam Vptonus,] habet βάλῃς. Sed adhuc corruptus eſt locus. Bis eadem ſcripſiſſe videntur librarii. Hinc primus error. Cæteris itaque deletis, lego: Ἀλλ' ὁ μὲν ἐρεῖ, Βάλε· ὁ δὲ, Μὴ βάλῃς. Τοῦτο δὲ μάχη &c. *Sed alius dicet, Jace: alius, Ne jacias. Hinc* &c.“ VPTON. Equidem probavi βάλῃ, quod dabat Vptoni codex, conſentiente noſtro pb. Et reliqua hujus interpretis emendatio inſigni utique veri ſpecie ſe commendat: nec tamen, quoniam nimis abit a librorum ſcriptura, adoptare eam auſus ſum. Si verum eſſet μίαν ἔβαλες, intelligendum foret, *unam (pilam,* σφαῖραν) *jeciſti:* id eſt, *jam tu jeciſti, nunc alterius ſunt vices.* In poſterioribus verbis, ὁ δὲ, μίαν ἔβαλλες, nil variant codices noſtri. Superiora ſic ſcribunt: βάλε, μὴ βάλοις· pa. ut olim edebatur; βάλλε βάλοις· pc. abſque particula negante; βάλλε μὴ βάλῃς· pb. abſque commate poſt βάλε.

Verſ. 18. Πῶς; Παίζων ἐν τῷ δικαστ. Sic quidem editi omnes; neque quidquam in contrarium e ſuo codice ad h. l. protulit Vpton; nec noſtri diſſentiunt codices. Mihi vero plane viſum erat, Πῶς παίζει ἐν τῷ δικαστηρίῳ; ſcribendum.

Ibid. Ἄνυτε, πῶς με φῂς &c. „Hæc memoriter citantur. Cum *Melito* verba facit Socrates. Vide Plat. Apol. p. 27. edit. Steph. [cap. 15. p. 84. ed. Forſteri.] Ἔσθ' ὅστις δαιμόνια μὲν νομίζει πράγματα εἶναι, δαίμονας δὲ οὐ νομίζει; M. Οὐκ ἔστιν. Σ. Ὡς ὤμοσας. Sic legem Aldi edit. *quam me juvit hæc tua reſponſio!* optime explicat Caſaub. ad Perſ. p. 150. Cæterum ex Platone patet, deeſſe in hoc loco Arriani Meliti reſponſum, nempe Δοκοῦσι, & omitti videtur propter vocem præcedentem, quem errorem frequenter erraverunt librarii. Lege igitur: Οἱ δαίμονές σοι τινὲς εἶναι δοκοῦσι; Δοκοῦσιν. Οὐκοῦν &c.“ VPTON. — De illo errorum frequentium

quentium fonte, quem nunc dicit doctus interpres, fuſe diſſerüerat ad I. 18, 8. At nunc quidem de ejusmodi aliquo errore ne cogitandi quidem locus erat. Nam ad quæſtionem iſtam, quam Socratem proponentem adverſario ſuo (ſive *Anyto*, ſive *Melito*, parum refert) inducit Epictetus, nullo modo reſponderi poteſt verbo δοκοῦσιν. Nempe in errorem Vptonum h. l. induxit Wolfius, cui (neſcio quomodo) exciderat, ut verba iſta, Οἱ δαίμονές σοι τίνες εἶναι δοκοῦσι; latine ſic verteret: *Nunquid aliqui genii tibi eſſe videntur?* quam verſionem Vptonus etiam tenuit. At id non ſonant græca verba. Quod ſubintelligens fortaſſe Vptonus, τινὲς in Notis ſcripſit, pro interrogativo τίνες, quod in contextu ipſe habet cum omnibus editionibus. Sed iſtam ſcripturam τινὲς, eo ſenſu quem Wolfiana verſio expreſſit, non ferebat articulus οἱ, ad nomen δαίμονες adjectus. Neque omnino nunc hoc vel apud Platonem vel apud Epictetum quæſiturus erat ab adverſario Socrates, *an illi viderentur eſſe aliqui genii ſive dæmones?* ſed *quinam* vel *quales ei dæmones eſſe viderentur?* quod & totius disputationis connexio, & verba apud Epictetum proxime ſequentia ſatis perſpicue oſtendunt.

Verſ. 19. ἡμιόνους μὲν ἡγεῖσθαι εἶναι, ὄνους δὲ μή; „*Semiaſini & aſini* feſtive græce dicuntur, ut Semidei & Dii latine. Sed in voce *muli* perit gratia ſcommatis, ut poſtea [verſ. 23.] in verbis χαίρειν, *gauderè*, & συγχαίρειν, *congaudere*, pro quo nos *gratulari* dicimus." WOLFIVS. Paulo ante, pro τίς οὖν σοι, perperam τίς οὖν μοι habent pab. Deinde, pro καταλιπεῖν, eſt ἀπολιπεῖν in context. pa. ſed altera lectio in marg.

Verſ. 20. οἷς ἔπαιζον. ἐν οἷς ἔπαιζεν pc.

Ibid. οὕτω καὶ ἡμεῖς. τὴν μὲν ἐπιμέλειαν σφαιριστικωτάτην, τὴν δὲ διαφορὰν ὡς ὑπὲρ ἀρπαστοῦ. „In hoc loco mutilo & corrupto nihil adjuvant codices." VPTON. Sententiam quidem rectiſſime haud dubie Wolfius in verſione expreſſit, quam & nos cum Vptono tenuimus. In oratione unum fortaſſe verbum poſt vocem ἐπιμέλειαν intercidit, προσφέρωμεν, aut ἐπιδεικνύωμεν ex verſ. ſeq. aut aliquod ſimile; aut ad ſummum duo, προσφέρειν ὀφείλομεν. Ac forſan etiam in conciſo & ſententioſo dicendi genere intelligi hæc poterant. Vocabulum σφαιριστικωτάτην conſulto adhibuit, ut in allegoria maneret. Eſt autem ἐπιμέλεια σφαιριστικωτάτη *diligentia quanta maxima adhiberi in pilæ ludo ab eis ſolet, qui artis ſunt peritiſ,*

riti, & acriter ei exercitio dant operam. Perperam ὀφαιρικωτάτην ſcripſit pc.

Verſ. 21. οὐκ ἐκείνην ἀποδεχόμενον. „Eleganter: alludit ad pilam; περὶ τοῦ βάλλειν καὶ δέχεσθαι, ut ſupra.“ VPTON. Mihi vero non datum eſt, in iſtis verbis rurſus alluſionem ad pilam videre. ἀποδέχεσθαι eſt *probare, laudare.* Et ἀποδέχεσθαι τὴν ὕλην idem ſonat, ac θαυμάζειν τὴν ὕλην, I. 29, 3. II. 6, 2.

Ibid. ἐπιδεικνύσῃ. „Noſter codex ἐπιμελούμενον.“ VPTON. Sic & noſter pb.

Verſ. 23. εἶτα ἂν ἐξέλθῃς. „*Deinde ſi egreſſus fueris.* Vnde? num a tyranno? Propemodum ſuſpicor deeſſe aliquid.“ WOLFIVS. „Scil. e judicio, e periculo. Sublnt. τῆς περιστάσεως, ut infra, II. 7, 12.“ COMES SHAFTESB. „εἶτα ἂν ἐξέλθῃς μηδὲν παθών. Angl. *Then if you come off without harm.*“ VPTON. Id vero eſt, *ſi incolumis evaſeris.*

Ibid. διασεσωσμένον. Nude σεσωσμένον pb.

Ibid. χαίρειν — — συγχαίρειν. Vide Wolf. ad vſ. 19.

Verſ. 24. κατὰ φύσιν, καὶ παρὰ φύσιν. παρὰ φύσιν, καὶ κατὰ φύσιν pa.

Ibid. Ὡσπερ ἂν εἰ ἀπόλυτοι ἦμεν. „*Quaſi abſoluti eſſemus.* Vrget hoc Epictetus, totum mundum unum quoddam eſſe magnum corpus, cujus ſinguli homines exiguæ particulæ ſint, & τῶν πρός τι. Neminem ſibi nasci, vivere, aut mori, ſed mundo: & quicquid accidat, id ad mundi ordinem conſervandum pertinere, atque æquo animo ferendum eſſe.“ WOLFIVS. „Optime. Vide II. 6, 11. II. 10, 4. M. Antonin. X. 24. de mente humana, μήτι ἀπόλυτον ἢ ἀπεσπασμένον κοινωνίας; Vide & lib. VIII. 34. ubi male vertitur *ἵνα τὴν ἀρχὴν μὴ ἀποῤῥαγῇ*, *ne* primitus *ab univerſo revelleretur*; pro, *ne penitus, ne omnino*: ſic τὴν ἀρχὴν reddi debet.“ VPTON. — At ibi τὴν ἀρχὴν ἀποῤῥαγὲν opponitur καὶ ἀποῤῥαγὴν πάλιν ἐπανελθεῖν. Apud Arrianum h. l. mendoſe ἀπόλυτον dabant ed. Ven. & Baſil. Cæterum quod hoc loco (pro illis verbis, εἰ ἀπόλυτοι ἦμεν. τῷ γὰρ ποδὶ) a Salmaſio adnotatum proditur, εἰ ἀπόλυτος ἦ τῷ μὲν γὰρ ποδὶ, nec video equidem quid in vulgata ſcriptura deſiderarit vir utique acutiſſimus, nec quidnam profutura fuerit iſta emendatio. Bene habet ἦμεν, in prima perſona pluralis numeri. Pari modo mox deinde etiam ἐφ' ἡμᾶν in prima perſona dicit.

Ibid.

Ibid. τῷ γὰρ ποθὶ &c. „Vide infra, II. 10, 4. M. Anton. VIII. 34.“ VPTON.

Ibid. ὑπολαβεῖν δεῖ. „Noſter codex χρὴ.“ VPTON. — Sic & pb. Fortaſſe nec hoc, nec illud ſcripſerat Arrianus; haud incommode enim omitti id verbum potuit.

Verſ. 25. κατὰ Φύσιν ἐστὶ, ζῆσαι μέχρι γήρως. *ſecundum naturam eſt, vivere usque ad jenectutem.* Quo planius pateret ſententia, quæ quidem ex connexione cum præced. verſu ſatis intelligebatur, *comma* poſt ἐστὶ inſerui, quod vulgo aberat. Minus commode Vptonus cum Wollio interpretabatur, *ſecundum naturam vivere licet usque ad ſenectam:* quo & pertinebat fortaſſe, quod ἔστι retracto accentu vulgo ſcribebatur, in quo ipſo ſcripti etiam codices præibant; ſic ſane & noſter pc. habet, ἔστι ζῆσαι. Neſcio, an & pab. qui mihi non amplius ad manum ſunt.

Ibid. πρὸ ὥρας. πρὸς ὥρας ed. Ven. perperam, & invitis msstis.

Verſ. 26. ὡς ἐκεῖνος οὐκέτι ἐστὶ τοὺς, (intellige, ἂν ἀπόλυτος ᾖ, *ſi a corpore ſit ſolutus*) οὕτως οὐδὲ σὺ (intell. ἂν ἀπόλυτος εἶναι βούλῃ, *ſi vis eſſe a magno corpore ſeparatus, ſi tuas rationes ab Univerſi rationibus ſeparatas eſſe cupis*) ἄνθρωπος. Conf. M. Anton. II. 16.

Ibid. Τί γάρ ἐστιν ἄνθρωπος; Μέρος πόλεως &c. „*Mundum* eſſe ad inſtar *urbis* ac *civitatis*, ſubinde inculcat Epictetus; II. 10, 5. III. 24, 10 & 43. II. 15, 10. τῆς αὐτῆς πόλεως πολίτην, καὶ τῆς μεγάλης καὶ τῆς μικρᾶς. Et paſſim. [Conf. ad I. 9, 1.] Seneca de Otio Sap. c. 31. *Duas* respublicas *animo complectamur: alteram* magnam *& vere publicam, qua Dii atque homines continentur; in qua non ad hunc angulum reſpicimus, aut ad illum, ſed terminos civitatis noſtræ cum ſole metimur: alteram, cui nos adſcripſit conditio naſcendi. Hæc aut Athenienſium erit, aut Carthaginenſium, aut alterius alicujus urbis, quæ non ad omnes pertineat homines. Quidam eodem tempore utrique dant operam,* majori minorique; *quidam tantum* minori, *quidam tantum* majori. Confer M. Anton. II. 11. III. 3. [Voluerat puto II. 16. III. 11.] VI. 44. XII. 36. & paſſim. Author de Mundo cap. 6. Οὕτως ὑπολητέον καὶ περὶ τῆς μείζονος πόλεως, λέγω δὲ τοῦδε τοῦ κόσμου. Cicero de Fin. III. 19. *Mundum autem cenſent regi numine deorum, eumque eſſe quaſi* communem urbem & civitatem

hominum & deorum, & unumquemque noſtrûm ejus mundi eſſe partem: *ex quo illud natura conſequi, ut communem utilitatem noſtræ anteponamus.* Idem de Nat. Deor. II. 62. de Leg. I. 7." VPTON.

Ibid. πρώτης μὲν bene habet; nec opus eſt ut cum Salmaſio πρῶτον μὲν corrigamus.

Ibid. ἤ τις ἐστὶ μικρὸν &c. „ἤ τις repoſui ex fide noſtri codicis: cum alii ἤ τι exhibent." VPTON. ἤ τις eſt etiam in pbc.

Verſ. 27. Νῦν οὖν ἐμὲ κρίνεσθαι; „*Nunc ergo me* &c. Verba ſunt indignantis μιμητικά." WOLFIVS. „Et, quæ ſequuntur (Νῦν οὖν ἄλλον &c.) rurſus horum μιμητικά. Nam æque ridiculum, dicere νῦν ἐμὲ, ac νῦν ἄλλον &c." COMES SHAFTESBVR. „Νῦν οὖν ἐμὲ κρίνεσθαι; Verba indignantis. Vide ad I. 1, 18. Cui Epictetus: Νῦν οὖν ἄλλον πυρέσσειν; Mimice. Si iſtiusmodi locutiones lectorem lateant, in tenebris verſari ſæpe neceſſe eſt." VPTON.

Verſ. 28. ἐν τούτῳ τῷ περιέχοντι. „Ptolemæo frequens, *coelos & aërem* appellare τὸ περιέχον, quod terras undique circumdet & quaſi complectatur." WOLFIVS. — „Seneca τὸ περιέχον vertit alicubi, *hoc quo circumdati ſumus ſpatium.* Lucret. V. 319.

Denique jam tuere Hoc circum ſupraque, quod omnem
continet amplexu terram."

VPTON. Vocab. περιέχον Polybio potiſſimum frequentatum vidimus.

Verſ. 30. Εἶτα ἐκεῖνος λέγει. Caret λέγει pc.

Ibid. Εὖ σοι γένοιτο. „Formula ironica. Vide I. 25, 30. Vtitur M. Anton. V. 28." VPTON.

Ibid. ἐποίησα ἐγὼ τὸ ἐμόν. „Reſpicit ad verba Socratis in Platonis Apol." IDEM.

Ibid. ἔστι γάρ τις κἀκείνου κίνδυνος. *Eſt enim aliquod illius quoque periculum.* In dubio eſt, utrum κἀκείνου ad hominem referatur; an ad rem, hoc modo, ἔστι γὰρ καὶ κίνδυνος τοῦ σὲ τὸ σὸν μὴ πεποιηκέναι. Equidem poſteriorem præferam ſententiam: & ſatis notum eſt, in Græco ſermone pronomen ἐκεῖνος non ſemper ad id quod remotius eſt referri, ſed ſæpe ad id de quo proxime dictum. In pc. pro ἔστι γάρ τις, mire ſcribitur, ἔστι γὰρ ὡς &c. quod quo pertineat, non perſpicio.

CAPVT

CAPVT VI.

Inſtituta eſt hæc disputatio cum juvene Philoſopho, qui, cum Nicopoli Romam reverti deberet, verebatur ibi tyran idem Domitiani, in philoſophos præſertim ſævientis. Vide verſ. 20. & 23. Et confer not. ad I. 24, 3.

Verſ. 1. Τὸ *συνημμένον ἀδιάφορον· ἡ κρίσις* &c. Conf. I. 25, 50 ſq. II. 5, 1. *ἡ δὲ κρίτις* & mox *ἡ δὲ χρῆσις* malebat Meibomius: ſed nihil habent illa *ἀσύνδετα*, quod offendere nos debeat.

Verſ. 2. Μή *ποτ' οὖν.* Μήτ' *οὖν* pa.

Ibid. εἴτη τις ὑμῖν. ἡμῖν pc. ſed & hic mox deinde *ὑμᾶς* cum cæteris. Ad rem quod ſpectat, quæ hic agitur, de ea perſpecte & enucleate dixit capite ſuperiori vſ. 6 ſqq.

Verſ. 3. Καλὸν *δὲ τὸ εἰδέναι τὴν αὑτοῦ παρασκευήν.* Vide II. 23, 34." VPTON. — In *αὑτοῦ* h. l. conſentiebant edd. omnes, cum quibus facit pb. Sed *αὐτοῦ* pc. & ſic quoque primum in pa, fuerat, in quo deinde in *αὑτοῦ* mutatum, ab eadem quidem manu.

Ibid. ἐν οἷς μὴ παρεσκεύασαι. „*In quibus paratus non es.* Cicero I. Officiorum: *Ad quas res aptiſſimi erimus, in iis potiſſimum elaborabimus. Sin aliquando neceſſitas ad ea nos detruſerit, quæ noſtri ingenii non erunt; omnis adhibenda erit cura, meditatio, diligentia, ut ea, ſi non decore, at quam minimum indecore facere poſſimus.* &c. WOLFIVS.

Ibid. πλεῖόν *σου ἔχουσιν.* πλεῖόν *σου ἔξουσιν* pc.

Verſ. 5. τὸ *ἀπὸ τῆς χρείας περιγινόμενον. παραγενόμενον* (ſic) pb. quod quamquam ferri poterat, cave tamen præferas alteri. Conf. Enchirid. I, 4. *not.* & XII. 2. not.

Ibid. ἐκείνου μὲν παραχώρει τοῖς περιτετραμμένοις. περιτετραμμένοις edebatur ante Vptonum. Hinc WOLFIVS: „Fortaſſe *τοῖς περὶ αὐτὸ τετριμμένοις, exercitatis in ea re.* Si *ἐπιτετραμμένοις* legas, erit *iis quibus ea res commiſſa eſt.*" WOLFIVS — „*τοῖς περὶ αὐτὸ τετριμμένοις* Wolf. recte. Vide infra II. 16, 18." SHAFTESBVR. — „Quid ſi *ἐπιτετραμμένοις*?" MEIBOM. „Noſter codex *παρατετριμμένοις.* [Sic & pc.] Ms. Par. *περιτετριμμένοις* habet. [nempe ſic pab.] *ἐκείνου* autem, non *ἐκεῖνο*, legunt omnes codices; *ἐκείνου παραχώρει*, ubi ſupple *τι*, aut ſimile aliquid." VPTON. Immo vero, ſi *ἐκεῖνο* darent libri, *ἐκείνου* haud dubie corrigendum foret. Dicunt enim græci *παραχωρεῖν τινι τινός*, non *τι*. Ceterum

malim ego cum Wolfio τοῖς περὶ αὐτὸ τετριμμ. Sed poterit περιτετριμμένοις idem valere ac περὶ αὐτὸ τετριμμένοις. Quare lubens hoc tenui, quod consentientibus duobus e nostris codicibus in contextum receperat Vptonus.

Ibid. σοὶ δ' ἀρκείτω. Corrupte σὺ δ' ἀρκ. sola ed. Ven.

Vers. 6. κεκλεισμένην. Mendose κεκλιμένην ed. Ven. & Bas. id est, *inclinatam.* Hinc WOLFIVS: „Fortasse κεκλεισμένην, *clausam;* nisi forte alia ratio claudendi & aperiendi fores olim fuerit, quam apud nos." — „Edit. Salmant. * κεκλιμένην, & in marg. * κεκλεισμένην. Codex noster quoque legit κεκλεισμένην." VPTON. κεκλεισμένην scripserant editores Genev. & Colon. Sed κεκλεισμ. Cant. Lond. anon. & Vpt. Et sic pa. atque etiam pb. inter lineas, sed κεκλιμ. in contextu. ἐκκεκλιμένην pc.

Vers. 8. Ἀλλ' οὐκ ἐπέτυχες. Perperam οὐκ ἀπέτυχες pc.

Ibid. Μὴ γὰρ σὸν τοῦτο τὸ ἔργον ἦν. „Articulum τὸ inserui auctoritate nostri codicis; uti mox μέμνησο reposui pro μεμνημένος, & καὶ restitui ante οὐ ταραχθήσῃ." VPTON. Nempe μεμνημένος, & οὐ ταραχθ. absque καὶ dederant superiores editt. omnes. In omnibus istis emendationibus cum Vptoni codice facit noster pb. Sed pac. servant id quod olim vulgatum erat, nisi quod pc. ante ἀεὶ μεμνημένος, quod erat editum, verbum ἔσο inserit; quæ vera fortasse fuerit scriptura.

Vers. 9. καλῶς ὁ Χρύσιππος λέγει. „Confer II. 10, 6." VPTON.

Ibid. ἄδηλά μοι ᾖ. Verbum ᾖ, quod desiderabatur olim, suo e codice Vptonus inferuit, cum quo consentit noster pc.

Ibid. ἀεὶ τῶν εὐφυεστέρων ἔχομαι πρὸς τὸ τυγχάνειν &c. „Verba sic ordinabis: ἔχομαι ἀεὶ τῶν εὐφυεστέρων (scil. ὄντων) πρὸς τὸ τυγχάνειν. Sicut dicimus εὐφυὴς πρὸς τὰ γράμματα, *aptus ad discendas literas.* Si τὰ εὐφυέστερα absolute, & πρὸς τὸ τυγχάνειν, τελικῶς sumas, pro ἵνα τύχω, minus placet." WOLFIVS. „Verte: *Semper ampiector ea quæ constitutioni meæ sunt aptiora, ut adipiscar id quod secundum naturam est.*" VPTON. Rectius Wolfius. εὐφυέστερα, *aptiora, commodiora*, non ad meam constitutionem, sed πρὸς τὸ τυγχ &c. τῶν πρὸς ἐκλογὴν εὐφυεστέρων ait II. 10, 6. Incommode vero vulgo (inde ab ed. Bas.) comma insertum

fertum erat poſt ἔχομαι, quod delevi. Nec agnoſcit illud ed. Ven. Vocem ἀεὶ ignorat pc.

Ibid. αὐτὸς γὰρ μ' ὁ Θεὸς τούτων ἐκλεκτικὸν ἐποίησεν. Vulgo τοιούτων editt. omnes. Monuit vero Vptonus: „Ms. Par. τούτων." — Nempe ſic duo codd. pab. quos ego ſequendos putavi. Nam voci τοιούτων ſaltem articulus τῶν fuerat præmittendus. In pc. vero ſic ſcribitur, ὁ θεὸς μ' ἐποίησε τοιοῦτον ἐκλεκτ.

Verſ. 10. οἱ δέ γε ἴδοιεν, ὅτι νοσεῖν &c. „Vide infra, II. 10, 5. Haud abſimile dictum Demetrii, nobilis Cynici. Senec. de Provid. c. 5. *Hoc unum, inquit, Dii immortales, de vobis conqueri poſſum, quod non ante mihi voluntatem veſtram notam feciſtis: prior enim ad iſta veniſſem, ad quæ nunc vocatus adſum.*" VPTON.

Ibid. ὥρμων ἄν. ὁρμήσαιμ' ἄν pc.

Ibid. ὥρμα ἂν ἐπὶ τὸ πηλοῦσθαι. Conf. II. 5, 24.

Verſ. 11. οὐχ ἵνα δὲ καὶ θηρισθῶσιν. „Plane reſpexit ad verſus illos celeberrimos in Hypſipylâ Euripidis, quos olim laudavit Chryſippus:

— — — Ἀναγκαίως δ' ἔχει
βίον θηρίζειν, ὥστε κάρπιμον στάχυν,
καὶ τὸν μὲν εἶναι, τὸν δὲ μή. —

Vide M. Anton. VII. 40. & ibi Gatakerum. Cicero Tuſc. Disp. III. 25.

Mortalis eſt nemo quem non adtingit dolor,
morbusque multus: ſunt humandi liberi,
rurſus creandi: &c.
— — — *tum vita omnibus*
metenda, ut fruges: ſic jubet neceſſitas.

ubi in verſ. 2. repoſui *morbusque multus:* ſenſu ipſo poſtulante, græcis ſuffragantibus. Vulgo: *morbusque; multi ſunt humandi liberi.* Vertit autem Cicero, πόνος, *dolor & morbus;* qui quidem multus variusque mortale genus adtingit. Vide autem III. 24, 81." VPTON.

Ibid. οὐ γὰρ ἀπόλοιτο γένοιτο. „*Neque enim abſolutæ naſcuntur ſpicæ:* hoc eſt, non ſua tantum cauſſa, ſed inprimis propter homines: ſic ipſi homines propter Deum, atque ornatum univerſi." WOLFIVS. „Vide ſupra, II. 5, 24." VPTON.

Verſ. 12. *εἰ οὖν αἴσθησιν εἶχον.* „Ita Cicero, forſan quoque ex ipſo Chryſippo, de Fin. V. 14. *At vero ſi ad vitem ſenſus acceſſerit*, &c.“ VPTON.

Ibid. ἐπὶ σταχύων. Temere *περὶ*, pro *ἐπὶ*, pc.

Verſ. 13. *Οὕτως ἱστέον.* Sic pc. cum edd. *Οὕτως ἴστε* pab. non male.

Ibid. μηδὲ θερισθῆναι. μὴ θερισθῆναι pab.

Verſ. 14. *οἱ αὐτοὶ ἐσμεν.* „Forſan *τοιαῦτοί ἐσμεν*: & dele interrogationem poſt *ἀγαναντοῦμεν.*“ VPTON. Poſt *ἀγαναντοῦμεν* interrogandi ſignum poſuerat editor Baſ. idque tenuere ſequentes omnes. Recte delere juſſit nunc Vpton in Notis; neque illud agnoſcebat Venera Editio, nec habent pbc. Quod vero *τοιαῦτοι* ſuſpicatus eſt idem Vptonus, primum *τοιοῦτοι* haud dubie voluerat ſcribere: tum vero nulla prorſus cauſſa adeſt, cur minus placeat *οἱ αὐτοὶ*, quod ſane percommodum eſt: *iidem nos ſumus, quos & demeti oportet, & qui id ipſum novimus, eſſe nobis moriendum.* Et in *οἱ αὐτοὶ* recte conſentiunt codices omnes.

Ibid. οὔτε γὰρ ἴσμεν τίνες ἐσμέν. Rurſus poſt *ἐσμὲν* interrogandi ſignum temere poſuit Baſileenſis editio; unde WOLFIVS: „*An ignoramus qui ſimus?* Poſſunt hæc etiam affirmative legi, ſine interrogatione. Multi enim ſe non noverunt, nec meditatas habent res humanas; ideoque ſunt queruli. Sed interrogatio eſt acrior, & magis urget: *oportere nos ſcire qui ſimus, & meditatas habere res humanas.*“ Hæc ille. SHAFTESBVRIENSIS vero: „Wolfius (inquit) hæc etiam interrogative legit: ſed & hæc & priora potius affirmative legenda credo.“ — Recte; & interrogandi ſignum, quod ignorabat Veneta editio, ſuſtulerunt rurſus editores omnes Baſileenſi poſteriores. Nec interrogationem h. l. agnoſcunt pabc.

Ibid. τὰ ἱππικά. Caret *τὰ* pc.

Verſ. 15. *Ἀλλὰ Χρυσάνθας μὲν* &c. „Rem narrat ipſe Cyrus apud Xenoph. *Κύρου παιδ.* lib. IV. in initio. *Ἐπεὶ δ' ἐγὼ παρηγγύησα ἐπανάγειν, καλέσας ὀνόματι αὐτὸν, ἀνατεταμένος οὗτος τὴν μάχαιραν, ὡς πάντων τελέμιον, ὑπήκουσέ τε μου εὐθὺς, καὶ ἀφεὶς ὃ ἔμελλε ποιεῖν, τὸ κελευόμενον ἔπραξεν.* Cyrus ait, ſe nominatim Chryſantam compellaſſe, *ὀνόματι καλέσας.* Sed paulo aliter Epictetus: *σάλπιγγος ἀνακαλούσης.* Nam memoriæ confiſus hæc enarrat.“ VPTON.

Verſ.

Verſ. 16. κλάονλας. κλάονλας ed. Ven. cum pabc. κλαίονλας ed. Baſ. & ſeqq.

Ibid. καὶ περιστάσεις αὐτὰ καλοῦνλες. „Quia hæc ab etymologia Græca pendent, latine reddi non poſſunt. περιστάσεις, verbum verbo ſi exprimas, *circumſtantias* ſignificat; ſed capitur ἀνλὶ στενοχωρίας καὶ συμφορᾶς, pro *anguſtiis & calamitatibus.*" WOLFIVS „περιστάσεις, *pericula*, *rerumque difficultates*, quæ hominem quaſi *circumſtare* videantur, atque ita circumſcribere, ut vix vixque evadere poſſit." VPTON. *in Ind.* — Græca verba hujus loci in Notis citans Wolfius. καλοῦμεν pro καλοῦντες ſcripſit, non deliberato, ut puto; ſed fugiente oculo calamoque aliud pro alio ſcribens. Sane in καλοῦνλες recte libri omnes conſentiunt.

Verſ. 18. τροχός. „Τροχὸς, *rota;* ſupplicii genus apud veteres. Vide Suidam in voce. Cic. Tuſc. Disp. [V. 9] *In eo etiam* [libro, Theophraſtus] *putatur dicere, in* rotam (*id eſt genus quoddam tormenti apud Græcos*) *beatam vitam non aſcendere.*" VPTON. *in Not. ad* IV. 13, 22. quo loco rurſus τροχοῦ fit mentio. De eodem vero tormenti ac ſupplicii genere conſule quæ notavit Daviſius ad Cic. l. c. & Elmenhorſt. ad Apulei. lib. III. cap. 48.

Ibid. τί σοι μέλει ποίᾳ ὁδῷ καταβῇς εἰς ᾅδου. Ante Vptonum ποίᾳ ὁδῶν edebatur, minus recte. Nam ad genitivum deſiderabatur articulus τῶν, velut II. 7, 10. ποτέρᾳ τῶν ὁδῶν. Itaque bene fecit VPTONVS, quod codicis ſui præſcriptum eſt ſecutus: „Noſter codex (inquit) ὁδῷ. Confer autem ſupra, II. 5, 14. Sic apud Stobæum, Serm. XXXVIII. [p. 233.] ἢ οὐ παν]αχόθεν, φησὶν ὁ Ἀρίστιππος, ἴση καὶ ὁμοία ἡ εἰς ᾅδου ὁδός; Anaxagoras apud Laërt. II. 11. Παν]αχόθεν, ἔφη, ὁμοία ἐστὶν ἡ εἰς ᾅδου κατάβασις. *Præclare Anaxagoras, qui, cum Lampſaci moreretur, quærentibus amicis, velletne Clazomenas in patriam, ſi quid accidiſſet, auferri; Nihil neceſſe eſt, inquit; undique enim ad inferos tantundem viæ eſt.* Cic. Tuſc. Disp. I. 43. Epigramma incerti authoris in Anthol.

Εἰς ἀΐδην ἰθεῖα κατήλυσις, εἴ τ' ἀπ' Ἀθηνῶν
στείχεις, (l. στείχῃς.) εἴ τε νέκυς ναίεσκε δι Μαρόης.
Μή σε γ' ἀνιάτω πάτρης ἄπο τῆλε θανόν]α·
πάν]οθεν ὁ Φέρων εἰς ἀΐδην ἄνεμος."

VPTON. De re monuit WOLFIVS: „Fortiter quidem hæc dicuntur: sed cum ad rem ventum est, vereor ne magnifica ista verba evanescant.“ — Vide eumdem ad II. 5, 14. In ὁδῷ cum Vptono consentiunt pabc.

Vers. 19. *συνζομωτέρα, ἣν πέμπει ὁ τύραννος.* „Vide Xenoph. in Apol. Socr. sect. 7.“ VPTON.

Ibid. οὐδεὶς τύραννος ἓξ μησί τινα ἔσφαξε. „Non ille quidem sex mensibus cervices aut jugulum ferire potest, sed pluribus annis sic excarnificare potest, ut quivis dies sit morte acerbior. Id quod D. Methodio accidisse, in sepulcrum cum latronibus concluso, ubi cadaverum fœtorem ferret cæterasque sordes, Zonaras noster scribit.“ WOLFIVS.

Ibid. ψόφος ἐστὶ ταῦτα πάντα. „Seneca Epist. 24. *Illud ante omnia memento, demere rebus tumultum, ac videre quid in quaque re sit.*“ VPTON.

Ibid. κενῶν. καινῶν pbc. frequenti librariorum errore.

Vers. 20. *Τῇ κεφαλῇ κινδυνεύω ἐπὶ Καίσαρος.* Si verum est *ἐπὶ*, (in quo nihil quidem variant libri,) recte Wolfius verterit *apud Cæsarem;* quemadmodum accusari aliquis dicitur aut caussam dicere *ἐπί τινος, apud aliquem.* Sed vide, ne *ὑπὸ* Καίσαρος sit legendum, vel *ἀπὸ* Καίσαρος, *imminet mihi capitis periculum a Cæsare.* Simili in phrasi *ὑπὸ* pro *ἐπὶ* legendum videri apud Polybium I. 36, 3. monui ibi in Adnot. Agitur h. l. de juvene Philosopho, Nicopoli ex Epicteti schola Romam redeunte, & Domitiani Cæsaris iram in Philosophos timente, ut jam ad initium hujus cap. monui.

Ibid. ὅταν διαπλέῃς τὸν Ἀδρίαν. „Adria seu Adriaticum mare tempestuosum describitur. Horat. Carm. I. 33.

Libertina fretis acrior Adriæ
curvantis Calabros sinus.

& III. 9.

— — — *Improbo*
iracundior Adria.“

VPTON. „*Inquietum* vocat Horat. lib. III. Od. 3. Vide & lib. III. Od. 27.“ IDEM *in Ind.* Cæterum in recto casu ὁ Ἀδρίας dicitur, scil. κόλπος, non ὁ Ἀδρία, ut in Indice scripsit Vptonus. Vide Ind. Histor. & Geograph. in Polyb. voce *Adriaticum mare.*

Ibid. τίνι κινδυνεύεις; οὐ τῇ κεφαλῇ; Ante Vptonum *τί κινδυνεύεις* edebatur; & post κεφαλῇ non interrogandi signum ponebatur, sed nudum comma, ut ista cohærerent,

rent, *οὐ τῇ κεφαλῇ, ἀλλ' ὑπολήψει κινδυνεύω.* Quam diſtinguendi rationem cum VPTONVS etiam in contextu tenuiſſet, monuit idem in Notis: „A vitioſa interpunctione laborat hic locus, quem ſic lege: *Τίνι* (ſic noſter codex: vulgo *τί*) *κινδυνεύεις; οὐ τῇ κεφαλῇ. Ἀλλὰ τῇ ὑπολήψει κινδυνεύω. Τῇ σῇ; πῶς; τίς γὰρ σὲ κ. τ. λ.* Sic de Græco Anglice reddidi: *My life is in danger under Cæſar. And am not I in danger, who dwell in Nicopolis, where ſo many earthquakes are? Or, when thou thyſelf croſſeſt the Adriatic, what then is in danger? is not thy life? Ay, but my opinions and my ſentiments are in danger. Thy opinions? how ſo? who can compel thee to have any opinion contrary to thy own will?* &c.“ — *τί κινδ.* habent noſtri codd. ut olim vulgatum erat.

Verſ. 21. *Ἀλλὰ καὶ τῇ ὑπολήψει κινδυνεύω.* Particulam *καὶ*, cum abeſſet vulgo, opportune dedit noſter codex pc. Eamdem haud dubie etiam habebat Vptoni codex; ſed alieno loco eam inſeruit hic editor, paulo poſt ſic ſcribens, *Ἀλλὰ καὶ τῇ ἀλλοτρίᾳ*, ubi recte eam particulam libri omnes ignorant: quare illo quidem loco, quem ei Vptonus tribuerat, ejeci. Quam ibi *alienam opinionem* dicit Epictetus, ſignificat *aliorum de nobis opinionem.*

Ibid. τὰ ψεύδη. τὰ ψευδῆ malebam; nam ad ſubſtantivum *ψεύδη* minus commode in hac connexione adjectus articulus videbatur. Sed in vulgatam ſcripturam conſentiunt libri.

Verſ. 22. *Ἀλλαχοῦ εἶναι ἢ ἐν Ῥώμῃ.* Cum abeſſet olim particula *ἢ*, hæc notavit ad hunc locum WOLFIVS: „*Ἀλλαχοῦ εἶναι, ἐν Ῥώμῃ; vel. Alibi eſſe. Romæ? Sic.* Fortaſſe *ἀλλαχοῦ εἶναι ἢ ἐν Ῥώμῃ, alibi eſſe quam Romæ?* Difficile & moleſtum fuit civi, aut aſſueto magnificentiæ Romanæ, carere urbis aſpectu.“ — „Noſter codex firmat Wolfii conjecturam;“ ait VPTONVS, qui particulam illam adjecit, in quo conſentientem habet noſtrum cod. pb. De adjicienda eadem particula [illegible] nuerat etiam Salmaſius. Cæterum ſic [illegible]natur Epictetus: *Tu metuis*, inquit [illegible] *vivere; timens ſcilicet, ne in exſilium mit[illegible]ts. Atqui ipſum hoc, exſulare, quid eſt aliud, quam alibi vivere quam Romæ? Ergo tibi non metuendum, quia Romæ vivere times. At*, inquit ille: *ſi in Gyara mittar?* &c.

Ibid.

Ibid. Ἂν σοι ποιῇ, ἀπελεύσῃ. „Lego ἂν σοι δοκῇ, *si viſum tibi fuerit.* Etſi, cum ſæpius hæc loquendi forma occurrat, dubitari poteſt, an ſit aliquis Epicteti ἰδιοτισμός.“ WOLFIVS. — „Ἂν σοι ποιῇ, Angl. *if it makes for you.* Eandem loquendi formulam vide III. 8, 6.“ VPTON. Rurſus IV. 1, 108. Gallice diceres: *ſi cela fait votre affaire; ſi cela vous accommode.*

Verſ. 23. ἀνέρχῃ, *Romam proficiſceris.* Vide Not. ad I. 10, 2.

Ibid. μικρότερά ἐστι τῆς παρασκευῆς. Conf. I. 30, 6 ſq.

Ibid. γερουλίῳ. Vide I. 9, 10. not.

Ibid. πολλοῦ ἀξίῳ. πολλῷ ἀξίῳ pc.

Verſ. 24. ἐκείνης τῆς διωρέσεως μέμνησο. „Vide I. 22, 10. II. 2, 14. II. 5, 4.“ VPTON.

Ibid. καὶ τὰ οὐ σά. „Ita exhibet noſter codex. Vulgo καὶ οὐ τὰ σά.“ VPTON. Et vulgatum ferri poterat, quod tuentur pabc. Transpoſita vero verba jam ante Vptonum voluerat Meibom.

Verſ. 25. ἂν ἴσην αὐτὴν ἐν ἑκατέρῳ φυλάξαι θέλῃς. Præpoſitionem ἐν ignorant vulgo omnes, quam neceſſario adjiciendam putavi. Extruſa erat a terminatione vocis præcedentis: cujus erroris paſſim apud Polybium exempla obſervavimus. Vide Lexic. Polyb. in voce Ἐν. num. 8.

Verſ. 26. ὅταν ἐν φυλακῇ συνώμεθα παιᾶνας γράφειν. „Scripſit Socrates in carcere Προοίμιον εἰς τὸν Ἀπόλλω, uti vocat Plato in Phædone. Diogenes Laërt. in vita Socratis, ſect. 42. Ἀλλὰ καὶ παιᾶνα κατά τινας ἐποίησεν, οὗ ἡ ἀρχή·

Δήλι' Ἄπολλον, χαῖρε, καὶ Ἄρτεμι, παῖδε κλεεινώ.“ VPTON.

Verſ. 27. Θέλεις. Sic recte reſtituit Vpt. ex ed. Ven. cum mſstis. Temere Θέλοις ed. Baſ. & ſqq. de quo corrigendo monuerat etiam Salmaſius.

Ibid. ἀναγνῶ σοι. ἀναγνώσω σοι pc. Perinde eſt. Pro παιᾶνας, & hîc, & paulo ante. παιάνας penacute ſcripſ[illegible]

Ibid. ἐν τούτοις [illegible]τίν; Ἐν τίσιν οὖν; Ἀποθνήσκειν μέλλω. Mendoſe μέλω ſola ed. Baſ. In diſtinguenda oratione variant. Veneta ſic habet: ἐν τούτοις γάρ μοι ἐστίν. ἐν τίσιν οὖν, ἀποθνήσκειν μέλλω. Baſileenſis & reliquæ ante Vptonum: ἐν τούτοις γάρ μοι ἐστίν,

ἐστὶν, ἐν τίσιν οὖν ἀποθνήσκειν μέλλω. Quæ tam multa Græca verba WOLFIVS in verſione his paucis latinis complexus eſt: *in capitis periculo ſum;* in Notis autem monuit: „Pro ἐν τίσιν οὖν ἀποθνήσκειν μέλλω, legendum fortaſſe οἷς ἐναποθνήσκειν μέλλω." — „Sed fortaſſe interpungendum poſt ἐστίν, (inquit SHAFTESBVR.) & legendum ἐν τίσιν οὖν; interrogative." — Nos VPTONVM ſecuti ſumus; qui ait: „In contextum recepi diſtinctionem quam exhibet noſter codex." — Tum vero ſic pergit idem VPTONVS: „Poſt ἐν τούτοις γάρ μοι ἐστίν; ſupple παιᾶνας γράφειν. *In his igitur mihi licet* Pæanas ſcribere, *ut Socrates?*" — At proxime non de *ſcribendis*, ſed de *audiendis* pæanibus agebatur. Supplendum igitur: *in his igitur malis mihi-ne licet te pæanas prælegentem audire?* Niſi affirmative (non negative) accipienda ſunt illa, ἐν τούτοις γάρ μοι ἐστὶν, ſcil. τὰ πράγματα, *nam in his malis ſunt meæ res.* Quod tamen non urgeam.

CAPVT VII.

TIT. Πῶς μαντευτέον. „Conſer Enchir. c. 32. [c. 39. e rec. Wolf.] & Xenoph. Ἀπομνημ. lib. I. c. 1. ſ. 8. Scripſit hac de re Cicero. Nam tota fere veterum in divinatione verſabatur publica religio: quam Epicurei deridebant. Ipſe Socrates μαντικῇ χρώμενος οὐκ ἀφανὴς ἦν, ut ait Xenoph. in initio Ἀπομν. Zoſimus lib. II. p. 104. de Conſtantino dicit, eum primum initium impietatis feciſſe, divinationem ſuſpectam habendo: τῆς ἀσεβείας τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο, τὴν μαντικὴν ἔχειν (lego ἔχων) ἐν ὑποψίᾳ." VPTON.

Verſ. 3. ἦν δὲ καὶ ἀποθανεῖν. „Sic Hector apud Homer. Il. μ'. 243. alloquitur Polydamanta:

Εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.

Cicero de Senect. [cap. 4.] *Augurque cum eſſet* (Q. Fabius Maximus,) *dicere auſus eſt, optimis auſpiciis ea geri, quæ pro reipublicæ ſalute gererentur: quæ contra remp. ferrentur, contra auſpicia ferri.*" VPTON.

Ibid. οὐκ ἔχω τὸν μάντιν ἔσω. „Lucan. IX. 572.

Scimus, & hæc nobis non altius inſeret Ammon.
Hæremus cuncti ſuperis; temploque tacente,
nil facimus non ſponte Dei: nec vocibus ullis
numen eget; dixitque ſemel naſcentibus auctor
quicquid ſcire licet."

VPTON.

Verſ.

Verſ. 4. ἀλλ' ἀνέχομαι λέγοντος ἐκείνου, Συμφέρει σοι; Sic, cum interrogatione, cujus ſignum aberat, ſcribenda hæc eſſe monuit VPTONVS, in hanc ſententiam: „*At cum fero, cum dicit, Hoc tibi conducibile?* — Cui in contextu obſecutus ſum.

Verſ. 5. Τί γάρ ἐστι &c. Ante Vptonum ita hæc edebantur: Τί γάρ ἐστι συμφέρον; οἶδε τί ἐστιν ἀγαθόν; εἰ δὲ μεμάθηκεν ὥσπερ &c. Hinc WOLFIVS ad verba εἰ δὲ μεμάθηκεν notavit: „Fortaſſe poſt δὲ diſtinguendum, εἰ δὲ, ſcil. οἶδεν, *ſi vero novit, didicit:* hoc eſt, non quatenus hariolus aut augur, ſed quatenus philoſophus eſt. Sed fortaſſe rectius ſic legetur: οἶδε τί ἐστιν ἀγαθόν; ἢ μεμάθηκεν &c. *Scitne quid ſit bonum? aut didicit*, &c." — VPTONVS vero: „Nos, inquit, auctoritatem noſtri codicis ſecuti, textum reformavimus." — Scilicet pro εἰ δὲ, quod ante μεμάθηκεν erat, οἶδε poſuit, & orationem ita diſtinxit, uti nos cum eo fecimus. Et conſentiunt etiam pabc. niſi quod τί ἀγαθὸν habet pb. omiſſo ibi verbo ἐστὶν, quod & percommode ibi abeſſe poteſt.

Verſ. 6. οὐ σοῦ μέλλω κυνθάνεσθαι. Aberat olim οὐ particula. Hinc WOLFIVS: „σοῦ μέλλω κυνθάνεσθαι; *tene rogem?* interrogative & negative. Sequitur, *cum Grammaticum ignores, Philoſophiam ſcire qui potes?*" — VPTONVS: „Ex noſtro codice οὐ inſerui; quod melius." — In pb. ſuper σοῦ inter lineas ſcriptum οὐ, ſed id quidem a recentiori manu. Pro μέλλω, perperam & contra mſſtorum fidem eſt μέλω in ed. Ven. & Baſ.

Verſ. 7. Διατί ἐν γραμματικοῖς οὐ λέγεις; ἐνθάδ' οὖν &c. „ἐνθάδ' οὖν, ſcilicet οἶσθα τὸ ἀληθὲς ἢ τὸ συμφέρων; *Itane hic demum ita eruditus es, ubi* &c." WOLFIVS. — „Ita diſtingue potius: Διατί; Ἐν γραμματικοῖς οὐ λέγεις· ἐνθάδ' οὖν, ὅπου κ. τ. λ. *Quare? In Grammatica non dicis: hic demum* dicis, *ubi* &c." VPTON. — Ego in vulgata diſtinctione cum Wolfio adquievi. Significare videtur, ignarum atque inſcium plerumque fuiſſe hominum genus aruſpices. *In Grammaticis dicere nequis, quid bonum ſit, quid contra; in his rebus, quæ ſunt graviſſimi momenti, te audiemus?* Sed conciſa admodum oratio; & videndum, ſatisne integra. Neque vero quidquam præſidii offerunt libri.

Verſ. 8. Διὰ τοῦτο ἡ γυνὴ καλῶς εἶπεν. „*Recte igitur illa mulier.* Sententia eſt: recte eam feciſſe, quæ non eventum timuerit, ſed officium fecerit." WOLFIVS.

Ibid.

Ibid. τῇ Γρατίλλῃ. „*Gratilla*, nobilis fœmina, quam ex urbe Italiaque ejecit Domitianus. Vide Plin. Epiſt. II. lib. III. Tacit. in vita Agricolæ, c. 45. *Non vidit Agricola obſeſſam curiam, & clauſum armis ſenatum, & eadem ſtrage tot conſularium cædes, tot* nobiliſſimarum fœminarum *exilia & fugas.*" VPTON.

Ibid. τὸ πλοῖον τῶν ἐπιμηνίων. „Ἐπιμήνια, *ſervorum* ſunt *cibaria*, *demenſa*. Gloſſar. *Epimenia*, xenia quæ dabantur per ſingulos menſes. Juvenal. Sat. VII. 120.

Aut veteres, *Maurorum* epimenia, *bulbi.*

Sic in hoc loco τὸ πλοῖον τῶν ἐπιμηνίων eſt *navis cibariorum*, quæ mittere ſolebat in ſingulos menſes mulier quædam Gratillæ exuli. Vide Salmaſ. de Vſuris, p. 164. Cæterum τὸ πλοῖον lectio eſt noſtri codicis; alii πλοῖον perperam exhibent." VPTON. Apud Polybium XXXI. 20, 13. & cap. 22, 12. τὰ ἐπιμήνια ſunt *cibaria* ſive *commeatus* quibus inſtructa erat navis, qua Demetrius Roma in Syriam vectus eſt. Itaque de *quovis adparatu cibariorum navi impoſito* intelligi illud vocabulum poteſt. Aliâs τὰ ἐπιμήνια ſunt *menſtrua ſacrificia*, ut notarunt Lexicographi. In mendoſum πλοῖον, pro πλοῖον, conſentiunt pabc. quem errorem notaverat Meibom.

Ibid. κατὰ τὸν εἰπόντα. „Pro κατὰ τὸν εἰπόντα, lego κατὰ τῶν εἰπόντων, vel πρὸς τὸν εἰπόντα." WOLFIVS. Rarus utique atque inſolens uſus præpoſitionis κατὰ τὸν εἰπόντα, ſive interpreteris *ad eum qui dixerat*, ſive *cum dixiſſet aliquis.*

Ibid. Δομιτιανός. Δομετιανὸς pab. etiamque pc. a prima manu: non male; ſolent enim ſic Græci.

Ibid. ἢ ἐγὼ μὴ πέμψω. Caret μὴ pb.

Verſ. 9. ἐπὶ τὸ συνεχῶς μανθάνεσθαι. „Ms. Par. ἐπὶ τοῦτο. Forſan ἐπὶ τοῦτο τὸ." VPTON. ἐπὶ τοῦτο habet pa. ἐπὶ τὸ pbc. cum edd.

Ibid. ἐπεκδυσώμεθα. Corrupte ἐπευδυσώμεθα pc.

Ibid. Ναὶ, κύριε, ὡς ἡ τύχη θέλει. „*Recte domine, ut fortuna vult.* Videntur verba eſſe conſultoris, animi æquitatem præ ſe ferentis, cum is ſpe & metu ſit attentus." WOLFIVS. „Ms. Pariſ. ὡς ἡ τύχη φέρει." VPTON. — Immo vero *φέρει* hoc loco nullus habet e Pariſinis codicibus: ſed paulo inferius (vſ. 10.) pro ἀπελθεῖν θέλει, per librarii diſcitantiam ἀπελθεῖν *φέρει* ſcriptum eſt in codice noſtro *pa.* qui eſt idem ille *Ms. Pariſ.*

Pariſ. e quo excerptæ nonnullæ lectiones communicatæ erant Vptono. Iſta ſcriptura nunc hic ad alienum locum relata eſt, ſive Vptoni errore, ſive ejus viri qui lectiones e codice excerpſit.

Ibid. ἐμπαίζουσιν ἡμῖν. „*Illudunt nobis;* ſcilicet optima quæque & jucundiſſima falſo pollicendo, aut etiam vanos terrores augendo.“ WOLF.

Verſ. 10. Poſt τί οὖν olim nudum comma ponebant; pro ἔρχεσθαι vero, ἄρχεσθαι dabant ante Vptonum editiones omnes. Sed WOLFIVS: „Τί οὖν; δεῖ δίχα ὀρέξεως ἔρχεσθαι &c. *Quid ergo?* ſcil. agendum. Subjectio ſequitur: *Veniendum eſt* &c.“ — „Recte: nam ſic infra, [vſ. ſeq.] & in Enchir. [c. 32, 2. cap. 39. e recenſ. Wolf.]“ COM. SHAFTESB. „Noſter codex ἔρχεσθαι. Alii ἄρχεσθαι. Edit. Salmant. * ἄρχεσθαι, & in marg. * ἔρχεσθαι.“ VPTON. ἄρχεσθαι pabc. cum edd. ante Vpt. Mox vero iidem noſtri codd. (vſ. 11.) conſentiunt in ἐπὶ τὸν θεὸν ἔρχεσθαι, ubi ed. Ven. quidem rurſus mendoſe ἄρχεσθαι habet, ſed id correctum in ed. Baſ. & ſeqq.

Ibid. ποτέρᾳ τῶν ὁδῶν φέρει, *utra via ducat;* intellige οἷ τείνει, *eo quo tendit.* Sic mox ἡ ὁδὸς φέρουσα, *via ducens*, nempe *eo quo tendimus;* id eſt, *recta via.*

Ibid. οὐκ ἔχων ὄρεξιν πρὸς τὸ τὴν δεξιὰν μᾶλλον φέρειν, ἢ τὴν ἀριστερὰν. *non cupiens, ut dextra potius via eo quo vult ducat, quam ut ſiniſtra.* Vulgo omnes (edd. & mſſti) πρὸς τὴν δεξιὰν μᾶλλον, abſque τὸ. Adoptavi vero VPTONI conjecturam, ſcribentis: „Forte πρὸς τὸ τὴν δεξ.“ —

Verſ. 11. ἵνα τοιαῦτα μᾶλλον ἡμῖν δεικνύουσιν. Vulgo omnes ἵνα ταῦτα. Sed τοιαῦτα habebat Vptoni codex, quod præferendum putavi; cui mox reſpondet οἷα ἐνδείκνυνται. Noſtri quidem pabc. vulgatum tenent, ταῦτα.

Ibid. ἀλλ' οἷα ἐνδείκνυνται, τούτων τὰς φαντασίας δεχόμενοι. „*Sed ut rerum ſpecies, quales exhibentur,* oculi *excipientes. eas nobis oſtendant.*“ Sic græca iſta interpretatur Vptonus in Notis, minus perſpicue, minusque ex veritate, quam in contextu fecerat, ubi Wolfii tenuit verſionem hanc, *ſed quas res demonſtrarint, earum imagines accipimus.* Nempe δεχόμενοι non ad *oculos*, ſed ad *nos* refertur, ſicut præcedens προκαλοῦνται. ἐνδείκνυνται autem active ſignificat; οἷα ἐνδείκνυνται, ſcil. ἡμῖν οἱ ὀφθαλμοί.

Verſ.

Verſ. 12. „Νῦν δὲ τρέμονϑες τὸ ὀρνιϑάριον κρατοῦμεν. Κρατεῖν τὸ ὀρνιϑάριον, *tenere aviculam*, ſitne cæremonia aliqua magica, ignoro. Quid vero, ſi pro κρατοῦμεν legas ἀστατοῦμεν? *Nunc aviculam metuentes, vacillamus, parum nobis conſtamus.* Aut ἀερροβατοῦμεν, vellemus nos aviculam conſectari, & in noſtras partes traducere poſſe.“ WOLFIVS. — „Ὀρνιϑάριον κρατοῦμεν, *augurium captamus.* κρατεῖν, eſt *prehendere, captare.* Et ὀρνιϑάριον dictum puto feſtive, ut mos eſt Epicteti, pro οἰωνὸν ſeu οἰώνισμα.“ UPTON. Rurſus IDEM *in Indice*: „Ὀρνιϑάριον, *avicula.* Quemadmodum Græci dicunt ὄρνις & οἰωνὸς, de *ave*, ex cujus volatu aut garritu augurari ſolebant: ſic ὀρνιϑάριον accipio pro ipſo *augurio*; nam, quo ridiculum magis appareat, utitur Epictetus diminutivo.“ —

Vocabulum οἰωνὸς pro *augurio* vel *auſpicio* uſurpari, ſcio; ὀρνιϑάριον eodem modo dici poſſe, dubito: & magis etiam dubito, ὀρνιϑάριον κρατεῖν, pro *augurium capere*, dici græce potuiſſe. τὸ ὀρνιϑάριον vel *pullum gallinaceum* intelligere par eſt, ex eo genere quo ad auſpicia capienda uſos eſſe Romanos novimus; vel omnino *volucrem* quemvis, e cujus volatu voceque auſpicium capitur. Et quoniam non nimis honorifice nunc auſpiciorum meminit Epictetus, diminutivo utitur, ut ſolet. In verbo κρατοῦμεν vero mendam latere ſuſpicor; ac pæne perſuaſum habeo. Sane admodum probabile mihi videtur, τὸ ὀρνιϑάριον τηροῦμεν ſcripſiſſe Arrianum; *nunc vero aviculam trepidantes obſervamus.* — Hæc ſcripſeram, quum inſpecto noſtro codice pb. edoctus ſum, non in verbo κρατοῦμεν, ſed in præcedente nomine errorem ineſſe. Nempe, pro vulgato τὸ ὀρνιϑάριον, τὸν ὀρνιϑαριον dat ille codex. quod non cunctatus ſum in contextu reponere. Quamquam vero nusquam alibi, quod ſciam, vocabulum illud, ὁ ὀρνιϑάριος, legitur; tamen intelligi par eſt, id quod & analogia grammatica facile patitur, iſto nomine *pullarium* nunc inſigniri, ſive quemvis *augurem*, quem rogamus ut augurium pro nobis captet. τὸν ὀρνιϑάριον κρατοῦμεν, *augurem manu prehendimus, manu tenemus.* Ad eumdem augurem refertur illud αὐτοῦ, δεόμεϑα αὐτοῦ, *rogamus illum.* Ad eumdem denique convertuntur illa verba, Κύριε ἐλέησον. κρατεῖν, cum accuſativo caſu, eſt *prehendere, firmiter tenere*, cum apud alios ſcriptores, tum apud Polybium, & frequenter inprimis in libris Novi Teſtamenti; & qui-

dem *prehendere*, non ſolum capiendi cauſſa, ſed & quovis alio conſilio. vide Matth. XII. 11. Marc. IX. 27. Apocal. III. 11. &c.

Ibid. Κύριε ἐλέησον. „*Domine, miſerere.* Notiſſima formula, in Chriſtiana eccleſia jam usque a primis temporibus uſurpata.“ VPTON.

Ibid. ἐπίτρεψόν μοι ἐξελθεῖν. „*Permitte mihi exire.* Non ſatis video quid ſibi velint hæc verba; niſi forte ad augurem hæc præ metu & ſolicitudine dicat conſultor, ut liceat exire templo, ad inaugurandum capto.“ WOLFIVS. — „ἐξελθεῖν, ſcil. τῆς περιστάσεως. Vide Marc. [Anton.] lib. IX. ſ. 13. edit. Gatak. Stoicis quid ſit περίστασις, vide ſupra, cap. præc. & lib. I. cap. 24. Vide ſupra in Notis ad II. 5, 23. Eodem modo lib. I. c. 29. & cap. 30. τί δὲ — — ἐν ταῖς περιστάσεσιν. ὅταν εἰσίῃς &c. & lib. II. c. 1. rurſus ἀπιὼν εἰς περίστασιν. Cujus contrarium hoc eſt, ἐξελθεῖν τῆς περιστάσεως.“ COMES SHAKTESBVR. „ἐπίτρεψόν μοι ἐξελθεῖν. Angl. *Suffer me to come off.*“ VPTON. Sic plane II. 5, 23. ubi confer notata.

Verſ. 14. Τί, τὸ ὅσον ἐπὶ σοὶ. „τὸ abeſſe malim. Nam ὅσον ἐπὶ σοι, *quantum in te eſt*, uſurpant Græci. Sed potius legendum, Τί δὲ, ὅσον ἐπὶ σοὶ.“ VPTON. Nil mutant libri. Forte τὸ ἐπὶ σοὶ ſcripſit Arrianus, & ὅσον ex interpretatione irrepſit.

Ibid. παράγεις τὸν σύμβουλον. „Noſter codex ἐξπατᾷς: quod gloſſema videtur.“ VPTON. Vulgatum tuentur pabc.

CAPVT VIII.

TIT. Τίς ἡ οὐσία τοῦ Ἀγαθοῦ. Articulum ἡ, qui deerat editis, adjeci ex codd. pab. In Indice capitum hujus libri habet eumdem ſolus pb. & ignorant pbc. Abeſt pariter articulus in eadem phraſi I. 29, 1. Cæterum commodior futurus erat hujusmodi Titulus huic disputationi inſcriptus: ὁ Θεὸς ἐν ὑμῖν, *Deus in nobis.* In hoc enim argumento præcipua ejus pars verſatur.

Verſ. 1. Ὁ Θεὸς ὠφέλιμος. *Deus prodeſt;* ſcil. εἰς τὸ κοινὸν ὠφέλιμος, ut ait I. 19, 12. id eſt, *communi omnium utilitati conſulit; eſt fons omnis boni.* De homine bono proboque loquens III. 13, 3. πιστὸν dicit, καὶ αἰδήμονα, καὶ ὠφέλιμον.

Ibid.

Ibid. τἀγαθὸν ὠφέλιμον. Hanc animis omnium inſitam anticipatamque *Boni* notionem eſſe ſtatuebant Stoici: τὸ Ἀγαθόν ἐστιν ὠφέλιμον, ἢ οὐχ ἕτερον ὠφελείας. Vide Sext. Empir. adv. Math. XI. 22. & 25—27. Pyrrh. Hyp. III. 169—171. Stobæum Ecl. Ethic. p. 166. Suid. in Ἀγαθὸν, &, e quo ſua ille hauſit, Diog. Laërt. VII. 93 ſq. apud quem tamen mutilus eſt locus, ut monnit Lipſius in Manud. ad Stoic. Philoſ. lib. II. Diſſert. 22. qui de hoc argumento conſuli meretur. Conſer Epictetum noſtrum, I. 22, 1. Eodem vero modo jam olim Socrates τὸ Ἀγαθὸν οὐκ ἄλλο εἶναι ἢ τὸ ὠφέλιμον docuerat, vide Xenoph. Memor. IV. 6, 8. Scripturam h. l. quod adtinet, τἀγαθὸν ſcripſi cum ed. Salmanti & Ms. Pariſ. in quibus ſic eſſe exaratum teſtatur Vpton. Eodemque modo dare debuerat Veneta editio; in quam τὰ τἀγαθὸν neſcio quo caſu irrepſit: id in τὸ ἀγαθὸν mutavit Baſil. quod tenuere poſteriores. In τἀγαθὸν vero conſentiunt pabc.

Verſ. 2. Φήμη. „Noſter codex, pro φήμη, habet κώμη." VPTON. Sic & pc.

Ibid. Naſ. Particulam hanc, quam ignorabant ſuperiores, ſuo e codice adjecit Vpton. Noſtri libri non habent.

Verſ. 3. μή τι. μή τοι pa.

Ibid. Ἐν λογικῷ. „Ita noſter codex: alii [edd.] ἐπὶ λογικῷ." VPTON. Cum Vptoni codice conſentiunt noſtri tres. Ita non opus eſt Salmaſii conjectura, qui ἐπὶ λογικοῦ ſcribere juſſerat, & eodem ſpectare cenſuerat id, quod mox ſequitur, ἐπ' αὐτῶν.

Ibid. ἐν τῇ παραλλαγῇ τῇ πρὸς τὰ ἄλογα. „Cic. de Offic. I. 27. *Decorum id eſſe, quod conſentaneum ſit hominis excellentiæ in eo, in quo natura ejus a reliquis animantibus differt.*" VPTON.

Verſ. 4. οὐ λέγεις ἐπ' αὐτῶν τὸ ἀγαθόν. Id eſt, ut mox ipſe interpretatur: οὐ λέγεις, ἐν αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ εἶναι, καὶ εὐδαιμονίαν καὶ κακοδαιμονίαν. conf. vſ. 9. & II. 5, 5.

Verſ. 5. Ἆρα γε μόνης. Olim ἄρα γε acuto accentu ſcribebant; circumflexum poſuit Vpt. monitus a Salmaſio.

Ibid. καὶ καλῶς ποιεῖς. Deeſt καὶ pa.

Verſ. 6. τὰ μάλιστα. Vna voce ταμάλιστα pb.

Ibid. ὑπηρετικὰ γὰρ γέγονεν ἄλλοις, οὐκ αὐτὰ προηγούμενα. Olim mendoſe οὐ κατὰ προηγουμ. Ad quæ verba WOLFIVS notavit: „ὑπηρετικὰ, pro ὑπηρετητικὰ: & fortaſſe κατὰ τὰ προηγούμενα, vel οὐ καὶ προηγούμενα. Sicut ſupra τὸ ἀτόλυτον, ita hic τὸ προηγούμενον uſurpare videtur de iis *quæ ſuapte cauſſa ſunt, & non ad aliorum uſum referuntur.*" — „οὐκ αὐτὰ προηγούμενα. Sic repoſui monente noſtro codice. Editio Salmant. * κατὰ προηγ. & in marg. δοκεῖ παρέλκειν." VPTON. — κατὰ, quod ante προηγ. olim ponebatur, delere juſſerat Salmaſ. οὐ καὶ προηγουμ. ſuſpicatus erat Meibom. ſicut Wolfius. οὐ κατὰ προηγ. dant pac. cum editt. vett. Sic & primum fuerat in pb. ubi correctum οὐκ αὐτὰ ab antiqua manu. De voce προηγουμ. confer Indicem. Vocabulum ὑπηρετικὸς nullo modo ſolicitari a Wolfio debuerat, quod ab ὑπηρέτης recte formatur, neque adeo infrequens eſt. vide rurſus II. 10, 3. ibique notata. Adde Polyb. XIII. 5, 7. Pro ἄλλοις, in contextu ἀλλήλοις habet pa. ſed alterum in marg. eadem manu.

Ibid. παρακολούθησίν γε τῇ χρήσει τῶν Φαντασιῶν. De conſtructione ſubſtantivi verbalis cum caſu quem regit ſuum verbum, vide notata ad I. 1, 7.

Verſ. 7. ὁ ὄνος ἐπεὶ γέγονε μή τι προηγουμένως; Vulgo προηγούμενος. Ad ἐπεὶ monuit WOLFIVS: Fortaſſe ἐπὶ τί;" — „Noſter codex (ait VPTONVS) προηγουμένως, non προηγούμενος, ut alii habent. Scribe itaque: Ὁ ὄνος ἐπὶ τί γέγονε; μήτι προηγουμένως; *Qua de cauſſa natus eſt aſinus? nunquid ex cauſſa primaria?*" — Speciem habet utique ἐπὶ τί; Sic II. 24, 19. ἀγνοῶν ἐπὶ τί γέγονε. Nec tamen in contextum recipere auſus ſum; quoniam ἐπεὶ, quamquam præponi plerumque ſolet, tamen etiam poſt nomen poſitum, eadem notione atque particula γὰρ accipi poſſe viſa eſt; neque inſolens prorſus eſt illa inverſio, qua μή τι poſt verbum ponitur. Itaque, deleto commate, quod poſt γέγονε vulgo inſerebatur, putavi, talem fortaſſe intelligi poſſe naturalem verborum ordinem: ἐπεὶ ὄνος μή τι γέγονε προηγουμένως; Simillimam verborum inverſionem ſive trajectionem habes II. 13, 21. τὸ δ' ἐμπαίρως ἐστὶν, οὐχὶ εὐκαίρως, καὶ ἀσφαλῶς; &c. ubi pariter inter verbum & particulam interrogandi, quæ verbo poſtponitur, comma interſeruerunt omnes, quod ibi pauſam aliquam in loquendo facit, nec ingratam eam, atque etiam perſpicuitati quodammodo inſervientem. Quare & h. l. ferri comma

comma poſt γέγονε poterat. In προηγουμένως cum Vpt. conſentiunt tres noſtri pabc. In ἐπεὶ nil variant libri.

Verſ. 8. προσειλῆφει παρακολουθεῖν. Scribendum puto προσειλῆφει τὸ παρακολουθεῖν, cum articulo; quemadmodum verſ. præced. προσειληφε καὶ τὸ χρῆσθαι. At libri quidem h. l. articulum ignorant omnes.

Verſ. 9. Οὐ θέλεις οὖν ἐκεῖ ζητεῖν τὴν οὐσίαν τοῦ ἀγαθοῦ, οὗ μὴ παρόντος &c. „οὗ μὴ παρόντος. *Quo bono non præſente.* Suſpectus locus & dubius; ſed ſenſus hic eſſe videtur: Si bonum hominis non ſit in animo poſitum, nusquam id alibi inventum iri. Poſſit etiam fortaſſe legi τὴν οὐσίαν τοῦ ἀγαθοῦ; interrogative; & poſtea iterum, οὐ, μὴ παρόντος. *Nonne ſi bonum in animo non ſit*, &c. Sed malim absque negatione legere, οὗ παρόντος ut ſit ſenſus: *Cum in animo bonum hominis fuerit inventum, nihil aliud dicendum eſſe bonum.*" WOLFIVS. „ἐκεῖ ζητεῖν, *ibi quærere:* ubi νοῦς, ἐπιστήμη, λόγος ἐρθὸς, πρὸς τὸ παρακολουθεῖν τῇ χρήσει τῶν φαντασιῶν." VPTON. Nempe οὗ μὴ παρόντος non refertur ad τοῦ ἀγαθοῦ, quo Wolfius retulit, ſed ad ἐκεῖ, quod idem valet ac ἐν ἐκείνῳ, & refertur ad id quod ſupra vſ. 3. dixerat ἐν λογικῷ, & ἐν τῇ παραλλαγῇ τῇ πρὸς τὰ ἄλογα, quam παραλλαγὴν proximo verſ. 8. dixit ineſſe ἐν τῷ παρακολουθεῖν τῇ χρήσει τῶν φαντασιῶν. Artic. τὴν ad οὐσίαν deeſt pa. Vocabulum οὐσίαν, poſtquam operarum errore omiſſum fuiſſet in edit. Genevenſi, pariter omiſerunt poſteriores editores, donec ab Vptono eſt reſtitutum.

Ibid. ἐπ' οὐδενὸς τῶν ἄλλων. „Scil. ζώων & φυτῶν, ut ſupra." COM. SHAFTESB.

Verſ. 10. Τί οὖν; οὐκ ἔστι θεῶν ἔργα κἀκεῖνα; Ἔστιν, ἀλλ' οὐ προηγούμενα. Locum hunc Veneta editio & Baſ. in hunc modum legebant diſtinguebantque: εἰ οὖν οὐκ ἔστι, θεῶν ἔργα κἀκεῖνά ἐστιν, ἀλλ' οὐ προηγούμενα. WOLFIVS vero ſic vertit: *Etſi autem opera Deorum & illa ſunt; non tamen præcipua ſunt.* In Notis autem Græca ſic ſcripſit: εἰ οὖν οὐκ ἔστι θεῶν ἔργα κἀκεῖνα; ἔστιν, ἀλλ' οὐ προηγούμενα. Hoc adjecto ſcholio: „Poſt κἀκεῖνα ponenda interrogatio, cui ἔστιν alterum reſpondet. Deus etiam alias res fecit; bonæ ergo ſunt: neque enim quicquam mali Deus facit. Sed ſi cum excellentia mentis conferantur; earum bonitas velut in nihilum redacta, tanquam fumus quidam evaneſcit."

neſcit." Hæc Wolfius. Poſt quem editor Genevenſis & Colonienſis in Græcis nihil quidquam eorum, quæ ſuperiores dabant editiones, mutarunt; ſed Cantabrigienſis, Wolfii præſcriptum ſecutus, orationem ſic diſtinxit: *εἰ οὖν οὐκ ἔστι θεῶν ἔργα κἀκεῖνα; ἔστιν, ἀλλ' οὐ προηγούμενα.* Eamdemque rationem anonymus Londinenſis tenuit. Vptonus vero veterum editionum revocavit rationem: *εἰ οὖν οὐκ ἔστι, Θεῶν ἔργα κἀκεῖνά ἐστιν, ἀλλ' οὐ προηγούμενα.* verſionemque ſic concinnavit: *quod ſi non eſt, opera tamen Deorum illa ſunt, non tamen præcipua.* (Quam eamdem rationem & noſtri fere libri tuentur: niſi quod *εἰ οὐκ ἔστι* habet pa. omiſſa *οὖν* particula; pb. vero *κἀκεῖνα εἰσὶν* ſcribit, pro *ἐστὶν*, tum ſuper *Θεῶν* & h. l. & paulo poſt ſuperſcriptum *οῦ* habet, ut ſit *Θεοῦ*, ſed id quidem ab alia eaque recentiore manu.) Denique vero in Notis ad h. l. hæc adnotavit VPTONVS: „Legiſſe videtur Wolfius, *τί οὖν; οὐκ ἐστὶ Θεῶν ἔργα κἀκεῖνα; Ἔστιν, ἀλλ' οὐ προηγούμενα, οὐδὲ μέρη Θεῶν. Quid igitur? non ſunt & illa deorum opera? Sunt; ſed non opera primaria, neque partes Dei.* Poſſit quoque recepta lectio defendi hoc modo: *εἰ οὖν οὐκ ἔστι, etſi igitur bonum non ſit in illis, opera tamen Deorum & illa*, &c." Hæc ille. Ego vero, Wolfium *τί οὖν* pro *εἰ οὖν* voluiſſe, nusquam reperio: nec cæteroquin, quo pacto vel Wolfio vel Vptono ratio conſtiterit in hoc explicando loco, jam diſquiram. Illud dicam, unice veram hujus loci ſcripturam eam mihi viſam eſſe, quam (invitis licet libris) & in græco contextu & in verſione expreſſi. Quam quoniam & ipſe Vptonus haud obſcure perviderat, miror quid ſit quod eamdem non tenuerit.

Verſ. 11. *σὺ ἀπόσπασμα εἶ τοῦ Θεοῦ*, &c. „Horat. *Divinæ particula auræ.* Vide ad l. 14, 6." VPTON.

Ibid. *Τί οὖν ἀγνοεῖς σου τὴν εὐγένειαν*; „Conſer I. 3, 1 ſq. Sic Aratus, citante Paulo Apoſt. Act. 17, 28. *τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.*" IDEM.

Verſ. 12. *ὅταν συνουσίᾳ χρῇ*: „Συνουσία, *colloquium, familiarem congreſſum*, & *vitæ conjuctudinem cum aliquo* ſignificat. [Sic II. 18, 21.] Capitur & *ἀντὶ τῶν ἀφροδισίων*, unde *συνουσιάζειν*. Et in hac poſtrema ſignificatione hic accipio; quia ſequitur, *ὅταν ὁμιλίᾳ*." WOLFIVS. Conf. vſ. 15. II. 20, 10. IV. 1, 143.

Ibid. *ὅταν ὁμιλίᾳ*. „Supple *χρῇ*." VPTON.

Ibid.

Ibid. θεὸν περιφέρεις τάλας, καὶ ἀγνοεῖς. Vulgo poſt ἀγνοεῖς quoque interrogandi ſignum ponebatur, conſentientibus etiam fere mſstis; quod cum VPTONVS etiam tenuiſſet, tollere juſſit in Notis. „Sine interrogatione: (inquit.) Vide autem II. 16, 33. I. 14, 13 ſq. Lucanus lib. IX. de Catone:

Ille Deo plenus, tacita quem mente gerebat,

Et paulo poſt:

Eſtne Dei ſedes, niſi terra, & pontus, & aër,
& coelum, & virtus?

Huc refer illud apud Hieroclem p. 24. ψυχῆς καθαρᾶς τόπον οἰκειότερον ἐπὶ γῆς θεὸς οὐκ ἔχει. Miltonus noſter, lib. I. 17.

— — Thou, o Spirit, that doeſt prefer
before all temples th' upright heart and pure."

Verſ. 13. ἔξωθεν. „Mox opponitur ἔνδοθεν, verſ. ſeq." VPTON.

Verſ. 14. ἀγάλματος μὲν τοῦ θεοῦ παρόντος. „Ea erat veterum religio, ut, deorum ſimulacris præſentibus, neque quicquam dicerent, neque facerent, in quo aliquid eſſet obſcœnitatis. Vide Athenæum lib. VIII. Plutarch. in Quæſt. Romanis. Cæſaribus autem Romæ imperantibus, idem honos eorum ſimulacris attributus: atque inter crimina læſæ majeſtatis erat, ſimulacris eorum præſentibus obſcœni aliquid admittere. Vide Suetonium in vita Tiberii c. 58. Spartianum in Caracalla. Hinc Juvenalis, Sat. I. 131.

Cujus ad effigiem non tantum mejere fas eſt."
VPTON.

Ibid. ἀναίσθητε. „Ita noſter codex, & Salmant. Alii ἀναίσθητος." VPTON. Nempe cum in ed. Ven. operarum errore ἀναίσθητο eſſet ſcriptum, id in ἀναίσθητος mutavit editor Baſ. & tenuere hoc ſequentes editores. Sed in ἀναίσθητε conſentiunt mſsti omnes. Pro σαυτοῦ vero habet αὐτοῦ pa.

Verſ. 15. ἄλλως, *temere, ſecus quam fas eſt, ſecus quam decet hominem in quo Deus habitat.* cf. II. 10, 13. & III. 5, 8.

Ibid. μὴ ταπεινώσῃ αὐτὸν ῥᾳθυμία περιτεθεῖσα. Perperam vulgo omnes (edd. ac mſsti) περιτιθεῖσα. Monue-

rat autem WOLFIVS. „Fortaſſe *περιτεθέντα. Ne panni circumpoſiti eum humilem reddant & deforment.*“ Cui Vptonus non modo nihilo magis, quam alii editores, obſecutus eſt, verum etiam mendam mendæ auxit, *αὐτὸν* ſuo more in *αὐτὸν* mutans. In *αὐτὸν* vero cum edd. conſentiunt pabc.

Ibid. *μὴ ἐπάρῃ κομψὰ ἱμάτια.* Sic ex conjectura correxi. *Ne animum ejus efferant elegantes veſtes.* Vulgo omnes *ἐπάγῃ*, nullo prorſus ſenſu. *τῷ ταπεινοῦν* opponitur *τὸ ἐπᾶραι*, *τῷ ταπεινοῦσθαι τὸ ἐπαίρεσθαι*, familiare præſertim Stoicis & Epicteto noſtro verbum. Sic *πᾶσα δύναμις ἐπισφαλὴς, τοῖς ἀπαιδεύτοις προσγενομένη, πρὸς τὸ ἐπᾶραι* ſc. *αὐτούς. ad efferendos, ad inflandos eorum animos.* I. 8, 8. *ἂν γνῷς ὅτι τοῦ Διὸς υἱός εἶ, οὐκ ἐπαρθήσῃ;* I. 3, 2. cui opponitur *οὐδὲν ταπεινὸν ἐνθυμεῖσθαι περὶ ἑαυτοῦ.* ibid. vſ. 1. Conf. Adn. ad I. 11, 28. Adde II. 9, 21. & II. 16, 16.

Verſ. 16. *Οὗτος οὐκ οἶδεν αὐτοῦ θεόν. οὗτος οὐκ οἶδε μετὰ τίνος ἀπέρχεται.* Interrogative hæc interpretatus eſt Wolfius: *Num quid is ſuum Deum ignorat? An neſcit quo comite abeat?* Itemque ſequentia: *Eſtne ferendus, cum aliquem comitem optat?* Cujus rationem adoptans editor Cantabrig. interrogandi ſigna, quæ ignorabant ſuperiores editiones, poſuit poſt *θεόν*; poſt *ἀπέρχεται*; & poſt *ἤθελον ἔχειν*; Eodem modo anonymus Londinenſis. VPTONVS vero, in contextu quidem, duobus prioribus locis, poſt *αὐτοῦ θεόν*; & poſt *ἀπέρχεται*; ſervatis interrogandi ſignis, ſervataque ibidem Wolfii verſione; in tertio orationis membro, poſt *ἤθελον ἔχειν* ſuſtulerat interrogationem, & verba iſta *Ἀλλ' ἀνεχόμεθα* &c. latine ſic reddiderat, *At eum ferimus dicentem, te comitem habere vellem.* Poſtliminio autem in Notis ſic præcepit: „Scribe ſine interrogatione, *θεόν.* Et mox *ἀπέρχεται.* Deinde *σὲ ἤθελον ἔχειν*; interrogative.“ — Cui ego obſecutus ſum, & ad eam rationem verſionem latinam adoptavi. Cæterum in illa phraſi, *οὐκ οἶδεν αὐτοῦ θεόν*, haud ſatis perſpicuum eſt, ſitne *αὐτοῦ* pronomen, *ſuum Deum*; an adverbium, valens *ibi*, pro quo mox verſ. ſeq. *ἐκεῖ* ait; *ἐκεῖ τὸν θεὸν οὐκ ἔχεις.* Certe, ſi *ſuum Deum* dicere voluit Epictetus, non nude *αὐτοῦ Θεὸν*, ſed *τὸν αὐτοῦ θεὸν*, adjecto articulo dicere (puto) debuerat. Pro *ἀνεχόμεθα*, eſt *ἀνεχώμεθα* in ed. Ven. & Baſ. Sed indicativum, quem poſuerunt poſteriores edito-

editores, tuentur noſtri codices mssti. Pro σὲ ἤθελον habet καὶ ἤθελον pa. & caret σὲ.

Verſ. 18. εἰ μὲν τὸ ἄγαλμα ἦς. Perperam ᾖς, pro ἦς, habent edit. Cantab. & Vpt. quaſi ſubjunctivus præſens eſſet, qui non erat hujus loci. Eumdem errorem jam alibi, haud ita multo ante, notavimus.

Ibid. ἢ Ἀθηνᾶ, ἢ ὁ Ζεύς. Vide mox ad vſ. 20.

Ibid. ἀνάξιον ποιεῖν. Temere ἀνάξιον εἰπεῖν pc.

Verſ. 19. ἀμελεῖς οἷόν τινα δείξεις σεαυτόν. δείξαις legendum putavit Meibomius. Sed perbene & ſuo loco ſtat fut. indic. in iſta connexione.

Ibid. Καί τοι ὁ τεχνίτης τῷ τεχνίτῃ ὅμοιος; ἢ τὸ κατασκεύασμα τῷ κατασκευάσματι; Ante Vptonum editi omnes ſic: Καὶ τί ὁ τεχνίτης τῷ τεχνητῷ ὅμοιος; &c. niſi quod in Cant. & Lond. anon. articulus τῷ ante τεχνητῷ operarum errore omiſſus eſt. Ad iſtam ſcripturam ſic commentatus eſt WOLFIVS; „Τὸ τεχνητὸν intelligi poteſt *opus arte expreſſum*, a τεχνάομαι. Sed ſententia poſtulare videtur, ut legas τῷ τεχνίτῃ. Artifex eſt Deus; artifex eſt Phidias. Statua Minervæ eſt opus Phidiæ: homo rationis particeps eſt, eſt opus Dei. Conferuntur & artifices & eorum opera. Deus infinito intervallo vincit Phidiam. Dei opus, homo, infinitis intervallis vincit Minervæ ſtatuam, Phidiæ opus. Si ergo Phidiam ſuum opus reveretur, (ſcribuntur enim hæc ὑποθετικῶς κατὰ προσωποποιΐαν) quanto magis Deum revereri debet ſuum opus, homo? Recte legitur, τῷ κατασκευάσματι. Mendum in τεχνητῷ decepit eum, qui τῷ κατασκευάσαντι annotavit.“ — „Noſter codex habet καί τοι, uti mox κατασκευάσματι.“ VPTON. Illud καὶ τοι auctoritate ſui codicis in contextum recepit Vpton, nec ego loco movere volui; quamquam teneri percommode aut revocari Καὶ τί e ſuperioribus edd. potuerat, quod Wolfius ſic vertit: *Quæ autem eſt — — — ſimilitudo?* Salmaſius autem ſic diſtinguendum cenſuerat, καὶ τί; ὁ τεχνίτης &c. In καὶ τοι vero conſentit pc. καὶ τί ſervant pab. τῷ τεχνίτῃ e Wolfii conjectura merito adoptavit Vpton. Et ipſum hoc, τεχνίτῃ, plane habent pab. τεχνιτῷ (ſic) pc. In κατασκευάσματι conſentiunt editi & mssti omnes: una editio Baſ. in marg. adnotatum κατασκευάσαντι habet.

Verſ. 20. *ποῖον ἔργον τεχνίτου εὐθὺς ἔχει τὰς δυνάμεις* &c. — „Statua ſimilitudinem habet hominis: ſed mentem, ſenſus, & motum non habet. Vnde ſimulacra in ſacris literis deridentur, quod oculos habeant, nec videant; aures, nec audiant; nares, nec olfaciant; linguas, nec loquantur; manus, nec palpent; pedes, nec ambulent, &c.“ WOLFIVS. Græca verba vulgo ſic vertunt: *Cujus artificis opus ejusmodi eſt, ut ſtatim eas in ſe vires habent* &c. Ego particulam *εὐθὺς* eo modo accipiendam putavi, de quo dictum eſt ad I. 19, 2.

Ibid. *ἡ Ἀθηνᾶ ἡ Φειδίου — — τὴν Νίκην ἐπ' αὐτῆς δεξαμένη* „De *Phidia*, & de *Jove Olympio*, [cujus vſ. 18. meminit] vide ad I. 6, 23. De *Minervæ* autem ſimulacro vide Plin. lib. XXXIV. c. 19. p. 649. [cap. 8. ſect. 19, 1.] & Valer. Max. lib. I. cap. 1. [Extern. num. 7.] Ovid. lib. IV. de Ponto, Eleg. [Epiſt.] I. 31.

Arcis ut Actææ vel eburna vel ærea cuſtos
bellica Phidiacâ ſtat dea facta manu.

Cæterum has Victoriolas, quas manu extenſa recepit Minerva, paſſim videre licet in imaginibus. De hisce quoque Cicero de Nat. Deor. lib. III. 34. *Idem* (Dionyſius) *Victoriolas aureas, & pateras, coronasque, quæ ſimulacrorum porrectis manibus ſuſtinebantur, ſine dubitatione toliebat.* Pauſanias in Jovis etiam Olympici deſcriptione: [lib. V. c. 11.] *ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ Φέρει Νίκην, ἐξ ἐλέφαντος καὶ ταύτην καὶ χρυσοῦ, ταινίαν τε ἔχουσαν, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ στέφανον.*“ VPTON.

Minervæ ſtatua Phidiaca, quam dicit noſter, in Parthenone in arce Athenienſi poſita, ex auro & ebore erat facta, ut docet Epictetus noſter II. 19, 26. Pauſan. I. 24. p. 57. Plin. lib. XXXVI. cap. 5. ſect. 4. num. 4. Quare videndum, ne apud Ovidium, loco ab Vptono citato, *aurea* legendum ſit pro *ærea*. Fuit illa ſtatua cubitorum viginti ſex, ut Plinius docet l. c. Victoria, cubitorum fere quatuor, ut Pauſanias, p. 58. Plinium ſi inſpicis, dicas in baſi cum aliis diis ſtetiſſe Victoriam; Pauſaniæ verba, quo de eodem Victoriæ ſimulacro loquitur, defecta ſunt, aut aliàs corrupta, (quod vel ex particula *τε* intelligitur, quæ nil habet quo refertur, *καὶ Νίκη τε ὅσον τεσσάρων πηχῶν*) ut neſcias qua parte totius operis locatam Victoriam ſcriptor

ſcriptor ille dixerit. Docet vero Epictetus, *Victoriam illam porrectæ Deæ manui fuiſſe impoſitam.* Sic cum alibi in antiquis monumentis, tum apud Montfauc. Tom. I. Tab. LXXXIV. num. 9. ex Begero in numo Seleuci Regis Minervam vides, porrecta dextra Victoriam ſuſtinentem. Quare quum Pauſanias ait, Phidiacam Minervam manu haſtam tenuiſſe, intelligenda læva eſt; quemadmodum etiam in prædicto numo a lævo latere reclinatam haſtam dea habet.

Verſ. 21. *κατασχύνεις αὐτὸν. αὐτὸ* edebatur ante Vptonum. Vnde WOLFIVS: „*αὐτὸ*, ſcil. *τὸ κατασκεύασμα.* Sed malim *αὐτὸν, τὸν δημιουργόν.*“ — VPTONVS: „*αὐτὸν* exhibet noſter optimus codex, quem ſequimur.“ — Sic & noſtri pbc.

Ibid. ἀλλὰ καὶ σοὶ μόνῳ ἐπίστευσε, ſcil. *σὲ.* „*Te tibi uni credidit.*“ VPTON *in Notis.* Nempe in verſione; Wolfium ſequens, poſuerat, *ſua dona tibi ſoli credidit. καὶ* poſt *ἀλλὰ* caret pb.

Ibid. παραπατέθετο. Sic recte pb. Cæteri omnes *παρεκτέθετο.* cf. Polyb. XV. 26, 3.

Verſ. 22. *Οὐδὲ τούτου μεμνήσῃ.* Sic legere juſſit Vpton in Notis; cui obſecutus ſum. Vulgo omnes, conſentientibus msstis, *Οὐδὲ τοῦτο οὐ μεμνήσῃ*, quod tamen & ipſum fortaſſe teneri poterat. *οὐδὲ τοῦτο οὖν μεμνήσῃ* ſuaſerat Meibom.

Ibid. ἀλλὰ καὶ καταισχύνεις. „Malim *καταισχυνεῖς* in futuro.“ WOLFIVS. Sic etiam ſcribere juſſerunt Meibom. & Vptonus; ego vero ferendum præſens, pro futuro poſitum, ut ſæpe aliàs, putavi.

Ibid. παρέθετο idem valet, quod vſ. præc. *παρακατέθετο.* Sic Paulus II. Epiſt. ad Timoth. 2, 2. *ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις.* & ibidem cap. 1, 12. *παραθήκην φυλάξαι*, i. q. *παρακαταθήκην.*

Verſ. 24. *πόθεν ἡμῖν οὗτος ὀφρὺν ἐνήνοχε. ὀφρὺν* & h. l. & vſ. 26. ſcripſi, pro vulgato *ὀφρῦν* cum circumflexo. In plurali *ὀφρῦς* ſcribitur, in ſingulari *ὀφρὺς, ὀφρύν.* Dicunt autem græce *ὀφρὺν ἀναίρειν, ἀνασπᾶν, ἀνάγειν, adducere, tollere ſupercilium*, i. e. *ſuperbum, arrogantem eſſe.* Quare ſuſpectum mihi ſtatim fuerat verbum *ἐνήνοχε*, & ſuſpicatus eram *ἀναγήοχε*, ab *ἀνάγειν.* Sed & *ὀφρὺς* nude per ſe pro *ſuperbia, arrogantia* uſurpatur. Itaque, quemadmodum in Enchir. c. 22.

(c. 29

(c. 29. Wolf.) dicit ὀφρὺν μὴ σχῇς, *ſupercilium ne habeto*. ſic & nunc πόθεν ὀφρὺν ἐνήνοχε; ait, *unde hic ſupercilium adtulit?* Quod ipſum in Ench. l. c. his verbis effertur: ἄφνω φιλόσοφος ἡμῖν ἐπανελήλυθε, καὶ πόθεν ἡμῖν αὕτη ἡ ὀφρύς; In noſtro pb. hoc loco, & mox rurſus, conſtanter ὀφρὺν acute ſcribitur; ſed ὀφρῦν habent pac. ut olim editi.

Ibid. σεμνοπροσωπεῖ. σεμνοπρεπεῖ pb. quod ſpeciem habet: ſed minime ſolicitandum vulgatum, quo verbo cum Ariſtophanes uſus eſt, in Nub. vſ. 362. ut Vptonus in Ind. notavit, tum alii, quos H. Steph. in Theſ. Gr. ling. citavit.

Ibid. οὔπω κατ' ἀξίαν. „Verba ſunt ejus qui reſpondet ad crimen arrogantiæ. *Nondum*, inquit, *eam præ me fero gravitatem, quæ philoſophum decet.* Vos me ſeveriorem dicitis: ego leviorem, quam par ſit, me eſſe fateor." WOLFIVS. „Dele interrogationes; *Nondum fateor, uti par eſt: nondum* &c." VPTON. Nempe in contextu temere hic editor poſt κατ' ἀξίαν, rurſusque poſt συγκατεθέμην, & poſt φοβοῦμαι, interrogandi ſigna poſuerat; pariterque in latina verſione, *Nondum vero pro dignitate?* Quam rationem recte improbavit retractavitque in Notis. Pro οὔπω, perperam οὕτω ſcripſit pc.

Verſ. 25. Ἐπεί τι ἄφετέ με θαῤῥῆσαι. Sic vulgo omnes; quod vertunt: *etenim ſinite me paululum ſumere animos.* Nempe τι pro *nonnihil*, *paululum*, accipientes: quod ficut non præciſe damnare auſim, ſic neſcio quo modo haud ſatis commodum N. l. & in hac verborum ſtructura mihi videtur. Suſpicatus equidem eram, aut Ἐπί τι legendum, eadem notione: *paululum, pauliſper animos ſumere* (vel *fiduciam capere*) *me ſinite:* aut ἐπεί τοι ἄφετέ με θαῤῥῆσαι, *ſed ſinite me fiduciam capere.* — Hæc ſcripſeram, cum in ἐπεί τοι conſentientes noſtros tres codices pabc. vidi; quare fidenter hoc amplexus ſum. Sic etiam corrigere juſſerat Salmaſius.

Ibid. ὄψεσθε βλέμμα. Temere βλέψεσθε ὄμμα pc. in contextu; ſed idem in ora, γρ. ὄψεσθε.

Ibid. ὅταν στιλπνωθῇ. „Angl. *when it is poliſh'd, and made bright.*" VPTON. Nempe in latina verſione minus perſpicue, cum Wolfio, poſuerat *cum exſplenduerit.* Verba iſta, ὅταν στιλπνωθῇ, deſunt pa.

Verſ.

Verſ. 26. *μὴ γὰρ ὁ Ζεὺς — — ὀφρὺν ἀνέσπακεν; ἀλλὰ πέπηγεν &c.* Revocavi poſt *ἀνέσπακεν* ex veteribus editionibus interrogandi ſignum, quod ſuſtulerunt poſteriores editores, Wolfii verſionem ſecuti, quæ ſic habebat: *nec enim Jupiter Olympius ſupercilium attollit, ſed vultus ejus* &c. Non male per ſe: ſed uſus ſert Epicteti, ut *μὴ γὰρ* interrogative accipiatur, & deinde ante *ἀλλὰ* intelligatur particula negativa, ut cum ſæpe aliâs, tum mox rurſus vſ. 28. Poteſt vero etiam, in hujusmodi connexione, particula *ἀλλὰ*, absque negandi particula, verti *immo vero.* Poteſt etiam ipſum poſterius membrum orationis, quod ab *ἀλλὰ* incipitur, pariter atque præcedens membrum interrogative accipi, ut *ἀλλὰ* vertendum ſit *annon vero? annon potius?* Conf. notata ad I. 29, 66. & ad II. 24, 17.

Ibid. πέπηγεν αὐτοῦ τὸ βλέμμα, &c. „Dicitur Phidias Jovem Olympium finxiſſe ad exemplum Homerici Jovis, Iliad. *ά.* 529. ubi conſule Euſtathium.“ VPTON.

Ibid. Οὐ γὰρ ἐμὸν &c. „Iliad. *ά.* 526.“ IDEM.

Verſ. 28. Μή τι οὖν ἀθαν. Μή τοι h. l. pa. ſed idem paulo poſt in *μή τι* conſentit cum aliis.

Ibid. ἀθάνατον, ἀγήρων. „Vocabula ſunt Homerica. Vide Iliad. *μ'.* 323.“ VPTON.

Ibid. Ἀλλ' *ἀποθνήσκουσα.* Intellige: Οὔ· *ἀλλ' ἀποθνήσκουσα.* Vide ad vſ. 26.

Ibid. τὰ δ' ἄλλα. τί δ' ἄλλα, οὕτε &c. pb. Sed ſuperne ſcriptum *τὰ.*

Verſ. 29. *νεῦρα Φιλοσόφου. Nervos philoſophi;* id eſt, vim, potentiam, efficaciam. Cic. Acad. I. 10. *nervos virtutis incidere.* Vide infra, II. 17, 21. II. 18, 26. Eodem modo M. Anton. XI. 18. *ἰσχύος καὶ νεύρων καὶ ἀνδρείας τούτῳ μέτεστιν.*“ VPTON.

Ibid. Ὄρεξιν *ἀναπότευκτον* &c. „Plane reſpicit Epictetus ad tres in Philoſophia locos, de quibus lib. III. c. 2. ubi vide quæ notantur.“ IDEM.

Ibid. συγκατάθεσιν ἀπρόπτωτον. „Tertius in Philoſophia locus. De vocab. *ἀπρόπτωτος* vide Indicem.“ IDEM.

CAPVT IX.

TIT. *τὴν ἀνθρώπου. τὴν τοῦ ἀνθρώπου* pb. ſed idem in Indice Capitum articulum illum prætermiſit cum aliis.

Verſ.

Verſ. 2. *φητὶ*. „Vide ad I. 4, 9.“ VPTON.

Ibid. *ζῶον λογικὸν θνητόν*. Conf. III. 1, 25.

Ibid. *Εὐθὺς ἐν τῷ λογικῷ*. Ferri poteſt h. l. *ἐν* præpoſitio; ſed, ſi abeſſet, nemo eam erat deſideraturus. Suſpicari licebat *Εὐθὺς οὖν τῷ λογικῷ*, at nil mutant Libri; quare nihil movendum. *κατὰ λόγον* in eadem re dicit cap. 10, 2.

Ibid. *τίνων χωριζόμεθα*; *&c.* „Vide infra, II. 10, 2. III. 23, 4.

Verſ. 3. *μή τι πως*. Vulgo omnes *μή τι πῶς*. Monuit vero VPTON in Notis: „Scribe *πως*, enclitice.“ — Cui obſecutus ſum, præeunte etiam pb.

Verſ. 6. *ἀφ' ὧν ἐστιν αἰτεῖν, Λέων με καὶ Φαγέτω*. „Forſan *ἐφ' ὧν*. Apparet eſſe proverbium, quo honeſtior calamitatis auctor inferiori præfertur. Honeſtius habetur ab Achille occidi, quam a Therſite. Vnde apud Ovidium Achelous de Hercule:

— — — — — *Nec tam*
turpe fuit vinci, quam contendiſſe decorum.
Magnaque dat nobis tantus ſolatia victor.“

WOLFIVS. „*Me leo vel devoret.* Proverbium, quo mors illata a minutis & venenatis animalibus deprecabatur.“ VPTON. Proverbium iſtud, quoad equidem novi, præterierunt Adagiorum ſcriptores. *ἐφ' ὧν* utique commodius foret, quod & Meibomius voluerat; hac ſententia, *de quibus, in quos, dicere licet.* At ferri tamen fortaſſe *ἀφ' ὧν* poteſt, *a quibus occaſionem dicendi capere licet.* In ipſo adagio ſuſpicatus eram fortaſſe *γε* pro *καὶ* fuiſſe ſcribendum, *Λέων μέ γε Φαγέτω, ſaltem leo me devoret!* Sed nil variant libri.

Verſ. 8. *συμπεπλεγμένον*, ſcil. *ἀξίωμα* vel *λῆμμα*, id eſt *propoſitio conjuncta* vel *copulativa*, quam dicere ſolemus. Vide Laërt. VII. 72. A. Gell. XVI. 8. (Aliud eſt ſyllogiſmus *συμπεπλεγμένος*, de quo dictum I. 26, 14.) *διεζευγμένον*, eſt *propoſitio disjunctiva*.

Ibid. *σώζεται συμπεπλ. ὅταν τὴν ἐπαγγελίαν πληρώσῃ*. Simili quadam ratione Sextus Empir. de demonſtratione loquens VIII. 411. ait, *δύναται ἡ τῆς ἀποδείξεως ὑπόσχεσις σώζεσθαι*.

Ibid. *πότε διεζευγμ. ὅταν τὴν ἐπαγγ. πληρ.* Hoc loco pb. *τὴν ἐπαγγ. μὴ πληρώσῃ* ſcripſit, neſcio quo caſu, quove

quove consilio; nisi forte *τὴν ἐπαγγ. ἐκπληρώσῃ* voluit debuisse.

Ibid. Πότε αὐλοὶ &c. „Τότε Gatak. in M. Anton. lib. X. s. 8. Sed mallem, sine ulla mutatione, interrogative legere, ut interpres.“ COM. SHAFTESB. Recte; & interrogationis signum post *κύων*, quod olim aberat, præeunte versione Wolfiana, posuit Vpton. Poterat pariter, ut in eadem versione, post *αὐλοὶ*, post *λύρα*, & post *ἵππος* poni. Post has autem interrogationes subintelligendum est idem responsum, quod præcessit; scilicet, *Ὅταν τὴν ἐπαγγελίαν πληρώσωσι.*

Vers. 10. *Αὔξει δ' ἕκαστον.* Ante Vptonum omnes *δ' ἑκάστην.* Hinc: „Fortassis *ἕκαστον*, nisi *φύσιν* aut *πρᾶξιν* desit.“ WOLFIVS. „Vel potius *τέχνην*, sicut infra.“ SHAFTESBVR. „Codex Salmant. * *ἑκάστην*, sed in marg. * *ἕκαστον*. Vide autem II. 18, 1.“ VPTON. Et *ἕκαστον* hic editor in contextum adoptavit. Suspicatus ego ex II. 18, 1. eram, intercidisse h. l. *ἕξιν* vel *δύναμιν.* Sed quoniam proxime sequitur *τὸν τέκτονα*, & mox *τὸν γραμματικὸν*, recte *ἕκαστον* positum videtur, quod & Salmasius commendavit, intelligendum monens *ἕκαστον ἄνθρωπον*, sicut infra vs. 20. ait *πᾶς ἕκαστος λέγεται Ἰουδαῖος.* At *ἑκάστην* pertinaciter tenent libri nostri.

Ibid. ἂν δ' ἐθίσῃ γράφειν. „Confer II. 16, 18.“ VPTON.

Vers. 11. *ἀπολλύει δὲ τὰ ἀναιδῆ.* Olim *τὸν ἀναιδῆ*, quod & scripti libri tenent omnes. Perspecte vero monuit WOLFIVS: „Lego *τὰ ἀναιδῆ*, scilicet *ἔργα*.“ — Cui primus obtemperavit editor Cantabr. idem anonymus Lond. & Vpt. Corrigendum errorem notaverat etiam Meibom.

Vers. 12. *τὸν ἀναίσχυντον ἀναισχυντίᾳ, τὸν ἄπιστον ἀπιστίᾳ, τὸν λοίδορον λοιδορίᾳ.* Ante Vptonum sic edebatur: *τὸν ἀναίσχυντον, τὸν ἄπιστον, τὸν λοίδορον λοιδορίᾳ.* Inde WOLFIVS: „Videtur librarius indoctus aut oscitans omisisse quædam, ratus ea abundare. Lego *τὸν ἀναίσχυντον ἢ ἀναισχυντίᾳ, τὸν ἄπιστον ἢ ἀπιστίᾳ*: vel, genere neutro, *τὸ ἀναίσχυντον, τὸ ἄπιστον.*“ — VPTONVS: „Supplevi hunc locum ex nostro codice, Wolfio etiam monente.“ — Nostri codd. nihil adjumenti erant adlaturi.

Ibid.

Ibid. *αἱ ἀκατάλληλοι λήψεις καὶ δόσεις.* „*Inconvenientes* seu *impares acceptiones & dationes*, si ita liceat dicere. Ego sententiam appendere malui, quam verba minus idonea annumerare." WOLFIVS. Nempe in versione sic scripserat: *avarum ea rationes, quibus & minus reddat quam acceperit, & plus accipiat quam dederit.*

Vers. 13. *παραγγέλλουσιν οἱ Φιλόσοφοι* &c. „Sic Aristot. Ethic. lib. I. c. 3. *τὸ τέλος ἐστὶν, οὐ γνῶσις, ἀλλὰ πρᾶξις.*" VPTON.

Ibid. *μελέτην προσλαμβάνειν.* „Periandri dictum, *Μελέτη τὸ πᾶν.* Diog. Laërt. I. 99. Stobæus Serm. de Discipl. & Erudit. [Serm. XXIX. *περὶ Φιλοπονίας καὶ Μελέτης.* p. 204. al. 206.] *Πρωταγόρας ἔλεγε, μηδὲν εἶναι μήτε τέχνην ἄνευ μελέτης, μηδὲ μελέτην ἄνευ τέχνης.* Pythagoras in Aur. Carm.

Ταῦτα πόνει, ταῦτα ἐπμελέτα." — VPTON.

Μελέτη est *studium & meditatio*, diligentia & cura quam adhibemus, ut disciplinam aliquam artemque recte percipiamus addiscamusque; *ἄσκησις, exercitatio, exercitium*, est *usus* artis, cum in *actum* illa deducitur; qui simul & finis est cur eam didicimus, simul via qua majorem semper habitum facilitatemque in ea nobis comparamus, & cavemus ne eam dediscamus.

Vers. 14. *τὰς ὑπολήψεις — — χρηστικὰς ἔχομεν.* „*Χρηστικῶς ἢ χρηστικόν τι ἔχειν*, videtur dicere, *τὸ διὰ τῆς χρήσεως κτήσασθαι, aliquid usu & exercitatione parasse*, vel *ad usum atque exercitationem accommodare.*" WOLFIVS. — „Angl. *We have opinions in use contrary to right opinions.*" VPTON. — *χρηστικὸν ἔχειν τι, aliquid in usu, in promtu habere, usu familiare habere.* Perperam *χρηστὰς* h. l. in contextu scripserat pa. sed mox errorem ipse librarius intellexit, & *χρηστικὰς* in ora scripsit, mendosa voce in contextu punctis inferne notata.

Ibid. *οὐδὲν ἄλλο ἢ ἐξηγηταὶ ἐσόμεθα.* „*οὐδὲν ἄλλο, ἐξηγηταί. Non aliud, nisi interpretes*, id est, *οὐδὲν ἄλλο ἢ ἐξηγηταί.*" VPTON. — Nempe deerat vulgo in editt. omnibus ἢ particula: ac ferri posse putaveram vulgatum, *ἀσυνθέτως* dictum: *interpretes erimus, nil aliud.* Malueram tamen ἢ adjectum, ut II. 14, 24. & alibi. Denique adjeci, præeunte nostro cod. pb.

Vers.

Verſ. 15. *τὰ δὲ ἀδιάφορα.* Ante Vpt. omnes *τὰ δὲ ἀμφότερα.* Sed: — „Fortaſſis *οὐδέτερα*, vel *ἀδιάφορα.*“ WOLFIVS. — „Noſter codex *ἀδιάφορα.* Vide II. 19, 13. & conſer locum huic geminum apud Laërt. in vita Zenonis, lib. VII. 102.“ VPTON. Noſtri quidem pabc. vulgatum tenent, *ἀμφότερα.*

Ibid. κακὰ δὲ, τὰ ἐναντία. „Sic ex noſtro codice, monente etiam comite Shaftesburienſi, pro *κακὰ, τὰ δ' ἐναντία.*“ VPTON. — Conſentit noſter pb.

Verſ. 16. *ψόφος μείζων. μείζων ψόφος* pa.

Ibid. Pro *γένηται* & *καταγελάσῃ*, eſt *γενήσεται* & *καταγελάσει* in pc. minus recte.

Verſ. 17. *Ἀπὸ τῶν χειλῶν αὐτόθεν.* Idem hoc ſonat, ac *ἀπ' αὐτῶν τῶν χειλῶν.*

Ibid. Τί κυβεύεις περὶ τὰ μέγιστα. „*Quid de rebus maximi momenti aleam jacis?* Sic III. 21, 24. *εἰ δὲ μὴ, κύβευε, καὶ ποίει ἃ ποιεῖς.* Vide M. Anton. lib. I. ſ. 8. *ἀκύβευτον*, atque ibi interpretem.“ VPTON. — Hoc dicit: *Quid rem maximi momenti temere atque inauſpicato ſuſcipis? Quid rem maximi momenti tamquam ludicram tractas*, & hominibus illudis? cf. vſ. 19. & II. 19, 28. III. 21, 24. Adde III. 22, 93. & ibi not.

Verſ. 18. *Ἄλλο γάρ ἐστιν ὡς εἰς ταμιεῖον &c.* „Vide Enchir. cap. 46, 2. [cap. 69. Wolf.] Dele interrogationem.“ VPTON. — Nempe poſt *οἶνον* in contextu temere interrogandi ſignum poſuerat, quod ignorabant ſuperiores editiones. Id nunc delere juſſit in Notis. Pro *οἶνον*, operarum errore *οἷον* habet ſola ed. Baſ.

Verſ. 19. *καὶ τάχα ἐκείνου χρηστικώτερον τεχνολογήσεις.* Verba hæc in verſione ſic interpretatus eſt WOLFIVS: *& fortaſſe in eo genere explicando majore dexteritate, quam is ipſe utëris.* In Notis vero ait: „Τὸ *χρηστικώτερον*, non tam *dexteritatem & ſolertiam*, quam *vitæ uſum & mores* ſignificare videtur: ut innuat, Pſeudoſtoici vitam doctrinæ Epicuri magis eſſe conſentaneam, quam ipſius Epicuri, cujus continentia & in amicitia colenda fides aliæque virtutes ab adverſariis etiam celebrantur: cum falſo nominati Stoici *& Curios ſimulent, & Bacchanalia vivant.*“ WOLFIVS. — Nihil vero cauſſæ erat, cur ab ea interpretatione, quam in verſione poſuerat, in diverſam partem abiret Wolfius. In hunc modum ratiocinatur Epictetus: Stoicus philoſophus non

is est, qui Stoicorum rationem subtiliter atque commode explicare novit. Nam idem etiam Epicuri rationem explicat: (scilicet refutandi caussa:) ac fortasse commodius etiam atque aptius eam explicare novit, quam ipse Epicurus. Fuerit ergo simul Stoicus philosophus, & Epicureus; quod absurdum. χρηστικῶς ποιεῖν τι (unde comparativus χρηστικώτερον) eodem fere modo hic accipiendum videtur, atque id quod paulo ante vidimus (vers. 14) χρηστικὸν ἔχειν τι, χρηστικὸν ποιεῖν τι, nempe *ita facere aliquid ut qui usu familiare illud habet, ut qui illud in promtu & in numerato habet;* id est, *facile, commode, expedite, perite.* Nonnihil diversa sententia, sed ab hac non prorsus aliena, II. 1, 32. de Socrate dixit, ἀεὶ μίαν γε πρόληψιν ἐγύμναζε χρηστικῶς, ubi haud incommode interpretantur, *unam notionem sic tractabat ut eam usum accommodaret.*

Vers. 20. Τί ὑποκρίνῃ Ἰουδαίους, ὢν Ἕλλην; *Quid personam induis* (vel *mentiris*) *Judæorum, cum Græcus sis?* „Ita noster codex. Alii, τί ὑποκρίνῃ Ἰουδαῖος ὢν, Ἕλληνας.“ VPTON. Nempe sic omnes ante Vptonum: τί ὑποκρίνῃ, Ἰουδαῖος ὢν, Ἕλληνας; Id est, Wolfio interprete: *Quid te, cum Judæus sis, Græcum esse simulas?* Quod & per se speciosius videri poterat, fuisse subinde Judæos, qui, quo persecutionem aut fisci severitatem effugerent, originem suam sectamque dissimularent: & id ipsum etiam diserte testatum facere Suetonius videtur, in Domitiano, c. 12. *Præter ceteros Judaicus fiscus acerbissime actus est: ad quem deferebantur, qui, — — dissimulata origine, imposita genti tributa non pependissent.* Sed ex procedente Epicteti sermone satis perspicue intelligitur, de eo homine illum loqui, qui, cum Judæus non esset, Judæum se simularet: quamquam difficile dictu est, quid commovere hominem potuerit, ea præsertim ætate, ut, cum Judæus non esset, Judæum se simularet; nisi *Judæos* hoc loco *Christianos* Epictetus dixit; & Christianos fortasse subinde se nonnulli, qui non essent, simulabant, ut de eleemosynis Christianorum participarent. Ac sane, quemadmodum & apud alios Græcos Romanosque scriptores *Judæorum* nomine subinde *Christianos* venire, (ut apud Sueton. in Claud. c. 25. apud Dionem in Domitiano, lib. LXVII. c. 14. & in Nerva, lib. LXVIII. c. 1. &c.) a multis vulgo monitum est; sic & ab Epicteto nostro *Christianos hoc loco cum Judæis confusos*

fuſos eſſe, non modo Wolfius noſter atque Vptonus ſtatuerunt, ut mox videbimus, verum & alii docti viri, quorum nonnullos nominavit Andr. Danzius in Antiquitate Baptiſmi Iſraëlitarum vindicata, ſect. 56. Sed ab his discedit doctiſſimus FABRICIVS ad Dion. lib. XXXVII. c. 17. ubi hæc habet ad hunc Epicteti noſtri locum ſpectantia: „Chriſtianos frequenter illo tempore comprehenſos ſub Judæis, & Judæorum nomine interdum apud ſcriptores Romanos venire, multi annotarunt. Arrianum tamen lib. II. Epictetearum, c. 9. *Judæorum* nomine tangere Chriſtianos, non audeo viris doctis aſſentiri; ut ad illum præclarum ſcriptorem dabitur annotandi locus, ſi vitam Deus ac valetudinem benigne conceſſerit.“ — Dolebunt mecum omnes bonarum literarum cultores, fatis præpeditum eſſe præſtantiſſimi viri de edendis hiace Epicteti Diſſertationibus conſilium; quod ſi exſequi illi licuiſſet, non eſt dubitandum, quin, cum plurimis aliis, tum huic loco, in quo verſamur, (qui, ſi quis alius, doctiorem Commentatorem deſiderat,) exoptata lux fuiſſet acceſſura. Interim, dum certiora aliquis promat, adquieſcere debui in ſcriptura, quam ſuo e codice Vptonus protulit; quamquam & ipſa, in ipſis etiam verbis, neſcio quid ſcabri & impediti habet. Nam nec placet hic verborum ordo, ἂν Ἕλλην, cum aptius fuiſſet Ἕλλην ἂν dicere; & incommodum eſt Ἰουδαίους in plurali numero poſitum cum ὑποκρίνῃ in ſingulari, ut omnino τί ὑποκρίνῃ Ἰουδαῖον legendum videatur. At in ſcriptura olim vulgata, quam noſtri codices omnes tenent, pariter Ἕλληνας in plurali habes; ſed id quidem ex Ἕλληνα corruptum videri poterat. Verbum ὑποκρίνεσθαι eodem modo, atque hic, uſurpatum habes IV. 2, 10. & Enchir. c. 17. (cap. 23. Wolf.)

Ibid. πῶς Σύρος; πῶς Αἰγύπτιος; Similiter diſtinguit *Judæos*, *Syros*, & *Aegyptios*, I, 11, 12 ſq. I. 22, 4. II. 11, 15.

Ibid. οὐκ ἔστιν Ἰουδαῖος, ἀλλ' ὑποκρίνεται. „Vide Apoſt. Paulum, ad Rom. c. 2, 28 ſq.“ COM. SHAFTESB.

Ibid. ὅταν δ' ἀναλάβῃ τὸ πάθος τὸ τοῦ βεβαμμένου καὶ ἡρμένου. „*Cum ſuſceperit affectum tinctii & amplexi*, ſcil. *Judaiſmum*. Habuerunt & Judæi ſuos baptiſmos, non tam religionis, quam munditiæ, ut opinor, cauſſa uſurpatos. Sed quia primi Chriſtiani apud Judæos fuerunt, Chriſtianos, quorum χαρακτὴρ & nota eſt baptiſmus,

ſmus, cum Judæis, qui περιτομὴν habent, confundere videtur: & παραβαπτιστὰς eos appellare, *qui Chriſtianæ religionis arcana non religioſe obſervent.* Libro IV. [cap. 7, 6.] Chriſtianos appellat *Galilæos*, eadem de cauſſa: ut & Julianus dixit, *Viciſti Galilæe.*" WOLFIVS.

Ibid. τὸ πάθος τὸ τοῦ βεβαμμένου καὶ ἠρημένου. „In proſelytorum initiatione Judæi & baptizabant & circumcidebant. Vide Marsh. Chron. p. 191. Tamen hoc in loco Chriſtianos cum Judæis confundere videtur Epictetus. Lego itaque pro ἠρημένου, περιηρημένου, *circumciſi:* atque ita Petavius legit ad Themiſt. p. 70." VPTON. De Judæorum baptiſmo proſelytorum conferes, ſi lubet, Seldenum de Jure Nat. & Gent. juxta diſcipl. Ebræorum, lib. II. c. 2. & alios quos nominavit Jo. Chriſtoph. Wolfius in Curis Philolog. ad Matth. III. 6. De Chriſtianorum cum Judæis confuſione confer quæ paulo ante notavimus. In vertendis verbis, τὸ πάθος τὸ τοῦ βεβαμμ. καὶ ἠρημένου, Wolfium tenui, a quo nec Vptonus in verſione diſceſſit, *adfectum* (hominis) *illa diſciplina imbuti, ſectamque profeſſi.* τὸ πάθος poſſis etiam *animi ſenſum* interpretari. Articulum τὸ, poſt πάθος repetitum, non agnoſcunt pab. Pro ἠρημένου, eſt εἰρημένου in pb. quod parum huc facere videtur. Verbum περιαιρεῖσθαι ſi vel ſemel ullibi de Judæorum *circumciſione* uſurpatum inveniretur; ſpeciem ſaltem aliquam habitura erat Petavii emendatio, quæ Vptono placuit. Nunc multum ei tribuere, equidem nullo modo auſim. Nec tamen diffitendum, ne vocem quidem ἠρημένος, abſolute ſic poſitam, pro *ſectator*, vel eo *qui ſectam aliquam amplexus ſit*, alibi facile inveniri. Ac ne ſuccurrit quidem nobis exemplum, quo ἥρηται in præt. paſſ. eadem notione atque εἵλόμην in aoriſto medio uſurpetur: nec tamen id ſatis cauſſæ eſſe puto, cur vulgata ſcriptura ſolicitetur. *Inter ſectatores aſcitum* vertit Schegkius.

Verſ. 21. παραβαπτισταὶ. Schegkius, *parabaptiſtæ, & non legitime tincti.* Wolfius in verſione, *adulterini;* in Nota vero ſuperius relata, *qui Chriſtianæ religionis arcana non religione obſervant.* An βαπτιστὴς nomen erat, quo vulgo *Chriſtianum* deſignare conſueverant Græci, a baptiſmi initiatione? aut *Judæum*, a frequentibus ablutionibus religioſis? quemadmodum apud Juſtinum Mart. in Dial. cum Tryphone (p. m. 307. ed. Morell. Pariſ. 1636.) ſectæ nomen eſt. Id ſi conſtaret,

haud

haud ægre intelligeretur, παραβαπτιστὴν nunc dici *falſi nominis Chriſtianus* vel *Judæus*. Salmaſius quid ſecutus ſit, cum παραβαπτιστοὶ, non παραβαπτισταὶ, legendum contendit, mihi non liquere profiteor.

Ibid. λόγῳ μὲν Ἰουδαῖοι. „Sic noſter codex: nonnulli Ἰουδαῖος. male." VPTON. Nempe Ἰουδαῖος ed. Ven. Baſ. Gen. Col. Ἰουδαῖοι correxit Cant. & tenuit Lond. anon. & Vpt. quibus adſtipulatur noſter pb. Sic ſcribendum monuerat etiam Salmaſ. Mendoſe Ἰουδαίους pc. Ἰουδαῖος pa. cum editt. vett.

Ibid. ἀσυμπαθεῖς πρὸς τὸν λόγον. Recte hæc Wolfius interpretatus eſt, *affectu cum oratione non congruente*; quod & Vptonus tenuit. Nec in ea ſententia video quid deſiderari poſſit, aut SALMASIVM quid commoverit, ut ad hunc locum adnotaret: „Lege συμπαθεῖς, vel εὐσυμπαθεῖς. Nam ἀσυμπαθεῖς contrarium eſt."

Verſ. 22. Poſt τοῦ φιλοσόφου edd. omnes punctum ſuperius poſuerant; quod cum nudo commate commutandum monuit Vpton in Notis.

Ibid. Αἴαντος λίθον. „Sic II. 24, 26. Vide Iliad. ή. 264. Juvenal XV. 65.

— — *Nec hunc lapidem, quales & Turnus & Ajax; vel quo Tydides percuſſit pondere coxam Aeneæ.*"

VPTON. Corrupte λύτρα, pro λίτρας, dat pb. Tum μύθον, & ſuperſcr. μίθον, pc. pro λίθον.

CAPVT X.

TIT. εὑρίσκειν. εὑρεῖν ed. Ven. & Baſ. cum pa. & ſic in Indice Capitum habet pc. εὑρίσκειν primus hoc loco edidit Genevenſis, idque tenuere poſteriores editores, conſentientibus noſtris codd. pbc. In Capitum Indice vero εὑρίσκειν habent editiones omnes, cum codd. pab.

Verſ. 1. τὸ πρῶτον, ἄνθρωποι. „Cicero de Fin. lib. IV. [c. 10.] *Sequitur illud, ut animadvertamus, qui ſumus ipſi, ut nos quales oportet eſſe ſervemus.* Sumus igitur *homines: ex animo conſtamus & corpore, quæ ſunt cujusdam modi: nosque oportet, ut prima appetitio naturalis poſtulat, hæc diligere, conſtituereque ex his finem illum ſummi boni atque ultimi.* Seneca Epiſt. 95.

Quando omnia quæ præſtanda ſunt ac vitanda dicam, cum poſſim breviter hanc formam humani officii tradere? Omne hoc quod vides, quo divina atque humana concluſa ſunt, unum eſt: membra ſumus corporis magni. Natura nos cognatos edidit, cum ex iisdem, & in eadem, gigneret. Ex illius conſtitutione miſerius eſt nocere, quam lædi; ex illius imperio paratæ ſunt juvantis manus. Iſte verſus & in pectore & in ore ſit: Homo ſum; humani nihil a me alienum puto." VPTON. *Homo, ſacra res homini.* Seneca, ibid.

Ibid. αὐτὴν δ' ἀδούλευτον. „αὐτὴ omnes codices quos conſului, excepto cod. Baſ. qui αὐτῇ legit: at legendum αὐτὴν, i. e. ἔχων αὐτὴν ἀδουλ." VPTON. αὐτῇ cum ed. Baſ. dant Gen. & Col. αὐτὴ erat in Ven. quod revocavit Cant. & tenuit anon. Lond. & Vptonus; qui tamen perſpecte in Notis monuit, αὐτὴν corrigendum, cui morem gerendum putavi. In αὐτὴ quidem cum ed. Ven. conſentiunt & Vptoni codex & noſtri Pariſini tres; atque ita ſcribendum Salmaſius contendit. At orationis connexio utique αὐτὴν flagitare videbatur, pendens a verbo ἔχων, quod præceſſit. Quod ſi ἄλλη teneas, erit poſt προαιρέσεως punctum minus reſtituendum, quod etiam vulgo ibi ponebant, ut ab ἀλλὰ nova phraſis incipiat. & ἀδούλευτον idem valeat ac ἀδούλευτόν τι. Pro ἀδούλευτον vero, ἀδαύλωτον ſe malle ait Wolfius; quod & apud Simplicium in Præf. ad Comment. in Enchir. repoſitum pro ἀδούλευτον Salmaſius voluit; ſed in Notis ad h. l. intactum reliquit. Apud Pollucem quidem etiam, III. 80. pro ἀδούλευτος quod ibi (eadem notione atque ἀδούλωτος vulgatum eſt) ex vet. ms. ἀδούλωτος corrigendum videri monuere interpretes. At nec iſtam formam eadem notione reſpuere analogia grammatica videtur; quare citra codicum auctoritatem mutare vulgatum nolui.

Verſ. 2. τίνων κεχώρισαι. „Vide ſupra, II, 9, 2. III. 23, 4." VPTON. Perperam h. l. κεχώρησαι ed. Ven. & Baſ. invitis tribus noſtris msstis. Mox vero bis eædem editiones recte in κεχώρισαι conſentiunt, ubi noſter pc. perperam κεχώρησαι ſcripſit.

Ibid. κατὰ λόγον. *ad rationem quod adtinet.* κατὰ τὸν λόγον malim, quoniam κατὰ λόγον diverſa notione frequentatur.

Verſ.

Verſ. 3. πολίτης εἶ τοῦ κόσμου. „Hinc Socrates interrogatus, cujatem ſe eſſe diceret, *Mundanum*, inquit. vide I. 9, 1. Et Diogenes, κόσμου πολίτην. vide ad III. 24, 56. M. Anton. VI. 44. ἡ δὲ ἐμὴ Φύσις λογικὴ καὶ πολιτικὴ, ἡ πόλις καὶ πατρὶς, ὡς μὲν Ἀντωνίνῳ μοι, ἡ Ῥώμη· ὡς δ' ἀνθρώπῳ, ὁ κόσμος. Vide & II. 5, 26." VPTON.

Ibid. οὐχ ἓν τῶν ὑπηρετικῶν, ἀλλὰ τῶν προηγουμένων. „Fortaſſis ὑπηρετητικῶν. Nam video, multa verbalia activa in ητικὸς deſinentia corrumpi vitio librariorum, & ſcribi per ικὸς, ητ ſyllaba omiſſa. Hinc θεωρικὸς, & παραμυθικὸς, aliaque inepta. Sed ad rem quod attinet, τὸ ὑπηρετητικὸν καὶ τὸ προηγούμενον hic opponuntur." WOLFIVS. Conſer II. 8, 6. & ibi notata.

Ibid. παρακολουθητικὸς. Olim, cum omnes h. l. vulgo ſic legerent, παρηκολουθηκὼς γὰρ εἶ τῇ θείᾳ διοικήσει, hæc adnotaveram: „Sic I. 9, 4. ὁ τῇ διοικήσει τοῦ κόσμου παρηκολουθηκὼς. At h. l. vix dubito, quin παρακολουθητικὸς ſcripſerit Arrianus, quod & per ſe aptius eſt ad ſententiam, & magis convenit cum eo quod ſequitur, καὶ τῶν ἑξῆς ἐπιλογιστικός." — Ad extremum vero temperare mihi non potui, quin id ipſum παρακολουθητικὸς in contextum adoptarem, præſertim quum hujus lectionis veſtigia quædam ſupereſſe viderem in duobus ex noſtris codicibus. Nam in pb. eſt παρηκολουθηκὸς, & ω ſuper terminatione κὸς poſtmodo demum ſuperſcriptum. Paulo etiam propius ad verum accedit pc. in quo eſt παρακολουθηκὸς. Ipſum vocab. παρακολουθητικὸς habes apud Noſtrum, I, 6, 14. & I. 16, 18. tum apud M. Anton. V, 9. quem locum Vptonus in Indice citavit.

Ibid. τῶν ἑξῆς ἐπιλογιστικός. „Sequor noſtrum codicem: alii τοῦ ἑξῆς." VPTON. *Homo rationis particeps, per quam conſequentia cernit*, &c. Cic. de Offic. I. 4. In τῶν cum Vptoni cod. conſentit pb.

Verſ. 4. ὡς ἀπόλυτον. „Vide ſupra, ad II. 5, 24." VPTON.

Ibid. εἰ ἡ χεὶρ ἢ ὁ ποὺς. „Vide ibid." IDEM.

Ibid. καὶ παρηκολούθουν. Caret καὶ pb. male.

Ibid. ἄλλως ὥρμησαν. „Nonnulli codices male hic ἄλλος exhibent; recte autem noſter codex. Edit. Salmant. * ἄλλος, & in marg. * ἄλλως." IDEM. ἄλ-

λος erat in Ven. ſed ἄλλως recte ed. Baſ. & ſeqq. cum mſstis.

Ibid. ἐπανενεγκόν]ες. Miror ab Vptono hoc non receptum, pro mendoſo ἐπανενεγκόντες, quod inde a Ven. edit. erat propagatum; præſertim cum ipſe notaverit: „Cod. Salmant. & Ms. Reg. ἐπανενεγκόν]ες." — Atqui id vel invitis codicibus reponi debuerat. Veram ſcripturam habent pac. Alia parte aberravit pb. ἐπενεγκόν]ες ſcribens.

Verſ. 5. καλῶς λέγουσιν οἱ Φιλόσοφοι &c. „Inter alios Chryſippus. Vide ſupra II. 6, 9 ſq. Seneca de Provid. c. 5. *Idem in hac magna republica fit. Boni viri laborant, impendunt, impenduntur, & volentes quidem: non trahuntur a fortuna, ſequuntur illam, & æquant gradus: ſi ſciſſent, anteceſſiſſent. Hanc quoque animoſam Demetrii fortiſſimi viri vocem audiſſe me memini: Hoc unum, inquit, Dii immortales,* &c." VPTON. Vide not. ad II. 6, 9.

Ibid. συνήργει ἄν καὶ τῷ νοσεῖν. „Pulcher eſt locus, & dignus qui hic adſcribatur, apud M. Anton. lib. VI. ſ. 42. Πάν]ες εἰς ἓν ἀποτέλεσμα συνεργοῦμεν, οἱ μὲν εἰδότως καὶ παρακολουθητικῶς, οἱ δὲ ἀνεπιτάτως. ὥσπερ καὶ τοὺς καθεύδον]ας, οἶμαι, ὁ Ἡράκλειτος &c. *Ad unum eundemque effectum operam conferunt univerſi ſuam, alii ſcientes ac intelligentes, alii effectionis inſcii. Quo modo dormientes quoque Heraclitus, opinor, operarios eſſe dixit, & ad ea, quæ in mundo aguntur, operas conferre. Alius vero alio modo operam confert: ex abundanti vero & is qui quiritatur, & qui in adverſum nititur, & qui ea quæ fiunt tollere conatur. Nam & ſic affectis mundus opus habebat. Proinde cogita tandem, quorum in numerum te referas. Siquidem rector ille univerſi omnino te probe utetur, teque in operariorum operasque mutuas conferentium partem recipiet. Tu vero cave, pars ejusmodi ſis, qualis in fabula vilis & ridiculus verſus ille, cujus meminit Chryſippus."* VPTON. — Verba συνήργει ἄν pb. paulo inferius collocavit poſt illa, καὶ τῷ πηροῦσθαι.

Ibid. ἀπὸ τῆς τῶν ὅλων διατάξεως. Videri poterat ὑπὸ τῆς — — διατάξεως. Sed ἀπὸ hic valet ἐκ, velut in illa phraſi ἀπὸ δόγματος, *ex decreto, vi decreti, virtute decreti.*

Ibid.

Ibid. κυριώτερον δὲ &c. Verba hæc olim a ſuperioribus interſerto puncto diſtinguebantur. Ego conjungenda cum illis putavi, utpote ab iſtis, αἰσθανόμενος ὅτι, ex communi cum præcedentibus ἀπὸ τῆς τῶν ὅλων &c. pendentia. De re, quæ hic agitur, conferre Vptonus juſſit II. 5, 26. III. 24, 10 & 43 & 97.

Verſ. 6. τῶν πρὸς ἐκλογὴν εὐφυεστέρων ἔχεσθαι. Vide ſupra, II. 6, 9.

Verſ. 7. ὅτι υἱὸς εἶ. Τίς τούτου &c. Sic orationem diſtinxi, ut ratio ſuadebat, & monebat VPTONVS; qui cum ὅτι υἱὸς εἴ τις, edidiſſet: „Sic, inquit, noſter codex: alii [ſuperiores omnes editiones] εἴ τις. Quid vero, ſi hoc modo interpungas? μέμνησο ὅτι υἱὸς εἶ. Τίς τούτου τοῦ προσώπου ἐπαγγελία; Πάντα κ. τ. λ. Conſer autem Enchir. c. 30. [c. 37. recenſ. Wolf.]“ — Superiores editiones, uti conſentaneum erat, poſt ἐπαγγελία nudum comma poſuerant, non interrogandi ſignum. εἴ τις cum Vptoni cod. dant noſtri pabc. Sed τίς interrogative ſcribendum jam olim monuerat Salmaſius.

Ibid. πάντα τὰ αὐτοῦ ἡγεῖσθαι τοῦ πατρός. *omnia ſua patris eſſe ducere.* Sic haud cunctanter corrigendum putavi. Veteres editiones, perperam extruſo articulo a vocis præcedentis terminatione, πάντα αὐτοῦ dabant: Vptonus vero præterea, ſuo more, αὐτοῦ temere in αὑτοῦ mutaverat. Vt h. l. τὰ, ſic vſ. 17. τὸν a præcedente ſyllaba erat abſorptum. Pro πάντα αὐτοῦ, quod habent cæteri libri, αὐτοῦ πάντα ſcripſit pc. quod ipſum fortaſſe tenori poterat *absque* τὰ *articulo.*

Ibid. ψέξαι. Corrupte δέξαι pc.

Ibid. αὐτῷ εἰπεῖν· εἰπεῖν αὐτῷ pa.

Verſ. 8. ἀδελφὸς εἶ Vide Enchir. loco ſuperius citato.

Ibid. μηδέποτ' ἀνταποιήσασθαί τινος πρὸς αὐτὸν τῶν ἀπροαιρέτων. Vulgo omnes πρὸς ἑαυτὸν τῶν ἀπροαιρ. Quod ſpectans WOLFIVS: „Lego πρὸς αὐτὸν, ait. Significat, fraternam conjunctionem antiquiorem eſſe debere pecunia.“ — „Neſcio, an recte.“ SHAFTESBVR. — Immo vero rectiſſime; πρὸς αὐτὸν, ſcil. τὸν ἀδελφόν. Vide I. 29, 9. & ibi not. IV. 7, 34. ἀνταποιεῖσθαί τινος πρός τινα, *de re quadam cum aliquo contendere.* Qui ἑαυτὸν inauſpicato invexit, is, dictionis

hujus vim neſciens, putaverat (quemadmodum Vptonus ad I. 29, 9.) *ἀνʃιποιεῖσθαί τινος πρὸς ἑαυτὸν* eſſe *aliquid ſibi ipſi adrogare.* Pro *ἀνʃιποιήσασθαι* h. l. *ἀνʃιποιεῖσθαι* habet pb. Pro *πρὸς ἑαυτὸν*, quod dant alii, nihilo melius *πρὸς ἑαυτῶν* ſcripſit pa.

Verſ. 9. *ἀνʃὶ θἰδρακος, ἂν οὕτω τύχῃ, καὶ καθέδρας.* Pro *θρίδακος*, quod ex ed. Baſ. in reliquas erat propagatum, *θίδρακος* reſtitui, veterum codicum conſentiente auctoritate. Nam ſic plane habet ed. Ven. & noſter pb. Neque aliud debuerunt pae. in quibus *θιδρακὸς* ſcriptum, perperam quidem hactenus, quod acute. Licet vero in Enchir. cap. 25, 3. in ſcripturam *θριδ.* libri conſentiant omnes, tamen ex Heſychio diſcimus, (in voc. *Θιδρακίνη*, & *Ἀγαμεμνόνη*) perinde & *θίδραξ* & *θρίδαξ* dixiſſe Græcos. Cæterum ſicut in proclivi erat, *lactucam* nominare pro exemplo rei vulgaris & vilis pretii; ſic, quo pacto cum *lactuca* nunc *ſella* copuletur, vel *ſedes*, non tam facile dixeris; niſi ad hiſtoriam aliquam, aut ad dictum, quod me nunc præterit, fiat adluſio. Id niſi ita eſt, debebit *καὶ* pro *ἢ*, *aut*, uſurpatum intelligi; (quem uſum frequenter apud Polyb. obſervavimus; vide Lexic. Polyb. in Καὶ, num. 1.) & *καθέδρα* fortaſſe *ſellam curulem* denotabit: junctæque ſuerint per ironiam res diverſiſſimæ, ut innuat philoſophus, *ſi ſemel tibi licitum putes de re externa & extra hominis poteſtatem poſita ambitioſe ſtudioſeque cum fratre tuo contendere, perinde eſſe, de lactuca ne, an de ſella curuli, contendas.* Quodſi quis vero *καθέδραν* hic cum Wolfio *quamlibet ſellam* ſive *ſedem* intelligere malucrit, aut cum Schegkio *προεδρίαν*, id eſt, *ſedis prærogativam*, cum eo ego non magis, quam de lactuca, contenderim. Sed mihi plane *ſella curulis* intelligenda videtur; & reſpexiſſe Epictetum puto id quod de Scipionibus fratribus Polybius narrat lib. X. c. 4 ſq. Non equidem ſum neſcius, ſuperiores ſcriptores vocabulo *θρόνος* uti ſolitos, ubi de *ſella curuli* loquebantur; at id quidem neminem turbabit.

Ibid. αὐτὸν εὐγνωμοσύνην κτήσασθαι. αὐτὸν, in quod cum ſuperioribus editionibus mssti conſentiunt omnes, rurſus, ut nimis frequenter aliàs, temere in *αὐτὸν* mutaverat Vptonus.

Verſ. 10. *εἰ βουλευτὴς πόλεώς τινος εἶ, ὅτι βουλευτής· εἰ νέος, ὅτι νέος.* Varie in variis editt. expreſſus hic locus erat. Veneta ſic dabat; *εἰ βουλευτὴς*

τῆς πόλεώς τινος, ὅτι βουλευτὴς νέος, ὅτι νέος. Eodem modo Baſ. niſi quod inter βουλευτὴς & νέος punctum interpoſuit. Tum Genev. Colon. & Cantab. ſic: εἰ βουλευτὴς πόλεώς τινος εἶ, καὶ βουλευτὴς νέος, ὅτι νέος. Denique Lond. anonym. ſic: εἰ βουλευτὴς πόλεώς τινος εἶ, ὅτι βουλευτής· εἰ νέος, ὅτι νέος. Quod ipſum tenens VPTONVS, monuit in Notis: „Codex noſter & Ms. Pariſ. eodem modo exhibent ac edendum curavi.“ — In eamdem vero ſententiam, quæ in male etiam adſecta oratione ſatis perſpicua erudito interpreti eſſe debuit, locum hunc interpretatus Wolfius erat; &, Græca ad eum modum refingenda eſſe, adnotaverat Shaftesburius, referente Vptono. Pariſinus codex, qui h. l. cum Vptoni codice conſentit, non eſt ille pa. e quo longe plurimus numerus earum lectionum ductus eſt, quæ cum editore illo ex Bibliotheca olim Regia Pariſiis communicatæ ſunt; ſed nunc ille is codex eſt, quem pb. inſignivimus, quem & ipſum ſubinde, ſed pauciſſimis in locis, inſpexit vir doctus, qui illam operam Vptono navavit. Codices pa. & pc. hoc loco ab edit. Ven. non diſſentiunt. In eodem vero cod. pb. deeſt pronomen τινος, ad πόλεως, non male.

Verſ. 11. ἕκαστον τῶν τοιούτων ὀνομάτων — — ὑπογράφει τὰ οἰκεῖα ἔργα. „Ench. c. 30. [c. 37. Wolf.] Τὰ καθήκοντα ὡς ἐπίπαν ταῖς σχέσεσι παραμετρεῖται. Et mox: Οὕτως οὖν ἀπὸ τοῦ γείτονος, ἀπὸ τοῦ πλίτου, ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ, τὸ καθῆκον εὑρήσεις, ἐὰν τὰς σχέσεις ἐθίζῃς θεωρεῖν.“ VPTON.

Verſ. 13. ἄλλως. Vide ad II. 8, 15.

Verſ. 14. ἀλλὰ δεῖ σε κέρμα ἀπολέσαι, &c. „Vide mox verſ. 19. & III. 18, 5.“ VPTON. — Paulo ante, perperam δεικτικὸν, pro δηκτικὸν, ſcribit pc. θυρίον vero ed. Ven. & Baſ. pro θηρίον.

Verſ. 15. Εἰ γραμμ. μὲν ἧς ἀποβαλὼν. Perperam ἦς Ven. Col. Gen. & ſeqq. atque etiam Vpt. ut paſſim alibi, poſt particulam, quæ imperf. indicativi adſciſcit, non ſubjunctivum. Recte ἧς præfert Baſ.

Ibid. „καταστολὴν intelligo *mores ad gravitatem compoſitos.*“ WOLFIVS. — Bene & paulo rectius idem in verſione *modeſtiam* interpretatus eſt.

Verſ. 16. παρ' ἔξωθέν τινα. Sic recte ſeparavit verba codex pb. quemadmodum fecit editor Genev. & ſequentes. παρέξωθέν τινα ed. Ven. & Baſ. cum pac.

Ibid.

Ibid. καὶ μὴ ἔχειν, καὶ μὴ ἀπολλύειν, αἰσχρόν ἐστι. „Voces αἰσχρόν ἐστι [quas h. l. ignorabant ſuperiores edd.] revocavi ope & auctoritate noſtri codicis.“ VPTON. — Easdem voces ignorant noſtri mssti; in pc. vero abeſt etiam particula καὶ ante ἀπονενόητον, qua omiſſa iſtis etiam carere poteramus.

Verſ. 17. οὐδὲν ἧττον τὸν ἄνδρα. „Articulum τὸν, abſorptum [olim] a præcedente ſyllaba, revocavi ope noſtri codicis.“ VPTON. — conf. Not. ad vſ. 7. Habet etiam τὸν noſter codex pb.

Ibid. ὁ δὲ διατιθείς; ſcil. τὰ τοῦ κιναίδου. „*Quid autem is, qui facit ut ille alter ita ſit affectus?* id eſt, *qui corrumpit.*“ VPTON.

Verſ. 18. Τί ἀπολλύει ὁ μοιχεύων; „Vide ſupra, II. 4, 2 ſq. & infra, IV. 9, 9.“ VPTON.

Ibid. Quatuor voces, τὸν κόσμιον, τὸν πολίτην, in Vptoni edit. errore operarum prætermiſſas, revocavi e ſuperioribus edd. Easdem agnoſcunt mssti omnes.

Verſ. 19. Οὐδεὶς δίχα ἀπωλείας καὶ ζημίας κακός ἐστι. „Vide IV. 1, 119.“ VPTON. — Verbum ἐστι deeſt pa.

Ibid. εἰ τὴν ζημίαν ζητεῖς ἐν κέρματι. „Vide ſupra, vſ. 14. & infra III. 18, 5.“ IDEM.

Verſ. 20. ὅτι οὐδ' ὁ τὴν ῥῖνά σοι ἀπολλύων ἐστὶ βεβλαμμένος. σοὶ, *tibi*, ſi bene habet, idem valebit ac ἐκ τοῦ σοῦ λόγου, ἐκ τῆς σῆς γνώμης, *ex tua ratione, e tua ſententia, te ſi audiamus, ſecundum te.* Niſi malis eſſe illum dativum perſonæ pleonaſticum, in orientalium præſertim populorum linguis frequentatum, quem *dativum commodi* vocant nonnulli grammaticorum.

Verſ. 21. „Poſt οὐδὲν ἀπολλύει videtur deeſſe Πῶς γὰρ οὔ; aut aliquid ſimile.“ VPTON. — Nihil deeſt. Videtur decepiſſe Vptonum ambiguitas vocis αὐτήν. Scilicet τὴν ὀσφρασίαν αὐτὴν non eſt h. l. *olfactum ipſum*, ut vertit Vpton. cum Wolfio; ſed *olfactum ſolum.*

Ibid. Ποίαν καὶ λέγεις, „καὶ non redundat. Vide infra, II. 12, 20.“ SHAFTESBVR. — Non ſane prorſus abundat; nec ſine gratia, nec ſine vi quadam adjecta pro Græci ſermonis genio καὶ particula. *Quamnam vero, quamnam quæſo dicis?*

Verſ.

Verſ. 22. Οὐδὲν ἔχομεν ἀΐδημον φύσει; ἔχομεν Cum ante φύσει poneretur olim interrogandi ſignum, & jungerentur verba φύσει ἔχομεν, ſeparanda hæc monuit Wolfius, & vocabulum φύσει ad ſuperiora referendum; cui obtemperarunt editores Cant. Lond. anon. & Vpton; notavitque Vptonus, conſentire in hanc rationem codicem ipſius. Et conſentiunt etiam noſtri tres. Pro ἄϊδημον, quod antepenacute vulgo hic ſcripſerant omnes, ἀϊδῆμον ſcripſi; de quo monui ad I. 25. 4. Et ἀϊδῆμον habet etiam h. l. pb. Sed ἄϊδημον pc. ut olim editum. ἄϊδιμον pa. quaſi ab ἄϊδιμος, quam tamen vocem ignorat Græca lingua.

Verſ. 23. Οὐκ ἔχομεν φύσει τι πιστόν; φύσει στερκτικόν; φύσει ὠφελητικόν; φύσει ἀλλήλων ἀνεκτικόν; Rurſus prava diſtinctione olim laborabat hic locus, cum ſic darent: Οὐκ ἔχομεν φύσει τι; πιστὸν φύσει; στ. φύσει; ὠφ. φύσει; ἀλλήλων ἀνεκτικόν; Eodemque modo noſtri mssti, niſi quod in pa. poſtrema verba ſic diſtinguuntur, ὠφελητικὸν ἀλλήλων φύσει· ἀνεκτικόν. De corrigenda diſtinctione orationis recte monuit Wolfius; cui rurſus obſecuti ſunt editores Cant. Lond. anon. & Vptonus; eadem diſtinctionis ratio in Vptoni codice obſervata erat. De re, quæ hic agitur, confer II. 22, 20.

Ibid. φύσει στερκτικόν; Perperam στερητικὸν dabat ed. Ven. quod in στοργητικὸν mutavit editor Baſileenſis; idque tenuere ſequentes, usque ad Vptonum. Perſpectiſſime vero WOLFIVS jam monuerat: „Lege στερκτικὸν, a στέργω, non a στερέω. Baſilienſis editio habet στοργητικόν. Sed hoc melius: nam στοργέω ἄχρηστον, ut opinor: & verbalia ſunt hæc, ὠφελητικὸν, ἀνεκτικὸν, στερκτικόν.“ — Hæc ſic clare leguntur in Wolfii Annotationibus quæ cum Latina Verſione harum Epicteti Diſſertationum Baſileæ apud Joannem Oporinum editæ ſunt. Quæ Wolfii verba cum corrupta eſſent ab editore Colonienſi, qui, ubi στερκτικὸν Wolfius ſcripſerat, στερητικὸν expreſſit; ad eumdem locum, referente Vptono, COMES SHAFTESBVRIENSIS hæc adnotavit: „στερητικὸν Wolfius, a στέργω: inde vero στερκτικὸν, non στερητικόν. Vide Gatak. ad Marci lib. X. ſ. 1. ubi textus tamen habet στερητικῆς.“ — Quod ita e Shaftesb. adnotatum eſſe nil mirum; ſed illud ſane mireris, Vptonum non vidiſſe, quod in aprico erat, operarum Colonienſium abſurdam conjecturam Wolfio eſſe

esse adscriptam; praesertim quum Wolfii adnotatio manifeste ad lectionem editionis Venetae, quam ante oculos perpetuo Vptonus habebat, referretur: nam initio adnotationis haec ipsa verba ex Veneta editione repetuntur: *Φύσει στερρτικόν.* Tum ait: *Lege στερκτικόν. &c.* Et Cantabrigiensis Editor eamdem Wolfii adnotationem recte exprimendam curaverat; quam inspicere Vptonus, si genuina Wolfii editio ad manus non fuit, potuerat. At ille, nihil dubitans, praeclarae emendationis honorem uni Shaftesburiensi suo tribuit: „Optime, inquit, vir nobilis, succinentibus nostro codice & Ms. Par." — Et paulo ante, ubi illam Wolfii adnotationem retulit, qua distinctio orationis recte emendatur, haec subjecit: „Conjecturas Wolfii confirmat noster codex; tantum *στερκτικὸν*, non *στερρτικὸν*, legit." — Est autem *τὸ στερκτικὸν*, ut in Ind. recte monuit idem VPTONVS: *„vis illa amoris naturaliter insita parentibus erga liberos, & viciſſim.* M. Antonin. X. 1. *Γεύσῃ ποτὲ ἄρα τῆς Φιλητικῆς καὶ στερκτικῆς διαθέσεως; Etquando dispositionem dilectioni & affectui genuino deditam deguſtabis."* — Manuscriptus codex Paris. qui h. l. cum Vptoni codice recte *στερκτικὸν* habet, rursus (sicut supra vs. 10.) non pa. est, sed pb. In mendosum *στερρτικὸν* cum vett. edd. consentiunt pac.

Ibid. οὗτος ᾖ ἀβλαβὴς. „Wolfii editio *ἔσται.* Cod. Ven. Salmant. & Bas. *ᾖ.* Noster codex *ἐστίν.*" VPTON. — Graecum exemplum Dissertationum Epicteti numquam Wolfius edidit. Quam *Wolfii editionem* hic dicit Vptonus, ea *Cantabrigiensis* est, vel *Londinensis*, utraque ex *Colonienſi* expressa, quae ipsa quinto decimo demum anno post obitum Wolfii excusa est; cujus editor Graecis, e Genevensi edltione repetitis, Latinam Wolfiique versionem ejusdemque Notas cum Latina versione olim editas, adjecit. Neque vero ad hunc locum de verbo *ᾖ* in *ἔσται* mutando quidquam adnotaverat Wolfius. Sed cum in Genevensi editione accidisset, ut verbum *ᾖ*, quod in ea recte ex ed. Ven. & Bas. repetitum erat, casu quodam & per typographi incuriam minus commode perspicueque esset expressum; editor Colonienſis, non satis quid esset discernens, *ἔσται* legit, idque sua auctoritate hoc loco posuit; quod ipsum dein tenuerunt editores Cant. & Lond. & noster etiam Vptonus. Illud igitur, quamquam per se ferri potuerat, tamen ut temere receptum rejeci, atque subjunctivum *ᾖ* restitui, quem

quem rectiſſime dabant ſuperiores editiones. οὗτος ἢ ἀβλαβής; *is indemnis eſſet? is indemnis fuerit?* Vide I, 17, 1 & 10. I. 18, 13 & 31. I. 25, 3. I. 28, 31. III. 21, 8. &c. Indicativum ἐστὶν, quem e ſuo cod. commemorat Vptonus, non probo. Habet quidem ἐστὶν pariter noſter pc. Sed ᾖ pa. & eodem modo ſcribi debuerat in pb. in quo corrupte εἰ.

Verſ. 24. τί ἐστι βλάβη. Sic pa. cum editis. Sed τί ἐβλάβη pb. qui fortaſſe debuerat τίς ἐβλάβη· *vide quis damnum ſit paſſus.* Manifeſto errore pc. ἰδοῦ τοῦτ' ἐστὶ βλάβη.

Verſ. 25. εἰ γὰρ τὸ ἀγαθὸν ἐν προαιρέσει. „Vide initium cap. 16. hujus libri.“ VPTON.

Verſ. 26. Τί οὖν, ἐπειδὴ — — ποιήσας, μὴ βλάψω ἐγὼ ἐμαυτὸν &c. Sic orationem diſtinguunt editt. vett. conſentientibus fere msstis; nam pb. quidem, ſicut illæ, poſt Τί οὖν nudum comma ponit, pac. vero ne incidunt quidem ibi orationem. Ita verba iſta, Τί οὖν, cohærent cum illis, μὴ βλάψω ἐγὼ ἐμαυτόν. At editor Cantabr. & cum eo anon. Lond. & Vptonus, majori puncto poſt ὃ λέγεις poſito, poſt Τί οὖν interrogandi ſignum interſeruerunt, nempe Wolfii verſionem ſecuti, quæ ſic habebat: *Quid ergo? Si ille ipſe ſibi nocuit,* &c. Ad ſententiam quidem parum intereſt; ſed reſtituta, ut fecimus, veteri ratione, commodius fluit oratio. In verbis, μὴ βλάψω ἐγὼ ἐμαυτὸν, codicem noſtrum pb. ſum ſecutus: alia verborum ſerie vulgo cum pac. legebatur, ἐγὼ ἐμαυτὸν μὴ βλάψω. De re ad hunc locum hæc notavit VPTONVS: „Vide quid Socrates apud Platonem hac de re diſſerit [infra in Adnot.] ad IV. 1, 167. Seneca de Ira lib. II. c. 32. *Non enim ut in beneficiis honeſtum eſt, merita meritis repenſare; ita injurias injuriis: illic, vinci turpe eſt; hic, vincere.*“

Verſ. 27. ὅπου τι σωματικὸν ἐλάττωμα εἰς κτῆσιν. Malim autem ἢ εἰς κτῆσιν, quemadmodum Wolfius legendum cenſuit.

Ibid. ὅπου δ' εἰς προαίρεσιν. „Ita noſter codex: alii ὅπου εἰς τὴν προαίρεσιν.“ VPTON. Et conjunctionem δὲ jam interſerere Wolfius juſſerat, qua tamen facile equidem caruiſſem, cum noſtris pabc. Articulum τὴν cum olim editis agnoſcunt pac. ſed commode ignorat pb. cum Vptoni

Vptoni codice, quemadmodum paulo ante εἰς κτῆσιν omnes habent absque articulo.

Ibid. οὐδεμία βλάβη; Sic cum interrogandi signo scribunt hæc vulgo omnes. Possit vero etiam tota phrasis, inde a verbis ὅπου τι σωματικὸν &c. mimice ac per ironiam dicta intelligi absque interrogatione; nempe sic nos homines vulgo cogitamus atque etiam dicere non erubescimus. Atque ea ratio magis convenit cum versu sequente. Et habet quidem h. l. interrogandi signum pc. sed illud ignorant pab. percommode.

Vers. 28. ὁ ἐξαπατηθεὶς ἢ ὁ ἀδικήσας. Articulum ὁ ante ἀδικήσας auctoritate sui codicis inseruit Vptonus, cum quo facit noster pb. Illius articuli absentia fortasse turbaverat WOLFIVM, ut ad h. l. hæc adnotaret: ὁ ἐξαπατηθεὶς ἢ ἀδικήσας, *qui deceptus est, aut injuriam fecit.* Nisi ὁ ἐξαπατηθεὶς de eo intelligatur, *qui erravit, fallitur, de rebus male judicat;* malim ὁ ἐξαπατήσας, *qui aliquem decepit, aut affecit injuria.*"

Vers. 29. οὐδ' ἐγγὺς διαφερόμεθα. „*Ne prope quidem disceptamus.* τὸ διαφέρεσθαι hic significare videtur, *sua interesse putare, curare aliquid, laborare de aliquo;* quasi dixisset, ἥκιστα φροντίζομεν ἢ διαφέρειν ἡμῖν ἡγούμεθα." WOLFIVS. Sic sæpe aliàs isto verbo utitur. IV. 4, 48. IV. 7, 5. &c. οὐδ' ἐγγὺς, *multum abest ut*, i. e. *minime;* dictio, Demostheni, Luciano aliisque frequentata.

Ibid. πλὴν μόνον ἐν τῇ σχολῇ &c. Subinde occasionem captat Epictetus insectandæ ignaviæ in agendo & curiositatis in disputando philosophorum." WOLFIVS.

Ibid. μέχρι λογαρίων. Vide I. 29, 55. not.

CAPVT XI.

TIT. Τίς ἀρχὴ Φιλοσοφίας. „Hunc & sequentem Dialogum videtur habuisse Epictetus, lecto non ita pridem Platonis Alcibiade." VPTON.

Vers. 1. κατὰ τὴν θύραν ἅπτομένοις αὐτῆς. „κατὰ τὴν θύραν, i. e. *recta via atque aditu.* Cic. de Orat. I. 47. *ab hoc aditu januaque patefacta.*" VPTON. Contrarium illius est παρὰ θύραν εἰσβιάζεσθαι, apud Lucian. Nigr. c. 31. Et μὴ εἰσέρχεσθαι διὰ τῆς θύρας, ἀλλὰ ἀναβαίνειν ἀλλαχόθεν, apud Johann. Evang. 10, 1. Pro κατὰ τὴν θύραν h. l. κατὰ θύρας habet pb.

Ibid.

Ibid. *συναίσθησις τῆς αὐτοῦ ἀσθενείας.* „Sic ſupra, I. 26, 15. *ἀρχὴ τοῦ Φιλοσοφεῖν, αἴσθησις τοῦ ἰδίου ἡγεμονικοῦ, πῶς ἔχει.* Et infra, cap. 17. Vide Fragm. p. 741. [initio Fragmentor.] *Εἰ βούλει ἀγαθὸς εἶναι, πρῶτον πίστευσον, ὅτι κακὸς εἶ.* Seneca de Tranq. c. 1. *Multi ad ſapientiam potuerant pervenire, niſi ſe putaſſent jam perveniſſe.*“ VPTON. Temere Vptonus, ut frequenter aliâs, *αὐτοῦ*, quod e ſuperioribus revocavi, in *αὑτοῦ* mutaverat. Eſt tamen *αὑτοῦ* etiam in pb. Adcuratius ſi loqui Epictetus, aut ſcribere Arrianus voluiſſet, *αὐτῶν* erat dicendum. Sed ſæpe a plurali numero ad ſingularem, & viciſſim, ſubito transiri videmus in his Diſſertationibus.

Verſ. 2. *ἡ διέσεως, ἢ ἡμιτονίου.* „Hæc eſt noſtri codicis ſcriptura: deeſt *ἡ* (ante *ἡμιτονίου*) in aliis.“ VPTON. *ἡμιτόνιον, ſemitonium. διέσις, quarta pars toni*, vel *ſemitonium minus.* Vide Vitruv. lib. V. c. 4. Macrob. in Somn. Scip. & alios quos laudavit H. Steph. in *Διέσις.* Perperam *διήσεως* ſcribit pc. ſed recte idem mox *ἢ ἡμιτον.* habet cum Vpt. Eamdem particulam *ἢ*, a prima litera vocis ſequentis olim abſorptam, adjiciendam monuerat Meibomius, niſi ad Salmaſium (ut mihi videtur) auctorem referenda illa Nota eſt.

Ibid. *οἱ μὴ εἰδότες αὐτὰ, οὐδ᾽ οἴονται εἰδέναι.* „Eandem cauſſam Alcibiadi reddit Socrates, cur in re quadam ibi propoſita non erraviſſet: ſcilicet, *ὅτι οὐκ οἶδε αὐτὸ ἐπίστασθαι, οὐκ ἐπιστάμενος.* Vide Platon. Vol. II. p. 117.“ VPTON.

Verſ. 3. *καὶ δυστυχίας καὶ προσήκοντος.* Sic edd. omnes, inde a Baſ. Sed in ed. Ven. deeſt *καὶ* ante *δυστυχίας.* In cod. pc. deeſt *καὶ* ante *προσήκοντος.* In pab. vero deſunt duæ voces *καὶ δυστυχίας.*

Ibid. *καὶ ἀποβάλλοντος.* „Ita noſter codex: cæteri *καὶ ἀποβάλλοντος.* Sed voces inter ſe opponi debent, uti ſupra *καλοῦ καὶ αἰσχροῦ*, &c. Sic hoc in loco *προσήκοντος καὶ μὴ ἐπιβάλλοντος*, vel *ἀποβάλλοντος*: ſi vocabulum non ſit a librario corruptum, uti eſſe videtur.“ VPTON. — Equidem nihil video quod impediat, quo minus credamus, uſitatum vocabulum *ἀποβάλλον*, pro contrario *τοῦ ἐπιβάλλοντος*, fuiſſe in Stoicorum ſchola; quod miros fuiſſe novimus in procudendis novis vocabulis artifices. At noſtri quidem libri ab olim vulgatis nihil hic discedunt. *καὶ μὴ ἐπιβάλλοντος* ſcribere juſſerat Meibom.

Ibid. ἐλήλυθε. „ἐλήλυθεν. Recte ſic exhibet edit. Salmant. Codex Ven. & Baſ. ἐλήλυθες." VPTON. Cum Ven. & Baſ. faciunt Genev. & Col. Cum Salmant. vero, præter Vptonum, etiam Cant. & Lond. anon. Sic & pc. Sed rectius ἐλήλυθς, absque ν, pab. quos ſecutus ſum. ἐλήλυθεν aut ἐλήλυθας ſcribendum adnotaverat Meibom. ad ſuum exemplum editionis Genev.

Verſ. 4. πάντες χρώμεθα τοῖς ὀνόμασιν. „Vide ad II. 14, 14.

Verſ. 5. Καλῶς ἐποίησε, δεόντως. „Plane legendum, Καλῶς ἐποίησεν, οὐ καλῶς, δεόντως, οὐ δεόντως, &c. Hujus generis omiſſiones paſſim occurrunt." VPTON *in Addendis.* — Vtique alterum orationis membrum hic intercidiſſe videtur; ac fortaſſe tribus verbis illud expreſſerat Arrianus, οὐ καλῶς ἐποίησε, quo facilior erat librariorum lapſus ob eorumdem prorſus verborum repetitionem. Vide Not. ad I. 18, 8.

Ibid. Τίς ἡμῶν ἀναβάλλεται τὴν χρῆσιν αὐτῶν. More ſibi proprio diſtinxere aliâs Stoici inter ἀναβάλλεσθαι & ὑπερτίθεσθαι, ita ut illud in vitio ponerent, hoc unum concederent ſapienti. vide Stobæi Ecl. Ethic. p. 184. Sed iſtam ſubtilitatem non curat Epictetus. Conf. IV. 12, 2.

Ibid. ἢ τοὺς Φθόγγους. Pro iſtis monſtroſa hæc habet pc. ἢ τοὺς λόφους, ἢ τοὺς Φόγγους.

Verſ. 6. τὸ ἥκειν ἤδη τινὰ ὑπὸ τῆς Φύσεως κατὰ τὸν τόπον ὥσπερ δεδιδαγμένους. Vulgo ἤδη τινὰς dant, & τοῦτον τὸν τόπον absque κατὰ. Monuit autem VPTON: „Pro τοῦτον τὸν τόπον habet noſter codex & ms. Pariſ. κατὰ τὸν τόπον. [Sic pab.] Exhibent tamen omnes libri τινὰς, ſed mallem τινὰ legere. *Hujus autem rei cauſſa eſt, nos adeſſe nonnulla in hoc loco ab ipſa natura quaſi jam doctos & inſtitutos.*" — Haud cunctanter Vptonus & iſtam codicum lectionem, & hanc ſuam emendationem in contextum recipere debuerat. κατὰ τὸν τόπον, familiaris Epicteto dictio. I. 7, 31. I. 27, 16. I. 28, 29. &c. Ad illam formulam hoc loco cum aliquis olim adnotaſſet τοῦτον interpretationis cauſſa, imperite dein vox illa in contextum recepta eſt, & particulam κατὰ extruſit. Porro τινὰς prorſus ab hoc loco alienum erat, invectum ab homine qui ad δεδιδαγμένους referendum adcommodandumque pronomen illud putaverat. Potuerat ad ἥκειν adjici accuſativus ἡμᾶς; ſed pronomen

nomen primæ perſonæ ſatis etiam intelligebatur e verbo προσειλήφαμεν, quod ſequitur. Id ipſum vero verbum προσειλήφαμεν in προσειλήφασιν mutandum Meibomius cenſuerat; nempe ob pronomen tertiæ perſonæ τινὰς, quod olim præcedebat.

Ibid. τὴν οἴησιν. Proprium Stoicorum vocabulum eſt οἴησις, id eſt *opinatio*, ut Cicero vertit Tuſc. IV. 11. quam definit *judicationem ſe ſcire quod neſciat.* Noſter III. 14, 8. οἴησίς ἐστι τὸ δοκεῖν μηδενὸς προσδεῖσθαι. Iunguntur οἴησις καὶ τύφος I. 8, 6. conf. Wolfii Not. ad Titulum cap. 8. lib. I.

Verſ. 7. Διὰ τί γὰρ. „Sic noſter codex, quem ſequor. Alii Δι' ἃ γὰρ." VPTON. Cum Vptoni cod. facit noſter pc.

Ibid. „Φησὶν eſt objiciendi formula. vide ad I. 4, 9.ª VPTON.

Ibid. Οὐκ ἐφαρμόζω &c. Confer lib. II. cap. 17. cui titulus, Πῶς ἐφαρμοστέον τὰς διαλήψεις τοῖς ἐπὶ μέρους.

Ibid. Οὐ καλῶς οὖν. Caret οὖν pc.

Verſ. 8. καὶ οἴησις. Deeſt καὶ pb.

Verſ. 10. πόθεν τοῦτο λαμβάνεις; Verbum λαμβάνεις dialecticorum more accipiendum: *unde hoc pro conceſſo ſumis? unde hoc ais, affirmas, contendis?* Sic λῆμμα ſæpe idem valet ac *pronunciatum, effatum.* Sin interpretari malis, *Vnde hoc ſumis? Vnde hoc diſcis? Vnde hoc noſti?* non magnopere repugnabo.

Ibid. τοῦτο οὖν τινι οὐ δοκεῖ, καὶ οἴεται καὶ αὐτὸς ἐφαρμόζειν καλῶς. *Atqui hoc alicui (alii cuidam) non videtur, & ipſe pariter putat, ſe recte adplicare notiones. Aut,* (ain' tu) *nonne putat?* id eſt, *nonne quisque putat ſe recte adplicare?* τινι enclitice ſcripſerat Ven. & ſic Cant. Lond. & Vpt. rectius quam Baſ. Gen. & Col. qui τίνι interrogative expreſſerunt, cum quibus tamen faciunt pabc. Poſt οὐ δοκεῖ vero ii etiam, qui τινι enclitice ſcribunt, punctum ſive majus ſive minus poſuerunt, & nudum comma poſt καλῶς. Ad quam diſtinctionem adcommodata Wolfii verſio erat, quam & Vptonus tenuit: *At iſtud ipſum alteri non videtur. Nunquid & ille ſe recte accommodare putat, an non putat?* Quæ ratio, quoad ſententiam quidem, parum ab ea quam nos prætulimus, recedit.

Verſ. 12. *ἀνωτέρω τοῦ δοκεῖν.* Ante hæc verba inſertam conjunctionem *καὶ* voluerat Salmaſius; quæ ſicut commoda foret, ſi darent libri, ſic his invitis nil opus eſt ut intrudatur; quod & recte Meibomius adnotavit. Eſt autem *ἀνωτέρω τοῦ δοκεῖν, quod ſit ſuperius opinione; quod majorem habeat dignitatem atque auctoritatem; quod de ipſa opinione velut pro tribunali judicet.* conf. vſ. 16.

Ibid. *ὁ δὲ μανόμενος &c.* „Vide I. 28, 33. III. 9, 5.“ VPTON.

Verſ. 13. *Ἴδ' ἀρχὴ Φιλοσοφίας.* In Veneta prorſus mendoſe ſic legitur, *Εἰ δ' ἀρχὴ Φιλοσοφίαν.* Ad quæ verba WOLFIVS: „Fortaſſis, inquit, *ἡ δ' ἀρχὴ Φιλοσοφίας*, ut habet Baſileenſis editio. Vel *εἴη δ' ἀρχὴ Φιλοσοφίας, principium philoſophiæ hoc fuerit.* Vide, Lector, ne re diſtinctiones fallant. Verba ſic ordinanda cenſeo: *αἴσθησις, ζήτησις, κατάγνωσις, ἔρευνα, εὕρεσις, ἀρχή ἐστι Φιλοσοφίας.*“ — „Lego *Τί τοῦτό ἐστιν; Ἡ ἀρχὴ Φιλ. Quid iſtud eſt? Id quod Philoſophiæ principium, nempe animadverſio pugnæ hominum inter ſe* &c.“ VPTON. — *Ἡ δ' ἀρχὴ* poſt Baſ. omnes tenuere editores: quod quum nonniſi e conjectura ſit editoris, eaque haud ſane commoda; ad principis Venetæ editionis ſcripturam *Εἰ δ' ἀρχὴ* redeundum putavi, a qua non diſſentire Vptoni codicem ex ipſo ſilentio ejus intelligitur. (Et conſentiunt pabc. *εἰ δ' ἀρχὴ Φιλοσοφίας.*) Ea vero ſcriptura haud dubie ex *Ἴδ' ἀρχὴ* corrupta mihi viſa eſt. *Ecce initium Philoſophiæ!* nempe cum quærimus id quod ſit opinione ſuperius, quod judicet de diſſentientibus hominum opinionibus. Amat illud verbum *ἴδε* Epictetus. *ἴδε πῶς τραγῳδίᾳ γίνεται.* II. 16, 31. *ἴδε αὐτὸν συγκατακείμενον*, II. 18, 22. *ἴδ' ὁ δεῖνα Φιλοσοφεῖ.* III. 16, 11. Et, ut hic, cum nominativo caſu: *ἴδε κυνικαὶ φωναί, ἴδε χαρακτὴρ, ἴδ' ἐπιβολή.* III. 22, 50. Pro eo quod nunc dixit, *Ἴδ' ἀρχὴ Φιλοσοφίας*, mox vſ. 14. ait *Τοῦτ' ἔστιν ἀρχὴ Φιλοσοφίας.*

Ibid. *αἴσθησις μάχης.* „Vide II. 17, 13 ſq. III. 23, 34.“ VPTON.

Ibid. *τὸν ζυγὸν εὕρομεν.* Sic corrigendum monuit Vptonus in Notis, monitus ipſe a Salmaſio, cum *εὕρωμεν* legeretur in editt. omnibus, quod & Vptonus in contextu tenuerat. Eumdem errorem errarunt noſtri codd. pab. ſed recte *εὕρομεν* dedit pb. conf. vſ. 15.

Verſ.

Verſ. 14. Πάντα καλῶς ἔχειν τὰ δοκοῦντα ἅπασι; *Omnia recte ſe haberent, omnia recta forent, quæ cuique videantur?* τὰ δοκοῦντα idem nunc valere ac τὰ δοκοῦντα ἑκάστῳ intelligitur cum ex ipſa argumentationis ratione, tum ex eo quod mox diſerte ait, Οὐκ ἄρα ἀρκεῖ τὸ δοκεῖν ἑκάστῳ. Et ſermonis quidem uſus etiam hoc loco, ſi quid video, ἑκάστῳ deſiderabat, ſiquidem dativum a δοκοῦντα pendere velis; ſed, uti nunc eſt, verborum ordo hic fuerit intelligendus, ἅπασι καλῶς ἔχειν πάντα τὰ δοκοῦντα, *omnibus recte ſe habere quidquid ipſis videatur!* Cæterum vario modo diſtinguunt h. l. orationem, & vario modo accipiunt. Princeps Veneta ſic: τουτέστιν ἀρχὴ Φιλοσοφίας. πάντα καλῶς ἔχειν τὰ δοκοῦντα ἅπασι. καὶ πῶς δυναστὸν &c. Baſil. ſic: τουτέστιν ἀρχὴ Φιλοσοφίας, πάντα καλῶς ἔχειν τὰ δοκοῦντα ἅπασι; Qua ratione Schegkius vertit: *Primordiumne illud eſt philoſophiæ, Omnia recta eſſe pro eo ut cuique viſum fuerit?* Quam in eamdem ſententiam Germanicus interpres: *Oder iſt etwa das der Anfang zur Philoſophie: Es ſey alles richtig was einem jedem ſo däucht?* WOLFIVS absque interrogatione hæc accepit: *Hoc eſt Philoſophiæ principium, omnia recta eſſe quæ omnibus videantur.* Et in Notis monuit idem: „Adverſarii verba ſunt, veri & falſi inveſtigandi regulam repudiantis, & omnes omnium opiniones veras eſſe aſſerentis.“ — Ad eamque ſententiam diſtinctionem Græcæ orationis accommodavit Cant. Lond. anon. atque etiam Vptonus, qui Wolfii tenuit h. l. verſionem. Mihi verba illa, Τοῦτ' ἔστιν ἀρχὴ Φιλοσοφίας, ad ſuperiora referenda viſa ſunt; iſta autem, Πάντα καλῶς ἔχειν &c. ita interpretanda, ut & ſupra ſcripſi, & in verſione poſui. Niſi forte mendoſe ἔχειν ſcriptum eſt, pro ἔχει, ut ſic legi debeat, Πάντα καλῶς ἔχει τὰ δοκοῦντα ἅπασι; eâdem, quam expoſui, ſententiâ. Et ſic utique legendum equidem ſuſpicor. Pari modo verſ. 18. ἀπαλλάσσειν, pro ἀπαλλάσσει, corrupte olim legebatur. At hic quidem in vulgatum conſentiunt ſcripti libri; niſi quod pc. in teſtimonium nunc advocari non poteſt, in quo abeſt hoc verbum cum pluribus præcedentibus ſequentibusque.

Ibid. ἀλλὰ τὰ ἡμῖν δοκοῦντα. „Forſan ὑμῖν, ob ſequens illud ἐμοί.“ VPTON. Recte monitum, illis verbis, ἀλλὰ τὰ ἡμῖν δοκοῦντα, opponi hæc, ἢ τὰ ἐμοὶ φαινόμενα. Itaque lubens ὑμῖν correxiſſem, niſi priora

illa intelligi poſſe putaſſem, ut per *μίμησιν* dicta, nomine adverſarii. Et in *ἡμῖν* conſentiunt libri omnes.

Verſ. 15. *Τί μᾶλλον, ἢ τὰ Σύροις* &c. „Vide I. 11, 12. I. 22, 4.“ VPTON.

Ibid. τί μᾶλλον, ἢ τὰ ἐμοὶ Φαινόμενα, ἢ τὰ τῷ δεῖνι; Nil mutant libri. Ad verbum hæc ſonant: *qui magis, quam quæ mihi videntur, aut* (vel, *quam*) *cuivis alteri?* Wolfius autem, cujus verſionem tenui cum Vptono, ſic interpretatus eſt, tamquam abeſſet prius *ἢ*, junctaque legerentur illa, *τί μᾶλλον τὰ ἐμοὶ Φαινόμενα.* Confer Adnot. præced.

Verſ. 17. *δίχα αὐτοῦ μηδὲ τὸν δάκτυλον ἐκτείνουσες.* „Idem præcipit M. Anton. lib. II. ſ. 16. *δέον καὶ τὰ μικρότατα, κατὰ τὴν ἐπὶ τὸ τέλος ἀναφορὰν γίνεσθαι. Etiam minima quæque ita eſſe agenda, ut ad finem referantur. Digitum autem porrigere, τὸν δάκτυλον ἐκτεῖναι*, eſt minimæ leviſſimæque actionis exemplum. Sic Chryſippus apud Plutarch. de Stoicor. Repugn. p. 1046. C. *ὡς οὐδὲ τὸν δάκτυλον καθήκει ἐκτεῖναι ἕνεκα τῆς οὕτω παρεσομένης Φρονήσεως.* Vide & p. 1061. F. Cicero de Fin. III. 17. *Chryſippus quidem & Diogenes, detracta utilitate, ne digitum quidem ejus cauſſa porrigendum eſſe dicebant.* Hinc Perſius, Sat. V. 119.

Nil tibi conceſſit ratio. Digitum exere. *Peccas.*

ubi vide Caſaub. & Lipſ. Manud. ad Stoic. Philoſ. lib. III. c. 15.“ VPTON. — Habes eamdem proverbialem locutionem in Fragm. Epiſt. 52. *Φιλοσοφία ϕησὶν, ὅτι οὐδὲ τὸν δάκτυλον ἐκτείνειν εἰκῇ προσήκει.*

Verſ. 18. *ἀπαλλάσσει. ἀπαλλάσσειν* vulgo dabant omnes, & plerique *ὁ εὑρεθὲν*, pro *ὃ*. Monuit autem VPTONVS: „Noſter codex *ἀπαλλάσσει*. Recte. *τοῦτο γάρ, οἶμαι, ἐστὶν, ὃ εὑρεθὲν ἀπαλλάσσει* &c. *Hoc eſt enim illud, quod cum inveniatur, liberat*, &c.“ — Poſt *εὑρεθὲν* vulgo comma poſuerant, quod delevi. *ἀπαλλάσσει* habent pab. cum Vpt. In *ὃ* conſentiunt pabc. cum ed. Ven.

Ibid. μόνῳ τῷ δοκεῖν μέτρῳ παραχρώμενοι. Immerito hæc ſolicitavit Meibom. *τοῦ δοκεῖν* ſcribens pro *τῷ δοκεῖν*. Intellige *τῷ δοκεῖν ὡς μέτρῳ παραχρωμ.* Percommode vero, & ex uſu ſermonis, omittitur *ὡς* particula.

Ibid. διευκρινημένων. διευκρινομένων VPTONVS edidit; monuitque: „Recte ſe habent *διευκρινημένων*, a *διευκρινέω*,

νέω, vel διευκρινομένων, a διευκρίνω. Nos tamen ſequimur noſtrum codicem." Cum Vptono facit noſter cod. pc. Ego vero id, quod olim vulgatum erat, revocavi, quod eſt præteritum verbi διευκρινέω. διακρίνω ſatis notum, ſed διευκρίνω nusquam comparet; διευκρινέω vero ubivis frequentatum. Vide H. Steph. in Ind. h. v. & Lexicon noſtrum Polyb. in quo quidem per errorem p. 160. col. 1. lin. 7. διευκρίνειν excuſum eſt, pro διευκρινεῖν. In διευκρινημένων conſentiunt pab.

Ibid. χρώμεθα ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρους διηρθρωμένοις ταῖς προλήψεσι. „*In rebus particularibus & individuis adhibeamus anticipationes bene digeſtas & a ſe invicem diſtinctas.*" VPTON. Nempe in contextu verſionis cum Wolfio ſic poſuerat hic interpres: *anticipationes ad ſingulas res cum delectu quodam accommodemus.* De verbo διαρθροῦν dictum eſt ad I. 17, 1 & 3. conf. cap. ſeq. vſ. 7—9.

Verſ. 19. Τίς ὑποπέπτωκεν οὐσία. Sic recte Vpt. cum msstis. Perperam οὐσίᾳ (cum ſubſcripto jota) erat in ed. Ven. Deinde τί ὑποπεπτ. οὐσίᾳ ſcripſit editor Baſ. idque tenuere poſteriores.

Ibid. ὕπαγε αὐτὴν τῷ κανόνι. „Eadem vide apud M. Anton. V. 32." VPTON. Conf. noſtrum I. 28, 27 ſq.

Verſ. 20. „Ναί. καὶ ᾧ πεποιθέναι δεῖ, ἀβεβαίῳ τινὶ θαρρεῖν ἄξιον; Hæc omnia ex noſtro optimo codice in contextum revocavi, quæ in editis deſunt. Totum locum ſic diſtingue: Τὸ ἀγαθὸν δεῖ εἶναι τοιοῦτον, ἐφ' ᾧ θαρρεῖν ἄξιον; Ναί. Καὶ ᾧ πεποιθέναι; Δεῖ. Ἀβεβαίῳ τινὶ θαρρεῖν ἄξιον; Οὔ. *Bonum ejuſmodi eſſe oportet, cui confidere æquum eſt? Etiam: Et quo fretum eſſe? Oportet. Inſtabili cuiquam confidere æquum eſt? Non.*" VPTONVS. Obſecutus ſum Vptono; niſi quod Ἀβεβαίῳ τινὶ ſcripſi, pro τίνι quod ille poſuerat. In ed. Ven. & Baſ. ſic legebatur: ἐφ' ᾧ θαρρεῖν ἄξιον; οὔ. μή τι οὖν βέβαιον &c. Sic & in pab. Pro οὔ· vero in ora ed. Baſ. ναί ſcribitur. Editor autem Genevenſis poſt οὔ; interrogandi ſignum poſuit, quod tenuere alii. In cod. pc. vero ſic ſcribitur: ἐφ' ᾧ θαρρεῖν ἄξιον; ναί. μή τοι οὖν &c.

Verſ. 22. ὀξυβλεπτεῖς. Terminationem verbi ex pb. adoptavi, quam deſiderabat analogia verbi ἀβλεπτεῖν. Vulgo ὀξυβλεπεῖς cum pac. quod bene haberet, ſi ſic diſtinctæ eſſent literæ, ὀξὺ βλέπεις, ut II. 23, 11.

Ibid. καὶ ἓν σοι ζυγὸν οὐκ ἀρκεῖ. Olim καὶ ἐν σοὶ ζυγὸν &c. Sed WOLFIVS monuerat: „Lego ἓν σοι ζυγον, genere neutro; niſi forte καὶ εἷς σοι ζυγός.“ — VPTONVS: „Noſter codex ἓν σοι ζυγόν.“ — Sic ante Vptonum ediderat anonymus Lond. Et conſentit noſter cod. pc. Licet vero neſcio, an ullibi aliâs τὸ ζυγὸν, *trutina*, in neutro genere reperiatur, tamen a librorum præſcripto recedere in hoc vocab. non ſum auſus. In maſc. τὸν ζυγὸν dixerat ſupra vſ. 13. Et in pb. hoc loco ſic ſcribitur, καὶ ἐν σοὶ ζυγὸς οὐκ ἀρκεῖ. In pa. vero, ut olim edebatur, καὶ ἐν σοὶ ζυγὸν.

Ibid. ἄξιον ἀπαίρεσθαι. „Confer III. 7, 7.“ VPTON.

Ibid. Εἰ δὲ μὴ, οὐκέτι σε οὐδὲ τοῦ ζυγοῦ &c. „Fortaſſe οὐκέτι οὐδά σε. *jam non modo voluptatem, ſed ne te ipſum quidem trutina dignum judicabo.* Non permittit auditori, ut inepte reſpondeat. Προλήψεις Epicteti ſunt: Bonum oportere eſſe ſtabile: &, Efferri hominem oportere ſuis bonis, hoc eſt vero judicio & recta voluntate.“ WOLFIVS. *Ne trutina quidem te dignum judicabo;* id eſt, tantum abeſt, ut te absque trutina recte judicare de rebus poſſe arbitrer, ut intelligam, ne adhibita quidem trutina te illud poſſe, ne trutina quidem uti te poſſe, adeoque ne dignum quidem eſſe quicum porro vel verbulum diſeram.

CAPVT XII.

Verſ. 1. Ἃ μὲν δεῖ μαθόντα εἰδέναι χρῆσθαι λόγῳ. „*Quibus rebus perceptis tenendum eſt, quemadmodum ratione ſit utendum, eæ res tenentur a noſtris:* hoc eſt, diſcipulis doctrina non deeſt, ſed exercitatio & accommodatio præceptorum. Verba ſic ordinabis: ἃ μαθόντα δεῖ εἰδέναι χρῆσθαι λόγῳ, hoc eſt, ἰστέον πῶς χρηστέον λόγῳ.“ WOLFIVS. λόγος hic non tam eſt *ratio*, ut cum Wolfio interpretatus eſt Vptonus, quam *diſputatio, diſſertatio, ars diſſerendi.* ἃ δεῖ μαθόντα εἰδέναι idem valet ac ἃ δεῖ μεμαθηκέναι ὥστε εἰδέναι, *quæ didiciſſe oportet ut ſcianus*, &c. vel, *quæ didiciſſe oportet eum qui ſcire debet* vel *qui ſcire vult*, &c.

Ibid. ὑπὸ τῶν ἡμετέρων. „Τῶν Στωϊκῶν.“ VPTON.

Ibid. περὶ δὲ. Caret δὲ pb.

Verſ. 2. παρὰ μέλος ἀπαίσῃ. Corrupte olim παρὰ σκέλος edd. cum pab. Hinc WOLFIVS: „ἂν παρὰ σκέλος

λος ἀπανσῇ. *Si præter pedem occurrit:* hoc eſt, (uti conjicio; nunquam enim alibi lecta mihi eſt hæc formula) *ſi abſurde atque inepte reſpondit.* Videtur ſumtum a luctatoribus. παρὰ πόδας eſt aliud, quod interpretantur *confeſtim, e veſtigio.*" — Sed: „Optime noſter codex παρὰ μέλος, *parum modulate, inconcinne.* Cæteri, nullo ſenſu, παρὰ σκέλος. Ariſtot. Ethic. lib. IV. c. 2. πολλὰ ἀναλίσκει, καὶ λαμπρύνεται παρὰ μέλος, *multam infumit pecuniam, ſplendoremque & magnificentiam oſtentat inconcinne atque invenuſte.* Plato de Leg. III. παρὰ μέλος ἐμοί γε ἂν δοκῇς Φθέγξασθαι. & alibi. Atque ita Lucianus." VPTON. Cum Vptoni cod. facit noſter pc. De ſcriptura olim vulgata miror dubitationem nullam obortam fuiſſe perſpicaciſſimo Salmaſio.

Ibid. δύναται. Perperam δύναμαι pb.

Ibid. Ἰδιώτης. Sic e ſuo cod. edidit Vpt. Olim ἰδιώτα. Pro quo ἰδιώτης ſcribere juſſit WOLFIVS: „niſi forte, inquit, de induſtria latina terminatione uſus eſt." — Recte ἰδιώτης pbc. In pa. plura quædam verba h. l. omiſſa.

Ibid. αὐτῷ χρήσασθαι. αὐτῷ ed. Baſ. operarum errore, & inde ed. Gen. & Col.

Verſ. 3. οὐχὶ καταγελάσας. οὐδὲ καταγ. pc.

Verſ. 5. Πῶς οὖν ἐποίει Σωκράτης; Vide II. 26, 6. Socrates, cum Polo in Gorgia p. 472. edit. Steph. verba faciens: Ἐγὼ δὲ, ἂν μὴ σὺ αὐτὸν ἵνα ὄνῃα μάρτυρα παράσχωμαι ὁμολογοῦνῃα περὶ ὧν λέγω, οὐδὲν οἶμαι ἄξιον λόγου πεπεράνθαι περὶ ὧν ἡμῖν ὁ λόγος ᾖ. Et paulo poſt, p. 474. Ἐγὼ γὰρ, ὧν ἂν λέγω, ἕνα μὲν παρασχέσθαι μάρτυρα ἐπίσταμαι, αὐτὸν πρὸς ὃν ἄν μοι ὁ λόγος ᾖ, τοὺς δὲ πολλοὺς ἐῶ χαίρειν· καὶ ἕνα ἐπιψηφίζειν ἐπίσταμαι, τοῖς δὲ πολλοῖς οὐδὲ διαλέγομαι." VPTON.

Ibid. τὸν δὲ διαλεγόμενον μόνον. Vltima vox deeſt in pc. male.

Verſ. 6. συναισθανόμενον τῆς μάχης. Vide infra, ad verſ. 14.

Verſ. 7. Ἆρά γε ὁ Φθονῶν χαίρει; „Vide Xenoph. Ἀπομνημ. lib. III. c. 9. ſ. 8. & Platonem in Philebo. Sermones Socraticos imitatur Epictetus." VPTON. — Recte ἆρά γε ed. Ven. cum mss. Mendoſe ἀρά γε ed. Baſ.

Baſ. Gen. Col. ἄρά γε ed. Cant. Veram ſcripturam reſtituit anon. Lond.

Ibid. Ἀπὸ τοῦ ἐναντίου ἐκίνησε τὸν πλησίον. „*Movebat vicinum loco a contrario.* Hæc verba parentheſi includenda; vel forſan delenda, ut gloſſema.“ VPTON.

Ibid. δοκεῖ σοι εἶναι. Deeſt σοι pb.

Verſ. 9. ἐκπεπληρωκῶς τὴν ἔννοιαν. *poſtquam completam & omnibus numeris abſolutam effecit notionem.* Sic II. 17, 10. πρόληψις διηρθρωμένη καὶ τελεία.

Verſ. 9 *ſq.* οὐ γὰρ ἀνθακολουθεῖ τῷ κεφαλαιώδει τὰ ὁρικά· ῥήματα τεχνικὰ, καὶ διὰ τοῦτο &c. Vulgo omnes (edd. & mssti) τῷ κεφαλαιώδει τῷ ὁρικῷ ῥήματα τεχνικά. καὶ διατοῦτο &c. Ad quæ ſic commentatus eſt WOLFIVS: „Malim ἀκολουθεῖ, ſcil. ὁ ὁρισμός. Et poſt ὁρικῷ interpungendum, ut nova periodus fit, ῥήματα τεχνικὰ ταῦτα, addito pronomine. Idiota non intelligit quid ſit ὁρισμὸς, nec quid κεφαλαιῶδες ὁρικόν. Heſychius τὸ κεφαλαίωσον exponit συντόμως συνάγαγε. Erit ergo τὸ κεφαλαιῶδες, τὸ σύντομον. *Non ſervat hæc definitio brevitatem definitionis.* Niſi forte idem valeat, quod τὰ κεφάλαια, *leges definitionum: definitum cum definitione converti non poteſt.*“

Tum VPTONVS: „Manifeſtum gloſſema in hoc loco apparet. τὰ ὁρικὰ, τὸ κεφαλαιῶδες, ſunt *vocabula ſcientiæ propria*, τεχνικὰ ῥήματα, Angl. *Technical terms.* Atque ita monuit neſcio quis interpres ad oram ſuam codicis. Poſtea hæc verba, τεχνικὰ ῥήματα, in contextum recepit oſcitans librarius. Hinc primus error. Deinde ὁρικῷ ſcripſit, pro ὁρικά. Nunc locum ab his erroribus liberatum videamus, οὐ γὰρ ἀνθακολουθεῖ τῷ κεφαλαιώδει τὰ ὁρικὰ, *neque enim reciprocant inter ſeſe definita & termini definientes.* Ex. gr. Si definirem Hominem, eſſe animal mortale, aberrarem; non enim reciprocant termini. Animal enim mortale (termini definientes) pari modo prædicetur tam de equo, vel de cane, quam de homine. Mox forſan legendum Διὸ ταῦτα τοῖς, &c. vel Διατοῦτο ταῦτα τοῖς, &c.“ —

Wolfius in verſione ſic poſuerat: *neque enim ſervatam eſſe brevitatem definitionis, & converſionem cum definito.* Quam verſionem Vptonus etiam tenuit; qui tamen in Nota recte, ut videtur, τὸ κεφαλαιῶδες unice *rem definitam* interpretatus eſt, nempe rem vel terminum

num definitione declarandum; τὰ ὁριχὰ vero *terminos definientes*, id eſt, quæ definitione continentur, verba quibus definitio continetur. Ac ſane, vel ex ipſo hoc loco intelligi par erat, fuiſſe iſta vocabula hac notione in Stoicorum ſcholis uſitata. Et τὰ ὁριχὰ quidem ſimiliter fere Ariſtoteles, Topic. I. 5 ſq. dicit *ea quæ ad definitionem pertinent*. *Definitum* autem percommode τὸ κεφαλαιῶδες (quaſi *compendioſum* vel *ſummarium* dices) poterat adpellari. Quod vero de τῷ ὁριχῷ in τὰ ὁριχὰ mutando idem præcepit Vptonus, ita probabile ac pæne manifeſtum mihi viſum erat, ut in contextum recipere iſtam emendationem non dubitandum duxerim. Omnino enim nominativus caſus requirebatur, ad verbum ἀνθαχολουθεῖ pertinens, quo deſignaretur *id quod non conveniret* vel *non reciprocari poſſet cum* τῷ κεφαλαιώδει. Literarum α & ω perperam a librariis permutatarum frequentia apud Polybium exempla obſervavimus: vide ibi Adnot. ad IV. 14, 3. & loca ibi citata. Et apud Epictetum, ſicut h. l. ω pro α poſuerunt librarii, ſic viciſſim α pro ω perperam ſcripſerunt IV. 10, 28. Quod vero temere e margine in contextum recepta verba ῥήματα τεχνιχὰ ſtatuit Vptonus; id ſpeciem utique eſſet habiturum, niſi continuo ſequerentur iſta, καὶ διὰ τοῦτο τοῖς ἰδιώταις Φορτιχὰ &c. quibus absque illis nullo modo conſtat ratio. Nempe incommoda orationis diſtinctio deceperat virum doctum; qua correcta, ut fecimus, omnia bene habent, & liquido fluunt. Pari vero ratione jam Wolfius in verſione verba iſta, ῥήματα τεχνιχὰ, a ſuperioribus ſeparaverat, & ad ſequentia traxerat.

Verſ. 11. ἐπαχολουθῶν ταῖς αὐτοῦ Φανταſίαις. „Αὐτοῦ pro αὑτοῦ ſeu ἑαυτοῦ uſurpari, ſemel atque iterum monui. Patet autem ex loco Euſtathii in Hex. quem allegat Daviſius ad Cicer. de Nat. Deor. II. 49. p. 223. ubi pro μετ' αὐτὴν legit μεθ' αὑτήν. Immo vero & ſic noſtrates dicunt *Him* pro *Himſelf*. ex. gr. *He ſets Him down without ceremony*: pro *He ſets Himſelf down*, &c.“ VPTON. Monuerat de ea ſcriptura Vptonus ad I. 2, 9. ad I. 4, 23. ac fortaſſe etiam ſemel aut bis alibi. At multo frequentius, & quavis fere pagina, rationis illius oblitus, temere ac nulla urgente cauſſa eamdem ſcripturam mutavit, aſperum ſpiritum pro lenі ponens. Cæterum ad defendendam nunc vulgatam ſcripturam nil opus erat ad auctoritatem loci illius a Daviſio citati

tati confugere; qui quidem locus non ex Euſtathio, ſed ex Baſilii Homil. in Hexaëm. ductus eſt. Vtrumque ſpiritum ſuper αυτοῦ hoc loco, ut ſæpe aliâs, poſuit pb. ut perinde αὐτοῦ & αὑτοῦ legere poſſis.

Verſ. 12. ὅσοις γ' ἐστί τις εὐλάβεια. „Ita noſter codex: cæteri τι εὐλαβείας.“ VPTON. Sane ne ſic quidem male cæteri. Cum Vptono vero conſentit noſter pc.

Verſ. 13. συγκαθέν]ες εἴς τί τοιοῦτον. „Scil. ἑαυτοὺς. *ſi in arenam deſcenderint.*“ WOLFIVS. Vide ad II. 14, 14. & conf. Lexic. Polyb. in h. v.

Ibid. Φύρον]αι καὶ Φύρουσι. „*Miſcentur & miſcent*; hoc eſt, *exagitant & exagitantur*; vel, nullum diſputationis ordinem ſervant; alteri inepte rogant, inepte reſpondent alteri.“ WOLFIVS. — „Vide IV. 13, 7.“ VPTON. Proverbialiter dictum adparet; nec tamen ſatis video, unde ductum proverbium. Sententia eſt, *turbantur ipſi*, & *turbant alios; moleſtiam habent ipſi, & moleſtiam alteri creant*; vel, ut in verſione poſui, *premuntur & premunt.*

Verſ. 14. ἐν λόγοις. „Sic noſter codex: alii ἐν λόγῳ.“ VPTON. Vulgatum, ἐν λόγῳ, tenent noſtri codd. tres; non male,

Ibid. παύειν μάχην. „*Sedare pugnam.* Supra [vſ. 6.] οὕτω γὰρ ἐναργῆ ἐτίθει τὰ ἀπὸ τῶν ἐννοιῶν, ὥστε πάν]α συγκαθανόμενον τῆς μάχης, ἀναχωρεῖν ἀπ' αὐτῆς. *Pugna* igitur hic non concertantium, ſed orationis intelligatur, *ſi quid repugnet principiis & notionibus.* Explicabat controverſias, erroresque reſellebat Socrates.“ WOLFIVS. Id ipſum vero & ipſe ſedato animo & citra acerbitatem faciebat, & aliorum in diſputando nimium fervorem & contentioſam acerbitatem repreſſit, ut proxime præcedentibus verbis docet Epictetus.

Verſ. 15. πόσην ἐν τούτῳ δύναμιν εἶχεν. „Sic III. 16, 5. οἵαν εἶχε Σωκράτης δύναμιν, ὥστ' ἐν πάσῃ συμπεριφορᾷ ἄγειν ἐπὶ τὸ αὐτοῦ τοὺς συνόν]ας; Conſer autem lib. IV. cap. 5. in initio.“ VPTON.

Ibid. πόσας μάχας διελέλυκε; „Nempe cum quæſtio eſt de Virtute, an doceri poſſit, nec ne: cum iis oritur inter Calliam & Antiſthenem de juſtitia.“ IDEM.

Verſ. 16. Αἶψα τε καὶ μέγ. &c. „Verſus Heſiodi, Theogon. 87.“ IDEM.

Verſ.

Verſ. 17. *ἐστὶ νῦν ἀσφαλὲς.* Deeſt *νῦν* pb.

Ibid. δηλονότι. Temere *δηλονήτι* ed. Ven. & Baſ.

Ibid. ὑπατικῷ τινι, ἂν οὕτω τύχῃ, ἢ πλουσίῳ. Conjunctionem *ἢ*, quam ignorant vulgo omnes, abſorptam a terminatione verbi præcedentis, ex certa (ut mihi viſum erat) conjectura inſerui, admonitus a WOLFIO, qui quidem vel *καὶ* vel *ἢ* adjiciendum putavit, & *καὶ* in verſione expreſſit: *ad conſularem aliquem, — — ac divitem.* Conf. mox ad vſ. 19.

Verſ. 18. *Ἔχεις μοι εἰπεῖν.* „Atque hæc etiam ad imitationem Socraticorum.“ VPTON.

Ibid. σεαυτοῦ. σαυτοῦ pb.

Ibid. ᾧ τινι τὸ χρυσίῳ. Articulum *τὸ*, temere hoc loco in ed. Baſ. & ſeqq. prætermiſſum, ex Ven. reſtituit Vptonus; eumdemque agnoſcunt mssti omnes.

Verſ. 19. *τὸ σαυτοῦ. τὸ ἑαυτοῦ* pa. non male.

Ibid. ἐμπείρῳ δηλονότι καὶ τούτῳ. „Poſt *δηλονότι* addit noſter codex, *καὶ τούτῳ.*“ VPTON. Duo iſta verba, quæ in editis non legebantur, & ne ab Vptono quidem recepta ſunt, adoptare non dubitavi. Referuntur ea ad id, quod jam & equos & aurum, & alia, *periti* hominis curæ a ſe commiſſa alter profeſſus erat. *Haud dubie igitur*, inquit, *et hic pariter peritus homo eſt, cujus curæ corpus tuum credis?* Agnoſcit eadem verba noſter cod. pc.

Ibid. ἀλειπτικῆς ἢ ἰατρικῆς. Ante Vptonum aberat *ἢ*. WOLFIVS vero: „Lego, inquit, *ἀλειπτικῆς καὶ* vel *ἢ ἰατρικῆς.*“ — *ἢ* e codice ſuo adjecit Vpton. Conf. ad vſ. 17. Vptono adſentitur noſter pb.

Verſ. 20. *πάντων ἄμεινον.* „Forſ. *τούτων πάντων ἄμ. his omnibus melius.*“ VPTON.

Ibid. τὸ αὐτοῖς — — χρώμενον, καὶ δοκιμάζον. „Vide lib. I. cap. 1. in initio.“ IDEM.

Verſ. 21. *Πολὺ, νὴ Δία.* Cum punctum minus poſt *λέγω* in contextu poſuiſſet Vptonus, & *πολὺ* litera minuſcula ſcripſiſſet, quaſi verba illa *πολὺ νὴ Δία* &c. ejusdem hominis verba eſſent, cujus ſunt verba proxime præcedentia; retractans ſe in Notis, monuit ſic hæc diſtinguenda, quemadmodum nunc a nobis factum eſt.

Ibid. τῶν ἄλλων τοῦτο ἄμεινον. Deeſt *τοῦτο* in pab.

Verſ.

Verſ. 22. Ἔχεις οὖν ἡμῖν δεῖξαι. „Sic repoſui ex noſtro codice: alii, quos vidi, εἰπεῖν ἡμῖν habent.“ VPTON. εἰπεῖν ἡμῖν edd. omnes ante Vptonum: & ſic pc. Pa. vero habet ἔχεις οὖν ἡμῖν omiſſo prorſus verbo in infinitivo poſito. Sed cum Vptoni cod. facit pb.

Ibid. οὐ γὰρ εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν. Vulgo omnes εἰκῇ γ' ὡς ἔτυχεν. Sic & pa. & pc. in quo plene etiam ſcriptum εἰκῇ γε ὡς. Sed WOLFIVS: „Lego εἰκῇ γε ἢ ὡς ἔτυχεν.“ — VPTON: „II. 14, 28. εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν.“ — Nempe ſic conſtanter duo iſta junguntur, & interjecta particula καὶ copulantur; conf. I. 7, 27 & 33. II. 14, 27. aut negative, μὴ εἰκῇ, μηδ' ὡς ἔτυχε, I. 7, 3. III. 21, 11. Ego hoc ipſum, εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε, reponere hoc loco non dubitavi, quod & volnerat Salmaſius: atque ita plane ſcripſit noſter pb.

Ibid. ἐν τῇ πόλει. ἐπὶ τῇ πόλει pc. male.

Ibid. σεαυτοῦ ſcripſi cum pabc. Vulgo σαυτοῦ.

Verſ. 23. Οὐδαμῶς. Ἀλλ' αὐτὸς ἐπιμεμέλησαι αὐτοῦ; „Vertit Schegkius, *Nequaquam, ſed ipſe me hac in parte non negligo.* Hoc eſt, Οὐδαμῶς, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιμεμέλημαι αὐτοῦ. ubi αὐτοῦ, i. e. τοῦ κρατίστου. Vel αὐτοῦ pro σαυτοῦ uſurpari poteſt. Aut forſan omiſit quædam librarius. Οὐδαμῶς. Ἀλλ' αὐτὸς ἐπιμεμέλησαι αὐτοῦ; Πάνυ μὲν οὖν. Πότερον &c.“ VPTON. — Nil mutant libri, niſi quod pro Ἀλλὰ αὐτὸς, quod erat editum, concinnius Ἀλλ' αὐτὸς ſcripſerunt pbc. quos ſecutus ſum. Cæterum Schegkii emendatione nil opus eſt. Poſt illa verba vero, ἐπιμεμέλησαι αὐτοῦ; intercidiſſe aliquid, WOLFIVS etiam ſuſpicatus erat, adnotans ad hunc locum: „Videtur deeſſe καί· [ſic haud dubie ſcriptum voluit hic interpres, ubi operarum errore καὶ expreſſum eſt.] aut πάνυ γε, vel ſimile aliquid.“ — Eumque ipſum defectum in verſione Latina explevit, adjecto reſponſo, *Ego vero.* Poteras etiam ſuſpicari, ſic ſcripſiſſe Arrianum: Ἀλλ' αὐτὸς ἐπιμεμέλησαι αὐτοῦ; Αὐτός. Πότερον &c. Poterat vero etiam conſulto prætermittere reſponſum hominis, ſtatimque alteram jungere quæſtionem, πότερον μαθὼν &c. Ego, quoniam ſuperius quæſiverat Epictetus, ὅτῳ τρόπῳ τῆς ψυχῆς ἐπιμεμέλησαι; neque ad illam quæſtionem adhuc reſponſum eſt, cogitaveram, hic forte ſcriptum oportuiſſe Ἀλλὰ πῶς ἐπιμεμελ. Sed nil opus eſt ut ſolicitetur αὐτὸς, quod percommode etiam hic ſtare videtur, *tu ipſe, ipſe per te.* Cæterum Schegkii

ratio-

rationem, placuisse Salmasio video, qui ita plane legendum censuit: *οὐδαμῶς· ἀλλ' αὐτὸς ἐπιμεμέλημαι αὐτοῦ.*

Ibid. *παρά του.* „*παράθου.* Lege *παρά του*, pro *παρά τινος.*" WOLFIVS. „*παράθου* lectio est Ven. codicis. Sed recte cod. [ed.] Bas. & Salmant. *παρά του.* [Sic & reliquæ omnes editt. cum msstis.] Confer autem III. 9, 7 sqq. Respexit Epictetus verba Socratis apud Plat. in Alcib. I. p. 106. edit. Steph. *Οὐκοῦν ταῦτα μόνον οἶσθα, ἃ παρ' ἄλλων ἔμαθες, ἢ αὐτὸς ἐξηῦρες;*" VPTON.

Vers. 24. *Τί δέ σοι, βέλτιστε; τίς μου * εἶ;* Verba exhibui sicuti vulgo exhibent omnes: *asteriscum* vero adpinxi, in corruptelæ vel defectus signum; quoniam male adfecta esse verba persuasum habebam, certa vero medicina non succurrebat. WOLFIVS suspicatus erat: „Fortasse *τί δὲ σὺ, βέλτιστε; τίς μοι εἶ;*" — VPTONVS hæc adnotavit: „Noster codex supplet *μέλλει*, corrupte, pro *μέλει*. Sed eleganter in hujusmodi locutionibus supprimitur *μέλει*, seu *διαφέρει*. *Τί δέ σοι, βέλτιστε; Quid tua refert, vir bone?* Mox, forsan *τίς σύ εἶ; Quisnam es tu?* Legit Salmasius: *Τί δέ σοι, βέλτιστε, καὶ μοί; εἶτ' ἄν.*" — Mihi non liquet. An *Τί δέ σοι, βέλτιστε, τί μου μέλει;* An *Τί δέ σοι, βέλτιστε, τὰ ἐμοῦ* (vel *τῶν ἐμοῦ*) *μέλει;* Debuerat sedem notare Vptonus, quam verbo *μέλει* adsignarit ipsius codex. Nostri libri a vulgatis nil discedunt. Fortasse verum tetigit Wolfii conjectura.

Ibid. *ἂν ἐπιμένῃς.* *ἂν ἐπιμελῇς* pc. & sic primum fuerat in pb.

Ibid. *διαράμενος κονδύλους σοι δῷ.* „Repetatur, *sane periculum est, ne* &c." WOLFIVS. *διαράμενος*, scil. *τὴν χεῖρα*, vel potius *τοὺς κονδύλους*, *sublatos pugnos tibi ingerat, sublatis pugnis colaphos tibi impingat.* *διάρασθαι*, *tollere ad feriendum* vel *ad cædendum.* In activo, *διῆρκε τὸ ῥόπαλον*, *sustulit clavam*, cum Budæo ex Luciano citavit H. Steph. ubi tamen nusquam illa dictio reperitur; sed in passivo, activa notione, apud Lucianum habes *κόπίδα διηρμένος*, in Toxari c. 55. T. II. p. 560. & *διηρμένοι τοὺς ἄκοντας*, *sublatis hastis*, ibid. c. 40. p. 548. Quæ exempla notari poterant ad illam formulam *ἐκ διάρσεως* apud Polyb. II. 33, 5. conf. Lexic. Polyb. in *διάρσις*.

Vers.

Verſ. 25. Τούτου τοῦ πράγματος ἤμην ποτὲ ζηλωτὴς &c. „Ita hodie quoque loquuntur, qui videri quam eſſe malunt philoſophi. Olim, inquiunt, cum ego incumberem philoſophiæ, &c. quum tamen ne per tranſennam quidem aſpexerint.“ SCHEGKIVS. Nempe in eamdem ſententiam verba hæc ille interpretatus eſt, in quam Pericles apud Xenoph. Memorab. l. 2, 46. Alcibiadi dixit: καὶ ἡμεῖς, τηλικοῦτοι ὄντες, δεινοὶ τὰ τοιαῦτα ἦμεν· τοιαῦτα γὰρ καὶ ἐμελετῶμεν καὶ ἐσοφιζόμεθα &c. Quæ ſententia haud male conveniret huic loco, ſi proxime præcedentia verba ita, ut fecit idem Schegkius, interpretari liceret, ut conſularis loqui pergat, dicatque: *Quod ſi facere negotium mihi perrexeris, pugnos ſenties.* Sed, præterquam quod hanc interpretationem non facile patiuntur iſta verba, obſtare etiam videntur ea quæ ſequuntur, πρὶν εἰς ταῦτα ἐμπεσεῖν, quæ haud dubie eo referenda videntur, quo WOLFIVS retulit, ad eumdem hunc locum hæc adnotans: „Hæc ad Epicteti perſonam refero, ut ſignificet, *olim ſe cum divitibus* [nempe qui ſimul rudes eſſent literarum, & nullis bonæ diſciplinæ principiis imbuti] *diſputare ſolitum, priusquam eorum inſolentiam & pugnos eſſet expertus.* Supra enim dixit, *Romæ hoc non ſatis eſſe tutum, quamvis Socraticum.*

CAPVT XIII.

TIT. Περὶ τοῦ Ἀγωνιᾷν. „Confer ſupra, cap. 2. & infra, cap. 16. Diog. Laërt. lib. VII. 113. Ἀγωνία δὲ, φόβος ἀδήλου πράγματος. Vide ibi Menagium.“ VPTON.

Verſ. 2. ὁ κιθαρῳδός. „Vide II. 16, 2.“ VPTON.

Ibid. τοῦτο δ' οὐκέτι ἐστὶν ἐπ' αὐτῷ. „Horat. lib. I. Epiſt. 16.

Vir bonus ac prudens dici delector ego ac tu.
Qui dedit hoc hodie, cras ſi volet, auferet idem.
Pone, meum eſt; inquit. Pono, triſtisque recedo.“
VPTON.

Ibid. Poſt καλῶς κιθαρίζῃ, adjectum verbum ἀγωνιᾷ voluit Salmaſius, quod e ſuperioribus haud incommode ſubintelligi poterat.

Ibid. οὐκέτι ἐστὶν. οὐκ ἔστιν pc.

Verſ. 3. Φέρε ὃν θέλεις ἰδιώτην. *Quemvis peritum artis adducito:* ſic Wolfius & Vptonus. Ego SHAFTESBV-

TESBVRIENSI obſecutus ſum, monenti: „ὃν θέλεις ἰδιώτην, *quemvis privatum, ſingulum hominem.* Nam τῷ ἰδιώτῃ hic opponitur ὄχλος, & οἱ πολλοί; non τεχνίτης, ut infra [vſ. 15.] τεχνίτης τῷ ἀτέχνῳ. Vtriusque loci ſenſus non abſimilis: ſed ſervanda eſt diſtinctio.“ —

Verſ. 4. ἢ τί ὄχλου ἔτανος. Reſpicit forte Diogenis illam definitionem τῆς εὐδοξίας, I. 24, 6. *n.* — „In margine noſtri codicis duæ proponuntur lectiones, οὐδὲ, & ἤ, pro ἢ τί.“ VPTON. — Hanc dein Notam delere juſſit idem VPTONVS *in Addendis*, & illius vice hæc Adnotata reponere: „Conf. II. 16, 9. Reſpexiſſe videtur Epictetus ad ea quæ Charmidæ dixit Socrates apud Xenoph. Ἀπομν. III. 7. Vide etiam Aelian. lib. II. c. 1. Cicero de Fin. II. 15. Tuſc. Disp. V. 36.“ — Scripturam quod attinet, erant omnes iſtæ lectiones, quas in ſuo codice notatas Vptonus dixerat, e mss. codicibus ductæ. Sane ἢ τί ὄχλου habet quidem noſter pa. cum editis; ſed οὐδὲ ὄχλου pc. ἢ ὄχλου pb.

Verſ. 6. καλῶ αὐτὸν. αὐτὸν καλῶ pc.

Ibid. καὶ τί ἔξεστι, καὶ τί οὐκ ἔξεστιν. Pro priori ἔξεστι, ἐστὶν dabant edd. ante Vptonum omnes. ἔξεστι ſcribere juſſerunt Salmaſ. & Shaftesb. Et ſic ſuo e codice edidit Vpton. In pc. ſic ſcribitur: καὶ τί ἐστιν, καὶ τί οὐκ ἔστιν. In pab. prætermiſſa ſunt hæc omnia, & ea quæ præcedunt, inde a verbis ἀλλ' ἐκ τοσούτου.

Ibid. τὰ νόμιμα. τὰ νομικὰ pa. in textu, ſed νόμιμα in marg.

Verſ. 7. ἢ ἀσφάλειαν γράφει. „*Aut ſecuritatem ſcribit.* Intelligo *cautionem de recepto ære alieno*, qua quis ſibi ſatisfactum eſſe teſtatur.“ WOLFIVS. — „Dicunt noſtrates, *Gives ſecurity.* Vide Salmaſ. de Vſur. p. 131.“ VPTON.

Verſ. 9. Olim ſic edebatur, Πῶς γὰρ οὔ; Φοβεῖταί τις οὖν &c. Vbi hæc notarunt Interpretes: „Πῶς γάρ; οὐ Φοβεῖται &c Ita diſtingue.“ SALMASIVS. „Sed & altera diſtinctio defendi poſſit: Πῶς γὰρ οὔ; Φοβεῖταί τις — — κακῶν;“ VPTON. Salmaſianam tamen diſtinctionem in contextu ſecutus eſt Vpton, & poſt κακῶν nudum punctum poſuit, pro interrogandi ſigno: hac ſubjecta verſione: *Quomodo enim. Non timet igitur quisquam ea quæ mala non ſunt.* Ego alteram diſtinctionem e ſuperioribus editionibus revocavi, quam flagitare videbatur conſequentis orationis ratio; & loco Vptonianæ verſionis Wolfianam ſubſtitui. Fateor tamen,

importunam quodammodo videri in ista connexione particulam *οὐ* ad *πῶς γὰρ* adjectam; quae si abesset, a nemine desideraretur. — Haec scripseram, non ausus mea auctoritate tollere negantem particulam. Ad extremum, quum eam abesse a nostro cod. pc. intelligerem, & ipse eamdem abjicere non dubitavi, sententia eadem manente, quam cum Wolfio in versione expressi. Codices pab. quidem cum vett. editt. consentiunt. Caeterum paulo insolentior est phrasis *φοβεῖσθαι ὑπέρ τινος*, *timere aliquid*; id enim graece proprie sonat *φοβεῖσθαί τι*, cum accusativo. Nam *φοβεῖσθαι ὑπέρ τινος* aliâs idem valet ac *φοβεῖσθαί τινι* vel *περί τινος*, scilicet, *timere alicui*, *solicitum esse de re aliqua*; quemadmodum & mox vs. 11. *ἀγωνιῶμεν ὑπὲρ τοῦ κτησειδίου* idem sonat ac *περὶ τοῦ κτησειδίου*, *timere possessiunculae*, nempe ne ea detrimentum capiat. At, quemadmodum eodem vs. 11. similiter dicitur *ἀγωνιᾷν περὶ τοῦ μὴ ψεῦδος ὑπολαβεῖν*, & *περὶ τοῦ ἐρμῆσαι παρὰ φύσιν*, *timere ne falso adsentiamur*, *ne impetum contra naturam capiamus*; sic h. l. *φοβεῖσθαι ὑπὲρ κακοῦ* est *timere mali caussa*, scil. *ne nobis accidat malum*.

Ibid. ὑπὲρ τῶν μὴ κακῶν &c. Editio Cant. & Lond. anon. dant *φοβεῖταί τις οὖν ὑπὲρ τῶν κακῶν μὲν &c.* omissis operarum errore septem vocibus, quas habent ceteraeditiones cum msstis.

Ibid. ὥστε μὴ συμβῆναι; „Noster codex *φοβηθῆναι*; „VPTON. — Sic & pc.

Vers. 10. *τὰ προαιρετικὰ δὲ πάντα ἐφ' ἡμῖν.* „Conf. I. 22, 10.“ VPTON.

Vers. 11. *ὑπὲρ τοῦ κτησειδίου.* Perinde est, *ὑπὲρ* dicas, an *περί*. Mireris tamen, cur, quum & praecedat & sequatur *περὶ*, nunc *ὑπὲρ* ponatur. At nil mutant libri. Conf. ad vs. 9.

Ibid. μή τι περὶ τοῦ μὴ ψεῦδος ὑπολαβεῖν. Perperam *περὶ τοῦ μὴ ψεύδους ὑπολαβεῖν* dederant edd. Ven. & Bas. Hinc: „Lego *ψευδῶς*.“ ait WOLFIVS. — Sed *ψεῦδος* bene expressserunt edd. Gen. Col. & seqq. & jam ante illas editio Salmant. ut refert Vpt. Quod autem idem VPTONVS monuit, adverbialiter *ψεῦδος* usurpari pro *ψευδῶς*, ad Homer. Iliad. *l.* [vs. 115.] provocans,

Ὦ γέρον, οὔτι ψεῦδος ἀμὰς ἅτας καταλέξας.

id

id mihi hoc quidem loco ſecus videtur. τὸ ψεῦδος idem eſt ac τὸ ψευδὲς, *falſum*. Nihil vulgatius. In diverſa hic abeunt codices noſtri. Cum Ven. & Baſ. facit pa. Cum ceteris editt. pb. Sed pc. ſic, μή τι περὶ τοῦ ψεύδους ὑπολαβεῖν, absque negante particula; quod *veriſſimum* videtur. Sic ſane mox omnes, pariter absque negatione, Μή τι (ſcil. ἀγωνιῶμεν περὶ) τοῦ ὁρμῆσαι παρὰ Φύσιν;

Verſ. 12. ὡς ὁ ἰατρὸς. Caret ὁ pc.

Ibid. οὐκ εὐοδεῖ. *non eſt in bona via, non recte ſe habet.* „Vtitur verbo εὐοδεῖν M. Anton. VI. 17. ubi vide Gatak.“ VPTON. — τῷ εὐοδεῖν opponitur τὸ δυσοδεῖν, apud Noſtrum III. 19, 3.

Ibid. Φλεγμαίνει. Conf. II. 14, 21 ſq.

Verſ. 13. χρῶμα γὰρ. χρῶμα μὲν pc. absque γὰρ.

Ibid. Μεταχλάζει &c. Homer. Iliad. ν'. 281. Perperam Μεταχλάζει pbc.

Verſ. 14. Διὰ τοῦτο Ζήνων &c. „Simplicius in Epict. Ench. c. 51. Ἀντίγονος [ὁ] μετὰ Ἀλέξανδρον βασιλεὺς τῆς Συρίας γενόμενος, εἰπεῖν λέγεται, μηδέποτε ἑαυτῷ συνειδέναι ἀγωνιάσαντι, εἰ μὴ ὅτε Ζήνωνι συντυγχάνοι. καίτοι πολλοῖς ἄλλοις Φιλοσοφοῦσιν ἐνέτυχεν. *Antigonus, qui poſt Alexandrum in Syria regnavit, dixiſſe fertur: Nunquam ſe angi & æſtuare ſolitum, quod ſciret, niſi quando cum Zenone congrederetur. Atqui multos ille alios philoſophos adierat.* Vide præterea Diog. Laërt. in vita Zenonis lib. VII. 6 & Aelian. Var. Hiſt. lib. IX. c. 26.“ VPTON. — Falſum vero eſſe Simplicium de Antigono Syriæ rege, intelligendumque *Antigonum Gonatam*, Macedoniæ regem, monuit idem Vptonus in Indice & in Addendis; ubi inſuper etiam conferre juſſit Aelian. Var. Hiſt. VII. 14.

Verſ. 16. Poſt ἀρέσαι θέλω; poſt ὑπ' ἀνθρώπου; & poſt ἑκάτερον γίνεται; cum nudis punctis vulgo hæc diſtinguerentur, interrogandi ſigna poſui, monente VPTONO in Notis.

Ibid. οἶδας γὰρ τὰ μέτρα. „Nonnulli codices δὲ, pro γὰρ. Sæpe hæ particulæ locum inter ſe mutant. [De re] confer ſupra cap. 3. & infra, IV. 5, 17.“ VPTON. δὲ pro γὰρ temere hoc loco, ut ſæpius alibi, dabant editt. Genev. Col. Cant. & Lond. anon. de quo errore vide Not. ad I. 9, 2. Cautior eodem hoc loco, quam

aliâs,' veram ſcripturam Vptonus ex Ven. & Baſ. reſtituit.

Ibid. μεμελέτητό σοι. Olim μεμελέτηταί σοι. Sed — „Noſter codex & ms. Pariſ. μεμελέτητό σοι." VPTON. — Sic pab. quod amplexus ſum. Sic rurſus infra, vſ. 24. plusquamperfectum μεμελετήκει habes: & ibi quidem diverſa nonnihil ratio.

Ibid. γίνεται. γίγνεται pa.

Ibid. Διατί οὖν σὺ. διατί δὲ σὺ pb.

Verſ. 17. Πῶς μ' ἀποδέξεται; „Vide Enchir. cap. 33. ſect. 13. [cap. 52. e Wolfii recenſ.]" VPTON.

Verſ. 18. ὡς ἂν αὐτῷ δοκῇ. „Noſter codex δοκεῖ: & mox τὰ περί σου, pro παρά." VPTON. In utroque errore codex ille conſentientem habet noſtrum pb.

Ibid. Δύνατόν δ' ἄλλου μὲν εἶναι ἁμάρτημα &c. Conf. I. 28, 10.

Verſ. 19. εἶτ' οὐκ ἔστι σοι γάρ. „Inſerui σοι ex noſtro codice." VPTON. Agnoſcit idem pronomen noſter codex pc. ſed ignorat γάρ.

Ibid. μὴ ἐκπρουσθῶ. Interpretatus ſum, *ne de ſtatu mentis deturber*, vel *dimovear*; præeunte VPTONO in Indice, ubi ad M. Anton. provocat, V. 9. ἀλλ' ἐκπρουσθένα, πάλιν ἐπανιέναι. At ibi quidem ἐκπρουσθῆναι nil aliud ſonat, quam *excidere auſu*; quod aliâs ἐκπίπτειν dicunt, ut Lucian. in Peregrin. c. 35. T. I. p. 77. Φθέγξασθαι βουλόμενος ἐξέπιπτόν τε καὶ ἀνεκοπτόμην. Atque ita etiam h. l. Wolfius *ne excidam* vertit. Dicunt vero etiam ἐκπρούειν τοὺς λογισμούς, *rationem deturbare*, ut apud Plutarch. p. 450. cujus verba ibidem Vptonus citavit: τὰ ἐπιγινόμενα πάθη ἐκπρούει τοὺς λογισμούς, εἰς τὰς ἐναντίως πράξεις βιαίως προωθοῦντα. Quam in ſententiam & Noſter Φαντασίας ἐκπρουστικὰς τοῦ λόγου dicit II. 18, 29.

Verſ. 20. τὸ Δίωνος ὄνομα. „Vide ad II. 2, 23." VPTON.

Verſ. 21. ἐμελέτας. ἐμελέτησας pc.

Ibid. Συλλογισμοὺς καὶ μεταπίπτονσας. Vulgo hoc ita accipiunt omnes, ut ſit reſponſum ad quæſtionem proxime præcedentem. Vide vero, ne commodius & hæc ut Epicteti verba ſint intelligenda. Quod ſi ita ſit, erit & poſt μεταπίπτονσας interrogandi ſignum ponendum.

nendum. Sed id quidem parum refert. Quod si hæc verba responsum continent ad proximam quæstionem; desiderabitur paulo ante responsio ad istam quæstionem, Λαλεῖν οὖν οὐ μεμελέτηκας; & videri poterit ibi intercidisse verbum Μεμελέτηκα. De rationibus illis vel argumentationibus, quas Μεταπίπτουσας dicit, verba feci (nam rem a me confectam & ad liquidum deductam esse profiteri non ausim) in Notis ad I. 7, 1. Peculiare est quod hic habet codex noster pc. *συλλογισμοὺς εὖ μεταπίπτουσας.*

Ibid. ἀπαραπτοδίστως. „Noster codex *ἀπαρεμπτοδίστως.*" VPTON. Sic & pb. Parum interest: sed altera forma verior videtur. Vide Indicem, & conf. Not. ad I. 1, 10. & ad Enchir. cap. 1, sect. 2.

Ibid. Nal. Caret pc.

Vers. 22. *ἱππεὺς οὖν ἂν.* Participium *ὤν*, quod ignorant cæteri, adjeci ex pc. Ad rem quod pertinet, commode VPTONVS monuit, *in Addendis* ad Notas: „Respicit ad proverbium, quo utitur Plato in Theæteto, *ἱππέας εἰς πεδίον προκαλεῖσθαι.*"

Vers. 23. *μηδὲ ἀγνόει σου τοὺς κυρίους.* „Vide supra II. 2, 25. & Enchir. cap. 14. [c. 20. Wolf.]" VPTON.

Ibid. ταύτην τὴν λαβήν. „ταύτην est ex nostro codice: deest in reliquis." IDEM. In *ταύτην* consentit pc. *λαβήν* correxi; & sic recte pc. Mendose *λάβην* edd. *λώβην* pa. *βλάβην* pb.

Vers. 24. *ὁ πρὸς τοὺς τυράννους οὕτω διαλεγόμενος.* „De XXX tyrannis, tum temporis rerum imperio potitis, vide Xenoph. Hist. Græc. lib. II. p. 461. edit. Leuncl. Vide quoque Socratis sermonem cum Critia, qui unus erat e XXX. apud Xenoph. Ἀπομνημ. lib. I. p. 716. [c. 2. s. 33 sqq.]" VPTON.

Ibid. ὁ πρὸς τοὺς δικαστάς. „Vide Apolog. Socratis apud Xenoph. & Platonem." IDEM.

Ibid. ὁ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ. „Vide Platonem in Critone, & Phædone." IDEM.

Ibid. Λέγειν Διογένης μεμελετήκει &c. „De Alexandri Macedonis cum Diogene congressu, vide lib. III. 22, 92. Meminit aliorum sermonum regis istius cum Cynico Plutarchus in vita, nec non Dio Chrysost. Orat. IV. — *Πρὸς Φλίππου*, scil. cum pro exploratore ad Philippum Alexandri Magni patrem adductus est: vide III. 22, 24. — *Πρὸς τοὺς πειρατάς.* Captus est a piratis

Diogenes, cum in Aeginam navigaret. vide IV. 1, 115. — Πρὸς τὸν ὠνησάμενον, scil. Xeniadem, a quo emptus est. vide ad IV. 1, 116.“ VPTON.

* *Ibid.* ἐν τῷ διαμωτηρίῳ. Caret τῷ pb.

Verſ. 25. * Ἐκείνοις, οἷς μεμελέτηκε, τοῖς θαῤῥοῦσι. Quum absque *aſteriſco* hæc vulgo ita edita eſſent, monuit WOLFIVS: „Suſpectus locus, niſi τὰ θαῤῥοῦντα pro θαῤῥύνοντα accipias: *Eo ſic locutus eſt, quod ea meditatus erat, quæ confirmant animos.*“ — Tum VPTONVS: „Vertit Schegkius, *His permitte iſta;* Wolfius, *Hæc illis permitte:* i. e. ἄφες ἐκείνοις. Sed deeſſe nonnulla credo. Hoc modo itaque excudendum oportebat: τὸν ὠνησάμενον αὐτόν. * * * Ἐκείνοις, κ. τ. λ.“ — Salmaſius etiam Ἄφες ἐκείνοις legere juſſerat. At ne ſic quidem verbis illis, οἷς μεμελέτηκε, conſtat ratio: oportebatque vel οἷς μεμελέτηται, vel οἷς μεμέληκε, ſcil. τοῦτο aut ταῦτα. Tentaveram equidem ſic conſtituere locum: Ἐκείνοις ἃ μεμελέτηται, (vel Ἐκείνοις ἃ aut ἅ μεμέληκε,) τούτοις θαῤῥοῦσι. id eſt, *Quibus in rebus illi ſe exercuerunt* (aut, *Quæ res illis curæ fecerunt,*) *in his illi confidunt.* Sed quoniam certi nihil definiri poſſe putavi, Vptono obſecutus, vulgatam ſcripturam præmiſſo aſteriſco, ut defectus vel corruptelæ ſigno, expreſſi. Auxilii nihil offerunt libri.

Verſ. 26. Σὺ δ' ἐπὶ τὰ σαυτοῦ βάδιζε. ἐπὶ τὰς αὐτοῦ ed. Ven. Baſ. Gen. & Col. Sic & noſtri codd. pab. Sed WOLFIVS in Notis ἐπὶ τὰ σαυτοῦ ſcripſit, *Tu ad tua te confer;* monuitque: „Rejicit eum qui otioſe argutatur, neglecta rerum neceſſariarum meditatione.“ — SHAFTESBVRIENSIS vero notavit: „Editio Baſ. τὰς, non τὰ.“ Præcedebat ergo vox fœminina pluralis. Sed iſta plane meditata, neque a Commentatore reſtituta ſunt. Vetus interpres, [Schegkius] in vertendo ſæpiſſime infelix, cui tamen hic aſſentior, [*tu ad tuas accedito artes*] videtur ſubintellexiſſe τέχνας. Sic ſupra, II. 9. 10.“ — Denique VPTONVS: „Noſter codex, τὰ σαυτοῦ.“ Sic vero, Wolfium ſequentes, jam ante Vptonum dederant editores Cant. & anon. Lond. Sic & noſter cod. pc. Eamdem emendationem commendaverat Salmaſ.

Ibid. κάθησο. Sic pa. cum edd. κάθισο pb. κάθισον pc.

Ibid. πλέκε συλλογισμούς. Vide ad I. 29, 24.

Verſ.

Verſ. 27. Οὐκ ἔστι δ' ἐν σοὶ πόλεως ἡγεμὼν ἀνήρ. „Verſus jambicus, ſed neſcio unde; modo legas:

Οὐκ ἔστι δ' ἐν σοὶ ἡγεμὼν πόλεως ἀνήρ.

Hoc eſt: Non tu dignus es ad obeundum Philoſophi munus.“ VPTON.

CAPVT XIV.

TIT. Πρὸς Νάσωνα. „*Naſo*, Romanorum cognomen; celebre inprimis ab Ovidio, ſic dicto.“ VPTON.

Verſ. 1. μετὰ τοῦ υἱοῦ. Articulum τοῦ, qui deerat vulgo, adjeci ex pc.

Ibid. ἑνὸς ἀναγνώσματος. Vide notata ad I. 10, 8. & ad I. 26, 1.

Ibid. ὁ τρόπος ἐστὶ. Deeſt ἐστὶ pc.

Verſ. 2. ἑρεῖν. „Ms. Pariſ. εὑρεῖν, pro ἑρεῖν. Mox ἔφη, poſt ἔχει, deeſt in noſtro cod. & Ms. Pariſ.“ VPTON. εὑρεῖν male pab. In eisdem deeſt ἔφη. Pc, vero, pro eo quod edebatur, κόπον ἔχει, ἔφη, ſic dedit, κόπον, ἔφη, ἔχει, quod recepi.

Ibid. Poſt ἀπείρῳ αὐτῆς nullam diſtinctionem ponunt Ven. Cant. Lond. anon. & Vpt. Ad eam rationem Wolfius hunc locum ita convertit: *Omnis ars moleſtiam habet, cum indocto & ipſius imperita traditur.* Ego cum noſtris codd. & ed. Baſ. Gen. & Col. interpoſita diſtinctione, verba τῷ ἰδιώτῃ καὶ ἀπείρῳ αὐτῆς ad κόπον ἔχει retuli. Sic enim & mox vſ. 5. ait, ἡ μὲν μάθησις ἀνιαρὰ μάλιστα τῷ ἰδιώτῃ παρατυγχάνοντι.

Verſ. 3. Καὶ τὰ μὲν. Forſan καίτοι τὰ μὲν, *quamquam ea quidem*. Quod ſi enim nude Καὶ τὰ μὲν legas; videri poterat deeſſe alterum orationis membrum, quod a δὲ incipiat, & ad illud μὲν referatur.

Ibid. καὶ ἀγωγὸν. Vulgo omnes καὶ ἐπαγωγὸν, quod ea notione, quæ hic locum habet, magis frequentatur. Sed ἀγωγὸν ſuum dare codicem & Pariſ. monuit Vptonus; quod ego haud dubie recipiendum putavi; nam eodem vocab. utitur Noſter III. 22, 89. & ejusdem fere ætatis ſcriptores; Plutarchus, δύναμις ἀνθρώπων ἀγωγός; & Maximus Tyrius, οὐδὲν πρὸς ἀρετὴν ἀγωγότερον; quæ exempla H. Stephanus adnotavit. Qui ἐπαγωγὸν huc invexit, is, cum ſimplicis vocabuli uſum ignoraret, alteram ſcripturam truncatam putaverat. In καὶ ἀγωγὸν conſentiunt pab. In pc. eſt ἔχει τι ἐπαγωγὸν, abſque καὶ. cf. Enchir. c. 34 ſub fin. & ibi var. lect.

Verſ. 4. Vulgo omnes ſic: Καὶ γὰρ σκυτεὺς πῶς μὲν μανθάνει τις παρεῖναι καὶ παρακολουθεῖν, ἀπρεπές. Ad quæ VPTONVS: „Pro ἀπρεπὲς legendum ἀτερπές: ita mox infra ἀτερπέστατον τὸ μάθημα. Cætera ſunt etiam luxata & corrupta. Quid ſi hoc legas modo? καὶ γὰρ σκυτέως μάθημα, εἴ τις θέλει παρεῖναι καὶ παρακολουθεῖν, ἀτερπές. *Etenim ſutoris diſciplina, ſi quis adeſſe vult & eam aſſequi, iujucunda eſt.*" — Equidem ἀτερπὲς haud cunctanter recepi; (cui opponitur ἐπιτερπὴς, verſ. 6.) cætera ferri poſſe putavi, naturalem verborum ſeriem hujusmodi intelligendo: καὶ γὰρ ἀτερπὲς, παρεῖναι καὶ παρακολουθεῖν πῶς μὲν μανθάνει τις σκυτεύς. Quod πῶς μὴν pro πῶς μὲν expreſſum eſt in Vptoniana editione, error operarum eſt, editioni iſti proprius. In pravum ἀπρεπὲς conſentiant mſsti omnes. Pro σκυτεὺς vero, σκυτέως habet pc. quod vide an verum ſit, τέχνην intelligendo; at ſic oportebat, ni fallor, τὴν τοῦ σκυτέως, vel ſaltem τὴν σκυτέως.

Verſ. 5. τῷ ἰδιώτῃ παρατυγχάνοντι. Vulgo omnes, ἀποτυγχάνοντι, id eſt, quemadmodum in Notis interpretatur Vptonus, (nam in contextu verſionem hujus vocis cum Wolfio prorſus præteriit) *qui eam aſſequi nequeat.* Sed: „Noſter codex, ait idem VPTONVS, παρατυγχάνοντι, quam lectionem ſi magis probes, verte: *qui forte adeſt.*" — Haud cunctanter hæc ſcriptura in Græcum contextum adoptari debuit. Eamdem opportune obtulit noſter pc. ſed perperam idem paulo ante, πάθισις, pro μάθησις.

Verſ. 7. τὴν αὐτοῦ βούλησιν συναρμόσαι. αὐτοῦ ex ſuperioribus edd. revocavi, quibus adſentiuntur codd. pabc. Temere αὐτοῦ Vpton, ut alibi. De re confer Enchir. c. 8. (cap. 13. e Wolfii recenſ.

Verſ. 8. τοῖς συστησαμένοις. τοῖς συνιστᾶσι pc.

Ibid. ἀταράχως διεξάγειν καθ' αὑτὸν, μετὰ τῶν κοινωνῶν τηροῦντα τὰς σχέσεις &c. Poſt μετὰ τῶν κοινωνῶν comma vulgo ponebant cum ed. Baſ. & iſta verba ad ſuperiora referebant. (Sic & codd. pbc.) Ad quam rationem Wolfius etiam interpretatus eſt: *citra perturbationem, noſtro arbitratu ætatem degamus cum ſodalibus* &c. Eodemque fere modo VPTONVS, qui tamen in Notis delendum comma poſt κοινωνῶν innuit, adjecta hac interpretatione: *citra perturbationem ut degant quantum ad ſe pertinet, ut cum ſociis obſervent relationes tam naturales quam accerſitas.* Recte ſane. (Et ignoraunt

rant ibi distinctionem ed. Ven. & codex pa.) In reliqua vero oratione hoc versu nota etiam anacoluthon, quod jam subinde observavimus, nempe transitum a plurali numero ad singularem: modo dixerat τοῖς συστησαμένοις; nunc, καθ' αὐτὸν, & τηροῦσα. Vide ad I. 24, 14. Pro κοινωνῶν, perperam κοινῶν est in pb.

Ibid. σχέσεις τάς τε φυσικὰς καὶ ἐπιθέτους. „*Affectiones & naturales, & accersitas*, id est, voluntate susceptas, cujusmodi sunt affinitatis & amicitiæ.“ WOLFIVS. „Vide III. 2, 4. IV. 8, 20. & M. Anton. VIII. 27.“ VPTON.

Ibid. τὸν σύνοδον. Sic scripsi accentu retracto, pro eo quod consentientibus nostris msstis acute vulgo hic scriptum erat, τὸν συνοδὸν. Analogia illud desiderabat. Quod si quis vero fortasse, distinctionis caussa, ne cum ἡ σύνοδος confundatur, acute ὁ συνοδὸς scribendum statuat; dicam, similia composita, veluti ἔφοδος, in masculino æque ac in fœminino genere antepenacute scribi. Vide Lexic. Polyb. in Ἔφοδος. Apud Hesych. habes: Σύνοδος. πολλῶν παρουσία· ἢ συνοδοιπόρος. Et σύνοδον, antepenacute, recte editum apud Nostrum IV. 1, 97 consentientibus libris omnibus.

Vers. 11. τίνα ταῦτα. Λέγουσιν οἱ Φιλόσοφοι &c. Sic distinguendum monuit Vpton in Notis. *Quærimus igitur, quænam ea sint. Dicunt Philosophi* &c. Recte sane. Vulgo omnes, τίνα ταῦτα λέγουσιν οἱ Φιλόσοφοι; *quænam ea esse dicant philosophi.*

Ibid. καὶ οὐκ ἔστι λαθεῖν αὐτὸν. „Vide I. 14, 13 sq. II. 8, 14. Sic Socrates apud Xenoph. Ἀπομνημ. lib. II. [c. 1. s. 19] πάντα ἡγεῖτο θεοὺς εἰδέναι, τά τε λεγόμενα, καὶ πρασσόμενα, καὶ σιγῇ βουλευόμενα.“ VPTON.

Vers. 12. Εἶτα, (scil. μαθεῖν δεῖ) ποῖοί τινες εἰσίν. Vulgo omnes interrogative, Εἶτα ποῖοί τινες εἰσίν; Sed, sine interrogatione hæc legenda, monuit Vpton in Notis.

Ibid. οἷοι γὰρ ἂν ἐκεῖνοι εὑρεθῶσι. „Conf. Enchir. c. 31. [c. 38. recens. Wolf.]“ VPTON.

Ibid. κατὰ δύναμιν. „Noster codex κατὰ ὁμοίωσιν. Recte, κατὰ δύναμιν. Vide Xenoph. Ἀπομνημ. I. 3, 3. ubi Socrates Hesiodi istud laudat,

Καὶδύναμιν δ' ἔρδειν ἱερ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.“

VPTON. — Veram scripturam tenent nostri libri.

Ibid. ἐξομοιοῦσθαι ἐκείνοις. „M. Anton. X. 8. Μεγάλως συλλήψεταί σοι τὸ μεμνῆσθαι Θεῶν, καὶ ὅτι περ

οὐ πολαπεύεσθαι οὗτοι θέλουσιν, ἀλλὰ ἐξομοιοῦσθαι ἑαυτοῖς τὰ λογικὰ πάντα. *Multum conducet, meminisse Deorum, quod nolunt illi ratione præditos ipsis adulari, sed similes ipsis fieri.* Respexisse M. Antoninum existimat Gatakerus ad Plat. de Leg. I. 4. Τίς πρᾶξις φίλη καὶ ἀκόλουθος θεῷ; μία, καὶ ἕνα λόγον ἔχουσα ἀρχαῖον, ὅτι τὸ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον φίλον ἂν εἴη. *Quænam est actio Deo amica & consentiens? Una, & quæ una ratione nititur antiqua,* &c." VPTON.

Vers. 13. μεγαλόφρον. Revocavi veriorem scripturam ex vett. edd. Cum accentu in antepenultima μεγάλοφρον dederat Vpt. cum Cant. & Lond. anon. quod verum videri poterat pro regula Grammaticorum, quæ præcipit, adjectiva composita in ων exeuntia, in neutro genere retrahere accentum: sed ab ea lege diserte iidem Grammatici excipiunt adjectiva ex φρὴν composita. In eam scripturam, quam restituimus, consentiunt codd. pab. sed in pa. recentior manus, male sedula, in fine adjecit α, ut sit μεγαλόφρονα, quod ipsum h. l. perperam etiam habet pc.

Vers. 14. Ἂν συγκαθῇς, ἐρῶ σοι, ὅτι &c. Post ἐρῶ σοι vulgo omnes majori puncto distinguunt orationem, quod & Vptonus in contextu tenuerat, sed in Notis tollendum illud monuit. „συγκαθῇς, a συγκαθίημι, ut supra." WOLFIVS. „Distingue: Ἂν συγκαθῇς, ἐρῶ σοι ὅτι &c. *Si modo assentiri poteris, dicam tibi, oportere te primum,* &c." VPTON. At nihil nunc de *adsensu* dicit Epictetus: id Græce foret ἂν συγκατατίθεμαι. Aliud est συγκαθίημι, scil. ἐμαυτὸν, *immitto me*, de quo vide II. 12, 13. Et intelligitur εἰς τὴν σκέψιν, ut ait I. 2, 4. aut εἰς τὴν ζήτησιν, aut simile aliquod nomen. conf. I. 7, 3. *Si nobiscum immittere te in hanc considerationem, in hanc disquisitionem volueris.* In eamdem fere sententiam vs. 20, ait, πῶς δύνασαι ἀνασχέσθαι μου, καὶ ὑποσχεῖν τὸν ἔλεγχον, καὶ παραμεῖναι;

Ibid. πρῶτον δεῖ σε τοῖς ὀνόμασι παρακολουθεῖν. *Oportet te primum vocabula intelligere.* ὅτι δεῖ σε πρῶτον ph. Rem quod adtinet: — „Confer supra, cap. 10. Πῶς ἂν ἀπὸ τῶν ὀνομάτων κ. τ. λ. & vide I. 17, 12. II. 11, 4 sq. M. Antonin. lib. X. s. 8. Ὀνόματα θέμενος σαυτῷ ταῦτα, ἀγαθὸς, αἰδήμων, ἀληθὴς, ἔμφρων, σύμφρων, ὑπέρφρων, πρόσεχε μή ποτε μετονομάζῃ, καὶ ἀπολλύεις (scribe ἀπολλύῃς) ταῦτα τὰ ὀνόματα, καὶ ταχέως ἐπάνει

ἐπ'

ἐπ' αὐτά. *Nomina tibi ubi ſumſeris iſta, boni, modeſti, veracis, prudentis, unanimis, magnanimi; cave, ne quando transnomineris, & amittas denuo nomina iſta; celeriterque (ſi quid tale contigerit) ad ea revertaris.* Fortaſſe autem hoc modo legendus eſt hic Marci locus: μὴ ποτε μετονομάζῃ· κἂν ἀπολλύεις [ſic jam Mer. Caſaub. at oportebat ſaltem κἂν ἀπολλύῃς] ταῦτα τὰ ὀνόματα, ταχέως ἐπάνιε ἐπ' αὐτά. id eſt: *Ne transnomineris: ſin amittas iſta nomina, haud mora ad ea reverte.* Cæterum non Stoici ſolum, ſed & Socrates vocabulorum cognitionem atque inquiſitionem apprime utilem exiſtimabat; uti monui ad I. 17, 12. Plato in Cratylo: Ὃς ἂν τὰ ὀνόματα εἰδῇ, εἴσεται δὲ, τὰ πράγματα. Vnde Plutarch. περὶ Ἴσιδος καὶ Ὀσ. Ἄριστα λέγεται παρὰ τοῖς Φιλοσόφοις, τὸ τοὺς μὴ μανθάνοντας ὀρθῶς ἀκούειν ὀνομάτων, κακῶς χρῆσθαι καὶ τοῖς πράγμασιν." VPTON.

Verſ. 15. Οὕτως, ὡς οἱ ἀγράμματοι ταῖς ἐγγραμμάτοις φωναῖς. *perinde ac illiterati literatis vocibus (utuntur.)* Monui ad I. 20, 4. τὴν ἐγγράμματον φωνὴν ibi nihil aliud ſonare, niſi *vocem articulatam*, id eſt, linguam, ſive ſermonem quo utuntur homines. Ad eam rationem hæc fuerit mens Epicteti: *tu vocabulis in philoſophorum ſcholis uſitatis ita uteris, ut homines illiterati utuntur vocabulis vulgari ſermonis uſu tritis;* ſcil. ut nec certam nec diſtinctam notionem habeant rerum quæ verbis deſignantur, nec in uſu verborum & ſermonis certa principia habent, ut rationem reddere queant, cur ſic potius, quam aliter, ſit dicendum. Sed neſcio an τὰς ἐγγραμμάτους φωνὰς ea verba dicat, quæ non tam in communi ſermonis uſu verſantur, quam *quæ ἐν τοῖς γράμμασι*, id eſt, *in libris, in poëtarum & doctorum virorum ſcriptis maxime occurrunt:* quorum verborum veram vim minus etiam perceptam habent illiterati homines; ita ut, ſi nihilominus eis uti in ſuo ſermone audent, magis etiam vacillent, & a vero ſæpe plurimum aberrent. Id ſi dicere Epictetus voluit, non incommode fortaſſe latine *literatas voces* dixeris, utpote ab hominum *illiteratorum* uſu alienas. Schegkius ſic interpretatus eſt: *Ita ſcilicet uteris, tamquam artis grammaticæ ignari vocibus grammaticis.* Germanicus interpres in hanc ſententiam: *ut ii, qui artis ſcribendi non bene gnari ſunt, utuntur verbis præſcriptis.* Rectius fortaſſe fuerant: *ut, qui artis legendi*

non

non bene gnari sunt, scriptis utuntur verbis; nempe hariolantur, vacillant, & saepe unum pro altero legunt.

Vers. 16. Φέρε ὃ θέλεις ὄνομα, [ἀγαθὸν καὶ κακὸν,] καὶ βασανίσωμεν αὐτοὺς εἰ παρακολουθοῦμεν. „Noster codex delet ἀγαθὸν καὶ κακὸν, & pro αὐτοὺς habet αὑτοὺς: sed forsan αὐτὸ legendum, & referendum ad ὄνομα; hoc modo: Φέρε ὃ θέλεις ὄνομα, καὶ βασανίσωμεν αὐτὸ, εἰ παρακολουθοῦμεν. *Affer quodvis vocabulum, & in id inquiramus, utrum intelligamus.*" VPTON. — Genuina si sunt verba ἀγαθὸν καὶ κακὸν, non ego cum Wolfio Vptonoque interpreter *vocabulum bonarum & malarum rerum*, sed, *Bonum & Malum;* id est, *verbi caussa, hoc ipsum nomen*, Bonum, aut hoc, Malum; (particula καὶ, ut passim alibi, pro ἢ accepta) ut nempe haec adserat tamquam exempla vocabulorum, quae perpetuo omnium in ore versantur, (cf. mox vs. 19. & cap. 17. vs. 2 & 10.) cum tamen vis eorum fere a nemine percipiatur. Sed abesse facile patiar; & saltem ut suspecta *uncis* inclusi ista verba. Agnoscunt tamen eadem verba nostri codices pab. Pc. vero ἀγαθὸν κακὸν habet, absque καὶ copula. αὐτοὺς nunc consentiente suo codice edidit Vptonus: ego id, quod aeque probum & familiare Epicteto est, αὐτοὺς (pro ἑαυτοὺς vel ἡμᾶς αὐτοὺς positum) e superioribus edd. restitui. Consentiunt tamen nunc in αὑτοὺς pbe. Neque vero ulla caussa est, cur αὐτὸ malimus. Vt hic αὐτοὺς, sic II. 19, 6. τὴν ἐμαυτοῦ φαν[ασίαν βασανίσαι ait.

Vers. 17. Ἀλλ' ἀνιαρὸν τὸ ἐξελέγχεσθαι &c. „Naso: *At molestum est*, &c. Epictetus: *Novi equidem* &c." VPTON. At non opus est, ut ipsum Nasonem ista, Ἀλλ' ἀνιαρὸν &c. dixisse statuamus. Satis erit, ut ejus nomine ea dixisse Epictetum intelligamus: atque, ita capienda ista verba, satis ostendunt illa, κἂν οὕτο τύχῃ.

Ibid. τὰς τρεῖς στρατείας. Cum στρατιὰς vulgo darent omnes, monuit Vpton in Notis, στρατείας etiam legi posse. Ego vero omnino hoc restituendum putavi; quo in eadem re utitur Noster IV. 1, 39. & Polyb. VI. 19, 1. Vocab. στρατεία nonnumquam pro στρατιᾷ, id est, pro *exercitu*, usurpatur; (de quo dixi ad Polyb. I. 9, 3.) στρατιὰ vero pro στρατείᾳ, pro *militia* vel *stipendiis militaribus* numquam, nisi ex librariorum errore. Veram scripturam, στρατείας, hoc loco habet noster

noſter cod. pb. De re, quæ hic agitur, vide omnino Not. ad IV. 1, 39.

Verſ. 18. Τίνος δ' ἂν καὶ Φανῇ καθῆκης, ὡς ἐνδεούσης; „Forte ὡς ἐνδεόμενος." VPTON. — Bene habet ἐνδεούσης, ſcil. σοί; pro illa hujus verbi conſtructione, ἐνδεῖ μοι τούτου.

Ibid. Vulgo omnes iſta conjungebant, ὁ Καῖσαρ σε οἶδεν ἐν Ῥώμῃ, & a ſequentibus interpoſito commate ſeparabant. Sed bene monuit VPTONVS: „Diſtingue, ὁ Καῖσαρ σε οἶδεν, ἐν Ῥώμῃ πολλοὺς &c. *Cæſar te novit, Romæ multos amicos habes.*" — Cui obſecutus ſum. Vitioſam diſtinctionem cum editis tenent noſtri mssti.

Verſ. 19. καὶ τὸν κολοφῶνα ἐπιθῶ. Ante Vptonum omnes, καὶ τὸν κολοφῶνα πείθω. (Sic & pabc.) Vbi WOLFIVS: „τὸν κολοφῶνα accipio, ut τὸ κεφάλαιον, & καὶ τὸ μέγιστον. Fortaſſe legendum, καὶ τὸν κολοφῶνα δὲ ἂν πείθω ὅτι οὔτε &c." — VPTONVS vero: Noſter codex in marg. pro πείθω, ἴσως ἐπιθῶ. Recte omnino. Κολοφῶνα ἐπιτιθέναι, proverbialis locutio ſatis nota; *colophonem addere*, cum ultima manus operi imponitur. Vide Suid. Τὸν κολοφῶνα ἐπίθες. Diog. Laërt. lib. X. ſ. 138. Καὶ φέρε οὖν δὴ νῦν τὸν κολοφῶνα (ὡς ἂν εἴποι τις) ἐπιθῶμεν." — Sic vero jam perſpecte SCHEGKIVS h. l. interpretatus erat: *& ut Colophonem (quod dici ſolet) tandem imponam;* ubi in Græcis, SALMASIVS, ἐπιθῶ pro πείθω ſcribendum adnotavit.

Verſ. 20. καὶ τὸ μὲν τῶν ἄλλων. „καὶ ex noſtro codice inſerui. Dele autem interrogationem poſt καλόν; Angl. *and as for the reſt, it may be ſuffer'd.*" VPTON. — Interrogandi ſignum, quod cum ed. Cant. & Lond. anon. poſt καλὸν poſuerat Vptonus, delevi monente eodem. Tenui vero καὶ, quod ille e ſuo cod. recte adſciverat; ſed incommode idem copulativam vim huic particulæ nunc tribuit, quæ hoc loco nullam fere aliam vim habet, niſi quod apodoſin orationis incipiat, cujus protaſis ab illis verbis, ἂν οὖν σοι δείξω &c. vſ. 19. progrediebatur.

Ibid. ἀνασχέσθαι μου. ἀνέχεσθαί μου pb. Perinde eſt. Poſt iſta verba autem intelligi participium λέγοντος debebit, niſi librariorum negligentia intercidit; nam duriuſcula ea ellipſis videtur.

Verſ.

Verſ. 21. *εἰ μὴ καὶ τὸ ἔσοπτρον τῷ αἰσχρῷ.* Temere in pc. omiſſa ſunt verba *τῷ αἰσχρῷ*, atque etiam *καὶ* poſt *εἰ μή*.

Ibid. *αὐτὸν αὑτῷ.* *αὐτὸν αὑτῷ* pb.

Ibid. *εἰ μὴ καὶ ὁ ἰατρὸς τὸν νοσοῦνϛα δοκῇ ὑβρίζειν, ὅταν εἴπῃ αὐτῷ.* Sic quum præeunte editione Cantab. & Lond. anon. edidiſſet VPTONVS, hæc ad hunc locum adnotavit: Hæc lectio eſt recentiorum codicum; quos, cum nullius ſint auctoritatis, male fortaſſe hic ſequimur. Editio Ven. & Baſ. habent *ὅταν δοκῇ αὐτὸν ὑβρίζειν.* Cod. Salmant. *δοκῇ* * *αὐτόν*, & in marg. * *ἄνον.* id eſt, *ἄνθρωπον.* Certe *αὐτὸν* ſententiam turbat; nec placet *ἄνθρωπον.* Quid ſi *αὐτόθεν* reponas? *Niſi medicus ægroto ſtatim contumeliam facere videatur.* Vel potius pro *νοσοῦνϛα* legendum *νοσοῦνϛι*, hoc modo: Καί *τοι τί σοι ἐγὼ κακὸν πεποίηκα; εἰ μὴ καὶ τὸ ἔσοπτρον τῷ αἰσχρῷ, ὅτι δεικνύει αὐτὸν αὑτῷ, οἷός ἐστι· εἰ μὴ καὶ ὁ ἰατρὸς τῷ νοσοῦνϛι, ὅταν δοκῇ αὐτὸν ὑβρίζειν, ὅτι εἴπῃ, κ. τ. λ. Et quid mali ego tibi feci? niſi id quod ſpeculum deformi, cum eum ſibi ipſi oſtendit qualis eſt: niſi & medicus ægroto* mali quid facit, *cum videtur eum contumelica officere, quod dicat*, &c." Hæc VPTONVS; quibus fruatur ſi cui placent; mihi non fecerunt ſatis. Sed quum haud dubie corrupta videretur veterum editionum ſcriptura, *ὅταν δοκῇ αὐτὸν ὑβρίζειν, ὅταν εἴπῃ αὐτῷ·* (in quam quidem & ſcripti noſtri libri conſentiunt omnes) neque vero certius aliquid ego haberem; probavi illorum Editorum rationem, qui *ὅταν* ante *δοκῇ*, & *αὐτὸν* quod ſequebatur, deleverunt; quibus Wolfius præiverat, ſic vertens: *niſi forte medicus contumeliam ei facere videatur, cui morbum ſuum demonſtrat;* quorum rationem ipſe etiam Vptonus noſter in contextu tenuit. Eodemque modo Græca conſtituere verba juſſerat Salmaſius. Illud autem vereor ne non ſatis commodum ſit, *δοκῇ* in ſubjunctivo, poſt *εἰ μή*, ubi vel indicativus *δοκεῖ* ſuo loco ſtabat, aut optativus *δοκοῖ*. Subjunctivus huc invectus fuerit, poſtquam per errorem librarii, oculo aberrantis ad ſequentia, particula *ὅταν* erat impórtune intruſa. Paulo ante, quod ait *τί σοι ἐγὼ κακὸν πεποίηκα*; expoliendæ orationis ſtudioſior auctor *τί σε* erat dicturus.

Ibid. *Ἄνθρωπε, δοκεῖς μηδὲν ἔχειν.* „Fortaſſe *δοκεῖς μοι δεινῶς*, ac potius *μὴ εὖ ἔχειν. videris mihi male affectus. μηδὲν ἔχειν, nihil habere,* quorſum pertineat,

tineat, non video." WOLFIVS. — „Sed nil mutandum cenſeo. Legendum interrogative, ut ſit ſenſus: *Mi homo!... credisne te nihil habere?* (i. e. nullo morbo laborare.) *Immo febricitas*, πυρέσσεις δέ." COMES SHAFTESBVRIENSIS. — „Editio Salmant. μηδὲν * ἔχειν, & in marg. * προσέχειν. Tamen diſtinctio & interpretatio Viri Nobilis magis mihi placet." VPTON. — Vtique recte habet vulgata. δοκεῖς μηδὲν (ſcil. κακὸν) ἔχειν. Vt enim dicunt Græci πράγματα ἔχειν; *moleſtias habere*, ſic & ὀνείδη ἔχειν, & πληγὰς ἔχειν, & κακὰ ἔχειν, & ejusmodi alia; ut monuit H. Steph. in Theſauro ad hoc verbum. Cæterum perinde eſt, interrogative legas cum Shaftesburio, an absque interrogatione in hunc modum: *Tu putas nihil mali te habere; at febricitas.* Ac videtur etiam hæc ratio propemodum commodior.

Ibid. ἀσίτησον σήμερον, ὕδωρ πίε. Sic recte Gen. Col. Cant. & ſeqq. niſi quod Col. & poſt σήμερον comma poſuit, & poſt ἀσίτησον. Mendoſe Ven. & Baſ. ἀσίτητον, σήμερον ὕδωρ πίε. Quo refertur WOLFII Nota; 'Ασίτησον σήμερον lego." — Conf. III. 13, 20. Mendoſum ἀσίτητον tenet etiam noſter pc. Ceteri verum tuentur; & σήμερον cum præcedente verbo jungunt omnes.

Ibid. Καὶ οὐδεὶς λέγει. Pro καὶ, deſiderabam καί τοι vel καὶ μὴν, *atqui nemo dicit.* At vulgatum tuentur libri omnes. Et ipſum καὶ per ſe eamdem vim, ac καί τοι, poterit habere; neque ſolicitatum illud velim.

Verſ. 22. ἐπιβολαὶ ἀνομολογούμεναι. Temere ἀμελούμεναι pc. — „Vide cap. 21. hujus Libri, περὶ Ἀνομολογίας: de *incongruentia, inconvenientia, discrepantia.* Hac ἀνομολογίᾳ ſtulti laborant, qui ſibi diſident & pugnant, vitæque disconveniunt ordine toto. Contra Zeno dicebat, finem Philoſophiæ eſſe, ὁμολογουμένως ζῆν, *convenienter vivere.* Cicero de Fin. III. [c. 6.] *Summum hominis bonum poſitum eſt in eo, quod* ὁμολογίαν *Stoici, nos appellemus* convenientiam, *ſi placet.* Seneca Epiſt. 74. *Virtus* convenientia *conſtat. Omnia opera ejus cum ipſa concordant & congruunt.*" VPTON. ἀνομολογία καὶ ταραχὴ ἐν τοῖς περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν. II. 21, 4. ἀνομολογούμενον ἢ ἀσύμφωνον. II. 24, 14.

Verſ.

Verſ. 23. Τοιαῦτά ἐστι τὰ ἡμέτερα, ὡς ἐν πανηγύρει. „Vide Jamblich. de Vita Pythag. cap. 12. & Cic. Tuſc. Disp. V. 3. Hanc ad rem extat elegans Menandri fragmentum apud Stobæum, Florileg. tit. XXII.

— — Τοῦτον εὐτυχέστατον λέγω,
ὅστις θεωρήσας ἀλύπως, Παρμένων,
τὰ σεμνὰ ταῦτ' ἀπῆλθεν, ὅθεν ἦλθεν, ταχύ,
τὸν ἥλιον τὸν κοινὸν, ἄστρ', ὕδωρ, νέφη,
πῦρ. ταῦτα κἂν ἑκατὸν ἔτη βιώσεται, (ita lege, pro βιώσεται,)
ὄψει παρόντα· κἂν ἐνιαυτοὺς σφόδρ' ὀλίγους,
σεμνότερα τούτων ἄτερ' οὐκ ὄψει ποτέ.
Πανήγυριν νόμισόν τιν' εἶναι τὸν χρόνον.

Vide Diog. Laërt. in Vita Pythag. lib. VIII. 8. & Longinum, ſect. 35. Vide etiam M. Antonin. VII. 47 ſq. ubi pro καλὸν τὸ τοῦ Πλάτωνος, lege καλὸν τὸ τοῦ Πυθαγόρου, & junge has duas ſectiones. Reſpicit M. Antoninus ad Pythagoræ dictum decantatiſſimum, ad quod paſſim alludit in his diſſertationibus Epictetus." VPTON.

Ibid. κτήνη πραθησόμενα. Sic Vpt. edidit e ſuo cod. & ms. Pariſ. Nempe ſic pab. Olim omnes παραθησόμενα, (cum pc.) ſed ed. Salmant. in marg. πραθησ. quod & Wolf. in verſione expreſſit, & in Græco ponere juſſit Salmaſius.

Verſ. 24. ὅσοι γὰρ περὶ κτῆσιν. „Malim iſtud γὰρ paulo inferius poſt ταῦτα legere. οἱ μέν τινες — — — τοῦ χόρτου, ὅσοι (*quicunque* ſcilicet) — —. ἀναστρέφεσθε. ταῦτα γὰρ οὐδὲν ἄλλο &c. Et pro ἀναστρέφεσθε legendum fortaſſe ἀναστρέφονται. Hoc modo inferiora hæc optime ſuperioribus accommodantur; quia ſequitur ὀλίγοι δὲ poſt οἱ μέν, ut ſupra." COMES SHAFTESBVR. Prior conjectura admodum probabilis; altera non valde neceſſaria. Nihil vero variant libri.

Verſ. 26. Poſt Καὶ πῶς οἷόν τε interrogandi ſignum Vptonus poſuerat, ſed illud rurſus delere juſſit in Notis.

Ibid. μηδ' ὀλιγοστὸν χρόνον. Sic ante Vptonum editt. omnes; recte, ut apud Sophocl. in Antig. vſ. 625. ed. Brunck. cui opponitur πολλοστόν. Perperam ὀλιγιστόν ed. Vpt. Ferri potuiſſet ὀλίγιστον, ſi darent codices; ſed hi quidem recte tuentur id quod auctori reſtituimus.

Ibid.

Ibid. εἰκῇ. Perperam εἰκεῖ Ven. & Baſ.

Ibid. οὕτως εὐτάκτως οἰκονομεῖσθαι. Vulgo omnes ἀτάκτως, (edd. & mſſti) quod ita, ut ſecimus, corrigendum eſſe res ipſa ſuaſit. conf. Xenoph. Memor. I. 4, 8.

Verſ. 27. Poſt Ἔστιν οὖν ὁ διοικῶν, interrogationem indicaverat Vpton cum Cant. & Lond. anonym. Eam rurſus delere juſſit idem in Notis. Et ſic nudum punctum poſuerant Ven. & Baſ. Nec male vero Gen. & Col. prorſus ſublata diſtinctione junxerunt iſta verba cum ſequentibus, hoc modo: Ἔστιν οὖν ὁ διοικῶν ποῖος τίς; *Is igitur, qui mundum adminiſtrat, qualisnam eſt?*

Ibid. ἡμεῖς δὲ, τίνες ὄντες. Perperam δέ τινες editt. vett. cum pc.

Ibid. ἆρά γ' ἔχομέν τινα ἀντιπλοκὴν πρὸς αὐτόν. Vide Not. ad I. 9, 5. Adde I. 12, 6.

Verſ. 28. τὴν πανήγυριν ἱστορήσαντες ἀπελθεῖν. ἱστορήσαντες reſtitui ex noſtro codice: reliqui libri ἱστορήσαντ' ἀπελθεῖν. VPTON. Cum Vptoni cod. convenit noſter pc. Et ſic corrigere jufſerat Salmaſius. ἱστορήσαντ' cum edd. habent pab. Sed in pb. in fine (a recentiori quidem manu) ſuperſcripta eſt terminatio ες, ut ſit ἱστορήσαντες, quemadmodum Wolfius legere juſſerat; nec id male. Ad rem quod adtinet; licet contemplativam vitam unice fere hic laudare Epictetus videatur; minime tamen ſibi placere otioſam hominis vitam, ſatis aliàs ipſe oſtendit.

Verſ. 29. Poſt ὑπὸ τῶν πολλῶν ſua auctoritate Vptonus interrogandi ſignum poſuerat; ſed illud rurſus delere juſſit in Notis, recte.

Ibid. κατεγέλα ἄν. Particulam ἄν ſuo e codice adjecit Vpt. Ignorabant eam edd. cum pabc.

CORRIGENDA ET ADDENDA
IN TOMO II. P. I.

Pag. 4. lin. 5. *pro* ipſe *ſcribe* ipſo
p. 5. l. 7. *ων ſcr.* ὦν
p. 16. ult. *λόγον ſcr. λέγου*
p. 19. l. 32 *κομφὸς ſcr. κομφὸς*
— — ult. librariorum. *ſcr.* librariorum lapſus.
p. 21. ult. poſita? *ſcr.* poſita.
p. 22. l. 12 fin. *dele* eumdem
— — l. 6 fin. *pro* apud illa *ſcr.* ab illo
p. 26. l. 9. *ἀριστῷ ſcr. ἀριστῶ*
p. 33. l. 16. *οὐ ſcr. οὔ.*
p. 40. l. 8 fin. *pro* locum — — mutato *ſcr.* ſede — — mutata
p 45. l. 21. *ἐνθυμεῖται ſcr. ἐνθυμεῖται*
p. 51. l. 5. intelligere; intelligere,
p. 52. l. 3. *ουτος ſcr. οὗτος*
p. 54 med. *ωμοι ſcr. ὦμοι*
p. 57 med. *Verſ.* 20. *Pro illis, ὡς αἰδήμων — — VPTON. haec ponenda: λούεται ὡς πιστὸς, ὡς αἰδήμων, ἑαυτὸν ὡσαύτως, ἐπὶ τῆς ἀεὶ* &c. Sic verba percommode diſtinguunt tres noſtri codices. Vulgo: *ὡς αἰδήμων ἑαυτὸν, ὡσαύτως ἐπὶ τῆς ἀεὶ* &c. De re conferendum initium capitis 13 hujus libri, ut monuit Vpronus.
p. 62. l. 6 fin. *ſic ſcribe:* & abeſt vox *ἀληθῆ*, quam ex principe editione Ven. habent reliquae omnes. Forte *ὡς ἀληθῆ τε καὶ σύμφωνα* debuerant librarii.
p. 68. l 16 fin. *ſcribe:* & recte *μᾶλλον* dant pab.
p. 73. l. 18 fin. *pro* quae vel agit ipſa, *ſcr.* quae *intus* vel *agit ipſe*,
p. 74. l. 18. & quod *ſcr.* tum quod
p. 80. l. 9. vero Arianei *ſcr.* vero conſentiunt Arianei
p 81. l. 18 fin. *ſufficiunt ſcr. ſuffecerit*
p. 86. l. 12. *poſt* Noſter. *adde:* At hoc quidem loco nil mutant libri, qui mox vſ. 17. in *ἀναφαὶ* conſentiunt omnes.
— — l. 26. *poſt* traxit. *adde:* Sed vide, ne *κατασκευάζε* oportuerit.
p. 88 l. 1. *poſt ἄρχεσθαι. adde:* Intellige *χρὴ* vel *ἐχρῆν.*
p. 92. l. 18. *pro ταῦτά Γε ſcribe ταῦτά γε*
p. 100. l. 11. *ἐν ταύτῳ. ſcr. ἐν τούτῳ.*
— — l. 17. *ἐν ᾧ ſcr. ἐν ᾗ*
p. 116. l. 16. *γὰρ ἐστιν ſcr. γάρ ἐστιν*
p 122. l. 9. in nos *ſcr.* ad nos
— — med. *poſt* ad l. 26, 1. *adde:* & ad l. 4. 9.
— — l. 19 fin. *ſcribe* delevi articulum *τῶν* cum
p. 127. l. 15. *poſt* VPTON *adde:* Objecerat alter: „At Plato nonne „fuit philoſophus? ſcilicet, idem qui ſimul praecipua eloquen„tiae laude claruit.“ Cui poterat recta reſponderi: „Fuit „utique Plato philoſophus, fuitque idem inprimis eloquens: „ſed

„ſed non ob eloquentiam cenſeri philoſophus debet. Potue„rat eſſe eloquentiſſimus, nec tamen philoſophus: poterat „idem ſummus eſſe philoſophus, nec tamen eloquens.“ At Epictetus, ut ſæpe aliàs, ſic & hic reſpondet, aliam quæſtionem aliudque exemplum proponendo; in quo exemplo res, de qua agitur, magis etiam elit perſpicua. „Hippocrates fuit „medicus, idemque facundiſſimus: nec vero idcirco ſanus „quisquam præcipuam medici virtutem in facundia ponit, aut „medicum ex facundia æſtimat.“ Mox vero etiam de ipſo Platone reſpondet, ſed & ibi alio exemplo utens, nempe *pulcritudine* Platonis, cum qua confert id quod de facundia alter obgeſſerat.

Pag. 129. l. 15. *poſt* χρῆσις τῶν Φαντασιῶν. *adde*: quemadmodum I. 30, 4. ait, προαίρεσις οἵα δεῖ, καὶ χρῆσις Φαντασιῶν.
p. 134. l. 6. *pro* VPTON. *ſcribe* WOLF.
p. 138. l. 10 fin. Ἡμεῖς οὖν *ſcr.* Ἡμεῖς οὖν
p. 139. l. 25. ſuperioribus Cohortatione *ſcr.* ſuperiori cohortatione
p. 151. *ante* l. 13 fin. *hæc inſerenda Adnotatio:* Ibid. *si* ὀρθὸς ἐστιν Αἰγυπτίων. Nil mutant libri; ſed omnino τὰ Αἰγυπτίων legendum videtur.
— — l. 4 fin. Noſter codex *ſcr.* „Noſter codex
p. 155. l. 14. λελησθοίας *ſcr.* λελυθυίας
p. 156. l. 11. ex οὐδ' ἂν detortum *ſcr.* ex ἂν δ' detortum
p. 166. l. 15 fin. *Ante iſta, Verſ.* 17. οὐχ ἵνα &c. *inſere hæc:* Ibid. καὶ κοσμουὺς. Conf. I. 2, 9. & ibi not.
— — l. 12 fin. *pro* Articum *ſcr.* Articulum
p. 172. l. 17. *poſt* variant libri. *adde*: Confer notata ad editionem noſtram criticam Enchiridii cap. 51, 3. p. 247 ſq.
p. 173. l. 6. *pro* oblatum *ſcr.* oblatam
p. 178. l. 3. *pro* καὶ περὶ τῶν θείων *ſcr.* καὶ περὶ. τῶν θείων
p. 182. l. 6 fin. CHARIORESQVE *ſcr.* CHARIORES
p. 185. l. 16 & 17. ζῆτω *ſcr.* ζητῶ
p. 191. l. 20. in fine. *ſcr.* in fine.)
p. 192. l. 3 fin. connexionem *ſcr.* connexione
p. 193. l. 21 ſqq. *ſic ſcribe:* in quod conſentit pa. Sed aſpernanduin utique non fuit ἐστὶ κρεῖττον, quod ſane commodius: atque id ipſum habet noſter pb. quare & ſuo e codice id hauſiſſe Vptonus videri debet. De re ipſa &c.
p. 200. l. 11 fin. jam ſic corrigere *ſcr. dele* ſic
p. 201. l. 13. *pro* δεῖ οὖν *ſcr.* δεῖν οὖν
p. 204. l. 8 fin. ſcribitur νικῆσαι. ſcribitur νικῆσαι.
p. 207. ult. ᾗ ὁρμὴ *ſcr.* ᾗ ὁρμῇ.
p. 208. l. 12. τὸ παθεῖν *ſcr.* τὸ παθεῖν
p. 211. l. 12. fatale eſſet *ſcr.* fatale eſſe
p. 213. l. 6. *poſt* debebat. *adde*: De re confer I. 28, 9 ſqq.
— — l. 14 fin. Si pro *ſcr.* „Si pro
p. 219. l. 17. *pro* κατέδραμον *ſcr.* κατέδραμον
p. 223. l. 7. Quod notandum *ſcr.* „Quod notandum
— — l. 20. Ουτος *ſcr.* Οὗτος
p. 226. l. 3 fin. ἢ κατὰ τὸν *ſcr.* οὐ κατὰ τὸν τῶν
p. 228 med. ἔχειν ὁρμὴν. *ſcr.* ἔχειν ὁρμὴν.
p. 229. l. 6. *poſt* furibus. *adde*: Confer Indicem in Πάσχειν.
p. 236 med. ad I. 26, 2. *ſcr.* ad II. 26, 2.
p. 238. l. 15. Si honoris *ſcr.* Sic honoris
p. 240. l. 12 fin. & l. 8 fin. Φασι *ſcr.* Φασὶ

Pag. 250. l. 16 fin. praecepta esse *scr.* praceptu, esse.
— — l. 11 fin. & perperam *scr.* ex perperam
p. 251 med. *Quid substantiale scr.* „Quid substantiale.
— — l. 4 fin. *ουν scr.* οὖν
p. 255. l. 4. *naturæ scr. naturâ*
p. 256. l. 12 fin. *ουν scr.* οὖν
— — l. 3 fin. *post* habent, *adde:* Vid. Ind. in Διαιρεῖν.
p. 260. l. 13. *pro* ποῦ *scr.* που
p. 263. l. 15. scire, *scr.* scire ait,
p. 270. l. 6. ταῦτο *scr.* ταῦτα
— — l. 7. Ἀλλ' ὁ μὲν *scr.* „Ἀλλ' ὁ μὲν
p. 272. l. 10. *συμβέβληκεν scr.* „συμβέβληκεν
p. 273. l. 27. *post* Epictetus. *adde:* Sed quoniam ἔσχηκας in praeterito ponitur, *δύνημαι* quoque in praet. fuerit legendum. conf. vs. 10.
p. 274. l. 4 fin. verbis *scr.* his verbis
— — — — l. 1, 4. *pro* l. 21, 4.
p. 275. l. 8. *post* l. 15, 3. *adde:* Quod si quis tamen tenendum utique fuisse vulgatum contendat, cum eo non pertinacius pugnabo.
— — l. 14 fin. *pro illis*, Vide M. Anton. &c. *scribe:* Conf. not. ad vs. 13.
p. 277. l. 2. μανοστήμους *scr.* μονοστήμους
p. 281. antepen. *ἐνεστάλκε scr.* ἐνέσταλκε
p. 282. l. 14. in hanc *scr.* in hac
— — l. 7 fin. sic alteram *scr.* sic & alteram
p. 284. l. 8. Haud absimile *scr.* „Haud absimile
p. 285. l. 9. sententia *scr.* sententiam
p. 286. l. 10. ἐξέλθες *scr.* ἐξέλθε
— — l. 24. *aliquis. scr. aliquis.*" VPTON.
— — l. 9 fin. *exeritur. scr. exuitur.*
p. 292. l. 27. Intelligere *scr.* „Intelligere
p. 294. l. 21. suas cupiditates *scr.* tuas cupiditates
— — l. 25. *αὐτῶν, scr.* αὐτοῦ.
p. 297. l. 4 fin. *καταγελάϊς. scr.* καταγελᾷς.
p. 298. l. 9. *post* admonitus. *adde:* Nostri quidem χρᾷ teneant.
p. 299. l. 18 fin. auctioruinque *scr.* scutiorumque
p. 300. penult. *ὁ δὲ ἐξέναντος scr.* ὁ δὲ ἀντέξαντος
p. 301. l. 6. deest in pab. *scr.* deest in edd. ante Vpt. & in codd. pab.
— — l. 7. *post* praefixa. *adde:* Habet h. l. codex noster pc. cum Vpt.
p. 304. l. 19. munire studeamus. *scr.* munire nos studeamus.
p. 305. l. 18. *post* διάνοιαν." — *adde:* In τὸ φοβεῖσθαι consentit pc. qui dein ἀποφεύγω pro ἀποφύγω scribit, minus recte.
p. 312. antepen. *sic scribe:* ἐκεῖνο τὸ ἔπος, aut, πῶς μὴ χρεῖτο (vel αἰρεῖται) τὸ δοκοῦν αὐτῷ συμφέρειν.
p. 316. penult. „Recte *scr.* Recte
p. 318. l. 12 fin. voce Προσδεόμ. *scr.* voce Δεδοξοποιημένοι
p. 319. l. 11. *vulgo sunt. scr. vulgo sunt?*
p. 322. l. 9 fin. rectum." *scr.* rectum."
p. 323. l. 11 fin. Conf. IV. *scr.* „Conf. IV.
p. 329. l. 4. οὐκ ὠφελῆσαι; *scr.* οὐκ ὠφέλησαι;
p. 334. l. 3. Rego, *scr.* Rego.

332. l. 9 fin. neſcio quo *ſcr.* neſcio qua
33. l. 7 fin. At illa *ſcr.* Ad illa
— l. 3 fin. noſtri libri *ſcr.* tenent noſtri libri
14. l. 12 fin. οὐ δὲ μελετ. *ſcr.* οὐδὲ μελετ.
— l. 4 fin. propoſitionem *ſcr.* præpoſitionem
37. l. 21. editum eſſe *ſcr.* editum eſſet
40. l. 2. poſt *adſcendis?* adde: Aut de reditu adoleſcentis ex Epicteti ſchola in urbem Romam agitur. conf. vſ. 38. & vide Not. ad l. 10. n.
42. l. 9. ἐπιλύτου *ſcr.* ἐπὶ πάντου
50. l. 6. Diogenes Laërt. *ſcr.* „Diogenes Laërt.
— ult. *poſt* pendere, *adde:* Similiter Simplicius in Ench. p. 530, c. καὶ αὐτὸ τῆς αὐτῆς ἀνάγκης ἔχεται, *ad idem argumentum, ad eandem ſententiam pertinet, eandem vim habet.* Conf. ibi notata.
52. l. 13. ἀπροαιρετοῖς. *ſcr.* ἀπροαιρετοῖς.
55. l. 6 ſq. καταμάθες *ſcr.* κατάμαθες
— l. 12. ἐνεχάρατο. *ſcr.* ἐνεχώρατο.
— l. 14. WOLFVS. *ſcr.* WOLFIVS.
58. l. 6. ὀτι *ſcr.* ὅτι
65. l. 13. *poſt* WOLFIVS. *adde:* Idem valet ac πρὸς τὰς ἐντάμεις τῶν ἀπροαιρέτων.
66. antepen. *pro* ἄπανλα *ſcr.* ἄπαυλα
68. l. 24. ἐπεὶ ἡ σύλαβ. *ſcr.* ἐπεὶ τὸ σύλαβ.
177. *poſt* lin. 8. *haec inſerenda: Verſ.* 7. οὐκ ἔχεις ποῦ τεθῇς. *Non habes quo collocetur; i. e.* nullo loco habendus es, omnium contemtu dignus es, immo e numero civium ejiciendus. conf. vſ. 3.
— l. 19. *poſt* p. 82 med. *adde:* Nobis in Fragm. Epict. eſt num. LIII.
381. l. 5 fin. *pro* habere; *ſcr.* habete,
384. l. 6. βάλλωμεν edd. *ſcr.* βάλωμεν edd.
— l. 24. *poſt* codices noſtri. *adde:* Vide vero, ne oportuerit μοὶ ὧν ἔβαλλας, *mihi mittere debebas.*
— l. 27. *pro* commate poſt βάλε. *ſcr.* commate poſt βάλλε.
385. l. 1. quem nunc dicit *ſcr.* quem dicit
386. l. 10 fin. *ſcribe:* At ibi τῷ, ἵνα τὴν ἀρχὴν μὴ ἀποχαρᾷ, opponitur &c.
388. Ante lin. 14 fin. *inſerenda haec: Verſ.* 29. εἰπεῖν ἃ δεῖ, διαθέσθαι ταῦτα ὡς ἐπιβάλλει. Quo ſenſus qualiscumque ex his verbis extricaretur, Wolfius in verſione (quam tenui h. l. cum Vptono) ante διαθέσθαι particulam καὶ ſupplevit, quam libri omnes ignorant. At vide, ne longe alia ratione ſanandus ſit locus, haud dubie male adfectus. Equidem ſuſpicor, hoc dixiſſe Epictetum: *Tuum-ne ergo minus eſt, venientem* (in hunc mundum) *dicere, quid in eo fieri oporteat? an* (potius) *haec* (quae fiunt) *adminiſtrare itaque uti quemadmodum convenit?* In graecis, niſi plura aut intercidérunt aut corrupta ſunt, ſaltem ſic legendum conjicio: Σὸν οὖν ἔργον, ἀλλότρια εἰπεῖν ἃ δεῖ; (ſcil. ἃ δεῖ συμπίπτειν;). ἢ διαθέσθαι ταῦτα (nempe ἃ συμπίπτει) ὡς ἐπιβάλλει;
398 med. *pro* Grammaticum *ſcr.* Grammaticam
407. l. 3. etiam fere *ſcr. dele* etiam
408. l. 9. *pro* adoptavi. *ſcr.* adaptavi.

Pag. 408. penult. *post* debuerat. *adde:* Contra, si *ibi* sonat αὐτοῦ, desiderari videtur verbum εἶναι, aut aliud aliquod.
p. 409. l. 4. *pro* ns *scr.* ης
p. 412. l. 7. Nondum fateor, *scr.* Nondum, fateor,
p. 414. l. 9. III. 23, 4. *scr.* III. 23, 4.“ VRTON.
p. 415. l. 13 fin. idem anonymus *scr.* dein anonymus
p. 416. l. 17. τοῦτα ἐκμελέτα. *scr.* ταῦτ' ἐκμελέτα
— — l. 13 fin. *vight opinions. scr. right opinions.*
p. 417. l. 6. *post* ἀμφότερα. *adde:* Sed mox deinde omnes in ἀδιάφορα εἶ recte consentiunt.
p. 420. l. 6 fin. *religione scr. religioſt*
p. 421. l. 2. *Chriſtianus* vel *Judæus scr. Chriſtianum* vel *Judæum*
— — l. 5 fin. Sumus igitur *homines: scr. Sumus igitur homines:*
p. 422. l. 10. Sececa *scr.* Seneca
— — med. si ἄλλη teneas *scr.* si αὐτὴ teneas
— — l. 13 fin. *sic scribe:* (quod ibi eadem notione
p. 423 ult. *pro* IDEM. *scr.* VRTON.
p. 425 med. *sic scribe:* Veteres editiones cum mssis, perperam &c.
— — l. 11 fin. ἀδελφὸς εἶ *scr.* ἀδελφος εἶ.
p. 427. l. 17. nunc ille is *dele* ille
— — *extremâ pag. hæc adjicienda:* Ibid. οὔτ' ἔχειν, οὔτ' ἀπολλύειν. οὔτε μὴ ἔχειν scribendum cum res ipsa docere videtur, tum id quod continuo huic opponitur, καὶ μὴ ἔχειν καὶ ἀπολλύειν.
p. 429. l. 18. *pro* in pa. *scr.* in pab.
— — ult. conjecturam *scr.* ſcripturam
p. 430. l. 13 fin. Wolfiique *scr.* Wolfii
p. 433. l. 11 fin. ἐπαβάλλουσα *scr.* ἐπιβάλλουσα.
— — l. 4 fin. quod miros *scr.* quos miros
p. 436. ult. pab. *scr.* pac.
p. 437. l. 3. τὰ δοκοῦντα *scr.* τὰ δοκοῦντα ἄπαντα
p. 438. l. 16. Epiſt. *scr.* Epiſt.
p. 440. l. 60. neſcio *scr.* neſciam
p. 442. l. 7. ἐκπεπληρωκὼς *scr.* ἐκπεπληρωκὼς
— — l. 11 fin. *definita scr. res definita*
p. 444. l. 9. εἰς τὸ *scr.* εἰς τι *vel* εἰς τὸ
p. 445. l. 3. τύχη, *scr.* τύχῃ,
— — l. 17 fin. *post* cod. pc. *adde:* Poterat vero & καὶ τοῦτο dicere, nempe τὸ σῶμα.
— — l. 5 fin. hominis verba eſſent, *dele* verba
p. 448. penult. pro *peritum* ſcr. *imperitum*
p. 450. l. 3. poſt *re aliqua;* adde: conf. IV. 1, 82 ſq.
p. 452. l. 6. & ibi quidem *scr.* at ibi quidem
p. 454 med. aut ων *scr.* aut ὢν
p. 459. l. 15 fin. φωνὰς ea *scr.* φωνὰς nunc ea
— — ult. fuerant *scr.* fuerat
p. 460. l. 13 ſq. ſic ſcribe: *hoc ipſum nomen,* Bonum, *aut hoc,* Malum;
— — l. 21. *post* absque καὶ copula. *adde:* ne ſic quidem male.
— — l. 10 fin. οὔτο *scr.* οὕτω
p. 461. l. 5 fin. *post* progrediebantur. *adde:* τὸ τῶν ἄλλων idem valet ac τὸ περὶ τῶν ἄλλων, nempe λεγόμενον, *id quod de aliis rebus dixere.*